

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες 03.09.2004
E(2004) 2826 final

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 3ης Σεπτεμβρίου

**σχετικά με διαδικασία κατ' εφαρμογή του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ και του
άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ**

(Υπόθεση COMP/E-1/38.069 – Χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων)

**(Τα κείμενα στην ολλανδική, αγγλική, φινλανδική, γαλλική, γερμανική, ελληνική,
ιταλική και σουηδική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A - ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
B – Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΣΩΛΗΝΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	10
1. Το προϊόν	10
1.1. Χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων (χωρίς μόνωση και με πλαστική μόνωση).....	10
1.2. Γεωγραφική έκταση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.....	15
1.3. Καθορισμός τιμών στη βιομηχανία χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων...	15
1.3.1. Δεικτοδοτημένοι τιμοκατάλογοι	15
1.3.2. Εκπτώσεις	16
1.4. Μέγεθος, αξία και μερίδια αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση και χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση	16
1.5. Εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών	17
2. Οι επιχειρήσεις.....	17
2.1. Οι παραγωγοί που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας	17
2.1.1. Boliden AB και Boliden Cuivre & Zinc S.A.	17
2.1.2. Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. και Austria Buntmetall AG.....	18
2.1.3. ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε.....	18
2.1.4. HME Nederland BV.....	19
2.1.5. IMI plc.....	19
2.1.6. Ο όμιλος ΚΜΕ	20
2.1.6.1. Τα σχετικά νομικά πρόσωπα.....	20
2.1.6.2. Οικονομικοί και νομικοί δεσμοί εντός του ομίλου SMI.....	21
2.1.7. Mueller Industries Inc.	23
2.1.8. Outokumpu Copper Products Oy («Outokumpu»)	24
2.1.9. Wieland Werke AG.....	25
2.2. Άλλοι παραγωγοί	26
2.3. Εμπορικές ενώσεις και οργανισμοί πιστοποίησης.....	26
Γ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	27

3.	Έλεγχος και αιτήσεις επιείκειας.....	27
4.	Η έκδοση της κοινοποίησης αιτιάσεων και επακόλουθη διαδικασία	29
Δ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ.....		30
5.	Περιγραφή της επίμαχης συμπεριφοράς στη βιομηχανία χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο από τον Ιούνιο 1988 μέχρι το Μάρτιο του 2001	30
5.1.	Εισαγωγή.....	31
5.2.	Εθνικές επαφές.....	31
5.3.	Επαφές σε ευρωπαϊκό επίπεδο συμπεριλαμβανομένων των επαφών μεταξύ των παραγωγών SANCO, WICU και Cuprotherm	32
5.4.	Συσκέψεις των βιομηχανικών ενώσεων.....	32
6.	Συσκέψεις στο πλαίσιο των παραγωγών SANCO και μεταξύ των παραγωγών σωλήνων υδραυλικών WICU και Cuprotherm κι επαφες ανταγωνιστών	33
6.1.	Η οργάνωση SANCO και οι συμφωνίες άδειας μεταφοράς τεχνολογίας SANCO ...	33
6.2.	Συνεργασία WICU και Cuprotherm Co-operation στο πλαίσιο των συμφωνιών άδειας μεταφοράς τεχνολογίας WICU και Cuprotherm	35
6.3.	Συμμετέχοντες στις ρυθμίσεις των παραγωγών SANCO και στις ρυθμίσεις των παραγωγών WICU και Cuprotherm.....	35
6.4.	Συμφωνίες με τη συμμετοχή (τουλάχιστον) των παραγωγών SANCO (BCZ, KME, EM, TMX και Wieland).....	36
6.4.1.	Ρυθμίσεις μεταξύ των παραγωγών SANCO στην περίοδο από τον Ιούνιο του 1988 μέχρι τα μέσα του 1994, πιθανόν μέχρι τα μέσα του 1995	37
6.4.1.1.	Συμφωνίες όσον αφορά τις τιμές-στόχους και τους συντελεστές έκπτωσης.....	37
6.4.1.2.	Κατανομή όγκων και μεριδίων αγοράς.....	38
6.4.1.3.	Παρακολούθηση	39
6.4.2.	Σχέση μεταξύ παραγωγών SANCO και μη παραγωγών SANCO	40
6.4.3.	Ρυθμίσεις και συζητήσεις μεταξύ της KME και της Wieland όσον αφορά τους σωλήνες WICU και Cuprotherm.....	41
7.	Συσκέψεις και άλλες επαφές μεταξύ των παραγωγών SANCO με χρονολογική σειρά.....	41
7.1.	Συνεχείς επαφές και ανταλλαγές πληροφοριών των παραγωγών SANCO μεταξύ του 1987 και του 2000.....	42
7.1.1.	Επαφές, ιδίως μεταξύ της KME και της Wieland.....	42
7.1.2.	Θεσμικοποιημένα ανταλλαγές πληροφοριών.....	43
7.2.	Άλλα γεγονότα μεταξύ του 1988 και του 2001	45
7.2.1.	Συνάντηση της 3 ^{ης} Ιουνίου 1988.....	45

7.2.2.	Λιέγη, 4 Νοεμβρίου 1988	45
7.2.3.	Ζυρίχη, 24 Νοεμβρίου 1988.....	46
7.2.4.	Στουτγάρδη, 26 Νοεμβρίου 1993.....	46
7.2.5.	Ιανουάριος/Φεβρουάριος 1994	47
7.2.6.	Ντύσσελντορφ, 26 Σεπτεμβρίου 1995	47
7.2.7.	5 Μαρτίου 1997	47
7.2.8.	Φρανκφούρτη, 24 Ιουνίου 1997.....	47
7.2.9.	Φρανκφούρτη, 27 Ιουνίου 1997.....	47
7.2.10.	Παρακολούθηση από την ΚΜΕ, 26 Αυγούστου 1997.....	47
7.2.11.	Περί το 1997	48
7.2.12.	Από το 1998 μέχρι το 2000	48
7.2.13.	Άμστερνταμ, 9 Ιουνίου 1998	48
7.2.14.	12 Απριλίου και 15 Απριλίου 1999.....	49
7.2.15.	Ντύσσελντορφ, 21 Οκτωβρίου 1999	49
7.2.16.	Ντύσσελντορφ, 14 Ιανουαρίου 2000	49
7.2.17.	Ντύσσελντορφ, 9 Φεβρουαρίου 2000.....	50
7.2.18.	28 Απριλίου 2000.....	50
7.2.19.	Ντύσσελντορφ, 30 Μαΐου 2000.....	50
7.2.20.	Ντύσσελντορφ, 21 Ιουνίου 2000	50
7.2.21.	4 Σεπτεμβρίου 2000 και 22 Νοεμβρίου 2000	50
7.2.22.	21 Μαρτίου 2001	51
8.	Εξέλιξη, διάρθρωση και αντικείμενο των επαφών των ανταγωνιστών στο ευρωπαϊκό επίπεδο	51
8.1.	Η περίοδος πριν το Σεπτέμβριο του 1989.....	52
8.2.	Επαφές από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι τα τέλη του 1994	52
8.3.	Περίοδος λιγότερων επαφών από το τέλος του 1994 μέχρι τον Ιούλιο του 1997	56
8.4.	Η περίοδος από τον Ιούλιο του 1997 μέχρι το Μάρτιο του 2001	56
9.	Χρονολογική σειρά των συσκέψεων και των επαφών μεταξύ ανταγωνιστών	60
9.1.	Χρονολογική σειρά των συσκέψεων από το 1987 μέχρι το Σεπτέμβριο του 1989 ...	60
9.2.	Χρονολογική σειρά των συσκέψεων που πραγματοποιήθηκαν από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι το Μάρτιο του 2001	62
9.2.1.	1989.....	62

9.2.2.	1990.....	66
9.2.3.	1991.....	67
9.2.4.	1992.....	67
9.2.5.	1993.....	70
9.2.6.	1994.....	73
9.2.7.	1995.....	76
9.2.8.	1996.....	77
9.2.9.	1997.....	81
9.2.10.	1998.....	86
9.2.11.	1999.....	101
9.2.12.	2000.....	113
9.2.13.	2001.....	122
E. - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 81 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ. 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 53 ΠΑΡ. 1 ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΟΧ.....		
10.	Άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ	125
10.1.	Δυνατότητα εφαρμογής.....	125
10.2.	Δικαιοδοσία.....	126
11.	Ο χαρακτήρας της παράβασης.....	126
11.1.	Συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές	126
11.2.	Ενιαία, σύνθετη και διαρκής παράβαση	128
11.3.	Χαρακτήρας της παράβασης στην παρούσα υπόθεση.....	130
11.3.1.	Συμφωνία και εναρμονισμένες πρακτικές (σύνθετη παράβαση).....	130
11.3.2.	Μια ενιαία, σύνθετη και πολύμορφη παράβαση.....	133
11.3.3.	Μια ενιαία και σύνθετη παράβαση	134
11.3.4.	Ο διαρκής χαρακτήρας της παράβασης	135
11.3.4.1.	Το διάστημα από τις αρχές του 1990 μέχρι το Δεκέμβριο του 1992.....	136
11.3.4.2.	Περίοδος από τον Ιούλιο του 1994 μέχρι τον Ιούλιο του 1997	137
11.3.4.3.	Boliden	144
11.3.4.4.	ΧΑΛΚΟΡ	145
11.3.4.5.	Λοιποί συμβαλλόμενοι.....	146
12.	Περιορισμός του ανταγωνισμού	146

12.1.	Αντικείμενο	146
13.	Επίπτωση στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών ΕΟΧ	150
14.	Συμπληρωματικές εκτιμήσεις	151
14.1.	Οι ρυθμίσεις SANCO και ο ρόλος της ΚΜΕ.....	151
14.2.	Ρυθμίσεις WICU και Cuprotherm.....	154
14.3.	Ο ισχυρισμός των συμβαλλομένων ότι ορισμένες ρυθμίσεις θεωρούντο νόμιμες..	154
14.4.	Ο εικαζόμενος εξαναγκασμός της ΧΑΛΚΟΡ	155
14.5.	Απουσία αποδείξεων για αντίποινα της Wieland και της ΚΜΕ κατά της ΙΜΙ.....	157
14.6.	Εκτιμήσεις σχετικά με ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία.....	157
ΣΤ.	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ.....	158
15.	Ευθύνη για την παράβαση	158
15.1.	Γενικές αρχές	158
15.2.	Η ευθύνη των μητρικών εταιρειών στην παρούσα υπόθεση	159
15.2.1.	Η ευθύνη των Boliden AB, Boliden Fabrication AB και Boliden Cuivre & Zinc S.A.	159
15.2.2.	Η ευθύνη των Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H., Austria Buntmetall AG και Wieland Werke AG.....	159
15.2.3.	Έλλειψη ευθύνης της ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΑΕ.....	160
15.2.4.	Η ευθύνη των ΙΜΙ plc, ΙΜΙ Kynoch Ltd. και ΙΜΙ Yorkshire Copper Tube Ltd.....	160
15.2.5.	Οι ευθύνες εντός του ομίλου SMI/ΚΜΕ.....	161
15.2.5.1.	Ευθύνες	161
15.2.5.2.	Διαδοχή	164
15.2.6.	Η ευθύνη των Mueller Industries, Inc., WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd., DENO Holding Company, Inc. και DENO Acquisition EURL	164
15.2.7.	Η ευθύνη της Outokumpu OYj και της Outokumpu Copper Products OY	165
16.	Παραλήπτες της παρούσας απόφασης	166
Z.	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ	167
17.	Ημερομηνίες έναρξης και λήξης της παράβασης για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας.....	167
18.	Δυνατότητα εφαρμογής της παραγραφής	169
19.	Περίοδοι μειωμένης δραστηριότητας της σύμπραξης	169
20.	Διορθωτικά μέτρα	171

20.1.	Άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003	171
20.2.	Άρθρο 23 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003	172
20.3.	Το βασικό ύψος των προστίμων	173
20.3.1.	Σοβαρότητα.....	173
20.3.1.1.	Χαρακτήρας της παράβασης.....	173
20.3.1.2.	Η πραγματική επίπτωση της παράβασης	173
20.3.2.	Το μέγεθος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς.....	194
20.3.3.	Το συμπέρασμα της Επιτροπής όσον αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης	195
20.3.4.	Διαφοροποιημένη μεταχείριση	196
20.3.5.	Αποτρεπτικό αποτέλεσμα	202
20.3.6.	Διάρκεια της παράβασης.....	205
20.3.7.	Ενδεχόμενα πρόστιμα σε παράλληλες διαδικασίες	208
20.3.8.	Συμπέρασμα όσον αφορά τα βασικά ποσά	209
20.4.	Επιβαρυντικές περιστάσεις	209
20.5.	Ελαφρυντικές περιστάσεις	211
20.5.1.	Μη εφαρμογή των ρυθμίσεων στην πράξη.....	211
20.5.2.	Περιορισμένο όφελος από την παράβαση	213
20.5.3.	Οικονομικές δυσχέρειες στον τομέα χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων.....	214
20.5.4.	Σταδιακή εκτροπή προς την παρανομία.....	216
20.5.5.	Λήξη της παράβασης	216
20.5.6.	Πρόγραμμα συμμόρφωσης	217
20.5.7.	Εικαζόμενος εξαναγκασμός της Boliden από την ΚΜΕ.....	218
20.5.8.	Συνεργασία εκτός του πεδίου εφαρμογής της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας.....	218
20.5.9.	Καμία μείωση λόγω διοικητικής διαδικασίας.....	219
20.6.	Εφαρμογή του ορίου του 10% του κύκλου εργασιών.....	220
20.7.	Εφαρμογή της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας.....	220
20.7.1.	Όμιλος Mueller	221
20.7.2.	Outokumpu.....	221
20.7.3.	Όμιλος ΚΜΕ	223
20.7.4.	Όμιλος Wieland.....	226
20.7.5.	ΧΑΛΚΟΡ	227

20.7.6. Όμιλος Boliden	229
20.7.7. Όμιλος IMI.....	229
20.7.8. Συμπέρασμα όσον αφορά την εφαρμογή της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας.....	229
20.8. Ικανότητα πληρωμής και άλλοι παράγοντες.....	230
20.8.1. Ικανότητα πληρωμής.....	230
20.8.2. Άλλοι παράγοντες	234
20.9. Το ποσό των προστίμων που επιβάλλονται στην παρούσα διαδικασία.....	235

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της [...]

σχετικά με διαδικασία κατ' εφαρμογή του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ και του
άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ

(Υπόθεση COMP/E-1/38.069 – Χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων)

(Τα κείμενα στην ολλανδική, αγγλική, φινλανδική, γαλλική, γερμανική, ελληνική,
ιταλική και σουηδική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης¹, και ιδίως τα άρθρα 7, παράγραφος 1 και 23, παράγραφος 2.

την απόφαση της Επιτροπής της 29^{ης} Αυγούστου 2003 για την κίνηση διαδικασίας στην παρούσα υπόθεση,

Αφού έδωσε στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις την ευκαιρία να γνωστοποιήσουν τις απόψεις τους σχετικά με τις αιτιάσεις της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 17, της 6^{ης} Φεβρουαρίου 1962, πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης², του άρθρου 27 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 1/2003 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2842/98 της Επιτροπής της 22ας Δεκεμβρίου 1998 σχετικά με τις ακροάσεις στο πλαίσιο ορισμένων διαδικασιών κατ' εφαρμογή των άρθρων 81 και 82 της συνθήκης ΕΚ³,

Κατόπιν διαβουλεύσεων με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων,

---

¹ EE L 1, 4.1.2003, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 411/2004 (EE L 68, 6.3.2004, σ. 1).

² EE L 13, 21.2.1962, σ. 204/62. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1216/1999 (EE L 148, 15.6.1999, σ. 5).

³ EE L 354, 30.12.1998, σ. 18.

Έχοντας υπόψη την τελική έκθεση του συμβούλου ακροάσεων στην παρούσα υπόθεση⁴,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

A - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- (1) Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις ακόλουθες επιχειρήσεις:
- Boliden AB, Boliden Fabrication AB και Boliden Cuivre & Zinc S.A. ("Boliden" ή "BCZ")
  - Austria Buntmetall AG και Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H.
  - ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε..
  - HME Nederland BV
  - IMI plc, IMI Kynoch Ltd. και Yorkshire Copper Tube Ltd (ex. IMI Yorkshire Copper Tube Ltd).
  - KM Europa Metal AG, Tréfinmétaux SA και Europa Metall SpA ("όμιλος ΚΜΕ")
  - Mueller Industries, Inc., WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd., DENO Holding Company, Inc. και DENO Acquisition EURL
  - Outokumpu Oyj και Outokumpu Copper Products OY
  - Wieland Werke AG ("Wieland")
- (2) Οι αποδέκτες της παρούσας απόφασης υπέπεσαν σε ενιαία, διαρκή, σύνθετη και, όσον αφορά την Boliden, τον όμιλο ΚΜΕ και τη Wieland, πολύμορφη παραβίαση του άρθρου 81 της συνθήκης και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ. Η παράβαση άρχισε τον Ιούνιο του 1988 και έληξε το Μάρτιο του 2001. Στην εν λόγω παράβαση ενεπλάκησαν διάφορες εταιρείες σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα.

B – Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΣΩΛΗΝΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. ΤΟ ΠΡΟΪΟΝ

1.1. Χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων (χωρίς μόνωση και με πλαστική μόνωση)

- (3) Οι χαλκοσωλήνες διακρίνονται γενικώς σε δύο ομάδες προϊόντων: (i) σωλήνες για βιομηχανική χρήση που διαιρούνται σε υποομάδες βάσει της τελικής χρήσης

---

⁴ EE L [...], [...], σ. [...].

(κλιματισμός και ψύξη, εξαρτήματα, θερμαντήρες φυσικού αερίου, φίλτρα ξηραντηρίων και τηλεπικοινωνίες), και (ii) σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων (αποκαλούμενοι επίσης σωλήνες ειδών υγιεινής, νερού ή εγκατάστασης) που χρησιμοποιούνται για εγκαταστάσεις νερού, πετρελαίου, φυσικού αερίου και θέρμανσης στην οικοδομική βιομηχανία⁵.

- (4) Για το σκοπό της παρούσας έρευνας σύμπραξης, οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων εκτιμώνται ως προϊόν ξεχωριστό των σωλήνων για βιομηχανική χρήση, που δεν αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης. Αυτό οφείλεται στους ακόλουθους λόγους:
- (5) Πρώτον, οι κύριοι πελάτες για τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων είναι διανομείς, χονδρέμποροι και έμποροι λιανικής οι οποίοι πωλούν τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων σε εγκαταστάτες και άλλους τελικούς καταναλωτές, ενώ οι βιομηχανικοί σωλήνες χρησιμοποιούνται συνήθως από βιομηχανικούς πελάτες, κατασκευαστές τεχνικού εξοπλισμού ή εξαρτημάτων, στους οποίους και πωλούνται άμεσα⁶. Δεύτερον, οι σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων διαφέρουν από τους βιομηχανικούς σωλήνες συνήθως όσον αφορά την τελική χρήση και τις τεχνικές προδιαγραφές. Υπέρ της εκτίμησης των σωλήνων υδραυλικών και βιομηχανικής χρήσης ως ξεχωριστών προϊόντων συνηγορεί και η απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση αριθ. COMP/M.3284 – Boliden/Outokumpu, στην οποία η Επιτροπή έκρινε ότι οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων και οι χαλκοσωλήνες για βιομηχανική χρήση συνιστούν διαφορετικές αγορές προϊόντων⁷. Τρίτο και σημαντικότερο στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης, οι ρυθμίσεις για τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων, αφενός, και για τους σωλήνες βιομηχανικής χρήσης, αφετέρου, αφορούσαν διαφορετικές επιχειρήσεις (και υπαλλήλους), και είχαν οργανωθεί με διαφορετικό τρόπο.
- (6) Παραδοσιακά, οι σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων κατασκευάζονταν κυρίως από χαλκό, συγκεκριμένα ανακυκλωμένο χαλκό, καθαρισμένο χαλκό (καθοδικό χαλκό) ή πλινθώματα χαλκού⁸, και σε κάποιο βαθμό από χάλυβα⁹. Από την αρχή της δεκαετίας του 1990 οι σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων κατασκευάζονται όλο και περισσότερο από πλαστικό ή ενώσεις (πλαστικό με στρώματα αλουμινίου)¹⁰.
- (7) Η διαδικασία υποκατάστασης εντάθηκε λόγω της δημόσιας συζήτησης σχετικά με τα ποιοτικά πρότυπα για το πόσιμο νερό και της επακόλουθης έγκρισης της οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της 3^{ης} Σεπτεμβρίου 1998 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης ('ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό')¹¹. Σε

---

⁵ Βλ. 32123. Σύμφωνα με μελέτη της Boliden, 45% χρησιμοποιούνται για σωλήνες νερού/υδραυλικών, 52% για συστήματα θέρμανσης και 3% για αεριαγωγούς.

⁶ Βλ. 22851, 22859.

⁷ Βλ. υπόθεση αριθ. COMP/M.3284 – Boliden/Outokumpu, παράγραφοι 35, 63.

⁸ Βλ. 32539.

⁹ Βλ. 11415, 11416, 29662.

¹⁰ Βλ. 32540, 22575.

¹¹ ΕΕ L 330, 5.12.1998, σ. 32. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 284, 31.10.2003, σ. 1). Οι εθνικοί νόμοι εφαρμογής εγκρίθηκαν μεταξύ του 1999 και του 2002. Η οδηγία εισήγαγε νέες περιβαλλοντικές παραμέτρους ποιότητας για το πόσιμο νερό, μία εκ των οποίων ήταν η μείωση του χαλκού στο πόσιμο νερό από 3 mg/l σε 2 mg/l.

ορισμένες περιπτώσεις, μετά την έγκριση της νέας οδηγίας χορηγήθηκαν δημόσιες επιδοτήσεις για την εγκατάσταση σωλήνων από πλαστικό ή ενώσεις.

- (8) Στην πρόσφατη απόφασή της στην υπόθεση αριθ. COMP/M.3284 – Boliden/Outokumpu, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι οι σωλήνες ειδών υγιεινής, ειδικά πλαστικού πολλαπλών στρωμάτων, ασκούν κάποια ανταγωνιστική πίεση στους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων από χαλκό. Επιπλέον, η Επιτροπή ανέφερε ότι οι εν λόγω σωλήνες πλαστικού και πολλαπλών στρωμάτων φαίνεται να κερδίζουν μερίδια αγοράς στην αγορά σωλήνων ειδών υγιεινής, μολονότι ότι η εν λόγω τάση φαίνεται να είναι αργή¹². Ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι συμβαλλόμενοι, μολονότι διαφορούμενα, φαίνεται να επιβεβαιώνουν την εν λόγω αργή τάση¹³.

---

¹² Βλ. υπόθεση αριθ. COMP/M.3284 – Boliden/Outokumpu, παράγραφοι 33-35.

¹³ Η Wieland, αφενός σ. 22886-22899, και η Outokumpu αφετέρου, στην απάντησή τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων της 10^{ης} και 17^{ης} Νοεμβρίου 2003, παράρτημα 3, υπέβαλαν ελαφρώς αντιφατικά αλλά παρόμοια στοιχεία από την ίδια πηγή, www.kwd-globalpipe.com (KWD). Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε η Wieland, το μερίδιο «σωλήνες διανομής νερού/θέρμανσης/σύνολο» στην Ευρώπη (σχετικά με το γεωγραφικό χώρο αναφοράς βλ. υποσ. 17) εξελίχθηκε ως εξής (από το 1992 μέχρι το 2001): **Χαλκός** από 60,6% σε 47,9%, **χάλυβας** από 15,2% σε 7,5%, **πλαστικό/πολλαπλά στρώματα** από 24,5% σε 44,6%. Επίσης η ΚΜΕ, στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003, σ. 106, υπέβαλε στοιχεία KWD (ο ακριβής, ωστόσο, γεωγραφικός χώρος αναφοράς είναι ασαφής («Ευρώπη»)), που ελαφρώς αντιφάσκουν προς τα στοιχεία που υπέβαλαν τόσο η Outokumpu όσο και η Wieland. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που υπέβαλε η Outokumpu, σ. 23751, τα μερίδια των ανταγωνιστικών υλικών εξελίχθηκαν ως εξής: «σωλήνες διανομής νερού/θέρμανσης/σύνολο» (προφανώς: Ευρώπη): από το 1993 έως το 2001: **χαλκός** από 61% σε 63% (2000: 64%), **χάλυβας** από 18% σε 8%, **πλαστικό/πολλαπλά στρώματα** από 21% σε 29%. Τα στοιχεία της IWCC, που υπέβαλε η Outokumpu όσον αφορά το διάστημα μεταξύ 1993 και 2001 (EOX) παρουσιάζουν ανάλογες τάσεις με τα στοιχεία KWD: όσον αφορά το **χαλκό** μείωση του μεριδίου από 64% σε 59% (διανομή νερού), αύξηση από 67% σε 69% (σωλήνες θέρμανσης), όσον αφορά το **χάλυβα** μείωση από 18% σε 6% (διανομή νερού), μείωση από 18% σε 9% (σωλήνες θέρμανσης), και όσον αφορά τους σωλήνες **πλαστικού/πολλαπλών στρωμάτων** αύξηση από 18% σε 22% (διανομή νερού) και από 15% σε 21% (σωλήνες θέρμανσης).

- (9) Η υποκατάσταση των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες με σωλήνες πλαστικού και ενώσεων αντισταθμίστηκε τουλάχιστον εν μέρει με αύξηση της ζήτησης για χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων στην ανατολική Ευρώπη και, κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990, τη γενική υποκατάσταση των σωλήνων χάλυβα από σωλήνες πλαστικού, ενώσεων και χαλκού¹⁴. Σύμφωνα με το “European Copper Plumbing Promotion Campaign” (“ECPPC”)¹⁵ κατά την περίοδο από το 1989 έως το 1999, η ευρωπαϊκή ζήτηση για χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων και θέρμανσης παρουσίασε αδιάλειπτη αύξηση από περίπου 875 εκατ. μέτρα το 1989 σε περίπου 1.175 εκατ. μέτρα το 1999 (αύξηση περίπου 3,4%/κατ’ έτος)¹⁶, ενώ από το 1992 έως το 2001, η ζήτηση στη δυτική Ευρώπη φαίνεται να μειώθηκε από 746,9 σε 721,2 εκατ. μέτρα, με αποκορύφωμα τα 755,4 εκατ. μέτρα το 1998¹⁷. Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία επιβεβαιώνουν τις εξηγήσεις της Outokumpu ότι υπήρξε μία μεγάλη έξαρση της ζήτησης στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στη δυτική Ευρώπη λόγω της γερμανικής επανένωσης μεταξύ του 1990 και του 1997 (ή ενδεχομένως ορθότερα του 1999¹⁸)¹⁹.
- (10) Οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης, κατασκευάζονται και πωλούνται ως «σκληροί», ως «μεσαίοι» ή «ημίσκληροι» και ως «μαλακοί» σωλήνες, με τη μορφή ευθύγραμμων σωλήνων (5 m) και πηνίων (25 ή 50 m) με διαμέτρους από 6 mm μέχρι 267 mm και πάχος μεταξύ 0,7 mm και 3 mm²⁰. Σε σύγκριση με τους σκληρούς σωλήνες, οι «ημίσκληροι» σωλήνες έχουν το πλεονέκτημα να είναι εύκαμπτοι και πιο ανθεκτικοί στη διάβρωση.
- (11) Οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων πρέπει να θεωρηθούν ως μια ομάδα προϊόντων που περιλαμβάνει δύο υποοικογένειες προϊόντων: τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση αφενός, και τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με μόνωση, αφετέρου. Πράγματι, ορισμένες εφαρμογές (για παράδειγμα μεταφορά ζεστού νερού) απαιτούν μόνωση του χαλκοσωλήνα και φαίνεται ότι περίπου το 20% των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων έχουν επίστρωση PVC²¹. Οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων μονώνονται από τον παραγωγό χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων κατά τη διάρκεια της

¹⁴ Βλ. 32130.

¹⁵ Το ECPPC, με έδρα το Λονδίνο, αποτελεί πρόγραμμα δράσης των κύριων παραγωγών χαλκοσωλήνων και χάλκινων συνδέσμων σωλήνων για την προώθηση των πλεονεκτημάτων των συστημάτων υδραυλικών και θέρμανσης από χαλκό στην οικοδομική βιομηχανία. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. αιτιολογική σκέψη (73).

¹⁶ Βλ. European Copper Plumbing Promotion Campaign (ECPPC), <http://www.copperplumbing.org/uk/statistics.htm>. Δεν είναι γνωστό εάν η τάση συνεχούς αύξησης σε όλη την Ευρώπη συνεχίστηκε ή σταμάτησε μετά το 1999. Βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη (387). Ωστόσο, η Outokumpu επιβεβαίωσε το 2000 την ύπαρξη «καλής ζήτησης» στους σωλήνες ειδών υγιεινής, 23720.

¹⁷ Βλ. 22887 (Παράρτημα 4.2 των στοιχείων που υπέβαλε η Wieland στις 23 Ιανουαρίου 2003· η δυτική Ευρώπη περιλαμβάνει: Αυστρία, Βέλγιο, Ελβετία, Γερμανία, Δανία, Ισπανία, Γαλλία, Φινλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελλάδα, Ιταλία, Ιρλανδία, Νορβηγία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Σουηδία. Η ΚΜΕ, στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003, σ. 106, υπέβαλε διαφορετικά και αντικρουόμενα αριθμητικά στοιχεία που προέρχονται από την ίδια πηγή όπως και αυτά της Wieland (ΚWD, βλ. υποσημείωση 14).

¹⁸ Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε η Wieland, η ζήτηση στη δυτική Ευρώπη ανήλθε σε 751,0 εκατ. μέτρα το 1997 και σε 751,4 εκατ. μέτρα το 1999.

¹⁹ Βλ. 23719.

²⁰ Βλ. 22850.

²¹ See 32122.

παραγωγικής διαδικασίας, ή κατά την εγκατάστασή τους (για παράδειγμα τυλίγοντάς τους σε μονωτικό υλικό) ή από ειδικευμένες εταιρείες (εγκαταστάτες μονώσεων)²². Ανάλογα με την εφαρμογή και με το εάν οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων έχουν πλαστική επίστρωση²³, οι παραγωγοί εμπορεύονται τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων τους με διαφορετικά εμπορικά σήματα.

- (12) Τα εν λόγω σήματα είναι ιδιαίτερης σημασίας για την παρούσα διαδικασία. "SANCO" (βλ. αιτιολογική σκέψη (116)) είναι το εμπορικό σήμα για χαλκοσωλήνα χωρίς μόνωση (που παράγεται από τον όμιλο KME, τη Wieland και την BCZ. "WICU" (παράγεται από τη Wieland, την KME και μέχρι το 1998 από την BCZ) και "Cuprotherm" (παράγεται από τη Wieland και την KME) είναι τα εμπορικά σήματα για χαλκοσωλήνες με πλαστική επίστρωση²⁴. Όπως θα αποδειχθεί στην παρούσα απόφαση, τα εν λόγω σήματα ήταν αποφασιστικής σημασίας για την οργάνωση και εφαρμογή της σύμπραξης, δεδομένου ότι παρείχαν ένα φόρουμ συναντήσεων και ένα πλαίσιο για τις επιχειρήσεις προκειμένου αυτές να οργανώσουν και να εφαρμόσουν ρυθμίσεις αντίθετες στον ανταγωνισμό, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών.
- (13) Οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση και με πλαστική επίστρωση πρέπει να θεωρηθούν ως μια ομάδα προϊόντων για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, διότι οι ρυθμίσεις και για τις δύο υποοικογένειες προϊόντων αφορούσαν ουσιαστικά τις ίδιες εταιρείες (και τους ίδιους υπαλλήλους) και είχαν οργανωθεί με παρόμοιο τρόπο (ιδίως μέσω του πλαισίου που παρείχαν τα προαναφερθέντα σήματα).
- (14) Ορισμένες εταιρείες ανέφεραν ότι οι πελάτες διαθέτουν σημαντική αγοραστική δύναμη. Συχνά, οι μικρότεροι πελάτες σχηματίζουν ενώσεις αγοραστών²⁵. Επίσης, οι μεγάλοι πελάτες συχνά προμηθεύονται από πολλαπλές πηγές.
- (15) Η Outokumpu ανέφερε ότι η βιομηχανία χαλκοσωλήνων είναι βιομηχανία έντασης κεφαλαίου με υψηλό σταθερό κόστος²⁶. Τουλάχιστον ορισμένες από τις εταιρείες στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων παρουσιάζουν χαμηλή αποδοτικότητα.
- (16) Η παρούσα απόφαση εξετάζει ρυθμίσεις όσον αφορά τους χωρίς μόνωση χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων και, όσον αφορά δύο παραγωγούς, τους

²² Βλ. 32122, 32539.

²³ Οι χαλκοσωλήνες "με πλαστική επίστρωση" χρησιμοποιούνται ως συνώνυμο των χαλκοσωλήνων "με πλαστική μόνωση".

²⁴ Τα εμπορικά σήματα των εταιρειών που αφορά η διαδικασία ή των ανταγωνιστών που αναφέρονται στην απόφαση είναι τα εξής: **σωλήνες υδραυλικών χωρίς μόνωση:** «SANCO» (KME Group, Wieland, Boliden)· «OK-ESSEM», «Tube» και «OCSA» (Outokumpu)· «YORKEX», «BRITISH T» και «YORKSHIRE» (IMI)· «TALOS» (ΧΑΛΚΟΡ)· «BLACK LABEL» (Wednesbury)· «STREAMLINE» (Mueller)· «NOCARBON» (Foam)· «HETCU» (MKM)· «SUPERSAN» (Buntmetall)· «SECURUS» (HME)· «CARBONFREE» (Feinrohren)· **σωλήνες υδραυλικών με πλαστική επίστρωση:** «WICU» (KME Group, Wieland· από το 1988-1998 επίσης Boliden)· «FINCUPLAST», «FINCU» και «PRISOL» (Outokumpu)· «CUBO» (Boliden)· «KUTERLEX» (IMI)· «BLACK LABEL» (Wednesbury)· «HETCU-PLUS» (MKM)· «EUROSAN» (Buntmetall)· **σωλήνες υδραυλικών για θέρμανση:** «Cuprotherm» (KME Group, Wieland, Boliden)· «YORKTHERM» (IMI)· «HETCU-THERM» (MKM).

²⁵ Βλ., για παράδειγμα 32541· βλ. επίσης 22575.

²⁶ Βλ. 23724.

χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική μόνωση «WICU» και «Cuprotherm».

1.2. Γεωγραφική έκταση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

- (17) Η γεωγραφική έκταση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των προμηθευτών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων είναι ουσιαστικά η Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης και του ΕΟΧ²⁷. Οι εξαγωγές των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων και ο κύκλος εργασιών των εταιρειών που σχετίζονται με τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων (βάσει των αριθμητικών στοιχείων του κύκλου εργασιών που υπέβαλαν οι συμβαλλόμενοι) δείχνουν ότι οι εξαγωγές εκτός Ευρώπης είναι περιορισμένες²⁸. Βάσει της τιμής των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, τα έξοδα μεταφοράς υπολογίζονται γενικά σε κάτω του 5% στην Ευρώπη και κάτω του 8% στον υπόλοιπο κόσμο²⁹. Οι περισσότεροι ευρωπαίοι προμηθευτές είναι σε θέση να εφοδιάζουν όλη την ευρωπαϊκή αγορά ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασης του εργοστασίου τους. Δεν υφίστανται σημαντικοί κανονιστικοί φραγμοί εισόδου στην Ευρώπη. Μολονότι έχει εγκριθεί ένα ευρωπαϊκό πρότυπο χαλκοσωλήνα, τον «EN 1057», η πώληση χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στις εθνικές αγορές κατά κανόνα απαιτεί πιστοποίηση για ορισμένες εφαρμογές, γεγονός που συνεπάγεται κάποιο διοικητικό φόρτο³⁰.

1.3. Καθορισμός τιμών στη βιομηχανία χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων

- (18) Οι τιμές για τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων καθορίζονται κυρίως βάσει δύο παραγόντων: της τιμής του χαλκού (μεταβλητή) και του περιθωρίου μετατροπής. Το περιθώριο μετατροπής είναι η προστιθέμενη αξία του κατασκευαστή χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων για τη μετατροπή χαλκού σε σωλήνα.
- (19) Οι τιμές αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεων βάσει τιμοκαταλόγων (που κυρίως περιέχουν κατευθύνσεις κοινών τιμών («δεικτοδοτημένοι τιμοκατάλογοι»³¹)) και εκπτώσεων³². Οι συμβαλλόμενοι ανέφεραν ότι οι σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων κατά γενικό κανόνα πωλούνται κατά περίπτωση και κάθε σύμβαση αποτελεί αντικείμενο ξεχωριστής διαπραγμάτευσης με τον πελάτη³³.

1.3.1. Δεικτοδοτημένοι τιμοκατάλογοι

- (20) Ως σημείο αφετηρίας των διαπραγματεύσεων για τις τιμές χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων λαμβάνονται οι τιμοκατάλογοι (δηλαδή η τελική τιμή του σωλήνα που περιλαμβάνει την τιμή χαλκού και το περιθώριο μετατροπής). Στην ευρωπαϊκή βιομηχανία χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων οι τιμοκατάλογοι

²⁷ Στην υπόθεση αριθ. COMP/M.3284 – Boliden/Outokumpu, παράγραφοι 36-39, η Επιτροπή όρισε τη γεωγραφική αγορά ως τουλάχιστον περιφερειακή για την ηπειρωτική Ευρώπη και ευρύτερη από περιφερειακή για τις σκανδιναβικές χώρες.

²⁸ Βλ., για παράδειγμα, 29445.

²⁹ Βάσει εκτιμήσεων διαφορετικών συμβαλλομένων. Βλ. επίσης υπόθεση αριθ. COMP/M.3284 – Boliden/Outokumpu, παράγραφος 36.

³⁰ Βλ. 29445, 22575, 24640, 24641, 24642.

³¹ Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι τιμοκατάλογοι εκδίδονται επίσης χωρίς κατευθύνσεις ενιαίων τιμών. Κατά συνέπεια, οι τιμοκατάλογοι εκδίδονται συχνότερα. Βλ. 26407.

³² Βλ. 32541. Για λεπτομέρειες βλ. επίσης 29442.

³³ Βλ. 32542, 29434.

εκδίδονται συνήθως με τη μορφή δεικτοδοτημένων τιμοκαταλόγων που περιέχουν κατευθύνσεις ενιαίων τιμών. Κάθε δεικτοδοτημένη ενιαία τιμή αντιστοιχεί σε προκαθορισμένο εύρος τιμών για το χαλκό, γενικά βάσει της αξίας του χαλκού σύμφωνα με δείκτες όπως ο London Metal Exchange (LME) (Χρηματιστήριο Μετάλλων του Λονδίνου). Όταν η τιμή του χαλκού υπερβεί ένα προκαθορισμένο όριο, εφαρμόζεται μία διαφορετική κατεύθυνση ενιαίας τιμής.³⁴ Το σύστημα των δεικτοδοτημένων τιμοκαταλόγων λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η τιμή του χαλκού είναι ασταθής και μεταβάλλεται καθημερινά.³⁵ Ο χαλκός αντιστοιχεί περίπου στο 50-65% της αξίας των πωλήσεων των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων. Οι τιμοκατάλογοι είναι ευρέως διαδεδομένοι και εύκολα διαθέσιμοι στην αγορά. Η εφαρμοζόμενη κατεύθυνση ενιαίας τιμής του δεικτοδοτημένου τιμοκαταλόγου αποτελεί μόνο βάση για τη διαπραγμάτευση της τελικής τιμής χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων.

1.3.2. Εκπτώσεις

- (21) Ο δεύτερος κύριος παράγοντας για τον καθορισμό της τιμής χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων είναι οι εκπτώσεις. Η διαπραγμάτευση μιας έκπτωσης ξεκινά πάντα από την τιμή καταλόγου. Ανάλογα με τη χώρα, την ομάδα πελατών και τον παραγωγό, οι εκπτώσεις μπορεί να ποικίλουν από 30 μέχρι άνω του 60% της συνολικής τιμής καταλόγου. Η «συνολική έκπτωση» ενδέχεται να αποτελεί σύνθεση σειράς εκπτώσεων που έχουν χορηγηθεί υπό διαφορετικούς όρους³⁶.

1.4. Μέγεθος, αξία και μερίδια αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση και χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση

- (22) Οι συμβαλλόμενοι εκτίμησαν ότι το μέγεθος της αγοράς όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση ήταν μεταξύ περίπου 252.000 και 263.000 τόνων το 1989 και μεταξύ περίπου 337.000 και 365.000 τόνων το 2000. Η έρευνα αγοράς της Επιτροπής κατέδειξε, για το 2000, μια αγορά μεγέθους 350.276 τόνων. Το μέγεθος αγοράς όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση εκτιμάται για το 2000 σε 42.184 τόνους. Στην απόφασή της στην υπόθεση αριθ. COMP/M.3284 – Boliden/Outokumpu, η Επιτροπή ανέφερε ότι το 2000, το μερίδιο EOX των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων (συμπεριλαμβανόμενων των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση) ανήλθε σε περίπου 370.000 τόνους.
- (23) Βάσει των πληροφοριών που παρείχαν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις για τους κύκλους εργασιών, η αγοραία αξία όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση στον EOX εκτιμάται κατά προσέγγιση σε 970,1 εκατ. ευρώ το 2000³⁷, ενώ η αγοραία αξία όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση στον EOX εκτιμάται κατά

³⁴ Βλ. 32541, 32542. Η κατεύθυνση ενιαίας τιμής μεταβάλλεται συχνά, σε πολλές περιπτώσεις σε ημερήσια βάση. 29442.

³⁵ Σύμφωνα με την IMI, η τιμή χαλκού μπορεί να κυμανθεί μέχρι και κατά 30 λίρες Αγγλίας ανά τόνο σε ημερήσια βάση (περίπου 3% της αξίας), βλ. 26396.

³⁶ Βλ. 26406, 26407.

³⁷ Βλ. παράρτημα.

προσέγγιση σε 180,9 εκατ. ευρώ το 2000.³⁸ Η συνολική αγοραία αξία χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς και με πλαστική επίστρωση στον ΕΟΧ ανέρχεται, για το έτος 2000, στα 1.151 εκατ. ευρώ.

- (24) Μεταξύ του 1989 και του 2001 τα μερίδια αγοράς των συμβαλλομένων στην παρούσα διαδικασία παρέμειναν σχετικά σταθερά στον ΕΟΧ όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση. Τα μερίδια αγοράς σε όγκο αναφέρονται στο παράρτημα.
- (25) Το συνδυασμένο μερίδιο της IMI (μόνο χαλκοσωλήνες χωρίς μόνωση), της ΚΜΕ, της Mueller (μόνο χαλκοσωλήνες χωρίς μόνωση), της Outokumpu (μόνο χαλκοσωλήνες χωρίς μόνωση) και της Wieland (‘ομάδα των πέντε’, βλέπε αιτιολογική σκέψη (216)) της συνολικής αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς και με πλαστική επίστρωση στον ΕΟΧ ανέρχεται, για το έτος 2000, περίπου στο 64,6% (αξία και όγκος). Το συνδυασμένο μερίδιο μαζί με τη ΧΑΛΚΟΡ, την ΗΜΕ, και την Boliden (και την Buntmetall³⁹) (‘ομάδα των εννέα’, βλέπε αιτιολογική σκέψη 216), με την εξαίρεση των ΚΜΕ και Wieland, μόνο χαλκοσωλήνες χωρίς μόνωση στον ΕΟΧ ανέρχεται, για το έτος 2000, περίπου στο 78,7% (αξία) και 79,2% (όγκος). Το 1998 και 1999 ήταν περίπου 2% υψηλότερο.

1.5. Εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών

- (26) Η αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη σημαντικών εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών και των μελών του ΕΟΧ. Η πλειονότητα των κατασκευαστών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων παράγει σε μία, δύο ή τρεις ευρωπαϊκές αγορές και πωλεί σωλήνες σε όλη την Ευρώπη. Οι εγκαταστάσεις παραγωγής των διαφόρων παραγωγών είναι διασκορπισμένες σε όλη την Ευρώπη. Κατά την περίοδο που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας εξέτασης, η Outokumpu, για παράδειγμα, είχε σχετικές παραγωγικές εγκαταστάσεις στη Φινλανδία, την Ισπανία και τη Σουηδία, η Wieland στη Γερμανία και την Αυστρία, ο όμιλος ΚΜΕ στη Γερμανία, τη Γαλλία και την Ιταλία, η Mueller στο Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γαλλία, η IMI στο Ηνωμένο Βασίλειο, η Boliden στο Βέλγιο και τη Σουηδία. Από τις εν λόγω μονάδες, οι κατασκευαστές χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων εφοδιάζουν το σύνολο του ΕΟΧ καθώς και την υπόλοιπη Ευρώπη. Μεγάλο μέρος της συνολικής κατανάλωσης χαλκοσωλήνων σε διάφορα κράτη μέλη καλύπτεται από εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη⁴⁰.

2. ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

2.1. Οι παραγωγοί που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας

2.1.1. Boliden AB και Boliden Cuivre & Zinc S.A.

- (27) Η Boliden Cuivre & Zinc S.A. αποτελεί 100% θυγατρική της Boliden Fabrication AB (Σουηδία), η οποία ανήκει καθ’ ολοκληρία στην Boliden AB. Η Boliden AB έχει

³⁸ Η εκτίμηση αυτή βασίζεται στα πληροφορίες όσον αφορά τον κύκλο εργασιών που παρείχαν οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην βιομηχανία χαλκοσωλήνων με πλαστική επίστρωση.

³⁹ Το περίπου 2% μερίδιο της Buntmetall λήφθηκε υπόψη στο μερίδιο του ομίλου Wieland.

⁴⁰ Βλ. 11417-11424.

συσταθεί σε εταιρεία βάσει του σουηδικού δικαίου και αναπτύσσει δραστηριότητες στην Ευρώπη και στον Καναδά. Η Boliden AB ασχολείται με την εξόρυξη, την επεξεργασία και την πώληση μετάλλων και ορυκτών προϊόντων, κυρίως χαλκού και ψευδαργύρου⁴¹.

- (28) Η Boliden παρήγαγε σε μικρό βαθμό χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων στη θυγατρική της Boliden Gusum AB πριν εξαγοράσει την BCZ το 1988⁴².
- (29) Η BCZ πωλεί τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεών της στην ευρωπαϊκή αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων μέσω σειράς ευρωπαϊκών θυγατρικών: Boliden Cuivre & Zinc (Deutschland) GmbH, Boliden Cuivre & Zinc (France) / CDC France EURL, Boliden Cuivre & Zinc (España) SA, Boliden Cuivre & Zinc (Polska) Sp. Z o.o., Copper Distribution Center («CDC»), Boliden Metal Supplies Ltd. («BMSL»), Ηνωμένο Βασίλειο⁴³, και HME France SA.⁴⁴

2.1.2. *Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. και Austria Buntmetall AG*

- (30) Η Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. («Buntmetall» ή «BMA») της Αυστρίας ανήκει εξ ολοκλήρου σε εταιρεία χαρτοφυλακίου, την Austria Buntmetall AG, από το Δεκέμβριο του 1989. Η Wieland Werke AG απέκτησε το 75,1 % της εταιρείας αυτής στις 9 Ιουλίου 1999, το 82,8 % την 1^η Οκτωβρίου 1999 και το 83,3 % στις 30 Νοεμβρίου 2000. Πριν την εξαγορά, η Buntmetall δεν ήταν συνδεδεμένη με την Wieland⁴⁵.
- (31) Η Buntmetall αποτελεί εταιρεία κατασκευής ημιτελειωμένων και ειδικών προϊόντων από χαλκό και κράματα χαλκού. Η κύρια δραστηριότητά της είναι η κατασκευή σωλήνων από χαλκό και κράματα χαλκού για βιομηχανικές και υδραυλικές εφαρμογές. Η μονάδα παραγωγής της είναι στο Amtstetten της Αυστρίας.
- (32) Η Buntmetall είναι κάτοχος διαφόρων θυγατρικών: Metallwerk Möllersdorf Handelsges.m.b.H., Αυστρία· Buntmetall France S.A.R.L., Γαλλία (διαλύθηκε τον Οκτώβριο 2001)·Caro-Supersan Installationstechnik GmbH (πρώην Carobronze Eisleben GmbH), Γερμανία.
- (33) Με τη μεταφορά του τμήματος χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στη Wieland, όλοι οι σχετικοί υπάλληλοι της Buntmetall που εμπλέκονται στην επίμαχη συμπεριφορά είτε διατήρησαν τις θέσεις τους στην Buntmetall είτε προσελήφθησαν από τη Wieland.

2.1.3. *ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε.*

- (34) Η ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε. συστάθηκε στην Ελλάδα το 1977. Η ΧΑΛΚΟΡ παράγει και εμπορεύεται ελασμένο και εξωθημένο χαλκό και προϊόντα κράματος χαλκού

---

⁴¹ Βλ. 32293, 32294.

⁴² Βλ. 32293.

⁴³ Η BMSL δεν ανήκει απευθείας στην Boliden, αλλά στην Boliden Holding UK, θυγατρική της Boliden Fabrication AB στη Στοκχόλμη Σουηδίας. Ωστόσο, στο πλαίσιο του ομίλου Boliden, η BMXL ενεργεί ως θυγατρική της BCZ.

⁴⁴ Βλ. 32294, 32295.

⁴⁵ Βλ. 22856-22858.

(ορείχαλκου). Τα κύρια εξωθημένα προϊόντα είναι σωλήνες χαλκού και ράβδοι ορείχαλκου.

- (35) Μέσω διαφόρων εταιρειών χαρτοφυλακίου, η ΒΙΟΧΑΛΚΟ Α.Ε. κατέχει το 65,55% των μετοχών της ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε.
- (36) Η ΧΑΛΚΟΡ συνενώνει τρεις μικρούς χονδρέμπορους ή διανομείς: Metal Agencies Ltd., Surrey, Ηνωμένο Βασίλειο (από το 1994 μερίδιο 67%)· TePro Metall AG, Düsseldorf, Γερμανία (μερίδιο 1 % μέχρι το Σεπτέμβριο του 2002, και έκτοτε 37,5%)· MKC GmbH, Huerth, Γερμανία.

2.1.4. HME Nederland BV

- (37) Η HME Nederland BV («HME») ιδρύθηκε το 1988 ως αποτέλεσμα διοικητικής εξαγοράς και κήρυξε πτώχευση το Νοέμβριο του 2001. Ο τομέας δραστηριοτήτων της ήταν η παραγωγή και πώληση χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων. Η HME διέθετε γραφείο πωλήσεων στη Γαλλία (HME France SA).
- (38) Τον Ιανουάριο του 2002, η BCZ εξαγόρασε ορισμένα πάγια στοιχεία της HME. Τα εν λόγω πάγια στοιχεία μεταφέρθηκαν στην Boliden HME, μία νεοσυσταθείσα εταιρεία και θυγατρική της BCZ. Η Boliden HME συνέχισε τις δραστηριότητες της HME ως παραγωγός χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων⁴⁶.

2.1.5. IMI plc.

- (39) Η IMI plc. («όμιλος IMI») αποτελεί διεθνή επιχείρηση τεχνικών κατασκευών με δραστηριότητες σε δύο κυρίως τομείς: υδραυλικοί έλεγχοι (ελαστικά, βαλβίδες υπηρεσίας και κλίματα εσωτερικών χώρων) και λιανική αυτόματη διανομή (αυτόματη διανομή ποτών και συστήματα εμπορίας ποτών)⁴⁷. Η IMI plc αποτελεί εταιρεία συσταθείσα βάσει του αγγλικού δικαίου. Στην περιγραφή των πραγματικών περιστατικών, η IMI ως επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών της) θα αναφέρεται ως «IMI».
- (40) Τα ακόλουθα νομικά πρόσωπα του ομίλου IMI συμμετείχαν στην παραγωγή και πώληση χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, και αποτελούσαν τμήμα της Building Products/Hydrionic Controls της IMI, που διαλύθηκε μετά από αναδιάρθρωση της IMI το 2001⁴⁸: η IMI Yorkshire Copper Tube Ltd. («YCT»), Λίβερπουλ, εταιρεία κατασκευής (πωλήθηκε στην ΚΜΕ)· η IMI Yorkshire Copper Tube (Exports) Ltd., Λίβερπουλ, εταιρεία εξαγωγών (πωλήθηκε στην ΚΜΕ)· η Irish Metal Industries Ltd, Ιρλανδία (διανομή, πωλήθηκε στην ΚΜΕ)· η Raccord Orléanais SA, Γαλλία (διανομή, πωλήθηκε στην Aalberts Industries NV στις 9 Σεπτεμβρίου 2002)· η R Woeste & Co «Yorkshire» GmbH, Γερμανία (διανομή, πωλήθηκε στην Aalberts Industries NV στις 9 Σεπτεμβρίου 2002)· η YIM Scandinavia AB, Σουηδία (εμπορικός αντιπρόσωπος, πωλήθηκε στην ΚΜΕ)· η IMI Refiners Ltd, Ηνωμένο Βασίλειο, προμηθευτής πρισμάτων στην YCT, που ανήκει ακόμη στην IMI. Εκτός του ΕΟΧ, η IMI έχει δέκα τέσσερις θυγατρικές που συμμετείχαν στη διανομή

⁴⁶ Βλ. 23134, 23135, 32485-32487.

⁴⁷ Ο όμιλος IMI υπέστη ουσιαστική αναδιάρθρωση μετά το 1992, βλ. 26395, 26396.

⁴⁸ Από το 1987 μέχρι το 1998, η IMI Yorkshire Copper Tube Ltd. ("YTC") ανήκε στο τμήμα Building Product της IMI, που από το 1998 μετονομάστηκε σε Hydrionic Controls.

χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων. Η IMI πωλούσε χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων στην αγορά του EOX μέσω των εν λόγω θυγατρικών διανομής και ανεξάρτητων διανομέων.

- (41) Η ΥCT, η κύρια θυγατρική με δραστηριότητες στον τομέα των χαλκοσωλήνων, ήταν θυγατρική υπό την πλήρη κυριότητα της IMI Kynoch Ltd., η οποία ήταν θυγατρική της IMI plc.
- (42) Στις 2 Οκτωβρίου 2002, η IMI πώλησε την επιχείρηση χαλκοσωλήνων στην KM Europa Metal AG (KME). Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2002⁴⁹.

2.1.6. Ο όμιλος KME

2.1.6.1. Τα σχετικά νομικά πρόσωπα

Societa Metallurgica Italiana S.p.A

- (43) Η Societa Metallurgica Italiana S.p.A («SMI»), στην οποία ο μεγαλύτερος μέτοχος είναι η ιταλική οικογένεια Orlando, αποτελεί την ιταλική εταιρεία χαρτοφυλακίου του ομίλου KME, στην οποία ανήκουν η Europa Metall SpA («EM» ή «EM/LMI» ή «Europa Metall») και η Tréfimétaux SA («Tréfimétaux» ή «TMX»). Ως εταιρεία χαρτοφυλακίου, ο σκοπός της περιορίζεται στην απόκτηση μετοχών και στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Η ίδια η SMI δεν έλαβε ποτέ μέρος στις επαφές ή στις συσκέψεις που περιγράφονται κατωτέρω.
- (44) Όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων, ο όμιλος SMI δημιουργήθηκε ως εξής: το 1976, η SMI δημιούργησε την EM η οποία ανήκε κατά 84% στην SMI και 16 % στην Pechiney. Το 1986, η EM απέκτησε - μέσω της SMI - τον έλεγχο της TMX κατά 100 %. Το 1990 η SMI απέκτησε το 76,9% της Kabelmetal AG («KM») από την M.A.N. Το 1995, ο όμιλος SMI αναδιαρθρώθηκε, και τα μερίδια του στην TMX και στην EM μεταφέρθηκαν στην KM, με αποτέλεσμα η TMX και η EM να καταστούν θυγατρικές υπό την πλήρη κυριότητα της KM. Η επωνυμία της εν λόγω εταιρείας άλλαξε σε KM Europa Metal AG (KME). Το 1999, η SMI αύξησε το μερίδιο της στην KME σε 98,6%. Η KME, η TMX και η EM ήταν υπό κεντρική διοίκηση.

KM Europa Metal AG

- (45) Η KM Europa Metal AG («KME»), πρώην Kabelmetal AG («KM»), διαθέτει αυτή τη στιγμή τέσσερις κύριες εταιρείες, ήτοι την Europa Metall SpA στην Ιταλία, την Tréfimétaux SA στη Γαλλία, την Sociedad Industrial Asturiana S.A. (SIA) στην Ισπανία και την KME Metal GmbH στη Γερμανία.
- (46) Ο όμιλος KME αποτελεί τη μεγαλύτερη εταιρεία επεξεργασίας χαλκού και κραμάτων χαλκού στον κόσμο με 18 εγκαταστάσεις παραγωγής στην Ευρώπη και στην Ασία, και χωρίζεται σε τέσσερα τμήματα προϊόντων, συγκεκριμένα τις ράβδους ορείχαλκου, τα συστήματα σωλήνων, τα ειδικά προϊόντα και τα προϊόντα έλασης. Ο όμιλος KME διαθέτει ένα διεθνές δίκτυο πωλήσεων πλήρους εξυπηρέτησης.

---

⁴⁹ Βλ. 24625.

Tréfirmétaux S.A.

- (47) Η Tréfirmétaux SA («Tréfirmétaux» ή «TMX») της Γαλλίας εντάχθηκε στον όμιλο SMI το 1986 μέσω της Europa Metallī, της οποία αποτελούσε θυγατρική κατά πλήρη κυριότητα μέχρι το 1995. Με την αναδιάρθρωση του ομίλου SMI το 1995 κατέστη θυγατρική της ΚΜΕ κατά πλήρη κυριότητα⁵⁰. Η εν λόγω εταιρεία διαθέτει τέσσερις βιομηχανικές εγκαταστάσεις παραγωγής στη Γαλλία.

Europa Metallī S.p.A.⁵¹

- (48) Η Europa Metallī S.p.A (EM) αποτελεί την ιταλική εταιρεία παραγωγής της ΚΜΕ. Με 2.000 εργαζόμενους και ετήσια παραγωγή που υπερβαίνει τους 270.000 τόνους, η Europa Metallī αποτελεί τον σημαντικότερο ιταλικό παραγωγό χαλκού και ημιτελειωμένων προϊόντων κράματος χαλκού.
- (49) Τα κεντρικά γραφεία της EM βρίσκονται στην Φλωρεντία. Η εν λόγω εταιρεία διαθέτει τρία εργοστάσια παραγωγής στην Κεντρική και Βόρεια Ιταλία. Το κεντρικό γραφείο πωλήσεων βρίσκεται στο Μιλάνο, και το εμπορικό της δίκτυο υποκαταστημάτων και αποθηκών καλύπτει ολόκληρη τη χώρα.

2.1.6.2. Οικονομικοί και νομικοί δεσμοί εντός του ομίλου SMI

- (50) Τόσο η EM όσο και η TMX ανήκουν στον όμιλο SMI από το 1976 και το 1986, αντίστοιχα. Στο πλαίσιο της διάρθρωσης χαρτοφυλακίου της SMI, η TMX αποτελούσε θυγατρική της EM κατά 100% στην περίοδο 1986-1995⁵². Το 1987, το επιχειρηματικό σχέδιο και οι εμπορικές στρατηγικές της TMX εναρμονίστηκαν με αυτές τις EM, και τοποθετήθηκαν Ιταλοί διευθυντές στην οργάνωση της TMX σε επίπεδο διοικητικού συμβουλίου⁵³. Την 1^η Ιανουαρίου 1993 δημιουργήθηκε μία κοινή οργάνωση πωλήσεων, η EMT, για την TMX και την EM, και ο κ. [...] (TMX) ορίστηκε εμπορικός διευθυντής της EM για τους σωλήνες βιομηχανικής χρήσης⁵⁴, ενώ το 1993, ο κ. [...] διορίστηκε εμπορικός διευθυντής της επιχείρησης σωλήνων υδραυλικών της EM⁵⁵. Από το 1993 έως το 1998, ο κ. [...] υπέβαλε αναφορές στον κύριο [...], ο οποίος ήταν ο διευθύνων σύμβουλος της TMX και επικεφαλής της επιχείρησης σωλήνων της EM⁵⁶. Από το 1990 έως το 1995, ο αντιπρόεδρος της EM ήταν επίσης διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας χαρτοφυλακίου SMI⁵⁷.
- (51) Η SMI απέκτησε το 76,9 % της ΚΜ το 1990. Κατά συνέπεια, από τότε οι ΚΜ, EM και TMX ανήκουν στην ίδια εταιρεία χαρτοφυλακίου. Ως αποτέλεσμα της αναδιάρθρωσης του ομίλου SMI το 1995, η EM και η TMX κατέστησαν θυγατρικές κατά 100% της ΚΜ (της οποίας η επωνυμία άλλαξε σε ΚΜΕ). Το μερίδιο της SMI

⁵⁰ Βλ. 24626, 25104, 25105.

⁵¹ Η ΚΜΕ εξήγησε ότι η επωνυμία «EM» άλλαξε επανειλημμένα κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου λόγω αναδιρθρώσεων και εξαγορών. Στη συνέχεια ο όρος αναφέρεται στην La Metallī Industriale S.p.A. (μέχρι το 1986), στην LMI-La Metallī Industriale (μέχρι το 1987), στην LMI-La Metallī Industriale S.p.A. (μέχρι το 1995) και στην Europa Metallī S. p.A. (από το 1995). Βλ. 32538 υποσημ. 1.

⁵² Βλ. 24626.

⁵³ Βλ. 24626.

⁵⁴ Βλ. 24626.

⁵⁵ Βλ. 24628.

⁵⁶ Βλ. 24628.

⁵⁷ Βλ. 33438.

στην ΚΜΕ έγινε 98,6 % το 1999. Το 1999, η ΚΜΕ, ΤΜΧ και ΕΜ ετέθησαν υπό κεντρική διοίκηση και ο κ. [...] (ΚΜΕ) κατέστη υπεύθυνος για την επιχειρηματική μονάδα των σωλήνων για βιομηχανική χρήση, ενώ από το 1999 έως το 2001 ο κ. [...] ήταν υπεύθυνος για την επιχειρηματική μονάδα σωλήνων υδραυλικών του ομίλου ΚΜΕ, από κοινού με τους κυρίους [...] και [...]⁵⁸.

- (52) Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΣΜΙ, ΕΜ και ΤΜΧ ορίζονταν από τους μετόχους τους στη γενική συνέλευση μετόχων, όπως απαιτείται από τον ιταλικό και γαλλικό νόμο αντίστοιχα. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΚΜΕ ορίζονταν από το εποπτικό της συμβούλιο⁵⁹.
- (53) Κατά την περίοδο 1986-1995, ενώ το διοικητικό συμβούλιο της ΚΜ ήταν διαφορετικό από αυτό των ΣΜΙ, ΕΜ και ΤΜΧ, υπήρχαν οι ακόλουθες αλληλεπικαλύψεις και διευθυντικές διασυνδέσεις μεταξύ των διοικητικών συμβουλίων των ΣΜΙ, ΕΜ και ΤΜΧ⁶⁰ :
- Ο κ. [...] ήταν ταυτόχρονα πρόεδρος της ΣΜΙ (1986-2001) και πρόεδρος της ΕΜ (1986-1995).
  - Ο κ. [...] ήταν ταυτόχρονα γενικός διευθυντής της ΣΜΙ (1986-1996) και μέλος του συμβουλίου της ΕΜ (1986-1995).
  - Ο κ. [...] ήταν ταυτόχρονα μέλος του συμβουλίου (1986-1990) και αντιπρόεδρος (1991-1995) της ΣΜΙ, αντιπρόεδρος (1986-1990) και μέλος του συμβουλίου (1991-1995) της ΕΜ, και μέλος του συμβουλίου της ΤΜΧ (1987-1995).
  - Ο κ. [...] ήταν ταυτόχρονα μέλος του συμβουλίου της ΕΜ (1986-1995) και της ΤΜΧ (1986-1992).
  - Ο κ. [...] ήταν ταυτόχρονα γενικός διευθυντής της ΕΜ (1986-1995) και μέλος του συμβουλίου, αντιπρόεδρος και γενικός διευθυντής της ΤΜΧ (1987-1991).
  - Ο κ. [...] ήταν ταυτόχρονα μέλος του συμβουλίου της ΕΜ (1986-1989) και πρόεδρος της ΤΜΧ (1988- Σεπτέμβριος 1990).
  - Ο κ. [...] ήταν ταυτόχρονα μέλος του συμβουλίου της ΕΜ (1988-1995) και μέλος του συμβουλίου της ΤΜΧ (1988-2000).
- (54) Κατά την περίοδο 1995-2001 ως αποτέλεσμα της αναδιάρθρωσης του ομίλου, μετά την οποία η ΚΜΕ έλεγχε το 100% του κεφαλαίου τόσο της ΕΜ όσο και της ΤΜΧ, το διοικητικό συμβούλιο της ΚΜΕ διασυνδέθηκε με αυτό της ΣΜΙ, της ΕΜ και της ΤΜΧ μέσω των ακόλουθων δεσμών⁶¹ :
- Ο κ. [...] ήταν ταυτόχρονα γενικός διευθυντής της ΣΜΙ (μέχρι το Μάιο του 1996), μέλος του συμβουλίου της ΚΜΕ (1995-2001) και αντιπρόεδρος (1995) και πρόεδρος (1996-2001) της ΕΜ.

---

⁵⁸ Βλ. 24629.

⁵⁹ Βλ. 33442, 33443.

⁶⁰ Βλ. 33442-33456.

⁶¹ Βλ. 33442-33456.

- Ο κ. [...] ήταν ταυτόχρονα πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΚΜΕ (1995-2001) και μέλος του συμβουλίου της ΕΜ (1996-2001).
  - Ο κ. [...] ήταν ταυτόχρονα μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ΚΜΕ (Ιούνιος 1995 - Δεκέμβριος 1999) και γενικός διευθυντής της ΤΜΧ (1995-2001).
- (55) Κατά τη διάρκεια της περιόδου 1995-2001 δημιουργήθηκαν και άλλοι δεσμοί μεταξύ των διοικητικών συμβουλίων της ΣΜΙ, της ΤΜΧ και της ΕΜ, ως εξής⁶² :
- Ο κ. [...] Jr. ήταν ταυτόχρονα μέλος του συμβουλίου της ΣΜΙ (1996-2000), μέλος του συμβουλίου της ΕΜ (1996-2001) και πρόεδρος της ΤΜΧ (1995-2000).
  - Ο κ. [...] ήταν ταυτόχρονα μέλος του συμβουλίου της ΣΜΙ (1995-2001) και μέλος του συμβουλίου της ΕΜ (1996-2001).
- (56) Όσον αφορά την επιχειρησιακή διαχείριση, το «σχέδιο κατανομής επιχειρήσεων» της ΚΜΕ με ημερομηνία 25 Ιουνίου 1995, αναφέρει ότι «ο κ. [...] [Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΚΜΕ] είναι υπεύθυνος για τη συνολική επιχείρηση· ο κ. [...] [εμπορικός διευθυντής της ΤΜΧ] θα συνεργάζεται στενά με τον κύριο [...] και θα είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση του τμήματος ΕΜΤ»⁶³. Ομοίως, το «σχέδιο κατανομής επιχειρήσεων» της 19^{ης} Μαρτίου 1997 επιβεβαιώνει ότι «ο κ. [...] είναι υπεύθυνος του τμήματος σωλήνων.»⁶⁴

2.1.7. *Mueller Industries Inc.*

- (57) Η Mueller Industries, Inc., («Mueller») συγκαταλέγεται μεταξύ των μεγαλύτερων παραγωγών χαλκοσωλήνων και άλλων προϊόντων χαλκού στον κόσμο με έδρα τη Μέμφιδα των Ηνωμένων Πολιτειών. Η εν λόγω εταιρεία αναπτύσσει δραστηριότητες στις Ηνωμένες Πολιτείες, στον Καναδά, στο Μεξικό, στο Ηνωμένο Βασίλειο και στη Γαλλία.
- (58) Το 1997, η Mueller εξαγόρασε την Wednesbury Tube & Fittings Company Ltd. και Desnoyers S.A., εισερχόμενη κατ' αυτόν τον τρόπο στην ευρωπαϊκή αγορά χαλκοσωλήνων.

Wednesbury Tube & Fittings Company Ltd. («Wednesbury») / Mueller Europe Ltd. («Mueller Ltd.»)

- (59) [Περιγραφή των αναδιαρθρώσεων στον όμιλο επιχειρήσεων *Mueller*]

Desnoyers S.A. («Desnoyers») / Mueller Europe S.A. («Mueller S.A.»)

- (60) [Περιγραφή των αναδιαρθρώσεων στον όμιλο επιχειρήσεων *Mueller*].

⁶² Βλ. 33442-33456.

⁶³ Βλ. 29528.

⁶⁴ Βλ. 29529.

- (61) Κατά τη διάρκεια της περιόδου από το Μάιο του 1995 μέχρι το Μάιο του 1997, πριν την εξαγορά της από την Mueller, τα κεντρικά γραφεία της Desnoyers ήταν σε μία από τις παραγωγικές εγκαταστάσεις της στην Laigneville της Γαλλίας. Η Desnoyers διαθέτει ακόμη μία παραγωγική εγκατάσταση στην Longueville της Γαλλίας. Μολονότι και οι δύο παραγωγικές εγκαταστάσεις συμμετείχαν στην παραγωγή και πώληση χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, μόνο η παραγωγική εγκατάσταση της Longueville διατηρήθηκε. Οι λειτουργίες στην Laigneville διακόπηκαν το Δεκέμβριο του 1998⁶⁵.

2.1.8. *Outokumpu Copper Products Oy («Outokumpu»)*

- (62) Η Outokumpu Oy είναι ένας φινλανδικός όμιλος με δραστηριότητες σε ολόκληρο τον κόσμο (όμιλος Outokumpu). Τα κεντρικά γραφεία του ομίλου βρίσκονται στο Espoo της Φινλανδίας. Η Outokumpu Oy ασχολείται κυρίως με την παραγωγή κοινών μετάλλων, τον ανοξείδωτο χάλυβα, τα προϊόντα και την τεχνολογία χαλκού. Αρχικά, η Pori Tube Mill, που ήταν εντεταγμένη στο τμήμα προϊόντων χαλκού της Outokumpu, διεξήγαγε τις επιχειρήσεις χαλκοσωλήνων. Η Pori Tube Mill και η Outokumpu Copper δεν αποτελούσαν ξεχωριστό νομικό πρόσωπο αλλά μέρος της Outokumpu Oy. Η Outokumpu Copper Products Oy εγγράφηκε ως ξεχωριστή εταιρεία, μολονότι με διαφορετική επωνυμία, το Μάιο του 1988 και ανέλαβε πλήρως τις εν λόγω δραστηριότητες στις 30 Δεκεμβρίου 1988. Η επωνυμία της άλλαξε σε Outokumpu Copper Products Oy («OCP») το 1996. Η Outokumpu ως επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών της) θα αναφέρεται ως «ΟΤΚ» ή «Outokumpu»⁶⁶.
- (63) Η OCP ανήκε πλήρως στην Outokumpu Oy καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής της. Η ίδια η OCP χωρίζεται σε τμήματα, που το καθένα διαθέτει δικές του επιχειρηματικές γραμμές και κατασκευαστικές μονάδες. Η ευρωπαϊκή παραγωγή χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων συγκεντρώνεται τώρα στο Pori της Φινλανδίας (Outokumpu Poricopper OY), στο Zaratamo της Ισπανίας (Outokumpu Copper Tubes SA) και σε μικρό εργοστάσιο στο Västerås της Σουηδίας (Outokumpu Copper Products AB)⁶⁷. Η OCP πωλεί χαλκοσωλήνες στην αγορά του EOX μέσω προσωπικού πωλήσεων και γραφείων που ανήκουν στην Outokumpu.

2.1.9. *Wieland Werke AG*

- (64) Η Wieland Werke AG (στο εξής «WW», «Wieland» ή «Wieland Werke») είναι μια γερμανική εταιρεία με κύρια δραστηριότητα την παραγωγή, την πώληση και τη διανομή ημιτελειωμένων και ειδικών προϊόντων χαλκού και κραμάτων χαλκού. Εκτός από τις δικές της κατασκευαστικές δραστηριότητες, η Wieland Werke AG είναι η εταιρεία χαρτοφυλακίου 45 άλλων εταιρικών οντοτήτων. Η Wieland κατέχει τουλάχιστον το 50% του μετοχικού κεφαλαίου των 39 από τις εν λόγω εταιρικές οντότητες.
- (65) Η Wieland διαθέτει διάφορα εργοστάσια στη Γερμανία, στο Ulm, στο Verbert-Langenberg, στο Villingen- Schwenningen και στο Vöhringen. Τα κεντρικά γραφεία

---

⁶⁵ Βλ. 29555, 29556.

⁶⁶ Βλ. 24157, 24158.

⁶⁷ Βλ. 24157, 24158.

της εταιρείας βρίσκονται στο Ulm. Άλλες εταιρείες του ομίλου έχουν την έδρα τους στην Αυστρία, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ισπανία και στο Βέλγιο.

- (66) Η Wieland Werke AG απέκτησε στις 9 Ιουλίου 1999, το 75,1% της Austria Buntmetall AG, η οποία είναι η εταιρεία χαρτοφυλακίου της Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H («Buntmetall» ή «BMA»), τον Οκτώβριο του 1998 το 82,8% και το Νοέμβριο του 2000 το 83,3% της ίδιας εταιρείας.
- (67) Επί του παρόντος δύο νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο του ομίλου Wieland πωλούν χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων, η ίδια η μητρική εταιρεία, Wieland Werke AG, και η Buntmetall. Η Wieland κατέχει πέντε εταιρείες παροχής υπηρεσιών: Wieland SAS (Γαλλία), Semimetals Lda. (Πορτογαλία), Pando Metales S.A. (Ισπανία), Caro-Supersan Installationstechnik GmbH (Γερμανία) και Metallwerk Möllersdorf (Αυστρία). Επιπλέον, η Wieland ελέγχει επτά εμπορικές εταιρείες και εταιρείες διανομής, που δραστηριοποιούνται στο Βέλγιο, τις Κάτω Χώρες, τη Δανία, τη Φινλανδία, τη Νορβηγία, τη Σουηδία, τη Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία, την Ιταλία, την Αυστρία και την Πορτογαλία.

2.2. Άλλοι παραγωγοί

- (68) Εκτός από τις εταιρείες που περιγράφονται ανωτέρω, υπάρχουν και άλλοι μικρότεροι παραγωγοί στην Ευρώπη, όπως η Silmet (Torbole, Ιταλία), η Feinrohren (Lumezzane, Ιταλία), η La Farga Lacambra (Ισπανία), η Hutmen (Wroclaw, Πολωνία), η Czepel (Βουδαπέστη, Ουγγαρία), και οι Slobodan και Majdanpek (πρώην Γιουγκοσλαβία). Η MKM Mansfelder Kupfer und Messing GmbH (Hettstedt, Γερμανία) («MKM»), παραγωγός της πρώην Ανατολικής Γερμανίας, επανήλθε στην αγορά στις αρχές της δεκαετίας του '90⁶⁸. Επιπλέον, υπάρχουν άλλοι μεγάλοι παραγωγοί σε όλο τον κόσμο χωρίς ή με περιορισμένες δραστηριότητες στην Ευρώπη.

2.3. Εμπορικές ενώσεις και οργανισμοί πιστοποίησης

- (69) Υπάρχουν διάφορες εμπορικές ενώσεις στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ορισμένες εκ των οποίων θα περιγραφούν στη συνέχεια.
- (70) Το International Wrought Copper Council («IWCC») (Διεθνές Συμβούλιο Ελατού Χαλκού)⁶⁹ είναι εμπορική ένωση που δημιουργήθηκε το 1953 και έχει την έδρα της στο Λονδίνο, εκπροσωπεί τα συμφέροντα της βιομηχανίας χαλκού σε όλο τον κόσμο Έχει διάφορες υποεπιτροπές και ομάδες που συλλέγουν ορισμένες πληροφορίες⁷⁰.
- (71) Το Copper Institute («ECI») (Ινστιτούτο Χαλκού)⁷¹, με έδρα τις Βρυξέλλες (προηγουμένως το Λονδίνο) δημιουργήθηκε ως κοινή επιχείρηση μεταξύ της International Copper Association («ICA») (Διεθνής Ένωση Χαλκού) και της IWCC· εκπροσωπεί τα συμφέροντα της βιομηχανίας χαλκού στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή

---

⁶⁸ Βλ. 32541.

⁶⁹ Βλ. <http://www.coppercouncil.org/>

⁷⁰ Βλ. 23594.

⁷¹ Βλ. <http://www.eurocopper.org/>

και την Αφρική⁷². Η ICA εκπροσωπεί τους παραγωγούς χαλκού και έχει την έδρα της στη Νέα Υόρκη⁷³.

- (72) Το «ECPPC»⁷⁴ διαχειρίζεται η γραμματεία της IWCC και υποστηρίζεται από την ICA και την European Fittings Manufacturers Association («EFMA») (Ένωση Ευρωπαϊκών Κατασκευαστών Εξαρτημάτων).
- (73) Μεταξύ των γερμανικών ενώσεων είναι οι Deutsches Kupfer Institut e.V. (DKI), Düsseldorf⁷⁵, Wirtschaftsvereinigung Metalle e.V. (WV Metalle), Düsseldorf⁷⁶, και Gesamtverband der Buntmetallindustrie (GV BMI), Düsseldorf.
- (74) Η IMI εξήγησε ότι οι συσκέψεις της οργανωτικής επιτροπής της EMCI ήταν συσκέψεις εκπροσώπων της Eurométaux Copper Industry, Βρυξέλλες και της ECI.
- (75) Μεταξύ των οργανισμών πιστοποίησης στην Κοινότητα είναι οι Deutsche Vereinigung des Gas- und Wasserfaches e.V. (DVGW)⁷⁷ (Γερμανία), Kitemark (Ηνωμένο Βασίλειο), Afnor (Γαλλία)⁷⁸, UNI (Ιταλία)⁷⁹ και AENOR (Ισπανία).

Γ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

3. ΈΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΕΙΚΕΙΑΣ

- (76) Στις 9 Ιανουαρίου 2001 η Mueller Industries Inc. («Mueller») πληροφόρησε την Επιτροπή σχετικά με την ύπαρξη σύμπραξης στην αγορά χαλκοσωλήνων και εξέφρασε την επιθυμία της να συνεργαστεί με την Επιτροπή σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή προστίμων ή τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων («η ανακοίνωση περί επιείκειας του 1996»⁸⁰).

---

⁷² Βλ. 1862. Τα όργανα και οι ομάδες εργασίας της είναι: Board of Directors (Διοικητικό Συμβούλιο), ECI Communications Committee (επιτροπή τηλεπικοινωνιών ECI), ECPPC (Tubes) (σωλήνες), ERCC (Roofing) (στέγαση), Program Review Committee (επιτροπή αναθεώρησης προγράμματος), ECEC (European Copper Environmental Com.) (ευρωπαϊκή επιτροπή περιβάλλοντος για τον χαλκό), 11326, 11327.

⁷³ Για πληροφορίες όσον αφορά την εμπλοκή της Outokumpu βλ. 11325, 11326.

⁷⁴ Βλ. <http://www.copperplumbing.org/>, και 8611-8620.

⁷⁵ Βλ. http://www.kupfer-institut.de/front_frame/index.php

⁷⁶ Βλ. http://www.wv-m.de/welcome.asp?page_id=16

⁷⁷ Βλ. <http://www.dvgw.de/>

⁷⁸ Βλ. <http://www.afnor.fr/portail.asp>

⁷⁹ Βλ. <http://www.uni.com>

⁸⁰ Βλ. υποβολή παρατηρήσεων στις 10 Ιανουαρίου 2001· 15 Φεβρουαρίου 2001· 1 Μαρτίου 2001· 12 Μαρτίου 2001· 15 Μαρτίου 2001· 19 Απριλίου 2001· 15 Μαΐου 2001· 21 Μαΐου 2001· 29 Μαΐου 2001· 15 Ιουνίου 2001· 9 Ιουλίου 2001· 10 Ιουλίου 2001· δύο φορές υποβολή παρατηρήσεων στις 17 Ιουλίου 2001· 22 Αυγούστου 2001· 15 Οκτωβρίου 2001· 19 Οκτωβρίου 2001· 31 Οκτωβρίου 2001/5 Νοεμβρίου 2001· 16 Ιανουαρίου 2002· 8 Φεβρουαρίου 2002· 6 Μαρτίου 2002· 20 και 24 Ιανουαρίου 2003.

- (77) Στις 22 και 23 Μαρτίου 2001 η Επιτροπή διεξήγαγε απροειδοποίητα ελέγχους στα γραφεία της OTK, Wieland Werke, KM Europa Metal, TMX, Europa Metall LMI, Lawton και IMI σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού 17⁸¹.
- (78) Στις 7 Απριλίου 2001, η Επιτροπή έλαβε συνέντευξη από άτομο που είχε στο παρελθόν δραστηριότητες στον τομέα χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων⁸².
- (79) Στις 9 Απριλίου 2001, πραγματοποιήθηκε νέος έλεγχος στα γραφεία της Outokumpu. Την εν λόγω ημερομηνία η Outokumpu Oyj πληροφόρησε την Επιτροπή σχετικά με την πρόθεσή της να συνεργαστεί στο πλαίσιο της ανακοίνωσης περί επιείκειας του 1996 όσον αφορά τόσο τους βιομηχανικούς σωλήνες όσο και τους χαλκοσωλήνες⁸³.
- (80) Στις 10 Απριλίου 2001, πραγματοποιήθηκε περαιτέρω έλεγχος στα γραφεία της KM Europa Metal AG (KME) σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού 17. Μετά τους ελέγχους, η έρευνα όσον αφορά την αγορά χαλκοσωλήνων χωρίστηκε σε τρεις διαφορετικές διαδικασίες, την υπόθεση COMP/E-1/38.069 (χαλκοσωλήνες υδραυλικών), [η υπόθεση εκκρεμεί] και την υπόθεση COMP/E-1/38.240 (σωλήνες βιομηχανικής χρήσης), δεδομένου ότι υπάρχουν τρεις διαφορετικές συμπράξεις με διαφορετικό οργανωτικό πλαίσιο, εν μέρει διαφορετικούς συμμετέχοντες και διαφορετικά, αν και συγγενή, προϊόντα.
- (81) Με επιστολή της 30^{ης} Μαΐου 2001 η OTK υπέβαλε υπόμνημα με σειρά παραρτημάτων περιγράφοντας τις ρυθμίσεις⁸⁴.
- (82) Στις 5 Ιουνίου 2002, η Επιτροπή έλαβε συνεντεύξεις από εκπροσώπους της OTK για τους σκοπούς της υπόθεσης COMP/E-1/38.240 (σωλήνες βιομηχανικής χρήσης). Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν με πρωτοβουλία της Επιτροπής στο πλαίσιο της προσφοράς της OTK να συνεργαστεί με την Επιτροπή. Η Outokumpu δήλωσε ότι συμφωνεί η Επιτροπή να πραγματοποιήσει επίσης συνεντεύξεις με τους υπαλλήλους της που συμμετείχαν στις ρυθμίσεις όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων που περιγράφονται ακολούθως.
- (83) Τον Ιούλιο του 2002, όσον αφορά την υπόθεση COMP/E-1/38.240 (σωλήνες βιομηχανικής χρήσης), η Επιτροπή απηύθυνε αιτήσεις παροχής πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 17 προς την Wieland Werke και την KME, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών τους, και ζήτησε από την OTK να παράσχει συμπληρωματικές πληροφορίες

---

⁸¹ Σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, «οι διαδικαστικές πράξεις που διενεργούνται κατ' εφαρμογή του κανονισμού αριθ. 17 και των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 1017/68, (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86 και (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 εξακολουθούν να ισχύουν για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

⁸² Βλ. 29654-29694.

⁸³ Βλ. 11709, 11710.

⁸⁴ Βλ. 11717-11732 (Φαξ της 30ής Μαΐου 2001· επιστολή της 1^{ης} Ιουνίου 2001) και παραρτήματα. Στις 19 Νοεμβρίου 2001 η Outokumpu Oyj υπέβαλε συμπληρωματικό υπόμνημα με τίτλο «Economic context of the European copper tubes industry» («Οικονομικό πλαίσιο της ευρωπαϊκής βιομηχανίας χαλκοσωλήνων»): βλ. 23714-23754.

- (84) Στις 15 Οκτωβρίου 2002, η ΚΜΕ απήντησε στην αίτηση παροχής πληροφοριών του Ιουλίου 2002. Στο πλαίσιο αυτό η εταιρεία υπέβαλε δήλωση όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων βάσει της οικειοθελούς συνεργασίας. Η ΚΜΕ ζήτησε την εφαρμογή της ανακοίνωσης περί επιείκειας του 1996 στην υπόθεση χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων⁸⁵.
- (85) Στις 5 Νοεμβρίου 2002 εκπρόσωποι της ΚΜΕ συναντήθηκαν με τις υπηρεσίες της Επιτροπής για να συζητήσουν τις πληροφορίες που υπέβαλαν και τις διαδικαστικές πράξεις. Η σύσκεψη πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία της ΚΜΕ.
- (86) Στις 19 Δεκεμβρίου 2002, εκπρόσωποι της Wieland Werke συναντήθηκαν με τις υπηρεσίες της Επιτροπής για να συζητήσουν τις πληροφορίες που υπέβαλαν σε απάντηση της αίτησης για την παροχή πληροφοριών του Ιουλίου 2002 όσον αφορά την υπόθεση COMP/E-1/38.240 (σωλήνες βιομηχανικής χρήσης) και τα διαδικαστικές πράξεις. Η σύσκεψη πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία της Wieland Werke. Η Wieland ανακοίνωσε ότι είναι πρόθυμη να συνεργαστεί βάσει της ανακοίνωσης περί επιείκειας του 1996 στην υπόθεση χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων.
- (87) Στις 23 Ιανουαρίου 2003, η Wieland, επίσης εξ ονόματος της θυγατρικής της Buntmetall, υπέβαλε δήλωση συμπεριλαμβανομένης της αίτησής της περί εφαρμογής της ανακοίνωσης περί επιείκειας του 1996⁸⁶.
- (88) Στις 4 και 11 Φεβρουαρίου 2003 η Επιτροπή έλαβε συνέντευξη από εκπροσώπους της ΟΤΚ. Η συνέντευξη είχε προγραμματιστεί αρχικά για τον Ιούνιο του 2002, αλλά αναβλήθηκε μετά από αίτημα της Επιτροπής. Οι εκπρόσωποι της ΟΤΚ έδωσαν προφορικές εξηγήσεις όσον αφορά την επίμαχη συμπεριφορά.
- (89) Στις 10 Φεβρουαρίου 2003, η Επιτροπή ζήτησε από την Outokumpu να παράσχει ορισμένες συμπληρωματικές πληροφορίες.
- (90) Στις 17 Φεβρουαρίου 2003, η ΚΜΕ υπέβαλε δεύτερο υπόμνημα.
- (91) Στις 3 Μαρτίου 2003, η Επιτροπή απέστειλε αιτήσεις παροχής πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 17 στην Boliden, στην Boliden LDM Nederland BV/HME και την ΧΑΛΚΟΡ.
- (92) Στις 20 Μαρτίου 2003, η Επιτροπή απέστειλε αιτήσεις παροχής πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 17 στην ΙΜΙ.
- (93) Μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου 2003 η Επιτροπή απέστειλε σειρά αιτήσεων παροχής πληροφοριών και έλαβε διάφορες απαντήσεις εκ μέρους των συμβαλλομένων.
- (94) Στις 9 Απριλίου 2003 εκπρόσωποι της ΧΑΛΚΟΡ συναντήθηκαν με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και ζήτησαν την εφαρμογή της ανακοίνωσης περί επιείκειας του 1996. Η σύσκεψη πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία της ΧΑΛΚΟΡ.

---

⁸⁵ Η ΚΜΕ εξουσιοδότησε την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει κάθε πληροφορία που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της υπόθεσης βιομηχανικών σωλήνων COMP/38240 στην παρούσα διαδικασία, εφόσον κρίνει ότι είναι σχετική, 25523.

⁸⁶ Βλ. 22023-22058.

- (95) Στις 8 Αυγούστου 2003 η Επιτροπή έλαβε δεύτερη συνέντευξη από άτομο που είχε στο παρελθόν δραστηριότητες στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων⁸⁷.

4. Η ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΙΤΙΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (96) Στις 29 Αυγούστου 2003 η Επιτροπή κίνησε διαδικασία στην παρούσα υπόθεση και εξέδωσε κοινοποίηση αιτιάσεων κατά των επιχειρήσεων που αποτελούν τους αποδέκτες της απόφασης αυτής.
- (97) Η Επιτροπή παρείχε στους συμβαλλόμενους πρόσβαση στο φάκελο με τη μορφή δύο CD-ROMs και ενός συμπληρωματικού CD-ROM που περιείχε πλήρες αντίγραφο, με εξαίρεση τα επιχειρηματικά απόρρητα, άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες και εσωτερικά έγγραφα, όλων των εγγράφων στο φάκελο της Επιτροπής όσον αφορά την παρούσα υπόθεση.
- (98) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 17 και του κανονισμού αριθ. 2842/98 της Επιτροπής, οι συμβαλλόμενοι έχουν το δικαίωμα να γνωστοποιήσουν τις απόψεις τους όσον αφορά τις αιτιάσεις εντός προθεσμίας οκτώ εβδομάδων από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης αιτιάσεων. Μετά από αίτηση συμβαλλομένων, ο υπάλληλος ακροάσεων παρέτεινε την προθεσμία μέχρι τις 7 και 10 Νοεμβρίου 2003, αντίστοιχα. Όλοι οι συμβαλλόμενοι απήντησαν εντός της προθεσμίας.
- (99) Έχοντας απαντήσει γραπτά στην κοινοποίηση αιτιάσεων, όλοι οι αποδέκτες της παρούσας απόφασης, με εξαίρεση την HME, συμμετείχαν στην προφορική διαδικασία για την υπόθεση, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2003. Κανείς από τους συμβαλλόμενους δεν αμφισβήτησε ουσιαστικά τα πραγματικά περιστατικά ή τις παραβάσεις τις αντίθετες στον ανταγωνισμό που προσδιορίζονται στην παρούσα απόφαση, με εξαίρεση την HME η οποία δεν σχολίασε τις παραβάσεις.
- (100) Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της προφορικής διαδικασίας και προκειμένου να δοθεί στους συμβαλλόμενους η ευκαιρία να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους για ενδεχόμενα πρόσθετα στοιχεία που τους αφορούν, η Επιτροπή παρείχε στους συμβαλλόμενους πρόσβαση σε συνόψεις ορισμένων επιχειρημάτων, ισχυρισμών και αποδεικτικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στις απαντήσεις τους όσον αφορά την κοινοποίηση αιτιάσεων, που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μία νέα ερμηνεία των αναφερόμενων πραγματικών περιστατικών στην κοινοποίηση αιτιάσεων. Τα εν λόγω επιχειρήματα, ισχυρισμοί και αποδεικτικά στοιχεία δεν αποτέλεσαν αιτία νέων κατηγοριών ή αιτιάσεων. Οι συμβαλλόμενοι υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους στις 5 Δεκεμβρίου 2003.

---

⁸⁷

Βλ. 33419-33433.

Δ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΜΑΧΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΣΩΛΗΝΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ 1988 ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΜΑΡΤΙΟ ΤΟΥ 2001

- (101) Η παρούσα απόφαση αφορά τη συμπεριφορά παραγωγών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στο ευρωπαϊκό επίπεδο από τον Ιούνιο του 1988 μέχρι το Μάρτιο του 2001. Η παρουσίαση των πραγματικών περιστατικών θα αρχίσει με εισαγωγικές παρατηρήσεις (βλ. τμήμα 5.1). Η περιγραφή των συσκέψεων των ανταγωνιστών και άλλων επαφών στη βιομηχανία χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο διαιρείται σε δύο μέρη: (i) ρυθμίσεις μεταξύ των παραγωγών SANCO, WICU και/ή Cuprotherm στο ευρωπαϊκό επίπεδο (που ξεκινούν από (τουλάχιστον) τον Ιούνιο του 1988, βλ. τμήματα 6 και 7), και (ii) ρυθμίσεις μεταξύ μίας μεγαλύτερης ομάδας συμμετεχόντων στο ευρωπαϊκό επίπεδο (που αρχίζουν από (τουλάχιστον) το Σεπτέμβριο του 1989, βλ. τμήματα 8 και 9).
- (102) Και στις δύο περιπτώσεις, η περιγραφή των πραγματικών περιστατικών ξεκινά με γενική παρουσίαση της φύσης και του περιεχομένου της επίμαχης συμπεριφοράς (τμήματα 6 και 8), και συνεχίζεται με χρονολογική περίληψη των συσκέψεων (βλ. τμήματα 7 και 9).

5.1. Εισαγωγή

- (103) Οι συσκέψεις και επαφές των ανταγωνιστών στην ευρωπαϊκή βιομηχανία χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων άρχισαν να πραγματοποιούνται σε εθνικό επίπεδο,⁸⁸ διμερώς και στο πλαίσιο συσκέψεων «SANCO» («συσκέψεις SANCO») μεταξύ των παραγωγών SANCO.
- (104) Μολονότι οι επαφές των ανταγωνιστών σε εθνικό, διμερές⁸⁹ και ευρωπαϊκό επίπεδο (συμπεριλαμβανομένων των συσκέψεων SANCO) αφορούσαν διαφορετικούς ανταγωνιστές, η BCZ, η IMI, ο (όμιλος) KME, η OTK, η Wieland και, για ορισμένο χρονικό διάστημα, η Mueller θεωρείται ότι αποτελούν τους κύριους συμμετέχοντες στις συμφωνίες.

5.2. Εθνικές επαφές

- (105) Οι εθνικές ρυθμίσεις δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης. [Περιστατικά που δεν αφορούν τη διαδικασία κατά το κοινοτικό δίκαιο].
- (106) Οι εθνικές ρυθμίσεις δεν θα περιγραφούν στην παρούσα απόφαση, εκτός εάν μπορούν να θεωρηθούν μέρος των ρυθμίσεων στο ευρωπαϊκό επίπεδο ή εάν έχουν κάποια

---

⁸⁸ Βλ. τη σημείωση της KME της 15^{ης} Ιουνίου 1989 που καταγράφηκε στο πλαίσιο διμερών συναντήσεων που φαίνεται να προετοίμασαν τις ευρωπαϊκές συσκέψεις όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων: «να διατηρηθούν οι εγχώριες συζητήσεις».

⁸⁹ Η Mueller, για παράδειγμα, υπέβαλε σειρά εγγράφων που αποδεικνύουν την ύπαρξη διμερών επαφών μεταξύ του William O'Hagan (Mueller) και ανταγωνιστών· το αντικείμενο των συναντήσεων είναι συχνά άγνωστο 21606-21758 (ή αντίστοιχα, η μη εμπιστευτική μορφή: 25523-25543)· για έγγραφα σχετικά με τις επαφές μεταξύ Mueller και ανταγωνιστών, βλ. 25544-25546 και 21767-21780.

σχέση με αυτές⁹⁰. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι στις συσκέψεις και στις επαφές για τις εθνικές ρυθμίσεις συμμετείχαν επίσης υπάλληλοι, οι οποίοι την ίδια εποχή παρίσταντο ως εκπρόσωποι στις συσκέψεις ευρωπαϊκού επιπέδου. Ορισμένες επαφές όσον αφορά τις εθνικές αγορές πραγματοποιήθηκαν σε διμερές επίπεδο· ενίοτε, οι επαφές αυτές προέκυψαν από επαφές σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Υπό αυτές τις περιστάσεις, οι επαφές φαίνεται ότι συμπλήρωναν συμφωνίες στο ευρωπαϊκό επίπεδο⁹¹.

5.3. Επαφές σε ευρωπαϊκό επίπεδο συμπεριλαμβανομένων των επαφών μεταξύ των παραγωγών SANCO, WICU και Cuprotherm

- (107) Οι συσκέψεις SANCO πραγματοποιήθηκαν με συμμετοχή των παραγωγών SANCO ΚΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των ΤΜΧ και ΕΜ), ΒCΖ και Wieland. Οι συσκέψεις λάμβαναν χώρα τουλάχιστον από το 1988, κατά πάσα πιθανότητα ήδη νωρίτερα στις αρχές της δεκαετίας του 1980, και κάλυπταν σειρά κρατών μελών. Οι ΚΜΕ και Wieland είχαν επίσης επαφές όσον αφορά τους σωλήνες WICU και Cuprotherm.
- (108) Οι ρυθμίσεις μεταξύ των παραγωγών SANCO, WICU και Cuprotherm (βλ. τμήματα 6 και 7) θα περιγραφούν πριν την παρουσίαση των ρυθμίσεων μεταξύ της μεγαλύτερης ομάδας συμμετεχόντων (βλ. τμήματα 8 και 9)
- (109) Η συμπεριφορά της μεγαλύτερης ομάδας συμμετεχόντων στο ευρωπαϊκό επίπεδο γίνεται καλύτερα κατανοητή γνωρίζοντας τις δραστηριότητες των παραγωγών SANCO. Υπάρχει εν μέρει παράλληλη πορεία όσον αφορά την οργάνωση και το περιεχόμενο των συμφωνιών. Ειδικά όσον αφορά τις συζητήσεις για τιμές και εκπτώσεις, οι παραγωγοί SANCO εθεωρούντο ως μια ομάδα εντός της μεγαλύτερης ομάδας.
- (110) Ενώ οι περιστασιακές επαφές σε ευρωπαϊκό επίπεδο χρονολογούνται από το 1987, οι ευρωπαίοι παραγωγοί χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων συναντήθηκαν για πρώτη φορά σε οργανωμένο πλαίσιο το Σεπτέμβριο του 1989, με τη συμμετοχή της πλειονότητας των κύριων ευρωπαϊκών παραγωγών. Ο πυρήνας των συμμετεχόντων (ΒCΖ, (όμιλος) ΚΜΕ, Wieland, ΟΤΚ, ΙΜΙ και, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, Mueller) είχαν συνεχείς επαφές από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι τους ελέγχους της Επιτροπής στο τέλος του Μαρτίου 2001, ενώ η Buntmetall, ΧΑΛΚΟΡ και ΗΜΕ συμμετείχαν μόνο προσωρινά.

⁹⁰ Όσον αφορά τις εθνικές ρυθμίσεις βλ. 32043, 0015-0017, 0020-0023, 0023-0025, 0036-0038, 0085-0090, 0354-0357 και τα αντίστοιχα παραρτήματα 2 και 3 (0619-0848), 0357, 0358 και αντίστοιχα παραρτήματα 5α-5γ (0393-0398), 0358-0362 και αντίστοιχα παραρτήματα 6α-6γ (0399-0404), 0363, 0364 και αντίστοιχα το παράρτημα 8 (0409-0411), 0365 και αντίστοιχα τα παραρτήματα 9α-9γ (0412-0417), 0365-0367 και αντίστοιχα το παράρτημα 10 (0418-0420), 0367-0369, 0370, 0371 και αντίστοιχα τα παραρτήματα 14α-14f (0440-0477), 0371-0373 και αντίστοιχα τα παραρτήματα 15α-15k (0478-0505), 0373-0374 και αντίστοιχα το παράρτημα 16 (0506-0509, υπό τον τίτλο «Trend of Trade»), 0384, 0385 και αντίστοιχα τα παραρτήματα 24α-24γ (0613-0618), 0385, 0386; 0447, οι συσκέψεις της Γενεύης για τη γαλλική αγορά πραγματοποιήθηκαν στις ή περί τις εν λόγω ημερομηνίες: 16 Δεκεμβρίου 1996· 29 Ιανουαρίου, 10 Μαρτίου, 23 Ιουλίου, 21 Νοεμβρίου 1997· 20 Ιανουαρίου, 4 Μαρτίου, 12 Ιουνίου, 8 Σεπτεμβρίου, 13 Νοεμβρίου 1998· 11 Φεβρουαρίου 1999· βλ. επίσης 32543, 0985-0987 (αποστολή φαξ : για παράδειγμα 4 Ιουνίου 1997, 12 Αυγούστου 1998, 18 Μαρτίου 1999, Ιούνιος 1999, 24 Ιουλίου 2000), 0988, 990, 991, 25491, 25492, 1283-1292, 31127, 7055-7057, 11230, 32616, 32622, 32630, 32631, 29677, 12078, 15892, 25494-25496, 15895-15902, 15947-15957, 32720, 32721, 32543-32544, 32054-32059, 22522-22674.

⁹¹ Βλ., για παράδειγμα την παράγραφο (266), 0363, 0406-0408; 0365-0367, 0419, 0420; 0384, 0385, 0613-0618, 15952. Περαιτέρω αναφορές περιλαμβάνονται στην υποσημείωση 90.

5.4. Συσκέψεις των βιομηχανικών ενώσεων

- (111) Οι ανταγωνιστές που συμμετείχαν στις ρυθμίσεις συνευρίσκοντο συχνά με την ευκαιρία διαφόρων συσκέψεων των βιομηχανικών ενώσεων, όπως οι συσκέψεις IWCC, ECI και ECPPC. Τα μέρη συμφωνούν ότι οι αντίθετες στον ανταγωνισμό πρακτικές δεν έχουν σχέση με τις ίδιες τις συσκέψεις⁹². Ωστόσο, οι συσκέψεις οργανώνονταν συχνά κατά περίπτωση⁹³, πιθανώς με την ευκαιρία επίσημων γεγονότων⁹⁴. Φαίνεται ότι με την ευκαιρία αυτή στις συσκέψεις αυτού του είδους ανταλλάσσονταν και εξετάζονταν ευαίσθητες πληροφορίες⁹⁵.

6. ΣΥΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ SANCO ΚΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΣΩΛΗΝΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ WICU ΚΑΙ CUPROTHERM ΚΙ ΕΠΑΦΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

- (112) Στο βαθμό που οι συσκέψεις και άλλες επαφές ανταγωνιστών αφορούσαν τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων SANCO, που υπερέβαιναν τη σχέση άδειας μεταφοράς τεχνολογίας και εμπορικού σήματος, συνήθως ελάμβαναν χώρα με τη συμμετοχή όλων των παραγωγών SANCO (όμιλος KME, BCZ (μέχρι περίπου τα μέσα του 1995) και Wieland).
- (113) Στις επαφές σχετικά με τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική μόνωση WICU και Cuprotherm συμμετείχαν μόνο δύο παραγωγοί WICU (όμιλος KME και Wieland) και οι παραγωγοί Cuprotherm (η KME και η Wieland).

6.1. Η οργάνωση SANCO και οι συμφωνίες άδειας μεταφοράς τεχνολογίας SANCO

- (114) Η «οργάνωση SANCO» («λέσχη SANCO»⁹⁶) ιδρύθηκε είτε στο πλαίσιο της δημιουργίας και χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης του εμπορικού σήματος SANCO® γύρω στο 1981⁹⁷, ή λίγο αργότερα στη διάρκεια της δεκαετίας του 1980⁹⁸. Ενώ η λέσχη SANCO δεν ήταν οργανωμένη με τη μορφή ένωσης, διέθετε «γραμματεία» για τη συλλογή πληροφοριών, για την οποία, τουλάχιστον από το 1988, ήταν υπεύθυνη η KM(E)⁹⁹.
- (115) Το «SANCO» είναι το εμπορικό σήμα χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων που παράγονται σύμφωνα με ειδική τεχνική διαδικασία, για την οποία έλαβε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας το 1978 η Usines à Cuivre et à Zinc (UCZ) («δίπλωμα ευρεσιτεχνίας SANCO»)¹⁰⁰. Η τεχνολογία αναπτύχθηκε για την παραγωγή πρώτης κατηγορίας αντιδιαβρωτικών σωλήνων υδραυλικών. Η UCZ (και η προκάτοχός της BCZ¹⁰¹) διέθετε το αρχικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για την παραγωγική διαδικασία μέχρι τη λήξη του στις 7 Φεβρουαρίου 2000¹⁰², αλλά δεν κατείχε το εμπορικό σήμα SANCO

⁹² Βλ. 23550, 32700, 32703· όσον αφορά στατιστικές πληροφορίες της IWCC βλ. 16858-16965.

⁹³ Βλ. 32541, 32722.

⁹⁴ Βλ. 32722.

⁹⁵ Βλ. 0357, 0358, 0394-0400, 0367-0369, 15951, 15952, 32700, 32701, 32703, 32706· βλ. επίσης 32541, 22875.

⁹⁶ Βλ. 23550, επίσης 29656, αιτιολογική σκέψη (255).

⁹⁷ Βλ. 29656, 32052. Σύμφωνα με την KME, το εμπορικό σήμα SANCO® δημιουργήθηκε το 1981.

⁹⁸ Βλ. εξηγήσεις της KME στη σελίδα 32052, επίσης τη δήλωση της Outokumpu 23551.

⁹⁹ Βλ. 29673. Πριν την πτώχευσή της, καθήκοντα γραμματείας ασκούσε η UCZ.

¹⁰⁰ Βλ. 32299.

¹⁰¹ Βλ. 24631.

¹⁰² Βλ. 32298.

για ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες. Το εμπορικό σήμα, στο βαθμό που δεν αποτελούσε ιδιοκτησία της UCZ, ανήκε στο γερμανό ανταγωνιστή της KM που είχε υποβάλει σχετική αίτηση και εξασφάλισε καταχώρηση του εμπορικού σήματος στο όνομά της για τα προϊόντα SANCO στη Γερμανία (από τις 14 Ιανουαρίου 1981) και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες¹⁰³. Στη συνέχεια, η KM(E) έλαβε διπλώματα ευρεσιτεχνίας για σειρά βελτιώσεων/εξελίξεων του αρχικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας SANCO¹⁰⁴. Η UCZ και KM(E) ήταν διασταυρούμενοι δικαιοδόχοι για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και εμπορικά σήματα που η κάθε μία διέθετε¹⁰⁵. Για τις αντίστοιχες άδειές τους, οι εταιρείες δεν έπρεπε να καταβάλουν η μία στην άλλη δικαιώματα εκμετάλλευσης.

- (116) Το 1987, η BCZ απέκτησε ορισμένα πάγια στοιχεία της UCZ. Την εποχή εκείνη η UCZ ήταν σε διαδικασία πτώχευσης. Μεταξύ των πάγιων στοιχείων που αγοράστηκαν ήταν το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας SANCO. Δεδομένου ότι η BCZ δεν διαδέχτηκε νομικά την UCZ, δεν κληρονόμησε τη θέση της UCZ ως δικαιοδότη του SANCO. Ως εκ τούτου η BCZ έπρεπε να επαναδιαπραγματευθεί με την KM ορισμένα σημεία της κοινής χρήσης του εμπορικού σήματος SANCO (του οποίου ιδιοκτήτρια ήταν η KM(E))¹⁰⁶.
- (117) Εκτός από την KM(E) και την BCZ, μέλη της λέσχης SANCO αποτελούσαν οι δικαιοδόχοι τους Wieland (δικαιοδόχος από το 1981), η EM/LMI (δικαιοδόχος από το 1983) και η TMX (δικαιοδόχος από το 1981)¹⁰⁷. Οι Wieland, EM/LMI και TMX ήταν υποχρεωμένες να καταβάλουν δικαιώματα εκμετάλλευσης στην KM(E) και BCZ. Τα εν λόγω δικαιώματα υπολογίζονταν βάσει των πωλήσεων¹⁰⁸. Ως εκ τούτου, για τον υπολογισμό των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης, οι δικαιοδόχοι Wieland, EM και TMX έπρεπε να υποβάλουν στους δικαιοπαρόχους (KM(E), BCZ) σε μηνιαία βάση πληροφορίες όσον αφορά τον όγκο των πωλήσεων¹⁰⁹. Μολονότι ορισμένες συμφωνίες άδειας εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας έχουν λήξει, οι συμφωνίες για την άδεια εκμετάλλευσης του εμπορικού σήματος, εν μέρει ανανεωμένες, παραμένουν σε ισχύ¹¹⁰.

¹⁰³ Βλ. 32300 και 24631. Η KME εξήγησε ότι διαθέτει επίσης το διεθνές εμπορικό σήμα SANCO® (από τις 24 Ιουλίου 1981) και το ευρωπαϊκό εμπορικό σήμα SANCO® (από την 1^η Απριλίου 1996), 24631· βλ. επίσης την ανασκόπηση στο σημείο 24661. Σύμφωνα με τη σύμβαση χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης, η KME είναι «η ιδιοκτήτρια του εμπορικού σήματος SANCO® το οποίο είναι καταχωρημένο και προστατεύεται στις χώρες της Κοινότητας και διάφορες άλλες χώρες», βλ. 32379 και 24376. Βλ. επίσης τη σύμβαση χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης μεταξύ της KME και Wieland, στην οποία η KME αναφέρεται ως ο κάτοχος των δικαιωμάτων εμπορικού σήματος, π.χ., στις ακόλουθες γεωγραφικές περιοχές και ευρωπαϊκές χώρες: Γερμανία, Ευρώπη, Δανία, Φινλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Νορβηγία, Πολωνία και Σουηδία.

¹⁰⁴ Βλ. 24631, η λήξη προβλέπεται μεταξύ του 2008 και του 2014.

¹⁰⁵ Βλ. 29656, 32052, 32299, 32300.

¹⁰⁶ Βλ. 32299-32303.

¹⁰⁷ Βλ. 29656, 32052. Για τις συμβάσεις άδειας εκμετάλλευσης βλ. 24633.

¹⁰⁸ Βλ., για παράδειγμα, τις διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 1.2 της «Συμφωνίας για την άδεια εκμετάλλευσης δικαιώματος ευρεσιτεχνίας και τεχνολογίας (SANCO®)» του 1990 που επισυνάπτεται στην επιστολή της 18^{ης} Δεκεμβρίου 1990 από την KME στην Outokumpu, στην οποία η KME προτείνει στην Outokumpu να συμμετάσχει στη λέσχη SANCO, 24019, 24030, 24031. Το 1992, τα τέλη ανέρχονταν σε αρχική πληρωμή 100.000 ECU, ένα ελάχιστο δικαίωμα εκμετάλλευσης 81.000 ECU ετησίως, και 22,70 ECU ανά τόνο μέχρι 5.000 τόνους ετησίως, 14,60 ECU ανά τόνο μέχρι 7.000 τόνους ετησίως, και 9,70 ECU ανά τόνο για άνω των 7.000 τόνων ετησίως, βλ. 24054.

¹⁰⁹ Βλ. κατωτέρω αιτιολογική σκέψη (140).

¹¹⁰ Βλ. 24633.

(118) [Περίληψη της στρατηγικής της SANCO αναφορικά με τη χρήση του εμπορικού της σήματος].

(119) Οι σωλήνες SANCO πωλούνται στα περισσότερα κράτη μέλη, στην Ελβετία και στη Νορβηγία, και κατέχουν σημαντική θέση στην αγορά της Γερμανίας, του Βελγίου, της Γαλλίας και των Κάτω Χωρών.

6.2. Συνεργασία WICU και Cuprotherm Co-operation στο πλαίσιο των συμφωνιών άδειας μεταφοράς τεχνολογίας WICU και Cuprotherm

(120) Τα δικαιώματα εκμετάλλευσης WICU και το εμπορικό σήμα ανήκουν στην KM(E). Η Wieland είναι δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας και εμπορικού σήματος από τις 19 Απριλίου 1979, και η UCZ/BCZ υπήρξε δικαιούχος από τις 16 Οκτωβρίου 1980 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998¹¹¹. Η KM(E) είναι δικαιούχος της Wieland όσον αφορά το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και εμπορικό σήμα Cuprotherm από την 21^η Ιανουαρίου 1985¹¹². Η σωλήνες WICU διανέμονται στο Βέλγιο, στη Γερμανία, στη Γαλλία, στις Κάτω Χώρες και στην Αυστρία, οι σωλήνες Cuprotherm στη Γερμανία, στην Αυστρία και την Ελβετία.¹¹³

6.3. Συμμετέχοντες στις ρυθμίσεις των παραγωγών SANCO και στις ρυθμίσεις των παραγωγών WICU και Cuprotherm

(121) Μέχρι τα μέσα του 1995, οι παραγωγοί SANCO, συμπεριλαμβανομένων των BCZ, KM(E) (EM και TMX) και Wieland, πραγματοποιούσαν συσκέψεις ή επαφές στο πλαίσιο της λέσχης SANCO¹¹⁴.

(122) Μετά το 1995, οι συσκέψεις και επαφές συνεχίστηκαν μόνο μεταξύ του ομίλου KME και της Wieland, με εξαίρεση μία σύσκεψη στις 21 Ιουνίου 1999, στην οποία συμμετείχε και η BCZ¹¹⁵.

(123) Η KM(E) και η Wieland είχαν συνεχείς επαφές και πραγματοποίησαν σειρά διμερών συσκέψεων όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων SANCO και τους σωλήνες WICU και Cuprotherm¹¹⁶. Όσον αφορά τους σωλήνες WICU και Cuprotherm, οι επαφές άρχισαν τουλάχιστον το 1991.

6.4. Συμφωνίες με τη συμμετοχή (τουλάχιστον) των παραγωγών SANCO (BCZ, KME, EM, TMX και Wieland)

(124) Μολονότι οι ρυθμίσεις SANCO που υπερέβαιναν την απλή σχέση άδειας εκμετάλλευσης μεταξύ των παραγωγών SANCO υπήρχαν ενδεχομένως ήδη πριν

---

¹¹¹ Βλ. 24633 και 24634.

¹¹² Βλ. 24634.

¹¹³ Βλ. 25388, 29656, 29657.

¹¹⁴ Βλ. 29676, 29677, 33419; 33431, 33432.

¹¹⁵ Βλ. επίσης τη συνεδρίαση που περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη (309), όταν η Boliden συναντήθηκε με την KME για να παράσχει ακριβή στοιχεία όσον αφορά τον όγκο.

¹¹⁶ Βλ. 9706 (εσωτερικά υπομνήματα της Wieland, στα οποία η Wieland εξετάζει τη στρατηγική «ίσου προϊόντος» (ή ενός σήματος) για τους σωλήνες SANCO και Cuprotherm. Μία εξαίρεση έγινε για την αυστριακή αγορά), επίσης 9708. Περαιτέρω βλ. τις εξηγήσεις της KME, αιτιολογικές σκέψεις (150)-(152).

το 1987¹¹⁷, επαρκή αποδεικτικά στοιχεία υπάρχουν μόνο για την περίοδο μετά τον Ιούνιο του 1988¹¹⁸.

- (125) Η γενική περιγραφή που θα ακολουθήσει (αιτιολογικές σκέψεις (127)-(148)) αναφέρεται μόνο στην περίοδο από το 1988 μέχρι τουλάχιστον τα μέσα του 1994, πιθανώς μέχρι τα μέσα του 1995. Είναι αποδεδειγμένο ότι η συνεργασία που περιγράφεται κατωτέρω (αιτιολογικές σκέψεις (127)-(148)) έλαβε χώρα μεταξύ, και πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή των παραγωγών SANCO τουλάχιστον μέχρι τα μέσα του 1994. Η περιγραφή των συμφωνιών από άτομο που είχε εργαστεί στο παρελθόν ως διοικητικός στη βιομηχανία χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, και η οποία επιβεβαιώθηκε από την BCZ και αμφισβητήθηκε από την ΚΜΕ, ανταποκρίνεται σχεδόν πλήρως στην περιγραφή των ευρύτερων ευρωπαϊκών συμφωνιών της ΚΜΕ (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (202)-(206)) και της Wieland (βλ. αιτιολογική σκέψη (209)). Λόγω των διαφορετικών μαρτυριών δεν κατέστη δυνατό να διαπιστωθεί εάν η συνεργασία που περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις (127)-(148) αποτελούσε μέρος της «λέσχης SANCO» και έλαβε χώρα μεταξύ των παραγωγών SANCO ή εάν αφορούσε και άλλους ευρωπαίους παραγωγούς (και για το λόγο αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί ως μέρος των ευρύτερων ευρωπαϊκών ρυθμίσεων).
- (126) Για την περίοδο μετά το 1995, μολονότι συνεχίστηκε η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ όλων των παραγωγών SANCO όσον αφορά τον όγκο πωλήσεων, η συνεργασία μεταξύ τους ήταν λιγότερο στενή, βασικά μόνο σε διμερές επίπεδο μεταξύ της ΚΜΕ και της Wieland, και αφορούσε κυρίως τη Γερμανία. Η έκταση της εν λόγω συνεργασίας περιγράφεται κατωτέρω (αιτιολογική σκέψη (150)-(152)).

6.4.1. Ρυθμίσεις μεταξύ των παραγωγών SANCO στην περίοδο από τον Ιούνιο του 1988 μέχρι τα μέσα του 1994, πιθανόν μέχρι τα μέσα του 1995

- (127) Συμφωνίες μέχρι τα μέσα του 1994, πιθανόν μέχρι το 1995, αφορούσαν τουλάχιστον το Βέλγιο, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες και την Ελβετία, και πιθανόν και άλλες χώρες¹¹⁹. Τουλάχιστον μέχρι το 1995, ο έλεγχος της εφαρμογής των συμφωνιών διευκολύνθηκε από τη διαίρεση σε εθνικές αγορές λόγω των απαιτήσεων πιστοποίησης¹²⁰.
- (128) Για την εν λόγω περίοδο, οι συμφωνίες όσον αφορά τις τιμές, τις εκπτώσεις και τον όγκο συνάπτονταν πάντα προφορικά, είτε κατά τη διάρκεια συσκέψεων είτε τηλεφωνικά¹²¹. Αφού δίνονταν οι σχετικές οδηγίες, οι γραπτές σηκπτώσεις καταστρέφονταν¹²². Κάθε αποστολή σημειώσεων σε συμμετέχοντα συνοδευόταν από τηλεφωνική υπενθύμιση για καταστροφή του σχετικού εγγράφου¹²³.

---

¹¹⁷ Βλ. 29664, 29665

¹¹⁸ Βλ. 33418-33433, 33423.

¹¹⁹ Βλ. 33427, 33428, αλλά και 29662, παραγράφους 31-43 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹²⁰ Βλ. 29661.

¹²¹ Βλ. 29659, 29669, 29671, επίσης 33421.

¹²² Βλ. 29671.

¹²³ Βλ. 29671.

6.4.1.1. Συμφωνίες όσον αφορά τις τιμές-στόχους και τους συντελεστές έκπτωσης

- (129) Οι παραγωγοί χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων SANCO συντόνιζαν και συνήπταν συμφωνίες όσον αφορά τους καταλόγους, τις αυξήσεις και εκπτώσεις των ενιαίων τιμών και το καθεστώς εκπτώσεων. Οι τιμές δεν βασιζόνταν στους ατομικούς υπολογισμούς κάθε παραγωγού¹²⁴.
- (130) Οι δεικτοδοτημένοι τιμοκατάλογοι (συμπεριλαμβανομένων των κατευθύνσεων ενιαίων τιμών) αποφασίζονταν βάσει πρότασης του αντίστοιχου ηγέτη της αγοράς¹²⁵. Ο ηγέτης της αγοράς (για παράδειγμα KM(E) για τη Γερμανία, BCZ για το Βέλγιο) εξέδιδε τον εθνικό τιμοκατάλογο αναφοράς SANCO, που ίσχυε (ανεπίσημα) για όλους τους παραγωγούς SANCO, μολονότι επισήμως κάθε παραγωγός είχε το δικό του τιμοκατάλογο¹²⁶. Η KM(E) εξέδιδε τον δεικτοδοτημένο τιμοκατάλογο αναφοράς για τη Γερμανία, η BCZ για το Βέλγιο και η TMX για τη Γαλλία¹²⁷. Οι παραγωγοί SANCO καθόριζαν τιμές για διαφορετικές χώρες σε διαφορετικά επίπεδα¹²⁸.
- (131) Οι παραγωγοί SANCO ανέπτυξαν ένα περίπλοκο σύστημα κοινών αυξήσεων των τιμών βάσει των εν λόγω δεικτοδοτημένων τιμοκαταλόγων.
- (132) Ο δείκτης τιμών διαμορφωνόταν βάσει της τιμής χαλκού του London Metal Exchange (Χρηματιστήριο Μετάλλων του Λονδίνου)¹²⁹. Για διαφορετικές χώρες εφαρμόζονταν διαφορετικοί αριθμοδείκτες προκειμένου να μην αποκαλυφθεί το γεγονός ότι οι τιμοκατάλογοι ήταν προϊόν συντονισμού μεταξύ των παραγωγών SANCO για τα διάφορα κράτη μέλη¹³⁰.
- (133) Όσον αφορά τη Γερμανία, η KM(E) ήταν η ηγετική επιχείρηση όσον αφορά τις τιμές που αποφάσιζε να τροποποιήσει τον δείκτη. Η KM(E) πληροφορούσε τους άλλους παραγωγούς SANCO – συνήθως με τηλεφωνική διάσκεψη – ότι ο δείκτης επρόκειτο να τροποποιηθεί¹³¹. Οι προτάσεις για τις αλλαγές των τιμών, ιδίως όσον αφορά τις άλλες εγχώριες αγορές, προέρχονταν από τους εθνικούς παραγωγούς¹³².
- (134) Στο πλαίσιο τακτικών συσκέψεων, οι παραγωγοί SANCO καθόριζαν τις εκπτώσεις για ομάδες πελατών βάσει των πωλούμενων ποσοτήτων¹³³. Για κάθε μία από τις εν λόγω ομάδες πελατών οι παραγωγοί SANCO καθόριζαν τρεις ομάδες παραγωγών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων (τοπικοί παραγωγοί SANCO, εισαγωγείς SANCO και μη παραγωγοί SANCO) που έπρεπε να εφαρμόζουν διαφορετικά επίπεδα έκπτωσης. Οι εγχώριοι παραγωγοί SANCO λάμβαναν τις χαμηλότερες εκπτώσεις. Οι εισαγωγείς SANCO συνήθως εφαρμόζαν πρόσθετη έκπτωση μέχρι 2%. Η έκπτωση για τους μη παραγωγούς SANCO ήταν χαμηλότερη αυτής των παραγωγών SANCO. Ωστόσο, δεν κατέστη δυνατό να διαπιστωθεί εάν οι παραγωγοί SANCO πρότειναν την

---

¹²⁴ Βλ. 29658, 29659.

¹²⁵ Βλ. 33422.

¹²⁶ Βλ. 29657-29659, 29664, 29690, 33422.

¹²⁷ Βλ. 29657, 29664.

¹²⁸ Βλ. 29664, 29669.

¹²⁹ Βλ. 29658, 29659, 29689 και 29690.

¹³⁰ Βλ. 29665.

¹³¹ Βλ. 29659, 29665, 33422.

¹³² Βλ. 33423.

¹³³ Βλ. 29659, 33420.

έκπτωση για τους μη παραγωγούς SANCO¹³⁴. Ενώ οι κατευθύνσεις ενιαίων τιμών συχνά άλλαζαν, τα συστήματα εκπτώσεων συνήθως παρέμεναν τα ίδια.

- (135) Βάσει των συμφωνιών, οι παραγωγοί SANCO πωλούσαν τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων τους βάσει πανομοιότυπων τιμοκαταλόγων και ενός συντονισμένου συστήματος εκπτώσεων. Επίσης, συγχρόνιζαν την αλλαγή των ενιαίων τιμών τους¹³⁵.

6.4.1.2. Κατανομή όγκων και μεριδίων αγοράς

- (136) Οι παραγωγοί SANCO κατένειμαν μερίδιο της αντίστοιχης προβλεπόμενης εθνικής ζήτησης σε κάθε παραγωγό SANCO¹³⁶. Σε ορισμένες αγορές οι εν λόγω παραγωγοί καθόριζαν «εξαιρετικά επακριβείς ποσότητες» που επρόκειτο να πωληθούν σε κάθε διανομέα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι πελάτες αποτελούσαν αντικείμενο κατανομής (όπως και οι διανομείς, για παράδειγμα στις Κάτω Χώρες). Στην περίπτωση της κατανομής πελατών (διανομέων), η ζήτηση ορισμένων πελατών είτε δινόταν μόνο σε έναν παραγωγό είτε μοιραζόταν μεταξύ περισσοτέρων. Στις Κάτω Χώρες, για παράδειγμα, η BCZ έπρεπε να διατηρήσει την ολλανδική εταιρεία ROBA ως διανομέα για τους παραγωγούς SANCO στις Κάτω Χώρες. Η ROBA συμμετείχε στην εν λόγω ρύθμιση¹³⁷. Είναι πιθανόν ότι και άλλοι ευρωπαίοι παραγωγοί όπως η HME συμμετείχαν επίσης στις εν λόγω ρυθμίσεις.

- (137) Οι κατανομές όγκου συντονίζονταν τακτικά με μη παραγωγούς SANCO στο ευρωπαϊκό επίπεδο¹³⁸. Οι παραγωγοί SANCO που δεν συμμετείχαν ενημερώνονταν για τα αποτελέσματα των συσκέψεων με τους μη παραγωγούς SANCO¹³⁹.

6.4.1.3. Παρακολούθηση

- (138) Αρχικά, μετά τη συμμετοχή της BCZ μέχρι περίπου το 1990, οι παραγωγοί SANCO πραγματοποιούσαν πολύ συχνά συσκέψεις για να παρακολουθούν αποτελεσματικά τις συμφωνίες. Ιδίως οι συσκέψεις στη Ζυρίχη ενδέχεται να αφορούσαν και άλλους ευρωπαίους παραγωγούς, και ως εκ τούτου να πρέπει να θεωρηθούν ως μέρος των ευρύτερων ευρωπαϊκών συμφωνιών. Μετά το 1990 οι συσκέψεις ελάμβαναν χώρα με μικρότερη συχνότητα αλλά σε τακτά χρονικά διαστήματα¹⁴⁰.
- (139) Η παρακολούθηση βασιζόταν σε τέσσερις παράγοντες: (i) την αναφορά των στοιχείων πωλήσεων στη «γραμματεία» SANCO, (ii) τον έλεγχο των δηλωμένων στοιχείων πωλήσεων μέσω των στατιστικών για τις εισαγωγές, (iii) τον υπολογισμό των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης και (iv) τα τέλη διαφήμισης.
- (140) Πρώτο, οι κατασκευαστές SANCO (συμπεριλαμβανομένων των δικαιωπαρόχων) ανέφεραν τα στοιχεία τους όσον αφορά την παραγωγή και τον όγκο πωλήσεων, συχνά

¹³⁴ Βλ., π.χ., αιτιολογική σκέψη (168).

¹³⁵ Βλ. 29690, 33420-33422.

¹³⁶ Βλ., π.χ., 29671, 29672 και 29675.

¹³⁷ Βλ. 29657-29659, 29672, 29692, 33420. Η κατανομή των πελατών περιελάμβανε επίσης συμφωνίες για τις χορηγούμενες εκπτώσεις.

¹³⁸ Βλ. 29660.

¹³⁹ Βλ. 29660.

¹⁴⁰ Βλ. 29667-29669, 29676, 33424. Η Ελβετία επιλέχθηκε ως τόπος συνάντησης προκειμένου να παραμείνουν μυστικές οι συσκέψεις και να μειωθεί ο κίνδυνος αποκάλυψης.

σε μηνιαία βάση, στη γραμματεία. Τα στοιχεία συγκεντρώνονταν και κυκλοφορούσαν μεταξύ των μελών της λέσχης SANCO¹⁴¹. Δεύτερο, μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '90, στατιστικές όσον αφορά τις εισαγωγές επέτρεπαν τον έλεγχο των στοιχείων πωλήσεων, δεδομένου ότι αποτελούσαν αξιόπιστη πηγή στοιχείων όσον αφορά τους όγκους παραγωγής, τουλάχιστον για χώρες όπως το Βέλγιο, στην οποία υπήρχε μόνο ένας εθνικός παραγωγός (BCZ)¹⁴². Η BCZ συνεχίζει να υποβάλλει αριθμητικά στοιχεία στην INTRASTAT¹⁴³. Τρίτο, τα δικαιώματα εκμετάλλευσης για την άδεια διπλώματος ευρεσιτεχνίας και σήματος SANCO υπολογίζονταν βάσει του όγκου παραγωγής¹⁴⁴. Τέλος, τα μέλη της λέσχης SANCO μοιράζονταν τις δαπάνες για τις διαφημιστικές εκστρατείες SANCO και τις σχετικές δραστηριότητες για τις χώρες Μπενελούξ, τη Γαλλία, τη Γερμανία και την Ιταλία. Οι διαφημιστικές δαπάνες κατανέμονταν μεταξύ των παραγωγών SANCO βάσει των πωλούμενων τόνων στο αντίστοιχο κράτος μέλος¹⁴⁵.

- (141) Ανάλογες συμφωνίες για τον υπολογισμό των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης και την κατανομή των εξόδων για κοινή διαφήμιση υπάρχουν για τους δικαιοδόχους WICU και Cuprotherm¹⁴⁶.
- (142) Η αναφορά των στοιχείων όσον αφορά τον όγκο πωλήσεων κατά τη διάρκεια συσκέψεων ή στο πλαίσιο των συμφωνιών για τις άδειες εκμετάλλευσης και τη διαφήμιση επέτρεπαν τον έλεγχο του όγκου πωλήσεων. Κατ' αρχήν, σύμφωνα με τις συμφωνίες χορήγησης άδειας SANCO οι κατασκευαστές SANCO πωλούσαν τους απλούς χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων αποκλειστικά υπό το σήμα SANCO¹⁴⁷, όπως οι παραγωγοί WICU και Cuprotherm πωλούσαν τον αντίστοιχο τύπο σωλήνα υδραυλικών μόνο υπό το αντίστοιχο σήμα.
- (143) Τουλάχιστον μέχρι το 1995, η ύπαρξη εθνικών διαδικασιών πιστοποίησης διευκόλυνε την παρακολούθηση. Οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων έπρεπε να πιστοποιηθούν σε κάθε κράτος μέλος. Κάθε κράτος μέλος είχε τη δική του ετικέτα πιστοποίησης. Οργανισμοί πιστοποίησης, όπως η Deutsche Vereinigung des Gas- und Wasserfaches e.V. (DVGW), απαγόρευε στους παραγωγούς, τουλάχιστον μέχρι το 1995, να δηλώνουν τις διαφορετικές εθνικές πιστοποιήσεις στους σωλήνες υδραυλικών¹⁴⁸. Η κατάτμηση σε εθνικές αγορές είχε ως αποτέλεσμα διαφορετικά επίπεδα τιμών σε διαφορετικά κράτη μέλη, Μεταξύ διαφορετικών κρατών μελών τα περιθώρια ήταν μέχρι και δύο φορές υψηλότερα για τον ίδιο χαλκοσωλήνα υδραυλικών εγκαταστάσεων¹⁴⁹.
- (144) Εάν ένα από τα μέλη SANCO δεν τηρούσε τις συμφωνηθείσες ποσότητες, οι παραγωγοί προσπαθούσαν να συμφιλιώσουν τις διαφορετικές θέσεις. Οι παραχωρήσεις όσον αφορά τις ποσότητες που έπρεπε να πωληθούν από τους

¹⁴¹ Βλ. 29673 και 29674.

¹⁴² Βλ. 29669, 29673 και 29674. Για παραδείγματα στατιστικών εξαγωγών/εισαγωγών και στοιχείων τα οποία υποβλήθηκαν σε ένα τέτοιο πλαίσιο από τη Wieland βλ. 7586-7590.

¹⁴³ Βλ. 32307, 32429-32431.

¹⁴⁴ Τα δικαιώματα εκμετάλλευσης περιλαμβάνουν ένα ετήσιο ελάχιστο τέλος άδειας. Βλ. υποσημείωση 124, 29656, 24634-24248.

¹⁴⁵ Βλ. 29656, 29663, 29664, 29689. 32301, 32304.

¹⁴⁶ Βλ. 24637-24639.

¹⁴⁷ Βλ. επίσης για εξαιρέσεις, αιτιολογικές σκέψεις (118), (157) και (359).

¹⁴⁸ Βλ. 29670.

¹⁴⁹ Βλ. 29669.

παραγωγούς SANCO γίνονταν προκειμένου να διατηρηθούν τα επίπεδα τιμών και τα περιθώρια κέρδους¹⁵⁰.

- (145) Όταν ένας συμμετέχων υπέβαλε προσφορά σε πελάτη που ανήκε σε άλλο παραγωγό ή και δεν τηρούσε το συμφωνηθέν σύστημα εκπτώσεων, καλείτο αμέσως να δικαιολογηθεί¹⁵¹.

6.4.2. Σχέση μεταξύ παραγωγών SANCO και μη παραγωγών SANCO

- (146) Στο βαθμό που οι συσκέψεις μεταξύ των παραγωγών SANCO αποτελούσαν μέρος των ευρύτερων ευρωπαϊκών συμφωνιών, όλοι οι παραγωγοί SANCO συμμετείχαν επίσης στις εν λόγω ευρύτερες συμφωνίες. Επιπλέον, οι παραγωγοί SANCO αντιμετωπίζονταν ως ένας όμιλος στο ευρύτερο ευρωπαϊκό επίπεδο.

- (147) Οι «εκτός», όπως η ΟΤΚ, θωρούσαν τους παραγωγούς SANCO ως έναν εσωτερικό κύκλο με στενότερη συνεργασία¹⁵². Η ΚΜ(Ε) προσήγγισε την ΟΤΚ δύο φορές το 1990 και το 1992 προκειμένου να συμμετάσχει στις ρυθμίσεις SANCO, αλλά η ΟΤΚ αρνήθηκε¹⁵³. Το ίδιο συνέβη και με την ΙΜΙ.

6.4.3. Ρυθμίσεις και συζητήσεις μεταξύ της ΚΜΕ και της Wieland όσον αφορά τους σωλήνες WICU και Cuprotherm

- (148) Οι παραγωγοί WICU και Cuprotherm ΚΜΕ (μη συμπεριλαμβανομένης της ΕΜ και της ΤΜΧ) και Wieland είχαν επαφές αντίθετες στον ανταγωνισμό που αφορούσαν την ανταλλαγή πληροφοριών και το συντονισμό των όγκων και των τιμών όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση, ιδίως σχετικά με τη Γερμανία. Η ΚΜΕ υπέβαλε μία οικονομική μελέτη, που επιβεβαιώνει τις διαπιστώσεις της Επιτροπής, τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάστηκαν επίσης στην προφορική διαδικασία. Η μελέτη διαπίστωσε ότι «οι τιμές που χρεώνει η ΚΜΕ ΑΓ για τους σωλήνες WICU και Cuprotherm αυξήθηκαν ως αποτέλεσμα των επαφών με ανταγωνιστές»¹⁵⁴. Η Wieland δεν αρνήθηκε τη συμμετοχή της στις εν λόγω ρυθμίσεις ούτε αντέκρουσε τις διαπιστώσεις της μελέτης που υπέβαλε η ΚΜΕ¹⁵⁵.

7. ΣΥΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΑΦΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ SANCO ΜΕ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

- (149) Ορισμένες επαφές μεταξύ των ανταγωνιστών έλαβαν χώρα επανειλημμένα με την ίδια μορφή σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Στις περιπτώσεις αυτές τα ίδια αποδεικτικά στοιχεία υπάρχουν συχνά για σειρά διαφορετικών ημερομηνιών. Για την ευκολότερη κατανόηση, τα αποδεικτικά στοιχεία αυτά θα παρουσιασθούν κατά την πρώτη σχετική χρονική στιγμή.

---

¹⁵⁰ Βλ. 29669, 29674.

¹⁵¹ Βλ. 29671, 29672.

¹⁵² Βλ. 23994.

¹⁵³ Βλ. 23994, 24019, 24023, 24044--24055.

¹⁵⁴ Βλ. 29680.

¹⁵⁵ Βλ. παράγραφο 100 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003, που, σύμφωνα με προφορικές εξηγήσεις που δόθηκαν από τη Wieland, δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως αμφισβήτηση των πραγματικών περιστατικών. Η Wieland εξήγησε ότι δεν θυμάται να έχει συνάψει οποιαδήποτε συμφωνία σχετικά με τους σωλήνες SANCO, WICU και Cuprotherm.

7.1. Συνεχείς επαφές και ανταλλαγές πληροφοριών των παραγωγών SANCO μεταξύ του 1987 και του 2000

7.1.1. Επαφές, ιδίως μεταξύ της ΚΜΕ και της Wieland

- (150) Μετά από εξηγήσεις της ΚΜΕ η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Wieland και η ΚΜΕ είχαν επαφές και πραγματοποιούσαν συσκέψεις σε διμερή βάση από καιρού εις καιρόν τουλάχιστον μετά τα τέλη της δεκαετίας του '80 για παράδειγμα, στο Ντύσσελντορφ, το Ανόβερο, τη Στουτγάρδη και τη Φρανκφούρτη. Η ΚΜΕ παρείχε αποδεικτικά στοιχεία με τη μορφή εξόδων ταξιδιού για 25 περίπου συσκέψεις μεταξύ του Ιανουαρίου του 1992 και του Φεβρουαρίου 2000 κατά τη διάρκεια των οποίων, βάσει όσων θυμούνται οι υπάλληλοι της ΚΜΕ, ήταν λογικά πιθανό να ανταλλάγουν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες. Επίσης η BCZ θυμάται να έχει συμμετάσχει σε σειρά συσκέψεων¹⁵⁶. «Πολλές από τις συζητήσεις με την WW έλαβαν χώρα κατά περίπτωση με την ευκαιρία για παράδειγμα επισκέψεων στο εργοστάσιο ή τεχνικών συσκέψεων.»¹⁵⁷.
- (151) Στις συσκέψεις συμμετείχαν «επικεφαλής επιχειρηματικών μονάδων, εμπορικοί υπάλληλοι και σύμβουλοι για τεχνικά θέματα/θέματα αγοράς»¹⁵⁸. Αντικείμενο των συσκέψεων ήταν κυρίως «τα συνήθη εμπορικά θέματα» όσον αφορά τις επιχειρηματικές σχέσεις των ΚΜΕ και Wieland ως δικαιοδόχων συγκεκριμένων τεχνολογιών σωλήνων υδραυλικών, όπως «διαφημιστικές εκστρατείες για τους σωλήνες υδραυλικών, τεχνικές εξελίξεις και περιβαλλοντικά ή κανονιστικά θέματα»¹⁵⁹. Ορισμένες συσκέψεις περιελάμβαναν επίσης συζητήσεις σχετικά με «τιμές, πελάτες και μερίδια αγοράς. Οι παραγωγοί και το δυναμικό δεν αποτελούσαν αντικείμενο συζήτησης. Οι συζητήσεις αφορούσαν κυρίως τη γερμανική αγορά»¹⁶⁰.
- (152) Εκτός από τις συσκέψεις, η ΚΜ(Ε) και η Wieland αντήλασαν πληροφορίες ευκαιριακά για ορισμένους πελάτες, συνήθως τηλεφωνικά «όταν προέκυπτε η ανάγκη να συζητηθεί το θέμα ενός (συνήθως μεγάλου) πελάτη»¹⁶¹.

¹⁵⁶ Σύμφωνα με την ΚΜΕ συσκέψεις πραγματοποιήθηκαν στις ακόλουθες ημερομηνίες: **1992:** 08.01.92/09.01.92, 23.06.92, 07.08.92, 23.11.92/26.11.92· **1993:** 04.06.93, 01.09.93, 29.11.93/30.11.93, 08.12.93, 21.12.93· **1994:** 12.04.94/15.04.94, 21.09.94· **1995:** 05.04.1995, 27.04.95, 29.11.1995· **1996:** 24.01.96, 08.03.96, 03.04.96, 03.06.96, 16.10.96· **1997:** 24.06.97, 27.06.97· **1999:** 16.06.99, 22.09.99, 21.10.99, 18.11.99/19.11.99· **2000:** 09.02.00/10.02.00. Βλ. 22522-22526 (περίληψη) και 22527-22568 (έξοδα ταξιδιού και σχετικά αποδεικτικά στοιχεία). Η *Boliden* θυμάται συσκέψεις που αφορούσαν είτε τους σωλήνες WICU είτε τους σωλήνες SANCO το **1996:** 16.12.96· **1997:** 11.12.97· **1998:** 29.7.98, 19.02.98, 24.02.98, 30.07.98· **1999:** 9.3.99, 28.5.99, 21.6.99· **2000:** 12.12.00· 32304, 32305. Τα έξοδα ταξιδιού της *Wieland* αποδεικνύουν συμμετοχή των υπαλλήλων της στις ακόλουθες ημερομηνίες: **1994:** 25.5.94 (9460)· **1996:** 8.3.96, 26.3.96, 17.4.96, 30.4.96, 5.6.96, 21.6.96, 21.8.96, 10.9.96, 26.9.96, 8.11.96, 19.12.96 (9293, 9294, 9454, 9453, 9524)· **1997:** 14.2.97, 17.2.97, 27.6.97 (9441, 9447)· **1998:** 19.2.98, 9.6.98 (9281, 9430, 9512)· **1999:** 15.3.99, 21.6.99 (9268, 9361).

¹⁵⁷ Βλ. 32055.

¹⁵⁸ Βλ. 32055, 22522-22526 (περίληψη) και 22527-22568 (έξοδα ταξιδιού και σχετικά αποδεικτικά στοιχεία).

¹⁵⁹ Βλ. 32054, 32055.

¹⁶⁰ Βλ. 32055.

¹⁶¹ Βλ. 32055. Όσον αφορά τις αυξήσεις των ενιαίων τιμών της ΚΜΕ μεταξύ 13.11.2000 και 9.4.2001 βλ. 31320-31337.

7.1.2. Θεσμοποιημένη ανταλλαγή πληροφοριών

- (153) Τα αποδεικτικά στοιχεία που παρατίθενται στη συνέχεια καταδεικνύουν ότι μεταξύ των παραγωγών SANCO είχε καθιερωθεί μία τακτική και θεσμοποιημένη ανταλλαγή ιδιαίτερα λεπτομερών πληροφοριών. Οι παραγωγοί SANCO αντήλλαξαν στατιστικές όσον αφορά τον όγκο των πωλήσεων τουλάχιστον από το 1987 για τη Γερμανία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες, το Βέλγιο, και τουλάχιστον από το 1990 για τη Γαλλία:
- (154) Όσον αφορά τους σωλήνες SANCO: Στις 27 Ιανουαρίου 2000, η ΚΜΕ απέστειλε στην Wieland SANCO στατιστικές (πίνακες) της 27.01.2000 της Γερμανίας που περιείχαν τους όγκους πωλήσεων σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων¹⁶² των εταιρειών ΚΜ Europa Metal, Wieland, BCZ, TMX και Europa Metalli από το 1991-1998 σε ετήσια βάση και, για τον Ιανουάριο – Δεκέμβριο 1999 σε μηνιαία βάση¹⁶³.
- (155) Γραπτό σχόλιο υπαλλήλου της Wieland της 29^{ης} Ιανουαρίου 2000 στον πίνακα αναφέρει τις ενδεχόμενες καταγγελίες από την ΚΜΕ όσον αφορά την ανάπτυξη των πωλήσεων της Wieland. Για τον λόγο αυτό, οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες όσον αφορά τον όγκο πωλήσεων αποτελούσαν αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ των παραγωγών SANCO¹⁶⁴.
- (156) Σύμφωνα με τις οδηγίες που υπάρχουν στον πίνακα, τα στοιχεία όσον αφορά τον όγκο πωλήσεων έπρεπε να υποβάλλονται από τους παραγωγούς SANCO στην ΚΜΕ μέχρι την 5η ημέρα κάθε μήνα. Σε αντίθεση με την πλειονότητα των πινάκων, ο πίνακας με ημερομηνία 27 Ιανουαρίου 2000 δεν αναφέρει την BCZ ως αποδέκτρια του πίνακα¹⁶⁵.
- (157) Η Wieland διέθετε πίνακες με στοιχεία SANCO για τις εξής χώρες και έτη:
- Γερμανία: 1987¹⁶⁶, 1988¹⁶⁷, 1989¹⁶⁸, 1990¹⁶⁹, 1991¹⁷⁰, 25.01.1994¹⁷¹, 24.01.1995¹⁷², 21.01.1997¹⁷³, 26.01.98¹⁷⁴, 18.01.99¹⁷⁵, 20.04.2000¹⁷⁶.

¹⁶² Τα προϊόντα χωρίζονταν σε «Stangen»/«Ringe» (ράβδοι/δακτύλιοι). Η Boliden επιβεβαίωσε την ανταλλαγή τέτοιων πληροφοριών, βλ. 32340-32347, 32302-32304.

¹⁶³ Βλ. 8467.

¹⁶⁴ Βλ. 8467: «... falls von KME an unserer Absatzentwicklung herumgemäkelt wird!»

¹⁶⁵ Βλ. 8467.

¹⁶⁶ Βλ. 8478.

¹⁶⁷ Βλ. 8477 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1985-1987, και στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1988). Η Boliden αναφέρεται στα αντίγραφα κυκλοφορίας του εν λόγω πίνακα.

¹⁶⁸ Βλ. 8476 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1986-1988, και στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1989). Η Boliden αναφέρεται στα αντίγραφα κυκλοφορίας του εν λόγω πίνακα.

¹⁶⁹ Βλ. 8485 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1987-1989, και στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1990). Η Boliden αναφέρεται στα αντίγραφα κυκλοφορίας του εν λόγω πίνακα.

¹⁷⁰ Βλ. 8474 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1987-1990, και στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1991). Η Boliden αναφέρεται στα αντίγραφα κυκλοφορίας του εν λόγω πίνακα.

¹⁷¹ Βλ. 8473 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1989-1992, και μηνιαία στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1993). Η Boliden αναφέρεται στα αντίγραφα κυκλοφορίας του εν λόγω πίνακα.

¹⁷² Βλ. 8472 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1989-1993, και μηνιαία στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1994). Η Boliden αναφέρεται στα αντίγραφα κυκλοφορίας του εν λόγω πίνακα.

¹⁷³ Βλ. 8471 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1990-1995, και μηνιαία στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1996).

¹⁷⁴ Βλ. 8470 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1990-1996, και μηνιαία στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1997).

¹⁷⁵ Βλ. 8469 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1990-1997, και μηνιαία στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1998).

- Γαλλία:¹⁷⁷ 1990, 1991, 1992, 25.01.1994, 24.01.1995, 21.01.1997, 18.01.99, 20.04.2000¹⁷⁸.
- Ιταλία: 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 25.01.1994, 24.01.1995, 21.09.1995, 21.01.1997, 26.01.98, 18.01.99, 20.04.2000¹⁷⁹. ορισμένοι από τους πίνακες όσον αφορά την Ιταλία περιλαμβάνουν επίσης όγκους πωλήσεων παραγωγών SANCO όσον αφορά σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων άλλων εμπορικών σημάτων.
- Βέλγιο: 1987, 1988, 1989, 1991, 1992, 25.01.1994, 24.01.1995, 21.01.1997, 26.01.98, 18.01.99, 20.04.2000¹⁸⁰.
- Κάτω Χώρες: 1987, 1988, 1989, 1991, 1992, 25.01.1994, 24.01.1995, 21.01.1997, 26.01.98, 18.01.99, 20.04.2000¹⁸¹.
- Ελβετία: 23.02.2001¹⁸².

Όσον αφορά τους σωλήνες WICU:

- (158) Επιπλέον, η Wieland διέθετε στατιστικές για τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων WICU για τα έτη 1982-2000¹⁸³ για τη Γερμανία.¹⁸⁴ Γενικά, η KM(E) και η Wieland αντήλασαν στατιστικές όσον αφορά τη Γερμανία. Σύμφωνα με τον κατάλογο διανομής στους πίνακες, η BCZ ελάμβανε αντίγραφα των πινάκων για την περίοδο μεταξύ 1986 και 1995¹⁸⁵.
- (159) Η Wieland είχε επίσης στην κατοχή της πίνακες WICU με ημερομηνία 14 Απριλίου 2000 με στοιχεία όσον αφορά τον όγκο πωλήσεων για το 1990 (ή 1991,

¹⁷⁶ Βλ. 8468 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1992-1999, και μηνιαία στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 2000).

¹⁷⁷ Δεν υπάρχει διαίρεση σε «Stangen»/«Ringe» (ράβδοι/δακτύλιοι).

¹⁷⁸ Βλ. 8479-8486 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1987-1999, και μηνιαία στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1996, 1998, και από Ιανουάριο-Μάρτιο για 2000). Η Boliden αναφέρεται στα αντίγραφα κυκλοφορίας των εν λόγω πινάκων.

¹⁷⁹ Βλ. 8487-8510 (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1984-1999, και μηνιαία στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1987, 1988, 1989, 1990, 1991 (μόνον μη SANCO), 1992, 1993, 1994, (μόνο Ιανουάριος-Αύγουστος) 1996, 1997, 1998, και από Ιανουάριο-Μάρτιο για το 2000). Η Boliden αναφέρεται στα αντίγραφα κυκλοφορίας των πινάκων του 1989, 1990, 1991, 1992, 25.01.1994, 24.01.1995, 21.09.1995, 21.01.1997, 26.01.98, 18.01.99, 20.04.2000. Η Boliden αναφέρεται μόνο στα αντίγραφα κυκλοφορίας των πινάκων που περιείχαν στοιχεία μη SANCO από το 1989-1992.

¹⁸⁰ Βλ. 8511-8521, επίσης διαίρεση σε «Stangen» και «Ringe» (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1984-1999, και μηνιαία στοιχεία από Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1987, 1988, 1989, 1991, 1992, 1993, 1994, 1996, 1997, 1998, και από Ιανουάριο-Μάρτιο για το 2000). Η Boliden αναφέρεται στα αντίγραφα κυκλοφορίας των πινάκων του 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 25.01.1994, 24.01.1995, 21.09.1995, 21.01.1997, 26.01.98, 18.01.99, 20.04.2000.

¹⁸¹ Βλ. 8522-8533, (συμπεριλαμβανομένων των ετών 1987-1999, και μηνιαία στοιχεία για Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1987, 1988, 1989, 1991, 1992, 1993, 1994, 1996, 1997, 1998, και από Ιανουάριο-Μάρτιο για το 2000). Η Boliden αναφέρεται στα αντίγραφα κυκλοφορίας των πινάκων του 1989, 1990, 1991, 1992, 25.01.1994, 24.01.1995, 21.09.1995, 21.01.1997, 26.01.98, 18.01.99, 20.04.2000.

¹⁸² Βλ. 7572· η περίοδος καλύπτει το διάστημα 1992-01/2001. Επιπλέον, σχετικά με όλες τις αναφερθείσες χώρες βλ. 7567-7572 (SANCO).

¹⁸³ Συμπεριλαμβανομένων των μηνών του 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1996, 1997, 1998, 2000, και των Ιανουαρίου-Μαρτίου 2000.

¹⁸⁴ Βλ. 8534-8548.

¹⁸⁵ Για την ακρίβεια για τα έτη 1986, 1988, 1990, 1991, 1992, 1994 (26.01.) και 1995 (24.01.).

1992, 1993, 1997) μέχρι το Μάρτιο του 2000 για τις ακόλουθες χώρες: Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα. Γερμανία, Αυστρία, Κάτω Χώρες και Πορτογαλία.¹⁸⁶

Όσον αφορά τους σωλήνες Cuprotherm:

- (160) Σύμφωνα με τον κατάλογο διανομής στις στατιστικές, η Wieland και η KM(E) αντήλασαν στοιχεία όσον αφορά τις πωλήσεις και τις παραγγελίες των σωλήνων Cuprotherm για τα έτη από το 1988 μέχρι το Μάρτιο του 2000¹⁸⁷.
- (161) Υπάλληλος της Wieland σημείωσε πάνω σε πίνακα το ερώτημα «γιατί δεν έχουμε πλέον το 60% ;»¹⁸⁸ Τα στοιχεία που περιελάμβαναν οι πίνακες αποκαλύπτουν ότι η Wieland διέθετε μερίδιο αγοράς των σωλήνων Cuprotherm ελαφρά χαμηλότερο του 60%.

7.2. Άλλα γεγονότα μεταξύ του 1988 και του 2001

7.2.1. Συνάντηση της 3^{ης} Ιουνίου 1988

- (162) Σύμφωνα με σηκπτώσεις που ευρέθησαν στο γραφείο υπαλλήλου της ΚΜΕ, στις 3 Ιουνίου 1988 πραγματοποιήθηκε μία σύσκεψη SANCO στην οποία συμμετείχαν τουλάχιστον η ΚΜ και η BCZ. Στην εν λόγω σύσκεψη συζητήθηκαν οι όγκοι πωλήσεων:
- (163) Η BCZ «επιθυμούσε» τις ακόλουθες ποσότητες: 2000 τόνοι κατ' έτος στο Βέλγιο, 1800 τόνοι κατ' έτος στη Γαλλία, 2400 τόνοι κατ' έτος στην Ισπανία/Πορτογαλία και 3000 τόνοι κατ' έτος στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στα πρακτικά συνοψίζονται επίσης τα σχέδια της BCZ όσον αφορά τον όγκο παραγωγής για τη Γερμανία, τη Γαλλία, τις Κάτω Χώρες, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Βέλγιο και την Ισπανία/Πορτογαλία¹⁸⁹.

7.2.2. Λιέγη, 4 Νοεμβρίου 1988

- (164) Στις σηκπτώσεις που ευρέθησαν στο προαναφερθέν γραφείο του υπαλλήλου της ΚΜ με ημερομηνία 4 Νοεμβρίου 1988 αναφέρεται σύσκεψη μεταξύ υπαλλήλων των ΚΜ και BCZ στη Λιέγη. Σύμφωνα με τις σημειώσεις, η στρατηγική «διοχέτευσης» είχε ως στόχο να «καλυφθούν ικανότητες» (εξορθολογισμός της παραγωγής), στη συνέχεια να ελεγχθούν ποσότητες και τιμές.
- (165) Στην εν λόγω σύσκεψη συζητήθηκαν οι εκπτώσεις για τη γερμανική αγορά (27% εμπόριο μεσαίου μεγέθους, «MC», 29% εμπόριο μεγάλου μεγέθους «LC», 30-31% εξαιρέσεις, Herwig 35-37%, πρόσθετες εκπτώσεις για ξένους παραγωγούς SANCO και μη παραγωγούς SANCO), καθώς και πελάτες¹⁹⁰ και η έκδοση νέου τιμοκαταλόγων από τις 15/11/88.
- (166) Η ΚΜ ανέφερε ότι μείωσε την παραγωγή της όσον αφορά τους σωλήνες SANCO για τη Γερμανία κατά πέντε βάρδιες «χάριν του κοινού συμφέροντος όσον αφορά τις

¹⁸⁶ Βλ. 8549-8555· επίσης 7573-7581 (WICU).

¹⁸⁷ Συμπεριλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων μηνιαίων στοιχείων (ξεκινώντας από το 1996)· βλ. 8556-8565.

¹⁸⁸ Βλ. 8564.

¹⁸⁹ Βλ. 31059.

¹⁹⁰ MHH, Foil Co, Schorendorf, Babcock, Metallhandel Neuss και HSM.

τιμές»¹⁹¹. Η BCZ επιβεβαίωσε ότι δεν είχε συμφέρον να διαταράξει τις αγορές¹⁹². Η BCZ πρότεινε να μην παραδίδει σωλήνες «WICU» στη Γερμανία και σε αντάλλαγμα η KM να μην παραδίδει σωλήνες «WICU» στο Βέλγιο. Η BCZ θα παρήγαγε WICU για την KM στο Βέλγιο, ενώ η KM θα έπραττε το ίδιο για την BCZ στη Γερμανία¹⁹³.

- (167) Η BCZ ανέλαβε τον τιμοκατάλογο SANCO του 1988, η KM είχε υποβάλει τον τιμοκατάλογο WICU του 1988. Μεταξύ άλλων, αναφέρθηκε το «δικαίωμα πώλησης στην Sidal» (βλ. εξηγήσεις στην αιτιολογική σκέψη (136)). Επιπλέον, έγινε ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά τις πωλήσεις της BCZ στις Κάτω Χώρες και «συζητήθηκαν ανοικτά» τα επιδιωκόμενα αριθμητικά στοιχεία¹⁹⁴.

7.2.3. Ζυρίχη, 24 Νοεμβρίου 1988

- (168) Από σηεκπτώσεις που ευρέθησαν στο γραφείο του προαναφερθέντος υπαλλήλου της KM προκύπτει ότι πραγματοποιήθηκε μία σύσκεψη στις 24 Νοεμβρίου 1988 στη Ζυρίχη μεταξύ των KM και BCZ¹⁹⁵ και ίσως άλλων παραγωγών SANCO¹⁹⁶.

- Στην εν λόγω σύσκεψη συζητήθηκαν οι συντελεστές έκπτωσης για τη γερμανική αγορά: 27% (MC), 29% (LC) και 30-31% («εξαιρέσεις»). Οι ξένοι SANCO είχαν πρόσθετη έκπτωση 1-2%, και οι μη SANCO 2-3%. Στις σηεκπτώσεις αναφέρεται συνομιλία με την Herwig για περιορισμό της έκπτωσης στο 30%.
- Δηλώνεται ότι η BCZ πραγματοποιούσε κέρδη 1 εκατομμυρίου γερμανικών μάρκων κάθε μήνα. «Στοιχεία ανταλλάγησαν» για τις Κάτω Χώρες. Οι Κάτω Χώρες αποτελούσαν ιστορικά μια σημαντική αγορά για την BCZ και στόχος ήταν οι 200 τόνοιανά μήνα. Οι συντελεστές έκπτωσης για το Βέλγιο συζητήθηκαν επίσης (TMX 64%, KM 53%, άλλοι ανταγωνιστές το 57%). Η BCZ ζήτησε περισσότερο από το 39% της βελγικής αγοράς, στόχος ήταν 60%. Η BCZ επρόκειτο να εκδώσει νέο τιμοκατάλογο για τους σωλήνες SANCO, και η KM για τους σωλήνες WICU. Καθορίστηκε επίσκεψη για τις 29 και 30 Νοεμβρίου 1988 στις Βρυξέλλες¹⁹⁷.

7.2.4. Στουτγάρδη, 26 Νοεμβρίου 1993

- (169) Στις 26 Νοεμβρίου 1993, οι KM, TMX και Wieland συναντήθηκαν στη Στουτγάρδη μετά από αίτημα της Wieland, προκειμένου να συζητήσουν τις τιμές για τη Γαλλία και τη Γερμανία. Οι τιμές της Wieland ήταν ελαφρά χαμηλότερες από αυτές της TMX στη Γαλλία. Οι συμμετέχοντες αποφάσισαν να μειώσουν «τις διαφορές». Η Wieland ανέφερε ορισμένα παραδείγματα «τιμών» που έπρεπε να εξεταστούν¹⁹⁸.

¹⁹¹ Βλ. 31055 "im gemeinsamen Preisinteresse".

¹⁹² Βλ. 31055.

¹⁹³ Βλ. 31056.

¹⁹⁴ Βλ. 31057.

¹⁹⁵ Φαίνεται ότι η συντομογραφία «de. M.» αφορά διοικητικό στέλεχος της Boliden.

¹⁹⁶ Βλ. 31053, 31054. Βλ. επίσης σημείωση που συνοψίζει προπαρασκευαστική τηλεφωνική συνομιλία μεταξύ της Boliden και της KME 31060.

¹⁹⁷ Βλ. 31053, 31054.

¹⁹⁸ Βλ. 31155.

7.2.5. *Ιανουάριος/Φεβρουάριος 1994*

- (170) Συνάντηση μεταξύ των παραγωγών SANCO είχε προγραμματιστεί για τον Ιανουάριο /Φεβρουάριο 1994.¹⁹⁹

7.2.6. *Ντύσσελντορφ, 26 Σεπτεμβρίου 1995*

- (171) Σε υπόμνημα, η Wieland αναφέρει «σύσκεψη ομάδας εργασίας» όσον αφορά τους «χαλκοσωλήνες» στις 26 Σεπτεμβρίου 1995 στο Ντύσσελντορφ²⁰⁰. Εκτός από την ΚΜΕ, στην εν λόγω σύσκεψη συμμετείχε και η MKM-Hettstedt. Οι υπάλληλοι της ΚΜΕ συζήτησαν με τη Wieland στρατηγικές όσον αφορά την αγορά για το 1996. Οι εν λόγω υπάλληλοι ανέφεραν ότι δεν ήταν ακόμα σαφές εάν θα έπρεπε να δοθεί έμφαση στις ποσότητες των πωλήσεων ή στην σταθερότητα των τιμών με κίνδυνο να απολεσθούν περαιτέρω ποσότητες²⁰¹. Η ΚΜΕ δήλωσε επίσης ότι θα επιτύγχανε πλήρη χρησιμοποίηση της παραγωγικής της ικανότητας μέχρι το τέλος του έτους²⁰².

7.2.7. *5 Μαρτίου 1997*

- (172) Ο συντονισμός των τιμών όσον αφορά τις κατευθύνσεις ενιαίων τιμών και τους τιμοκαταλόγους μεταξύ ΚΜΕ και Wieland αποδεικνύεται από εσωτερικό υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 05 Μαρτίου 1997²⁰³.

7.2.8. *Φρανκφούρτη, 24 Ιουνίου 1997*

- (173) Από την ατζέντα υπαλλήλου της Wieland προκύπτει ότι πραγματοποιήθηκε σύσκεψη με εκπροσώπους της ΚΜΕ στη Φρανκφούρτη (Kempinski Hotel Gravenbruch, Salon 4) στις 24 Ιουνίου 1997²⁰⁴.

7.2.9. *Φρανκφούρτη, 27 Ιουνίου 1997*

- (174) Από την ατζέντα υπαλλήλου της Wieland, προκύπτει ότι πραγματοποιήθηκε σύσκεψη SANCO/WICU στη Φρανκφούρτη (Airport Center, Airport-Club «Luxembourg», ή και στην αίθουσα «Zurich») στις 27 Ιουνίου 1997²⁰⁵.

7.2.10. *Παρακολούθηση από την ΚΜΕ, 26 Αυγούστου 1997*

- (175) Από εσωτερικό σημείωμα της ΚΜΕ της 26^{ης} Αυγούστου 1997 προκύπτει ότι η ΚΜΕ παρακολουθούσε εάν η Wieland τηρούσε τις συμφωνηθείσες κατευθύνσεις ενιαίων τιμών. Η δήλωση «η Wieland ξεπουλά τις θέσεις για τον χαλκό» υποδηλώνει ότι η Wieland δεν τηρούσε την ενιαία τιμή που οι δύο εταιρείες είχαν συμφωνήσει από κοινού. Η ΚΜΕ θεώρησε ότι αυτό αποτελούσε «επίθεση» σε ένα ευρύ μέτωπο²⁰⁶.

---

¹⁹⁹ Βλ. 31155.

²⁰⁰ Βλ. 9844-9846.

²⁰¹ Βλ. 9845.

²⁰² Βλ. 9846.

²⁰³ Βλ. υπόμνημα Wieland της 14^{ης} Μαρτίου 1997, 8038, 8040.

²⁰⁴ Βλ. 7770 (ατζέντα).

²⁰⁵ Βλ. 7770 (ατζέντα).

²⁰⁶ Βλ. επίσης το υπόλοιπο του εγγράφου 31140.

7.2.11. Περί το 1997

- (176) Για τους σωλήνες WICU, υπήρχε συμφωνία μεταξύ των ΚΜΕ και Wieland περίπου από το 1997, ότι το μερίδιο αγοράς της ΚΜΕ στο σύνολο 9 αγορών ήταν 70% και της Wieland 30%. Η Wieland παρατήρησε ότι οι πωλήσεις της Wieland μειώθηκαν στη Γερμανία άνω του μέσου όρου. Ως λύση πρότεινε να περιορισθεί στις ξένες αγορές και να ανακτήσει το χαμένο έδαφος στη γερμανική αγορά²⁰⁷.

7.2.12. Από το 1998 μέχρι το 2000

- (177) Σύμφωνα με τις σημειώσεις, τα πρακτικά και τους πίνακες που ευρέθησαν στην Wieland, μεταξύ των ΚΜΕ και Wieland ελάμβαναν χώρα τακτικές «συσκέψεις σήματος». Ανάλογες συσκέψεις πραγματοποιήθηκαν τουλάχιστον στις 9 Ιουνίου 1998²⁰⁸, 21 ή και 22 Οκτωβρίου 1999²⁰⁹, 19 Νοεμβρίου 1999²¹⁰, 22 Δεκεμβρίου 1999²¹¹, 4 Φεβρουαρίου 2000²¹², κυρίως στο Ντύσσελτορφ, αλλά και σε άλλα μέρη. Στις εν λόγω συσκέψεις συμμετείχαν τακτικά υπάλληλοι της ΚΜΕ και της Wieland.
- (178) Το αντικείμενο των συσκέψεων ήταν όλο το φάσμα των στρατηγικών εμπορικών πληροφοριών και της σχετικής συμπεριφοράς, όπως, για παράδειγμα, στρατηγική προϊόντος, τεχνικά θέματα, ανταγωνισμός από πλαστικούς σωλήνες, συμβάσεις αδειών εκμετάλλευσης και πληρωμές, προγραμματιζόμενες επενδύσεις, καθορισμός τιμών ιδίως για τους χαλκοσωλήνες SANCO, WICU και Cuprotherm και συμφωνίες όσον αφορά τον ηγέτη της αγοράς²¹³.

7.2.13. Άμστερνταμ, 9 Ιουνίου 1998

- (179) Σύμφωνα με υπόμνημα υπαλλήλου της Wieland της 10¹⁵ Ιουνίου 1998 που αναφέρει σύσκεψη με την ΚΜΕ στο Άμστερνταμ στις 9 Ιουνίου 1998, κατά τους πρώτους πέντε μήνες του 1998, το «πρόσθετο κέρδος» στη γερμανική αγορά αυξήθηκε κατά μέσο όρο κατά 30 DEM % kg.²¹⁴ Ως εκ τούτου, κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου ο όμιλος ΚΜΕ πραγματοποίησε πρόσθετα κέρδη ύψους 3,9 εκατ. γερμανικών μάρκων στη Γερμανία. Από τον Ιούλιο 1997 το «πρόσθετο κέρδος» στη Γερμανία αυξήθηκε κατά 70 DEM % kg περίπου, με αποτέλεσμα «το πρόσθετο κέρδος να είναι σημαντικά υψηλότερο»²¹⁵. Υπολογισμένο βάσει μιας αύξησης «μόνο 30 D[E]M % kg», το πρόσθετο κέρδος της Wieland ανήλθε σε 1,54 εκατ. γερμανικά μάρκα.
- (180) Η κατάσταση όσον αφορά το κέρδος, συγκεκριμένα το «πρόσθετο κέρδος», στη Γαλλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο ήταν λίγο ή πολύ η ίδια στη Γερμανία, μολονότι το πρόσθετο κέρδος ήταν ελαφρά χαμηλότερο στις Κάτω Χώρες και κατά πολύ χαμηλότερο στην Ισπανία (όπου η Wieland ανέφερε ότι έπρεπε να ανακτήσει το

²⁰⁷ Βλ. 8534.

²⁰⁸ Βλ. 8602-8609.

²⁰⁹ Βλ. 8590-8600.

²¹⁰ Βλ. 8571-8589.

²¹¹ Βλ. 8567, 8568.

²¹² Βλ. 8568-8570.

²¹³ Βλ. 8566-8609· η ΚΜΕ συμφώνησε να είναι ο ηγέτης της αγοράς για τους σωλήνες SANCO και WICU, η Wieland για τους σωλήνες Cuprotherm (CT-FBH), βλ. 8567.

²¹⁴ Βλ. 8602.

²¹⁵ Βλ. 8602.

χαμένο έδαφος)²¹⁶. Βάσει των βελτιωμένων τιμών υπολογίστηκε ότι το 1998 η ΗΜΕ επέτυχε, βάσει των 15.000 τόνων ετησίως, πρόσθετα κέρδη ύψους 11 εκατ. γερμανικών μάρκων σε σύγκριση με το 1997²¹⁷.

7.2.14. 12 Απριλίου και 15 Απριλίου 1999

(181) Σύμφωνα με χειρόγραφα πρακτικά της 12^{ης} Απριλίου 1999 που ευρέθησαν στην ΚΜΕ, η εμπορική συνεργασία μεταξύ ΚΜΕ και Wieland όσον αφορά τους σωλήνες WICU χρονολογείται τουλάχιστον από το 1979. Το 1992 η συμφωνία WICU επεκτάθηκε και σε άλλες γεωγραφικές αγορές. Η ΚΜΕ εξέφρασε την ανησυχία ότι η Wieland θα μπορούσε να σχηματίσει «μία νέα λέσχη». Ορισμένες στατιστικές όσον αφορά τον όγκο πωλήσεων για τους σωλήνες WICU και SANCO αντηλλάγησαν στις 15 Απριλίου 1999²¹⁸.

7.2.15. Ντύσσελντορφ, 21 Οκτωβρίου 1999

(182) Σύμφωνα με πρακτικά της Wieland, μία σύσκεψη όσον αφορά τους σωλήνες πραγματοποιήθηκε μεταξύ της ΚΜΕ και της Wieland στις 21 Οκτωβρίου 1999 στο Ντύσσελντορφ²¹⁹. Και οι δύο εταιρείες συζήτησαν τη στρατηγική «διπλού εμπορικού σήματος» που εφάρμοζαν και αποφάσισαν να διατηρήσουν την κατάσταση των πραγμάτων ως είχε²²⁰.

(183) Εσωτερικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και σηκπτώσεις της ΚΜΕ καθώς και η αλληλογραφία της με την Wieland όσον αφορά τις έμμεσες εισαγωγές της Wieland στη Δανία καθιστούν σαφή τη φύση των συμφωνιών άδειας εκμετάλλευσης WICU και SANCO²²¹. Για παράδειγμα, η ΚΜΕ υπενθυμίζει στη Wieland ότι πρέπει να μεριμνά ώστε ο δικαιούχος να λαμβάνει τις «απαραίτητες πληροφορίες» προκειμένου να μπορεί καλύτερα να παρακολουθεί τις εξελίξεις στις διαφορετικές αγορές και, εάν παραστεί ανάγκη, να ελέγχει την αγορά²²².

7.2.16. Ντύσσελντορφ, 14 Ιανουαρίου 2000

(184) Σύμφωνα με τις ατζέντες τους, οι υπάλληλοι των ΚΜΕ και Wieland συναντήθηκαν στο Ντύσσελντορφ (Arabella Airport Hotel, αίθουσα «Gebrüder Wright») στις 14 Ιανουαρίου 2000²²³.

7.2.17. Ντύσσελντορφ, 9 Φεβρουαρίου 2000

(185) Σύμφωνα με την ατζέντα υπαλλήλου της ΚΜΕ, μία σύσκεψη πραγματοποιήθηκε με εκπροσώπους της Wieland στο Ντύσσελντορφ στις 9 Φεβρουαρίου 2000 (Arabella Sheraton Airport Hotel, αίθουσα συσκέψεων «Gebrüder Wright»)²²⁴.

---

²¹⁶ Βλ. 8603.

²¹⁷ Βλ. 8604.

²¹⁸ Βλ. 6905.

²¹⁹ Βλ. 6906-6913.

²²⁰ Βλ. 6909, 6910.

²²¹ Βλ. 31142, 31143-31154.

²²² Βλ. 31143.

²²³ Βλ. 6587 (έξοδα ταξιδιού), 7751 (ατζέντα).

²²⁴ Βλ. 6597 (έξοδα ταξιδιού).

7.2.18. 28 Απριλίου 2000

(186) Στις 28 Απριλίου 2000, η Wieland συνέταξε εσωτερικό σημείωμα στο οποίο αναφέρεται ότι η Wieland συμφώνησε με την KME να σταματήσουν στο τέλος του 2001 όλες οι παραδόσεις Supersan σε όλες τις αγορές με εξαίρεση την Αυστρία²²⁵.

7.2.19. Ντύσσελντορφ, 30 Μαΐου 2000

(187) Σύμφωνα με πρακτικά που ευρέθησαν στην KME, στις 30 Μαΐου 2000 πραγματοποιήθηκε στο Ντύσσελντορφ σύσκεψη μεταξύ των «εταίρων άδειας εκμετάλλευσης». Συμμετέχοντες ήταν οι KME και η Wieland. Υπό τον τίτλο «ηγεσία της αγοράς», τα πρακτικά επιβεβαιώνουν ότι αντηλλάγησαν «εσωτερικά έγγραφα»²²⁶. Οι συμμετέχοντες συζήτησαν επίσης τον χρονικό προγραμματισμό ενός τιμοκαταλόγου («μόνο από τις 29.5», «στόχος + 30 γερμανικά μάρκα»), ροή πληροφοριών²²⁷, και τις συναντήσεις για την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό, ειδικά «τιμές-στόχοι» και «διαρθρώσεις μειώσεων»²²⁸.

7.2.20. Ντύσσελντορφ, 21 Ιουνίου 2000

(188) Σύμφωνα με το πρόγραμμά του, στις 21 Ιουνίου 2000 εκπρόσωπος της Wieland συμμετείχε σε «συζήτηση όσον αφορά το εμπορικό σήμα σωλήνων» που πραγματοποιήθηκε στο Ντύσσελντορφ (Lindner Airport Hotel, αίθουσα «Landshut»)²²⁹.

7.2.21. 4 Σεπτεμβρίου 2000 και 22 Νοεμβρίου 2000

(189) Σύμφωνα με πρακτικά που ευρέθησαν στην KME, μία «συζήτηση όσον αφορά την άδεια εκμετάλλευσης» έλαβε χώρα μεταξύ των KME, TMX και Wieland στις 4 Σεπτεμβρίου 2000 και μία άλλη μεταξύ της KME και της Wieland στις 22 Νοεμβρίου 2000²³⁰.

- Αντικείμενο της πρώτης «συζήτησης για την άδεια εκμετάλλευσης» ήταν διάφορα επιχειρηματικά θέματα σε σχέση με τη γερμανική, ιταλική, γαλλική και ισπανική αγορά, όπως η εισαγωγή των «ημίσκληρων» σωλήνων, στρατηγικές όσον αφορά το εμπορικό σήμα, τιμές των σωλήνων WICU και SANCO και στατιστικές όσον αφορά τον όγκο πωλήσεων²³¹. Για τους σωλήνες με πλαστική επιστρωση, συμφωνήθηκε να καθορίζει η Wieland την τιμή-στόχο και κάθε μείωση τιμής να εφαρμόζεται από κοινού με την EM²³².
- Στη σύσκεψη της 22ας Νοεμβρίου, η KME και η Wieland συζήτησαν κυρίως επιχειρηματικές πληροφορίες σε σχέση με τους σωλήνες «WICU» (δημοσίευση νέου τιμοκαταλόγου της KME στις 15 Δεκεμβρίου 2000,

²²⁵ Βλ. 7884.

²²⁶ Βλ. 6823.

²²⁷ Οι πληροφορίες θα έπρεπε να κυκλοφορούν από την Buntmetall, Mueller και ΧΑΛΚΟΡ προς την Wieland, και από την Outokumpu, "MKM" και BCZ προς την KME.

²²⁸ Βλ. 6824.

²²⁹ Βλ. 7747 (ατζέντα).

²³⁰ Βλ. 32567-32576, 32580.

²³¹ Για λεπτομέρειες βλ. 32567-32576.

²³² Βλ. 32569.

διαρθρώσεις κόστους της ΚΜΕ και της Wieland, αλλά και την επιχειρηματική στρατηγική καθώς και την στρατηγική εμπορικού σήματος των Buntmetall/ΚΜΕ σε σχέση με τους σωλήνες SANCO)²³³. Παρόντες ήταν οι αρμόδιοι υπάλληλοι για την Wieland στην ΚΜΕ στον τομέα τεχνικών θεμάτων, στον τομέα χειρισμού πωλήσεων και στον τομέα καθορισμού τιμών²³⁴.

7.2.22. 21 Μαρτίου 2001

- (190) Στις 21 Μαρτίου 2001 (08:50), υπάλληλος της ΚΜΕ απέστειλε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε άλλο υπάλληλο της ΚΜΕ, επιβεβαιώνοντας τις επαφές με τη Wieland. Από το ηλεκτρονικό μήνυμα προκύπτει ότι η Wieland και η ΚΜΕ σχεδίαζαν να συνάψουν συμφωνία όσον αφορά τις τιμές για τους σωλήνες WICU: σύμφωνα με το ηλεκτρονικό μήνυμα θα ήταν δυνατή η επίτευξη συμφωνίας για «εύκαμπτους σωλήνες WICU για τη Γερμανία και για τη Γαλλία» «βάσει των τρεχουσών συνθηκών της αγοράς». Η ΚΜΕ πρότεινε τον υπολογισμό μίας τιμής βάσης για τη Γαλλία που θα προτεινόταν στη Wieland χρησιμοποιώντας μία «μέση τιμή πωλήσεων» υπολογιζόμενη από την ΤΜΧ²³⁵.

8. ΕΞΕΛΙΞΗ, ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΠΑΦΩΝ ΤΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- (191) Η διάρθρωση, η οργάνωση και η λειτουργία της επίμαχης συμπεριφοράς βασίστηκε στην ανταλλαγή ευαίσθητων επαγγελματικών πληροφοριών, στην κατανομή μεριδίων αγοράς, στην παρακολούθηση των όγκων πωλήσεων, σε ένα μηχανισμό ηγεσίας της αγοράς που προέβλεπε την από κοινού εκτίμηση των αγορών, και στο συντονισμό των τιμών (συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης τιμοκαταλόγων, της εφαρμογής κατευθύνσεων ενιαίων τιμών και μειώσεων). Οι συμμετέχοντες επιχειρούσαν να σταθεροποιήσουν την αγορά χρησιμοποιώντας μερίδια αγοράς (προηγούμενου) έτους αναφοράς, ως βάση για να καθορίσουν ένα στόχο για μελλοντικά μερίδια αγοράς.
- (192) Μετά από μία περίοδο ευκαιριακών μόνο και μάλλον ανοργάνωτων επαφών πριν τον Σεπτέμβριο του 1989, εκτός από τις επαφές SANCO που περιγράφηκαν στο τμήμα 6, οι ευρωπαϊκές επαφές στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων εξελίχθηκαν σε τρεις φάσεις (από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι τουλάχιστον τον Ιούλιο του 1994, από τον Ιούλιο του 1994 μέχρι τον Ιούλιο του 1995 και από τον Ιούλιο του 1997 μέχρι το Μάρτιο του 2001).
- (193) Εκτός από ορισμένες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένες συσκευές, η Outokumpu, η ΚΜΕ και η Wieland, ιδιαίτερα, παρείχαν στην Επιτροπή γενικές περιγραφές των συμφωνιών στον τομέα χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων για το διάστημα από το 1987 μέχρι το 2001. Οι εν λόγω γενικές περιγραφές θα παρουσιαστούν σε μεγάλο βαθμό πριν τις πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένες συσκευές, διότι συμπληρώνουν τις πληροφορίες που αφορούν αυτές τις συγκεκριμένες συσκευές. Για την περίοδο από το 1987 μέχρι τον Ιούλιο του 1997, λόγω των διαφορών στις λεπτομέρειες, οι δηλώσεις θα αναφερθούν ξεχωριστά. Η

²³³ Βλ. 32571, 32572, 32573.

²³⁴ Βλ. 32580 (ηλεκτρονική διεύθυνση).

²³⁵ Βλ. 32578.

Mueller παρείχε λεπτομερείς πληροφορίες όσον αφορά το περιεχόμενο συγκεκριμένων συσκευέων, ενίοτε συμπεριλαμβανομένων γενικών πληροφοριών.

- (194) Αντί για την περιγραφή του περιεχομένου συγκεκριμένων συσκευέων και επαφών, η ΚΜΕ και η Wieland παρείχαν γενική περιγραφή του περιεχομένου και της οργάνωσης συσκευέων και επαφών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι γενικές περιγραφές τους αφορούν κάθε σύσκευή που αναφέρεται στη χρονολογική σειρά γεγονότων (τμήμα 9) που περιέγραψαν αντίστοιχα.

8.1. Η περίοδος πριν το Σεπτέμβριο του 1989

- (195) Οι αρχικές επαφές μεταξύ των ανταγωνιστών της βιομηχανίας χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων αυτών στο διάστημα πριν το Σεπτέμβριο του 1989 δεν αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης, με εξαίρεση τις θεσμοποιημένες επαφές των παραγωγών SANCO που περιγράφονται στο τμήμα 6 (βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη (101)).
- (196) Ωστόσο, προκειμένου να γίνει κατανοητό το πλαίσιο των επαφών των ανταγωνιστών και η καθιέρωση της ανταλλαγής πληροφοριών που οργανώθηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο από το Σεπτέμβριο του 1989, θα αναφερθούν συνοπτικά κατωτέρω (τμήμα 9.1) αποδεικτικά στοιχεία που σχετίζονται με τις αρχικές επαφές των ανταγωνιστών σε ευρωπαϊκό επίπεδο πριν την εν λόγω περίοδο.
- (197) Σύμφωνα με την ΟΤΚ, στην αρχική περίοδο από το 1987 μέχρι τον Αύγουστο του 1989, οι ευρωπαίοι κατασκευαστές χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων είχαν σποραδικές, μη οργανωμένες επαφές σε σχέση με διάφορες διεθνείς συσκευές²³⁶.

8.2. Επαφές από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι τα τέλη του 1994

- (198) Η Επιτροπή διαπίστωσε— μετά από εξηγήσεις της ΟΤΚ (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (198)-(201)) — ότι τον Σεπτέμβριο του 1989, καθιερώθηκε μία οργανωμένη και συστηματική ανταλλαγή πληροφοριών (το αποκαλούμενο «λογιστικό φύλλο. [...]»²³⁷²³⁸). Οι πληροφορίες ανταλλάσσονταν μερικές φορές το χρόνο. Η συνεργασία περιελάμβανε συσκευές ανώτατου επιπέδου (διευθυντές ή πρόεδροι των επιχειρήσεων χαλκοσωλήνων) καθώς και σε επιχειρησιακό επίπεδο (κυρίως διευθυντές μάρκετινγκ ή ανάλογες λειτουργίες)²³⁹.
- (199) Με σκοπό τη σταθεροποίηση των μεριδίων αγοράς, οι συμμετέχουσες εταιρείες πραγματοποιούσαν συνήθως συσκευές κατά τον Οκτώβριο/Νοέμβριο προκειμένου να συζητήσουν το μέγεθος της σχετικής αγοράς και να συμφωνήσουν όσον αφορά τους στόχους πωλήσεων²⁴⁰. Οι συμμετέχουσες εταιρείες αντήλασαν πληροφορίες όσον αφορά τα μερίδια αγοράς και τον όγκο πωλήσεων μερικές φορές τον χρόνο και στη συνέχεια πραγματοποιούσαν συσκευές, συνήθως στο επιχειρησιακό επίπεδο²⁴¹.

²³⁶ Βλ. 23550, 23551, 23994.

²³⁷ Βλ. κατωτέρω αιτιολογική σκέψη (237).

²³⁸ Βλ. 32700.

²³⁹ Βλ. 11763, 32700 και 23551, 23552.

²⁴⁰ Βλ. 32700.

²⁴¹ Βλ. 32700, 31815-31817.

Αποκλίσεις από τους συμφωνηθέντες στόχους όσον αφορά τις πωλήσεις οδηγούσαν ενίοτε σε διαπληκτισμούς, αλλά δεν υπήρχε καθεστώς κυρώσεων²⁴².

- (200) Οι συζητήσεις όσον αφορά τα επίπεδα τιμών άρχισαν κάποια στιγμή στο πλαίσιο των συσκέψεων επιχειρησιακού επιπέδου²⁴³. Οι ηγέτες της αγοράς πληροφορούσαν τους άλλους συμμετέχοντες σχετικά με το επίπεδο τιμών στην αντίστοιχη αγορά τους και παρουσίαζαν την πολιτική τους όσον αφορά τις εκπτώσεις, την οποία θα έπρεπε να ακολουθήσουν οι συμμετέχοντες. Ωστόσο, δεν συνάπτονταν ειδικές συμφωνίες για τις τιμές²⁴⁴.
- (201) Από το 1993 περίπου μέχρι τον Αύγουστο του 1994 η ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του «λογιστικού φύλλου» . [...] είχε σταματήσει, προφανώς διότι τα στοιχεία δεν εθεωρούντο αξιόπιστα. Αντ' αυτού, τα στοιχεία IWCC χρησιμοποιούνταν ως βάση για τις συσκέψεις. Τα στοιχεία όσον αφορά τον όγκο πωλήσεων κάθε κύριας αγοράς υποβάλλονταν στον ηγέτη της αγοράς, συνήθως σε μηνιαία βάση, και συντάσσονταν πίνακες (κατά πάσα πιθανότητα από την IMI), συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων όγκων πωλήσεων κάθε κύριας αγοράς. Οι προβλέψεις συγκρίνονταν με τους πραγματικούς όγκους πωλήσεων σε συσκέψεις που λάμβαναν χώρα ανά διαστήματα μερικών μηνών. Το 1993 πραγματοποιήθηκαν ορισμένες συσκέψεις σε ανώτατο και επιχειρησιακό επίπεδο, σε σχέση με τις επίσημες συσκέψεις IWCC και ECI²⁴⁵. Ο ηγέτης της αγοράς πρότεινε ένα σύστημα εκπτώσεων (οι εκπτώσεις καθορίζονταν βάσει του εμπορικού σήματος ή και της προέλευσης του σωλήνα και των κατηγοριών πελατών), χωρίς ωστόσο να συνάπτονται ειδικές συμφωνίες για τις τιμές²⁴⁶.
- (202) Μετά τις εξηγήσεις που έδωσε ο όμιλος KME (βλ. την παρούσα αιτιολογική σκέψη καθώς και τις αιτιολογικές σκέψεις (203)-(206)), οι προμηθευτές σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων²⁴⁷ είχαν συζητήσεις από τουλάχιστον το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι τον Ιούλιο του 1993 όσον αφορά «μία γενική ανταλλαγή πληροφοριών για τις τάσεις της αγοράς και τα σχήματα τιμών» (συσκέψεις «Ζυρίχης»)²⁴⁸. Η KME ανέφερε αρχικά ότι μεταξύ «του 1990 και της 4 Δεκεμβρίου 1992» δεν πραγματοποιήθηκε καμία σύσκεψη Ζυρίχης. Μολονότι ενδέχεται να είναι αλήθεια ότι δεν πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις στη Ζυρίχη, οι επαφές και οι συσκέψεις των ανταγωνιστών συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου σε άλλα μέρη. Το 1993 πραγματοποιήθηκαν τουλάχιστον δύο συσκέψεις στη Ζυρίχη και τουλάχιστον τρεις το 1994. Σκοπός των συσκέψεων ήταν «(i) να αυξηθεί η διαφάνεια στην αγορά υπολογίζοντας τη ζήτηση και καθορίζοντας στόχους όσον αφορά τους όγκους πωλήσεων· και (ii) να καθοριστούν τιμές-στόχοι»²⁴⁹. Τα θέματα που

²⁴² Βλ. 32700.

²⁴³ Βλ. 32700.

²⁴⁴ Βλ. 32700, βλ. επίσης 29433. Όσον αφορά την ανταλλαγή τιμοκαταλόγων βλ. για παράδειγμα 0479-0505 (ισπανικοί τιμοκατάλογοι της Outokumpu από 18/09/97-1/2000).

²⁴⁵ Βλ. 32700, 32701. Οι συσκέψεις επιχειρησιακού επιπέδου πραγματοποιούνταν ενίοτε σε σχέση με την επιτροπή χαλκοσωλήνων νερού της IWCC.

²⁴⁶ Βλ. 32701.

²⁴⁷ Βλ. 32540, 32541. Ανάλογα με την περίπτωση, στους συμμετέχοντες συγκαταλέγονταν οι Wieland, Outokumpu, Boliden, HME, Desnoyers, IMI, Wednesbury, KME, Tréfirmétaux και EM.

²⁴⁸ Βλ. 32540, και τη διόρθωση της δήλωσης στο 32053.

²⁴⁹ Βλ. 32541.

συζητήθηκαν στις συσκέψεις ήταν τα στοιχεία όγκων, οι τιμές-στόχοι και οι εκπτώσεις²⁵⁰.

- (203) Όσον αφορά τις συμφωνίες για τις τιμές, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ τριών κυρίως στοιχείων για τον καθορισμό των τιμών: (i) τιμοκατάλογοι, (ii) ενιαίες τιμές, και (iii) εκπτώσεις²⁵¹.
- (204) Οι τιμοκατάλογοι γενικά δεν αποτελούσαν αντικείμενο συζητήσεων. Ωστόσο, «τιμοκατάλογοι εκδίδονταν συνήθως σε ετήσια βάση (το φθινόπωρο) από τον ηγέτη στην αντίστοιχη εθνική αγορά. Ο ηγέτης της αγοράς γενικά έστελνε, ή με άλλον τρόπο διαβίβαζε, τον τιμοκατάλογο σε ορισμένους ανταγωνιστές πριν τη δημοσίευσή του, προκειμένου να επιτύχει προσαρμογή των τιμών τους. Ωστόσο, ο τιμοκατάλογος ήταν επίσης ελεύθερα διαθέσιμος στην αγορά (για παράδειγμα από πελάτες). Στη συνέχεια οι άλλοι παραγωγοί θα εξέδιδαν ανάλογο τιμοκατάλογο εντός μίας ή δύο εβδομάδων [...] οι άλλοι προμηθευτές αναμενόταν να προσαρμόσουν τις τιμές τους στον τιμοκατάλογο του ηγέτη της αγοράς»²⁵².
- (205) Στην περίπτωση που εφαρμόζονταν μία διαφορετική «κατεύθυνση ενιαίας τιμής» λόγω αλλαγής της τιμής χαλκού, «ο ηγέτης της αγοράς θα προέβαινε σε αύξηση ή μείωση της τιμής του και οι ανταγωνιστές θα ακολουθούσαν. Οι άλλοι ανταγωνιστές θα ενημερώνονταν για την αλλαγή της τιμής του ηγέτη της αγοράς εκ των προτέρων με φαξ ή τηλεφωνικά και στη συνέχεια θα αποφάσιζαν εάν θα ανέβαζαν ή θα κατέβαζαν τις τιμές τους ανάλογα. Ο σκοπός ήταν να εναρμονιστούν οι αλλαγές των τιμών, να αποφευχθούν «οι πόλεμοι των τιμών» και να καταστούν οι αλλαγές των τιμών περισσότερο προβλέψιμες και διαφανείς για τους παραγωγούς». «Οι πελάτες ακολουθώντας την εξέλιξη των τιμών των σωλήνων υδραυλικών σε σχέση με τις τιμές χαλκού του LME θα μπορούσαν να προβλέψουν τις αλλαγές των τιμών βάσει ιστορικών στοιχείων. Προκειμένου να καταστούν οι αλλαγές των τιμών λιγότερο διαφανείς για τους πελάτες, ο ηγέτης της αγοράς θα παρέκκλιε ευκαιριακά από τις κατευθύνσεις ενιαίων τιμών του»²⁵³.
- (206) Όσον αφορά τις εκπτώσεις, «προκειμένου να αποφευχθεί η διάβρωση των τιμών μέσω μεγάλων εκπτώσεων, οι προμηθευτές θέσπισαν κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τα επίπεδα εκπτώσεων. Οι κατασκευαστές σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στις αντίστοιχες εθνικές αγορές είχαν χωρίσει τους πελάτες σε τρεις ή τέσσερις ομάδες ανάλογα με το μέγεθός τους χωρίς, ωστόσο, να εξετάζουν τους επιμέρους πελάτες»²⁵⁴.
- (207) Η Wieland επιβεβαίωσε (βλ. αιτιολογική σκέψη (207)-(211)) ότι οι τακτικές επαφές μεταξύ των ανταγωνιστών, στις οποίες εξετάζονταν ευαίσθητες πληροφορίες, άρχισαν τουλάχιστον το 1993²⁵⁵. Ενώ οι KME, OTK, IMI, BCZ και Wieland συμμετείχαν τακτικά από την αρχή, κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων χρονικών περιόδων, συμμετείχαν επίσης οι ΧΑΛΚΟΡ, ΗΜΕ, Wednesbury και Desnoyers²⁵⁶. Οι συσκέψεις οργανώνονταν σε δύο επίπεδα, το επιχειρησιακό και το ανώτατο.

²⁵⁰ Βλ. 32053, 32054· 32540-32542.

²⁵¹ Βλ. 32541-32543.

²⁵² Βλ. 32541, 32542.

²⁵³ Βλ. 32542 (συμπεριλαμβανομένης της υποσημείωσης 6).

²⁵⁴ Βλ. 32542.

²⁵⁵ Βλ. 22867.

²⁵⁶ Βλ. 22867, 22868, 22875.

- (208) Οι προσκλήσεις στις συσκέψεις επιχειρησιακού επιπέδου οργανώνονταν εκ περιτροπής. Η διοργανώτρια εταιρεία ήταν υπεύθυνη για την καταγραφή των πρακτικών. Στα πρακτικά δεν αναφέρονται συμφωνίες αντίθετες στον ανταγωνισμό. Οι συζητήσεις αφορούσαν μόνο τους χαλκοσωλήνες χωρίς μόνωση²⁵⁷.
- (209) Τα μερίδια αγοράς προηγούμενου έτους αναφοράς αποτελούσαν τη βάση για συμφωνίες όσον αφορά μελλοντικούς όγκους πωλήσεων. Μολονότι εξετάστηκε το ενδεχόμενο κυρώσεων, δεν υπήρξε ποτέ σχετική συμφωνία²⁵⁸. Ο ηγέτης της αγοράς υπέβαλε αναφορά σχετικά με την κατάσταση της αγοράς για τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων στην αντίστοιχη χώρα και συζητούσε τα σχετικά θέματα με τους συμμετέχοντες²⁵⁹. Υπήρχε η συμφωνία ότι ο ηγέτης της αγοράς ήταν υπεύθυνος για τους τιμοκαταλόγους και την αντίστοιχη κατεύθυνση ενιαίας τιμής²⁶⁰. Οι εταιρείες αποφάσιζαν από κοινού τις εκπτώσεις. Τα συμφωνηθέντα συστήματα εκπτώσεων γίνονταν ευρύτερα γνωστά²⁶¹. Οι συζητήσεις δεν αφορούσαν συγκεκριμένους πελάτες²⁶². Η κοινή τιμή-στόχος ήταν ένα περιθώριο μετατροπής ύψους 200 γερμανικών μάρκων (αργότερα : 100 ευρώ) για τυποποιημένο σωλήνα 15 mm x 1 mm²⁶³.
- (210) Οι συσκέψεις ανώτατου επιπέδου πραγματοποιούνταν ανά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ενίοτε με την ευκαιρία συσκέψεων διεθνών ενώσεων²⁶⁴, προκειμένου να παρακολουθείται η εφαρμογή των συμφωνιών που είχαν συναφθεί στο επιχειρησιακό επίπεδο²⁶⁵. Τα κύρια θέματα των συσκέψεων ανώτατου επιπέδου ήταν τα μερίδια αγοράς (ειδικά η παρακολούθηση και η εξέτασή τους) και η γενική κατάσταση των τιμών²⁶⁶. Η τήρηση των πρακτικών γινόταν εκ περιτροπής²⁶⁷. Ενίοτε η Wieland προετοίμαζε διαγράμματα όσον αφορά την εξέλιξη των τιμών σε μία συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, τα οποία διαμοίραζε στους συμμετέχοντες των συσκέψεων²⁶⁸.
- (211) Ένας από τους συμμετέχοντες των συσκέψεων επιβεβαίωσε ότι οι συσκέψεις αφορούσαν συζητήσεις για τον όγκο πωλήσεων, το συνεχή συντονισμό των τιμών μέσω της τακτικής προσαρμογής των κατευθύνσεων ενιαίων τιμών (κυρίως τηλεφωνικά) και συμφωνίες όσον αφορά τις εκπτώσεις. Η κατάσταση αυτή διήρκησε

²⁵⁷ Βλ. 22870.

²⁵⁸ Βλ. 22872.

²⁵⁹ Ηγέτες της αγοράς ήταν οι KME (Γερμανία), KME/Tréfirmétaux (Γαλλία), Outokumpu (Ισπανία), IMI (Ηνωμένο Βασίλειο), HME (Κάτω Χώρες).

²⁶⁰ Βλ. 22872, 22873.

²⁶¹ Βλ. 22873, 22874. Οι συμφωνίες δεν περιλάμβαναν ορισμένους όρους πληρωμής και πληρωμές δώρων.

²⁶² Βλ. 22874.

²⁶³ Βλ. 22874.

²⁶⁴ Βλ. 22875. Σύμφωνα με εσωτερικό πίνακα της Wieland (βλ. 8633-8635), υπάλληλοι της Wieland συμμετείχαν, για παράδειγμα, στις ακόλουθες συσκέψεις το 1992: 31.03/01.04/02.04 Σύσκεψη IWCC στο Παρίσι, σύσκεψη Οργανωτικής Επιτροπής ECPPC για τους χαλκοσωλήνες, και συζητήσεις μεταξύ των συσκέψεων (Z/H)· 24.04. Σύσκεψη ECPPC στη Φρανκφούρτη (Z/H), 22.05 σύσκεψη ECPPC στο Λονδίνο (Z/H)· 12.08 Σύσκεψη όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες με την Wieland στο Ντύσσελντορφ (Z/H)· 23.09 Σύσκεψη για τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων στη Φρανκφούρτη (Z/H, ZR/Mo), 29.10 Σύσκεψη IWCC για τους σωλήνες νερού στη Ζυρίχη (Z/H), 03./04.12 Σύσκεψη για τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων στο Regensd (Z/H).

²⁶⁵ Βλ. 22875.

²⁶⁶ Βλ. 22876.

²⁶⁷ Βλ. 22877.

²⁶⁸ Βλ. 22877, 22878.

χωρίς διακοπή από (τουλάχιστον) το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι τουλάχιστον το τέλος του 1994²⁶⁹.

- (212) Συμμετέχων ανώτατου επιπέδου περιγράφει τις εν λόγω ρυθμίσεις σύμπραξης ως ιδιαίτερα αποτελεσματικές κατά την περίοδο από το 1988 μέχρι τα μέσα του 1995. Μολονότι είναι αδύνατο να καθοριστεί εάν οι ρυθμίσεις ήταν αποτελεσματικές για όλο το χρονικό διάστημα και όλες τις χώρες, ο συμμετέχων στις συσκέψεις ανώτατου επιπέδου ανέφερε ότι υπήρξαν σημαντικές αυξήσεις των τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο (βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη (276))²⁷⁰.

8.3. Περίοδος λιγότερων επαφών από το τέλος του 1994 μέχρι τον Ιούλιο του 1997

- (213) Η Επιτροπή διαπίστωσε, μετά τις εξηγήσεις της ΟΤΚ (αιτιολογικές σκέψεις (213)-(214)), ότι από τα τέλη του 1994 και εξής, πιθανώς λόγω της έξαρσης δραστηριοτήτων στο γερμανικό οικοδομικό τομέα που οδήγησε σε αυξημένη ζήτηση, υπήρξε μία «περίοδος χαμηλότερης έντασης όσον αφορά τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών»²⁷¹ με λιγότερες επαφές και ανταλλαγές και πιθανώς καμία σύσκεψη το 1995²⁷².

- (214) Οι επαφές εντατικοποιήθηκαν το 1996 ως αποτέλεσμα της επιβράδυνσης στη γερμανική οικονομία. Η έξαρση της οικονομικής δραστηριότητας στον οικοδομικό τομέα που παρατηρήθηκε αμέσως μετά τη γερμανική ενοποίηση είχε επιβραδυνθεί μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1990. Πραγματοποιήθηκαν λίγες συσκέψεις²⁷³, κατά τη διάρκεια των οποίων οι συμμετέχοντες επιχείρησαν να καθιερώσουν ένα σύστημα συνεργασίας που είχε προτείνει η ΚΜΕ βάσει των επιπέδων μεριδίων αγοράς του 1991²⁷⁴. Οι συσκέψεις λάμβαναν χώρα σε δύο επίπεδα. Οι διοικητικοί συζητούσαν τις γενικές συνθήκες της αγοράς, οι διευθυντές μάρκετινγκ το επιχειρησιακό επίπεδο. Η ανταλλαγή πληροφοριών αφορούσε πέντε κράτη μέλη²⁷⁵.

8.4. Η περίοδος από τον Ιούλιο του 1997 μέχρι το Μάρτιο του 2001

- (215) Από τον Ιούλιο του 1997 μέχρι το Μάρτιο του 2001, ΚΜΕ, ΙΜΙ, ΟΤΚ και Wieland πραγματοποίησαν συσκέψεις με το πρόσχημα να συζητήσουν την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό (ΕΟΠΝ)²⁷⁶. Μετά τις πρώτες προσεγγίσεις τον Ιούλιο του 1997, και με πρόσκληση της ΙΜΙ, η Mueller συμμετείχε στις συσκέψεις από τον Οκτώβριο του 1997 μέχρι το 1998. Οι πέντε εταιρείες αναφέρονται μαζί ως η «ομάδα των πέντε»²⁷⁷. Σε μία δεύτερη φάση από τον Αύγουστο του 1998 μέχρι τον Σεπτέμβριο 1999 ή το Μάρτιο 2001, αντίστοιχα οι BCZ, Buntmetall, ΧΑΛΚΟΡ και ΗΜΕ συμμετείχαν σε ορισμένες συσκέψεις και συζητήσεις (μαζί με την ομάδα των πέντε: «ομάδα των εννέα»).

²⁶⁹ Βλ. 33419, 33420, 33423 όσον αφορά την έλλειψη διακοπής βλ. 33424.

²⁷⁰ Βλ. 33432, 33433.

²⁷¹ Βλ. 32701.

²⁷² Βλ. 23552, 23553.

²⁷³ Βλ. 23552, 23553.

²⁷⁴ Βλ. 23553, 32701, 23997.

²⁷⁵ Βλ. 23552.

²⁷⁶ Βλ. 32042 Αναφέρεται ότι οι συσκέψεις διήρκεσαν τουλάχιστον μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2000. Όσον αφορά τις σχετικές ημερομηνίες, βλ. ανωτέρω (198)-(201).

²⁷⁷ Βλ. 0374-0377 και αντίστοιχα παραρτήματα 17α-17ζ.

- (216) Τα αρχικά «ΕΟΠΝ» επιλέγησαν για να συγκαλυφθεί ο σκοπός και το πραγματικό περιεχόμενο των συσκέψεων. Η οδηγία 98/83/ΕΚ εξεδόθη στις 3 Νοεμβρίου 1998. Μολονότι για την έκδοση της νέας οδηγίας προηγήθηκαν πολλές συζητήσεις των ανταγωνιστών με ενώσεις²⁷⁸ και με ευρωπαϊκά όργανα, στο χρονολογικό τμήμα (τμήμα 9) θα περιγραφεί ένα θέμα που είχε εξεταστεί περιθωριακά μόνο στις συσκέψεις για την ΕΟΠΝ²⁷⁹. Τα πρακτικά των συσκέψεων «ήταν κατασκευασμένα»²⁸⁰. Μολονότι οι χρονολογίες, οι συμμετέχοντες και οι τόποι αναφέρονται με ακρίβεια²⁸¹, τα πρακτικά συνήθως αναφέρονται σε δραστηριότητες και συζητήσεις σε σχέση με την ΕΟΠΝ και τις ενώσεις²⁸². Ωστόσο, οι συμμετέχοντες δεν ήταν οι εμπειρογνώμονες των τεχνικών τμημάτων²⁸³.
- (217) Άλλα προληπτικά μέτρα ήταν η προσπάθεια να περιορισθεί ο αριθμός των ατόμων που συμμετείχαν στη συνεργασία και το γεγονός ότι «οι οδηγίες στις πραγματικά λειτουργικές ενότητες στην εταιρεία για την εφαρμογή των στόχων και των συμφωνηθεισών αρχών» εδίδοντο προφορικά²⁸⁴.
- (218) Οι συσκέψεις οργανώνονταν σε δύο επίπεδα: «συσκέψεις ελεφάντων» στο επίπεδο των ανώτερων διοικητικών στελεχών, και συσκέψεις επιχειρησιακής διαχείρισης (ή «συσκέψεις καθαριστών»)²⁸⁵.
- (219) Οι «συσκέψεις ελεφάντων» είχαν σκοπό να καθορίσουν μερίδια αγοράς και παραγωγικό αποτέλεσμα σε κάθε εταιρεία²⁸⁶. Αντικείμενο των συσκέψεων ήταν συζητήσεις για τους όγκους πωλήσεων, η κατανομή των όγκων και η εκτίμηση των αυξήσεων των τιμών²⁸⁷. Στην ερώτηση της Mueller, γιατί οι «ελέφαντες» αποφάσισαν να καθορίσουν μερίδια αγοράς και όχι τιμές, η ΚΜΕ απάντησε ότι, «εάν υπάρξει κατανομή όγκων, οι τιμές ακολουθούν»²⁸⁸.
- (220) Το δεύτερο επίπεδο ήταν το επίπεδο των πωλήσεων και επιχειρησιακής διαχείρισης (ή αντιπροσώπων πωλήσεων), που αποκαλούντο επίσης «απολυμαντές» ή «καθαριστές». Το κύριο αντικείμενο των συζητήσεων στις «συσκέψεις των καθαριστών» ήταν οι συμφωνίες παρακολούθησης και «η εφαρμογή των συζητήσεων των ελεφάντων από τους διαχειριστές πωλήσεων ή τους επιχειρησιακούς διαχειριστές των ελεφάντων και ειδικότερα, η εφαρμογή της κατανομής του όγκου πωλήσεων και των καθορισμένων τιμών». Οι εν λόγω συσκέψεις ελάμβαναν χώρα από τις αρχές του 1998 μέχρι το 1999, και, σύμφωνα με την Mueller, πιθανόν συνεχίστηκαν²⁸⁹. Οι «καθαριστές» πραγματοποιούσαν συχνά συσκέψεις στη Ζυρίχη ή στις Βρυξέλλες και συζητούσαν επίσης τις ευρωπαϊκές τιμές²⁹⁰.

²⁷⁸ Για παράδειγμα της DKI, WV Metalle, ECPPC, ECI, και ICA.

²⁷⁹ Βλ. 22877.

²⁸⁰ Βλ. 0028, 32042. Αυτό συνέβη με σκοπό να αποκρυφθούν συσκέψεις, βλ. 32706.

²⁸¹ Βλ. 32042.

²⁸² Βλ. 22877.

²⁸³ Βλ. 22877. Επιπλέον βλ. αιτιολογική σκέψη (215).

²⁸⁴ Βλ. 32706.

²⁸⁵ Βλ. 32043· βλ. επίσης 23553, 23554, 32702-32704; 32544, 32545; 22877.

²⁸⁶ Βλ. 32043.

²⁸⁷ Βλ. 0025, 0026. Για περαιτέρω πληροφορίες βλ. 32707, 22875-22878.

²⁸⁸ Βλ. 16972, 16973.

²⁸⁹ Βλ. 0026-0028. Για περαιτέρω λεπτομέρειες βλ. 32707, 22868-22874.

²⁹⁰ Βλ. 32043.

- (221) Ο ηγέτης της αγοράς κάθε χώρας (Γερμανία, Γαλλία, Κάτω Χώρες: ΚΜΕ· Ισπανία: ΟΤΚ· Ηνωμένο Βασίλειο: ΙΜΙ) παρουσίαζε τις απόψεις του για τις προηγούμενες, παρούσες και μελλοντικές τάσεις τιμών στην αντίστοιχη χώρα. Οι ηγετικές εταιρείες αποφάσιζαν επίσης από κοινού τις εκπτώσεις. Κάθε συμμετέχων λάμβανε μία συνολική εικόνα των όγκων πωλήσεων κάθε ανταγωνιστή. Επισημώς, καμία από τις εταιρείες δεν είχε την πρωτοκαθεδρία των συσκέψεων. Ωστόσο, ως ηγέτης της αγοράς στην Ευρώπη, σύμφωνα με την Mueller, η ΚΜΕ γενικά κινούσε τη διαδικασία²⁹¹.
- (222) Από την 1^η Ιανουαρίου 1998, άρχισε μία ανταλλαγή στοιχείων αρχικά σε μηνιαία, αργότερα σε τριμηνιαία βάση, μέσω του World Bureau of Metal Statistics (WBMS) («World Euro Metal Statistics») (Ευρωπαϊκό Γραφείο Στατιστικών Μετάλλων). Οι στατιστικές του WBMS περιείχαν μόνο συνολικά αριθμητικά στοιχεία και όχι ειδικές πληροφορίες για κάθε εταιρεία²⁹². Οι συμμετέχουσες εταιρείες υπέβαλαν στο WBMS στοιχεία όσον αφορά τις παραγγελίες και τις πωλήσεις για κάθε χώρα χωριστά (για τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ισπανία, τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες) κάθε μήνα²⁹³. Κάθε συμμετέχων που εκτιμούνταν με μερίδιο αγοράς άνω του [...] % σε μία από τις πέντε χώρες, παρείχε σε τριμηνιαία βάση εκτίμηση της συνολικής κατανάλωσης για την αντίστοιχη χώρα για το προηγούμενο τρίμηνο²⁹⁴. Για τη συμμετοχή της, η Mueller παρείχε αποδεικτικά στοιχεία από τον Ιανουάριο του 1998 κι έπειτα. Η Mueller απέσυρε τη συμμετοχή της με φαξ της 10^{ης} Δεκεμβρίου 1999²⁹⁵. Στις συσκέψεις (ειδικά τις συσκέψεις των «καθαριστών»), οι συμμετέχοντες έλεγχαν και συνέκριναν τα καταναμηθέντα μερίδια αγοράς²⁹⁶.
- (223) Μετά τις εξηγήσεις της ΟΤΚ, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι συσκέψεις ΕΟΠΝ στο επιχειρησιακό επίπεδο²⁹⁷ λάμβαναν χώρα περίπου κάθε δεύτερο μήνα και, από το 1998, σχεδόν σε μηνιαία βάση. Στο ανώτατο επίπεδο²⁹⁸, οι συσκέψεις ελάμβαναν χώρα με μικρότερη συχνότητα, ίσως μερικές φορές τον χρόνο. Η ΟΤΚ επιβεβαίωσε

²⁹¹ Βλ. 0027, 0028· βλ. επίσης 32705, 32706, 32707.

²⁹² Βλ. 100-104, 2069-2072, και το τιμολόγιο για Ιανουάριο-Δεκέμβριο 1998, 2058, 2059. Η ΙΜΙ σημείωνε ότι «σας φαίνεται λογικό να «εκτελείτε χρέη οικοδεσπότη» και να αποστέλλετε το τιμολόγιο στις άλλες συμμετέχουσες εταιρείες». Βλ. επίσης τη συμφωνία που απεστάλη στην ΙΜΙ στις 4 Φεβρουαρίου 1998, 2061, 2062: συμμετέχοντες ήταν οι ΙΜΙ, ΚΜΕ, Wednesbury, Outokumpu, και Wieland. Επιπλέον και άλλοι υπάλληλοι των εταιρειών συμμετείχαν στη δημιουργία του συστήματος και στην αντίστοιχη αλληλογραφία. Βλ. επίσης 2060-2078 (2069), 11541-11548, 32667, 23997, 32703, 32544, 32545, 22871, 22872. Βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη (305).

²⁹³ Βλ. το έντυπο που έπρεπε να συμπληρώσει κάθε συμμετέχων 2064, και το σύστημα σύμφωνα με το οποίο έπρεπε να υποβληθούν τα στοιχεία 2065-2067. Βλ. επίσης 30002-30011.

²⁹⁴ Βλ. 32043, 0228, 0374-0377 και αντίστοιχα παραρτήματα 17α-17ζ· 2066, σημείο 6 του συστήματος. Πρέπει να σημειωθεί ότι το σύστημα ελέγχθηκε από νομικούς. Οι νομικοί είχαν επισημάνει ότι η διάταξη αριθ. 6 ενδέχεται να δημιουργήσει επιφυλάξεις όσον αφορά το δίκαιο ανταγωνισμού, 2073: «Εάν οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές ή η ρύθμιση αυτή καθαυτή υποπέσουν στον έλεγχο ενός υπαλλήλου ανταγωνισμού [...] δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα προκύψουν περιττά θέματα και αμφιβολίες σχετικά με τη νομιμότητα της συμφωνίας. Για τον λόγο αυτό, θα ήταν σκόπιμο να τροποποιηθούν οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές ώστε να καταστεί υποχρεωτικό για κάθε παραγωγό που εφοδιάζει μία συγκεκριμένη αγορά να παρέχει στο WBMS εκτίμηση της συνολικής κατανάλωσης στην εν λόγω αγορά, βάσει της οποίας το WBMS θα μπορεί στη συνέχεια να καθορίζει ένα μέσο όρο όλων των εν λόγω εκτιμήσεων.»

²⁹⁵ Βλ. 0374-0377 και αντίστοιχα παραρτήματα 17α-17ζ, 0377-0378 και αντίστοιχα παραρτήματα 18 και 19, 0988, 0989· επίσης 25492, 1283-1287.

²⁹⁶ Βλ. 32043.

²⁹⁷ Όσον αφορά τους συμμετέχοντες των ΚΜΕ, Wieland, ΙΜΙ, Boliden και Outokumpu βλ. 32704.

²⁹⁸ Όσον αφορά τους συμμετέχοντες των ΚΜΕ, Wieland, ΙΜΙ, Boliden και Outokumpu βλ. 32704. Όσον αφορά τη συμμετοχή των ΗΜΕ και Wednesbury βλ. 32706.

ότι τα θέματα που συζητήθηκαν ήταν τα μερίδια της αγοράς, οι όγκοι πωλήσεων, τα εθνικά επίπεδα τιμών και οι εξελίξεις στην αγορά²⁹⁹. Με την πάροδο του χρόνου, οι συμφωνίες έγιναν λεπτομερέστερες και η συνεργασία οργανώθηκε περισσότερο³⁰⁰. Οι συσκέψεις και οι ανταλλαγές πληροφοριών ήταν επικεντρωμένες στις κύριες αγορές της Ευρώπης (Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία, Κάτω Χώρες και Ηνωμένο Βασίλειο) και περιελάμβαναν έναν μηχανισμό ηγέτη της αγοράς³⁰¹. Μολονότι δεν υπήρχε σύστημα αντιστάθμισης ούτε μηχανισμός ανταπόδοσης, η ΟΤΚ ανέφερε ότι κατά περίπτωση, ένας ανταγωνιστής που δεν ακολουθούσε τις συμφωνηθείσες αρχές ενδέχεται να αντιμετωπίζε επιθετική συμπεριφορά εκ μέρους άλλων παραγωγών σωλήνων ή μεμονωμένου παραγωγού κατά της εν λόγω εταιρείας³⁰².

- (224) Η ΚΜΕ επιβεβαίωσε ότι τα κύρια θέματα των συσκέψεων ΕΟΠΝ «αφορούσαν τον καθορισμό (i) στόχων όσον αφορά τα μερίδια αγοράς, (ii) κατευθυντήριων γραμμών για τις τιμές και (iii) εκπτώσεων για ομάδες πελατών»³⁰³. Συμμετέχοντες ήταν μία ομάδα πυρήνα (Wieland, ΟΤΚ, ΙΜΙ, ΚΜΕ και, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, Mueller), και BCZ, ΧΑΛΚΟΡ, Buntmetall και ΗΜΕ³⁰⁴. Εκπρόσωπος της ΙΜΙ επιβεβαίωσε ότι γνώριζε για τις συσκέψεις ελεφάντων³⁰⁵.
- (225) Η Wieland εξήγησε ότι τα εσωτερικά υπομνήματα των υπαλλήλων της που συμμετείχαν στις εν λόγω συσκέψεις περιείχαν σύνοψη του περιεχομένου των εν λόγω συσκέψεων, μολονότι συντάσσονταν κατά τρόπο ουδέτερο. Οι συμφωνίες και οι πληροφορίες που ανταλλάσσονταν με τους ανταγωνιστές αναφέρονταν συνοπτικά, σαν να επρόκειτο για εσωτερική γνώση ή για την πολιτική τιμών της ίδιας της Wieland³⁰⁶. Η Wieland εξήγησε ότι το 2001, οι ανταγωνιστές αντάλλαξαν επίσης πληροφορίες όσον αφορά τον όγκο πωλήσεων για την Πολωνία³⁰⁷.

9. ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΨΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΑΦΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

- (226) Οι συσκέψεις και η ανταλλαγή πληροφοριών σε ευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ όλων των συμμετεχόντων παραγωγών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων είχαν διάρθρωση ανάλογη με αυτή των συμφωνιών SANCO.

²⁹⁹ Βλ. 23553, 23554· βλ. επίσης 32702-32704, 32706.

³⁰⁰ Βλ. 32706.

³⁰¹ Βλ. 23553, 23554, βλ. όσον αφορά τις λειτουργίες τους ηγέτη της αγοράς 32705. Για λεπτομέρειες όσον αφορά τη λειτουργία του ηγέτη της αγοράς βλ. 32707.

³⁰² Βλ. 32704, 32705.

³⁰³ Βλ. 32544. Η θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις τιμές από τον ηγέτη της αγοράς περιελάμβανε την πρόταση κατευθύνσεων ενιαίων τιμών που οι υπόλοιποι θα ακολουθούσαν (βλ. παράγραφο (205)).

³⁰⁴ Βλ. 32544. Σύμφωνα με την ΚΜΕ, «τα μέλη εκτός του πυρήνα ανέπτυξαν κυρίως δραστηριότητες προώθησης και εμπορίας.» (Υποσημ. 9, 32544)

³⁰⁵ Βλ. 1358-1360.

³⁰⁶ Βλ. 22877. Η εξήγηση αυτή ισχύει για τα υπομνήματα της 10.06.1998 (7555-7557), 21.10.1998 (7518), 18.08.1999 (9723), 20.10.2000 (7871-7873), 08.01.2001 (7862-7863), (LLW 22956-22965) και της 17.09.1997, 10.09.1997, 06.10.1997, 02.02.1998, 30.10.1998, 11.12.1998, 23.02.1999, 18.03.1999, 29.04.1999, 20.05.1999, 28.06.1999, 23.07.1999, 08.09.1999, 18.05.2000, 09.10.2000, και της 12.03.2001 (22253-22264). Όσον αφορά τη συμμετοχή των υπαλλήλων της Wieland σε συσκέψεις βλ. τα έξοδα ταξιδιού 9268-9328, 9329-9470, 9471-9501 και 9502-9537.

³⁰⁷ Για λεπτομέρειες βλ. 22870, 22871.

(227) Η ορολογία όσον αφορά την επίμαχη συμπεριφορά που χρησιμοποιείται τόσο στα έγγραφα, τα οποία ευρέθησαν κατά τους ελέγχους όσο και στις διάφορες δηλώσεις των συμβαλλομένων δεν φαίνεται να είναι ενιαία. Για λόγους σαφήνειας, η απόφαση θα χρησιμοποιεί ενιαία ορολογία. «οι συσκέψεις στο επίπεδο των διοικητικών στελεχών θα αναφέρονται ως «ανώτατου επιπέδου», ή στην περίοδο μετά τον Ιούλιο του 1997, ως συσκέψεις «ελεφάντων»³⁰⁸. Οι συσκέψεις σε χαμηλότερο διαχειριστικό επίπεδο αναφέρονται ως «επιχειρησιακού επιπέδου» ή, στην περίοδο μετά τον Ιούλιο του 1997, ως συσκέψεις «καθαριστών»³⁰⁹. Επιπλέον, συσκέψεις που πραγματοποιήθηκαν μετά τον Ιούλιο του 1995, τόσο σε ανώτατο όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο αποκαλούνται συστηματικά συσκέψεις ΕΟΠΝ³¹⁰. Δεδομένου ότι η ακριβής ημερομηνία των επαφών δεν ήταν πάντα δυνατό να προσδιοριστεί, ευκαιριακές επαφές ενδέχεται να είχαν λάβει χώρα πριν ή μετά τη δηλωθείσα ημερομηνία.

9.1. Χρονολογική σειρά των συσκέψεων από το 1987 μέχρι το Σεπτέμβριο του 1989

(228) Σύμφωνα με την ΟΤΚ, οι πρώτες ανεπίσημες επαφές μεταξύ ανταγωνιστών, κυρίως σε διμερή βάση και στο πλαίσιο συσκέψεων ενώσεων, είχαν αρχίσει ήδη από το 1987. Μολονότι δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν την ύπαρξη επαφών ή το αντικείμενο των επαφών σε ένα γενικό ευρωπαϊκό επίπεδο (δηλαδή χωρίς να υπάρχει σχέση με εμπορικό σήμα) πριν το 1989, υπήρχε η περιστασιακή και περιορισμένη ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών, για παράδειγμα, όσον αφορά τάσεις της αγοράς, μερίδια αγοράς και όγκους³¹¹.

(229) Χειρόγραφες σημειώσεις υπαλλήλου της ΟΤΚ αποδεικνύουν ότι υπήρξε περιορισμένος αριθμός διμερών επαφών μεταξύ της ΟΤΚ και της ΚΜ ή άλλων ανταγωνιστών που περιελάμβαναν την ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών³¹². Για παράδειγμα, σε μη χρονολογημένες σημειώσεις του εν λόγω υπαλλήλου αναφέρεται «ο έλεγχος της ισπανικής αγοράς: - μερίδιο αγοράς, - τιμοκατάλογοι, - διάυλοι»³¹³. Σε σημειώσεις της 9^{ης} Ιανουαρίου 1989, ο εν λόγω υπάλληλος αναφέρει ότι «συμφωνήθηκε με τον Lett. Γαλλία: θα ακολουθήσουν τον τιμοκατάλογο. Εάν οι τιμές αυξηθούν, θα μειώσουν την ποσότητα.» «Lett.» κατά τα φαινόμενα είναι υπάλληλος της ΤΜΧ³¹⁴. Στις σημειώσεις του της 16^{ης} Φεβρουαρίου 1989 αναφέρονται οι στόχοι «θετική συνεργασία, όχι σύγκρουση, όχι πόλεμος τιμών, ανασκόπηση αγοράς Ηνωμένου Βασιλείου, Γαλλίας, Ισπανίας, Σκανδιναβίας»³¹⁵. Σε σημειώσεις από τις 7 Μαρτίου 1989 στη Μαδρίτη αναφέρεται ότι «αποφασίστηκε οι

³⁰⁸ Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι όροι «Steering Group» ή «Vorstandsrunde» αφορούν τις συσκέψεις ανώτατου επιπέδου.

³⁰⁹ Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι όροι «Working Group» ή «Sales Representatives» αφορούν τις συσκέψεις επιχειρησιακού επιπέδου.

³¹⁰ «ΕΟΠΝ» είναι τα αρχικά για την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό). Ένας άλλος όρος είναι οι συσκέψεις «ΟΠΝ» (οδηγία για το πόσιμο νερό).

³¹¹ Βλ. 23550. Βλ. επίσης 7187, 30981.

³¹² Βλ., π.χ., τις χειρόγραφες σημειώσεις: 11087, 11088 (χωρίς ημερομηνία), 11088-11091 (9.1.1989), 11091-11094 (16.2.1989), 11094-11095 (7.3. "Madrid"), 11096-11098 (10.11.1988), που αποδεικνύουν τη διεξαγωγή συζητήσεων και/ή την ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών και περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τη φύση της σύμπραξης.

³¹³ Βλ. 11087, 11088.

³¹⁴ Βλ. 11088-11091.

³¹⁵ Βλ. 11091-11095.

όγκοι πωλήσεων στη Φινλανδία και τη Σουηδία να παραμείνουν οι ίδιοι – δεν θα αυξήσουμε στη Γερμανία»³¹⁶.

- (230) Χειρόγραφες σημειώσεις της ΚΜ της 7ης Μαρτίου 1989 αναφέρουν επαφή με την ΟΤΚ. Σύμφωνα με τις σημειώσεις, επενδύσεις που αλληλεπικαλύπτονται πρέπει να αποφεύγονται καθώς και «ο πόλεμος αλληλεπικάλυψης». Στις σημειώσεις αναφέρονται «ομάδες εργασίας» «κάθε τρεις μήνες» για «εμπορικές» και «τεχνικές ανταλλαγές/επισκέψεις»³¹⁷.
- (231) Στις 9 Ιουνίου 1989, η ΚΜ έστειλε επιβεβαίωση στην ΟΤΚ με τις λεπτομέρειες προγραμματισθείσας σύσκεψης στο Αμβούργο στις 14 (εστιατόριο Fischereihafen) και 15 Ιουνίου 1989 (Ξενοδοχείο Elysee) με 10 περίπου συμμετέχοντες της ΚΜ και της ΟΤΚ. Υπάλληλος της ΚΜ πρότεινε για την ημερήσια διάταξη της σύσκεψης, «δεδομένου ότι πρόκειται μόνο για την αρχή», οι δύο συμβαλλόμενοι να «χρησιμοποιήσουν απλώς μία διαίρεση σε ομάδες προϊόντων», συμπεριλαμβανομένων των σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων ως ξεχωριστή ομάδα προϊόντος³¹⁸. Από τις 13 Ιουνίου 1989³¹⁹, η ΚΜ είχε στην κατοχή της λεπτομερείς στατιστικές των όγκων εξαγωγών της Outokumpu Copper (και των δύο εργοστασίων της στη Φινλανδία και στη Σουηδία). Μια χειρόγραφη παρατήρηση στο εξώφυλλο των στατιστικών επιβεβαιώνει τη διεξαγωγή συζητήσεων με την ΟΤΚ όσον αφορά τους όγκους πωλήσεων της ΟΤΚ στις 14/15.6.89³²⁰. Οι στατιστικές περιλαμβάνουν διαίρεση των όγκων που εξήχθησαν στην Κοινότητα κατά χώρα και κατηγορία προϊόντος³²¹, μερίδια αγοράς για την Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Πορτογαλία και τη Δανία για το 1988 και μερικές φορές και για το 1987³²².
- (232) Σημειώσεις από την ΟΤΚ με ημερομηνία 15 Ιουνίου 1989 στο Αμβούργο συνοψίζουν τη σύσκεψη. Κατά τη διάρκεια της σύσκεψης συζητήθηκαν οι γενικότεροι όροι της αγοράς (για παράδειγμα αλληλεπικαλύψεις μεταξύ των δύο ανταγωνιστών). Σκοπός των συσκέψεων ήταν «να βελτιωθεί η σχέση», «να αποφευχθούν οι αλληλεπικαλύψεις», «να αποφευχθεί ο πόλεμος» και «η τεχνική συνεργασία». Η ΚΜ και η ΟΤΚ αποφάσισαν να πραγματοποιούν μία φορά τον χρόνο μία σύσκεψη όσον αφορά την αποδοτικότητα της συνεργασίας, στις 6 και 7 Σεπτεμβρίου 1989 μία «σύσκεψη υψηλού επιπέδου»³²³, και μια άλλη σύσκεψη τον Οκτώβριο - Νοέμβριο στην Κοπεγχάγη³²⁴.
- (233) Μη χρονολογημένες σημειώσεις της ΟΤΚ, που φαίνεται να προέρχονται από σύσκεψη της 15^{ης} Ιουνίου 1989 κατά πάσα πιθανότητα με την ΚΜ³²⁵ εξηγούν ότι η γενική κατάσταση στον τομέα των σωλήνων ειδών υγιεινής είναι εξαιρετικά ασταθής και

³¹⁶ Βλ. 11094, 11095.

³¹⁷ Βλ. 30979.

³¹⁸ Βλ. 7184, 7185. Η συμμετοχή της ΚΜΕ επιβεβαιώνεται από σημειώσεις της Outokumpu, βλ. 11440.

³¹⁹ Βλ. τα αρχικά στο σημείο 30967.

³²⁰ Βλ. 30968-30977.

³²¹ «Stangen/Profile aus Cu, Bänder aus Cu, Bleche/Scheiben aus CU», «Rohre aus CU, gerade, Wanddicke > 0,6 mm», «<= 0,6 mm», «Rohre aus CU, in Ringen, Wanddicke > 0,6 mm», «<= 0,6 mm», και άλλοι σωλήνες από "CuZn".

³²² Βλ. 30968-30977.

³²³ Βλ. 11440 και τις σημειώσεις από την εν λόγω σύσκεψη 11444.

³²⁴ Βλ. 11440-11443.

³²⁵ Βλ. 11438, όπου εξετάζεται το ενδεχόμενο διαπραγματεύσεων με την IMI και την Wednesbury.

επικίνδυνη λόγω μίας σειράς παραγόντων. Στις σημειώσεις αναφέρεται ότι «πρέπει να τεθεί τάξη στην αγορά», τα μερίδια να παγώσουν στο επίπεδο του έτους 1987 και στη συνέχεια να προσαρμοστούν με κάποιο τρόπο. Επιπλέον, είναι «προς το συμφέρον της TMX να επαναδημιουργήσει το σύστημα» στη Γαλλία. Επίσης, συζητήθηκαν ποσότητες και εμπορικοί όροι³²⁶.

- (234) Σημειώσεις της KM της 15^{ης} Ιουνίου 1989 αναφέρουν, ότι με πρωτοβουλία της KM, προγραμματίστηκε μια σύσκεψη για το Σεπτέμβριο στο ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι ΟΤΚ, EM, Wieland και KM αναγράφονται ως συμμετέχοντες. Σύμφωνα με τις σημειώσεις, ταυτόχρονα, οι εγχώριες συζητήσεις θα έπρεπε να «διατηρηθούν»³²⁷.

9.2. Χρονολογική σειρά των συσκέψεων που πραγματοποιήθηκαν από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι το Μάρτιο του 2001

9.2.1. 1989

- (235) Σύμφωνα με την ΟΤΚ, η πρώτη ευρωπαϊκή σύσκεψη που οδήγησε στη δημιουργία οργανωμένου συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών πραγματοποιήθηκε στις 29 Σεπτεμβρίου 1989 στη Ζυρίχη (Airport Forum). Στη σύσκεψη συμμετείχαν γενικοί διευθυντές των κύριων παραγωγών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων. Παρόντες ήταν υπάλληλοι των KM, Wieland, EM/LMI (βλ. υποσημείωση 51), BCZ, IMI³²⁸ και ΟΤΚ³²⁹. Η σύσκεψη πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία της KME η οποία εκτελούσε επίσης χρέη προέδρου³³⁰. Η σύσκεψη επακολούθησε σύσκεψης της λέσχης SANCO που είχε πραγματοποιηθεί την προηγούμενη ημέρα³³¹. Οι σημειώσεις της ΟΤΚ προσδιορίζουν τις αρχές της συνεργασίας και αποδεικνύουν τον προπαρασκευαστικό ρόλο των ρυθμίσεων SANCO για τη γενική ευρωπαϊκή συνεργασία μεταξύ όλων των σημαντικών ανταγωνιστών (ανεπίσημη μετάφραση)³³²:

«Στόχος είναι να διατηρηθούν οι υψηλές τιμές ψηλά στις χώρες με υψηλό επίπεδο τιμών – ει δυνατόν να αυξηθούν περισσότερο.

Παρακολουθώντας την εξέλιξη της αγοράς, όλοι είναι έτοιμοι να μειώσουν τους όγκους παραγωγής διατηρώντας το σχετικό μερίδιό τους, εάν η κατάσταση χειροτερεύσει.

Η συμφωνία αφορά τους σωλήνες νερού, θέρμανσης και αερίου. Η KMO δεν δέχθηκε να συμπεριλάβει τους σωλήνες [δυσανάγνωστο] μεταξύ αυτών, αλλά τους θεωρεί σωλήνες για βιομηχανική χρήση.

Δεν θα χρησιμοποιηθεί εξωτερική εταιρεία για την επικοινωνία αλλά θα ενεργήσουμε σε κλειστό κύκλο – εταιρείες που ήδη συμμετέχουν + TMX με ανοικτά στοιχεία.

³²⁶ Βλ. 11436-11439. Βλ. επίσης σημειώσεις του κυρίου Ruusunen 11431-11433 και 11434-11435 σε σχέση με τις δύο άλλες συσκέψεις.

³²⁷ Βλ. 7183.

³²⁸ Σε σειρά μη χρονολογημένων «posters» που προέρχονται από την IMI περιλαμβάνονται σημειώσεις που προφανώς προέρχονται από συσκέψεις ανταγωνιστών (τα θέματα ήταν, για παράδειγμα στατιστικές αγοράς, παρακολούθηση των μετοχών· διαρθρώσεις τιμών/πελατών· κανόνες του παιχνιδιού)· βλ. 28812-28859.

³²⁹ Βλ. 11456-11461, 11763, 32708.

³³⁰ Βλ. 32708.

³³¹ Βλ. 11460, 11461, 32657, 32658.

³³² Βλ. 11460, 11461, 32657, 32658.

Γραμματέας θα είναι ο κ. [...], ο οποίος έχει πραγματοποιήσει εκτίμηση της κατανάλωσης, των εισαγωγών, των εξαγωγών και της παραγωγής ανά χώρα, βάσει των στατιστικών IWCC όσον αφορά τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων– η εκτίμηση δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Η IMI; έχει επίσης συντάξει στατιστικές όλων των χαλκοσωλήνων.

Αποφασίστηκε ο κ. [...] να αποστέλλει κενά έντυπα, τα οποία κάθε συμμετέχων θα συμπληρώνει με στοιχεία ειδικά για κάθε χώρα και εταιρεία. Η Δανία θεωρείται μέρος της Σκανδιναβίας. [Υπάλληλος της BCZ] και εγώ θα αναθεωρούμε τα στοιχεία πριν την αποστολή τους. Τα ειδικά στοιχεία για κάθε χώρα πρέπει επίσης να καταστούν διαθέσιμα. Τα έντυπα πρέπει να επιστρέφονται στον κύριο [...] μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου. Ο κ. [...] θα συντάσσει περίληψη την οποία θα διανέμει αμέσως στους συμμετέχοντες.

Η επόμενη σύσκεψη θα πραγματοποιηθεί στις 17.10. στις 11π.μ. στην αίθουσα διαπραγματεύσεων του αεροδρομίου του Άμστερνταμ. [Υπάλληλος της ΟΤΚ] θα αναλάβει τους σχετικούς διακανονισμούς.

Βάσει των ετών 87, 88 και του πρώτου τριμήνου του 1989, καθώς και των προβλέψεων για το 1990, θα επιχειρήσουμε να ορίσουμε [δυσανάγνωστο] για το 1990 στη σύσκεψη που θα πραγματοποιηθεί στις 29.11. στις 10:30π.μ. Ζυρίχη –θα κανονιστεί από την IMI).

Προς το παρόν, οι πληροφορίες πρέπει να παραμείνουν εντός της ομάδας.

Άλλα θέματα

- Βάσει της χθεσινής σύσκεψης της λέσχης SANCO (προφανώς χωρίς ομοφωνία), η κατάσταση της αγοράς φαίνεται ότι ήταν η ακόλουθη: Ιταλία + 2%, Ολλανδία +-0, Γερμανία +-0, ΗΒ -1-? -2%, Γαλλία ενδεχομένως -1.
- Το πρόβλημα είναι η Ισπανία.
- Όλοι θα πρέπει να ακολουθούν τις αρχές πωλήσεων του ηγέτη της αγοράς τιμοκατάλογος – εκπτώσεις.
- Στη Γερμανία η Outokumpu θα πρέπει να έχει - 34- -35%
- Η C&L και η Silmet παρατηρήθηκε ότι δημιουργούν προβλήματα.
- Προφανώς [υπάλληλος της BCZ] θα διεξάγει τις διαπραγματεύσεις όσον αφορά την αγορά της HME.»

(236) Στις προσωπικές σημειώσεις του, τις οποίες κράτησε αμέσως μετά τη σύσκεψη, κατά πάσα πιθανότητα στη διάρκεια της πτήσης επιστροφής του στη Φινλανδία, υπάλληλος της ΟΤΚ καταγράφει τις σκέψεις του σχετικά με το νόημα και το περιεχόμενο των ρυθμίσεων καθώς και σχετικά με τους μελλοντικούς στόχους των συσκέψεων:

«Περισσότερες συζητήσεις

1. Αρχές ελέγχου

- περιορισμός των ποσοτήτων σύμφωνα με τη ζήτηση
- αύξηση τιμών λόγω ελλείψεων
- στενή συνεργασία
- συνέχιση των συσκέψεων ανά χώρα ανά κύριους προμηθευτές με διοργάνωση από τον ηγέτη αγοράς
- σύσκεψη ελέγχου ανώτατων διαχειριστών ...

3. Αρχές παγώματος

- μερίδιο αγοράς ως αποτέλεσμα της κατάστασης της αγοράς
- τρόπος δράσης κατά των πελατών· τρόπος συνεργασίας σε περίπτωση απωλειών»³³³.

(237) Σύμφωνα με όσα θυμάται η ΟΤΚ ελλείπει αξιόπιστων στατιστικών όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων, ένας από τους στόχους της εν λόγω σύσκεψης ήταν η οργάνωση ενός συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τα μερίδια αγοράς και τους όγκους³³⁴. Ως αποτέλεσμα, οι συμβαλλόμενοι καθιέρωσαν το επονομαζόμενο «λογιστικό φύλλο [...]». Το σύστημα ήταν το εξής: κάθε παραγωγός υπέβαλε στον κύριο [...] αριθμητικά στοιχεία όσον αφορά τις παραδόσεις του ανά χώρα σε μηνιαία ή τριμηνιαία βάση. Με τα στοιχεία αυτά ο κ. [...] ετοίμαζε ένα «λογιστικό φύλλο» που περιείχε τα συγκεντρωμένα στοιχεία. Στη συνέχεια, τα στοιχεία εξετάζονταν στο πλαίσιο των συσκέψεων, οι συσκέψεις αυτές συχνά επακολουθούσαν της συλλογής των στοιχείων³³⁵. Ενίοτε, τα στοιχεία υποβάλλονταν μόνο στο πλαίσιο των συσκέψεων³³⁶.

(238) Η ΟΤΚ εξήγησε ότι ο βασικός στόχος των συσκέψεων ήταν να προστατευθούν οι οικείες αγορές των κύριων παραγωγών και να παγώσουν τα μερίδια αγοράς βάσει των αριθμητικών στοιχείων προηγούμενων περιόδων αναφοράς. Ένας άλλος στόχος ήταν να αποφευχθούν οι πόλεμοι τιμών³³⁷. Τα λογιστικά φύλλα [...], τουλάχιστον σε

---

³³³ Βλ. 11462.

³³⁴ Βλ. 23551, 11763, 32708.

³³⁵ Βλ. 32708, 31816-31818.

³³⁶ Βλ. 31818.

³³⁷ Βλ. 23551, 23552, 32708.

μεταγενέστερη φάση, περιείχαν πληροφορίες όσον αφορά τον όγκο (πωλήσεις και στόχοι) για όλα τα κράτη μέλη και την Ελβετία³³⁸.

- (239) Σύμφωνα με την ΟΤΚ, η συνεργασία που οργανώθηκε με τη σύσκεψη της 29^{ης} Σεπτεμβρίου 1989 οδήγησε σε συσκέψεις σε δύο επίπεδα, στο επιχειρησιακό και στο ανώτατο³³⁹. Επιπλέον καθιερώθηκαν περαιτέρω επαφές μεταξύ εκπροσώπων των εταιρειών στις διεθνείς εμπορικές ενώσεις για τη βιομηχανία χαλκού³⁴⁰.
- (240) Η ΟΤΚ θυμάται ότι από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι περίπου το τέλος του 1992 πραγματοποιήθηκαν δύο ή τρεις συσκέψεις ανώτατου επιπέδου. Οι συσκέψεις σε επιχειρησιακό επίπεδο οργανώνονταν με μεγαλύτερη συχνότητα, ίσως τρεις με τέσσερις φορές το χρόνο μέχρι το τέλος του 1991, συχνά στη Ζυρίχη ή στη Φρανκφούρτη³⁴¹.
- (241) Μη χρονολογημένες σημειώσεις της ΟΤΚ με τον τίτλο «Φρανκφούρτη» αναφέρουν τις γενικές αρχές των ρυθμίσεων:

«Κύριες αρχές: 1. Πάγωμα μεριδίων αγοράς ... Φαίνεται ότι τα μερίδια θα παγώσουν στις αρχές του 1988. Ομάδα συνεργασίας – διευθυντές μάρκετινγκ ... ρυθμίσεις τιμοκαταλόγου... ρυθμίσεις ακαθάριστης τιμής – εκπτώσεις; ... Στόχος: Να αποφευχθεί πόλεμος τιμών – αύξηση τιμών – παγώνοντας τα μερίδια αγοράς ... Χρονικός προγραμματισμός του παγώματος ... αρχές 1988, σύμφωνα με μερίδια 6/12... Ο εγχώριος προμηθευτής θα πρέπει να είναι εγγυημένος 65-80%... Η ρύθμιση τιμοκαταλόγου ...»³⁴²

- (242) Η ΟΤΚ εξήγησε ότι οι συμμετέχοντες ποίκιλαν ανάλογα με το περιεχόμενο της σύσκεψης³⁴³. Μολονότι η ΟΤΚ δεν ήταν σε θέση να ανασυγκροτήσει τον κατάλογο των συμμετεχόντων κάθε σύσκεψης, επισήμανε ότι στις συσκέψεις υψηλού επιπέδου συμμετείχαν διευθυντικά στελέχη των EM, KM, ΟΤΚ και Wieland³⁴⁴. Οι συμμετέχοντες των συσκέψεων επιχειρησιακού επιπέδου γενικά προέρχονταν από την επιχειρησιακή διαχείριση των EM, KM, ΟΤΚ, Wieland, BCZ, TMX, IMI και ενίοτε μικρότερων παραγωγών³⁴⁵. Γύρω στο 1992 συμμετείχε και η Wednesbury³⁴⁶. Στις συσκέψεις επιχειρησιακού επιπέδου συνήθως προήδρευε η KM³⁴⁷.
- (243) Η ΟΤΚ εξήγησε ότι οι σημαντικότερες συσκέψεις ήταν οι συσκέψεις στο τέλος του φθινοπώρου (γύρω στον Οκτώβριο – Νοέμβριο). Κατά τη διάρκεια των εν λόγω συσκέψεων λάμβανε χώρα η ετήσια αποτίμηση της αγοράς. Σ' αυτή τη βάση οι

³³⁸ Βλ. αιτιολογική σκέψη (248). Βλ. επίσης σημειώσεις Ruusunen που περιέχουν πληροφορίες όσον αφορά τον όγκο (της Outokumpu) για τη Γερμανία, Ιταλία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, χώρες Μπενελούξ, Ισπανία, Πορτογαλία, Ελλάδα, Αυστρία, Ελβετία και Σκανδιναβία (Σουηδία, Φινλανδία και Νορβηγία), 11463; 23551, 31816..

³³⁹ Βλ. 32708.

³⁴⁰ Βλ. 23552.

³⁴¹ Βλ. 23551, 23552, 32708, 32709 («μερικές φορές»). Βλ., επίσης σημειώσεις του κυρίου Ruusunen από σύσκεψη Φρανκφούρτης (11099-11102), όπου αναφέρονται όγκοι και η πρόθεση για πάγωμα των μεριδίων αγοράς και οργάνωση ανταλλαγής πληροφοριών.

³⁴² Βλ. 11099-11102.

³⁴³ Βλ. 23551.

³⁴⁴ Βλ. 11763.

³⁴⁵ Βλ. 11763, 32708.

³⁴⁶ Βλ. 32709.

³⁴⁷ Βλ. 32709.

συμμετέχοντες ελάμβαναν από κοινού αποφάσεις όσον αφορά σχέδια και τα προβλεπόμενα μερίδια αγοράς για το επόμενο έτος³⁴⁸. Οι συσκέψεις επιχειρησιακού επιπέδου εστιάζονταν στην παρακολούθηση μεριδίων της αγοράς και στην εξέλιξη της συνολικής αγοράς³⁴⁹.

- (244) Σύμφωνα με την OTK, οι συσκέψεις συνεπάγονταν επίσης κάποια μορφή συντονισμού όσον αφορά τις τιμές. Ο ηγέτης της αγοράς σε κάθε χώρα θα συντόνιζε το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών και εισήγαγε τιμοκατάλογο ως βάση για την αντίστοιχη χώρα³⁵⁰, με σκοπό τη χορήγηση κοινών εκπτώσεων από τους τιμοκαταλόγους. Οι εκπτώσεις και οι τιμές ποίκιλαν ανάλογα με τα διαφορετικά επίπεδα διανομής (για παράδειγμα μεγάλοι εισαγωγείς, χονδρέμποροι...) ³⁵¹.
- (245) Υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που υποδηλώνουν ότι τουλάχιστον δύο ακόμη συσκέψεις οργανώθηκαν το 1989, μία στις 17 Οκτωβρίου 1989 στο αεροδρόμιο του Άμστερνταμ Schiphol (αίθουσα συσκέψεων) οργανωμένη από την OTK, οι άλλες στις 29 Νοεμβρίου 1989 στη Ζυρίχη οργανωμένη από την IMI³⁵². Η OTK ήταν υπεύθυνη για την οργάνωση της πρώτης σύσκεψης επιχειρησιακού επιπέδου μετά τη σύσκεψη ανώτατου επιπέδου στη Ζυρίχη στις 29 Σεπτεμβρίου 1989. Η εταιρεία ανέφερε ότι η εν λόγω σύσκεψη ήταν ανάλογη με αυτή της 17ης Οκτωβρίου 1989 και ότι οργανώθηκε κατά πάσα πιθανότητα στην Κοπεγχάγη και όχι στο Άμστερνταμ³⁵³.
- (246) Σύμφωνα με τη Mueller, μία σύσκεψη είχε οργανωθεί το 1989 (ή το 1990) στη Ρώμη από την EM³⁵⁴. Στους συμμετέχοντες της σύσκεψης συμπεριλαμβάνονταν οι EM, KM, OTK, Wieland, IMI και Wednesbury³⁵⁵. Θέμα της σύσκεψης ήταν η εξέταση του όγκου πωλήσεων που περιελάμβανε το λογιστικό φύλλο [...]. Το λογιστικό φύλλο [...] ήταν μια παράσταση σε μορφή A3 με στοιχεία της αγοράς ανά εταιρεία, τα οποία προηγουμένως είχαν υποβάλει οι συμμετέχοντες στην EM³⁵⁶. Μετά την εν λόγω σύσκεψη, η Wednesbury και εταιρείες υπέβαλαν στοιχεία στον κύριο [...]. Στην εν λόγω σύσκεψη συζητήθηκαν ενδεχομένως και τιμές³⁵⁷. Η OTK επιβεβαίωσε ότι μία σύσκεψη είχε πραγματοποιηθεί στη Ρώμη κατά το ίδιο χρονικό διάστημα και ότι συμμετείχαν δύο εκπρόσωποι της OTK³⁵⁸.

9.2.2. 1990

- (247) Στις 17 Δεκεμβρίου 1990, η KM δημιούργησε ένα εσωτερικό έγγραφο, το οποίο συνόψιζε την απόφασή της να εφαρμόσει ένα νέο τιμοκατάλογο ή και μια νέα ενιαία τιμή και να καθορίσει τους συντελεστές έκπτωσης για τους γερμανούς παραγωγούς SANCO (KM και Wieland) σε 27-30% (3-5 τόνοι), 32% (LC), για τους ξένους παραγωγούς SANCO το ανώτατο σε 35% (LC), και για τους μη παραγωγούς SANCO

---

³⁴⁸ Βλ. 32708, 32709.

³⁴⁹ Βλ. 32709.

³⁵⁰ Βλ. 23551.

³⁵¹ Βλ. 23551.

³⁵² Βλ. 11460, 11461, 32657, 32658, 11763.

³⁵³ Βλ. 32709, 31819, 31820.

³⁵⁴ Βλ. 0018, 15949.

³⁵⁵ Βλ. 0018, 0019.

³⁵⁶ Βλ. 0019.

³⁵⁷ Βλ. 0019, 0986, 15949.

³⁵⁸ Βλ. 32709.

το ανώτατο σε 38%³⁵⁹. Φαίνεται ότι η ΚΜ γνώριζε για τις μελλοντικές εκπτώσεις που η ΟΤΚ θα χορηγούσε στον μεγαλύτερο πελάτη της. Στο έγγραφο αναφέρεται ότι η ΟΤΚ θα εφάρμοζε το ίδιο «σύστημα τιμών». Η Επιτροπή θεωρεί ότι το σύστημα τιμών, στο οποίο αναφέρεται το έγγραφο, είναι το σύστημα τιμών που πρότεινε η ΚΜ στο ίδιο έγγραφο³⁶⁰.

9.2.3. 1991

- (248) Σύμφωνα με την αλληλογραφία μεταξύ της ΕΜ και των συμμετεχόντων στο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών που δημιουργήθηκε το 1989, οι ανταγωνιστές αντήλλαξαν στοιχεία όσον αφορά τον όγκο των πωλήσεων με την ευκαιρία μίας σύσκεψη IWCC που έλαβε χώρα στο Λονδίνο στις 12 Μαρτίου 1991³⁶¹. Η ΕΜ απήθυνε φαξ (συμπεριλαμβανομένων πινάκων) στις 5 Απριλίου 1991 στους ακόλουθους συμμετέχοντες του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών: BCZ, IMI, Glynwed Tubes, Wieland, ΚΜ, ΟΤΚ, ΤΜΧ και ΕΜ. Ο εν λόγω πίνακας περιείχε διαίρεση του όγκου πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς για τα έτη 1989, 1990, και 1991 των ΕΜ, ΤΜΧ, ΚΜ και Wieland (συνδυασμός των δύο), IMI και Wednesbury (συνδυασμός των δύο), ΟΤΚ και BCZ για τις ακόλουθες χώρες (ενίοτε συνδυασμένα): Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο/Ιρλανδία, Σκανδιναβία, Ισπανία, Αυστρία, Ελβετία, χώρες Μπενελούξ: Βέλγιο/Κάτω Χώρες, Ελλάδα και Πορτογαλία³⁶².
- (249) Σύμφωνα με τις εξηγήσεις της ΕΜ, τα στοιχεία υπολογίστηκαν «σύμφωνα με τις πληροφορίες που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια της σύσκεψης της 12^{ης} Μαρτίου στο Λονδίνο και με τις πληροφορίες που ελήφθησαν στη συνέχεια από άλλους συμμετέχοντες». Η ΚΜ ετοίμασε και επισύναψε ένα νέο πίνακα ο οποίος περιείχε μία νέα υπόθεση για τον προϋπολογισμό του 1991, που θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για μία οριστική συζήτηση και συμφωνία «στη σύσκεψη που είχε προγραμματιστεί για τις 25 Απριλίου 1991³⁶³.
- (250) Από σημειώσεις της ΤΜΧ της 25^{ης} Σεπτεμβρίου 1991 προκύπτει ότι πραγματοποιήθηκε μία σύσκεψη μεταξύ των ανταγωνιστών στη Φρανκφούρτη. Δεν έγινε δυνατό να διαπιστωθεί εάν στην εν λόγω σύσκεψη συζητήθηκαν και οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων.³⁶⁴
- (251) Κάποια στιγμή το 1991, η ΚΜ προειδοποίησε τους συμμετέχοντες ότι «υπήρξε μία ανάρμοστη αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικά με το σύστημα κατανομής στη Γερμανία. Συμβούλεψε τους συμμετέχοντες να θέσουν τέλος στο σύστημα κατανομής και να καταστρέψουν όλα τα σχετικά έγγραφα»³⁶⁵.

9.2.4. 1992

- (252) Ένας άλλος πίνακας, ο οποίος περιλαμβάνει αριθμητικά στοιχεία για το 1991, το 1992 και χειρόγραφες εκτιμήσεις για το 1993 είναι διαρθρωμένος όπως ακριβώς και ο πίνακας της σύσκεψης της 12^{ης} Μαρτίου 1991 (όγκοι/μερίδια αγοράς/χώρες) και

³⁵⁹ Βλ. 31135 «dürfte... realistisch sein».

³⁶⁰ Βλ. 31135.

³⁶¹ Βλ. 32626.

³⁶² Βλ. 23635-23636.

³⁶³ Βλ. 32626.

³⁶⁴ Βλ. 5308-5312.

³⁶⁵ Βλ. 15949, 15950.

περιλαμβάνει στοιχεία των εταιρειών EM, TMX, KM, Wieland, BCZ, IMI, OTK, Desnoyers, "Austria Metal", Sill, Wednesbury και Hettstedt³⁶⁶. Κάποιοι ακόμη πίνακες που υπέβαλε η OTK φανερώουν ότι η ανταλλαγή πληροφοριών συνεχίστηκε τουλάχιστον καθ' όλη τη διάρκεια του 1993 και πιθανόν και το 1994³⁶⁷. Ένας πίνακας του 1994 σχετικά με την αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου περιλαμβάνει πληροφορίες για τις IMI, Wednesbury, TMX/EM, KM, OTK, BCZ, Wieland, HME, ΧΑΛΚΟΡ και Brazil³⁶⁸. Οι χειρόγραφοι πίνακες της Γαλλίας, της Γερμανίας, του Ηνωμένου Βασιλείου/Ιρλανδίας, των χωρών Μπενελούξ, της Σκανδιναβίας και της Ισπανίας περιλαμβάνουν πραγματικά και εν μέρει διορθωμένα αριθμητικά στοιχεία μέχρι το Μάρτιο του 1993³⁶⁹.

- (253) Το 1992, η KM κατήρτισε από κοινού με την OTK ομάδες εργασίας («πωλήσεις», «παραγωγή» και «διάρθρωση») και συγκάλυψε ορισμένες συσκέψεις³⁷⁰.
- (254) Η TMX είχε στην κατοχή της διάφορους πίνακες και σημειώσεις, μέρος των οποίων αφορά τους όγκους πωλήσεων και άλλες εμπορικές πληροφορίες σχετικά με τους ανταγωνιστές³⁷¹.
- (255) Στις 26 Μαρτίου 1992, υπάλληλος της EM συναντήθηκε με εκπρόσωπο της IMI στα γραφεία της EM στο Μιλάνο. Την επομένη ο υπάλληλος της EM ενημέρωσε συνοπτικά στελέχη της KM και της TMX³⁷².

"[...] ενώ, στο ενδιάμεσο διάστημα, οι Άγγλοι παραγωγοί άσκησαν ισχυρή πίεση στην ηπειρωτική Ευρώπη και κυρίως στη Γερμανία, τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες όσον αφορά τις ποσότητες και τις χαμηλές τιμές.

[Υπάλληλος της EM] εξέφρασε επίσης την άποψη ότι δεν μπορεί να συνεχιστεί μια τέτοια κατάσταση χωρίς να υπάρξει αντίδραση εκ μέρους του ομίλου...]

[Υπάλληλος της EM] τόνισε ότι, εάν θέλαμε να υπερασπιστούμε τα επίπεδα των τιμών στην Ευρώπη από την επίθεση βιομηχανιών προερχόμενων από την ανατολική Ευρώπη ή από άλλες χώρες, θα έπρεπε να κατασκευάζουμε και να πωλούμε με το σήμα SANCO ένα προϊόν το οποίο να διαθέτει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά. Επέμεινε πάρα πολύ προσπαθώντας να καταστήσει κατανοητά [...] στον υπάλληλο της IMI] τα πλεονεκτήματα που θα προέκυπταν από την ένταξη της εταιρείας του στη λέσχη SANCO... Δήλωσε, εξ ονόματος του ομίλου... καθώς και των άλλων παραγωγών SANCO, ότι κατά την ενδιάμεση περίοδο δεν θα επιχειρήσουν να εισχωρήσουν στην

³⁶⁶ Βλ. 32627.

³⁶⁷ Βλ. τους χειρόγραφους πίνακες 32632-32639, και 32630, 32631.

³⁶⁸ Βλ. 32630.

³⁶⁹ Βλ. τους χειρόγραφους πίνακες 32632-32639.

³⁷⁰ Βλ. τις προσκλήσεις/προτάσεις για σύγκληση σύσκεψης στις 27 Φεβρουαρίου 1992 (11273) και στις 18 Ιουνίου 1992 (11272).

³⁷¹ Οι πίνακες περιλαμβάνουν στοιχεία για τον όγκο των πωλήσεων που χρονολογούνται από το 1987. Οι πίνακες χρονολογούνται από τις 9 Μαρτίου 1992 έως τις 18 Δεκεμβρίου 2000 (5462-5508). Βλ. επίσης τους πίνακες με ημερομηνία 27.3.1998, 5408-5410· τις χειρόγραφες σημειώσεις 5411-5414· τους πίνακες της 18.02.1998, 5415-5420, της 13.02.1998, 5421-5427· τους χειρόγραφους πίνακες «βάση Ιανουαρίου 1998» [στο πρωτότυπο "basis Januar 1998"], 5428-5431· τις χειρόγραφες σημειώσεις 5434-5435.

³⁷² Βλ. 10826 (επιστολή που περιγράφει το γενικό περιεχόμενο της σύσκεψης), 10827, 10816-10818 (υπόμνημα). Σχετικά με σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε μεταξύ της EM και της Boliden βλ. 10847-1085, για επαφή μεταξύ EM και Outokumpu 10830, 31514.

αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου. Εξέφρασε την πεποίθηση ότι από τη στιγμή που θα ενταχθεί η IMI στον όμιλο SANCO, θα αναγκαστεί να κάνει το ίδιο και η Outokumpu ...

... Οι Ευρωπαίοι παραγωγοί θα μπορούσαν να δεσμευτούν ότι δεν θα υποβάλουν καμία προσφορά για την εξαγορά της Wednesbury ώστε να κάνουν ευκολότερη την αποτυχία της»³⁷³.

- (256) Σε επιστολή που απηύθυνε η IMI προς την EM, την 1η Απριλίου 1992, πιστοποιείται η διενέργεια «συζητήσεων [...] σχετικά με [...] αγορές μετάλλου» και τη «στρατηγική της IMI». Βάσει στατιστικών τις οποίες παρουσίασε ο κ. [...], η EM «σύντομα θα μπορούσε να συζητήσει κάποιο σχέδιο»³⁷⁴. Οι συζητήσεις μεταξύ KM και EM αφορούσαν την «είσοδο της IMI και της Outokumpu στον όμιλο SANCO», καθώς και «την εξαγορά της Wednesbury με σκοπό τη διακοπή των δραστηριοτήτων της»³⁷⁵.
- (257) Σύμφωνα με επιστολή της EM προς τις TMX και KM, ο όμιλος KME σκόπευε να οργανώσει σύσκεψη με τις OTK, BCZ, Wieland και IMI με σκοπό:
- «να εξετάσουν την κατάσταση στον τομέα των «σωλήνων νερού» στην Ευρώπη, τόσο από άποψη εξέλιξης της κατανάλωσης όσο και από άποψη παραγωγικής ικανότητας·
  - να συζητήσουν την ανάληψη πιθανής στρατηγικής για τον περιορισμό του πλεονάσματος παραγωγικής ικανότητας και για την αύξηση του αριθμού των παραγωγών/πωλητών σωλήνων SANCO»³⁷⁶
- (258) Συζήτηση με σκοπό την εξέταση της «κατάστασης στον τομέα των «σωλήνων νερού» στην Ευρώπη, τόσο από άποψη εξέλιξης της κατανάλωσης όσο και από άποψη παραγωγικής ικανότητας» και συζήτηση «πιθανής στρατηγικής για τον περιορισμό του πλεονάσματος παραγωγικής ικανότητας» πραγματοποιήθηκε, στις 13 Μαΐου 1992, μεταξύ (τουλάχιστον) των εταιρειών EM, KM, TMX, BCZ, Wieland και IMI «στη διάρκεια» σύσκεψης IWCC στη Βουδαπέστη³⁷⁷.
- (259) Στις 7 Ιουλίου 1992, οργανώθηκε στη Φρανκφούρτη σύσκεψη μεταξύ των EM, KM, BCZ, Wieland και (τουλάχιστον) της IMI με σκοπό να εξεταστεί η «κατανάλωση-παραγωγή», και «οι πιθανές ενέργειες», για μια «επανεξέταση της παραγωγής σε τόνους» ώστε να γίνει σύγκριση των τιμών³⁷⁸.
- (260) Εξάλλου, η OTK υπέβαλε εν μέρει μη χρονολογημένους πίνακες και σημειώσεις της περιόδου 1992-1994 που προέρχονταν από ανταγωνιστές, από επαφές ή και από συσκέψεις ανταγωνιστών. Τα στοιχεία περιλαμβάνουν τους όγκους πωλήσεων για το Ηνωμένο Βασίλειο (για το 1994), πληροφορίες για τις τιμές στο Ηνωμένο Βασίλειο σε διάφορες χρονικές στιγμές του 1994, στοιχεία σχετικά με τους όγκους στις Κάτω Χώρες (για το 1993), σημειώσεις σχετικά με συζητήσεις και πίνακες που αφορούν το

³⁷³ Βλ. 10816-10818.

³⁷⁴ Βλ. 10809, 10811.

³⁷⁵ Βλ. 31495.

³⁷⁶ Βλ. 10819·βλ. επίσης την αλληλογραφία μεταξύ της IMI και της EM 11023, 11024.

³⁷⁷ Βλ. 10819, 10820, 10853, 10982, 11019-11021, 11023, 11024.

³⁷⁸ Βλ. 10820, 10853, 10982 (προσκλήσεις), 10985 (επιβεβαίωση της Wieland).

Ηνωμένο Βασίλειο/Ιρλανδία, τη Γαλλία, τη Σκανδιναβία, την Ισπανία, τη Γερμανία, τις χώρες Μπενελούξ (για τα έτη 1992, 1993 και 1994)³⁷⁹.

- (261) Στις 16 Σεπτεμβρίου 1992, πραγματοποιήθηκε στη Λωζάννη σύσκεψη μεταξύ των Wieland, BCZ, IMI και OTK στο πλαίσιο σύσκεψης IWCC³⁸⁰.
- (262) Η OTK επιβεβαιώνει ότι οι συσκέψεις συνεχίστηκαν από τα τέλη του 1991 μέχρι το 1994, αν και λιγότερο συστηματικά σε σχέση με την περίοδο από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι τα τέλη του 1991³⁸¹.
- (263) Η OTK ανέφερε ότι υπάλληλοί της παρακολούθησαν σύσκεψη στις 4 Νοεμβρίου 1992 στη Ζυρίχη («Airport Forum», αίθουσα 4), που αφορούσε εκπροσώπους ανώτατου και επιχειρησιακού επιπέδου³⁸². Η σύσκεψη είχε αρχικά προγραμματιστεί για τις 16 Σεπτεμβρίου³⁸³. Η KM ήταν εκείνη που απηύθυνε την πρόσκληση στην IMI, την BCZ, τη Wieland, την OTK, την EM και την TMX³⁸⁴. Σύμφωνα με την OTK, ένας υπάλληλος της KM ανέλαβε εκ των πραγμάτων το ρόλο του προέδρου³⁸⁵. Η OTK αναφέρει ότι έγινε παρουσίαση του λογιστικού φύλλου [...]. Συγκρίθηκαν επίσης τα πραγματικά μερίδια αγοράς, ανά εταιρεία, με τα μερίδια-στόχους³⁸⁶.
- (264) Σύμφωνα με την KME, στις 4 Δεκεμβρίου 1992, οργανώθηκε στη Ζυρίχη (Regensdorf, Trend Hotel) σύσκεψη της «ομάδας εργασίας». Συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, υπάλληλοι των KM, EM και Wieland³⁸⁷. Σύμφωνα με τη γενική περιγραφή της KME, τα θέματα που συζητήθηκαν στη σύσκεψη ήταν οι τάσεις της αγοράς, η κατάσταση των τιμών, η κατανομή των μεριδίων αγοράς, καθώς και οι τιμές-στόχοι στις κυριότερες ευρωπαϊκές αγορές (Βέλγιο, Ισπανία, Γαλλία, Γερμανία και Κάτω Χώρες)³⁸⁸. Η KME υποστήριξε ότι η σύσκεψη αυτή υπήρξε αφετηρία αρκετών άλλων που πραγματοποιήθηκαν μέχρι τον Ιούλιο του 1994³⁸⁹.

9.2.5. 1993

- (265) Η OTK ανέφερε ότι, στις 18 Μαρτίου 1993, συναντήθηκαν στη Ζυρίχη ("Zurich Airport Forum") εκπρόσωποι των OTK, KM, IMI και Wieland με σκοπό να επανεξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο είχε αναπτυχθεί η αγορά στις αρχές του 1993³⁹⁰. Σύμφωνα με την υπάρχουσα αλληλογραφία, η προηγούμενη σύσκεψη είχε πραγματοποιηθεί στις 25 και 26 Ιανουαρίου 1993³⁹¹.

³⁷⁹ Βλ. 22789-22814.

³⁸⁰ Βλ. 31506, 10854. Η EM ζήτησε συγνώμη για την απουσία της.

³⁸¹ Βλ. 23552.

³⁸² Βλ. 32709, 22815 (πρόσκληση).

³⁸³ Βλ. 22815.

³⁸⁴ Βλ. 31536, 22815.

³⁸⁵ Βλ. 32709.

³⁸⁶ Βλ. 32709.

³⁸⁷ Βλ. 22367, 22369-22372 (έξοδα ταξιδιού, και "Bewirtungskosten – Abrechnung" για τους συμμετέχοντες στις ομάδες εργασίας).

³⁸⁸ Βλ. τη γενική περιγραφή της KME για τις συσκέψεις της Ζυρίχης στα 32540-32542, 32052, 32053.

³⁸⁹ Βλ. 32053.

³⁹⁰ Βλ. 32507, 31540, 31448: η σύσκεψη είχε αρχικά προγραμματιστεί για τις 21 Φεβρουαρίου 1993 ή για τις 18 ή 23 Μαρτίου 1993, 31450, 32710.

³⁹¹ Βλ. 32507, 31540, 31448

- (266) Ανάμεσα στις 29 Μαρτίου και τις 4 Απριλίου 1993, συγκλήθηκε στο Μιλάνο σύσκεψη IWCC στην οποία, μεταξύ άλλων, συμμετείχαν υπάλληλοι της Wednesbury, της EM και της ΟΤΚ. Επ' ευκαιρία της σύσκεψης αυτής, η Wednesbury και η EM συμφώνησαν σε ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις πωλήσεις στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου³⁹². Η Wednesbury και η ΟΤΚ οργάνωσαν σύσκεψη στο Porri (Φινλανδία) για να συζητήσουν τους όγκους των πωλήσεων ή τις εκπτώσεις σχετικά για παράδειγμα με τη σκανδιναβική και τη γερμανική αγορά³⁹³.
- (267) Σύμφωνα με την ΚΜΕ, στις 2 Ιουνίου 1993, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη «τομεακή σύσκεψη ECPPC» (Regensdorf, Trend Hotel) στην οποία συμμετείχαν και υπάλληλοι της ΚΜ³⁹⁴. Σύμφωνα με την ΚΜΕ, η ανωτέρω σύσκεψη εντασσόταν στις συσκέψεις της «Ζυρίχης». Από τα έξοδα ταξιδιού των υπαλλήλων φαίνεται ότι πραγματοποιήθηκε και σύσκεψη SANCO³⁹⁵.
- (268) Σε εσωτερικό φαξ της ΟΤΚ της 1ης Σεπτεμβρίου 1993 αναφέρεται η επιθυμία της Desnoyers να συστήσει μία λέσχη για αντίπραξη στη SANCO, η οποία, κατά την ΟΤΚ, ουδέποτε συστάθηκε³⁹⁶.
- (269) Η ΟΤΚ ανέφερε ότι εκπρόσωποι των ΟΤΚ, ΚΜ, Wieland και ΙΜΙ συναντήθηκαν, στις 9 Σεπτεμβρίου 1993, στο Paris Airport Hilton Hotel ώστε γενικά να εξετάσουν και να συζητήσουν την κατάσταση της αγοράς³⁹⁷.
- (270) Η ΟΤΚ θυμάται ότι στις 29 Νοεμβρίου 1993 πραγματοποιήθηκε στη Φρανκφούρτη (Hotel Gravenburgh Kempinski) σύσκεψη στην οποία συζητήθηκαν η γερμανική, η γαλλική, η βρετανική και η ισπανική αγορά με στελέχη των ακόλουθων εταιρειών: ΚΜ, ΙΜΙ και Wieland. Επειδή υπήρξε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με συγκεκριμένες αγορές ενδέχεται να ήταν παρόντες και εκπρόσωποι επιχειρησιακού επιπέδου³⁹⁸.
- (271) Η ΚΜΕ διευκρίνισε ότι, στις 17 Δεκεμβρίου 1993, πραγματοποιήθηκε άλλη μια σύσκεψη στη Ζυρίχη. Εκ μέρους της ΚΜ(Ε) συμμετείχε μόνο ένα άτομο³⁹⁹, ενώ η εταιρεία ανέφερε ότι επρόκειτο για μία από τις συσκέψεις της Ζυρίχης⁴⁰⁰.
- (272) Σε μη χρονολογημένο εσωτερικό υπόμνημα της ΟΤΚ αναφέρεται η κατάσταση της αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στην Ευρώπη κατά το διάστημα 1992-1993. Αποκαλύπτεται ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις συζήτησαν τους εμπορικούς όρους και τις πωλήσεις⁴⁰¹. Τα συζητηθέντα αριθμητικά στοιχεία – παρά το γεγονός ότι, κατά τα φαινόμενα, δεν ήταν ακριβή για διάφορες χώρες - έδειχναν ότι οι Γερμανοί και η ΙΜΙ είχαν (συνολικά) αυξήσει τα μερίδιά τους στην Ευρώπη. Η BCZ δεν είχε ακόμη υποβάλει τα δικά της στοιχεία. Η ΙΜΙ είχε αυξήσει

³⁹² Βλ. 0357-0358, 0393-0398.

³⁹³ Για πληροφορίες βλ. 0358-0362 και 0400-0404, 15951.

³⁹⁴ Βλ. 22367, 22373-22376 (έξοδα ταξιδιού, και «Bewirtungskosten-Abrechnung» για μία σύσκεψη SANCO).

³⁹⁵ Βλ. αιτιολογική σκέψη (263) και 32540-32542, 32052, 32053.

³⁹⁶ Βλ. 23616, 23617, 23597.

³⁹⁷ Βλ. 32710.

³⁹⁸ Βλ. 32710.

³⁹⁹ Βλ. 22367, 22377, 22378.

⁴⁰⁰ Βλ. 32540-32542, 32052, 32053.

⁴⁰¹ Βλ. 32600-32607.

επιθετικά τις εξαγωγές της, ενώ η ΟΤΚ είχε σημειώσει ελαφρά απώλεια του μεριδίου της στην εγχώρια αγορά και στη Γερμανία.

- (273) Μια επισκόπηση της κατάστασης στην αγορά ανά χώρα φανερώνει ότι η ΟΤΚ γνωρίζει καλά τις στρατηγικές των ανταγωνιστών της και υποδηλώνει ότι ένας από τους στόχους της λέσχης SANCO είναι η διατήρηση των υψηλών τιμών (ανεπίσημη μετάφραση):

Όσον αφορά τη Γερμανία: «... η Deg. [...] προκαλεί αναστατώσεις στη λέσχη SANCO -όπως και παντού, αναζητεί πελάτες για τους σωλήνες τους οποίους στο παρελθόν παρέδιδε στην WW... Η λέσχη SANCO μπόρεσε να διατηρήσει την τιμή των σωλήνων SANCO σε αξιοθαύμαστα υψηλό επίπεδο, αλλά σήμερα δέχεται και αυτή πιέσεις και εμφανίζει πτώση... Οι Γερμανοί λένε ότι η αγορά πρόκειται να συρρικνωθεί φέτος σε ποσοστό περίπου 6% - αυτό δεν είναι αλήθεια!...»

Όσον αφορά τη Γαλλία: «... η IMI αύξησε τις παραδόσεις της – συνεργάζεται, προφανώς, με την TMX και έχουν συμφωνήσει για τις παραδόσεις στο Brosett και το Wolseley (Ηνωμένο Βασίλειο). Στις αρχές του έτους, οι τιμές αυξήθηκαν στη Γαλλία, αλλά όλοι πωλούσαν σε παλαιές τιμές – το ίδιο και η TMX, μολονότι δεν το παραδέχεται. Έντονος είναι ο εγχώριος ανταγωνισμός και η TMX πιέζει την Desn... Deg. να κάνει όλο και περισσότερες εξαγωγές στην Ισπανία. Στρατηγική μας είναι να πωλούμε τις προγραμματιζόμενες ποσότητες στην τιμή της αγοράς...»

Όσον αφορά την Ισπανία: «... οι τιμές είναι σήμερα πραγματικά χαμηλές, και εξαιτίας της χαμηλής ζήτησης είναι αδύνατη η άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ανεξάρτητα από την τιμή. Τα μέλη της λέσχης μείωσαν τις παραδόσεις τους [προμήθειες], και το πρόβλημα δεν μπορεί να λυθεί μόνο με αυτούς. Προσπαθούμε πάντως να αποκτήσουμε αρκετή ισχύ χάρη στην αύξηση της τιμής...»

Όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο/Ιρλανδία: «... αυξήσαμε κάπως τις παραδόσεις μας στις αρχές του έτους – αντικαταστήσαμε τους μη ευρωπαϊκούς σωλήνες και έτσι αποφύγαμε την πρόκληση αναταραχής στην αγορά. Προφανώς, πραγματοποιήσαμε πωλήσεις σύμφωνα με τον παλαιό κατάλογο, όπως και όλοι οι άλλοι...»

Όσον αφορά τη Σκανδιναβία: «... οι εισαγωγές των Βρετανών υπερέβησαν κατά πολύ τους ισχυρισμούς τους, πράγμα που έβλαψε την αγορά [...] Οι τιμές πέφτουν – παρά το γεγονός ότι οι Σκανδιναβοί προσπαθούν να συνεργαστούν. Η IMI και η Gusum συνήψαν, κατά τα φαινόμενα, συμφωνία με τη Nordin, έναν όμιλο που έχουν συστήσει τέσσερις μεγάλοι χονδρέμποροι [...] Θα μπορούσατε να θέσετε αυτό το ζήτημα; Υπήρξε προγενέστερη συμφωνία ότι κανείς δεν θα συνήπτε συμφωνία με τον ανωτέρω οργανισμό. Η σκανδιναβική λέσχη πρέπει να τα βγάζει πέρα και στους δύσκολους καιρούς».

Όσον αφορά τις χώρες Μπενελούξ: «Έχει ληφθεί αρκετά καλή μέριμνα στις Κάτω Χώρες. Οι όγκοι έχουν παραμείνει οι ίδιοι, ενώ οι τιμές σημειώνουν άνοδο. Η TMX προσπαθεί να επεκταθεί στην Ολλανδία, επειδή η HME άρχισε να πραγματοποιεί εξαγωγές στη Γαλλία».

Στην περίληψη, ο συντάκτης αναφέρει ότι «πάντως οι υπεύθυνοι παραγωγοί πρέπει να αγωνιστούν για τις τιμές».

9.2.6. 1994

- (274) Εσωτερικό υπόμνημα της ΟΤΚ με ημερομηνία 2 Φεβρουαρίου 1994 αναφέρεται σε επίσκεψη στην ΕΜ, κατά την οποία η ΟΤΚ ενημερώθηκε για τη διάρθρωση, την οργάνωση, τη διοίκηση, το προσωπικό, τις πρώτες ύλες και τον όγκο παραγωγής της ΚΜ⁴⁰².
- (275) Σύμφωνα με την ΚΜΕ, στις 23 Φεβρουαρίου 1994, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη τομεακή σύσκεψη ECPPC στην οποία συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, υπάλληλοι της ΚΜΕ⁴⁰³. Η σύσκεψη εντασσόταν στις «συσκέψεις της Ζυρίχης»⁴⁰⁴.
- (276) Σύμφωνα με τη Mueller, την άνοιξη του 1994, οργανώθηκε σύσκεψη στις Βρυξέλλες ("Hotel Royal Windsor") ύστερα από επίσημη σύσκεψη της επιτροπής χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων της IWCC. Μεταξύ άλλων συμμετείχαν οι IMI, Wednesbury, ΚΜ, Wieland, ΟΤΚ, ΧΑΛΚΟΡ, ΗΜΕ και BCZ. Στη σύσκεψη συζητήθηκαν οι αυξήσεις του τιμοκαταλόγου, οι εκπτώσεις και ο περιορισμός των πωλήσεων πριν από την εφαρμογή των αυξήσεων των τιμών. Σύμφωνα με τη Mueller, η IMI και η Wednesbury πρότειναν αυξήσεις των τιμών και έθιξαν συναφή ζητήματα⁴⁰⁵. «Η IMI και η Wednesbury υπέβαλαν από κοινού πρόταση για την επιβολή αύξησης της τιμής στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αργότερα η πρόταση τέθηκε επιτυχώς σε εφαρμογή με διαδοχικές αυξήσεις των τιμών μεταξύ Απριλίου και Νοεμβρίου 1994, πράγμα που οδήγησε σε συνολική άνοδο της τιμής των χαλκοσωλήνων της τάξης του 60% περίπου»⁴⁰⁶. Ενδέχεται επίσης να συζητήθηκαν η κατανομή του όγκου/ποσοστάσεις για το Ηνωμένο Βασίλειο⁴⁰⁷.
- (277) Σε διαφορετική υποβολή παρατηρήσεων, η Mueller διευκρίνισε ότι «πιθανόν στα μέσα περίπου της δεκαετίας του '90», ύστερα από σύσκεψη IWCC πραγματοποιήθηκε σύσκεψη με θέμα συζήτησης τους πραγματικούς και τους επιδιωκόμενους όγκους πωλήσεων στην ιρλανδική αγορά⁴⁰⁸. Σε χειρόγραφες σημειώσεις συνοψίζονται οι συζητήσεις για τον όγκο των πωλήσεων όσον αφορά την ιρλανδική αγορά. Δεδομένου ότι οι σημειώσεις είναι γραμμένες σε χαρτί του «Royal Windsor Hotel», είναι πιθανό αμφότερες οι αναφορές της Mueller να αφορούν την ίδια σύσκεψη. Οι σημειώσεις περιλαμβάνουν τον κατάλογο των τόνων με τους οποίους, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της IMI, εφοδιάστηκε η Ιρλανδία, με αναφορά κάθε εταιρείας, καθώς και την προτεινόμενη μείωση του όγκου πωλήσεων για κάθε επιχείρηση, για παράδειγμα οι πωλήσεις της IMI υπολογίστηκαν σε «280» από την ΤΜΧ, η ΤΜΧ ανέφερε «350», ενώ ο προβλεπόμενος όγκος πωλήσεων ήταν «300». Ο κατάλογος περιλαμβάνει επίσης αριθμητικά στοιχεία για την IMI, την ΟΤΚ, την ΚΜ, τη Wieland, τη ΧΑΛΚΟΡ και τη Wednesbury⁴⁰⁹. Υπάλληλος της ΟΤΚ ανέφερε ότι, στις 23 Απριλίου 1994, πραγματοποιήθηκε στο "Royal Windsor Hotel" στις Βρυξέλλες σύσκεψη WCC της επιτροπής χαλκοσωλήνων. Εξήγησε ότι ενδέχεται, είτε πριν είτε μετά την επίσημη σύσκεψη IWCC, να πραγματοποιήθηκε ανεπίσημη σύσκεψη⁴¹⁰. Μία πρόσκληση

⁴⁰² Βλ. 11032-11033.

⁴⁰³ Βλ. 22367, 22379-22381 (έξοδα ταξιδιού).

⁴⁰⁴ Βλ. αιτιολογική σκέψη (263) και 32540-32542, 32052, 32053.

⁴⁰⁵ Βλ. 0019-0020, 15951.

⁴⁰⁶ Βλ. 15951.

⁴⁰⁷ Βλ. 15951 με περαιτέρω επεξηγήσεις σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών και την παρακολούθηση.

⁴⁰⁸ Βλ. 0367-0369.

⁴⁰⁹ Βλ. τις υποσημειώσεις της σελίδας 0425 και τις επεξηγήσεις στις 0367-0369.

⁴¹⁰ Βλ. 32710.

IWCC φανερώνει ότι, από τις 23 έως τις 25 Μαρτίου 1994, πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Windsor στις Βρυξέλλες σύσκεψη IWCC. Χειρόγραφες σημειώσεις που βρέθηκαν στο γραφείο του κ. Wallace δηλώνουν ότι πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις που αφορούσαν, τουλάχιστον, την ιρλανδική αγορά⁴¹¹.

- (278) Μεταξύ Μαρτίου και Δεκεμβρίου 1994, η ΕΜ και η ΟΤΚ αλληλογραφούσαν σχετικά με διάφορες προγραμματιζόμενες συσκέψεις (τον Απρίλιο, το Μάιο, τον Ιούνιο, το Σεπτέμβριο και το Δεκέμβριο). Ανάμεσα στα θέματα που εθίγησαν στις συσκέψεις ήταν και η πίεση που ασκείται στους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων στην Ευρώπη⁴¹². Κατά το ίδιο διάστημα, η ΟΤΚ είχε επίσης επαφές και με τη Wieland⁴¹³.
- (279) Σύμφωνα με την ΚΜΕ, στις 25 Μαΐου 1994, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στη Ζυρίχη στην οποία συμμετείχε και ένας εκπρόσωπος της ΕΜ⁴¹⁴. Οι σημειώσεις που υπέβαλε η ΟΤΚ επιβεβαιώνουν τη σύσκεψη. Επρόκειτο για σύσκεψη επιχειρησιακού επιπέδου⁴¹⁵.
- (280) Στις 30 Μαΐου 1994, η ΟΤΚ έλαβε φαξ από την ΚΜ το οποίο περιείχε στοιχεία για πωλήσεις (πιθανότατα της ΚΜ) του πρώτου τετραμήνου του 1994⁴¹⁶. Άλλοι πίνακες με ημερομηνίες 9 Ιουνίου 1994 και 15 Ιουνίου 1994 φανερώνουν τους όγκους των πωλήσεων και τα μερίδια αγοράς των παραγωγών SANCO ΚΜ, Wieland, BCZ, ΤΜΧ, ΕΜ, και των μη παραγωγών SANCO Buntmetall, «DG/DS», ΧΑΛΚΟΡ, ΗΜΕ, ΙΜΙ, ΟΤΚ, "WB" και "MKM" για το πρώτο πεντάμηνο και για το 1993⁴¹⁷. Στις 3 Ιουνίου 1996, η ΤΜΧ ανέφερε με φαξ σε υπάλληλο της Outokumpu ότι ο τιμοκατάλογος αριθ. 19 εφαρμόζοταν από την 1^η Ιουνίου, επισημαίνοντας επίσης τις εκπτώσεις για τους «γαλλικούς σωλήνες SANCO», «τους εισαγόμενους σωλήνες SANCO», «τις εισαγωγές με απόθεμα», και «τις εισαγωγές εκ του εργοστασίου»⁴¹⁸.
- (281) Από έκθεση εξόδων ταξιδιού φαίνεται ότι υπάλληλος της ΕΜ συμμετείχε σε σύσκεψη στη Ζυρίχη στις 16 Ιουνίου 1994⁴¹⁹. Η ΟΤΚ επιβεβαίωσε ότι πραγματοποιήθηκε σύσκεψη σε επιχειρησιακό επίπεδο. Συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, οι εταιρείες Wieland, ΙΜΙ, Wednesbury, ΤΜΧ, ΕΜ, ΗΜΕ, ΧΑΛΚΟΡ, Desnoyers, BCZ, MKM και ΟΤΚ. Η ΚΜΕ δεν επιβεβαίωσε τη συμμετοχή των υπαλλήλων της, οι οποίοι, σύμφωνα με την ΟΤΚ, συμμετείχαν στη σύσκεψη⁴²⁰. Σύμφωνα με τις σημειώσεις της ΟΤΚ, η σύσκεψη εστιάστηκε κυρίως στη γερμανική αγορά, όπου οι τιμές είχαν καθοδική πορεία και όπου αμφισβητείτο όλο και περισσότερο η αξιοπιστία των πληροφοριών σχετικά με τα μερίδια αγοράς. Η ΚΜ και η Wieland ενημέρωσαν τις άλλες εταιρείες σχετικά με την απόφασή τους να επιβάλουν από κοινού κυρώσεις εάν

⁴¹¹ Βλ. 3450-3453.

⁴¹² Βλ. 10832-10841.

⁴¹³ Βλ. το υπόμνημα το οποίο πιθανότατα καταρτίστηκε για σύσκεψη με τη Wieland, 11034-11035, όσα γνώριζε η Outokumpu σχετικά με την παραγωγική ικανότητα της Wieland, 11038.

⁴¹⁴ Βλ. 22367, 22382 (έξοδα ταξιδιού).

⁴¹⁵ Βλ. 22738.

⁴¹⁶ Βλ. 22784.

⁴¹⁷ Βλ. 22785, 22786.

⁴¹⁸ Βλ. 22787-22788.

⁴¹⁹ Βλ. 32540, 32541, 32052, 32053, βλ. 22367, 22383 (βλ. ωστόσο τις αντικρουόμενες ημερομηνίες στην έκθεση των εξόδων ταξιδιού).

⁴²⁰ Βλ. 22367, 22383 (έξοδα ταξιδιού) αφενός, και 32710 αφετέρου.

δεν ετηρούντο οι συμφωνηθέντες κανόνες. Διάφοροι παραγωγοί σωλήνων ανέφεραν ότι θα τηρούσαν τους συμφωνηθέντες όγκους⁴²¹.

- (282) Σημειώσεις της ΟΤΚ από τη σύσκεψη της 16^{ης} Ιουνίου 1994 επιβεβαιώνουν ότι η προηγούμενη σύσκεψη πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου. Πληροφορίες σχετικά με τις συμφωνίες που συνήφθησαν κατά τη σύσκεψη της 25^{ης} Μαΐου διέρρευσαν λίγο μετά σε διανομείς. Η διαρροή των πληροφοριών σχετικά με τις συμφωνίες αναστάτωσε τους συμμετέχοντες οι οποίοι εκδήλωσαν την απροθυμία τους να συμμετέχουν σε επόμενες συσκέψεις εάν διέρρεαν οι πληροφορίες. Η Wieland και η ΚΜ ήταν διατεθειμένες να υποστηρίξουν τις αυξήσεις των τιμών σε ολόκληρη την Ευρώπη παρά το γεγονός ότι θα έχαναν 15,8% του μεριδίου αγοράς⁴²². Η Wieland ανέφερε ότι χορήγησε εκπτώσεις 26% περίπου σε "παραγγελίες M/DS/ZO, 5-10 τόνους ανά παραγγελία", και 28% περίπου σε μεγάλους εμπόρους, η BCZ αντίστοιχα 29-31% και 32%, η MKM 37-38% και 36% αντίστοιχα. Συζητήθηκαν επίσης οι εκπτώσεις άλλων παραγωγών (Buntmetall, HME, EM και Desnoyers)⁴²³. Αφού παρουσίασαν όλοι την κατάσταση των πωλήσεων τους στη Γερμανία και συμφώνησαν στους όγκους (για παράδειγμα IMI: «τιμήστε το πνεύμα»), ο υπάλληλος της Outokumpu έφυγε από τη σύσκεψη ύστερα από 5 ½ ώρες με το σχόλιο: «Θα συμμορφωθώ με τον προτεινόμενο όγκο μέχρι τον Αύγουστο. Αν αυτή η ομάδα δεν έρθει στα συγκαλά της, θα ακολουθήσω ευχαρίστως το παράδειγμα των ΚΜ&WW και θα ανοίξω τους ασκούς του Αιόλου»⁴²⁴.
- (283) Στις 6 Μαΐου 1994, η Wieland έστειλε φαξ στην Kabelmetal, την ΟΤΚ, την ΤΜΧ, την ΕΜ, την ΙΜΙ, και τη Wednesbury προσκαλώντας τις σε «σύσκεψη χαλκοσωλήνων νερού», στις 8 Ιουλίου 1994, στο Forum Tower του αεροδρομίου της Ζυρίχης⁴²⁵. Δεν έχει επιβεβαιωθεί από κανένα από τα μέρη εάν όντως πραγματοποιήθηκε η σύσκεψη⁴²⁶.

---

⁴²¹ Βλ. 32710, 22738-22743.

⁴²² Βλ. 22738, 22739.

⁴²³ Για περισσότερες πληροφορίες βλ. 22740, 22741.

⁴²⁴ Βλ. 22742, 22743, 32710.

⁴²⁵ Βλ. 0367 και αντίστοιχο παράρτημα 11 (0422, 0423).

⁴²⁶ Βλ. 0367.

9.2.7. 1995

(284) Κατά την περίοδο από τον Ιούλιο του 1994 μέχρι τα τέλη του 1995, οι επιχειρήσεις συναντήθηκαν σε διάφορες περιπτώσεις στο πλαίσιο συσκέψεων των ενώσεων⁴²⁷. Δεν ήταν δυνατό να προσδιοριστεί σε ποιο βαθμό πραγματοποιήθηκαν επιζήμιες για τον ανταγωνισμό επαφές επ'ευκαιρία των συσκέψεων αυτών. Σύμφωνα όμως με πρώην στέλεχος της βιομηχανίας χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, πράγμα που επιβεβαίωσε και η BCZ, οι επαφές συνεχίστηκαν μέχρι τα μέσα του 1995 και τουλάχιστον μια σύσκεψη αντίθετη στον ανταγωνισμό πραγματοποιήθηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο γύρω στο Μάιο ή τον Ιούνιο του 1995, πιθανόν επ'ευκαιρία σύσκεψης των ενώσεων. Συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, η BCZ και άλλοι τακτικοί θαμώνες των συσκέψεων ευρωπαϊκού επιπέδου⁴²⁸. Σύμφωνα με επεξηγήσεις της ΚΜΕ, δεν πραγματοποιήθηκε ανάλογη επαφή επ'ευκαιρία της σύσκεψης IWCC στην Tucson (15-17 Μαΐου 1995). Η ΚΜΕ υποστήριξε ότι δεν υπέπεσαν στην αντίληψη των υπαλλήλων της τυχόν επαφές αντίθετες στον ανταγωνισμό «στη διάρκεια αυτών των συσκέψεων» κατά την αναφερθείσα χρονική περίοδο⁴²⁹. Η ΚΜΕ αναφέρει, ωστόσο, ότι «δεν μπορεί να αποκλείσει εντελώς τις αντίθετες στον ανταγωνισμό επαφές»⁴³⁰. Κατά την προφορική διαδικασία, η ΟΤΚ απέφυγε να αποκλείσει κατηγορηματικά την πραγματοποίηση επαφών αντίθετων στον ανταγωνισμό, αλλά δεν θυμόταν εάν πραγματοποιήθηκαν ανάλογες επαφές το 1995⁴³¹. Παρότι η δήλωση του πρώην διοικητικού υπαλλήλου, που επιβεβαιώθηκε από την BCZ, συναινεί στο ότι πραγματοποιήθηκε συνάντηση αντίθετη στον ανταγωνισμό, οι εξηγήσεις της ΚΜΕ και της Wieland δεν αποδεικνύουν το αντίθετο. Εντούτοις, ελλείψει επιβεβαίωσης από άλλους συμβαλλόμενους που συμμετείχαν στη σύσκεψη, που έγινε το Μάιο ή τον Ιούνιο του 1995 και λόγω έλλειψης συγκεκριμένης ημερομηνίας της εν λόγω σύσκεψης, η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν αποδεικνύεται επίσης ότι όντως πραγματοποιήθηκε σύσκεψη σε ευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ των συμβαλλόμενων.

⁴²⁷ Για παράδειγμα από τον Ιούνιο του 1994 έως το Δεκέμβριο του 1996, οι υπάλληλοι της ΚΜΕ συμμετείχαν τουλάχιστον στις ακόλουθες εκδηλώσεις σχετικά με τους χαλκοσωλήνες: 21/22 Ιουνίου 1994, ομάδα εργασίας ECPPC στις Βρυξέλλες· από 10-14 Ιουλίου 1994, σύσκεψη ECPPC στην Ελβετία· 19/20 Ιουλίου 1994, σύσκεψη ECPPC στη Φρανκφούρτη· 18-20 Οκτωβρίου 1994 οργανωτική επιτροπή ECPPC στις Βρυξέλλες· 21-23 Νοεμβρίου 1994 επιτροπή ECPPC/προώθησης στις Βρυξέλλες· 12/13 Δεκεμβρίου 1994, σύσκεψη ECPPC στη Φρανκφούρτη· 21-23 Φεβρουαρίου 1995, επιτροπή προώθησης στο Λονδίνο· 07/08 Μαρτίου 1995, σύσκεψη στη Ζυρίχη· 24 Μαρτίου 1995, σύσκεψη σχετικά με την εκστρατεία προώθησης στο Λονδίνο· 17/28 Μαρτίου 1995, σύσκεψη της επιτροπής προώθησης στο Παρίσι· 29-31 Μαΐου 1995 εκστρατεία προώθησης ECPPC στη Βαρκελώνη· 29 Αυγούστου 1995, σύσκεψη ECPPC για τους Curotherm-Werbung στη Φρανκφούρτη ή στην Ελβετία· 11/12 Σεπτεμβρίου 1995, εκστρατεία προώθησης ECPPC στην Κοπεγχάγη· 18 Σεπτεμβρίου 1995, οργανωτική επιτροπή ECPPC στις Βρυξέλλες· 12 Δεκεμβρίου 1995, οργανωτική επιτροπή ECPPC στις Βρυξέλλες· 31 Ιανουαρίου – 1 Φεβρουαρίου 1996, σύσκεψη ECPPC στις Βρυξέλλες, 18-19 Μαρτίου 1996 σύσκεψη IWCC- και σύσκεψη επιτροπής ECPPC στη Βαρκελώνη· 30 Μαΐου 1996, επιτροπή προώθησης -ECPPC στη Φρανκφούρτη, 12 Ιουνίου 1996, σύσκεψη ECPPC στις Βρυξέλλες ή τη Βουδαπέστη· 9-10 Δεκεμβρίου 1996, σύσκεψη της επιτροπής προώθησης, στις Βρυξέλλες. Βλ. επίσης 31205-31224 (έξοδα ταξιδιού) και 31271-31274 (πρακτικά). Βλ. 33420.

⁴²⁸ Βλ. απάντηση της ΚΜΕ στην κοινοποίηση αιτιάσεων της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003, σ. 35.

⁴²⁹ Βλ. απάντηση της ΚΜΕ στην κοινοποίηση αιτιάσεων της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003, σ. 35, η οποία επιβεβαιώθηκε στην προφορική διαδικασία της 28^{ης} Νοεμβρίου 2003, όπου κάποιος εκπρόσωπος εξήγησε ότι «η ΚΜΕ δεν μπορούσε να αποκλείσει» το ενδεχόμενο να έγιναν παρόμοιες επαφές.

⁴³¹ Βλ. διαφάνεια 12, 13 των σημειώσεων «Copper Plumbing Tubes – Oral Hearing – Outokumpu Speaking Notes» της 28^{ης} Νοεμβρίου 2003.

Κάποια στιγμή το 1995, η Boliden έπαψε να συμμετέχει στις συσκέψεις της σύμπραξης.

9.2.8. 1996

- (285) Η Wieland ανέφερε ότι, την 1^η Φεβρουαρίου 1996, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στη Στουτγάρδη («Hotel Mövenpick»), στην οποία συμμετείχαν η Wieland, η TMX και η EM⁴³². Η σύσκεψη αφορούσε, όπως φαίνεται, μόνο τη Wieland και την ΚΜΕ⁴³³. Δεν ήταν δυνατό να εξακριβωθεί εάν η σύσκεψη αφορούσε ανώτατα στελέχη, όπως ανέφερε η Wieland, ή απλώς τη γαλλική αγορά, όπως υποστηρίζει η ΚΜΕ⁴³⁴.
- (286) Σύμφωνα με τη Wieland, στις 5 Μαρτίου 1996 πραγματοποιήθηκε στο Ντύσσελντορφ (Arabella Hotel) σύσκεψη των εμπορικών αντιπροσώπων⁴³⁵, ενώ, στις 26 Μαρτίου 1996, πραγματοποιήθηκε άλλη σύσκεψη στη Στουτγάρδη («Mövenpick»)⁴³⁶. Κανένας άλλος συμβαλλόμενος δεν αναφέρει αυτές τις συσκέψεις. Λαμβάνοντας υπόψη το χώρο διεξαγωγής τους, οι συσκέψεις ενδέχεται να αφορούσαν μόνο τους παραγωγούς SANCO (εξαιρουμένης της BCZ)⁴³⁷.
- (287) Η Wieland εξήγησε ότι, στις 11 Απριλίου 1996, πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο της Φρανκφούρτης («Airport Center») σύσκεψη ανώτατων στελεχών⁴³⁸. Η ΟΤΚ επιβεβαίωσε ότι επρόκειτο για σύσκεψη ανώτατου επιπέδου, μολονότι δεν θυμάται συγκεκριμένα ποιοι συμμετείχαν. Σύμφωνα με την ΟΤΚ, πιθανότατα συμμετείχαν οι συνήθεις εκπρόσωποι του ομίλου ΚΜΕ, η Wieland, η ΙΜΙ και η ΟΤΚ⁴³⁹. Η ΟΤΚ ανέφερε ότι στη σύσκεψη αυτή, οι συμμετέχοντες συζήτησαν την πιθανότητα έναρξης του συστήματος παρακολούθησης των μεριδίων αγοράς⁴⁴⁰.
- (288) Όπως αναφέρει η ΟΤΚ, στις 3 Μαΐου 1996, συγκλήθηκε στη Ζυρίχη σύσκεψη επιχειρησιακού επιπέδου μετά την προηγούμενη σύσκεψη ανώτατου επιπέδου που πραγματοποιήθηκε στις 11 Απριλίου 1996⁴⁴¹. Συμμετείχαν οι ΟΤΚ, ΚΜΕ, ΕΜ, Wieland και ΙΜΙ⁴⁴². Η ΟΤΚ διευκρίνισε ότι το ρόλο του προέδρου ανέλαβε εκ των πραγμάτων εκπρόσωπος της ΚΜ. Αναφερόμενος στη σύσκεψη ανώτατου επιπέδου της 11^{ης} Απριλίου, ο εν λόγω εκπρόσωπος πρότεινε τη σταθεροποίηση της γερμανικής αγοράς, όπου είχε σημειωθεί τέτοια πτώση της ζήτησης που ανάγκασε την ΚΜΕ να κλείσει το εργοστάσιό της στο Osnabrück για επτά ημέρες. Έτσι η ΚΜΕ ζήτησε σημαντικές εκπτώσεις των όγκων που εισήγαγαν άλλοι παραγωγοί σωλήνων στη

⁴³² Βλ. 22875.

⁴³³ Βλ. 32711.

⁴³⁴ Βλ. απάντηση της ΚΜΕ στην κοινοποίηση αιτιάσεων της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003, σ. 35, 36.

⁴³⁵ Βλ. 22868.

⁴³⁶ Βλ. 22868;βλ. επίσης τον πίνακα με ημερομηνία 23.04.1996, 31137.

⁴³⁷ Βλ. 32711.

⁴³⁸ Βλ. 22875.

⁴³⁹ Βλ. 32711. Σε εσωτερικά έγγραφα της Outokumpu της 10ης Απριλίου 1996 αναφέρεται ότι «εάν δεν βελτιωθεί η κατάσταση στην Ισπανία, θα επιχειρήσουμε ισχυρή αντεπίθεση οπότε είναι αναπόφευκτος ο πόλεμος με την ΚΜΟ!» (11040). Όσον αφορά την Ισπανία «η Kabelmetal έχει προκαλέσει αναστάτωση στον ανταγωνισμό και δεν σέβεται τη διάρθρωση και τις τιμές της αγοράς. Θα ήταν κρίμα να ακυρωθούν τα αποτελέσματα της πολλά υποσχόμενης εκστρατείας AFNOR εξαιτίας των ενεργειών της ΚΜΕ· οι συνέπειες θα ήταν ανάλογες με το λαπωνικό πόλεμο»· όσον αφορά την Πολωνία: «η ΙΜΙ και η ΒΜΑ κατέστρεψαν την τιμή της αγοράς», 11041.

⁴⁴⁰ Βλ. 32711.

⁴⁴¹ Βλ. 11764, 32711, επίσης 32543.

⁴⁴² Βλ. 32711.

Γερμανία, ειδάλλως οι Γερμανοί κατασκευαστές σωλήνων θα αντιδρούσαν σε άλλες γεωγραφικές αγορές. Οι συμμετέχοντες απάντησαν ότι ανάλογες συμφωνίες σχετικά με τον όγκο έπρεπε να γίνουν και για άλλες κύριες αγορές, και αποδέχθηκαν την πρόταση⁴⁴³. Η ΚΜΕ επιβεβαίωσε την πραγματοποίηση σύσκεψης στη Ζυρίχη στις 3 Μαΐου 1996, τη συμμετοχή υπαλλήλων της⁴⁴⁴, καθώς και ότι η σύσκεψη είχε σκοπό να δημιουργήσει ένα πλαίσιο για μελλοντικές συζητήσεις⁴⁴⁵.

(289) Σημειώσεις της ΟΤΚ που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια της σύσκεψης απηχούν το περιεχόμενο:

«[Υπάλληλος της ΚΜΕ] αναφέρθηκε στην προηγούμενη σύσκεψη της 11^{ης} Απριλίου όπου παρευρίσκονταν «τα μεγάλα παιδιά». Ζήτησε τα εξής:

- 1. Παρακολούθηση του όγκου*
- 2. Συζήτηση για τις τιμές*
- 3. Ανταλλαγή στοιχείων για παραγγελίες αγορών και παραδιδόμενους όγκους*
- 4. Δίαυλο επικοινωνίας*

[Υπάλληλος της ΚΜΕ] παρουσίασε μέσα από δείκτες την εξέλιξη του όγκου και των τιμών της ΚΜ και της WW για τα έτη 1989-1995 [...]

Η αντιμετώπιση των Γερμανών: εάν οι εισαγωγές δεν μειωθούν αντίστοιχα με τη μείωση της ζήτησης, οι Γερμανοί θα αντιδράσουν σε όλες τις άλλες αγορές. Στόχος της σύσκεψης είναι να διαπιστωθεί κατά πόσο είναι δυνατή η εξεύρεση ενός κοινά αποδεκτού σχεδίου μεταξύ των ΚΜΕ-WW-IMI-ΟΚΚ.

[Υπάλληλος της ΚΜΕ] ρώτησε τους συμμετέχοντες κατά πόσο ήταν διατεθειμένοι να συνεργαστούν (=θα μειώσετε τις ποσότητες;)

- [Υπάλληλος της ΙΜΙ]: εντάξει, εάν η τιμή ανεβεί σε 2 ή 3 διαφορετικές χώρες. Προϋπόθεση για την επιτυχία είναι ένα συνολικό πακέτο, το οποίο μπορεί να γίνει δεκτό και από τους άλλους.

- [Υπάλληλος της ΟΤΚ]: αν περιμένετε συνεργασία, η ΚΜ πρέπει να συμπεριφερθεί σωστά στην Ισπανία και η WW στην Αγγλία.

---

⁴⁴³ Βλ. 32711.

⁴⁴⁴ Βλ. 22367, 22385-22390 (έξοδα ταξιδιού).

⁴⁴⁵ Βλ. 32543, αλλά και την αιτιολογική σκέψη (263) και 32540-32542, 32052, 32053.

Προβλέψεις για τη ζήτηση

	1ο τρίμηνο	2ο τρίμηνο	3ο τρίμηνο	4ο τρίμηνο	
1995	25200 to	22950	22 200	23100 (E)	93450 τόνοι
1996	18900 to	21000	20100	21000	81000 τόνοι
	-25%	-10%	-9,5%	-10%	

Εκπτώσεις:

	Τρέχουσες	Στόχος
RAL	42-46%	42-46%
IMP-SANCO	38-45%	40-44%
SANCO	30-35%	38-42%

Εξαιρουμένης της τιμολόγησης της *Woeste/Babcock*. Οι ανώτατες εκπτώσεις στις *C&G*, *Thyssen Metal Merchants*.

ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΕ ΝΑΙ Ή ΟΧΙ; μέχρι τις 17 Μαΐου 1996

EMT > *Degond/Desnoyers, HME*

WW > *BMA*

Niemand > *MKM*

KM > *BCZ, ΧΑΛΚΟΡ*

IMI > *Wednesbury*

OKC

Εάν όλοι συμφωνούν, εκτέλεση στις 20 Μαΐου 1996

[...]

1. MKT 2ο τρίμηνο: πτώση 10% από το 1995 > εισαγωγές, να μειωθούν επίσης κατά 10%.

2. Πάγωμα των εκπτώσεων (RAL)

3. Εκπτώσεις στους γερμανικούς SANCO μέχρι (5%) για να μειωθεί η διαφορά της τιμής

4. *Linienspiel* 1-2 γραμμές/μήνα με έναρξη τον Ιούλιο (στόχος η κάλυψη της ζημίας [5%] + 40 γερμανικά μάρκα από προγενέστερη απώλεια 1992-1995)

[...]

Η επόμενη σύσκεψη

23 Μαΐου-Μιλάνο

*Birmingham 25 Ιουνίου απόγευμα.*⁴⁴⁶

- (290) Η Wieland ανέφερε ότι, στις 21 Ιουνίου 1996, πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο του Παρισιού (“Holiday Inn”) σύσκεψη ανώτατων στελεχών στην οποία συμμετείχαν η Wieland και η TMX⁴⁴⁷. Δεδομένου ότι οι υπόλοιποι συμβαλλόμενοι δεν θυμούνται τη σύσκεψη, ενδέχεται να αφορούσε μόνο τον όμιλο ΚΜΕ και τη Wieland (παραγωγούς SANCO) ή τη γαλλική αγορά⁴⁴⁸.
- (291) Η Wieland ανέφερε ότι, στις 25 Ιουνίου 1996, συγκλήθηκε στο Manchester (“Hilton”) σύσκεψη των εμπορικών αντιπροσώπων⁴⁴⁹. Η ΟΤΚ θυμάται μια τέτοια σύσκεψη σε επιχειρησιακό επίπεδο. Η σύσκεψη αυτή πιθανότατα αποτέλεσε συνέχεια της σύσκεψης ανώτατου επιπέδου της 11^{ης} Απριλίου και συμμετείχαν τα ίδια στελέχη που συμμετείχαν και στη σύσκεψη της 3^{ης} Μαΐου 1996⁴⁵⁰.
- (292) Η ΟΤΚ ανέφερε αρχικά ότι, τον Ιούνιο του 1996, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στη Φρανκφούρτη⁴⁵¹. Αργότερα διευκρίνισε ότι η σύσκεψη ήταν επιχειρησιακού επιπέδου και πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιουλίου 1996 στο Frankfurt Sheraton Hotel⁴⁵². Η ΟΤΚ ανέφερε ότι συμμετείχαν η ΚΜΕ και η ΙΜΙ, ενώ η Wieland δεν εκπροσωπήθηκε⁴⁵³. Στη διάρκεια της σύσκεψης, οι γερμανοί παραγωγοί σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων πρότειναν την παραγωγή ενιαίου τιμοκαταλόγου για την Ευρώπη. Η ΙΜΙ και η ΟΤΚ απέρριψαν την ιδέα, ενώ επανεξετάστηκαν οι όγκοι παράδοσης και τα μερίδια αγοράς. Συνήχθη το συμπέρασμα ότι οι στατιστικές δεν ήταν ακριβείς, υπήρξε διάβρωση των τιμών, ενώ δεν τηρήθηκαν οι προτεινόμενοι περιορισμοί του όγκου για τη γερμανική αγορά. Σύμφωνα με την ΟΤΚ, λίγο μετά τη σύσκεψη, οι γερμανοί παραγωγοί αύξησαν τους όγκους για να συμπληρώσουν την παραγωγική τους ικανότητα και έριξαν τις τιμές τους⁴⁵⁴.
- (293) Το Νοέμβριο του 1996, η ΟΤΚ κυκλοφόρησε εσωτερικό υπόμνημα στη διοικητική μονάδα προϊόντων χαλκού της εταιρείας σχετικά με τους νόμιμους περιορισμούς όσον αφορά τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ ανταγωνιστών⁴⁵⁵.

---

⁴⁴⁶ Βλ. 22744-22750.

⁴⁴⁷ Βλ. 22876. Σύμφωνα με τη Wieland, η σύσκεψη αφορούσε ανώτατα στελέχη.

⁴⁴⁸ Βλ. 32711.

⁴⁴⁹ Βλ. 22868.

⁴⁵⁰ Βλ. 32711. Επίσης βλ. τις σημειώσεις της Outokumpu για την προηγούμενη σύσκεψη 22746, 22749.

⁴⁵¹ Βλ. 11764.

⁴⁵² Βλ. 32711.

⁴⁵³ Βλ. 32711.

⁴⁵⁴ Βλ. 32711, 32712.

⁴⁵⁵ Βλ. 11381-11383. Βλ. επίσης 16973: Σύμφωνα με τη Mueller, αναφέρθηκε ότι, σε μεταγενέστερο στάδιο, η Outokumpu δεν παρακολούθησε μια σύσκεψη ή (ορισμένες συσκέψεις) λόγω της ανησυχίας της σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

9.2.9. 1997

- (294) Σύμφωνα με τη Wieland, στις 14 Φεβρουαρίου 1997, πραγματοποιήθηκε στη Στουτγάρδη ("Hotel Mövenpick") σύσκεψη ανώτατων στελεχών. Η σύσκεψη πιστοποιείται από την ατζέντα υπαλλήλου της Wieland, όπου αναφέρεται ότι κρατήθηκε αίθουσα για 6 άτομα⁴⁵⁶. Τη σύσκεψη αυτή δεν θυμούνται ούτε η ΚΜΕ ούτε η ΟΤΚ⁴⁵⁷.
- (295) Στις 24 Ιουνίου 1997, σύμφωνα με καταχώριση της ατζέντας, εκπρόσωποι της Wieland συνάντησαν εκπροσώπους της ΚΜΕ στη Φρανκφούρτη ("Kempinski Hotel Gravenbruch")⁴⁵⁸.
- (296) Η Wieland ανέφερε ότι, στις 27 Ιουνίου 1997, πραγματοποιήθηκε στη Φρανκφούρτη (Airport Center) σύσκεψη εμπορικών αντιπροσώπων⁴⁵⁹. Η ΟΤΚ επιβεβαίωσε την πραγματοποίηση της σύσκεψης, αλλά διευκρίνισε ότι επρόκειτο για σύσκεψη ανώτατου επιπέδου. Σύμφωνα με την εταιρεία, αντικείμενο της σύσκεψης ήταν να συζητηθεί η εκ νέου εφαρμογή του καθεστώτος παρακολούθησης της αγοράς στη σύσκεψη συμμετείχαν η ΟΤΚ, η ΚΜΕ, η ΙΜΙ και η Wieland⁴⁶⁰.
- (297) Σημειώσεις για μία τηλεφωνική συνδιάλεξη μεταξύ ΚΜΕ και ΟΤΚ πιστοποιούν την ημερήσια διάταξη της σύσκεψης της 28^{ης} και 29^{ης} Ιουλίου 1997. Δεν ήταν δυνατό να προσδιοριστεί ποιος συμβαλλόμενος καθόρισε την ημερήσια διάταξη⁴⁶¹. Σύμφωνα με τις σημειώσεις, σκοπός των συμμετεχόντων ήταν να συμφωνήσουν σε βασικούς κανόνες σχετικά με τον καθορισμό των τιμών των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων. Η τιμολόγηση των σωλήνων θα γινόταν με το μέτρο, ενώ θα συζητούνταν και οι στόχοι για το 1997. Ένα άλλο θέμα της σύσκεψης ήταν η ζήτηση στην Ισπανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο. Θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν «πραγματικά αριθμητικά στοιχεία». Τρίτον, όσον αφορά τον καταμερισμό των ποσοτήτων, έπρεπε να τεθούν τα ακόλουθα σημεία: «έλεγχος (τι και πώς, πληροφορίες)», «η αρχή της ηγετικής θέσης στην αγορά», «άλλες χώρες, Πολωνία», «τι γίνεται αν κάποιος δεν ακολουθεί». Τέταρτον, όσον αφορά «την αύξηση της τιμής αρχής γενομένης το Σεπτέμβριο (40-50 γερμανικά μάρκα)», θα πρέπει να συζητηθούν το τρέχον σύστημα και η διαφάνεια. Τέλος, εξετάστηκε η έκδοση ευρωπαϊκού τιμοκαταλόγου για το 1998⁴⁶².
- (298) Σε εσωτερικό φαξ [...] της 28^{ης} Ιουλίου 1997 αναφερόταν προγραμματιζόμενη επαφή με εκπρόσωπο της ΚΜΕ, ο οποίος είχε αναμειχθεί στην παράβαση⁴⁶³. Υπάλληλος της [...] είχε ενημερωθεί από την ΙΜΙ για την ύπαρξη ενός «πίνακα» που περιελάμβανε ορισμένους κατασκευαστές χαλκοσωλήνων⁴⁶⁴.

⁴⁵⁶ Βλ. 7765, 22876. Η Wieland ανέφερε ότι συνήθως συμμετείχαν η ΚΜΕ, η ΙΜΙ, η Outokumpu και η Wieland. Μόνο σε μια ή σε σποραδικές συσκέψεις συμμετείχαν η Boliden, η HME και η Buntmetall.

⁴⁵⁷ Βλ. 32712.

⁴⁵⁸ Βλ. 7770.

⁴⁵⁹ Βλ. 22868. Σύμφωνα με τη Wieland, κατά κανόνα εκπροσωπούσαν οι κατωτέρω εταιρείες: ΚΜΕ, Tréfilmétaux, Outokumpu, ΙΜΙ, Boliden, Mueller, ΧΑΛΚΟΡ, ΗΜΕ, Wieland and Buntmetall. Ενδεχομένως ορισμένες εταιρείες ή/και υπάλληλοι δεν παρίσταντο σε όλες τις συσκέψεις.

⁴⁶⁰ Βλ. 32712.

⁴⁶¹ Βλ. 32722, 22751.

⁴⁶² Βλ. 22751.

⁴⁶³ Βλ. 0345.

⁴⁶⁴ Για το ιστορικό της υπόθεσης βλ. 16969, 16970.

- (299) Η ΟΤΚ ανέφερε ότι, στις 28 και 29 Ιουλίου 1997, συγκλήθηκε στο Αμβούργο ("Elysee Hotel") σύσκεψη ΕΟΠΝ στην οποία συμμετείχαν (στις 29 Ιουλίου) ανώτατα στελέχη και (στις 28 Ιουλίου) επιχειρησιακά στελέχη. Η ΟΤΚ αναφέρει ότι συμμετείχαν ανώτατα στελέχη των ακόλουθων εταιρειών: ΚΜΕ, Wieland, IMI και ΟΤΚ. Τη σύσκεψη επιχειρησιακού επιπέδου παρακολούθησαν στελέχη των ΟΤΚ, IMI, ΚΜΕ, EM, TMX και Wieland⁴⁶⁵. Στόχος της σύσκεψης ήταν η αναδιοργάνωση των επαφών μεταξύ των ανταγωνιστών επαναλαμβάνοντας την ακριβή ανταλλαγή πληροφοριών. Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν να παρέχουν ακριβή στοιχεία για τον όγκο και τις πωλήσεις⁴⁶⁶. Τα κυριότερα θέματα της σύσκεψης αφορούσαν τον καθορισμό στόχων σχετικά με τα μερίδια αγοράς, κατευθυντηρίων γραμμών για τον καθορισμό των τιμών και των εκπτώσεων για διάφορες ομάδες πελατών. Η ΚΜΕ και η Wieland επιβεβαίωσαν την πραγματοποίηση της σύσκεψης⁴⁶⁷. Την πρόσκληση για τη σύσκεψη απηύθυνε η ΚΜΕ⁴⁶⁸. Σύμφωνα με την ΚΜΕ, μετά τη σύσκεψη του Ιουλίου στο Αμβούργο, οι συσκέψεις οργανώνονταν σύμφωνα με ένα σύστημα κυκλικής εναλλαγής που καθιέρωσαν οι συμμετέχοντες⁴⁶⁹.
- (300) Η ΟΤΚ ανέφερε ότι, στις 9 Σεπτεμβρίου 1997, πραγματοποιήθηκε στη Φρανκφούρτη ("Sheraton Airport Hotel") μεικτή σύσκεψη ανώτατου και επιχειρησιακού επιπέδου, στην οποία συμμετείχαν η Wieland, η ΚΜΕ, η EM, η IMI και η ΟΤΚ⁴⁷⁰. Εκτενείς συζητήσεις σε επίπεδο κορυφής οδήγησαν σε «*συμφωνία σχετικά με τα μερίδια αγοράς που αναλογούσαν σε κάθε συμμετέχοντα, καθώς και με τους στόχους σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών. Τα επιχειρησιακά στελέχη ανέλαβαν το καθήκον να θέσουν σε εφαρμογή τη συμφωνία. Η σύσκεψη περιελάμβανε επίσης απόφαση για τη θέσπιση μιας αξιόπιστης ρύθμισης για την ανταλλαγή των πληροφοριών. Ζητήθηκε από την IMI να καθιερώσει την ανταλλαγή πληροφοριών μέσω ανεξάρτητου φορέα. Τούτο ξεκίνησε πράγματι από τις αρχές του 1998 μέσω του Παγκόσμιου Γραφείου Στατιστικών Μετάλλου (World Bureau of Metal Statistics)*»⁴⁷¹.
- (301) Χειρόγραφες σηκπτώσεις της ΟΤΚ από τη σύσκεψη της 9^{ης} Σεπτεμβρίου παρέχουν στοιχεία για τη συζήτηση των μεριδίων αγοράς της Γαλλίας, της Γερμανίας, των Κάτω Χωρών, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, για τις εκπτώσεις, τις αυξήσεις των τιμών, την προσέγγιση άλλων ανταγωνιστών (BCZ – «[υπάλληλος της ΚΜΕ] θα προσπαθήσει», "HME – ΚΜΕ"...), καθώς και κατά πόσο θα έπρεπε να περιληφθούν άλλες χώρες (ο κατάλογος περιλαμβάνει "CH, IT, AT, Πολωνία, Β, SC, Ουγγαρία, PL+CIS")⁴⁷². Η Wieland και η ΚΜΕ επιβεβαίωσαν τη σύσκεψη, ενώ η Wieland ανέφερε επίσης ότι επρόκειτο για σύσκεψη στελεχών⁴⁷³.

⁴⁶⁵ Βλ. 11764, 32712, 22776, 22777 (πρόσκληση), 9441, 9520 (έξοδα ταξιδιού). Η σύσκεψη επιβεβαιώνεται από τα πρακτικά και από έκθεση εξόδων, βλ. 22408, 22409.

⁴⁶⁶ Βλ. 32712.

⁴⁶⁷ Βλ. 11764, 32544, 22868, 22392, 22404-22410 (πρόσκληση, πρακτικά, έξοδα ταξιδιού). Η ΚΜΕ ανέφερε ότι συμμετείχε και η Outokumpu, η συμμετοχή της οποίας πιστοποιείται από τα πρακτικά. Σύμφωνα με τη Wieland, η σύσκεψη αφορούσε τους εμπορικούς αντιπροσώπους των συμμετεχουσών εταιρειών.

⁴⁶⁸ Βλ. 32544, 22404, 22405.

⁴⁶⁹ Βλ. 32544.

⁴⁷⁰ Βλ. 7771 (ατζέντα), 11764, 32712, 32713, 22768-22770 (πρόσκληση), 22771-22775 (σημειώσεις).

⁴⁷¹ Βλ. 32712, 32713.

⁴⁷² Βλ. 22771-22775.

⁴⁷³ Βλ. 7771 (ατζέντα), 22876, 22392, 22411, 22412. Σύμφωνα με τη Wieland, η σύσκεψη αφορούσε ανώτατα στελέχη. Στέλεχος της Wieland συνόψισε τα πεπραγμένα της σύσκεψης, βλ. 22155, 22156.

- (302) Η ΟΤΚ αναφέρει ότι στις 16 Σεπτεμβρίου 1997 πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι ("Hilton") σύσκεψη επιχειρησιακού επιπέδου στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι των ΚΜΕ, ΤΜΧ, ΕΜ, Wieland, ΙΜΙ και ΟΤΚ⁴⁷⁴. Η σύσκεψη συνεχίστηκε με πρακτικές εργασίες που αφορούσαν τις συμφωνίες της 9^{ης} Σεπτεμβρίου⁴⁷⁵.
- (303) Σε υπόμνημα της Wieland της 17ης Σεπτεμβρίου 1997 συνοψίζονται τα αποτελέσματα μιας σύσκεψης, πιθανότατα της σύσκεψης της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 1997⁴⁷⁶.

«Χαλκοσωλήνες εγκατάστασης στην Ευρώπη: συνοπτικά πρακτικά της σύσκεψής μας για την αξιολόγηση των πέντε κυριότερων αγορών της ΕΕ βάσει του σχεδιασμού πωλήσεων για το διάστημα 97/98. Συμμετέχοντες ηγέτες της αγοράς και τα πιθανά μερίδια αγοράς τους, υπολογιζόμενα βάσει των διαθέσιμων στατιστικών και των εκτιμώμενων όγκων της αγοράς: οι πέντε κυριότερες ευρωπαϊκές αγορές αντιστοιχούν στο 75-80% του συνολικού όγκου της αγοράς της ΕΕ.

Αξιολόγηση, από την άποψη των τιμών, των πέντε κυριότερων αγορών στην ΕΕ: τις χρειαζόμαστε, πρώτον, ώστε η WW σταδιακά να βελτιώσει το περιθώριο μετατροπής κατά 50 γερμανικά μάρκα ανά χιλιόγραμμα.

Γαλλία: σύμφωνα με πληροφορίες της WF, κυκλοφορούν φήμες ότι η ΤΜΧ επιθυμεί να δημοσιεύσει νέο τιμοκατάλογο με αύξηση ύψους 2 FF / kg, που αντιστοιχούν σε 60 γερμανικά μάρκα ανά χιλιόγραμμα με ποσοστό έκπτωσης 54%. Η ΤΜΧ έχει ήδη ενημερώσει εμπιστευτικά διάφορους πελάτες στη Γαλλία ότι, βάσει του νέου τιμοκαταλόγου, θα καθοριστούν (ποσοστιαίες) εκπτώσεις ανά όγκο παράδοσης ως εξής (στον κατωτέρω πίνακα αναφέρουμε επίσης, βάσει της προγενέστερης εμπειρίας, τις διαφορές των εκπτώσεων σε σύγκριση με άλλες κατηγορίες σωλήνων):

[ΠΙΝΑΚΑΣ]

Μόλις ο κατάλογος της ΤΜΧ κυκλοφορήσει επίσημα στην αγορά, θα πρέπει κι εμείς με τη σειρά μας να προσαρμοστούμε σ' αυτόν για τις νέες παραγγελίες που προέρχονται από τη Γαλλία και θα πρέπει να καταρτίσουμε χωρίς χρονοτριβή ένα χωριστό τιμοκατάλογο WW, όπως πράξαμε και στο παρελθόν.

Ηνωμένο Βασίλειο: για να επιτύχουμε τη βελτίωση των εσόδων στην οποία στοχεύουμε και στο Ηνωμένο Βασίλειο, θα προχωρήσουμε βάσει του κατωτέρω σεναρίου εκπτώσεων:

[ΠΙΝΑΚΑΣ]

Γερμανία: Και στη δική μας αγορά, μπορούμε να επιτύχουμε ταχεία βελτίωση της τιμής μόνο μέσω της κατάλληλης αναπροσαρμογής των τιμών... Μέχρι τα τέλη Νοεμβρίου, ή το αργότερο μέχρι τις αρχές Δεκεμβρίου, σκοπεύουμε να δημοσιεύσουμε νέο τιμοκατάλογο SANCO® ...

[ΠΙΝΑΚΑΣ]

---

⁴⁷⁴ Βλ. 11764, 32713.

⁴⁷⁵ Βλ. 32713.

⁴⁷⁶ Βλ. το πλήρες υπόμνημα (μαζί με τους πίνακες) στο 22969-22978.

Ισπανία: λόγω της ιδιαίτερα μεγάλης ζήτησης για χαλκοσωλήνες εγκατάστασης στην Ισπανία, η Outokumpu λέγεται, σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες εκ μέρους της WEBA, ότι επιθυμεί να δημοσιεύσει νέο τιμοκατάλογο με 40-50 ισπανικές πεσέτες ανά χιλιόγραμμο, ενώ προγραμματίζονται και περαιτέρω τιμαριθμικές αναπροσαρμογές λόγω της καλής κατάστασης που επικρατεί στην αγορά.

Η Outokumpu ενημέρωσε ήδη, εμπιστευτικά και εκ των προτέρων, τους σημαντικότερους εταίρους για το ακόλουθο καθεστώς εκπτώσεων (πριν από την έκπτωση):

[ΠΙΝΑΚΑΣ]

Εξάλλου, εξακολουθούν ασφαλώς να χορηγούνται ετήσια επιμίσθια στην Ισπανία. Τα προαναφερθέντα ποσοστά εκπτώσεων προορίζονται για πλήρη φορτία. Σύμφωνα με τον πληροφοριοδότη μας, μόλις κυκλοφορήσει επίσημα ο νέος κατάλογος, η Outokumpu σκοπεύει να τον εφαρμόσει άμεσα σε όλες τις νέες συμβάσεις»⁴⁷⁷.

- (304) Η Mueller ανέφερε ότι, από τα τέλη του 1997 περίπου και πιθανόν μέχρι το Φεβρουάριο του 2001, πραγματοποιήθηκαν «συσκέψεις μεταξύ των αποκαλούμενων «ελεφάντων»» (οι «ελέφαντες» ήταν στελέχη της KME, της IMI, της Outokumpu, της Wieland και, από τον Οκτώβριο του 1997 μέχρι τα τέλη του 1998 περίπου, κατόπιν πρόσκλησης της IMI, και της Mueller).⁴⁷⁸ Η IMI είχε προσεγγίσει τη Mueller με μία «προσφορά» κατανομής της αγοράς εκ μέρους των ελεφάντων»⁴⁷⁹. Το κυριότερο θέμα των συζητήσεων ήταν οι «προβλέψεις για τους όγκους των πωλήσεων, την κατανομή του όγκου και η εκτίμηση για τις αυξήσεις των τιμών»⁴⁸⁰.
- (305) Η Mueller ανέφερε ότι, τουλάχιστον από τις 21 Οκτωβρίου 1997, ασχολήθηκε με την κατάρτιση του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών του Παγκόσμιου Γραφείου Στατιστικών Μετάλλου (World Bureau of Metal Statistics) (στο εξής WBMS)⁴⁸¹. Το έργο της αφορούσε τη συγκέντρωση στοιχείων από καθεμία από τις πέντε συμμετέχουσες εταιρείες (KME, Wieland, IMI, Outokumpu και Mueller) για τις πωλήσεις και τις παραγγελίες σε πέντε χώρες (Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Γαλλία και Κάτω Χώρες). Το WBMS θα διαχειριζόταν το στατιστικό σύστημα⁴⁸².

«Βάσει του συστήματος, κάθε συμμετέχουσα εταιρεία θα υπέβαλλε μηνιαίως πληροφορίες σχετικά με τους όγκους πωλήσεων και τις παραγγελίες (σε τόνους) στις πέντε χώρες. Με τη σειρά του το WBMS θα παρείχε σε μηνιαία βάση τη συνολική ποσότητα σε τόνους που αντιστοιχούσε στις πωλήσεις και τις παραγγελίες που πραγματοποιούσαν οι πέντε συμμετέχοντες στις πέντε χώρες, παρέχοντας τη δυνατότητα σε κάθε επιμέρους συμμετέχοντα να υπολογίζει το μερίδιό του στην επιχειρηματική δραστηριότητα ως ποσοστό της συνολικής επιχειρηματικής δραστηριότητας των συμμετεχόντων.

⁴⁷⁷ Βλ. 22969-22975. Βλ. επίσης το υπόμνημα της 6^{ης} Οκτωβρίου 1997, 22157-22159.

⁴⁷⁸ Βλ. 0025, 0026.

⁴⁷⁹ Βλ. 0026· η προσφορά έγινε σε "Novotel Note"-16970, 16971.

⁴⁸⁰ Βλ. 0026.

⁴⁸¹ Βλ. 0374-0377. Βλ. επίσης τους πίνακες με ημερομηνία 19.5.1997 και εσωτερικό σημείωμα της IMI της 13^{ης} Οκτωβρίου 1997, 3425-3432, 15896-15901, 15953-15955. Βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη (222).

⁴⁸² Βλ. 0376.

Ακόμη, στο πλαίσιο του συστήματος, κάθε συμμετέχων του οποίου το μερίδιο υπερέβαινε, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, το [...] % σε μια από τις πέντε χώρες, θα διαβίβαζε σε τριμηνιαία βάση εκτίμηση της συνολικής κατανάλωσης για την εν λόγω χώρα για το προηγούμενο τρίμηνο. Πιστεύεται ότι ανάλογες εκτιμήσεις ουδέποτε διαβιβάστηκαν στο WBMS.

Στις αποκαλούμενες συσκέψεις των «καθαριστών», οι συμμετέχοντες αποκάλυπταν τα επιμέρους αριθμητικά στοιχεία τους, όπως αυτά αναφέρονταν στο WBMS. Τα στοιχεία του WBMS χρησιμοποιούνταν για να παρακολουθούνται οι όγκοι που πωλούσαν οι συμμετέχοντες όπως αναφέρονταν στις συσκέψεις των «καθαριστών»⁴⁸³.

- (306) Σε επιστολή της 22ας Οκτωβρίου 1997, η Wednesbury κάλεσε τη Desnoyers να της διαβιβάσει τους «προβλεπόμενους όγκους πωλήσεων για τον Οκτώβριο, το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο», καθώς και την άποψή της σχετικά με τις εκτιμήσεις της Wednesbury σχετικά με το ανά χώρα μέγεθος της αγοράς για το 1997. Η Wednesbury ανέφερε ότι, για τη σύσκεψη των επόμενων εβδομάδων, «έπρεπε να παρουσιαστούν ορισμένα στοιχεία για τα επίπεδα των ευρωπαϊκών τιμών». «Θα εκτιμούσε επίσης κάθε συνεισφορά της Desnoyers» επί του θέματος, «ιδιαίτερα όσον αφορά τη Γαλλία, τη Γερμανία και την Ισπανία». Η Wednesbury είχε επισυνάψει στην επιστολή στοιχεία για τους όγκους και τις τιμές⁴⁸⁴.
- (307) Τα κατωτέρω φαξ ή και επιστολές επιβεβαιώνουν την περίοδο κατά την οποία καταρτίστηκε το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών του WBMS: φαξ που εστάλησαν στις 21 Οκτωβρίου 1997, στις 16 Δεκεμβρίου 1997, στις 13 Ιανουαρίου 1998, στις 27 Ιανουαρίου 1998 και στις 2 Φεβρουαρίου 1998 από την IMI προς την KME, τη Wieland, την OTK και την Desnoyers, και ενίοτε και προς τη Wednesbury, καθώς και εσωτερική αλληλογραφία της Mueller, καθώς και αλληλογραφία με την IMI⁴⁸⁵. [...] η Mueller σκόπευε να ενταχθεί στον «Πίνακα V»⁴⁸⁶. Το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών του WBMS καθιερώθηκε τελικά σε μηνιαία βάση, ενώ η Mueller έπαψε να συμμετέχει στις 10 Δεκεμβρίου 1999⁴⁸⁷.
- (308) Σύμφωνα με την OTK, στις 22 Οκτωβρίου 1997, συγκλήθηκε στο Ντύσσελντορφ («Arabella») σύσκεψη επιχειρησιακού επιπέδου⁴⁸⁸. Η KME διένειμε τα «πρακτικά των αποτελεσμάτων» στις IMI, EM, TMX, KME, OTK και Wieland⁴⁸⁹. Η Wieland και η KME επιβεβαίωσαν τη σύσκεψη⁴⁹⁰. Στα πρακτικά της σύσκεψης δεν εμφανίζονται συζητήσεις αντίθετες στον ανταγωνισμό. Σύμφωνα, ωστόσο, με την OTK, στη συνέχεια της σύσκεψης του Σεπτεμβρίου στο Παρίσι, «οι συμμετέχοντες προετοιμάζονταν για το νέο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών και για τις νέες προσπάθειες οικοδόμησης στενότερης συνεργασίας»⁴⁹¹.

⁴⁸³ Βλ. 0376, 0377.

⁴⁸⁴ Βλ. 17709-17716.

⁴⁸⁵ Βλ. 0374-0376, 0510-0542 (Παραρτήματα 17 α-ζ). Όσον αφορά την αλληλογραφία της Mueller με το WBMS, βλ. επίσης 0377-0378, 0849-0984 (από 4/2/98 έως 10/12/99).

⁴⁸⁶ [...].

⁴⁸⁷ Βλ., π.χ., 0377-0378, 0849-0860 (0860) και 0860-0984. Όσον αφορά την ανακοίνωση της Desnoyers σχετικά με το WBMS βλ. επίσης 1283-1287.

⁴⁸⁸ Βλ. 31182 (έξοδα ταξιδίου), 11764, 32713, 22762-22767.

⁴⁸⁹ Βλ. 11764, 22762-22767.

⁴⁹⁰ Βλ. 22868, 22392 και 22413-22420 (πρακτικά, έξοδα ταξιδίου).

⁴⁹¹ Βλ. 32713.

- (309) Η ΟΤΚ αναφέρει ότι, στις 21 Νοεμβρίου 1997, η ΚΜΕ συγκάλεσε σύσκεψη στο Ντύσσελντορφ ("Arabella Hotel") στην οποία συμμετείχε και η ΒCΖ. Σκοπός της σύσκεψης ήταν να διαπιστωθεί κατά πόσο η ΒCΖ συμμετείχε στη σταθεροποίηση των μεριδίων αγοράς. Η ΟΤΚ εξήγησε ότι, επ' ευκαιρία της σύσκεψης, οι συμμετέχοντες εξέτασαν τον όγκο παράδοσης που τους διαβίβασε η ΒCΖ, αλλά τους φάνηκε ανακριβής και αναξιόπιστος⁴⁹². Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η ΒCΖ επιβεβαίωσε ότι όντως πραγματοποιήθηκε η σύσκεψη. Στη διάρκεια της σύσκεψης, βάσει συμφωνίας διακανονισμού της ΚΜΕ και της Boliden σχετικά με τους σωλήνες WICU, η ΒCΖ παρουσίασε στην ΚΜΕ τους ακριβείς όγκους πωλήσεων για τους σωλήνες WICU και SANCO για το διάστημα 1992 - 1997. Όπως φαίνεται, η ΒCΖ απέρριψε την κοινή προσφορά της ΚΜΕ και της ΟΤΚ να συμμετέχει στις συσκέψεις ΕΟΠΝ.
- (310) Σύμφωνα με την ΟΤΚ, την 1^η Δεκεμβρίου 1997, πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο Heathrow του Λονδίνου ("Airport Hilton") σύσκεψη της ομάδας εργασίας ΕΟΠΝ⁴⁹³. Η Wieland και η ΚΜΕ επιβεβαίωσαν τη σύσκεψη⁴⁹⁴. Το υπόμνημα της σύσκεψης διανεμήθηκε στις IMI, EM, TMX, ΚΜΕ, ΟΤΚ και Wieland⁴⁹⁵.

9.2.10. 1998

- (311) Η ΟΤΚ ανέφερε ότι, στις 30 Ιανουαρίου 1998, πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο των Βρυξελλών ("Sheraton Airport Hotel") σύσκεψη ΕΟΠΝ στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι των ΚΜΕ, EM, Wieland, IMI και ΟΤΚ⁴⁹⁶. Κατά την ΟΤΚ «επαληθεύτηκαν οι πληροφορίες για τα μερίδια αγοράς και αντιπαραβλήθηκαν με τις απώλειες μεριδίων αγοράς από τους συμμετέχοντες σε διάφορες περιοχές· για παράδειγμα η OCP στη Γερμανία και την Ισπανία. Εξετάστηκαν επίσης τα στοιχεία της ΒCΖ σχετικά με τους όγκους, αλλά δεν υπήρχε σύγκλιση...» Λόγω της παρουσίας νέων εισαγωγών, ορισμένες επιχειρήσεις με ηγετική θέση στην αγορά ήθελαν να διαπραγματευθούν εκ νέου τα μερίδια αγοράς στις επικράτειές τους⁴⁹⁷. Τη σύσκεψη επιβεβαίωσαν η ΚΜΕ και η Wieland⁴⁹⁸.
- (312) Σε εσωτερικό υπόμνημα της 2ας Φεβρουαρίου 1998, η Wieland συνόψισε τα αποτελέσματα της σύσκεψης ως εξής:⁴⁹⁹

Αριθμητικά στοιχεία για τις πωλήσεις της ΒCΖ: «Προχωρήσαμε στην αξιολόγηση της ΒCΖ για το 1996 όσον αφορά τις ευρωπαϊκές αγορές σωλήνων εγκατάστασης, σύμφωνα με το εσωτερικό υπόμνημα της 2.12.97. Όσον αφορά το 1997, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι τα στοιχεία που διόρθωσε η ΒCΖ στις στατιστικές SANCO® είναι

⁴⁹² Βλ. 32713.

⁴⁹³ Βλ. 11764, 32713.

⁴⁹⁴ Βλ. 22868 («σύσκεψη εμπορικών αντιπροσώπων»), 22393, 22421-22428 (πρακτικά, έξοδα ταξιδιού).

⁴⁹⁵ Βλ. 31182, 11764, 22762-22767.

⁴⁹⁶ Βλ. 31116 (έξοδα ταξιδιού), 11764, 32713, 32714.

⁴⁹⁷ Βλ. 32713, 32714.

⁴⁹⁸ Βλ. 22868. Σύμφωνα με την Wieland, η σύσκεψη αφορούσε τους εμπορικούς αντιπροσώπους των εταιρειών που συμμετείχαν. Βλ. 22393, 22429-22432 (πρακτικά, έξοδα ταξιδιού). Βλ. επίσης τον (μη χρονολογημένο) πίνακα με τις ποσότητες και τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών για το 1997 για τις χρωμές "F, UK, G, NL, Sp" που βρέθηκαν στην ΚΜΕ, 6972.

⁴⁹⁹ Για ολόκληρο το υπόμνημα (μαζί με τον πίνακα) βλ. 22160-22168.

εντάξει και σκοπεύουμε πλέον να στηρίζουμε σε αυτά τη μελλοντική παρατήρηση του εν λόγω ανταγωνιστή»⁵⁰⁰.

Γερμανία: [...] Όπως πληροφορηθήκαμε, η Babcock άσκησε πιέσεις στην Outokumpu, βάσει των προσφορών τιμών που η Babcock δήθεν έλαβε από την HME· επρόκειτο όμως σαφώς για παραπληροφόρηση εκ μέρους της Babcock. –Παρακαλώ να σημειώσετε προσεκτικά ότι στο μέλλον δεν θα γίνουν άλλες μειώσεις τιμών. Πρέπει να εκπαιδεύσουμε ανάλογα τους Γερμανούς πελάτες μας.

Γαλλία: Σε επίπεδο τιμών, η γαλλική αγορά βρίσκεται σε μεγάλο βαθμό υπό έλεγχο όσον αφορά τους παραδοσιακούς προμηθευτές χαλκοσωλήνων εγκατάστασης.

Ισπανία: Σκοπεύουμε να διατηρήσουμε τον πίνακα εκπτώσεων που καταρτίσαμε στις 17 Σεπτεμβρίου 1997. Όπως μάθαμε μετά την κατάρτιση του πίνακα, η Outokumpu εξακολουθεί να χορηγεί ετήσια επιμέρους επιμίσθια σε κάθε πελάτη. Επομένως η τρέχουσα έκπτωση που παρέχουμε, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 34 και 38% χωρίς ετήσιο επιμίσθιο, είναι εντάξει. Τώρα πρέπει οπωσδήποτε να σταθεροποιήσουμε αυτή την κατηγορία εκπτώσεων, [...] και ελπίζουμε ότι αυτή την άνοιξη η Outokumpu θα βελτιώσει περαιτέρω, για το δικό της συμφέρον, το επίπεδο των τιμών στην Ισπανία προς την κατεύθυνση ενός περιθωρίου μετατροπής 200 γερμανικά μάρκα ανά χιλιόγραμμο για την κύρια διάμετρο. Στην ιδανική περίπτωση, τούτο ασφαλώς θα συνέβαινε με τη χρησιμοποίηση της κατάλληλης τιμαριθμικής τακτικής....

Κάτω Χώρες: Όπως συμφωνήθηκε, ο νέος τιμοκατάλογος της HME με δείκτες τιμών εφαρμόζεται αυστηρά κατά το δεύτερο στάδιο εμπορίας, όπως συνέβη και στην περίπτωση του γερμανικού τιμοκαταλόγου ...⁵⁰¹.

- (313) Στο υπόμνημα υπάρχει συνημμένος πίνακας με τις παραδόσεις της KME, της Wieland, της OTK και της IMI στην Ισπανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο⁵⁰².
- (314) Σύμφωνα με τη Wieland, στις 6 Μαρτίου 1998, πραγματοποιήθηκε στο Ντύσσελντορφ (“Arabella Hotel”) σύσκεψη των εμπορικών αντιπροσώπων στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι της Wieland και της KME⁵⁰³. Η KME και η OTK επιβεβαίωσαν την πραγματοποίηση σύσκεψης ΕΟΠΝ⁵⁰⁴. Σύμφωνα με τα πρακτικά, οι υπόλοιποι συμμετέχοντες εκπροσωπούσαν τις KME, IMI και OTK, ενώ η EM ζήτησε συγγνώμη για την απουσία της⁵⁰⁵.
- (315) Στις 12 Μαρτίου 1998, σύμφωνα με τη Wieland, πραγματοποιήθηκε στη Βενετία (“Hotel Danieli”) σύσκεψη ΕΟΠΝ ανώτατων στελεχών⁵⁰⁶. Η OTK επιβεβαίωσε τη

⁵⁰⁰ Βλ. 22160, 22161.

⁵⁰¹ Βλ. 22162-22167.

⁵⁰² Βλ. 22168.

⁵⁰³ Βλ. 31185 (έξοδα ταξιδιού), 9423 (έξοδα ταξιδιού), 22868.

⁵⁰⁴ Βλ. 11765 και τη διόρθωση στο 32714, 22393, 22433-22439 (πρακτικά και έξοδα ταξιδιού).

⁵⁰⁵ Βλ. 22434, 32714.

⁵⁰⁶ Βλ. 7763, 22876.

συμμετοχή της στη σύσκεψη IWCC μολονότι δεν θυμάται συγκεκριμένα κάποια σύσκεψη ανώτατου επιπέδου επ' ευκαιρία της σύσκεψης IWCC⁵⁰⁷.

- (316) Η Mueller ανέφερε ότι, στις 24 Απριλίου 1998 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες σύσκεψη «καθαριστών»⁵⁰⁸. Η ΟΤΚ, η Wieland και η ΚΜΕ επιβεβαίωσαν την πραγματοποίηση σύσκεψης ΕΟΠΝ στις 24 Απριλίου 1998, αλλά ανέφεραν ως χώρο διεξαγωγής της το Άμστερνταμ ("Conference Center Schiphol")⁵⁰⁹. Συμμετείχαν εκπρόσωποι της Wieland, της ΚΜΕ, της ΙΜΙ, της ΟΤΚ και της Mueller, ενώ έγινε ανταλλαγή πληροφοριών για τις τιμές και κατανομή των όγκων⁵¹⁰.
- (317) Σε παρουσίαση που απεστάλη με φαξ στις 28 Απριλίου 1998 και βρέθηκε στο γραφείο υπαλλήλου της ΤΜΧ, συνιστάται «ανταγωνιστική πολιτική» για την εισαγωγή των ημίσκληρων σωλήνων στην Γαλλία: «*Κάντε την WW, την BCZ, την DD και την ΟΤΚ να προσχωρήσουν για να αποφύγετε την αύξηση του ανταγωνισμού*»⁵¹¹.
- (318) Η Wieland ανέφερε ότι, στις 8 Ιουνίου 1998, πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ (Conference Center "Schiphol"), σύσκεψη εμπορικών αντιπροσώπων⁵¹², ενώ ακολούθησε σύσκεψη ανώτατων στελεχών⁵¹³. Η ΚΜΕ επιβεβαίωσε ότι στις 8 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε σύσκεψη⁵¹⁴. Η ΟΤΚ δεν θυμάται την σύσκεψη, αλλά επεσήμανε ότι ένας υπάλληλός της βρισκόταν στο Άμστερνταμ στις 8 Ιουνίου 1998 και ενδεχομένως παρακολούθησε προπαρασκευαστική σύσκεψη για τις 9 Ιουνίου⁵¹⁵.
- (319) Στις 9 Ιουνίου 1998, πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο Schiphol του Άμστερνταμ ("Skyport Corporate Meeting Centre") σύσκεψη ανώτατου επιπέδου ΕΟΠΝ (ή σύσκεψη «ελεφάντων») στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι της Wieland, της ΙΜΙ, της ΚΜΕ και της ΟΤΚ⁵¹⁶.
- (320) Σε εσωτερικό υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 10 Ιουνίου 1998 συνοψίζονται τα αποτελέσματα της σύσκεψης. Συζητήθηκαν η ζήτηση, τα μερίδια (αγοράς) και οι τιμές, κυρίως όσον αφορά πέντε κράτη μέλη (Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Κάτω Χώρες και Ηνωμένο Βασίλειο).

«Ζήτηση: Υπάρχουν ορισμένες σαφείς αποκλίσεις από τα στοιχεία των προβλέψεων. Υστερα από 4 μήνες, η κατάσταση έχει ως εξής: Γαλλία -12,8%, Γερμανία -6,3%, Ισπανία +14,7%, Κάτω Χώρες -10,3%, Ηνωμένο Βασίλειο +1,8%...»;

Η κατάσταση όσον αφορά τις τιμές: ύστερα από τις εσωτερικές μας διαπιστώσεις τον Ιούνιο του '97, οι τιμές μετατροπής αυξήθηκαν κατά μέσο όρο κατά 70 γερμανικά μάρκα– στις πέντε αγορές-στόχους. Έχει ήδη εμφανισθεί ελαφρά διάβρωση των κερδών. Στόχος μας πρέπει όμως να είναι να σταθεροποιήσουμε τη βασική τιμή ή να

⁵⁰⁷ Βλ. 32714.

⁵⁰⁸ Βλ. 0028, 0029, 17717, 17718 (πρακτικά), βλ. επίσης 15897, 15953.

⁵⁰⁹ Βλ. 11765, 32641, 32642 (πρακτικά), 32714, 22868, 22394, 22440-22444 (πρακτικά, έξοδα ταξιδιού).

⁵¹⁰ Βλ. 0028, 0029, 0988, 31187 (έξοδα ταξιδιού), 15953, 11765, 22641, 22440, 22441.

⁵¹¹ Η στρατηγική δεν είναι ολοκληρωμένη, και έπρεπε να εξεταστεί ακόμη εντός της εταιρείας βλ. 5406.

⁵¹² Βλ. 9406 (έξοδα ταξιδιού), 22869.

⁵¹³ Βλ. 22876.

⁵¹⁴ Βλ. 22394, 22445, 22446.

⁵¹⁵ Βλ. 32715.

⁵¹⁶ Βλ. 1377, 32105, 1825, 2056-2057, 2226, 2227, 7736-7738 (πρακτικά), 7740 (επιβεβαίωση κράτησης), 7761 (ατζέντα), 16971, 22876, 22943-22947, 32715.

τις εναρμονίσουμε σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σημαντικά είναι τα ακόλουθα επιμέρους σημεία: οι διαφορές μεταξύ Ισπανίας και Ηνωμένου Βασιλείου είναι πολύ μεγάλες, περίπου 100 γερμανικά μάρκα. Χρειάζεται περαιτέρω αναπροσαρμογή στην Ισπανία. Οι αποκλίσεις των τιμών μεταξύ των εγχώριων προμηθευτών και των εισαγωγέων παρουσιάζουν πολύ μεγάλες διακυμάνσεις, ιδίως στη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γαλλία. Πρέπει να μειωθεί η διαφορά. Πίεση ασκούν κυρίως οι προαναφερθέντες «ελεύθεροι σκοπευτές». Επείγει η κατάρτιση ευρωπαϊκού καταλόγου. Η διάρθρωση των τιμών πρέπει επίσης να οργανωθεί εκτός των πέντε αγορών-στόχων. Αυτό ισχύει για την Πολωνία, την Ουγγαρία, την Πορτογαλία, κλπ»⁵¹⁷.

- (321) Η Mueller επεσήμανε ότι, στις 23 Ιουνίου 1998, πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, ("Sheraton" Airport Hotel) σύσκεψη «καθαριστών» (ή ΕΟΠΝ)⁵¹⁸. Η Wieland και η ΚΜΕ επιβεβαίωσαν τη σύσκεψη⁵¹⁹. Συμμετείχαν εκπρόσωποι των ΚΜΕ, Wieland, IMI και Mueller⁵²⁰. Σύμφωνα με τη Mueller, μετά την ημερομηνία αυτή η ΟΤΚ έπαψε να συμμετέχει στις συσκέψεις. Η Mueller ανέφερε ότι η ΚΜΕ και η Wieland ανέλαβαν την παρουσίαση της κατάστασης των τιμών στην Ισπανία⁵²¹. Η ΟΤΚ επιβεβαίωσε τη διακοπή της συμμετοχής της «για μερικούς μήνες»⁵²². Οι συμβαλλόμενοι συμφώνησαν να υποβάλουν στην WBMS τα αριθμητικά στοιχεία τους για το 1997⁵²³. Πέρα από τη συζήτηση για τις τιμές και τους όγκους⁵²⁴, η Mueller και η Wieland επιβεβαίωσαν ότι το θέμα της σύσκεψης ήταν το ίδιο όπως και στις άλλες συσκέψεις "καθαριστών" ή τις συσκέψεις εμπορικών αντιπροσώπων⁵²⁵.
- (322) Η ΚΜΕ ανέφερε ότι, στις 23 Ιουλίου 1998, πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες ("Sheraton Airport Hotel") συζήτηση σχετικά με την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό⁵²⁶. Συμμετείχαν εκπρόσωποι των IMI, Wednesbury, Wieland και ΚΜΕ⁵²⁷.
- (323) Στις 27 Ιουλίου 1998, είχε προγραμματισθεί στο αεροδρόμιο Heathrow του Λονδίνου άλλη μια σύσκεψη σχετικά με την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό, αλλά ακυρώθηκε⁵²⁸. Η ΟΤΚ επιβεβαίωσε ότι ένας υπάλληλός της επισκέφθηκε το Λονδίνο για να παρακολουθήσει σύσκεψη IWCC και ECI. Χωρίς να μπορεί να αποκλείσει ότι ενδεχομένως διεξήχθη σύσκεψη ανώτατου επιπέδου, η ΟΤΚ δεν θυμάται τίποτε σχετικά⁵²⁹.
- (324) Σύμφωνα με τη Mueller, στις 27 ή και στις 28 ή και στις 29 Αυγούστου 1998, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη ("Airport Forum") σύσκεψη «καθαριστών» (ΕΟΠΝ)⁵³⁰. Οι συμμετέχοντες ήταν εκπρόσωποι της ΚΜΕ, Wieland, IMI, Mueller,

⁵¹⁷ Βλ. 7555-7557.

⁵¹⁸ Βλ. 0030, 0378, 0988, 1284, 15898, 15953, 25501-25504, 15959, 15963-15965, 17719 (πρακτικά).

⁵¹⁹ Βλ. 22869, 22394, 22447 (πρακτικά).

⁵²⁰ Βλ. 0030, 22447, 31111, 31112 (έξοδα ταξιδίου), 31189 (έξοδα ταξιδίου), 22869.

⁵²¹ Βλ. 0030.

⁵²² Βλ. 32715-32720.

⁵²³ Βλ. 0378, 0545.

⁵²⁴ Βλ. 1284.

⁵²⁵ Βλ. 0030, 22870-22873.

⁵²⁶ Βλ. 22394, 22448-22450 (έξοδα ταξιδίου), βλ. επίσης 32715.

⁵²⁷ Βλ. 22450 (έξοδα ταξιδίου).

⁵²⁸ Βλ. 2057, 7735, 16971, βλ. επίσης 32715.

⁵²⁹ Βλ. 32715.

⁵³⁰ Βλ. 0030-0032, 0378, 0379, 0545, 0989, 1284, 31108-31110 (έξοδα ταξιδίου), 31190 (έξοδα ταξιδίου), 9406 (έξοδα ταξιδίου)· 15899 (μαζί με το παράρτημα 11), 15954, 25505, 15967, 25506, 17720 (πρακτικά).

ΧΑΛΚΟΡ (προσκεκλημένη της ΚΜΕ), BCZ (προσκεκλημένη της ΚΜΕ), ΗΜΕ (προσκεκλημένη της ΙΜΙ)⁵³¹ και ΒΜΑ (προσκεκλημένη της Wieland). Η ΟΤΚ ζήτησε συγγνώμη για την απουσία της⁵³². Οι νεοεισερχόμενοι είχαν προσκληθεί από διάφορους συμμετέχοντες⁵³³. Η ΟΤΚ, η Wieland, η ΚΜΕ και η ΧΑΛΚΟΡ επιβεβαίωσαν την πραγματοποίηση σύσκεψης στις 28 Αυγούστου, η BCZ στις 27 Αυγούστου⁵³⁴. Η Wieland ανέφερε ότι η σύσκεψη ξεκίνησε στις 27 Αυγούστου⁵³⁵, ενώ έξοδα ταξιδιού υπαλλήλου της ΚΜΕ φανερώνουν ότι μια άλλη σύσκεψη πραγματοποιήθηκε στις 31 Αυγούστου 1998⁵³⁶. Σύμφωνα με τη Mueller, η σύσκεψη της πρώτης ημέρας αφορούσε μόνο τους βασικούς συμμετέχοντες (ΚΜΕ, Wieland, ΙΜΙ, Mueller και, παρά την απουσία της, την ΟΤΚ). Συζητήθηκαν οι τιμές και οι όγκοι. Στη σύσκεψη της επόμενης ημέρας, η ομάδα ήταν διευρυμένη με τη συμμετοχή της ΧΑΛΚΟΡ, της ΗΜΕ, της BCZ και της Buntmetall. Η διευρυμένη ομάδα συζήτησε μόνο τα σωρευτικά και όχι εξατομικευμένα στοιχεία πωλήσεων. Τα τέσσερα νέα μέλη πραγματοποίησαν ενδεχομένως συμπληρωματική χωριστή σύσκεψη⁵³⁷.

- (325) Ο υπάλληλος της ΧΑΛΚΟΡ που συμμετείχε στη σύσκεψη κράτησε τις κατωτέρω σημειώσεις:

«Η ΚΜΕ, η Wieland, η ΙΜΙ, η Möller (εκπρόσωπος της Outokumpu δεν παρευρέθηκε, αλλά ο κ. Carretti επιβεβαίωσε και πάλι ότι η Outokumpu ακολουθεί τους άλλους τέσσερις) ανέφεραν ότι από τις αρχές του 1996 μέχρι τον Ιούνιο του 1997 οι τιμές σημείωσαν ραγδαία πτώση.

Οι πέντε ανωτέρω εταιρείες (στο εξής θα αναφερόμαστε σε αυτές ως «οι πέντε») κατόρθωσαν να αποκαταστήσουν τις τιμές στα προγενέστερα επίπεδα αποδεχόμενες να απολέσουν μερίδια αγοράς κυρίως στις ακόλουθες πέντε χώρες: Γερμανία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία και Κάτω Χώρες.

Αναφέρουν ότι, από το 1996 έως το 1998, η Αυστρία, οι χώρες Μπενελούξ και η Ελλάδα αύξησαν τις πωλήσεις τους προς τις ανωτέρω χώρες. Οι «πέντε» δεν δέχονται να χάσουν άλλα μερίδια αγοράς.

Συνεπώς σκοπεύουν να καθηλώσουν τις πωλήσεις τους το 1998 στα επίπεδα του 1996 και περιμένουν ότι το ίδιο θα κάνουν και η Αυστρία, οι χώρες Μπενελούξ και η Ελλάδα (δηλαδή οι «τέσσερις μύλοι»).

---

⁵³¹ Η Boliden επιβεβαίωσε την συμμετοχή της ΗΜΕ, βλ. 32522. Όσον αφορά την ανταλλαγή τιμοκαταλόγων της ΗΜΕ προς ανταγωνιστές βλ. 0371, 0372, 0441-0477 (από 02/1996-07/2000). Χειρόγραφο παρατήρηση σε έναν από τους τιμοκαταλόγους επιβεβαιώνει την ημερομηνία από την οποία αρχίζει να ισχύει ο τιμοκατάλογος (1/10/00), 32409, 32413.

⁵³² Βλ. 0030-0031.

⁵³³ Βλ. 0379, βλ. για παράδειγμα την πρόσκληση της Mueller προς τη ΧΑΛΚΟΡ 0547.

⁵³⁴ Βλ. 0030-0032, 0989, 1284, 31108-31110 (έξοδα ταξιδιού), 31190 (έξοδα ταξιδιού), 11765 (χωρίς ιδιαίτερη βεβαιότητα, 32715), 22869, 22395, 22451-22454 (πρακτικά και έξοδα ταξιδιού). Σύμφωνα με την ΚΜΕ, η σύσκεψη της 28ης Αυγούστου πραγματοποιήθηκε στο Hilton της Ζυρίχης, ενώ η σύσκεψη της 31^{ης} Αυγούστου στο Airport Forum. Προετοιμαζόμενη προφανώς για τη σύσκεψη, η ΚΜΕ ζήτησε από την Tréfimétaux «ενημέρωση της αγοράς» βλ. 5452-5464, 23428-23432 (πρακτικά, σημειώσεις), βλ. επίσης 23433, 25321-25325, 32409, 32413.

⁵³⁵ Βλ. 22869.

⁵³⁶ Βλ. 22395, 22455. Στη σύσκεψη αυτή συμμετείχαν η ΚΜΕ, η Wieland, η ΙΜΙ, η ΗΜΕ, η EM, η Buntmetall, η ΧΑΛΚΟΡ και η Boliden.

⁵³⁷ Βλ. 0032, 1284. Ωστόσο, στοιχεία για τις πωλήσεις αντηλλάγησαν επίσης μεταξύ συμμετεχόντων της ομάδας των πέντε και της ομάδας των εννέα, βλ. 15954-15957.

[...]

Ένα ακόμη επιχείρημα που πρόβαλαν ήταν ότι το πάγωμα των πωλούμενων όγκων στα επίπεδα του 1996 θα καθιστούσε δυνατή την αύξηση των τιμών, πράγμα που θα οδηγούσε τελικά σε αύξηση του κέρδους ακόμη και με την πώληση μικρότερων ποσοτήτων...

2. Μας ζητούν να δεσμευθούμε ότι θα περιοριστούμε στις ποσότητες του 1996, πράγμα που σημαίνει για ότι το 1998 θα πρέπει να πωλήσουμε 7.740 τόνους αντί για τη στατιστικά προβλεπόμενη ποσότητα 9.960 τόνων.

Η Buntmetall δέχθηκε να περιοριστεί στις ποσότητες που είχε πωλήσει το 1996.

Η HME και η BCZ είπαν ότι το 1996 είχαν κάνει λάθος κατά τη δήλωση των αριθμητικών τους στοιχείων. Ο ακριβής αριθμός είναι 32.000 τόνοι και όχι 24.400 τόνοι.

Μεγάλη ήταν η έκπληξή μας όταν είδαμε ότι όλοι, ιδίως ο [υπάλληλος της Wieland] και ο [υπάλληλος του ομίλου KME] δέχθηκαν αμέσως τη δικαιολογία, και δέχθηκαν να πωλήσουν οι BCZ/HME το 1998 την ποσότητα των 32.000 τόνων, δηλαδή περίπου 8000 τόνους περισσότερους από την αρχικά δηλωθείσα ποσότητα των 24.400 τόνων.

Τονίσαμε ότι, μη γνωρίζοντας το αίτημά τους κατά την προσέλευσή μας στη σύσκεψη, δεν μπορούμε να δεσμευθούμε και πρέπει να μεταφέρουμε την πρόταση στη διοίκηση της εταιρείας μας. Αφού πάντως δέχονται αύξηση 31% για τις BCZ/HME, διεκδικούμε κι εμείς το ίδιο δικαίωμα. Στην περίπτωση αυτή η ποσότητα για το 1998 είναι $7.740 \times 1,31 = 10.140$ τόνοι. Αμφότεροι [υπάλληλος του ομίλου KME] και [υπάλληλος της Wieland] αντέδρασαν βίαια στη δήλωσή μου, μη δεχόμενοι το επιχείρημά μου, λέγοντας ότι οφείλουμε να δεχθούμε τη διόρθωση ενός λάθους το οποίο δήλωσαν οι BCZ/HME.

Στο επιχείρημά μας ότι οι πωλήσεις μας είναι χαμηλές σε σύγκριση με μονάδες με ανάλογη ή ακόμη χαμηλότερη παραγωγή, καθώς επίσης και σε σύγκριση με τις υψηλές εισαγωγές στην ελληνική αγορά, [υπάλληλος του ομίλου KME] απάντησε ότι ο όμιλός τους έχει πλεονάζουσα, κλεισμένη παραγωγική ικανότητα 30.000 τόνων. Δεν την ενεργοποιούν για να μην καταστρέψουν μακροπρόθεσμα τις τιμές. Από την άλλη, ούτε εκείνοι όπως ούτε και οι άλλοι τέσσερις παραγωγοί που αντιπροσωπεύουν περίπου το 70% της ευρωπαϊκής παραγωγής, δεν μπορούν να δεχθούν να απολέσουν επιπλέον μερίδια. Διαπίστωσαν την υποχώρηση του μεριδίου μας στην αγορά το 1997, αλλά το 1998 δεν μπορούν να δεχθούν αύξηση από εμάς (ή από άλλους).

Εάν δεν καταλήξουμε σε συμφωνία, τότε μπορούμε να φανταστούμε τι θα συμβεί στην Ευρώπη εάν ενεργοποιήσουν την πλεονάζουσα ικανότητά τους.

Μολονότι είπαμε ότι μπορούμε να δώσουμε απάντηση ύστερα από δύο εβδομάδες, ο [υπάλληλος του ομίλου KME] μας πίεσε να τον ειδοποιήσουμε μέχρι τις 4 Σεπτεμβρίου 1998, δεδομένου ότι η επόμενη σύσκεψη παρακολούθησης θα γίνει στις 10 Σεπτεμβρίου 1998. Στη σύσκεψη αυτή θα πραγματοποιηθεί η συζήτηση ανά χώρα, καθώς και η παρουσίαση μιας μεθόδου για το στενό έλεγχο των συμφωνούμενων προς πώληση ποσοτήτων ώστε να μην μπορεί να υπάρξει μετατόπιση κανενός μεριδίου αγοράς. Η ιδέα είναι να αποκομίζουμε κέρδη όχι με την αύξηση των μεριδίων αγοράς αλλά με την αύξηση των τιμών.

Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

... [Υπάλληλος του ομίλου ΚΜΕ] μου είπε στο διάλειμμα ότι ασφαλώς σε εμάς εναπόκειται η απόφαση να αυξήσουμε ή να μην αυξήσουμε την παραγωγή μας, αλλά εκείνοι, από την πλευρά τους, δεν μπορούν να δεχθούν να απολέσουν μερίδια αγοράς από εμάς ή από άλλους.

Αντιληφθήκαμε ότι «οι πέντε» έχουν αναπτύξει στενούς δεσμούς και ότι οι συμμετέχοντες διατηρούν – τουλάχιστον στην παρούσα φάση – φιλικές σχέσεις, τις οποίες ανέπτυξαν στη διάρκεια πολυάριθμων συσκέψεων (ιδίως τις φορές που συναντώνται από το προηγούμενο βράδυ). Αισθανθήκαμε ότι αντιμετωπίζουν τη ΧΑΛΚΟΡ ως «ξένη υπόθεση». Η ιδιαίτερη σχέση των «πέντε» σφυρηλατήθηκε από τα μέσα/τέλη του 1997 όταν άρχισαν να δηλώνουν τα αριθμητικά τους στοιχεία στο *World Bureau of Metal Statistics* (Παγκόσμιο Γραφείο Στατιστικών Μετάλλου)⁵³⁸, το οποίο προφανώς αποτελεί καλύτερο όργανο για την παρακολούθηση και τον έλεγχο των μεριδίων αγοράς. Συναντώνται κάθε δύο-τρεις μήνες για να ανταλλάξουν τα στοιχεία που έχει επεξεργαστεί το Γραφείο. [Υπάλληλος της ΙΜΙ] τόνισε ότι η διαδικασία αυτή έχει αποτελέσματα και έχει φέρει πιο κοντά τους συμμετέχοντες, αυξάνοντας την αμοιβαία εμπιστοσύνη. Στη σύσκεψη της 10.09.98 θα εξηγήσουν πώς δουλεύει το σύστημα, ορίζοντας ταυτόχρονα τους όγκους που θα πρέπει να πωλήσει κάθε συμμετέχων στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες.

Υποθέτουμε ότι θα τους είναι αδιάφορο εάν δεν συμφωνήσουμε να αυτοπεριοριστούμε στον όγκο του 1996 (όπως δήλωσαν στη σύσκεψη ΙWCC). Ενδεχομένως θα το υποδεχθούν ως μια ευκαιρία να πωλήσουν στην ελληνική αγορά προϊόντα σε εξευτελιστικές τιμές. Τώρα πλέον είναι ακόμη πιο εύκολο, αφού «οι πέντε» μπορούν να μοιραστούν τις απώλειες.

Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΑΣ

1. Νομίζουμε ότι θα χάναμε περισσότερα με μια σκληρή αντιπαράθεση.

Σκληρή αντιπαράθεση σημαίνει να μη συμφωνήσουμε στο αίτημά τους, να μη συμμετέχουμε στην επόμενη σύσκεψη στις 10 Σεπτεμβρίου 1998 και, κατά συνέπεια, να υποστούμε τις μαζικές πωλήσεις τους στην Ελλάδα...»⁵³⁹.

- (326) Η ΧΑΛΚΟΡ τονίζει ότι οι σημειώσεις των υπαλλήλων της⁵⁴⁰ ήταν καθαρά προσωπικές τους παρατηρήσεις. Δεν απηχούν την άποψη της εταιρείας την εποχή εκείνη, αλλά «αποτέλεσαν μία βάση για την επακόλουθη στάση της, η οποία συνίστατο σε παθητική έως ελάχιστη συμμετοχή στις συσκέψεις που ακολούθησαν»⁵⁴¹. Η ΧΑΛΚΟΡ υποστήριξε ότι «δεν μετέβαλε την πολιτική της όσον αφορά τις πωλήσεις και τον καθορισμό των τιμών στις τέσσερις οικείες αγορές...»⁵⁴².
- (327) Η Mueller ανέφερε ότι, στις 10 Σεπτεμβρίου 1998, πραγματοποιήθηκε στο «Airport Forum» της Ζυρίχης σύσκεψη «καθαριστών» (ΕΟΠΝ), την οποία είχε διοργανώσει η

⁵³⁸ Τούτο αναφέρεται στο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών που περιγράφεται στην παράγραφο 225.

⁵³⁹ Βλ. 23385-23392, 23429-23432; 25335-25338.

⁵⁴⁰ Βλ. αιτιολογική σκέψη (325), και 23433.

⁵⁴¹ Βλ. 25323.

⁵⁴² Βλ. 22501.

Wieland⁵⁴³. Τη σύσκεψη επιβεβαίωσαν η ΟΤΚ, η Wieland, η ΚΜΕ και η ΧΑΛΚΟΡ⁵⁴⁴. Η πρόσκληση της Wieland απευθυνόταν στην ΚΜΕ, την ΙΜΙ, την ΗΜΕ⁵⁴⁵, την BCZ, την ΒΜΑ, τη ΧΑΛΚΟΡ και τη Mueller⁵⁴⁶. Η ΟΤΚ ζήτησε συγνώμη για την απουσία της⁵⁴⁷.

- (328) Σύμφωνα με τις σημειώσεις της ΧΑΛΚΟΡ, η ΟΤΚ «δεν εμφανίστηκε για δεύτερη φορά. Είπαν ότι δεν επιθυμούν να συμμετέχουν σε παρόμοιες συσκέψεις. Η απόφαση αυτή ελήφθη σε επίπεδο ομίλου. Σκοπεύουν πάντως να συνεργαστούν»⁵⁴⁸. Στις σημειώσεις αναφέρεται ότι συζητήθηκε κατά πόσο οι συμμετέχοντες ήταν πρόθυμοι να σχηματίσουν δύο ομάδες, μία των πέντε (ΚΜΕ, ΙΜΙ, Mueller, Wieland και ΟΤΚ) και μια των τεσσάρων (BCZ, ΧΑΛΚΟΡ, Buntmetall και ΗΜΕ). Προτάθηκαν μερίδια αγοράς για κάθε εταιρεία και ομάδα⁵⁴⁹. «Συζητήθηκε ότι, προκειμένου να λειτουργήσει το σύστημα, οι εταιρείες θα έπρεπε να καλύπτουν η μία τις παραδόσεις της άλλης, εάν κάποια δεν είναι σε θέση να πραγματοποιήσει παραδόσεις»⁵⁵⁰. Προτάθηκαν εκπτώσεις για ορισμένες χώρες και προγραμματίστηκαν οι επόμενες συσκέψεις⁵⁵¹.
- (329) Στις 17 Σεπτεμβρίου 1998, η ΙΜΙ έστειλε φαξ στη Wednesbury, στην ΟΤΚ και πιθανόν και σε άλλες εταιρείες σχετικά με την επέκταση του συστήματος επικοινωνίας του WBMS⁵⁵² σε τέσσερα νέα μέλη (BCZ, ΧΑΛΚΟΡ, Buntmetall και ΗΜΕ)⁵⁵³.
- (330) Σύμφωνα με την ατζέντα εκπροσώπου της ΙΜΙ, στις 18 Σεπτεμβρίου 1998, επ' ευκαιρία γενικής συνέλευσης IWCC και σύσκεψης της οργανωτικής επιτροπής, πραγματοποιήθηκε στην Μπρυζ σύσκεψη «ελεφάντων» ή και «καθαριστών»⁵⁵⁴. Παρά το γεγονός ότι δεν είναι δυνατό να ανασυγκροτηθεί ο πλήρης κατάλογος των συμμετεχόντων, συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, εκπρόσωποι της ΙΜΙ, της Mueller, της ΟΤΚ, της ΚΜΕ και της Wieland⁵⁵⁵. Η ΟΤΚ αναφέρει ότι επρόκειτο «πιθανότατα» για σύσκεψη ανώτατου επιπέδου⁵⁵⁶.
- (331) Η ΧΑΛΚΟΡ ανέφερε ότι πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στις 28 Σεπτεμβρίου 1998 και προσκόμισε ορισμένους πίνακες οι οποίοι, σύμφωνα με την εταιρεία, προέρχονται από τη σύσκεψη⁵⁵⁷. Η ΧΑΛΚΟΡ ανέφερε ακόμη ότι πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στις

⁵⁴³ Βλ. 0032-0033, 0379-0380, 0549 (πρόσκληση), 0551 (επιβεβαίωση), 0989, 1285, 15898 (περιλαμβανομένου του παραρτήματος 13), 15955, 17721, 9406 (έξοδα ταξιδιού).

⁵⁴⁴ Βλ. 11765, 32640 (πρόσκληση), 32715, 32716, 22869, 22396, 22456 (πρακτικά), 22457 (έξοδα ταξιδιού), 23435 (πρόσκληση), 25325.

⁵⁴⁵ Η Boliden επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της ΗΜΕ, βλ. 32522.

⁵⁴⁶ Βλ. 32640, 22396, 22456, 31191 (έξοδα ταξιδιού).

⁵⁴⁷ Βλ. 0379-0380, 0989, 1285, 32640-32642, 22869. Σύμφωνα με την Wieland, η σύσκεψη αυτή αφορούσε τους εμπορικούς αντιπροσώπους των εταιρειών που συμμετείχαν.

⁵⁴⁸ Βλ. 23412.

⁵⁴⁹ Βλ. πίνακες 23412, 23413.

⁵⁵⁰ Βλ. 23413.

⁵⁵¹ Βλ. 23413-23415.

⁵⁵² Βλ. αιτιολογική σκέψη (305).

⁵⁵³ Βλ. 0380 και τα αντίστοιχα παραρτήματα 22a-22c (0552-0562), 989, 32591-32599; 23492-23512, 32306, 32423-32427.

⁵⁵⁴ Βλ. 0092, 0124-129, 0260 (συνοπτικό πρόγραμμα), 1377, 32106, 1826 (ατζέντα), 6565 (έξοδα ταξιδιού), 7760 (ατζέντα), στην ατζέντα υπαλλήλου της Mueller υπήρχε αναφορά σε σύσκεψη «ελεφάντων» στις 17 Σεπτεμβρίου 1998, 16972.

⁵⁵⁵ Βλ. 0125-129, 1826 (ατζέντα), 6565 (έξοδα ταξιδιού), 7760 (ατζέντα).

⁵⁵⁶ Βλ. 32716.

⁵⁵⁷ Βλ. 23384, 23437-23440, 23393, 23416, 25325, 25326.

9 Οκτωβρίου 1998 (η πρόσκληση ανέφερε το Skyport Corporate Meeting Center στο αεροδρόμιο Schiphol του Άμστερνταμ)⁵⁵⁸, και υπέβαλε υλικό (πίνακες) από τη σύσκεψη ή σχετικό με αυτήν χρονολογούμενο από τις 6, 8, 10, 12, 13 ή 23 Οκτωβρίου 1998⁵⁵⁹.

- (332) Στις 20 Οκτωβρίου 1998, πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο («Hilton» αίθουσα "Hertford Suite") σύσκεψη «ελεφάντων» (ΕΟΠΝ). Σύμφωνα με τα πρακτικά ΕΟΠΝ και τα έξοδα ταξιδίου, συμμετείχαν υπάλληλοι της ΚΜΕ, της ΙΜΙ, της ΟΤΚ, της Wieland και της Mueller⁵⁶⁰. Η Mueller⁵⁶¹, η Wieland⁵⁶² και η ΟΤΚ⁵⁶³ επιβεβαιώνουν ότι επρόκειτο για σύσκεψη στελεχών. Ένα από τα θέματα της σύσκεψης ήταν η υποβολή ακριβών αριθμητικών στοιχείων στο WBMS⁵⁶⁴. Το περιεχόμενο της σύσκεψης συνοψίζεται σε εσωτερικό υπόμνημα της Wieland της 21^{ης} Οκτωβρίου 1998: «*Ισπανία: [...] Στα τέλη του πρώτου τριμήνου του 1999 το αργότερο, πρέπει να επιτευχθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο τιμή 200 γερμανικών μάρκων [...] Ευρωπαϊκός κατάλογος: οι τιμές της αγοράς θα συγκλίνουν, και ασφαλώς είναι εύλογο να σκεφτούμε την κατάρτιση ενός ευρωπαϊκού τιμοκαταλόγου σε εύθετο χρόνο. Οι εκπώσεις, τα επιμίσθια, οι όροι πληρωμής, η μεταλλική βάση κτλ. θα πρέπει να τυποποιηθούν ή τουλάχιστον να διαρθρωθούν με τον ίδιο τρόπο...*»⁵⁶⁵.
- (333) Σύμφωνα με τη Mueller, στις 28 και 29 Οκτωβρίου 1998, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη ("Airport Forum") «σύσκεψη ΕΟΠΝ» σε επιχειρησιακό επίπεδο. Συμμετείχαν εκπρόσωποι των ΚΜΕ, Wieland, ΙΜΙ, Mueller Europe, ΧΑΛΚΟΡ, BCZ, ΗΜΕ και Buntmetall. Η Outokumpu ζήτησε συγνώμη για την απουσία της⁵⁶⁶. Οι Wieland, ΚΜΕ, ΧΑΛΚΟΡ και BCZ επιβεβαίωσαν τη σύσκεψη⁵⁶⁷. Σύμφωνα με την έκθεση εξόδων ταξιδίου της ΚΜΕ και τις σημειώσεις της Wednesbury, στις 28 Οκτωβρίου 1998, πραγματοποιήθηκε προπαρασκευαστική σύσκεψη ΕΟΠΝ μεταξύ των ΚΜΕ, ΙΜΙ και Mueller για να συζητηθεί η γερμανική άποψη⁵⁶⁸.
- (334) Στις σημειώσεις της Mueller αναφέρονται συνοπτικά το θέμα της σύσκεψης καθώς και οι πληροφορίες που είχε ανταλλάξει η «ομάδα των πέντε» (η οποία περιλάμβανε την ΚΜΕ, τη Wieland, την ΙΜΙ, την ΟΤΚ και τη Mueller) ("G5"), καθώς και οι

⁵⁵⁸ Βλ. 23463, 23464 (πρόσκληση από την ΗΜΕ) και επιχειρηματικές κάρτες 23465, 25326.

⁵⁵⁹ Βλ. 23384, 23442-23463.

⁵⁶⁰ Βλ. 0033, 0034, 0097, 0098, 0130, 0131; 1377, 32107, 1827, 2079, 2080 (πρακτικά), 6566, 30926 (έξοδα ταξιδίου), 7519-7522 (πρακτικά), 7731-7734 (πρακτικά), 7759 (ατζέντα), 11210-11211 (πρακτικά), 11214-11217 (έξοδα ταξιδίου), 16972, 16973, 17722, 17723 (πρακτικά), 22876.

⁵⁶¹ Βλ. 0033, 0034.

⁵⁶² Βλ. 22876, 22948-22949.

⁵⁶³ Βλ. 32716.

⁵⁶⁴ Βλ. 16972.

⁵⁶⁵ Για περισσότερες πληροφορίες βλ. 7517, 22959.

⁵⁶⁶ Βλ. 0034-0035, 0225, λεπτομέρειες σχετικά με το περιεχόμενο 0227. Βλ. επίσης, 0380-0384 και τα αντίστοιχα παραρτήματα 23α-23ν (0563-0567, 25487, 25488, 0570-0612), 990; 1285. Ακόμη 31192 (έξοδα ταξιδίου), 9396 (έξοδα ταξιδίου), 15898, 15955, 15956, 25507, 15970, 25508, 25509, 15973, 25510, 15975, 25511, 17724. Η Boliden επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της ΗΜΕ, βλ. 32523.

⁵⁶⁷ LLW 22869, 22396, 22458-22460. Η Outokumpu ανέφερε ότι ενδεχομένως δεν συμμετείχε (βλ. 32716), 23384, 23467, 23473 (πρόσκληση), 23467-23472 (αλληλογραφία με την ΗΜΕ), 23394-23401, 23421-23424 (σημειώσεις), 25326. Επίσης βλ. 11403, 11404, 11405 (επιβεβαίωση της Wieland, προσκλήσεις); 32409, 32414, και 32438, 32439 (έξοδα ταξιδίου).

⁵⁶⁸ Βλ. 0232-0248, 0226-0228, 22460 και 31192.

πληροφορίες που είχε ανταλλάξει η «ομάδα των εννέα» (η οποία περιλάμβανε επιπλέον την ΗΜΕ, τη ΧΑΛΚΟΡ, τη ΒCΖ και την Buntmetall) ("G9")⁵⁶⁹.

«Στη σύσκεψη G5 συζητήθηκαν τα ακόλουθα θέματα:

- i) επανεξέταση των στατιστικών για τις πωλήσεις χαλκοσωλήνων νερού για την περίοδο από τον Ιανουάριο μέχρι το Σεπτέμβριο του 1998·
- (ii) η πρόταση της ΚΜΕ για αναθεώρηση του καταμερισμού των όγκων·
- (iii) η πρόταση της ΚΜΕ για δημοσίευση τιμοκαταλόγου σε ευρώ για όλες τις χώρες»⁵⁷⁰.
- (iv) «Περιθώρια, καθορισμός των επιπέδων που θα πρέπει να επιτευχθούν μέχρι το τέλος του έτους·

[(v)] καθορισμό των όρων διάρθρωσης ανά αγορά.»⁵⁷¹.

«Στη σύσκεψη G9, συζητήθηκαν μόνο τα σημεία (iv) και (v)»⁵⁷²

«Περιθώρια και τιμές»

Τα περιθώρια εμφανίζονται σε γερμανικά μάρκα ανά 100 χιλιόγραμμα για

15x1 (14x1f, 15 x 0,7 Ηνωμένο Βασίλειο)

Περιθώρια υπολογιζόμενα κατόπιν όλων των εκπτώσεων, πλην της έκπτωσης για έγκαιρη πληρωμή

Χαλκός: LME + 100 δολάρια ΗΠΑ (19 γερμανικά μάρκα ανά 100 χιλιόγραμμα)

Το λαμβανόμενο περιθώριο θα πρέπει να είναι το χαμηλότερο της αγοράς

Γερμανία

	Ιούλιος '97	Οκτώβριος '99	Στόχος Y/E	Προσαύξηση
Γερμανικοί	145	200'	230	+30

⁵⁶⁹ Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. σηεκπτώσεις 0232-0248, καθώς και την περίληψη που υπέβαλε η Mueller στα 0226-0230.

⁵⁷⁰ Βλ. περίληψη που υπέβαλε η Mueller 0227.

⁵⁷¹ Βλ. σημειώσεις 0233. «Περιθώριο» είναι «η καθαρή τιμή πώλησης πριν από το διακανονισμό έκπτωσης μείον το κόστος της πρώτης ύλης (δηλ. τιμή του χαλκού), καθώς και ένα μικρό πριμ για την κάλυψη της χρηματοδότησης και του κόστους για αγορά του χαλκού. Τα εμφανιζόμενα περιθώρια εκφράζονται σε γερμανικά μάρκα ανά 100 kg του δημοφιλέστερου χαλκοσωλήνα ((15 x 1 στη Γερμανία, Ισπανία, Κάτω Χώρες· 14 x 1 στη Γαλλία και 15 x 0,7 στο Ηνωμένο Βασίλειο). Καθορίστηκαν ως τα ενδεδειγμένα περιθώρια που πρέπει να λάβουν οι συμμετέχοντες μετά την εφαρμογή όλων των εκπτώσεων και των μειώσεων, εκτός από την έκπτωση πληρωμής, και με βάση την τιμή του χαλκού LME συν 100 δολάρια ΗΠΑ (17 γερμανικά μάρκα ανά 100 χιλιόγραμμα. Στόχος ήταν τα περιθώρια αυτά να είναι τα χαμηλότερα διαθέσιμα στην αγορά (για παράδειγμα «κατώτατο όριο» για τα περιθώρια που θα έπρεπε να λάβουν οι συμμετέχοντες)» Βλ. 0227.

⁵⁷² Βλ. την περίληψη που υπέβαλε η Mueller 0227.

<i>SANCO</i>				
<i>Ευρωπαϊκοί SANCO</i>	75	170 ²	215	+45
<i>RAL</i>	60	140 ³	200	+40 βλ. κατωτέρω

1. *Ισοδυναμεί με έκπτωση 52%*
2. *Ισοδυναμεί με έκπτωση 55%*
3. *Ισοδυναμεί με έκπτωση 58%**

* *Αναγνωρίστηκε ότι το επίπεδο αυτό ήταν το «ιταλικό» επίπεδο άλλοι παραγωγοί RAM πωλούσαν σε χονδρεμπόρους με ανώτατο ποσοστό 50%. Αυτό ισοδυναμεί με 160 D[E]M και όχι 140.*

Συμφωνήθηκε η διάρθρωση των όρων πριν από την εφαρμογή έκπτωσης πληρωμής.

	<u><i>Αντιπρόσωποι μετάλλων</i></u>	<u><i>Μεγάλοι χονδρέμποροι</i></u>	<u><i>Μεσαίοι</i></u>	<u><i>Μικροί</i></u>
<i>Γερμανικοί SANCO</i>	54	51	50½	50
<i>Ευρωπαϊκοί SANCO</i>	55½	52½	52	51½
<i>RAL</i>	57	54	53½	53

Όροι πληρωμής: 3% 10 ημέρες, 2% 30 ημέρες, καθαρά 45 ημέρες

Όταν το επιτρέπει η τιμή του χαλκού, ο δείκτης θα αναπροσαρμόζεται κατά δύο κατευθύνσεις ενιαίων τιμών. Τούτο από κοινού με την ανωτέρω διάρθρωση θα δίδει το περιθώριο-στόχο.

Γαλλία

	<u>Ιούλιος '97</u>	<u>Οκτώβριος '98</u>	<u>Στόχος Y/E</u>	<u>Προσαύξηση.</u>
TMX	103 → 92	187-177	200	+13-23
Ευρωπαϊκοί SANCO	75	187-173	190	+3-17
Μη SANCO	67	164-141 ¹	180	+16 βλ. κατωτέρω

1. Ισοδυναμεί με έκπτωση 62-64%, το ποσοστό 64% αναγνωρίστηκε ως το «ιταλικό» επίπεδο

Συμφωνήθηκαν οι όροι

	<u>20 τόνοι</u>	<u>10 τόνοι</u>	<u>Μικροί</u>
TMX	58½	56½	54½
Άλλοι SANCO	59½	57½	55½
Δείγμα	60	58	56
Άλλοι	60½	58½	56½

Όροι πληρωμής: 60 ημέρες/τέλος του μηνός + 10 ημέρες (μέσος όρος 85)

Αύξηση περιθωρίων η οποία θα επιτευχθεί μέσω της αναπροσαρμογής των κατευθύνσεων ενιαίων τιμών

Ισπανία

	<u>Ιούλιος '97</u>	<u>Οκτώβριος '98</u>	<u>Στόχος Y/E</u>	<u>Προσαύξηση</u>
KM	141	155-134	170	+15-36
OKC	81	155-128	180	+25-52
Άλλοι	65	120	165	+45

Διάρθρωση των όρων στο νέο τιμοκατάλογο

	<i>Κατηγορία 1</i>	<i>Κατηγορία 2</i>
<i>Άλλοι</i>	30	27/28
<i>ΟΚΚ</i>	28	26

Όροι πληρωμής: 2% 15 ημέρες ή καθαρά 60 ημέρες

Έγκριση του νέου τιμοκαταλόγου + τήρηση των όρων θα οδηγήσουν στο περιθώριο-στόχο

Κάτω Χώρες

	<u><i>Ιούλιος '97</i></u>	<u><i>Οκτώβριος '98</i></u>	<u><i>Στόχος Y/E</i></u>	<u><i>Αύξηση</i></u>
<i>ΚΜ</i>	150	196	220	+24
<i>Άλλοι</i>	145	186-170	215	+29

Νέος τιμοκατάλογος δημοσιευθείς την 1^η Οκτωβρίου 1998

Διάρθρωση των όρων στο νέο τιμοκατάλογο

	<u><i>Μεγάλοι χονδρέμποροι</i></u>	<u><i>Μεσαίοι</i></u>	<u><i>Μικροί</i></u>
<i>Έμπορος μετάλλου</i>	32%	30%	28%

Όροι πληρωμής 1% μετρητοίς ή καθαρά 30 ημέρες

Ηνωμένο Βασίλειο

	<u><i>Ιούλιος '97</i></u>	<u><i>Οκτώβριος '98</i></u>	<u><i>Στόχος Y/E</i></u>	<u><i>Αύξηση</i></u>
<i>Παραγωγοί Ηνωμένου Βασιλείου</i>	175	230-247	240	+10
<i>Άλλοι</i>	160	201-225	225	+24

Επανεπιβεβαιώνεται η νέα διάρθρωση των όρων

<i>Χονδρέμποροι</i>	<i>Μεγάλοι</i>	<i>Μεσαίοι</i>	<i>Μικροί</i>
<i>Παραγωγοί ΗΒ</i>	60½	60	59½
<i>Εισαγωγές</i>	62.0	61½	61

Όροι πληρωμής: 4% για 15 ημέρες ή 2% μηνιαίως

Ο νέος τιμοκατάλογος έχει ήδη δημοσιευθεί + ισχύει από την 1^η Νοεμβρίου με το περιθώριο-στόχο». ⁵⁷³

- (335) Σύμφωνα με τη Mueller, «το επίπεδο των τιμών/ οι όροι των πωλήσεων απηχούν για κάθε χώρα (i) τις ανώτατες εκπτώσεις που θα πρέπει να εφαρμόσουν οι συμμετέχοντες σε διαφορετικές κατηγορίες πελατών για διάφορα προϊόντα· (ii) τους όρους πληρωμής και (iii) αναπροσαρμογές του τιμοκαταλόγου ή του δείκτη τιμών. Υπενθυμίζεται ότι κάθε επιχείρηση με ηγετική θέση στην αγορά παρουσίασε το επίπεδο τιμών και τους όρους πωλήσεων:
- (i) η ΚΜΕ για τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες·
  - (ii) η Tréfinmétaux για τη Γαλλία·
  - (iii) η ΚΜΕ για την Ισπανία λόγω της απουσίας της Outokumpu [...]· και
  - (iv) η ΙΜΙ για το Ηνωμένο Βασίλειο (συνήθως πριν γίνει η παρουσίαση του Ηνωμένου Βασιλείου[...] συζητούσε σχετικά με την ΙΜΙ)» ⁵⁷⁴.
- (336) Οι συζητήσεις της ομάδας των πέντε, και ενδεχομένως της ομάδας των εννέα, περιλαμβάνουν τις κατανομές των όγκων για τα νέα μέλη σύμφωνα με τις προτάσεις της ΚΜΕ. ⁵⁷⁵
- (337) Από τις σημειώσεις της ΧΑΛΚΟΡ επιβεβαιώνεται ότι έγιναν συζητήσεις για τις τιμές, τις εκπτώσεις και τους όγκους. ⁵⁷⁶ Η ΧΑΛΚΟΡ τόνισε, π.χ., όσον αφορά τη Γερμανία, ότι «η αύξηση στην οποία αναφέρονται, για παράδειγμα για την ΚΜΕ, θα κυμαινόταν από 200 έως 230 και θα ισοδυναμούσε με αύξηση της τάξης του 3% ή με άνοδο τριών γραμμών. Πρότειναν την επίτευξη αυτού του στόχου είτε με τη μείωση των εκπτώσεων είτε με την αύξηση των γραμμών. Προτιμότερος φαίνεται να είναι ο συνδυασμός και των δύο, δεδομένου ότι οι διανομείς εστιάζονται κυρίως στις εκπτώσεις, και σύμφωνα με την άποψη του Hosprach [ΚΜΕ] αυτό που προτείνεται ως στόχος είναι κάτι που μπορεί να επιτευχθεί, αφού αυτό σημαίνει μείωση των εκπτώσεων κατά 2,5% και μετάβαση σε ανώτερη γραμμή... Για τις νέες παραγγελίες, [μας είπαν] να μειώσουμε τις εκπτώσεις από 56 σε 54%, ενώ εκείνοι θα αυξήσουν τη γραμμή σε δύο στάδια. Θα μειώσουν τις εκπτώσεις κατά 1% και θα μεταβάλουν τη γραμμή δύο φορές, δηλαδή θα προχωρήσουν σε ανώτατη μείωση της τάξης του 1%» ⁵⁷⁷
- (338) Στο υπόμνημα περιλαμβάνονται τα ποσοστά των εκπτώσεων για το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τους εισαγόμενους σωλήνες, καθώς και τους εγχώριους. ⁵⁷⁸ Επισυνάπτεται σχεδιάγραμμα για τον όγκο και το στόχο των πωλήσεων για τον Ιούλιο, τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο του 1998 των εταιρειών ΚΜΕ, Wieland,

⁵⁷³ Βλ. 0233-0235, καθώς και τους πίνακες που αποτελούν μέρος της έκθεσης 0236-0248. Η Wieland υπέβαλε επίσης τη συνοπτική παρουσίαση της σύσκεψης, βλ. 22169-22176

⁵⁷⁴ Βλ. 0227, 0228.

⁵⁷⁵ Βλ. τους πίνακες με την προτεινόμενη κατανομή του όγκου 0238-0241 και 0244-0247, καθώς και τις εξηγήσεις της Mueller 0229, 0230.

⁵⁷⁶ Βλ. 23394-23401, 23417-23420 (σημειώσεις).

⁵⁷⁷ Βλ. 23418.

⁵⁷⁸ Βλ. 22173.

ΟΤΚ, ΙΜΙ, και Mueller για τη Γαλλία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.⁵⁷⁹

- (339) Από εσωτερικά χειρόγραφα πρακτικά σχετικά με την κατανομή των όγκων και τους πραγματοποιηθέντες όγκους της «ομάδας των πέντε» (η οποία περιλάμβανε την ΚΜΕ, τη Wieland, την ΙΜΙ, την ΟΤΚ και τη Mueller), τα οποία συνέταξε η [...], το φθινόπωρο του 1998, μετά τη σύσκεψη της 29^{ης} Οκτωβρίου, και τα οποία απεθύνονται στη [...], επιβεβαιώνεται η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους όγκους πωλήσεων, καθώς και με την κατανομή των όγκων σε τόνους και σε εκατοστιαίες μονάδες για πέντε κράτη μέλη (Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Κάτω Χώρες).⁵⁸⁰
- (340) Η BCZ ανέφερε ότι, στις 25 Νοεμβρίου 1998, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη σύσκεψη ΕΟΠΝ.⁵⁸¹
- (341) Η Wieland επιβεβαίωσε ότι οι επιχειρήσεις συμφώνησαν στην εφαρμογή εκπτώσεων για τη Γαλλία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο και διένειμαν μεταξύ τους καταλόγους εκπτώσεων.⁵⁸² Για παράδειγμα, από τις 11 Δεκεμβρίου 1998, οι εκπτώσεις καθορίστηκαν ως εξής:
- Γερμανία: παραγωγοί SANCO: 50,0% (εμπόριο μικρής κλίμακας (“SC”)), 50,5% (εμπόριο μεσαίας κλίμακας (“MC”)), 51,0% (εμπόριο μεγάλης κλίμακας και τελικός πελάτης/καταναλωτής (“LC”)), 54,0% (διανομείς (“D”))· για τους εισαγωγείς SANCO: 50,5% (SC), 52,0% (MC), 52,5% (LC), 55,5% (D)· και για τους παραγωγούς DVGW:⁵⁸³ 53,0% (SC), 53,5% (MC), 54,0% (LC), 57,0% (D)·
  - Ισπανία: ΟΤΚ: 26,0% (2ο επίπεδο διανομής), 28,0% (1ο επίπεδο)· εισαγωγείς: 27,0% (2^ο επίπεδο), 30,0% (1^ο επίπεδο)·
  - Γαλλία: SANCO TMX 54,5% (SC), 56,5% (MC), 58,5% (LC)· εισαγωγείς SANCO: 55,5% (SC), 57,5% (MC), 59,5% (LC)· «Deno»: 56,5% (SC), 58,0% (MC), 60,0% (LC)· “NF Imp. ab F.” 56,5%, (SC), 58,5% (MC), 60,5% (LC)·
  - Ηνωμένο Βασίλειο: βρετανικοί σωλήνες: 59,0% (εμπόριο πολύ μικρής κλίμακας), 59,5% (SC), 60,0% (MC), 60,5% (LC), εισαγωγείς 60,5% (εμπόριο πολύ μικρής κλίμακας), 61,0% (SC), 61,5% (MC), 62,0% (LC)·
  - Κάτω Χώρες (όλες οι ποιότητες): 28,0% (Εμπόριο Β), 30,0% (Εμπόριο Α), 32,0% (εξαιρέσεις), 35,0% (διανομή).⁵⁸⁴

⁵⁷⁹ Βλ. 22176.

⁵⁸⁰ Βλ. τις στήλες «Επιδόσεις της G5 μέχρι τα τέλη Ιουλίου (%)», «Κατανομή της Mueller), καθώς και τις υποστήλες «% της G5», «τόνοι p.m.», «% του συνόλου της αγοράς», τρέχοντα στοιχεία (Ιαν.-Αύγ.)» και «%» στον πίνακα 0249 καθώς και τις επεξηγήσεις της Mueller στο 0231.

⁵⁸¹ Βλ. 32409, όσον αφορά το περιεχόμενο βλ. 32306-32308.

⁵⁸² Βλ. 22873, 22874, 22933-22941 που περιλαμβάνουν καταλόγους για τις ακόλουθες ημερομηνίες: 30.10.98, 11.12.98, 22.2.99, 29.4.99, 22.7.99, 8.9.99, 11.10.99, 26.11.99, 18.12.00.

⁵⁸³ DVGW αποδίδουν το "Deutscher Verein des Gas- und Wasserfaches e.V." (Γερμανική Ένωση ειδικών αερίου και ύδατος), βλ. αιτιολογική σκέψη 77).

⁵⁸⁴ Βλ. 22933.

- (342) Στις 9 Δεκεμβρίου 1998, η IMI είχε επαφή με τη Mueller.⁵⁸⁵
- (343) Η Mueller ανέφερε ότι στις 10 Δεκεμβρίου 1998, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη (“Airport Forum”) σύσκεψη «καθαριστών» (ΕΟΠΝ).⁵⁸⁶ Συμμετείχαν εκπρόσωποι της ΚΜΕ, της Wieland, της IMI, της Mueller Europe και της ΗΜΕ⁵⁸⁷, της ΒΜΑ και της ΒCΖ· η ΟΤΚ απουσίαζε. Πρόκειται για την τελευταία σύσκεψη «καθαριστών» που παρακολούθησε η Mueller. Η ΒCΖ συμμετείχε για λίγο για να ανακοινώσει την αποχώρησή της από τις συσκέψεις, «προφανώς λόγω επιχειρηματικής διαφοράς με την ΚΜΕ”.⁵⁸⁸ Την πραγματοποίηση της σύσκεψης επιβεβαίωσαν η Wieland, η ΚΜΕ και η ΧΑΛΚΟΡ.⁵⁸⁹ Η σύσκεψη περιλάμβανε σύσκεψη της ομάδας των πέντε στις 9 Δεκεμβρίου (από την οποία απουσίαζε η ΟΤΚ)⁵⁹⁰, καθώς και σύσκεψη της ομάδας των εννέα.
- (344) Σε εσωτερικό υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 11 Δεκεμβρίου 1998 συνοψίζονται τα αποτελέσματα της σύσκεψης.⁵⁹¹ Το υπόμνημα περιλαμβάνει λεπτομερή ανάλυση της αγοράς με πληροφορίες για τον όγκο και την τιμή των κυριότερων ανταγωνιστών όσον αφορά τα πέντε κράτη μέλη στόχους (Γαλλία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο).⁵⁹² Όσον αφορά την Ισπανία, αναφέρεται ότι: «στην περίπτωση αυτή φαίνεται ότι τελικά η *Outokumpu* αναλαμβάνει πραγματικά τον ηγετικό της ρόλο στην αγορά. Επομένως θα πρέπει οπωσδήποτε να διατηρήσουμε το επίπεδο της τιμής και της έκπτωσης ώστε με τον τρόπο αυτόν να συμβάλουμε περισσότερο στη σταθεροποίηση». ⁵⁹³
- (345) Στο υπόμνημα υπάρχει συνημμένος πίνακας σχετικά με τον όγκο των πωλήσεων και τις πωλήσεις-στόχους, για το Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο και το Νοέμβριο του 1998 των εταιρειών ΚΜΕ, Wieland, ΟΤΚ, IMI και Mueller για τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ισπανία, τις Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο.⁵⁹⁴

9.2.11. 1999

- (346) Η ΟΤΚ ανέφερε ότι, από τις αρχές του 1999 έως το Φεβρουάριο του 2000, τέσσερις στις πέντε συσκέψεις οργανώθηκαν στο επιχειρησιακό επίπεδο των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων.⁵⁹⁵ Παρόντες ήταν συνήθως εκπρόσωποι της Wieland, της ΚΜΕ, της IMI, της ΒCΖ και της ΟΤΚ, ενώ μερικές φορές συμμετείχε και εκπρόσωπος της Buntmetall.⁵⁹⁶

⁵⁸⁵ Βλ. 32734.

⁵⁸⁶ Βλ. 0035-0036, 990, 15956, 25112, 15979, 15980, 25513, 17725, 17726 (πρακτικά).

⁵⁸⁷ Η Boliden επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της ΗΜΕ, βλ. 32523.

⁵⁸⁸ Βλ. 0035-0036, 990, 31118 (έξοδα ταξιδιού), 31194 (έξοδα ταξιδιού), 9384 (έξοδα ταξιδιού), 22869-η Boliden επιβεβαίωσε τη σύντομη συμμετοχή της, 32409.

⁵⁸⁹ Βλ. 22869, 22397, 22461-22465 (πρακτικά, έξοδα ταξιδιού), 23384, 23475, 23476 (πίνακες από τη σύσκεψη). Βλ. εξάλλου 25326, όπου η ΧΑΛΚΟΡ εξηγεί ότι δεν είναι σε θέση να επιβεβαιώσει τη συμμετοχή της στη σύσκεψη.

⁵⁹⁰ Βλ. έξοδα ταξιδιού 22465.

⁵⁹¹ Για ολόκληρο το υπόμνημα μαζί με τους συνημμένους πίνακες βλ. 22177-22183.

⁵⁹² Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. 22179, 22180.

⁵⁹³ Βλ. 22180: "*Hier sieht es so aus, als ob Outokumpu nunmehr wirklich seine Marktführerrolle übernimmt. Deshalb sollten wir das Preis- bzw. Rabattniveau unbedingt halten, um so zur Stabilisierung beizutragen.*"

⁵⁹⁴ Βλ. 22181, 22182.

⁵⁹⁵ Βλ. 11765.

⁵⁹⁶ Βλ. 11766.

- (347) Η ΚΜΕ είχε στη διάθεσή της «στατιστικές SANCO/WICU», που περιλαμβάνουν επίσης αριθμητικά στοιχεία για τους μη SANCO/WICU σωλήνες της ΙΜΙ και της ΟΤΚ, χρονολογούμενες από τις 15.3.1999, 23.4.1999, 15.6.1999, 26.6.1999, 16.7.1999, 26.7.1999, 19.11.1999, 17.1.2000, 9.5.2000 και 14.7.2000 για τα κράτη μέλη (ενίοτε συνδυασμένες), την Ελβετία, και ενίοτε την Ουγγαρία και την Πολωνία. Οι πίνακες περιλαμβάνουν τις κατευθύνσεις ενιαίων τιμών, τις εκπτώσεις, τους όρους πληρωμής, καθώς και «την τρέχουσα προστιθέμενη αξία» κάθε παραγωγού.⁵⁹⁷
- (348) Στις αρχές Φεβρουαρίου 1999, η Wednesbury συζήτησε με την ΙΜΙ την αποχώρηση της Mueller από τις «συσκέψεις της Ζυρίχης».⁵⁹⁸
- (349) Σε υπόμνημα της Wieland της 8^{ης} Φεβρουαρίου 1999, με τίτλο "Preparation Install.-Tubes Europe" (Προετοιμασία, σωλήνες εγκατάστασης, Ευρώπη), περιγράφονται τα θέματα που θα θίγονταν στη σύσκεψη της 10^{ης} Φεβρουαρίου 1999:

«Σωλήνες εγκατάστασης ΕΕ (Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Κάτω Χώρες)...

Κατά τις εσωτερικές μας συνομιλίες με τις R/H και RH/An στα μέσα Δεκεμβρίου 1998 διαπιστώσαμε ότι η ΚΜΕ είναι δυσαρεστημένη με το σωρευτικό μερίδιό της στην ευρωπαϊκή αγορά και θα καταβληθεί προσπάθεια για να μεταβληθεί κάπως η κατάσταση αυτή. Υπενθυμίζεται ότι το φθινόπωρο του '97 η WW προέβη σε σημαντικές εκχωρήσεις των μεριδίων αγοράς σε αυτές τις πέντε βασικές ευρωπαϊκές αγορές και συνεπεία αυτού αναγκάστηκε να καλύψει την ικανότητά της εκτός ΕΕ (ανατολικοευρωπαϊκές αγορές) με σημαντική δαπάνη. Επομένως:

Τα μερίδια αγοράς πρέπει να καθορίζονται ανά χώρα, όπως έχει συμφωνηθεί [...]

Τα μερίδια αγοράς βασίζονται στον εκτιμώμενο ετήσιο όγκο για το 1997 και εν συνεχεία για το 1998. Με βάση μια «βολική» τιμή, η ΚΜΕ δεν μπορούσε να σημειώσει την αναμενόμενη πρόοδο, για παράδειγμα στη Γερμανία. Είναι σαφές ότι η επιχείρηση που κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς σε μια χώρα δεν απολαμβάνει απλώς πάντοτε τις καλύτερες ευκαιρίες, αλλά, όσον αφορά τα κέρδη, αντλεί το μεγαλύτερο όφελος σε απόλυτους όρους από το ικανοποιητικό επίπεδο της ισχύουσας τιμής (εάν υποθέσουμε βελτίωση των κερδών μόλις 50 γερμανικών μάρκων ανά χιλιόγραμμα, όπως συνέβη αναμφίβολα το 1998 σε σχέση με το 1997, τότε οι πραγματικές της ποσότητες το 1998 επέτρεψαν στην ΚΜΕ αύξηση των κερδών της γύρω στα 30 εκατ. γερμανικά μάρκα, ενώ εμείς σημειώσαμε αύξηση μόλις 9 εκατ. γερμανικών μάρκων. Επιπλέον, ο όμιλος ΚΜΕ θα είχε επιτύχει μεγαλύτερο κύκλο εργασιών στις μη ελεγχόμενες αγορές, σε σχέση με τον κύκλο εργασιών που έχει ήδη πραγματοποιήσει στις ελεγχόμενες αγορές).

Θεωρούμε απαράδεκτο το μοντέλο ανακατανομής της ΚΜΕ, το οποίο κυκλοφόρησε στα τέλη του 1998 (βλ. παράρτημα), ιδίως επειδή εμείς ήμασταν εκείνοι που το 1997 κάναμε τη μεγαλύτερη θυσία από όλους. Δεν μπορούμε να αντέξουμε χαμηλότερα μερίδια αγοράς από εκείνα που ήδη έχουμε.

Η πρότασή μας προς όσους συμμετάσχουν σε μελλοντικές συνομιλίες μετά την αποχώρηση της Boliden:

⁵⁹⁷

Βλ. 7030-7047.

⁵⁹⁸

Βλ. 0036, 0037; 990.

- Οι πέντε «παλαιοί» συμμετέχοντες θα είναι, όπως και πριν, ο όμιλος ΚΜΕ, η ΙΜΙ, η Outokumpu, η Müller Industries και η WW. Για να υπάρχει δραστηριοποίηση και στις πέντε αγορές, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να επιστρέψει η Outokumpu στο τραπέζι των «εμπορικών συσκέψεων», μάλιστα επειδή η Müller Industries [...] δεν πρόκειται πλέον να εκπροσωπείται, μολονότι έχει δεσμευθεί να συνεργάζεται πλήρως όπως και πριν.

- Από τους τέσσερις «νέους» συμμετέχοντες, δηλαδή την ΗΜΕ, την ΒΜΑ, τη ΧΑΛΚΟΡ και την ΒCΖ, η τελευταία αποχώρησε, όπως όλοι γνωρίζουν, το Δεκέμβριο του 1998, μετά τα «προβλήματα WICU®». Η ΗΜΕ και η ΒΜΑ στέλνουν σήματα ότι εξακολουθούν να επιθυμούν τη συνεργασία, ενώ μάθαμε από τρίτους ότι και η ΧΑΛΚΟΡ έχει την ίδια επιθυμία. Επομένως η πρότασή μας όσον αφορά τους νέους συμμετέχοντες είναι ότι θα πρέπει να συνεχίσουμε με τους τρεις εναπομείναντες, δεδομένου ότι στις πέντε κυριότερες ευρωπαϊκές αγορές, η ΒCΖ είχε το 1998 μερίδιο ίσο με το 7,5% περίπου των συνολικών παραδόσεων των εννέα προγενέστερων συμμετεχόντων, ήτοι 225.000 τόνους περίπου. Αυτό είναι οπωσδήποτε καλύτερο από το διακινδυνεύσουμε ό,τι έχουμε επιτύχει μέχρι σήμερα μόνο εξαιτίας της διαφωνίας ΚΜΕ/ΒCΖ για τους σωλήνες WICU και την συνακόλουθη αποχώρηση της ΒCΖ·τούτο θα πρέπει να γίνει σαφές σε κάθε συμμετέχοντα, λαμβάνοντας υπόψη τα εκατομμύρια που κερδήθηκαν, όπως προαναφέρθηκε, ιδίως από τον όμιλο ΚΜΕ, ο οποίος ήταν και παραμένει εκείνος που σε απόλυτους όρους βρίσκεται σε θέση να κερδίσει τα περισσότερα από όλη αυτή τη διαδικασία.

Εξέλιξη/παρακολούθηση των τιμών

ΘΕΣΗ I T; Ερμηνεία της WW	D	D	E	F	GB	NL
	Dtsch Sa.		DVGW			
Στόχος: βασική τιμή μεταποίησης σκληρών						
<u>Μήκος 5 εκατ.</u> D[E]M % kg	200	200	200	200	200	200
Επετεύχθη στις 15.1.99	209	164	160	177	193	204
- ημίσκληροι					-25	-25
- Μήκος 3m					-10	
Κατάσταση στις 15.1.99	209 ✓	164 [-]	160 [-]	177 [-]	158 [-]	179 [-]

... (Ηνωμένο Βασίλειο) Έχει καταρτισθεί ο νέος τιμοκατάλογος, αλλά μόλις 2-3 εβδομάδες μετά την κυκλοφορία του, η διαδικασία επιβολής εκπτώσεων άρχισε πάλι να γίνεται ανεξέλεγκτη, με αποτέλεσμα να μην έχει απομείνει τίποτε πλέον από την αύξηση των τιμών μεταποίησης.»⁵⁹⁹

- (350) Η Wieland ανέφερε ότι, στις 10 Φεβρουαρίου 1999, πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, (Conrad Hotel) σύσκεψη «ελεφάντων» (ΕΟΠΝ) ύστερα από σύσκεψη EMCI. Την επομένη, στις 11 Φεβρουαρίου 1999, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη ECI Σύμφωνα με τα πρακτικά, συμμετείχαν εκπρόσωποι της Wieland, της IMI, της ΚΜΕ και της ΟΤΚ,⁶⁰⁰ πιθανόν και της Desnoyers.⁶⁰¹ Η ΟΤΚ επιβεβαίωσε ότι επρόκειτο για σύσκεψη ανώτατου επιπέδου την οποία είχε οργανώσει η IMI.⁶⁰²
- (351) Σύμφωνα με τα έξοδα ταξιδιού, στις 21 και 22 Φεβρουαρίου 1999, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη-Regensdorf (“Mövenpick”) σύσκεψη επιχειρησιακού επιπέδου ΕΟΠΝ. Συμμετείχαν εκπρόσωποι της Wieland, της IMI, της ΗΜΕ⁶⁰³, της Buntmetall, της EM και της ΚΜΕ.⁶⁰⁴ Η Wieland και η ΚΜΕ επιβεβαίωσαν τη σύσκεψη.⁶⁰⁵
- (352) Σε εσωτερικό υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 23 Φεβρουαρίου 1999 συνοψίζονται τα αποτελέσματα της σύσκεψης:⁶⁰⁶

«Η κατάσταση στις πέντε αγορές όσον αφορά την τιμή: στη συνημμένη μελέτη σχετικά με τις εκπτώσεις αναφέρονται οι εκπτώσεις- στόχοι που αποφασίσαμε κατά τη συζήτησή μας με βάση τις πληροφορίες που έχουμε λάβει από την εσωτερική και την εξωτερική μας υπηρεσία και από τους εμπορικούς μας εταίρους...

Γερμανία: Ο στόχος μας όσον αφορά τα κέρδη για τους σωλήνες 15 x 1 mm παραμένει 230 γερμανικά μάρκα ανά χιλιόγραμμο, και δεν έχει δυστυχώς ακόμη επιτευχθεί. Όσον αφορά τους σωλήνες RAL/DVGW, με διαφορά έκπτωσης 3 εκατοστιαίων μονάδων, αυτό θα έδινε 200 γερμανικά μάρκα ανά χιλιόγραμμο. Σκοπεύουμε επομένως να παραμείνουμε σταθεροί στον προηγούμενο πίνακα εκπτώσεων, δηλαδή για τους μεγάλους πελάτες και τις αγοραστικές ενώσεις 53% έκπτωση στους σωλήνες SANCO®, θεωρώντας ότι οι προμηθευτές σωλήνων RAL/DVGW πρέπει να διατηρήσουν το προβάδισμα 3 εκατοστιαίων μονάδων για να είναι σε θέση να πραγματοποιούν πωλήσεις. Το πρόβλημα τις τελευταίες εβδομάδες ήταν οι θέσεις της BCZ, καθώς και της TMX και της LMI όσον αφορά τις εκπτώσεις στους σωλήνες EURO-SANCO, οι οποίες δυστυχώς πλησιάζουν ή συμπίπτουν με τις εκπτώσεις που χορηγούνται για τους σωλήνες RAL/DVGW. Αυτό φυσικά αποτελεί πίεση για τους προμηθευτές RAL/DVG,

⁵⁹⁹ Βλ. 10492-10495 καθώς και τις πληροφορίες, για τη Γερμανία, την Ισπανία, τη Γαλλία και τις Κάτω Χώρες (10494, 10495), 22334-22337. Βλ. επίσης το μη χρονολογημένο προπαρασκευαστικό υπόμνημα της Wieland 22348, 22349.

⁶⁰⁰ Βλ. πρακτικά της Σύσκεψης της Βιομηχανίας Χαλκού (Copper Industry Meeting) όπου περιλαμβάνονται συζητήσεις για την οδηγία πόσιμου νερού της ΕΕ, 7729, 7730, 7758 (ατζέντα) 22876. Όσον αφορά τον εσωτερικό συντονισμό της ΚΜΕ, βλ. 6825.

⁶⁰¹ Βλ. 1377, 32108, 1824, 2222, 2223, 2373, βλ. επίσης την προπαρασκευαστική επιστολή της 3^{ης} Φεβρουαρίου 1999 2081, 7110 (Έξοδα ταξιδιού: «Πληροφορίες»: Boliden, Müller, Wieland), πρακτικά της σύσκεψης του συμβουλίου ECI 7114, 7115, 22876.

⁶⁰² Βλ. 32716, 22876, 22950, 22951.

⁶⁰³ Η Boliden δεν μπόρεσε να επιβεβαιώσει τη συμμετοχή της ΗΜΕ, βλ. 32523.

⁶⁰⁴ Βλ. 31101, 31102 (έξοδα ταξιδιού), 31195 (έξοδα ταξιδιού), 9384 (έξοδα ταξιδιού), 22869.

⁶⁰⁵ Βλ. 22869, 22397, 22466-22468.

⁶⁰⁶ Για το πλήρες υπόμνημα βλ. 22184-22190.

γι' αυτό ελπίζουμε ότι τις επόμενες εβδομάδες οι παραγωγοί EURO-SANCO® θα προτείνουν και πάλι εκπτώσεις τουλάχιστον κατά μία εκατοστιαία μονάδα χαμηλότερες από εκείνες που χορηγούνται για τους RAL/DVGW και κατά δύο εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερες εκείνων που χορηγούν η ΚΜΕ και η WW για τους σωλήνες SANCO®. [όσον αφορά το νέο τιμοκατάλογο που καταρτίζει η ΚΜΕ για το Μάρτιο]. Δυστυχώς ούτε εμείς δεν μπορούμε, εφόσον η ΚΜΕ δρα με αυτό τον τρόπο, να πάμε ενάντια στο ρεύμα της ΚΜΕ, μολονότι είχαμε την πρόθεση και διατηρούμε την άποψη ότι πρέπει να προβλέπουμε στον τιμοκατάλογο SANCO® της εταιρείας μας διαφορετικές τιμές για τους ημίσκληρους και τους σκληρούς σωλήνες, σε συνάρτηση με το επιπλέον κόστος κατασκευής. Είμαστε, ωστόσο, υποχρεωμένοι να ακολουθήσουμε τον ηγέτη της αγοράς».⁶⁰⁷

- (353) Στις 11 Μαρτίου 1999, πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι ("Hilton", αίθουσα συνεδριάσεων Edmonton, Charles de Gaulle) σύσκεψη «ελεφάντων» με θέμα την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό. Σύμφωνα με ατζέντες και έξοδα ταξιδιού, συμμετείχαν εκπρόσωποι των IMI, ΚΜΕ, και Wieland.⁶⁰⁸ Η ΟΤΚ επιβεβαίωσε τη συμμετοχή ενός από τους υπαλλήλους της στη σύσκεψη,⁶⁰⁹ ενώ η Wieland επιβεβαίωσε την πραγματοποίησή της.⁶¹⁰
- (354) Η Wieland ανέφερε ότι, στις 16 Μαρτίου 1999, πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη ("Lord Byron") σύσκεψη επιχειρησιακού επιπέδου στην οποία συμμετείχαν (τουλάχιστον) ένας εκπρόσωπος της Wieland και ένας της ΚΜΕ.⁶¹¹ Η ΧΑΛΚΟΡ επιβεβαίωσε τη συμμετοχή ενός υπαλλήλου της στη σύσκεψη.⁶¹² Από της σηκπτώσεις της ΧΑΛΚΟΡ προκύπτει ότι πραγματοποιήθηκαν έντονες συζητήσεις για τις τιμές, τις εκπτώσεις και τους όγκους.⁶¹³
- (355) Σε εσωτερικό υπόμνημα της Wieland της 18 Μαρτίου 1999 συνοψίζονται τα αποτελέσματα των συσκέψεων ως εξής:⁶¹⁴

«Στατιστικές: τα αριθμητικά στοιχεία του Παγκόσμιου Γραφείου Στατιστικών (The World Bureau of Statistics) είναι διαθέσιμα για τον Ιανουάριο και σύντομα θα παρουσιαστούν τα στοιχεία για το Φεβρουάριο. Όπως μπορέσαμε να διαπιστώσουμε, οι ακόλουθες εταιρείες είχαν υποβάλει πληροφορίες: ΚΜΕ, IMI, WW, ΧΑΛΚΟΡ, ΗΜΕ, ΒΜΑ, Outokimpu και Mueller. Η BCZ δεν συνεισφέρει πλέον στις στατιστικές αυτές, αφού έχει αποσυρθεί από το IWCC, το ECPPC, καθώς και όλους τους φορείς του κλάδου...

[...]

---

⁶⁰⁷ Βλ. 22187-22189.

⁶⁰⁸ Βλ. 1377, επίσης 32108 (1.4.99 «Διορθωμένα πρακτικά της οργανωτικής επιτροπής IWCC»), 6568 (έξοδα ταξιδιού), 7757 (ατζέντα); 32716.

⁶⁰⁹ Βλ. 32716.

⁶¹⁰ Βλ. 22876.

⁶¹¹ Βλ. 31196 (έξοδα ταξιδιού), 9384 (έξοδα ταξιδιού), 22869, βλ. επίσης έξοδα ταξιδιού Tréfimétaux, 4877.

⁶¹² Βλ. 23384, 23478-23489 (αλληλογραφία με την ΚΜΕ/ΕΜ), 23402-23406, 23421-23424 (σημειώσεις), 25326.

⁶¹³ Βλ. 23402-23406, 23421-23424 (σημειώσεις).

⁶¹⁴ Για το πλήρες υπόμνημα βλ. 22191-22198.

Κάτω Χώρες: Πρόσφατα δεχθήκαμε επίσκεψη από τη Hamel [υπάλληλος] και του είπαμε ήδη ότι στο μέλλον σκοπεύουμε να εφαρμόσουμε και έναντι της Hamel, δηλαδή έναντι των εμπορών μετάλλου, τον τιμοκατάλογο HME με ανώτατη έκπτωση 37% για το εμπόριο μετάλλου....

Ισπανία: επί του παρόντος είναι η μόνη από τις πέντε μεγάλες αγορές στην οποία επικρατεί από κάθε άποψη χάος, δεδομένου ότι η Outokumpu, όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε, δεν ασκεί στο ελάχιστο τον ηγετικό της ρόλο στην αγορά.

Άλλες αγορές: Πριν από τις επόμενες συνομιλίες μας τον Απρίλιο, πρέπει οπωσδήποτε να εξετάσουμε στενότερα εντός της εταιρείας τις αγορές της Αυστρίας, του Βελγίου και της Ελλάδας. Καλώ λοιπόν τους RH/An και RHV/Bo να επεξεργαστούν προκαταβολικά προτάσεις για το πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τη σταθεροποίηση και τη βελτίωση της κατάστασης στην αγορά στις τρεις αυτές αγορές ώστε να μπορέσουμε στη συνέχεια να συζητήσουμε μαζί με τι είδος των μέτρων θα μπορούσαμε να συνεισφέρουμε κι εμείς από την πλευρά μας.⁶¹⁵

- (356) Στο υπόμνημα υπάρχει συνημμένος πίνακας που προσδιορίζει για κάθε μία από τις εθνικές αγορές της Γαλλίας, της Γερμανίας, των Κάτω Χωρών, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου τις εκπτώσεις για τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων SANCO, τους εισαγόμενους σωλήνες SANCO, καθώς και άλλους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων (σύμφωνα με τις πωλούμενες ποσότητες). Σε δεύτερο πίνακα καταγράφονται οι παραδόσεις των εταιρειών KME, Wieland, Outokumpu, IMI, Mueller, Buntmetall, HME, BCZ και ΧΑΛΚΟΡ στις αντίστοιχες αγορές τον Ιανουάριο και το Φεβρουάριο του 1999.⁶¹⁶
- (357) Στις 31 Μαρτίου 1999, η KME έστειλε με φαξ στην IMI τους τιμοκαταλόγους της για τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων SANCO. Σε χειρόγραφες σημειώσεις αναφέρονται μάλλον οι εκπτώσεις, πιθανότατα της KME.⁶¹⁷
- (358) Σύμφωνα με τα έξοδα ταξιδιού υπαλλήλου της KME, στις 28 Απριλίου 1999, πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες (“Novotel Airport”) σύσκεψη ΕΟΠΝ.⁶¹⁸ Η Wieland τη χαρακτήρισε «σύσκεψη εμπορικών αντιπροσώπων», η KME και η ΧΑΛΚΟΡ επιβεβαίωσαν τη συμμετοχή τους.⁶¹⁹ Παρά το γεγονός ότι η ΧΑΛΚΟΡ δεν ανακοίνωσε την αποχώρησή της από τις συσκέψεις, η Επιτροπή δεν διαθέτει στοιχεία ότι η ΧΑΛΚΟΡ παρακολούθησε και άλλες συσκέψεις ΕΟΠΝ.
- (359) Σε υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 29.04.1999 συνοψίζονται τα αποτελέσματα της σύσκεψης:⁶²⁰ Το υπόμνημα περιλαμβάνει ανάλυση της ευρωπαϊκής αγοράς, καθώς και των πέντε «σημαντικότερων αγορών» (Γαλλία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο). Όσον αφορά τη Γερμανία, το υπόμνημα αναφέρει τα εξής:

---

⁶¹⁵ Βλ. 22191-22195.

⁶¹⁶ Βλ. 22197, 22198.

⁶¹⁷ Βλ. 32148, 32149 (τιμοκατάλογος SANCO στα ολλανδικά και τα γαλλικά)- βλ. επίσης 4433-4438 (τιμοκατάλογοι της Wieland για την Αυστρία).

⁶¹⁸ Βλ. 31197 (έξοδα ταξιδιού).

⁶¹⁹ Βλ. 31197 (έξοδα ταξιδιού), 22869, 22397, 22469, 23384, 23491 (επιβεβαίωση της σύσκεψης), 23407-23410, 23425, 23426 (σημειώσεις), 25327.

⁶²⁰ Για το πλήρες υπόμνημα βλ. 22199-22206.

«Οι εκπτώσεις αυξήθηκαν δυστυχώς και στη Γερμανία. Στη Γερμανία έχουμε ένα πλεονέκτημα έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου, ότι δηλαδή σχεδόν όλες οι επιχειρήσεις συμμορφώνονται με τον εφαρμοστέο τιμοκατάλογο και το δείκτη τιμών· δηλαδή ο τιμοκατάλογος και ο δείκτης αναγνωρίζονται από τους γερμανούς αγοραστές χαλκοσωλήνων εγκατάστασης. Αυτό που έχει λοιπόν σημασία εδώ είναι το επίπεδο της έκπτωσης. Το ανώτατο ποσοστό 53% που παρείχαν η ΚΜΕ και η WW για τους γερμανικούς σωλήνες SANCO® δεν μπορεί, εντούτοις, να ισχύσει πλέον δεδομένου ότι η BCZ προσφέρει ήδη εκπτώσεις μέχρι 59,5% για τους βελγικούς SANCO® και μέχρι 60% για τους μη SANCO®... Εάν δεν καταστεί δυνατό να περιοριστούν και πάλι αυτές οι διαφορές όσον αφορά τις εκπτώσεις, θα υφιστάμεθα συνεχείς πιέσεις όσον αφορά τις τιμές στη γερμανική αγορά, κατάσταση την οποία μακροπρόθεσμα δεν θα μπορούν να αντέξουν ούτε και οι ΚΜΕ και WW.

Ο νέος τιμοκατάλογος της ΚΜΕ και ο δικός μας για τους σωλήνες SANCO® διατίθενται πλέον στην αγορά και σκοπεύουμε πρώτα απ'όλα να προσπαθήσουμε να εφαρμόσουμε τις εκπτώσεις που περιέχονται στη συνημμένη περίληψη ...

Κάτω Χώρες: σκοπεύουμε να παραμείνουμε σταθεροί στις εκπτώσεις που ορίσαμε για τελευταία φορά στις 30.3.99 ...⁶²¹

- (360) Στο υπόμνημα υπάρχει συνημμένος πίνακας που καθορίζει τις εκπτώσεις για τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων SANCO, για τους εισαγόμενους SANCO και για τους άλλους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων (σύμφωνα με τις πωλούμενες ποσότητες) για κάθε μια από τις εθνικές αγορές της Γαλλίας, της Γερμανίας, των Κάτω Χωρών, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Σε δεύτερο πίνακα καταγράφονται οι παραδόσεις των ΚΜΕ, Wieland, OTK, IMI, Mueller, Buntmetall, HME, BCZ και ΧΑΛΚΟΡ στις αντίστοιχες αγορές τον Ιανουάριο, το Φεβρουάριο και το Μάρτιο του 1999.⁶²²
- (361) Σύμφωνα με την OTK, στις 3 Μαΐου 1999, πραγματοποιήθηκε στο Birmingham (Novotel Airport Hotel) σύσκεψη επιχειρησιακού επιπέδου.⁶²³ Συμμετείχαν κατά πάσα πιθανότητα εκπρόσωποι των εταιρειών που προαναφέρθηκαν.⁶²⁴
- (362) Στις 9 Μαΐου 1999, πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο «Taurus» Vilamoura Marine Hotel (αίθουσα Vilamoura Taurus) στη Vilamoura της Πορτογαλίας, σύσκεψη «ελεφάντων» (ΕΟΠΝ) ύστερα από σύσκεψη ECI η οποία ξεκίνησε στις 14:00.⁶²⁵ Σύμφωνα με ατζέντες ή εκθέσεις εξόδων ταξιδιού, συμμετείχαν η Wieland, η IMI, η ΚΜΕ και η OTK.⁶²⁶ Η Wieland επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της, ενώ η OTK δεν ήταν

⁶²¹ Βλ. 22202-22204. Βλ. επίσης τις σημειώσεις της ΧΑΛΚΟΡ όσον αφορά το περιεχόμενο της σύσκεψης, 23407-23410, 23425, 23426 (σημειώσεις).

⁶²² Βλ. 22205, 22206. Υπήρξε ενημέρωση του πίνακα εκπτώσεων όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο με το υπόμνημα της 20ής Μαΐου 1999 (βλ. 10496, 10497, 22207, 22208).

⁶²³ Βλ. 11765.

⁶²⁴ Βλ. αιτιολογικές σκέψεις (350) 9.2.11 και 11766.

⁶²⁵ Βλ. 1377, 32109, 1828, 1863-1866 («Σύσκεψη με στελέχη της βιομηχανίας χαλκού στην αίθουσα διασκέψεων Taurus»), 28329, 22876.

⁶²⁶ Βλ. 1377, 32109, 1828, 1863-1866 («Σύσκεψη με στελέχη της βιομηχανίας χαλκού στην αίθουσα διασκέψεων Taurus»), 28329, 6569 (έξοδα ταξιδιού), 7756 (ατζέντα), 9268 (έξοδα ταξιδιού).

σε θέση να επιβεβαιώσει εάν όντως πραγματοποιήθηκε σύσκεψη ανώτατου επιπέδου.⁶²⁷

- (363) Σύμφωνα με την ατζέντα υπαλλήλου της Wieland, στις 16 Ιουνίου 1999, συναντήθηκαν στο αεροδρόμιο της Φρανκφούρτης ("Flughafen Airport Conference Center", αίθουσα 18) ορισμένοι εκπρόσωποι της Wieland με την ΚΜΕ.⁶²⁸
- (364) Στις 17 Ιουνίου 1999, πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες ("Sheraton Airport Hotel", αίθουσα "Andromeda") σύσκεψη ελεφάντων/ΕΟΠΝ. Σύμφωνα με ατζέντες ή εκθέσεις εξόδων ταξιδιού, τη σύσκεψη παρακολούθησαν εκπρόσωποι των IMI, Wieland και ΚΜΕ.⁶²⁹ Η Wieland επιβεβαίωσε τη σύσκεψη, ενώ η ΟΤΚ επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της.⁶³⁰
- (365) Η ΚΜΕ είχε στην κατοχή της σειρά πινάκων με τίτλους «Επεξεργασία της καμπύλης πωλήσεων του 1998»– «Χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων (σύνολο)», «Σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση», και «Σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με επίστρωση» με ημερομηνία 18 Ιουνίου 1999, καθώς και αντίστοιχα γραφήματα με τίτλους «Βιομηχανικά αποτελέσματα 1998 ανά ανταγωνιστή» - «Χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων (σύνολο)», «Χωρίς μόνωση», και «Με επίστρωση».⁶³¹ Οι πίνακες περιλαμβάνουν αριθμητικά στοιχεία και τον όγκο των πωλήσεων, καθώς και την προστιθέμενη αξία εκφρασμένη σε «ευρώ % kg» για τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων των ΚΜΕ, ΟΤΚ, Wieland, IMI, Mueller, BCZ, HME, ΧΑΛΚΟΡ, ΜΚΜ, Lacambra, Feinrohren, Silmet, Foam, Czepel, Hutmen κ.τ.λ. για τις ακόλουθες αγορές: Αυστρία, Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Πορτογαλία, Σκανδιναβικές χώρες, Ισπανία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο. Υπάρχει ακόμη εκτίμηση των δαπανών εκφρασμένη σε «ευρώ % kg», καθώς και του «συνολικού αποτελέσματος σε εκατομμύρια ευρώ» καθεμιάς από τις προαναφερθείσες εταιρείες⁶³². Τα βιομηχανικά αποτελέσματα σχετικά με τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων συγκεντρώνονται στα γραφήματα⁶³³. Οι πίνακες είναι πολύ αναλυτικοί και περιλαμβάνουν πληροφορίες που δεν είναι διαθέσιμες στο κοινό. Για παράδειγμα, σύμφωνα με τους πίνακες, το 1998 η ΟΤΚ πραγματοποίησε στη Γερμανία πωλήσεις 7.670 τόνων περιλαμβανομένων όλων των σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων («χωρίς μόνωση» και «με επίστρωση») με προστιθέμενη αξία 86 «ευρώ % kg», στην Ιταλία 1400 τόνων με προστιθέμενη αξία 60 «ευρώ % kg», στη Γαλλία 3.900 τόνων με προστιθέμενη αξία 95 «ευρώ % kg», στο Ηνωμένο Βασίλειο 8.460 τόνων με προστιθέμενη αξία 119 «ευρώ % kg», στην Ιρλανδία δεν πραγματοποίησε πωλήσεις, ενώ στην Ισπανία πραγματοποίησε πωλήσεις 16.580 τόνων με προστιθέμενη αξία 72 «ευρώ % kg».⁶³⁴

⁶²⁷ Βλ. 22876, 32717.

⁶²⁸ Βλ. 7755 (ατζέντα).

⁶²⁹ Βλ. 1377, 32110, 1829, κατάλογος πτήσεων της IMI 1996, έξοδα ταξιδιού 6570, 7755 (ατζέντα), 22876.

⁶³⁰ Βλ. 22876, 32717.

⁶³¹ Βλ. 7374-7385.

⁶³² See 7374-7382.

⁶³³ Βλ. 7383-7385.

⁶³⁴ Για τις άλλες χώρες και τους άλλους ανταγωνιστές βλ. 7374-7376.

(366) Σύμφωνα με τα έξοδα ταξιδιού, στις 21 Ιουνίου 1999, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη («Mövenpick"/Zurich Airport Forum) σύσκεψη ΕΟΠΝ. Συμμετείχαν εκπρόσωποι των Wieland, IMI, BMA, EM και ΚΜΕ.⁶³⁵ Η ΚΜΕ επιβεβαίωσε τη σύσκεψη.⁶³⁶

(367) Σε εσωτερικό υπόμνημα της Wieland συζητούνται η τιμολόγηση και η κατάσταση στη Γερμανία όσον αφορά τις εκπτώσεις, καθώς και η σημασία τους για τις τιμές των σωλήνων SANCO.⁶³⁷

«Προχωρώντας στην υπόθεση ότι τουλάχιστον η ΚΜΕ και εμείς έχουμε σήμερα ικανοποιητικό αριθμό παραγγελιών για τους σωλήνες SANCO®, που θα απέφερε μέσο κέρδος στην περιοχή της τάξης των 190 -200 γερμανικών μάρκων ανά χιλιόγραμμο, πράγμα που θα αρκούσε για να μας κρατήσει απασχολημένους για 4 έως 6 εβδομάδες πριν αντιμετωπίσουμε και πάλι ισχυρές πιέσεις για την εξασφάλιση νέων παραγγελιών, αλλά λαμβάνοντας, από την άλλη, υπόψη ότι ανταγωνιστές όπως η ΧΑΛΚΟΡ, η Outokumpu και, κυρίως, η BCZ έχουν εν τω μεταξύ αυξήσει τις εκπτώσεις για τους δικούς τους σωλήνες DVGW σε 60-61%, στις 21 Μαΐου θα πρέπει να εξετάσουμε μαζί μήπως δεν θα ήταν λογικό να μειώσουμε αμέσως μετά τη Whit το δείκτη τιμών στο 29 από το 32 που είναι σήμερα βάσει αυστηρής εφαρμογής του νέου τιμοκαταλόγου...

Εάν οι ξένοι ανταγωνιστές κλείσουν, ωστόσο, παραγγελίες για αυτούς τους σωλήνες [...] που τους αποδίδουν πολύ πενιχρά περιθώρια μετατροπής, τα περιθώρια μετατροπής για τους γερμανικούς SANCO® θα απειληθούν επίσης σοβαρά και, όπως γνωρίζουμε από το 1997, διακυβεύονται πολλά εκατομμύρια όσον αφορά τους Γερμανούς παραγωγούς SANCO®.»⁶³⁸

(368) Σύμφωνα με τη Wieland, οι εμπορικοί αντιπρόσωποι συναντήθηκαν στις 25 Ιουνίου 1999 στο Άμστερνταμ ("World Trade Centre Schiphol"). Συμμετείχαν εκπρόσωποι της Wieland,⁶³⁹ της ΚΜΕ και της ΟΤΚ.⁶⁴⁰

(369) Σε υπόμνημα της Wieland της 28. Ιουνίου 1999 συνοψίζονται τα αποτελέσματα των τελευταίων συσκέψεων.⁶⁴¹ Το υπόμνημα αναφέρεται σε συζητήσεις για τις εκπτώσεις και τις τιμές όσον αφορά τα πέντε κράτη μέλη (Γαλλία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο). Υπάρχει συνημμένος πίνακας που περιλαμβάνει τη διάρθρωση των εκπτώσεων στα πέντε κράτη μέλη, δηλαδή τη Γαλλία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.⁶⁴²

---

⁶³⁵ Βλ. 22398, 31104, 31105, 31106 (έξοδα ταξιδιού). Παρά το γεγονός ότι στο έγγραφο 31105 η ΚΜΕ αποκαλεί τη σύσκεψη "Lizenzpartner-Meeting", ο κατάλογος των συμμετεχόντων δηλώνει ότι επρόκειτο για σύσκεψη της οδηγίας ΕΕ για το πόσιμο νερό (βλ. επίσης το έγγραφο 31106 της ΚΜΕ που αναφέρεται στην οδηγία «για το πόσιμο νερό»).

⁶³⁶ Βλ. 22398, 22470-22472.

⁶³⁷ Βλ. 10490, 10491.

⁶³⁸ Βλ. 10490, 10491.

⁶³⁹ Βλ. 9361 (έξοδα ταξιδιού), 22869. Σύμφωνα με τη Wieland, η σύσκεψη αυτή αφορούσε τους εμπορικούς αντιπροσώπους.

⁶⁴⁰ Βλ. 22398, 22473, 32717, καθώς και 11766.

⁶⁴¹ Για το πλήρες κείμενο του υπομνήματος βλ. 10480-10485, 22209-22214.

⁶⁴² Βλ. 22213.

(370) Η Wieland ανέφερε ότι, στις 22 Ιουλίου 1999, πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ ("World Trade Centre Schiphol") σύσκεψη εμπορικών αντιπροσώπων.⁶⁴³ Η ΚΜΕ επιβεβαίωσε τη σύσκεψη.⁶⁴⁴

(371) Σε υπόμνημα της Wieland χρονολογούμενο από τις 23 Ιουλίου 1999 συνοψίζονται οι συζητήσεις:⁶⁴⁵

«Στατιστικές: ... Όπως δείχνει ο συνημμένος πίνακας, ελλείπει ατομικών στατιστικών, μπορούμε να προσδιορίσουμε συνολικά τις ποσότητες των τριών ανταγωνιστών ΧΑΛΚΟΡ, ΗΜΕ και Müller Industries αφαιρώντας από τα συνολικά στοιχεία τα ατομικά αριθμητικά στοιχεία των ΚΜΕ, WW, Outokumpu, IMI, ΒΜΑ και ΒCΖ.

Ισπανία: Φαίνεται πλέον ότι η Outokumpu αντιμετωπίζει όλο και πιο σοβαρά τον ηγετικό της ρόλο στην αγορά. Σκοπεύουμε επομένως να διατηρήσουμε τις κλίμακες εκπτώσεων στο 46% για το πρώτο στάδιο εμπορίας και στο 44% για το δεύτερο στάδιο εμπορίας, δεδομένου ότι είναι δυνατές οι συναλλαγές στα επίπεδα αυτά. Στην περίπτωση νέων παραγγελιών, ακολουθούμε αυστηρά το νέο τιμοκατάλογο που εξέδωσε η Outokumpu στην Ισπανία...»⁶⁴⁶

(372) Στο υπόμνημα υπάρχει συνημμένος πίνακας που καθορίζει, για καθεμία από τις εθνικές αγορές της Γαλλίας, της Γερμανίας, των Κάτω Χωρών, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, τις εκπτώσεις για τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων SANCO, δηλ. τους εισαγόμενους SANCO καθώς και για τους λοιπούς σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων (σύμφωνα με τις πωληθείσες ποσότητες). Σε ένα δεύτερο πίνακα αναγράφονται οι παραδόσεις στις αντίστοιχες αγορές των εταιρειών ΚΜΕ, Wieland, ΟΤΚ, IMI, Mueller, Buntmetall, ΗΜΕ, ΒCΖ και ΧΑΛΚΟΡ για το Μάρτιο, τον Απρίλιο, το Μάιο και τον Ιούνιο του 1999.⁶⁴⁷

(373) Στις 3 Αυγούστου 1999, πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι ("Hilton Airport", αίθουσα "Stockholm") σύσκεψη «ελεφάντων» (ΕΟΠΝ). Από καταχωρίσεις σε ατζέντες ή από εκθέσεις εξόδων ταξιδιού, προκύπτει ότι συμμετείχαν υπάλληλοι της IMI, της ΚΜΕ και της Wieland.⁶⁴⁸ Η ΟΤΚ επιβεβαίωσε τη συμμετοχή ενός υπαλλήλου της.⁶⁴⁹ Η Wieland ανέφερε ότι, στις 30 Αυγούστου 1999, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη ανώτατου επιπέδου στο Παρίσι ("Hilton").⁶⁵⁰

(374) Σε υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 18 Αυγούστου 1999 συνοψίζονται τα αποτελέσματα της σύσκεψης ως εξής:

«Ηνωμένο Βασίλειο: ... Η Outokumpu σημείωσε κυρίως απώλειες κατά τους πρώτους μήνες, πράγμα που προσπάθησε να αντισταθμίσει τον Ιούνιο. Ανάλογη δράση της ΚΜΕ προκάλεσε σημαντική πίεση στις τιμές και οδήγησε σε αισθητή πτώση τις παρούσες

---

⁶⁴³ Βλ. 9361 (έξοδα ταξιδιού), 22869.

⁶⁴⁴ Βλ. 22398, 22474.

⁶⁴⁵ Βλ. 22215-22221.

⁶⁴⁶ Βλ. 22215, 22217.

⁶⁴⁷ Βλ. 22219, 22220. Ορισμένα αριθμητικά στοιχεία της Boliden αντιστοιχούν απλώς σε εκτιμήσεις: στοιχεία για τη ΧΑΛΚΟΡ υπάρχουν μόνο για το Μάρτιο.

⁶⁴⁸ Βλ. 1377, 32110, 1830, 6571 (έξοδα ταξιδιού), 7754 (ατζέντα).

⁶⁴⁹ Βλ. 32717.

⁶⁵⁰ Βλ. 22876. Σύμφωνα με τη Wieland, η σύσκεψη αφορούσε ανώτατα στελέχη.

τιμές (-25%). Σε κάθε περίπτωση εμμένουμε στο εσωτερικό μας σχέδιο για αύξηση των τιμών σε πολλά στάδια...

Ισπανία: ... Για πρώτη φορά η αγορά είναι πιο πειθαρχημένη σε σχέση με τους πρώτους μήνες. Πιθανολογείται ότι εφαρμόζονται οι νέοι τιμοκατάλογοι...

Κάτω Χώρες: Η κατανάλωση στην περιοχή ανέρχεται σε 11.000 τόνους ετησίως. Χωρίς αμφιβολία, η ΚΜΕ έχει απολέσει μερίδιο αγοράς. Η υπερβολική αντίδραση της ΙΜΙ οδήγησε σε πτώση των τιμών. Θεωρώ πάντως ότι η κατάσταση μπορεί και πάλι να διορθωθεί, το αργότερο μέχρι τα μέσα Σεπτεμβρίου.»⁶⁵¹

- (375) Τον Αύγουστο του 1999, η ΧΑΛΚΟΡ υπέβαλε στο WBMS τα τελευταία μηνιαία αριθμητικά της στοιχεία για τον Ιούλιο του 1999⁶⁵².
- (376) Σύμφωνα με τη Wieland, στις 7 Σεπτεμβρίου 1999, πραγματοποιήθηκε στο Ντύσσελντορφ («Arabella») σύσκεψη εμπορικών αντιπροσώπων (ΕΟΠΝ).⁶⁵³ Η ΚΜΕ επιβεβαίωσε ότι στις 8 Σεπτεμβρίου 1999 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη με τη Wieland. Σύμφωνα με τα έξοδα ταξιδιού του υπαλλήλου της Wieland, η σύσκεψη θα μπορούσε να έχει πραγματοποιηθεί και στις 7 Σεπτεμβρίου.⁶⁵⁴ Παρούσα ήταν και η ΟΤΚ.⁶⁵⁵
- (377) Σε υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 8 Σεπτεμβρίου 1999 συνοψίζονται τα αποτελέσματα της σύσκεψης:⁶⁵⁶

«Γερμανία: δυστυχώς, οι εκπτώσεις αυξήθηκαν πάλι τις τελευταίες εβδομάδες, αν και όχι πολύ, γι' αυτό συμφωνήσαμε ότι έπρεπε να προχωρήσουμε σε αύξηση της έκπτωσης κατά μια εκατοστιαία μονάδα σε όλα τα επίπεδα. Οι νέες εκπτώσεις αναφέρονται στο συνημμένο πίνακα. Πρέπει, ωστόσο, να τις εφαρμόζουμε πλέον με απόλυτη αυστηρότητα για να αντιμετωπίσουμε την περαιτέρω διάβρωση των εκπτώσεων. Μέσω των δεικτών τιμών σκοπεύουμε, τις επόμενες 4-6 εβδομάδες, να επαναφέρουμε το περιθώριο μετατροπής για τη διάσταση αναφοράς 15 x 1 mm στα 200 γερμανικά μάρκα ανά χιλιόγραμμα (έχει υπολογιστεί, ως συνήθως, χωρίς αρνητικό όριο ανοχής), για τους σωλήνες SANCO® δικής μας κατασκευής.

Γαλλία: Η κατάσταση στη Γαλλία όσον αφορά τις τιμές και τις εκπτώσεις είναι αρκετά σταθερή, ενώ τα κέρδη είναι σήμερα λίγο πολύ συγκρίσιμα με τα κέρδη στη Γερμανία.

Ηνωμένο Βασίλειο: Στις νέες συμβάσεις που θα συναφθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο θα εφαρμόσουμε τις εκπτώσεις που ορίζονται στο συνημμένο πίνακα, οι οποίες είναι δύο εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερες από εκείνες της 2ας Ιουλίου 1999.

Κάτω Χώρες: Εδώ έχουμε ένα ακόμη κλασσικό παράδειγμα μειώσεων τιμών που ενδεχομένως αποφέρουν μόνο προσωρινά οφέλη σε εκείνους που τις χορηγούν.»⁶⁵⁷

⁶⁵¹ Βλ. 9723-9725, 22960-22962.

⁶⁵² Βλ. παράγραφο 3.67 της απάντησης της ΧΑΛΚΟΡ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁶⁵³ Βλ. 9361 (έξοδα ταξιδιού), 22869.

⁶⁵⁴ Βλ. 22398, 22475.

⁶⁵⁵ Βλ. 32717.

⁶⁵⁶ Για το πλήρες υπόμνημα βλ. 22222-22228.

⁶⁵⁷ Βλ. 22222-22226.

- (378) Στο υπόμνημα υπάρχει συνημμένος πίνακας που περιλαμβάνει τη διάρθρωση των εκπτώσεων στα πέντε κράτη μέλη: Γαλλία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο.⁶⁵⁸
- (379) Στις 9 Σεπτεμβρίου 1999, οργανώθηκε ενδεχομένως στις Βρυξέλλες, στο Sheraton Airport Hotel, σύσκεψη ανώτατου επιπέδου επ' ευκαιρία σύσκεψης της οργανωτικής επιτροπής ECI και ECMI. Ενδεχομένως συμμετείχαν και εκπρόσωποι της IMI και της ΟΤΚ.⁶⁵⁹
- (380) Στις 28 Σεπτεμβρίου 1999, πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο σύσκεψη «ελεφάντων» (ΕΟΠΝ). Σύμφωνα με ατζέντες ή εκθέσεις εξόδων ταξιδιού, συμμετείχαν εκπρόσωποι των IMI, Wieland, και ΚΜΕ.⁶⁶⁰ Η Wieland και η ΟΤΚ επιβεβαίωσαν την πραγματοποίηση σύσκεψης ανώτατου επιπέδου, ενώ η ΟΤΚ ανέφερε ότι η σύσκεψη πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της IMI.⁶⁶¹
- (381) Στις 8 Οκτωβρίου 1999, πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ («Schiphol Hilton») σύσκεψη επιχειρησιακού επιπέδου. Συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, η Wieland,⁶⁶² η ΟΤΚ⁶⁶³ και η ΚΜΕ.⁶⁶⁴ Η BCZ επιβεβαίωσε τη συμμετοχή δύο υπαλλήλων της.⁶⁶⁵
- (382) Η Wieland ανέφερε ότι, στις 17 Οκτωβρίου 1999, πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο στο γραφεία της IMI σύσκεψη ανώτατων στελεχών. Φαίνεται ότι συμμετείχε η ΟΤΚ,⁶⁶⁶ παρότι αδυνατεί να επιβεβαιώσει την πραγματοποίηση της σύσκεψης.⁶⁶⁷
- (383) Έξοδα ταξιδιού υπαλλήλου της Wieland δηλώνουν ότι στις 25 Νοεμβρίου 1999 πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη («Airport Forum») σύσκεψη ΕΟΠΝ επιχειρησιακού επιπέδου. Η Wieland, η ΚΜΕ, η ΟΤΚ και η BCZ επιβεβαίωσαν τη συμμετοχή τους.⁶⁶⁸
- (384) Σύμφωνα με ατζέντες και εκθέσεις εξόδων ταξιδιού, στις 29 Νοεμβρίου 1999, πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες («Sheraton Airport-Hotel») σύσκεψη «ελεφάντων» (ΕΟΠΝ). Συμμετείχαν η IMI, η Wieland, η ΚΜΕ⁶⁶⁹ και η ΟΤΚ.⁶⁷⁰

⁶⁵⁸ Βλ. 22228. Σε εσωτερικό υπόμνημα αναφέρεται ότι η Wieland γνωρίζει λίγο –πολύ το νεκρό σημείο εκμετάλλευσης των ανταγωνιστών της στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, 10603.

⁶⁵⁹ Βλ. 32738, 32717. Βλ. επίσης τη συζήτηση στην επιστολή της Wieland προς την Outokumpu και την ΚΜΕ της 26^{ης} Αυγούστου 1999, 11279 σχετικά με την ECI: «Είναι ορθό ασφαλώς ότι επιβάλλεται η διαμόρφωση μιας νέας διάρθρωσης της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Αλλά έχω τη γνώμη ότι αυτό θα έπρεπε να συζητηθεί σε ένα κύκλο όπου θα συμμετέχουν οι σημαντικότεροι παραγωγοί και κατασκευαστές».

⁶⁶⁰ Βλ. 1377, 32111, 6572 (έξοδα ταξιδιού για το Birmingham), 7753 (ημερολόγιο).

⁶⁶¹ Βλ. 32717, 22876.

⁶⁶² Βλ. 9354 (έξοδα ταξιδιού), 22869.

⁶⁶³ Βλ. 32718.

⁶⁶⁴ Βλ. 22398, 22476.

⁶⁶⁵ Βλ. 32409.

⁶⁶⁶ Βλ. 22876.

⁶⁶⁷ Βλ. 32718.

⁶⁶⁸ Βλ. 31103 (έξοδα ταξιδιού), 9336 (έξοδα ταξιδιού), 22869, 22398, 22477, 32718, 32409.

⁶⁶⁹ Βλ. 1377, 32112, 6573 (έξοδα ταξιδιού), 7752 (ατζέντα), 22876, βλ. επίσης υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 30.11.1999, 22338, 22339.

⁶⁷⁰ Βλ. 32718.

9.2.12. 2000

- (385) Τον Ιανουάριο ή το Φεβρουάριο του 2000, η IMI επιβεβαίωσε τηλεφωνικά στη Wednesbury ότι «οι συμβαλλόμενοι των συσκέψεων της Ζυρίχης συνέχιζαν τις επαφές τους».⁶⁷¹
- (386) Όπως υποστήριξε η Wieland και επιβεβαίωσε η ΚΜΕ, στις 27 Ιανουαρίου 2000, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη («Airport Forum») σύσκεψη ΕΟΠΝ επιχειρησιακού επιπέδου. Συμμετείχαν η Wieland, η Buntmetall, η EM, η ΚΜΕ και η IMI.⁶⁷² Εκπρόσωποι των ΚΜΕ, EM και IMI οργάνωσαν το προηγούμενο βράδυ δείπνο ΕΟΠΝ στο Mövenpick-Airport Hotel.⁶⁷³ Η BCZ επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της.⁶⁷⁴
- (387) Στις 3 Φεβρουαρίου 2000, η IMI εξέτασε αναλυτικά τα περιθώρια της γερμανικής αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, καθώς και της αντίστοιχης αγοράς του Ηνωμένου Βασιλείου. Συνήγαγε το ακόλουθο συμπέρασμα:
- « Από τα στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι, με τις νέες αγορές της πρώην ανατολικής Ευρώπης, σημειώνεται αύξηση της συνολικής ζήτησης χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων. Εξάλλου, από πληροφορίες σχετικές με την αγορά προκύπτει ότι οι κατασκευαστές οι οποίοι παράγουν σωλήνες μηχανικού τύπου είναι πολύ απασχολημένοι και ότι τα περισσότερα εργοστάσια είναι πλήρη. Υπό τις συνθήκες αυτές, είναι δύσκολο να κατανοηθεί η επιφυλακτικότητα της ΚΜΕ να εφαρμόσει τους νόμους της προσφοράς και της ζήτησης στον καθορισμό των τιμών».*⁶⁷⁵
- (388) Σύμφωνα με εσωτερική σημείωση της Wieland, η ομάδα εργασίας «ΕΟΠΝ-Arbeitsgruppe» συναντήθηκε στις 28 Μαρτίου 2000 στις Βρυξέλλες («Sheraton Airport»). Τη σύσκεψη διοργάνωσε η Wieland και συμμετείχαν τουλάχιστον δύο υπάλληλοι της Wieland, δύο της ΟΤΚ, ένας υπάλληλος της Buntmetall και⁶⁷⁶ ένας της ΚΜΕ.⁶⁷⁷ Από την ατζέντα υπαλλήλου της IMI αποδεικνύεται η συμμετοχή του.⁶⁷⁸ Η BCZ επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της.⁶⁷⁹
- (389) Η ΟΤΚ ανέφερε ότι, το Μάρτιο ή τον Απρίλιο του 2000, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη σύσκεψη στην οποία συμμετείχαν η ΚΜΕ, η BCZ, η IMI, η Wieland⁶⁸⁰ και η ΟΤΚ.⁶⁸¹

⁶⁷¹ Βλ. 0037.

⁶⁷² Βλ. 31099, 31100 (έξοδα ταξιδίου), 9336 (έξοδα ταξιδίου), 22869, 22398, 22478, 22479.

⁶⁷³ Βλ. 31100 (έξοδα ταξιδίου). Βλ. επίσης το εσωτερικό υπόμνημα της IMI σχετικά με την εισαγωγή νέου τιμοκαταλόγου και τη μείωση των εκπτώσεων, 32133.

⁶⁷⁴ Βλ. 32409, 32433 (έξοδα ταξιδίου).

⁶⁷⁵ Βλ. 32146.

⁶⁷⁶ Βλ. 7727 (εσωτερική σημείωση της Wieland), 22869, 22340, 22341. Σύμφωνα με τη Wieland, η σύσκεψη αφορούσε τους εμπορικούς αντιπροσώπους των εταιρειών που συμμετείχαν.

⁶⁷⁷ Βλ. 11231, 22398, 22480.

⁶⁷⁸ Βλ. 4351.

⁶⁷⁹ Βλ. 32409.

⁶⁸⁰ Σημειώσεις και πίνακες που βρέθηκαν στα γραφεία της Outokumpu (βλ. 11593-11598) αποδεικνύουν την ανάμιξη της στις ρυθμίσεις με ανταγωνιστές. Σε διάφορους πίνακες αναφέρονται «επιδιωκόμενοι» και «πραγματικοί» όγκοι/μερίδια αγοράς για τις πέντε κυριότερες χώρες όσον αφορά τους ανταγωνιστές. Για παράδειγμα, σε μη χρονολογημένες σημειώσεις αναφέρεται όσον αφορά την ΚΜΕ: «Στοιχεία του 1997, συμφωνήθηκε τα μερίδια να παραμείνουν τα ίδια». Από ατζέντα υπαλλήλου της IMI φαίνεται ότι στις 21-23 Μαρτίου 2000 προγραμματιζόταν σύσκεψη ECPPC.

⁶⁸¹ Βλ. 11766, 32718.

- (390) Στις 2 Μαΐου 2000 (11:30), εκπρόσωποι της ΚΜΕ συναντήθηκαν με εκπροσώπους της⁶⁸² ΟΤΚ.⁶⁸³
- (391) Από τις 14 έως τις 17 Μαΐου 2000, οργανώθηκε στο Τορόντο «κοινή σύσκεψη» IWCC. Μεταξύ άλλων, στη σύσκεψη του διοικητικού συμβουλίου της ECI συμμετείχαν η ΚΜΕ, η Wieland, η ΟΤΚ, η ΧΑΛΚΟΡ και η BCZ.⁶⁸⁴ Κατά την προετοιμασία της σύσκεψης IWCC, η Wieland έγραψε μια εσωτερική σημείωση: «Η κατάσταση όσον αφορά τα κέρδη εξακολουθεί να μην είναι ικανοποιητική. Στο πλαίσιο της κοινής σύσκεψης IWCC που θα πραγματοποιηθεί στα μέσα Μαΐου στο Τορόντο, θα ήθελα να σας ζητήσω να ενημερώσετε την κατάσταση στην Ευρώπη με τα νέα στοιχεία». ⁶⁸⁵ Συνάγεται το συμπέρασμα ότι, επ' ευκαιρία της σύσκεψης IWCC, οι ανταγωνιστές πραγματοποίησαν συζητήσεις με στόχο την αύξηση των τιμών.
- (392) Στις 15 Μαΐου 2000, πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο Schiphol του Άμστερνταμ («Skyport Corporate Meeting Center») σύσκεψη ΕΟΠΝ επιχειρησιακού επιπέδου. Συμμετείχαν η Wieland, η ΚΜΕ και η Buntmetall.⁶⁸⁶ Η ΚΜΕ και η ΟΤΚ επιβεβαίωσαν τη συμμετοχή τους.⁶⁸⁷ Από την ατζέντα υπαλλήλου της ΙΜΙ δηλώνεται η συμμετοχή του.⁶⁸⁸
- (393) Σε εσωτερικό υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 18 Μαΐου 2000 και τίτλο «Kupfer-Installationsrohre Europa - Marktentwicklung auf den Märkten D, GB, F, E und NL» («Ευρώπη, εγκαταστάσεις υγιεινής- Εξέλιξη της αγοράς στις αγορές D, GB, F, E, και NL»), συνοψίζονται το περιεχόμενο και οι επιπτώσεις της σύσκεψης της 15^{ης} Μαΐου 2000.⁶⁸⁹

«Στόχος μας παραμένει η αύξηση του επιπέδου των κερδών μας στις αγορές αυτές στο επίπεδο - στόχο των 200 γερμανικά μάρκα ανά χιλιόγραμμα. Ο στόχος αυτός έχει απόλυτη προτεραιότητα έναντι της προσπάθειας να προκαλέσουμε μετατοπίσεις του μεριδίου αγοράς προς όφελός μας...

Γερμανία:... Στα τέλη Απριλίου δημοσιεύσαμε τους νέους τιμοκαταλόγους μας για τους σωλήνες SANCO® και WICU®, αλλά ταυτόχρονα επισημάναμε ότι οι ανταγωνιστές μας είχαν αυξήσει τις εκπτώσεις τους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, η κατάσταση

⁶⁸² Διάφορες χειρόγραφες σημειώσεις, χρονολογημένες ή μη, βρέθηκαν στα γραφεία της Outokumpu (βλ. 11239-11259). Κάποιες περιλαμβάνουν παρατηρήσεις σχετικά με την επίμαχη συμπεριφορά όπως σύσκεψη «ελεφάντων», «σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων - στόχος 2 γερμανικά μάρκα ανά χιλιόγραμμα στη βαθμίδα 1.-SANCO 15 mm», «νέος κατάλογος/πανικός» (βλ. 11253, επίσης 11257).

⁶⁸³ Βλ. 6633· βλ. επίσης 11077-11085, που περιλαμβάνει μη χρονολογημένες χειρόγραφες σημειώσεις που αναφέρουν συζήτηση διαφόρων ευαίσθητων θεμάτων και φαίνεται ότι χρονολογούνται μετά το 1999.

⁶⁸⁴ Βλ. 6638, 32558. Πρακτικά 31017, 7749 (ημερολόγιο): η Boliden επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της στη σύσκεψη IWCC, αλλά ανέφερε ότι οι υπάλληλοί της δεν παρακολούθησαν καμία άλλη σύσκεψη, 32414.

⁶⁸⁵ Βλ. 7885. «Die Erlössituation ist weiterhin unbefriedigend. Im Zusammenhang mit dem IWCC-Joint-Meeting in Toronto Mitte Mai bitte ich Sie um eine Aktualisierung der europäischen Lage.»

⁶⁸⁶ Βλ. 31199 (έξοδα ταξιδίου)· 9500 (έξοδα ταξιδίου), 11766, 22869.

⁶⁸⁷ Βλ. 22399, 22481, 32718. Η Outokumpu διευκρίνισε περαιτέρω ότι αντικείμενο της σύσκεψης μπορούσαν ενδεχομένως να είναι και θέματα που άπτονταν της ευρωπαϊκής οδηγίας για το πόσιμο νερό. Σύμφωνα με την Outokumpu, και άλλες συσκέψεις περιλάμβαναν ενδεχομένως συζητήσεις σχετικά με την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό.

⁶⁸⁸ Βλ. 4350.

⁶⁸⁹ Βλ. 22229.

όσον αφορά τις εκπτώσεις έχει σήμερα ως εξής: SANCO® εγχώριοι - κατ'ανώτατο όριο 58,5%, SANCO® εξαγωγής 61,7%, RAL⁶⁹⁰ (DVGW) 62-63%...Κατά τις προσεχείς εβδομάδες θα προσπαθήσουμε εξάλλου να διαχειριστούμε τους δείκτες τιμών με τρόπο ώστε να προσεγγίσουμε σταδιακά το στόχο μας για περιθώριο μετατροπής 200 γερμανικά μάρκα ανά χιλιόγραμμα ...

Ηνωμένο Βασίλειο: Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, ο τιμοκατάλογος 11 που εφαρμόζεται σήμερα προβλέπει τη χορήγηση εκπτώσεων μέχρι 50% επί των εισαγόμενων σωλήνων. Σε εσωτερικό επίπεδο συμφωνήσαμε να χορηγήσουμε ανώτατη έκπτωση 40,5%. Πρόκειται επομένως για σημαντική απόκλιση...»⁶⁹¹

- (394) Στο υπόμνημα υπάρχουν συνημμένα σχήματα σχετικά με τον όγκο των πωλήσεων για το 1999 και το 2000, καθώς και με τους όγκους-στόχους και τους όγκους πωλήσεων για την ΚΜΕ, τη Wieland, την OTK, την IMI, και την BCZ.⁶⁹²
- (395) Η BCZ ανέφερε ότι, στις 26 Μαΐου 2000, πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ σύσκεψη ΕΟΠΝ.⁶⁹³
- (396) Στην ατζέντα υπαλλήλου της IMI υπάρχει καταχώριση στην οποία αναφέρεται σύσκεψη «ελεφάντων» για τις 21 Ιουνίου 2000.⁶⁹⁴
- (397) Στις 3 Ιουλίου 2000, η Wieland συνέταξε εσωτερικό υπόμνημα το οποίο περιλάμβανε τα μερίδια αγοράς του 1997 των ΚΜΕ, IMI, OTK και Wieland στη Γαλλία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.⁶⁹⁵ Σε χωριστή γραμμή του πίνακα συγκρίνονται τα συνολικά αριθμητικά στοιχεία για τη ζήτηση το 1997 με τα στοιχεία που υπέβαλε η IWCC. Με επικεφαλίδα «άλλα μέτρα», η Wieland καταγράφει «στόχους σχετικά με τις ποσότητες και τις τιμές στις πέντε κυριότερες αγορές με βάση την κατάσταση το 1997», «παρατήρηση για τη συμπεριφορά των ανταγωνιστών, ιδίως των αμύητων, και καθορισμός του τρόπου με τον οποίο θα προχωρήσουμε», «επαλήθευση και νέος καθορισμός της δράσης που θα αναληφθεί στο πλαίσιο ενός κλίματος ταχείας προσαρμογής των τιμών προς την κορυφή», «κατάρτιση ευρωπαϊκού τιμοκαταλόγου» και «τιμή-στόχος από τον Ιανουάριο του 2001: 100 ευρώ».⁶⁹⁶ Σύμφωνα με τη Wieland, το έγγραφο αυτό συνιστά εσωτερικό έγγραφο που χρησίμευσε ως βάση στρατηγικού σχεδιασμού και δεν συνοψίζει καμία συμφωνία. Η εταιρεία αδυνατεί να επιβεβαιώσει εάν χρησιμοποιήθηκε ενόψει κάποιας σύσκεψης.⁶⁹⁷

⁶⁹⁰ Βλ. υποσημείωση 743.766

⁶⁹¹ Βλ. 22229, 22230.

⁶⁹² Βλ. 22235.

⁶⁹³ Βλ. 32409.

⁶⁹⁴ Βλ. 4349.

⁶⁹⁵ Βλ. 7879-7881, 22342-22348.

⁶⁹⁶ Βλ. 7880, 7881. «Mengen- und Preisziele in den 5 Hauptmärkten auf der Basis der Situation 1997», «Beobachtung Wettbewerbsverhalten, insbesondere jenes von Outsidern, und Festlegung der Vorgehensweise», «Überprüfung und Neufestlegungen von Aktionierung auf dem Hintergrund schneller Preisanpassungen nach oben», «Entwicklung einer europäischen Preisliste», and «Preisziel ab Januar 2001: 100 Euro». Σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών, βλ. επίσης το εσωτερικό υπόμνημα της IMI, 32136, 32138.

⁶⁹⁷ Βλ. 25388.

- (398) Στις 19 Ιουλίου 2000, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη («Airport Forum», αίθουσα 202 «Eduard Amstutz») σύσκεψη ΕΟΠΝ. Στα πρακτικά αναγράφεται ότι συμμετείχαν οι ΟΤΚ, ΙΜΙ, BCZ, Buntmetall, ΚΜΕ, Wieland, ΕΜ και ΚΜΕ.⁶⁹⁸ Η Wieland και η ΚΜΕ επιβεβαίωσαν τη σύσκεψη,⁶⁹⁹ ενώ η ΟΤΚ ανέφερε ότι κάποια σύσκεψη πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουλίου.⁷⁰⁰ Στις 21 Ιουλίου 2000, η ΚΜΕ απέστειλε πολλαπλό φαξ στις ΟΤΚ, ΙΜΙ, Wieland και BCZ σχετικά με την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό.⁷⁰¹
- (399) (Τουλάχιστον) από τις 2 Αυγούστου 2000 έως (τουλάχιστον) τις 9 Ιανουαρίου 2001, η ΤΜΧ ενημέρωνε τις ΗΜΕ, ΟΤΚ, BCZ, Wieland, Desnoyers, Wednesbury, Buntmetall και ΙΜΙ σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών στη γαλλική αγορά.⁷⁰²
- (400) Φαίνεται ότι γύρω στις 17 Αυγούστου 2000 υπήρξε ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τον όγκο των πωλήσεων στη Γερμανία μεταξύ της ΚΜΕ, της Wieland (και της Buntmetall) και (πιθανόν) της ΙΜΙ σχετικά με τους σωλήνες WICU, CUBO, Eurosan, TALOS, Hettcu και Kuterlex σε πίνακα.⁷⁰³ Η προέλευση (και ο πιθανός προορισμός) του πίνακα είναι άγνωστος.
- (401) Σύμφωνα με επιβεβαίωση που διαβίβασε η BCZ στις 8 Αυγούστου 2000, στις 31 Αυγούστου 2000 πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο της Ζυρίχης («Unique Conference Center», αίθουσα 202 «Eduard Amstutz») σύσκεψη ΕΟΠΝ. Την προηγούμενη μέρα η ΚΜΕ διοργάνωσε δείπνο στο Dolder Grand Hotel στη Ζυρίχη⁷⁰⁴. Παραβρέθηκαν εκπρόσωποι των ΚΜΕ,⁷⁰⁵ ΙΜΙ, Wieland, Buntmetall, ΙΜΙ, BCZ και ΟΤΚ.⁷⁰⁶ Η Wieland επιβεβαίωσε ότι επρόκειτο για σύσκεψη εμπορικών αντιπροσώπων,⁷⁰⁷ η ΚΜΕ ότι η σύσκεψη όντως πραγματοποιήθηκε,⁷⁰⁸ ενώ η ΟΤΚ διευκρίνισε ότι επρόκειτο για κοινή σύσκεψη ανώτατων και επιχειρησιακών στελεχών.⁷⁰⁹ Σύμφωνα με την ΟΤΚ, η σύσκεψη οδήγησε στην απόφαση «να αναδιοργανωθεί η εμπορική συνεργασία και να καταρτισθούν η οργανωτική ομάδα και η ομάδα εργασίας»⁷¹⁰
- (402) Η Wieland είχε στη διάθεσή της έναν πίνακα με ημερομηνία 31.8.00 που περιλάμβανε τη διάρθρωση των εκπτώσεων στη Γαλλία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο για τους σωλήνες SANCO, τις εισαγωγές SANCO,

⁶⁹⁸ Βλ. 2184, 7720-7722 (πρακτικά της σύσκεψης συνταχθέντα από τη Wieland) και 7706-7707 (έξοδα ταξιδιού), 7746 (ατζέντα), πρόσκληση 7723, 7724, 7726, απολογίες 7725, 9305 (έξοδα ταξιδιού)-βλ. επίσης 6666 (έξοδα ταξιδιού), 31098 (έξοδα ταξιδιού), 11264-11266 (πρακτικά).

⁶⁹⁹ Βλ. 22876, 22077-22080, 22399, 22482-22485.

⁷⁰⁰ Βλ. 11766, καθώς και 32719.

⁷⁰¹ Βλ. 2200.

⁷⁰² Βλ. 5532-5788.

⁷⁰³ Βλ. 31070.

⁷⁰⁴ Βλ. 2097, 32442, 32443 (πρόσκληση, ατζέντα), 32434 (έξοδα ταξιδιού).

⁷⁰⁵ Σύμφωνα με μια ατζέντα, η ΙΜΙ συμμετείχε: βλ. 32742.

⁷⁰⁶ Βλ. 2095-2097 (πρόσκληση και ατζέντα που απέστειλε η Boliden), 3356 (πρακτικά σχετικά με τη σύσκεψη), 7717, 7718 (πρόσκληση και ατζέντα), 9478, 9533 (έξοδα ταξιδιού); 11766, 11767. Όσον αφορά την 31^η Αυγούστου 2000, η επιστολή αναφέρει: «Σκοπός μας είναι να συγκεντρώσουμε τους εμπειρογνώμονες το επόμενο πρωί από τις 8.00 έως τις 10.00/11.00 πμ». Βλ. επίσης 32409.

⁷⁰⁷ Βλ. 22869.

⁷⁰⁸ Βλ. 22400, 22486-22489.

⁷⁰⁹ Βλ. 11766, 32719.

⁷¹⁰ Βλ. 32719.

τις εισαγωγές, τους σωλήνες ΟΤΚ, τους βρετανικούς σωλήνες και τις εισαγωγές του Ηνωμένου Βασιλείου⁷¹¹ με τα κατωτέρω σχόλια:

*«Γερμανία: ισχύει από τις 4 Σεπτεμβρίου 2000· Ισπανία: από τις 5 Σεπτεμβρίου 2000 οι νέοι τιμοκατάλογοι δεν δέχονται νέες προσαρμογές· Γαλλία: δεν υπάρχει παρέκκλιση από τις εκπτώσεις. Για να επιτευχθεί ο στόχος, προσαρμόζεται ο δείκτης. Υπό κατάρτιση ο νέος τιμοκατάλογος... Ηνωμένο Βασίλειο: με τον τιμοκατάλογο 5, ο στόχος δεν επετεύχθη δεδομένου ότι οι εκπτώσεις υπερέβησαν και πάλι τις 104 λίρες Αγγλίας ανά 100 μέτρα από τις 31 Αυγούστου 2000 νέος τιμοκατάλογος 6 εκπτώσεις βλ. αριστερά. Εφαρμοστέος μέχρι τις 18 Σεπτεμβρίου 2000· από τις 29 Σεπτεμβρίου 2000 ο νέος τιμοκατάλογος 7· καθορισμός τιμών RW ανώτατο όριο 10 ημέρες· αμετάβλητες οι εκπτώσεις μέχρι τα τέλη του 2000».*⁷¹²

- (403) Στις 4 Σεπτεμβρίου 2000, η ΤΜΧ ανέφερε στην ΚΜΕ συζητήσεις που διεξήγαγε με τη Mueller σχετικά με την εισαγωγή των ημίσκληρων σωλήνων στη γαλλική αγορά.⁷¹³
- (404) Σύμφωνα με τη Wieland, στις 29 Σεπτεμβρίου 2000, πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο της Ζυρίχης («Unique Conference Center») σύσκεψη επιχειρησιακού επιπέδου στην οποία συμμετείχαν η ΟΤΚ, η Wieland, η ΙΜΙ, η ΕΜ και η ΚΜΕ.⁷¹⁴ Το προηγούμενο βράδυ, η ΚΜΕ, η ΙΜΙ, και η ΕΜ συναντήθηκαν στο ξενοδοχείο Mönepriek για να προετοιμάσουν τη σύσκεψη.⁷¹⁵ Η ΚΜΕ και η ΒCΖ επιβεβαίωσαν τη συμμετοχή τους,⁷¹⁶ ενώ η ΟΤΚ κυκλοφόρησε τα πρακτικά.⁷¹⁷
- (405) Η ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά τα στοιχεία για τον όγκο των πωλήσεων στα πέντε κράτη μέλη, δηλαδή τη Γαλλία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, αποδεικνύεται από εσωτερικό πίνακα στον οποίο συνοψίζεται ο όγκος των πωλήσεων της ΚΜΕ: στον πίνακα ήταν σημειωμένος ο αριθμός τηλεφώνου της ΟΤΚ με την οδηγία να παρέχονται μόνο τα συνολικά αριθμητικά στοιχεία για τον όγκο (και όχι η εσωτερική κατανομή ανά θυγατρικές).⁷¹⁸ Η ΚΜΕ είχε στη διάθεσή της έναν πίνακα ο οποίος περιλάμβανε τα «πραγματικά» μερίδια για την περίοδο 1997-2000 και τα μερίδια «στόχους» για την ίδια περίοδο. Ένας χωριστός πίνακας επιγράφεται «Παραδόσεις εμπορευμάτων των «πέντε» στις πέντε αγορές».⁷¹⁹
- (406) Σε εσωτερικό υπόμνημα με ημερομηνία 9 Οκτωβρίου 2000, υπάλληλος της Wieland αναφέρεται συνοπτικά στη «σύσκεψη της 2 Οκτωβρίου 2000».⁷²⁰

«Γερμανία: ... μόνο με τη δεικτοδότηση δεν μπορούν ενδεχομένως να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουμε θέσει σχετικά με τις τιμές (για τους SANCO® Γερμανίας τιμές υψηλότερες των

⁷¹¹ Βλ. 9173.

⁷¹² Βλ. 9173.

⁷¹³ Βλ. 30884.

⁷¹⁴ Βλ. 3360 (πρακτικά της σύσκεψης της 16.10.2000 που αναφέρονται στη σύσκεψη αυτή), 31095, 31096, 6938, 9478 (έξοδα ταξιδίου), 22869. Σύμφωνα με τη Wieland, η σύσκεψη αφορούσε τους εμπορικούς αντιπροσώπους των εταιρειών που συμμετείχαν.

⁷¹⁵ Βλ. 31095.

⁷¹⁶ Βλ. 22400, 22490-22496, 32409.

⁷¹⁷ Βλ. 2197, 3355-3358.

⁷¹⁸ Βλ. 31088.

⁷¹⁹ Βλ. 6856-6858, 31090.

⁷²⁰ Βλ. 22236-22252 (όπου περιλαμβάνονται και οι συνημμένοι πίνακες).

200 γερμανικά μάρκα ανά χιλιόγραμμα. Κατά συνέπεια, στο τέλος του έτους θα ακολουθήσει νέος τιμοκατάλογος.

Με τον τιμοκατάλογο αυτόν θα μεταβληθεί ουσιαστικά η τρέχουσα διάρθρωση των εκπτώσεων, αφού οι μεγαλύτερες εκπτώσεις θα κυμαίνονται στο 30% περίπου.

Το σημερινό επίπεδο των εκπτώσεων (γύρω στο 60%) τοποθετεί τους σωλήνες SANCO® σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με τους EURO-SANCO® και τους RAL/DVGW, αφού οδηγεί σε διαφορά της τιμής την οποία η αγορά εμφανίζεται όλο και λιγότερο διατεθειμένη να καταβάλει για το σήμα SANCO®.

Ο τιμοκατάλογος αυτός πρέπει να έχει καταρτισθεί μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου

Ισπανία: Στις 5.9.2000, η Outokumpu κυκλοφόρησε στην ισπανική αγορά νέο τιμοκατάλογο. Ακολουθήσαμε τον τιμοκατάλογο αυτόν, καθώς και την τροποποιημένη διάρθρωση των εκπτώσεων. Όπως διαπιστώνουμε, το ίδιο έκαναν και οι ανταγωνιστές μας. Ανάλογα με το στάδιο εμπορίας, οι εκπτώσεις κυμαίνονται πλέον μεταξύ 46 και 52%... Δεν χορηγούνται πλέον επιμήθια...

Ηνωμένο Βασίλειο: στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο τιμοκατάλογος 7 κυκλοφόρησε στην αγορά στα τέλη Σεπτεμβρίου. Ο τιμοκατάλογος 8 θα δημοσιευθεί ενδεχομένως τον Οκτώβριο. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουμε στη διάθεσή μας, οι ανταγωνιστές, εκτός της Mueller, ακολούθησαν την εξέλιξη αυτή. Η Mueller φαίνεται ότι αφήνει στον εαυτό της μεγαλύτερα χρονικά περιθώρια»⁷²¹

(407) Στο υπόμνημα υπάρχουν συνημμένοι κατάλογοι για τον όγκο των πωλήσεων οι οποίοι περιλαμβάνουν «τους πραγματικούς όγκους» και «τους όγκους - στόχους» για το 1997, το 1998, το 1999 και το 2000 (1^ο τρίμηνο) για πέντε κράτη μέλη (Γαλλία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο).⁷²²

(408) Στις 16 Οκτωβρίου 2000, πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο της Ζυρίχης («Unique Conference Center») σύσκεψη ΕΟΠΝ επιχειρησιακού επιπέδου. Τα πρακτικά της σύσκεψης κυκλοφόρησαν από την ΚΜΕ στη Wieland, την ΕΜ, την ΟΤΚ, τη ΒCΖ και την ΙΜΙ.⁷²³ Η ΟΤΚ, η Wieland, η ΚΜΕ και η ΒCΖ επιβεβαίωσαν τη σύσκεψη.⁷²⁴

(409) Στις 17 Οκτωβρίου 2000, εκπρόσωπος της Wieland παρακολούθησε στο Λονδίνο σύσκεψη σχετική με την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό.⁷²⁵ Από τις ατζέντες υπαλλήλων της ΚΜΕ και της ΙΜΙ προκύπτει ότι συμμετείχαν υπάλληλοι και των δύο εταιρειών.⁷²⁶ Μάλλον συμμετείχε και η ΟΤΚ.⁷²⁷

⁷²¹ Βλ. 22237, 22238.

⁷²² Βλ. τους χάρτες 22243-22252.

⁷²³ Βλ. 3359-3367 (φαξ, πρακτικά, συνημμένα έγγραφα), 31163-31165, 9478 (έξοδα ταξιδιού), 11767, 22869. Σύμφωνα με τη Wieland, η σύσκεψη αφορούσε τους εμπορικούς αντιπροσώπους των εταιρειών που συμμετείχαν.

⁷²⁴ Βλ. 11767, 22869, 22401, 22497-22508 (πρόσκληση, πρακτικά, συμπληρωματικές πληροφορίες, έξοδα ταξιδιού), 32409.

⁷²⁵ Βλ. 7692-7694 (έξοδα ταξιδιού), 7744 (ατζέντα).

⁷²⁶ Βλ. 6705. Σύμφωνα με την ατζέντα, η σύσκεψη πραγματοποιήθηκε στη διεύθυνση 56 Prince's Court, Λονδίνο-32742.

⁷²⁷ Βλ. 7744 (ατζέντα).

(410) Στις 19 Οκτωβρίου 2000, η ΚΜΕ απέστειλε στην ΙΜΙ επιστολή σχετικά με την καταγγελία της Ευρωπαϊκής Ένωσης Οικονομικής Διαχείρισης – (European Financial Management Association (EFMA)) –προς τη Γερμανική Επιτροπή Τυποποίησης κατά του DIN 50930-6. Το DIN 50930-6 είναι ένα πρότυπο που ορίζει το πεδίο χρήσης των χαλκοσωλήνων για το πόσιμο νερό. Η ΚΜΕ επισημαίνει ότι η καταγγελία της EFMA, στην οποία ενεπλάκη και η ΙΜΙ, «έρχεται ουσιαστικά σε αντίθεση με τα συμφέροντα των Γερμανών κατασκευαστών χαλκού». «Κατόπιν τούτου θεωρώ ότι η άγραφή, αλλά πάντοτε τηρηθείσα, συμφωνία να παρέχεται στον ηγέτη της τοπικής αγοράς η δυνατότητα να καθορίζει την πολιτική στη δική του αγορά, δεν υφίσταται πλέον...».⁷²⁸

(411) Σε εσωτερικό υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 20 Οκτωβρίου 2000 συνοψίζονται τα αποτελέσματα μιας από τις συσκέψεις (πιθανότατα της σύσκεψης της 16^{ης} Οκτωβρίου).⁷²⁹

«Ισπανία: τις τελευταίες εβδομάδες κατορθώσαμε να προσεγγίσουμε πολύ περισσότερο τις τιμές-στόχους όσον αφορά την Ισπανία. Η μέγιστη έκπτωση ανέρχεται στο 52%. Προχωρούμε ακόμη θεωρώντας ότι στα τέλη του έτους θα έχουμε επιτύχει αριθμητικό στοιχείο αναφοράς ίσο με 100 ευρώ. Βεβαίως, δεν είναι ακόμη σαφές τι σκοπεύει να κάνει ο ηγέτης της αγοράς σχετικά με την εισαγωγή ημίσκληρων προϊόντων...

Γαλλία: η AFNOR ασχολείται προς το παρόν με την κατηγορία των ημίσκληρων προϊόντων. Προγραμματίζονται συνομιλίες με τους Γάλλους παραγωγούς· επίσης με τη Müller, για την οποία γνωρίζουμε ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορεί ούτε και επιθυμεί να προσφέρει ημίσκληρα προϊόντα. Η τιμή αναφοράς ανέρχεται σήμερα σε 90 ευρώ περίπου (ανώτατη έκπτωση 66%), οπότε και εδώ είναι ικανοποιητικές οι πιθανότητες επίτευξης των 100 ευρώ μέχρι τα τέλη του έτους. Συγχρόνως πρέπει να προσπαθήσουμε – και εδώ πρέπει να ακολουθήσουμε τον ηγέτη της αγοράς – να εναρμονίσουμε τις διαστάσεις (14x1/16x1).

Ηνωμένο Βασίλειο: έχει ήδη επιτευχθεί το όριο των 100 ευρώ.

Γερμανία: η τιμή αναφοράς για σωλήνες μη SANCO ανέρχεται σε 153 γερμανικά μάρκα για τους σωλήνες SANCO σε 200 γερμανικά μάρκα, και έχει ήδη επιτευχθεί. Θα προσπαθήσουμε ακόμη να αυξήσουμε το επίπεδο της τιμής κατά 50 γερμανικά μάρκα ανά 100 χιλιόγραμμα μέσω των δεικτών τιμών, καθώς και μέσω ενός νέου τιμοκαταλόγου. Προς τούτο, θα πρέπει να αναδιαμορφωθεί (καθοδικά) η διάρθρωση των εκπτώσεων. Θα πρέπει επίσης να επανακαθοριστούν τα επίπεδα των εκπτώσεων για τους μεταπωλητές. Η διαφορά μεταξύ των σωλήνων SANCO και EURO-SANCO θα πρέπει να ισούται με 2%.

Κάτω Χώρες: Βασιζόμαστε στην υπόθεση ότι η HME θα κυκλοφορήσει νέο τιμοκατάλογο – πιθανόν στις αρχές Δεκεμβρίου. Εάν αυτό συμβεί, θα τον εφαρμόσουμε στις παραδόσεις μας από 1^{ης} Ιανουαρίου 2001. Η τρέχουσα τιμή αναφοράς είναι 80 ευρώ.

Άλλες αγορές (Ιρλανδία, Πολωνία, Αυστρία, Βέλγιο): θα πρέπει να καθορίσουμε την πολιτική μας στο εσωτερικό των χωρών αυτών όσον αφορά την τιμή, ιδίως όσον αφορά την Αυστρία και την Πολωνία.

⁷²⁸ Βλ. 30986, 30987.

⁷²⁹ Βλ. 22963-22966.

*Εκθέσεις προς το Παγκόσμιο Γραφείο: σκοπεύουμε να συνεχίσουμε να διαβιβάζουμε τα αριθμητικά μας στοιχεία».*⁷³⁰

(412) Σε φαξ της 19^{ης} Οκτωβρίου 2000, η ΚΜΕ δίνει οδηγίες στην ΤΜΧ «να καταρτίσει νέο τιμοκατάλογο με νέα διάρθρωση και εξετάζοντας το ενδεχόμενο έκπτωσης [...] % περίπου. Ο τιμοκατάλογος θα πρέπει να κυκλοφορήσει το συντομότερο δυνατό. Στο πλαίσιο αυτό, σας παρακαλούμε να σκεφτείτε σε ποιο βαθμό θα μπορούσαμε να ενσωματώσουμε στον τιμοκατάλογο εναρμόνιση των διαστάσεων 14, 15 και 16 mm. Θα μπορούσαμε τουλάχιστον να αναφέρουμε στον τιμοκατάλογο ότι διακόπεται η παραγωγή των διαστάσεων 14 + 16».⁷³¹

(413) Στις 15 Νοεμβρίου 2000, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη σύσκεψη ΕΟΠΝ. Συμμετείχαν μεταξύ άλλων εκπρόσωποι της Wieland και της ΚΜΕ,⁷³² καθώς και, σύμφωνα με τους παραλήπτες του φαξ με το οποίο κυκλοφόρησαν τα πρακτικά, της ΟΤΚ, της BCZ, της ΙΜΙ και της ΕΜ.⁷³³ Η ΚΜΕ, η Wieland και η BCZ επιβεβαίωσαν τη σύσκεψη.⁷³⁴

(414) Στις 27 Νοεμβρίου 2000, εκπρόσωποι της ΙΜΙ επισκέφθηκαν τη Wieland.⁷³⁵

(415) Στις 28 Νοεμβρίου 2000, το τμήμα χαλκοσωλήνων της ΙΜΙ δέχθηκε τις συμβουλές του γραμματέα/νομικού συμβούλου της εταιρείας:

*«Κατά τη φυσιολογική πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών μεταξύ δύο ανταγωνιστών μπορεί να θεωρηθεί απόδειξη συντονισμένης συμπεριφοράς, όπως η κατανομή των μεριδίων αγοράς ή ο καθορισμός των τιμών. Μια τέτοια συντονισμένη συμπεριφορά αποτελεί ενδεχομένως παράβαση της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, επομένως η ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο αυτό είναι παράνομη. Είναι ιδιαίτερα δύσκολο να δικαιολογηθεί σε νόμιμη βάση η ανταλλαγή συγκεκριμένων πληροφοριών σχετικά με την τιμολόγηση και τους πελάτες και κατ'αρχήν θα πρέπει να θεωρείται παράνομη»*⁷³⁶

(416) Η ΟΤΚ ανέφερε ότι στις 11 Δεκεμβρίου 2000 πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη επιχειρησιακή σύσκεψη ΕΟΠΝ στην οποία συμμετείχαν και εκπρόσωποι των ΚΜΕ, Wieland, ΙΜΙ, BCZ και ΟΤΚ.⁷³⁷ Η Wieland, η ΚΜΕ και η BCZ επιβεβαίωσαν τη συμμετοχή τους.⁷³⁸

(417) Σύμφωνα με φαξ που έστειλε στις 4 Δεκεμβρίου 2000 η ΙΜΙ προς την ΙΜΙ, την BCZ, την ΚΜΕ, την ΕΜ, την ΟΤΚ και τη Wieland, στις 19 Δεκεμβρίου 2000 οργανώθηκε

⁷³⁰ Βλ. 22963, 22964.

⁷³¹ Βλ. 5531.

⁷³² Βλ. 31094 (έξοδα ταξιδιού), 31163-31165 (πρακτικά της προηγούμενης σύσκεψης), 22869. Σύμφωνα με την Wieland, η σύσκεψη αφορούσε τους εμπορικούς αντιπροσώπους των εταιρειών που συμμετείχαν.

⁷³³ Βλ. 4595 (πρακτικά), 4596, 4597 (πρόσκληση, ατζέντα), 4633-4635, 22401, 22509, 22510. Βλ. επίσης 3360.

⁷³⁴ Βλ. 22869, 22401, 22509-22511, 32410, 32435 (έξοδα ταξιδιού).

⁷³⁵ Βλ. 7687.

⁷³⁶ Βλ. το υπόμνημα της ΙΜΙ της 28^{ης} Νοεμβρίου 2000, 1406. Στην ανακοίνωση αναφερόταν ότι εστάλη αντίγραφο στον κ. Beardall.

⁷³⁷ Βλ. 31093 (έξοδα ταξιδιού), 11767, 32719, 32704.

⁷³⁸ Βλ. 3350-3354 (πρακτικά και φαξ), 31093, 22869, 22401, 22512-22517 (κυκλοφορία των πρακτικών με φαξ, έξοδα ταξιδιού), 32410.

στο εστιατόριο «Altes Zollhaus Zons» στο Ντύσσελντορφ (Zons) δείπνο με χαρακτήρα σύσκεψης και με θέμα την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό.⁷³⁹ Η επόμενη ημέρα, 20 Δεκεμβρίου, συνεχίστηκε με σύσκεψη για την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό στο Ντύσσελντορφ (Arabella Sheraton Hotel) την οποία οργάνωσε η IMI ή και η ΚΜΕ. Μεταξύ των συμμετεχόντων στις συσκέψεις της 19^{ης} και της 20^{ης} Δεκεμβρίου ήταν εκπρόσωποι της ΚΜΕ, της Wieland, της IMI, της BCZ και της OTK.⁷⁴⁰ Η OTK ανέφερε ότι επρόκειτο για σύσκεψη ανώτατων στελεχών, ενώ η Wieland διευκρίνισε ότι πραγματοποιήθηκε επιχειρησιακή σύσκεψη καθώς και σύσκεψη ανώτατου επιπέδου.⁷⁴¹ Η BCZ επιβεβαίωσε τη συμμετοχή της.⁷⁴²

- (418) Σύμφωνα με τη συνοπτική παρουσίαση της ΚΜΕ «Νέος τιμοκατάλογος 2001 – εισαγωγή στην αγορά», η ΚΜΕ σχεδίαζε να δημοσιεύσει το νέο της τιμοκατάλογο στα μέσα Δεκεμβρίου, η Wieland πριν από τα Χριστούγεννα, και «οι άλλοι» στις αρχές Ιανουαρίου (το αργότερο στις 5 Ιανουαρίου 2001). Οι νέοι τιμοκατάλογοι θα εφαρμόζονταν «συνολικά στις 15 Ιανουαρίου 2001». Δεν θα χορηγούνταν εκπτώσεις στις κατευθύνσεις ενιαίων τιμών. Η διαφορά μεταξύ των γερμανικών σωλήνων SANCO και των σωλήνων RAL⁷⁴³/EURO-SANCO θα έφθανε κατ'ανώτατο όριο το 2% (=33 γερμανικά μάρκα ανά 100 χιλιόγραμμα).⁷⁴⁴ Ο νέος τιμοκατάλογος «πρέπει να εφαρμοστεί κατά τρόπο που να περιλαμβάνονται όλα τα μέρη του (del credere, επιμίσθια κτλ.). Όπως συμβαίνει με την ΚΜΕ, και οι παραγωγοί άλλων σωλήνων μη-SANCO και EURO-SANCO στηρίζονται σε μία διάρθρωση των εκπτώσεων». Κανονικές εκπτώσεις και σημαντικότερες εκπτώσεις επρόκειτο να εφαρμοστούν ανάλογα με τις διάφορες ποσότητες. Οι παραγωγοί μη SANCO δεν θα αυξήσουν την υψηλότερη έκπτωση που ισούται με 40%. Η BCZ και η TMX θα διατηρήσουν μία έκπτωση που περιλαμβάνεται μεταξύ εκείνης που χορηγείται στους γερμανικούς SANCO και εκείνης που χορηγείται στους σωλήνες RAL. Οι διαφορές μεταξύ των SANCO και των μη-SANCO έπρεπε να μειωθούν κατ'ανώτατο όριο 20 γερμανικών μάρκων. Στη Γερμανία, έπρεπε να τηρηθούν οι διαρθρώσεις των εκπτώσεων, καθώς και οι υφιστάμενες σχέσεις με τους πελάτες.⁷⁴⁵ Από την 1^η Ιανουαρίου 2001, οι εκπτώσεις θα περιορίζονταν από 59%-63% σε 35-40% για τους παραγωγούς μη-SANCO, από 58,5%-62,5% σε 34,5%-38,5% για τους παραγωγούς EURO-SANCO, και από 57%-61% σε 33-38% για τους Γερμανούς παραγωγούς SANCO.⁷⁴⁶ Ύστερα από αυτές τις αυξήσεις τιμών, και με την εφαρμογή διαφορετικών κατευθύνσεων ενιαίων τιμών,⁷⁴⁷ η «προστιθέμενη αξία» θα εξελισσόταν από τις 23.08.2000 έως τα τέλη Δεκεμβρίου 2000 (με την εφαρμογή του νέου

⁷³⁹ Βλ. 7714, 11271, 11266-11270, 32415, 22952.

⁷⁴⁰ Βλ. 32743, 27245, 27249, 2093, 2198, 32156 (φαξ), 6750 (έξοδα ταξιδιού), 7675-7677 (έξοδα ταξιδιού), 7741 (ατζέντα), 9472 (έξοδα), 10628 (εσωτερικό σημείωμα και απόδειξη της Wieland), 11275 (δρομολόγιο Ingman). 11767, 32719. Εκπρόσωποι των IMI και Wieland συναντήθηκαν στις 27 Νοεμβρίου 2000 (10627, έξοδα ταξιδιού Wieland) και, σύμφωνα με καταχώριση ημερολογίου, στις 18 Δεκεμβρίου 2000 (10628). Προφανώς, στις 20 Δεκεμβρίου, πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις της κοινής επιχείρησης μεταξύ των IMI, Wieland και Boliden. Οι συζητήσεις αυτές δεν εμπίπτουν στην παρούσα έρευνα. 22869, 22876.

⁷⁴¹ Βλ. 11767, 32719, 22869, 22876, 3350-3354 (πρακτικά και φαξ), 31093, 22869, 22401, 22512-22517 (κυκλοφορία των πρακτικών με φαξ, έξοδα ταξιδιού).

⁷⁴² Βλ. 32415, 32436.

⁷⁴³ «RAL» είναι το απλοποιημένο σήμα ποιότητας των Gütegemeinschaft Kupferrohr e.V., το οποίο στη γερμανική αγορά έχουν επίσης και οι σωλήνες WICU και SANCO.

⁷⁴⁴ Βλ. 7068.

⁷⁴⁵ Βλ. 7070, 7071.

⁷⁴⁶ Βλ. 7070-7074 και 6930-6934.

⁷⁴⁷ Βλ. 7076 και 6933 (ενιαία τιμή 46 (23.08.2000) και ενιαία τιμή 58 (τέλη Δεκεμβρίου 2000)).

τιμοκαταλόγου) ως εξής: Από 186 γερμανικά μάρκα ανά 100 χιλιόγραμμα σε 272 γερμανικά μάρκα ανά 100 χιλιόγραμμα στην κατηγορία «59%», και από 126 γερμανικά μάρκα ανά 100 χιλιόγραμμα σε 200 γερμανικά μάρκα ανά 100 χιλιόγραμμα στην κατηγορία «63%». ⁷⁴⁸ Ένας πίνακας που περιλαμβάνει και τον Ιανουάριο του 2001 αφήνει να εννοηθεί ότι η «προστιθέμενη αξία» συνέχισε την ανοδική πορεία της το 2001. ⁷⁴⁹

- (419) Εσωτερικό υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 8 Ιανουαρίου 2001 αναφέρεται περιληπτικά σε σύσκεψη, πιθανόν εκείνη που οργανώθηκε στις 19/20 Δεκεμβρίου. ⁷⁵⁰

«Γερμανία: Οι νέοι μας τιμοκατάλογοι δημοσιεύθηκαν πριν από τα Χριστούγεννα και θα εφαρμοστούν τον Ιανουάριο. Με τους τιμοκαταλόγους αυτούς θα επιτύχουμε το στόχο των 100 για τις συνήθεις διαστάσεις. Η απόκλιση, ωστόσο, μεταξύ των σωλήνων SANCO και RAL εξακολουθεί να είναι σημαντικότερη με αποτέλεσμα να υπάρχει ακόμη ο κίνδυνος αποσταθεροποίησης της τιμής στην αγορά...

Γαλλία: στην αγορά αυτή έχει επιτευχθεί ο στόχος των 100 για τα κέρδη ...

Ηνωμένο Βασίλειο: Ο στόχος των 100 επιτεύχθηκε στην αγορά, αλλά δεν λαμβάνουμε κανένα συμπλήρωμα για την κατεργασία των ημίσκληρων προϊόντων...

Κάτω Χώρες: ...το επίπεδο της τιμής δεν είναι ικανοποιητικό. Η διάρθρωση των εκπτώσεων από τους εμπόρους δεν είναι συντονισμένη, με αποτέλεσμα, στην Ολλανδία, να βρισκόμαστε πολύ μακριά από το στόχο, στα 75 ευρώ.

Ευρωπαϊκός τιμοκατάλογος: επιτακτική είναι η ανάγκη τυποποίησης των δομών στην Ευρώπη κατά το χρόνο κατάρτισης των νέων τιμοκαταλόγων. Τούτο συνεπάγεται επίσης ενιαίους στόχους όσον αφορά τις πληρωμές, καθώς και ενιαίους κανόνες στη βιομηχανία μετάλλου». ⁷⁵¹

9.2.13. 2001

- (420) Η ΚΜΕ διέθετε πίνακες που περιλάμβαναν αναλυτική κατανομή της ικανότητας κάθε ανταγωνιστή για το 2001 στις σημαντικότερες αγορές του κόσμου («D», «I», «F», «UK», «B», «NL», «A», «GR», «Ισπανία», «SF», «S», [...] ...). ⁷⁵² Τα αριθμητικά στοιχεία για την παραγωγική ικανότητα κατανέμονται ανάλογα με την παραγωγική ικανότητα για τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων και τους βιομηχανικούς σωλήνες.

- (421) Παρά την αποχώρηση της Mueller από τις συσκευές EOIN και τη διακοπή της συμμετοχής της στο σύστημα ανταλλαγής δεδομένων WBMS (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (222), (307), (343) και (348)) το 1999, εκπρόσωποι της Mueller επιβεβαίωσαν, στις 25 Ιανουαρίου 2001, ότι ορισμένες «συζητήσεις για τις τιμές είχαν πραγματοποιηθεί μέχρι και αυτή την εβδομάδα». ⁷⁵³

⁷⁴⁸ Βλ. 6933. σωλήνες SANCO 15 x 1,0 mm.

⁷⁴⁹ βλ. See 7077: Από 161,-σε 250,- (κατηγορία «60,5%» –από 07.09.2000 έως 24.01.2001) και από 122,- έως 208,- (κατηγορία «63%, ίδια περίοδος). Σωλήνες SANCO 15 x 1,0 mm.. Όσον αφορά την επιδιωκόμενη τιμή των 200/ kg βλ. παράγραφο (209) κατευθύνσεων για ενιαία τιμή.

⁷⁵⁰ Για το πλήρες υπόμνημα βλ. 7862, 7863, και 22967, 22965.

⁷⁵¹ Βλ. 22967, 22965.

⁷⁵² Βλ., επίσης και για άλλες χώρες, 31338-31340.

⁷⁵³ Βλ. 32041.

- (422) Σύμφωνα με εσωτερική σημείωση της IMI και της KME⁷⁵⁴ και όπως ανέφερε η ΟΤΚ, στις 29 Ιανουαρίου 2001, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη «Airport Forum», αίθουσα 201, «Jacob Ackeret») επιχειρησιακή σύσκεψη (ΕΟΠΝ) όπου συμμετείχαν και εκπρόσωποι των ΟΤΚ, KME, Wieland, IMI και BCZ.⁷⁵⁵ Η KME και η BCZ επιβεβαίωσαν τη σύσκεψη.⁷⁵⁶ Εσωτερικό υπόμνημα της ΟΤΚ περιλαμβάνει ορισμένες λεπτομέρειες σχετικά με σχεδιαζόμενες ή εξελισσόμενες ρυθμίσεις, όπως για παράδειγμα, όσον αφορά την Ισπανία: «Πρόταση: για όλους, μείωση του όγκου κατά 30% το Μάρτιο/Απρίλιο».⁷⁵⁷
- (423) Σύμφωνα με μια πρόσκληση, και όπως επιβεβαίωσε η ΟΤΚ, στις 27 Φεβρουαρίου 2001, πραγματοποιήθηκε στο Ντύσσελντορφ (Arabella Sheraton Airport Hotel, αίθουσα «Montgolfier»)⁷⁵⁸ «σύσκεψη σχετικά με την οδηγία για το πόσιμο νερό» στην οποία συμμετείχαν η ΟΤΚ, η KME, η IMI και η BCZ.⁷⁵⁹ Το προγραμματισθέν θέμα της σύσκεψης ήταν η από κοινού συζήτηση σχετικά με την καθιέρωση ενός ημίσκληρου σωλήνα υδραυλικών εγκαταστάσεων με λεπτότερο τοίχωμα.⁷⁶⁰ Η ΟΤΚ διατύπωσε την αρχική πρόταση για την κατάρτιση μιας τεχνικής ομάδας εργασίας, στην οποία κάθε εταιρεία θα κατέθετε τις τεχνικές της γνώσεις καθώς και τις γνώσεις της στον τομέα της αγοράς.⁷⁶¹ Η KME και η BCZ επιβεβαίωσαν τη σύσκεψη.⁷⁶²
- (424) Η Wieland ανέφερε ότι, στις 5 Μαρτίου 2001, πραγματοποιήθηκε στη Ζυρίχη επιχειρησιακή σύσκεψη στην οποία συμμετείχαν υπάλληλοι της Wieland και της KME.⁷⁶³
- (425) Στις 12 Μαρτίου 2001, λίγο μετά τη σύσκεψη, σε εσωτερικό υπόμνημα της Wieland αναφέρεται συνοπτικά ⁷⁶⁴ ότι «το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η γερμανική αγορά δεν είναι πλέον η ποιότητα των κερδών, αλλά η καθοδική τάση που παρατηρείται στις ποσότητες». «Ο νέος τιμοκατάλογος που κυκλοφόρησε στις αρχές Σεπτεμβρίου στην Ισπανία αποκτά αργά επιρροή, αλλά με αυτόν επιτυγχάνεται περιθώριο μετατροπής 100 ευρώ με έκπτωση 50%. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με παρατηρήσεις της αγοράς, ο κατάλογος 02/01 εφαρμόζεται πλέον καθολικά». «Ο στόχος στη Γαλλία είναι η κυκλοφορία νέου τιμοκαταλόγου εντός του έτους». «Η ολλανδική αγορά εξακολουθεί

⁷⁵⁴ Βλ. 1833. Βλ. επίσης 3349 (πρόσκληση) και 3354.

⁷⁵⁵ Βλ. 3084 (ατζέντα Beardall), 11767, 32719, 32704. Η IMI ανέφερε σε εσωτερική ανάλυση της «European Plumbing Tube Market» (Ευρωπαϊκής αγοράς σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων) ότι είναι επομένως σαφές ότι τα αποτελέσματα του κλάδου δεν θα σημειώσουν διατηρήσιμη βελτίωση μέχρι να επιτευχθεί σημαντική σταθεροποίηση – μόνο τότε οι συμμετέχοντες θα αναγνωρίσουν ότι η παραγωγική ικανότητα πρέπει να ευθυγραμμίζεται με τη ζήτηση». Βλ. 32140-32143, 32142, καθώς και τη σύγκριση του περιθωρίου με τις ΗΠΑ 32155.

⁷⁵⁶ Βλ. 22402, 22518, 32410.

⁷⁵⁷ Βλ. 32675, 32676.

⁷⁵⁸ Βλ. 3347 (πρόσκληση, ατζέντα), 31077, 11767.

⁷⁵⁹ Βλ. 3085 (ατζέντα Beardall), 4507 (φαξ), 11767, 32720, 32704.

⁷⁶⁰ Βλ. 31077. Εντός της KME συζητήθηκε εναλλακτική πρόταση να συσταθεί ομάδα εργασίας. Η ιδέα ήταν να συγκεντρώσουν αρχικά πληροφορίες στο εσωτερικό και εν συνεχεία να τις μοιραστούν με τους εμπλεκόμενους ανταγωνιστές (KME, IMI, Wieland, Boliden, Outokumpu). Βλ. 31073-31076.

⁷⁶¹ Βλ. 22402, 22519, 22520, 32410.

⁷⁶² Βλ. 31201 (έξοδα ταξιδιού); 22869.

⁷⁶³ Σύμφωνα με το υπόμνημα, η συνοπτική παρουσίαση αφορούσε σύσκεψη της 8^{ης} Μαρτίου 2001. Κατά τα φαινόμενα όμως αναφέρεται περιληπτικά στη σύσκεψη της 5^{ης} Μαρτίου.

να δημιουργεί προβλήματα»⁷⁶⁵ Όσον αφορά τη μετάβαση στους «ημίσκληρους σωλήνες», ούτε η Desnoyers ούτε η BCZ θα μπορέσουν να ακολουθήσουν την ΚΜΕ και την ΟΤΚ, έτσι ώστε αμφότερες οι εταιρείες θα αντιμετωπίσουν στην αρχή προβλήματα.⁷⁶⁶ Στο υπόμνημα υπάρχουν συνημμένοι πίνακες που περιλαμβάνουν τους όγκους των πωλήσεων («παλαιούς» και «νέους»), τα μερίδια αγοράς, καθώς και την «απόκλιση» των ΚΜΕ, Wieland, ΟΤΚ, ΙΜΙ και BCZ στη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ισπανία, τις Κάτω Χώρες, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Πολωνία για το 1999 και από τον 01/2000 για κάθε μήνα χωριστά μέχρι τον 01/2001.⁷⁶⁷ Η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι οι πίνακες αυτοί προέρχονται από τη σύσκεψη της 5^{ης} Μαρτίου 2001.

- (426) Ύστερα από σύσκεψη ECI στο ξενοδοχείο Kempinski Gravenbruch στη Φρανκφούρτη, στις 14 Μαρτίου 2001,⁷⁶⁸ πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο της Φρανκφούρτης («Airport Conference Center», αίθουσα αριθ. 2) σύσκεψη ελεφάντων (ΕΟΠΝ).⁷⁶⁹ Η αίθουσα είχε κρατηθεί για 8 άτομα.⁷⁷⁰ Η ΟΤΚ επιβεβαίωσε τη συμμετοχή δύο υπαλλήλων της ΚΜΕ, δύο υπαλλήλων της Wieland, ενός υπαλλήλου της ΙΜΙ, ενός υπαλλήλου της BCZ και δύο υπαλλήλων της ΟΤΚ.⁷⁷¹ Η Wieland και η BCZ επιβεβαίωσαν τη συμμετοχή τους.⁷⁷²
- (427) Η επόμενη σύσκεψη ΕΟΠΝ ανώτατου επιπέδου («οργανωτική ομάδα») είχε προγραμματιστεί για τις 27 Μαρτίου 2001 στη Φρανκφούρτη.⁷⁷³ Στα γραφεία της ΟΤΚ βρέθηκαν σημειώσεις όπου αναφέρεται ότι «το Μάρτιο» θα πρέπει να είναι έτοιμος ο ευρωπαϊκός τιμοκατάλογος. Οι επιδιωκόμενοι στόχοι όσον αφορά τον τιμοκατάλογο αυτόν ήταν «οι πληρωμές», «η διάρθρωση του τιμολογίου», «η διάρθρωση των επιμισθίων», που θα έπρεπε, προφανώς, να έχουν επιτευχθεί μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2002. Άλλοι στόχοι ήταν η «σταθεροποίηση των στόχων (Ηνωμένο Βασίλειο)», καθώς και η «σταθερότητα της αγοράς»⁷⁷⁴
- (428) Στις 30 Μαρτίου 2001, η ΟΤΚ Copper Tubes έστειλε φαξ στη Mueller Europe SA αναφέροντας ότι για την Ισπανία η μεταβολή του δείκτη άρχισε να ισχύει την ίδια ημέρα.⁷⁷⁵
- (429) Σύμφωνα με καταχωρίσεις ημερολογίου υπαλλήλου της ΙΜΙ, συσκέψεις «ελεφάντων» είχαν προγραμματισθεί τουλάχιστον για τις 4 Μαΐου 2001 στο Αμβούργο,⁷⁷⁶ τις

⁷⁶⁵ Βλ. 22253, 22254.

⁷⁶⁶ Βλ. 22253, 22255.

⁷⁶⁷ Για περισσότερες πληροφορίες βλ. 22260-22263.

⁷⁶⁸ Για την ημερήσια διάταξη της σύσκεψης του διοικητικού συμβουλίου ECI, βλ. 31003, καθώς και 31001, 31002.

⁷⁶⁹ Βλ. 3371 και 3368-3370, 7716 (αναγγελία της σύσκεψης με φαξ της Wieland προς την ΚΜΕ, την Boliden, την Outokumpu και την ΙΜΙ), 9748.

⁷⁷⁰ Βλ. 7474.

⁷⁷¹ Βλ. 11767, 32720 καθώς και 1377, 32117, 1833, 27240, 32128, 2214 («ελέφαντες»), βλ. επίσης 2162 και 2181, όπου επιβεβαιώνεται ότι η ΙΜΙ παρακολούθησε τις συσκέψεις, 3368-3371, 6787, 30927, 31077, 7474 (ατζέντα), 22876. Όσον αφορά τη συμμετοχή της Boliden, βλ. 7715. Το ίδιο διάστημα πραγματοποιήθηκε σύσκεψη του συμβουλίου ECI. Σύμφωνα με τα πρακτικά, στη σύσκεψη αυτή παρευρέθηκαν η ΙΜΙ, η ΚΜΕ, η Wieland και η Outokumpu βλ. 31382, 31383, καθώς και 31376, 31377.

⁷⁷² Βλ. 22876, 22952, 22954, 32410, 32415, 32444-32448.

⁷⁷³ Βλ. 3086 (ατζέντα Beardall), 11106-11110, 32668-32672 (ατζέντα, πίνακες).

⁷⁷⁴ Βλ. 11104, 11105.

⁷⁷⁵ Βλ. 1292, 1345.

⁷⁷⁶ Βλ. 32118, 27243, 6791, 31277.

15 Ιουνίου 2001 στο Ντύσσελντορφ και τις 16 Οκτωβρίου στο Μόναχο.⁷⁷⁷ Η ΟΤΚ,⁷⁷⁸ η ΚΜΕ⁷⁷⁹ και η Wieland⁷⁸⁰ αναφέρουν ότι οι συσκευές αυτές δεν πραγματοποιήθηκαν, καθώς και ότι οι συσκευές ΕΟΠΝ διεκόπησαν το Μάρτιο του 2001, ύστερα από τις επιτόπιες έρευνες της Επιτροπής.⁷⁸¹ Η Επιτροπή δεν διαθέτει αποδείξεις ότι πραγματοποιήθηκε οποιαδήποτε από τις συσκευές αυτές.

Ε. - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 81 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ. 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 53 ΠΑΡ. 1 ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΟΧ

10. ΑΡΘΡΟ 81 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΟ 53 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΟΧ

10.1. Δυνατότητα εφαρμογής

- (430) Το άρθρο 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης απαγορεύει ως ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά όλες τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες τις αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική που δύναται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής, στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής και των αγορών, ή στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού.
- (431) Το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ περιλαμβάνει ανάλογη απαγόρευση. Ωστόσο, η αναφορά που περιέχεται στο άρθρο 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης στο «εμπόριο μεταξύ κρατών μελών» αντικαθίσταται στη συμφωνία ΕΟΧ από αναφορά σε «εμπόριο μεταξύ συμβαλλομένων μερών», ενώ η αναφορά στον ανταγωνισμό «εντός της κοινής αγοράς» αντικαθίσταται με αναφορά στον ανταγωνισμό «εντός της επικράτειας που καλύπτει η συμφωνία (ΕΟΧ)».
- (432) Η συμφωνία ΕΟΧ άρχισε να ισχύει την 1^η Ιανουαρίου 1994. Στο μέτρο που οι συμφωνίες που προηγούνται της ημερομηνίας αυτής περιόρισαν τον ανταγωνισμό στην Αυστρία, τη Φινλανδία, την Ισλανδία, το Λιχτενστάϊν, τη Νορβηγία ή τη Σουηδία (τότε κράτη μέλη ΕΖΕΣ), δεν θα θεωρηθεί ότι παραβιάζουν το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ. Για το διάστημα που προηγείται της ημερομηνίας αυτής, η μόνη εφαρμοστέα διάταξη στην παρούσα διαδικασία είναι το άρθρο 81 της Συνθήκης.
- (433) Μετά την προσχώρηση της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας στην Κοινότητα, την 1^η Ιανουαρίου 1995, άρχισε να εφαρμόζεται στις συμφωνίες το άρθρο 81, παράγραφος 1 της Συνθήκης, στο μέτρο που επηρέαζαν τον ανταγωνισμό στις εν λόγω αγορές. Η εφαρμογή των συμφωνιών στη Νορβηγία και την Ισλανδία εξακολούθησε να συνιστά παράβαση του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας

⁷⁷⁷ Βλ. 32118, 32119, 1833, 2214 («ελέφαντες»).

⁷⁷⁸ Βλ. 23554.

⁷⁷⁹ Βλ. 32544.

⁷⁸⁰ Βλ. 22876.

⁷⁸¹ Βλ. 32544.

ΕΟΧ. Συγκεκριμένα, συνάγεται ότι, από την 1^η Ιανουαρίου 1994, στο βαθμό που οι συμφωνίες σύμπραξης εφαρμόζονταν στην Αυστρία, τη Φινλανδία, τη Νορβηγία, τη Σουηδία και την Ισλανδία, συνιστούσαν παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού του ΕΟΧ ή/και της Κοινότητας.

10.2. Δικαιοδοσία

- (434) Η Επιτροπή είναι η αρμόδια αρχή που εφαρμόζει τόσο το άρθρο 81, παράγραφος 1 της Συνθήκης όσο και το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ δυνάμει του άρθρου 56 της συμφωνίας ΕΟΧ. Στην περίπτωση, αυτή ο κύκλος εργασιών που πραγματοποίησαν οι συμβαλλόμενοι εντός της επικράτειας των κρατών ΕΖΕΣ είναι χαμηλότερος του 33% του κύκλου εργασιών τους στον ΕΟΧ, ενώ οι επίμαχες ρυθμίσεις προκάλεσαν τις κυριότερες επιπτώσεις τους επί των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών, καθώς και επί του ανταγωνισμού εντός της Κοινότητας. Οι επιπτώσεις επί των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών εκτίθενται στην αιτιολογική σκέψη (26).

11. Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

11.1. Συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές

- (435) Για τους σκοπούς του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης, θεωρείται ότι υφίσταται *συμφωνία* όταν οι συμβαλλόμενοι ρητά ή σιωπηρά, εγκρίνουν από κοινού σχέδιο που καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές της αμοιβαίας δράσης τους (ή αποχής από τη δράση) στην αγορά⁷⁸². Δεν είναι αναγκαίο η συμφωνία να έχει συναφθεί εγγράφως· δεν χρειάζονται διατυπώσεις ούτε προβλέπονται συμβατικές κυρώσεις ή μέτρα επιβολής. Η συμφωνία ενδέχεται να είναι ρητή ή να προκύπτει σιωπηρά από τη συμπεριφορά των συμβαλλομένων, δεδομένου ότι μια ορισμένη κατεύθυνση συμπεριφοράς μπορεί να συνιστά απόδειξη συμφωνίας. Εάν μία επιχείρηση παρίσταται σε συσκέψεις με έκδηλο σκοπό αντιβαίνοντα προς τον ανταγωνισμό, εάν δεν διαχωρίσει δημοσίως τη θέση της από τα συμφωνηθέντα, θα θεωρηθεί συμβαλλόμενο μέρος των συμφωνιών, ακόμη και αν στην πραγματικότητα δεν συμμορφωθεί με τα αποτελέσματα των συσκέψεων⁷⁸³. Εξάλλου, για να υπάρξει παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 1 της Συνθήκης, δεν είναι αναγκαίο να έχουν εκ των προτέρων συμφωνήσει οι συμμετέχοντες σε ένα ολοκληρωμένο κοινό σχέδιο. Η έννοια της *συμφωνίας* στο άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης μπορεί να εφαρμόζεται σε ατελείς συνεννοήσεις, καθώς και σε επιμέρους και υπό όρους συμφωνίες σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, οι οποίες οδηγούν στην οριστική συμφωνία.
- (436) Μια συμφωνία για τους σκοπούς του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν απαιτεί την ίδια βεβαιότητα που θα ήταν αναγκαία για την εφαρμογή μιας εμπορικής σύμβασης στο αστικό δίκαιο. Επιπλέον, στην περίπτωση μιας σύνθετης σύμπραξης μακράς διάρκειας, ο όρος «συμφωνία» μπορεί εύστοχα να εφαρμοστεί όχι μόνο σε ένα γενικό σχέδιο ή στους ρητά συμφωνηθέντες όρους, αλλά και στην υλοποίηση όσων

⁷⁸² Η νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου σε σχέση με την ερμηνεία του άρθρου 81 της Συνθήκης εφαρμόζεται ομοίως και στο άρθρο 53 της συμφωνίας ΕΟΧ. Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 4 και 15, το άρθρο 6 της συμφωνίας ΕΟΧ καθώς και το άρθρο 3 παράγραφος 2 της συμφωνίας ΕΟΧ περί ιδρύσεως Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου.

⁷⁸³ Υπόθεση T-7/89 Hercules Chemicals κατά Επιτροπής Συλλογή [1999], σ. II-1711, σκέψη 232.

έχουν συμφωνηθεί βάσει των ίδιων μηχανισμών και κατά την επιδίωξη του ίδιου κοινού σκοπού. Όπως επεσήμανε το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση C-49/92P *Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni SpA*⁷⁸⁴, επικυρώνοντας την απόφαση του Πρωτοδικείου, παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης μπορεί να προκύπτει όχι μόνο από μεμονωμένη ενέργεια, αλλά και από σειρά ενεργειών ή ακόμη από διαρκή συμπεριφορά. Η ερμηνεία αυτή δεν μπορεί να αμφισβητηθεί για το λόγο ότι ένα ή περισσότερα στοιχεία αυτής της σειράς ενεργειών ή η διαρκής αυτή συμπεριφορά θα μπορούσαν να συνιστούν και αφ'εαυτών παράβαση του εν λόγω άρθρου.

- (437) Παρά το γεγονός ότι το άρθρο 81 της Συνθήκης και το άρθρο 53 της συμφωνίας ΕΟΧ κάνουν διάκριση μεταξύ της έννοιας της «εναρμονισμένης πρακτικής» και της έννοιας των «συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων», στόχος είναι να περιληφθεί στην απαγόρευση των άρθρων μια μορφή συντονισμού μεταξύ επιχειρήσεων η οποία, χωρίς να έχει ακόμη φθάσει στο στάδιο σύναψης της αποκαλούμενης συμφωνίας, συνειδητά υποκαθιστά την έμπρακτη συνεργασία μεταξύ τους λόγω των κινδύνων του ανταγωνισμού.⁷⁸⁵
- (438) Τα κριτήρια συντονισμού και συνεργασίας που θεσπίζει η νομολογία του Δικαστηρίου, ενώ δεν απαιτούν καθόλου την επεξεργασία ενός πραγματικού σχεδίου, πρέπει να γίνουν αντιληπτά με βάση την έννοια που ενυπάρχει στις διατάξεις της συνθήκης σχετικά με τον ανταγωνισμό, σύμφωνα με την οποία κάθε οικονομικός φορέας πρέπει να καθορίζει αυτοτελώς την εμπορική πολιτική που σκοπεύει να ακολουθήσει στην κοινή αγορά. Ναι μεν η απαίτηση για τέτοια αυτοτέλεια δεν αποκλείει το δικαίωμα των επιχειρηματιών να προσαρμόζονται ευφυώς στην υφιστάμενη ή την προβλεπόμενη συμπεριφορά των ανταγωνιστών τους, εμποδίζει όμως αυστηρά οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση επαφή μεταξύ των επιχειρηματιών αυτών που έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα είτε να επηρεάσει τη συμπεριφορά στην αγορά ενός σημερινού ή δυνητικού ανταγωνιστή ή να αποκαλύψει στον εν λόγω ανταγωνιστή τη συμπεριφορά που έχουν οι ίδιοι αποφασίσει ή σκέπτονται να υιοθετήσουν στην αγορά.⁷⁸⁶
- (439) Παρά το ότι από την άποψη του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης, η έννοια της εναρμονισμένης πρακτικής δεν απαιτεί απλώς εναρμόνιση, αλλά και συμπεριφορά στην αγορά η οποία απορρέει από την εναρμόνιση και έχει αιτιώδη σχέση μαζί της, είναι δυνατό να συναχθεί, πλην αποδείξεως του εναντίου, ότι οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην εν λόγω εναρμόνιση και εξακολουθούν να δραστηριοποιούνται στην αγορά, κατά τον καθορισμό της δικής τους συμπεριφοράς στην αγορά λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες που αντάλλαξαν με ανταγωνιστές. Κατά μείζονα λόγο, όταν η διαβούλευση γίνεται σε τακτά διαστήματα και επί μακρό χρονικό διάστημα. Ανάλογη πρακτική εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ακόμη και αν δεν παρατηρούνται επιπτώσεις στην αγορά που είναι αντίθετες προς τον ανταγωνισμό.⁷⁸⁷

⁷⁸⁴ Βλ. Συλλογή [1999], σ. I - 4125, σκέψη 81.

⁷⁸⁵ Υπόθεση 48/69 *Imperial Chemical Industries κατά Επιτροπής* Συλλογή[1972], σ. 619, σκέψη 64.

⁷⁸⁶ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις 40-48/73, κλπ. *Suiker Unie and others κατά Επιτροπής* Συλλογή [1975], σ. 1663.

⁷⁸⁷ Βλ. επίσης την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση C-199/92 *P Hüls κατά Επιτροπής*, Συλλογή [1999], σ. I-4287, σκέψεις 161-162.

- (440) Εξάλλου, αποτελεί πάγια νομολογία ότι η ανταλλαγή, μεταξύ επιχειρήσεων, στο πλαίσιο σύμπραξης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης, πληροφοριών που αφορούν τις εκατέρωθεν παραδόσεις, η οποία δεν καλύπτει απλώς τις ήδη πραγματοποιηθείσες παραδόσεις, αλλά έχει ως σκοπό την διευκόλυνση της σταθερής παρακολούθησης των υπό πραγματοποίηση παραδόσεων ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα της σύμπραξης, συνιστά εναρμονισμένη πρακτική κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου.⁷⁸⁸
- (441) Ωστόσο, στην περίπτωση σύνθετης παράβασης μακράς διάρκειας, η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να χαρακτηρίσει τη συμπεριφορά αποκλειστικά με τη μια ή την άλλη από τις μορφές αυτές παράνομης συμπεριφοράς. Οι έννοιες της συμφωνίας και της εναρμονισμένης πρακτικής είναι ρευστές και δύναται να επικαλυφθούν. Πράγματι, ενδέχεται να μην είναι καθόλου δυνατό να γίνει παρόμοια διάκριση, δεδομένου ότι μια παράβαση μπορεί να παρουσιάζει ταυτόχρονα τα χαρακτηριστικά αμφοτέρων των μορφών απαγορευμένης συμπεριφοράς, ενώ, όταν εξετάζεται μεμονωμένα, ορισμένες από τις εκδηλώσεις της μπορούν να περιγραφούν επακριβώς ως η μια και όχι η άλλη μορφή παράβασης. Θα ήταν ωστόσο τεχνητό να υποδιαιρεθεί αυτό που αποτελεί σαφώς ένα συνεχές κοινό εγχείρημα αναλυόμενο σε χωριστές παραβάσεις με ένα και τον αυτό γενικό στόχο.
- (442) Στην απόφασή του στην υπόθεση PVC II, το Πρωτοδικείο επιβεβαίωσε ότι «στο πλαίσιο μιας σύνθετης παράβασης στην οποία ενεπλάκησαν πλείονες παραγωγοί επί σειράν ετών και η οποία αποσκοπούσε στην από κοινού ρύθμιση της αγοράς, δεν μπορεί να απαιτηθεί από την Επιτροπή να χαρακτηρίσει επακριβώς την παράβαση, ως προς κάθε μία επιχείρηση και σε κάθε δεδομένο χρονικό σημείο, ως συμφωνία ή ως εναρμονισμένη πρακτική, εφόσον, εν πάση περιπτώσει, το άρθρο [81] της συνθήκης αφορά αμφότερες τις μορφές παραβάσεως.»⁷⁸⁹

11.2. Ενιαία, σύνθετη και διαρκής παράβαση

- (443) Μία σύνθετη σύμπραξη μπορεί ευλόγως να θεωρηθεί ενιαία διαρκής παράβαση για όλο το χρόνο ύπαρξής της. Η συμφωνία ενδέχεται να τροποποιείται από καιρού εις καιρόν ή οι μηχανισμοί της να προσαρμόζονται ή να ενισχύονται για να λάβουν υπόψη τις νέες εξελίξεις. Η ισχύς αυτής της εκτίμησης δεν επηρεάζεται από το ενδεχόμενο ένα ή περισσότερα στοιχεία μιας σειράς ενεργειών ή διαρκούς συμπεριφοράς να συνιστούν μεμονωμένα και αφ'εαυτών παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης.
- (444) Παρά το γεγονός ότι η σύμπραξη είναι κοινή επιχείρηση, κάθε μετέχων στη συμφωνία ενδέχεται να παίζει το δικό του ιδιαίτερο ρόλο. Ένας ή περισσότεροι μπορούν να ασκούν δεσπόζοντα ρόλο ως αρχηγοί. Ενδέχεται να εμφανισθούν εσωτερικές συγκρούσεις και ανταγωνισμοί ή εξαπάτηση, παρά ταύτα, η ρύθμιση δεν παύει να συνιστά συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική για τους σκοπούς του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης, εφόσον υπάρχει ενιαίος κοινός και διαρκής στόχος.

⁷⁸⁸ Βλ., κατά την έννοια αυτή, τις υποθέσεις T-147/89, T-148/89 και T-151/89, *Société Métallurgique de Normandie κατά Επιτροπής*, *Trefilunion κατά Επιτροπής* και *Société des treillis et panneaux soudés κατά Επιτροπής*, Συλλογή [1995], σ. II-1057, II-1063 και II-1191, σκέψη 72.

⁷⁸⁹ *Limburgse Vinyl Maatschappij NV και λοιποί κατά Επιτροπής*, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-305/94, T-306/94, T-307/94, T-313/94 έως T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 και T-335/94, Συλλογή [1999], σ. II-00931, σκέψη 696.

- (445) Το γεγονός και μόνο ότι κάθε συμμετέχων στη σύμπραξη ενδέχεται να παίζει το ρόλο που αρμόζει στις δικές του συγκεκριμένες περιστάσεις δεν αποκλείει την ευθύνη του για την παράβαση στο σύνολό της, περιλαμβανομένων και πράξεων άλλων συμμετεχόντων με τον ίδιο παράνομο σκοπό και το ίδιο αντίθετο προς τον ανταγωνισμό αποτέλεσμα. Μια επιχείρηση που λαμβάνει μέρος στο κοινό παράνομο εγχείρημα με ενέργειες που συμβάλλουν στην πραγματοποίηση του κοινού στόχου είναι, για ολόκληρη την περίοδο συμμετοχής της στο κοινό πρόγραμμα, εξίσου υπεύθυνη για τις ενέργειες των άλλων συμμετεχόντων ως προς την ίδια παράβαση. Αυτό συμβαίνει όταν αποδεικνύεται ότι η υπό κρίση επιχείρηση γνώριζε την αντίθετη στον ανταγωνισμό συμπεριφορά των άλλων μετεχόντων ή ότι μπορούσε ευλόγως να την προβλέψει και ότι ήταν διατεθειμένη ν' αποδεχθεί τον σχετικό κίνδυνο.⁷⁹⁰
- (446) Στην πραγματικότητα, όπως απεφάνθη το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην απόφασή του στην υπόθεση C-49/92P *Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni*⁷⁹¹, οι συμφωνίες και οι εναρμονισμένες πρακτικές που αναφέρονται στο άρθρο 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης προκύπτουν κατ' ανάγκη από τη συνεργασία διαφόρων επιχειρήσεων, εκ των οποίων όλες έχουν διαπράξει από κοινού την παράβαση, αλλά η συμμετοχή εκάστης μπορεί να λαμβάνει διαφορετικές μορφές σύμφωνα, ιδίως, με τα χαρακτηριστικά της οικείας αγοράς και τη θέση κάθε επιχείρησης στην αγορά αυτή, τους επιδιωκόμενους σκοπούς και τα επιλεγόμενα ή προβλεπόμενα μέτρα υλοποίησής τους. Συνάγεται ότι παράβαση του εν λόγω άρθρου ενδέχεται να προκύπτει όχι μόνο από μεμονωμένη ενέργεια, αλλά και από σειρά ενεργειών ή διαρκή συμπεριφορά. Η ερμηνεία αυτή δεν μπορεί να αμφισβητηθεί για το λόγο ότι ένα ή περισσότερα στοιχεία αυτής της σειράς ενεργειών ή διαρκής αυτή συμπεριφορά θα μπορούσαν να στοιχειοθετούν και αφ' εαυτών παράβαση του άρθρου 81 της Συνθήκης.⁷⁹²
- (447) Το γεγονός ότι κάθε επιχείρηση συμμετέχει στην παράβαση με το δικό της προσωπικό τρόπο δεν αρκεί για να αποκλείσει την ευθύνη της για το σύνολο της παράβασης του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, περιλαμβανομένης της συμπεριφοράς που υλοποιείται μεν από άλλες μετέχουσες επιχειρήσεις, οι οποίες συμμερίζονται όμως τον ίδιο αντίθετο προς τον ανταγωνισμό σκοπό ή αποτέλεσμα. Μια παρόμοια περίπτωση μπορεί, ωστόσο, να λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης η οποία διαπιστώνεται. Το συμπέρασμα αυτό δεν αντιφάσκει προς την αρχή ότι η ευθύνη για τέτοιου είδους παραβάσεις είναι προσωποπαγής ούτε οδηγεί σε παραμέληση της ατομικής αναλύσεως των προς επιβεβαίωση της κατηγορίας αποδείξεων, κατά παραγνώριση των περί αποδείξεως κανόνων ούτε σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.

11.3. Χαρακτήρας της παράβασης στην παρούσα υπόθεση

11.3.1. Συμφωνία και εναρμονισμένες πρακτικές (σύνθετη παράβαση)

- (448) Τα πραγματικά περιστατικά που περιγράφονται στο μέρος Δ της παρούσας απόφασης φανερώνουν ότι (i) η ΚΜ(Ε) και η Boliden, κατά την περίοδο από τον Ιούνιο του 1988 (πρώτη τεκμηριωμένη κοινή σύσκεψη, βλ. αιτιολογική σκέψη (162) και (ii) η ΚΜ(Ε), η ΤΜΧ και η ΕΜ (από το 1995: όμιλος ΚΜ(Ε)), η ΙΜΙ, η Outokumpu και η

⁷⁹⁰ βλ. *Anic Partecipazioni*, ό.α., σκέψεις 78-81, 83-85 και 203.

⁷⁹¹ *Anci Partecipazioni*, ό.α..

⁷⁹² Βλ. *Anic Partecipazioni*, ό.α., σκέψεις 78-81, 83-85 και 203.

Wieland, από το Σεπτέμβριο του 1989, (πρώτη τεκμηριωμένη κοινή σύσκεψη των βασικών ανταγωνιστών, στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, βλ. αιτιολογικές σκέψεις (195)-(197), (235)) μέχρι το Μάρτιο του 2001) για την τελευταία τεκμηριωμένη σύσκεψη βλ. αιτιολογικές σκέψεις (426)-(429)) προέβησαν στις κατωτέρω συμφωνίες όσον αφορά την ευρωπαϊκή αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση (όσον αφορά τη Wieland και την KM(E)), τουλάχιστον από το 1991, οι συμφωνίες αφορούσαν και τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση, βλ. αιτιολογικές σκέψεις (148), (158)-(161)):

- σταθεροποίησαν τα μερίδιά τους στην αγορά κατανέμοντας τις ποσότητες των πωλήσεων ανά χώρα (βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (136)-(137), (157), (198)-(225), (235)-(244), (264), (272)-(273), (281)-(283), (289), (297), (299)-(301), (305)-(307), (324), (325), (328), (334)-(337), (344), (349), (352), (355), (393), (411), (419) και (425)).
- Συμφώνησαν σε αυξήσεις των τιμών ή συντονισμένες τιμές (βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (129)-(135), (179), (180), (189), (198)-(225), (235)-(244), (248), (252), (264), (272)-(273), (276), (280), (289), (297), (299), (320), (325), (334), (335), (337), (344), (349), (365), (377), (393), (402), (406), (411), (412), (418), (419), (425)) και τις υλοποίησαν (βλ. π.χ. (276), (411), (412)).
- διασφάλισαν την υλοποίηση της κατανομής της αγοράς, καθώς και το συντονισμό στο θέμα των τιμών μέσω ενός συστήματος παρακολούθησης που συνίστατο σε ρύθμιση του ηγέτη της αγοράς για διάφορα ευρωπαϊκά εδάφη (βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (198)-(224), (244)), καθώς και στην τακτική ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικά με εμπορικές στρατηγικές, με όγκους και στόχους πωλήσεων, και περιστασιακά με τιμές και εκπτώσεις, (βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (138)-(145), (157), (198)-(224), (235)-(243), (248), (264), (300), (301), (305)-(307), (325), (334), (335), (337)).

(449) Τα πραγματικά περιστατικά που περιγράφονται στο μέρος Δ της παρούσας απόφασης φανερώνουν επίσης ότι (i) κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο του 1997 μέχρι τον Ιανουάριο του 2001, μήνα αποχώρησής της από τη συνεργασία στην αγορά σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, βλ. αιτιολογική σκέψη (421)), η Mueller (Desnoyers/Mueller S.A. και Wednesbury/Mueller Ltd.), (ii) από τον Αύγουστο του 1998 μέχρι το Μάρτιο του 2001 η BMA και η HME, και (iii) από τον Αύγουστο του 1998 μέχρι τουλάχιστον τις αρχές Σεπτεμβρίου του 1999 η ΧΑΛΚΟΡ – μαζί με την Boliden, την IMI, την Outokumpu, τη Wieland και τον όμιλο KME- προέβησαν στις κατωτέρω ρυθμίσεις σχετικά με την ευρωπαϊκή αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση:

- σταθεροποίησαν τα μερίδιά τους στην αγορά κατανέμοντας τους όγκους των πωλήσεων ανά χώρα (βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (198)-(225), (324), (325), (328), (334)-(337), (344)).
- συμφώνησαν σε αυξήσεις της τιμής ή συντονισμένες τιμές (βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (334), (335), (337)).
- διασφάλισαν την υλοποίηση της κατανομής της αγοράς, καθώς και των συμφωνιών και του συντονισμού στο θέμα της τιμής μέσω ενός συστήματος

παρακολούθησης που συνίστατο σε ρύθμιση του ηγέτη της αγοράς για διάφορα ευρωπαϊκά εδάφη, καθώς και στην τακτική ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικά με τις εμπορικές στρατηγικές, τους όγκους και τους στόχους πωλήσεων, και περιστασιακά με τις τιμές και τις εκπτώσεις (βλ., στο μέτρο που αφορά τη διάρκεια της παράβασης την αιτιολογική σκέψη (448)).

- (450) Το συνολικό σύστημα χαρακτηρίζεται ως «συμφωνία» μεταξύ επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 81 της Συνθήκης με την έννοια ότι στις συσκέψεις τους οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις εξέφραζαν την κοινή τους πρόθεση να συμπεριφερθούν με συγκεκριμένο τρόπο στην αγορά, όπως καταδεικνύουν τα αποδεικτικά στοιχεία που εκτίθενται στο Δ Μέρος, και με στόχο να αποφύγουν τον ανταγωνισμό εντός των συγκεκριμένων εδαφών (βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (198), (236)-(244), (334)). Πρόκειται επομένως για εσκεμμένη παράβαση (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (497)-(509)).
- (451) Εξάλλου, έστω και αν δεν είναι ανάγκη να αποδειχθεί ότι οι συμμετέχοντες είχαν εκ των προτέρων συμφωνήσει στην εκπόνηση ολοκληρωμένου κοινού σχεδίου, η περιγραφή του γενικού συστήματος, για να πάρουμε μόνο μερικά παραδείγματα, στις αιτιολογικές σκέψεις (198)-(225), (235)-(244), (334)-(339), φανερώνει ότι οι συμβαλλόμενοι που μετείχαν στις περιγραφείσες συσκέψεις συμφώνησαν στην κατάρτιση ενός τέτοιου ολοκληρωμένου σχεδίου. Η κατανομή του όγκου των πωλήσεων, καθώς και η συνεργασία όσον αφορά τις τιμές, μαζί με ένα σύστημα παρακολούθησης που θα διασφάλιζε τη συμμόρφωση προς τους κοινούς κανόνες, αποτελούσαν όλα μέρος του συνολικού σχεδίου. Υλοποιήθηκαν συμφωνίες (βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (276), (411), (412)), ενώ οι επιζήμιες για τον ανταγωνισμό αυξήσεις των τιμών οδήγησαν, τουλάχιστον όσον αφορά ορισμένες επιχειρήσεις και ορισμένες χρονικές περιόδους, σε σημαντικά «πρόσθετα κέρδη» εις βάρος των πελατών (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (179), (180), (212), (276), (279), (320), (334), (337), (349), (365), (377), (393), (406), (411), (418), (419), (425), και τμήμα 20.3.1.2). Κοινός στόχος ήταν ο έλεγχος της ευρωπαϊκής αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση. Πράγματι, τούτο διατυπώθηκε ρητά σε διάφορες ευκαιρίες (βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (235), (236), (241), (335)). Όσον αφορά τις συμφωνίες για τις τιμές, η ΚΜΕ ισχυρίζεται ότι «κάθε παραγωγός έλαβε ανεξάρτητα την απόφαση για [προσαρμογή των τιμών...]».⁷⁹³ Η Επιτροπή θεωρεί ότι το γεγονός ότι κάθε παραγωγός επιλέγει ανεξάρτητα να τηρήσει τις συμφωνίες αύξησης των τιμών δεν εμποδίζει την επίμαχη συμπεριφορά από το να χαρακτηριστεί συμφωνία.
- (452) Ο όρος «συμφωνία» δεν εφαρμόζεται μόνο για το συνολικό σχέδιο, αλλά και για την υλοποίηση όσων είχαν συμφωνηθεί κατ' εφαρμογή του ίδιου κοινού σκοπού για τον έλεγχο της αγοράς. Μία από τις ενέργειες που ανελήφθησαν για την υλοποίηση του γενικού σχεδίου ήταν ο διορισμός ηγετών της αγοράς οι οποίοι παρακολουθούσαν τις εθνικές αγορές και ενημέρωναν τα άλλα μέρη της σύμπραξης για την εξέλιξη που σημειωνόταν στην επικράτεια εκάστου. Εξάλλου, μεταξύ άλλων, οι συμβαλλόμενοι κατήρτισαν λογιστικές καταστάσεις για να διευκολύνουν τη διάδοση των πληροφοριών των σχετικών με την αγορά (βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (198), (236)-(244)), πράγμα που τους παρείχε τη δυνατότητα να εξετάζουν την υλοποίηση των στόχων όσον αφορά τον όγκο (βλ. αναφορές στις αιτιολογικές σκέψεις (448) και (449)).

⁷⁹³

Βλ. 32541, 32542.

- (453) Ορισμένα πραγματικά στοιχεία της αθέμιτης ρύθμισης θα μπορούσαν επίσης προσφυώς να χαρακτηριστούν εναρμονισμένη πρακτική με στόχο τον έλεγχο των όγκων και των τιμών. Σαφώς και υπήρχε κάποια συμφωνία πίσω από τα μέτρα για τη διασφάλιση της υλοποίησης του συνολικού σχεδίου μέσω της ρύθμισης για τον καθορισμό ηγετών της αγοράς και για την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών, όπως εξηγείται π.χ. στις αιτιολογικές σκέψεις (198)-(225), (235)-(244), (334)-(339). Η λειτουργία, ωστόσο, της ρύθμισης αυτής μέσω της πραγματικής τακτικής ανταλλαγής μεταξύ των επιχειρήσεων του όγκου πωλήσεων και μέσω της υποβολής ή ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις τιμές, λ.χ. όσον αφορά τις αυξήσεις των κατευθύνσεων ενιαίων τιμών, καθώς και το εφαρμοστέο καθεστώς εκπτώσεων, θα μπορούσαν επίσης να θεωρηθούν προσχώρηση σε μια εναρμονισμένη πρακτική που θα διευκόλυνε το συντονισμό της εμπορικής συμπεριφοράς των συμβαλλομένων. Μέσω αυτής της πρακτικής, οι υπό εξέταση παραγωγοί μπορούσαν να παρακολουθούν τις τρέχουσες τιμές και τα μερίδια αγοράς. Λόγω της ύπαρξης αυτού του περίπλοκου και θεσμοθετημένου συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών και συντονισμού, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι συμβαλλόμενοι δεν μπορούσαν να συνεχίσουν να δραστηριοποιούνται στην αγορά χωρίς να χρησιμοποιούν τις γνώσεις και το περιεχόμενο των ανταλλασσόμενων πληροφοριών (όσον αφορά την υλοποίηση βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (448) και (449)).
- (454) Λόγω του ταυτόσημου σκοπού τους, οι διάφορες συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές αποτελούσαν μέρος ενός καθεστώτος για τον καθορισμό των μεριδίων αγοράς (έτσι ώστε οι τιμές να αυξάνονται ή να διατηρούνται⁷⁹⁴ πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο) και, για ορισμένες περιόδους, για τον καθορισμό των τιμών ή των τιμών-στόχων μέσω συσκέψεων των ανταγωνιστών και τηλεφωνικών επαφών, καθώς και μέσω της ανταλλαγής φαξ και ηλεκτρονικών δεδομένων. Το καθεστώς αυτό αποτελούσε μέρος μιας σειράς προσπαθειών που κατέβαλαν οι εξεταζόμενες επιχειρήσεις, με την επιδίωξη ενός ενιαίου οικονομικού στόχου, να αποφύγουν δηλαδή τον ανταγωνισμό και, κατά συνέπεια, τη φυσιολογική κίνηση των τιμών στην αγορά. Η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι η χρήση εννοιών όπως «επιβεβαίωση», «αναθεώρηση» ή «τροποποίηση», σε διάφορα έγγραφα (βλ. π.χ. αιτιολογική σκέψη (334)) φανερώνει σειρά επαφών και αναφέρεται σε προγενέστερες ρυθμίσεις. Θα ήταν επομένως τεχνητή η κατάτμηση της διαρκούς αυτής συμπεριφοράς, η οποία χαρακτηρίζεται από ενιαίο σκοπό. Είναι γεγονός ότι οι συμμετέχοντες έλαβαν μέρος – επί διάστημα μεγαλύτερο των ένδεκα ετών (BCZ, IMI, KME (περιλαμβανομένων των KM(E), TMX και EM) Outokumpu και Wieland) ή, επί τρία και πλέον έτη (Mueller, BMA, και HME) ή επί ένα έτος (ΧΑΛΚΟΡ), - σε ένα ολοκληρωμένο καθεστώς που συνιστούσε ενιαία παράβαση, και το οποίο εκδηλωνόταν με παράνομες συμφωνίες και παράνομες εναρμονισμένες πρακτικές⁷⁹⁵.
- (455) Όσον αφορά τις ρυθμίσεις SANCO, WICU και Cuprotherm, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η συνεργασία σχετικά με την άδεια εκμετάλλευσης που περιγράφεται στο μέρος 6 περιελάμβανε πολλούς ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς που απαγορεύονται δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 772/2004 της Επιτροπής, της 27^{ης} Απριλίου 2004, για την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας⁷⁹⁶. Συνεπώς, η συνεργασία

⁷⁹⁴ Βλ. αιτιολογική σκέψη (219).

⁷⁹⁵ *Imperial Chemical Industries, ó.α.*, σκέψεις 259-260.

⁷⁹⁶ EE L 123, 27.4.2004, σ. 11.

υπερβαίνει σαφώς τους περιορισμούς που θεωρούνται επιτρεπτοί στο πλαίσιο των συμφωνιών για τις άδειες εκμετάλλευσης μεταφοράς τεχνολογίας. Τούτο εφαρμόζεται κατά μείζονα λόγο στους όρους πιθανής απαλλαγής βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 240/96 της Επιτροπής, της 31ης Ιανουαρίου 1996, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας⁷⁹⁷. Η συνεργασία σχετικά με την άδεια εκμετάλλευσης δεν πέτυχε την πλήρωση ορισμένων βασικών προϋποθέσεων για την απαλλαγή βάσει του κανονισμού του 1996 (ιδίως τον αριθμό των μερών στις συμφωνίες για την άδεια εκμετάλλευσης). Πρέπει να σημειωθεί σχετικά ότι ο νέος κανονισμός για την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 3, της συνθήκης στις συμφωνίες μεταφοράς τεχνολογίας είναι αισθητά επιεικέστερος σε σχέση με τον κανονισμό του 1996, ο οποίος ίσχυε κατά το χρόνο διάπραξης της παράβασης.

- (456) Βάσει των ανωτέρω εκτιμήσεων, η Επιτροπή εκτιμά ότι, το σύνολο των συμπεριφορών που υιοθέτησαν η BCZ, η IMI, η KME (περιλαμβανομένων των KM(E), TMX και EM), η Outokumpu, η Wieland Werke, η BMA, η ΧΑΛΚΟΡ και η ΗΜΕ στην παρούσα υπόθεση, μαζί με τη λανθάνουσα πρόθεση να περιορίσουν τον ανταγωνισμό, εμφανίζει όλα τα χαρακτηριστικά συμφωνίας και εναρμονισμένης πρακτικής κατά την έννοια του άρθρου 81 της Συνθήκης. Για τους λόγους που αναφέρθηκαν στην αιτιολογική σκέψη (454), πρόκειται για εσκεμμένη παράβαση.

11.3.2. Μια ενιαία, σύνθετη και πολύμορφη παράβαση

- (457) Ο όμιλος KME (ο οποίος, προ του 1995, περιλάμβανε την KM(E), την TMX και την EM) και η Wieland συμμετείχαν σε μια ενιαία (βλ. αιτιολογική σκέψη (505)), σύνθετη (η οποία δηλαδή περιλάμβανε συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές, βλ. αιτιολογικές σκέψεις (450)-(456)) και πολύμορφη παράβαση, η οποία συνίστατο στις ακόλουθες τρεις μορφές: (i) ρυθμίσεις μεταξύ των παραγωγών SANCO, (ii) ρυθμίσεις WICU και Cuprotherm και (iii) ρυθμίσεις μεταξύ της ευρύτερης ομάδας επιχειρήσεων κατασκευής χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων (η οποία περιλαμβάνει τις Outokumpu, IMI, Mueller, BMA, ΗΜΕ και ΧΑΛΚΟΡ).
- (458) Η Επιτροπή εκτιμά ότι, όσον αφορά την KME και τη Wieland, ολόκληρη η ομάδα προϊόντων των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων (χωρίς μόνωση και με πλαστική επίστρωση) υπήρξε αντικείμενο μιας ενιαίας σύνθετης και πολύμορφης παράβασης. Στην παρούσα απόφαση, ο όρος "πολύμορφη" χρησιμοποιείται για να προσδιορίσει μία παράβαση ή οποία συνίστατο σε τρεις διαφορετικές, αλλά, όπως θα αποδειχθεί κατωτέρω, διασυνδεδεμένες εκδηλώσεις. Αυτές οι διαφορετικές εκδηλώσεις αφορούσαν δύο διαφορετικά προϊόντα, τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση και τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση. Σημειώνεται σχετικά ότι οι χαλκοσωλήνες χωρίς μόνωση και οι χαλκοσωλήνες με πλαστική επίστρωση δεν μπορούν κατ' ανάγκη να υποκατασταθούν και ενδεχομένως συνιστούν διαφορετικές αγορές προϊόντων εκτιμώμενοι στο πλαίσιο της ανακοίνωσης της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού⁷⁹⁸. Δεδομένου, ωστόσο, ότι η KME και η Wieland συντόνιζαν συχνά στις ίδιες συσκέψεις την εμπορική συμπεριφορά τους για ολόκληρη την ομάδα προϊόντων (κοινές

⁷⁹⁷ ΕΕ L 31, 9.2.1996, σ. 2, Κανονισμός όπως καταργήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 772/2004.

⁷⁹⁸ ΕΕ C 372, 9.12.1997, σ. 5.

συσκέψεις SANCO, WICU και Cuprotherm, βλ. για παράδειγμα αιτιολογική σκέψη (189), και με τους ίδιους υπαλλήλους, έχοντας ως μοναδικό σκοπό να αποφύγουν και να περιορίσουν τον ανταγωνισμό, θεωρείται ότι αμφότερα τα προϊόντα, δηλαδή οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση και οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση αποτελούν μέρος μιας παράβασης η οποία αφορά μία ομάδα προϊόντων. Την άποψη αυτή ενισχύει το γεγονός ότι οι ρυθμίσεις όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση είχαν κατ' ανάγκη επίπτωση και στους σωλήνες με πλαστική επίστρωση, διότι οι μονωτές ή οι υδραυλικοί που μονώνουν τους σωλήνες πρέπει πρώτα να αγοράσουν σωλήνες χωρίς μόνωση τους οποίους παράγουν οι κατασκευαστές χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων. Ούτε η ΚΜΕ, ούτε η Wieland υποστήριξαν ότι οι ανωτέρω ρυθμίσεις θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ως χωριστές παραβάσεις.

- (459) Η BCZ συμμετείχε σε μια ενιαία (βλ. αιτιολογική σκέψη (505), σύνθετη (η οποία περιλάμβανε συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές, βλ. αιτιολογικές σκέψεις (450)-(456)) και πολύμορφη παράβαση, η οποία συνίστατο σε δύο χωριστές, αλλά, όπως θα αποδειχθεί κατωτέρω, διασυνδεδεμένες εκδηλώσεις, δηλαδή αφενός τις ρυθμίσεις μεταξύ των παραγωγών SANCO, και αφετέρου τις ρυθμίσεις μεταξύ της ευρύτερης ομάδας των ανταγωνιστών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων (η οποία περιλαμβάνει, την Outokumpu, την IMI, την Mueller, την BMA, την HME και τη ΧΑΛΚΟΡ). Οι εκδηλώσεις ήταν διασυνδεδεμένες διότι αφορούσαν το ίδιο προϊόν, τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση, και όλοι οι παραγωγοί SANCO συμμετείχαν ταυτόχρονα και στις ευρύτερες ευρωπαϊκές ρυθμίσεις. Από την άποψη των παραγωγών SANCO, η συνεργασία και στις δύο εκδηλώσεις εξυπηρετούσε μόνο ένα σκοπό, τον περιορισμό και τον έλεγχο του ανταγωνισμού όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση. Δεν έγινε δυνατό να αποδειχθεί ότι η Boliden γνώριζε τις ρυθμίσεις των WICU και Cuprotherm ή ότι μπορούσε ευλόγως να έχει προβλέψει παρόμοια συμπεριφορά και ότι ήταν διατεθειμένη να αποδεχθεί το σχετικό κίνδυνο.

11.3.3. Μια ενιαία και σύνθετη παράβαση

- (460) Η IMI, η Outokumpu και, για την περίοδο μετά τον Οκτώβριο του 1997, η Mueller συμμετείχαν σε μία ενιαία και σύνθετη παράβαση που αφορούσε τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση (συσκέψεις και επαφές της «ομάδας των πέντε» και της «ομάδας των εννέα»). Δεν έγινε δυνατό να αποδειχθεί ότι η IMI, η Outokumpu ή η Mueller γνώριζαν τις ρυθμίσεις SANCO, WICU ή Cuprotherm ή ότι μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλέψει παρόμοια συμπεριφορά και ότι ήταν διατεθειμένες να αποδεχθούν το σχετικό κίνδυνο.
- (461) Όσον αφορά την BMA (πριν την εξαγορά της από τη Wieland), την HME και τη ΧΑΛΚΟΡ, σημειώνεται ότι οι τρεις αυτές εταιρείες συμμετείχαν σε μία ενιαία και σύνθετη παράβαση που συνίστατο μόνο σε συσκέψεις και επαφές της «ομάδας των εννέα», οι οποίες αφορούσαν τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση.

11.3.4. Ο διαρκής χαρακτήρας της παράβασης

- (462) Η Επιτροπή εκτιμά ότι αυτή η ενιαία, σύνθετη και, όσον αφορά την BCZ, τον όμιλο ΚΜΕ και τη Wieland, πολύμορφη παράβαση υπήρξε διαρκής από τις 3 Ιουνίου 1988

όσον αφορά την KM(E) και την BCZ (βλ. αιτιολογική σκέψη (162)), και από τις 29 Σεπτεμβρίου 1989 όσον αφορά την TMX και την EM (περιλαμβανομένου του ομίλου KME από το 1995), την IMI, την Outokumpu και την Wieland μέχρι το Μάρτιο του 2001.

- (463) Η Επιτροπή πρέπει να αποδείξει τον διαρκή χαρακτήρα της παράβασης παρέχοντας επαρκώς ακριβή και ολοκληρωμένα αποδεικτικά στοιχεία περί του ότι η εικαζόμενη παράβαση ήταν διαρκής. Για να φθάσει σε αυτό το επίπεδο απόδειξης, η Επιτροπή μπορεί να εξαγάγει συμπεράσματα από αποσπασματικά αποδεικτικά στοιχεία «Στις περισσότερες περιπτώσεις, η ύπαρξη πρακτικής ή συμφωνίας που αντίκειται στον ανταγωνισμό πρέπει να συνάγεται από σειρά συμπτώσεων και ενδείξεων οι οποίες, ληφθείσες από κοινού, ενδέχεται, ελλείψει άλλης ευλογοφανούς ερμηνείας, να συνιστούν αποδεικτικά στοιχεία μιας παράβασης των κανόνων ανταγωνισμού»⁷⁹⁹. Επίσης για την απόδειξη του διαρκούς χαρακτήρα, διάφορα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να ερμηνευθούν στο συνολικό τους πλαίσιο. Όπως θα καταδειχθεί κατωτέρω, το όλο σύστημα για τον έλεγχο και τον περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων εξακολουθούσε να ισχύει, καθώς και βούληση για κάτι τέτοιο, όπως επιβεβαίωσε η Outokumpu. Λαμβανομένων υπόψη του συνεχούς χαρακτήρα του συστήματος και της αντίστοιχης βούλησης για παράβαση του δικαίου περί ανταγωνισμού, δεν είναι αρκετό να υποθεθεί ότι οι συμμετέχοντες διέκοψαν την παράβασή τους εάν για ορισμένη χρονική περίοδο η συνεργασία τους κατέστη απλώς λιγότερο ορατή ή περιορίστηκαν αριθμητικά οι επαφές τους. Για να θεωρηθεί ότι ένας συμβαλλόμενος θέτει τέλος στη συμμετοχή του, θα πρέπει να διαφοροποιηθεί δημοσίως από τις δραστηριότητες της σύμπραξης και, ταυτόχρονα, να αποσυρθεί εντελώς από τη συνεργασία όσον αφορά όλους τους ανταγωνιστές του. Μια εταιρεία που συμμετέχει σε παράβαση δεν έχει ασφαλώς αποχωρήσει από την παράβαση, εάν εξακολουθεί να διατηρεί διμερείς επαφές με ανταγωνιστές που συμμετέχουν στη σύμπραξη, στις οποίες συζητούνται οι συνθήκες της αγοράς, οι στρατηγικές της αγοράς, οι όγκοι, οι τιμές ή οι ρυθμίσεις των υπόλοιπων συμμετεχόντων.
- (464) Το ζήτημα του διαρκούς χαρακτήρα της παράβασης ανακύπτει μόνον όσον αφορά την BCZ, την IMI, την KME (περιλαμβανομένων των KM, TMX και EM), την Outokumpu και τη Wieland. Δεδομένου ότι για την BCZ εφαρμόζονται διαφορετικές εκτιμήσεις, η επιχείρηση αυτή θα εξεταστεί χωριστά.
- (465) Η BCZ, η IMI, η KME (περιλαμβανομένων των KM, TMX και EM), η Outokumpu και η Wieland (i) συνέχισαν το ίδιο είδος ανταλλαγής πληροφοριών, συντονισμού και οργάνωσης επαφών (ανώτατου και επιχειρησιακού επιπέδου) (ii) το επίκεντρο της παράβασης παρέμεινε το ίδιο (κατανομή του όγκου και συντονισμός των τιμών μέσω του συντονισμού των αλλαγών στις κατευθύνσεις ενιαίων τιμών και των συμφωνιών για τις εκπτώσεις) όσον αφορά τους παραγωγούς SANCO, (iii) οι επαφές, η ανταλλαγή πληροφοριών και ο συντονισμός μεταξύ των παραγωγών SANCO συνεχίστηκαν χωρίς καμία διακοπή (το αυτό ισχύει και για τις ρυθμίσεις σχετικά με τους σωλήνες WICU και Cuprotherm). Εξάλλου, δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι οποιοσδήποτε συμβαλλόμενος ανακοίνωσε δημόσια τον τερματισμό της συμμετοχής

⁷⁹⁹ Υπόθεση C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219 P, Aalborg Portland A/S και άλλοι κατά Επιτροπής, σκέψεις 56 και 57 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί)· βλ. επίσης υπόθεση T-368/00, General Motors Nederland BV και Opel Nederland BV κατά Επιτροπής, σκέψη 88 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί).

του στις ρυθμίσεις ή/και σταμάτησε εντελώς τη συνεργασία του όσον αφορά όλους τους συμβαλλόμενους και όλα τα στοιχεία της παράβασης.

- (466) Πριν από την κοινοποίηση των αιτιάσεων, μόνον η ΚΜΕ αμφισβήτησε το συμπέρασμα περί διαρκούς παράβασης. Η ΚΜΕ επικαλέστηκε διακοπή «από το 1990 μέχρι τις 4 Δεκεμβρίου 1992»⁸⁰⁰, καθώς και μεταξύ Ιουλίου 1994 και Ιουλίου 1997 «ύστερα από μια αποτυχημένη απόπειρα αναβίωσης των ρυθμίσεων στα μέσα του 1996».⁸⁰¹ Εντούτοις, στην απάντησή της στην κοινοποίηση των αιτιάσεων, η ΚΜΕ αναγνώρισε ότι, κατά την περίοδο 1990 έως 1992, εξακολούθησαν να πραγματοποιούνται οι επαφές που ήταν αντίθετες με τον ανταγωνισμό.
- (467) Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Wieland υποστηρίζει ότι διέκοψε τη συμμετοχή της από τις αρχές του 1990 μέχρι το Δεκέμβριο του 1992 (σχεδόν επί τρία έτη) και από τα μέσα του 1994 έως την άνοιξη του 1996/97, αναφερόμενη κυρίως σε εξηγήσεις των Outokumpu και ΚΜΕ.⁸⁰² Η ΙΜΙ θεωρεί ότι θα πρέπει να τύχει της ίδιας μεταχείρισης με τις ΒΜΑ, ΗΜΕ, ΧΑΛΚΟΡ και Mueller.⁸⁰³

11.3.4.1. Το διάστημα από τις αρχές του 1990 μέχρι το Δεκέμβριο του 1992.

- (468) Όσον αφορά τη φερόμενη διακοπή από το 1990 μέχρι το Δεκέμβριο του 1992, μόνο η Wieland υποστηρίζει ότι υπήρξε διακοπή, αναφερόμενη στην εσωτερική της αναθεώρηση, σε μια περιγραφή των ευρύτερων ρυθμίσεων της ευρωπαϊκής σύμπραξης την οποία υπέβαλε η ΚΜΕ (βλ. αιτιολογική σκέψη (202)), καθώς και σε αναφορά υπαλλήλου της Outokumpu⁸⁰⁴ από τον οποίο πήρε συνέντευξη η Επιτροπή.⁸⁰⁵
- (469) Η Επιτροπή εντόπισε ορισμένες παράνομες επαφές των ανταγωνιστών μεταξύ 1990 και Δεκεμβρίου 1992 (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (240)-(263)). Κανένας άλλος συμβαλλόμενος δεν αμφισβήτησε την αποδεικτική αξία αυτού του στοιχείου ούτε τη διαπίστωση του διαρκούς χαρακτήρα της παράβασης εκ μέρους της Επιτροπής για το διάστημα από (τις αρχές) του 1990 έως το Δεκέμβριο του 1992. Επιπλέον, η Outokumpu δεν εντόπισε κατά το διάστημα αυτό καμία διακοπή στις ευρύτερες ευρωπαϊκές ρυθμίσεις. Εξάλλου, η Outokumpu δεν σχολίασε τις ρυθμίσεις SANCO που συνεχίστηκαν χωρίς διακοπή κατά το διάστημα αυτό, γεγονός το οποίο δεν αμφισβητεί ρητά η Wieland. Δεύτερον, υπάλληλος της Outokumpu, στον οποίο αναφέρθηκε η Wieland, ανέφερε στην ίδια ακριβώς παράγραφο, την οποία επικαλείται η Wieland, ότι «νομίζω ότι κάπου στα τέλη του 1992 σταμάτησε το σύστημα [[...]], διότι το 1992 συγκεντρώναμε ακόμη [πληροφορίες]...» και επίσης με την υπόλοιπη δήλωσή του, με την οποία επιβεβαίωνε συγκεκριμένα ότι η παράνομη ανταλλαγή πληροφοριών και η παράνομη συνεργασία συνεχίστηκαν από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι τα τέλη του 1992, όταν το σύστημα [...] αντικατέστησε η συζήτηση των

⁸⁰⁰ Βλ. 32540, καθώς και τη διόρθωση της κοινοποίησης στο 32053. Βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη (202)

⁸⁰¹ Βλ. 32543, 32544. Βλ. επίσης αιτιολογικές σκέψεις (202), και (224).

⁸⁰² Βλ. παράγραφο 91-97 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁰³ Βλ. παράρτημα 1 της απάντησης της ΙΜΙ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁰⁴ Βλ. σ. 31823: «Δεν υπήρχε η σκέψη να συνεχίσουμε. Τα αριθμητικά στοιχεία δεν ήταν αξιόπιστα. Τα μερίδια αγοράς δεν απηχούσαν τις αρχικές ιδέες. Έτσι νομίζω ότι κάπου στα τέλη του 1992 σταμάτησε το σύστημα [...]».

⁸⁰⁵ Βλ. παραγράφους 19, 20 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

στοιχείων IWCC.⁸⁰⁶ Το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών που δημιούργησαν οι συμβαλλόμενοι το Σεπτέμβριο του 1989 (το «λογιστικό φύλλο [...]» συνεχίστηκε καθ'όλη την περίοδο (βλ. αιτιολογική σκέψη (248)). Τρίτον, η ΚΜΕ, στις παρατηρήσεις που υπέβαλε στις 17 Φεβρουαρίου 2003, δεν είχε εντοπίσει καμία διακοπή όσον αφορά τις ρυθμίσεις SANCO, στις οποίες συμμετείχε και η Wieland. Τέλος, η ΚΜΕ, κατόπιν επανεξέτασης των πραγματικών περιστατικών που παρουσιάζονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων, διόρθωσε τη δήλωσή της αναφέροντας ότι δεν υπήρξε διακοπή κατά την εν λόγω περίοδο.

- (470) Επομένως, η Επιτροπή εκτιμά ότι έχει αποδείξει τον διαρκή χαρακτήρα της παράβασης με τη μορφή των ρυθμίσεων SANCO καθώς και των ευρύτερων ευρωπαϊκών ρυθμίσεων για το διάστημα 1990-1992.

11.3.4.2. Περίοδος από τον Ιούλιο του 1994 μέχρι τον Ιούλιο του 1997

Τα επιχειρήματα των συμβαλλομένων

- (471) Η ΚΜΕ αναφέρει ότι η Επιτροπή, κατά την εκτίμησή της σχετικά με τη συνέχεια της παράβασης όσον αφορά την περίοδο από τον Ιούλιο του 1994 έως τον Ιούλιο του 1997 θα έπρεπε να λάβει υπόψη τα κατωτέρω στοιχεία. Πρώτον, υπάλληλοι της Outokumpu αναφέρουν ότι το 1994 υπήρξε διακοπή των συσκέψεων.⁸⁰⁷ Δεύτερον, η Outokumpu ανέφερε ότι το 1996 συζητήθηκε η επανέναρξη των συσκέψεων. Η ΚΜΕ θεωρεί ότι αυτό «φανερώνει ότι οι ρυθμίσεις είχαν ωριότερα εγκαταλειφθεί, πράγμα που θα επιβεβαίωνε τον ισχυρισμό των υπαλλήλων της ΚΜΕ»⁸⁰⁸ Τρίτον, όσον αφορά το ενδεδειγμένο επίπεδο απόδειξης σε υποθέσεις που εμπεριέχουν το ζήτημα της συνέχειας μιας παράβασης, η ΚΜΕ αναγνωρίζει ότι στο φάκελο της Επιτροπής δεν υπάρχει έγγραφο που να φανερώνει την πρόθεση της ΚΜΕ να θέσει τέλος στη συμφωνία τον Ιούλιο του 1994. Σε γενικές γραμμές, πάντως, το να απαιτείται να προσκομιστεί ένα έγγραφο το οποίο αποδεικνύει τη βούληση να τεθεί τέλος σε μια παράνομη ρύθμιση είναι βάρος απόδειξης στο οποίο δύσκολα μπορεί κανείς να ανταποκριθεί και επομένως δεν θα πρέπει να είναι το ενδεδειγμένο επίπεδο αποδεικτικών στοιχείων. Εφόσον όλες οι εταιρείες παύουν να συμμετέχουν στις συσκέψεις, η απαίτηση ανάλογης απόδειξης θα στερείτο λογικής βάσης. Τέταρτον, υπάλληλοι της ΚΜΕ θυμούνται ότι οι συσκέψεις είχαν διακοπεί. Τέλος, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που παρατίθενται στην κοινοποίηση αιτιάσεων, μεταξύ 8^{ης} Ιουλίου 1984 και 1^{ης} Φεβρουαρίου 1996 δεν πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.⁸⁰⁹
- (472) Η Wieland επικαλείται διακοπή κατά την περίοδο «1994 μέχρι 1996/1997».⁸¹⁰ Η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι λέγοντας «1996/1997», η Wieland εννοεί διακοπή μέχρι τη σύσκεψη του Φεβρουαρίου 1996, όταν, σύμφωνα με την εταιρεία, πραγματοποιήθηκε παράνομη σύσκεψη (βλ. αιτιολογική σκέψη (285)). Προς επίρρωση του ισχυρισμού της, η Wieland επισημαίνει (i) την αναστολή της ανταλλαγής πληροφοριών [...] και την έναρξη συζητήσεων βάσει των αριθμητικών στοιχείων IWCC,⁸¹¹ (ii) τις εξηγήσεις της Outokumpu (αιτιολογική σκέψη (213)) και

⁸⁰⁶ Βλ. ιδίως 31814-31818 με λεπτομερή περιγραφή των συσκέψεων που πραγματοποιήθηκαν μέχρι τα τέλη του 1992, χωρίς ωστόσο να καθορίζονται οι συγκεκριμένες ημερομηνίες.

⁸⁰⁷ Βλ. παραγράφους 158-163 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁰⁸ Βλ. παραγράφους 164-168 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁰⁹ Βλ. παραγράφους 169-174 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸¹⁰ Βλ. παραγράφους 21-24 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸¹¹ Βλ. παράγραφο 21 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

ενός υπαλλήλου της,⁸¹² (iii) τις εξηγήσεις της ΚΜΕ,⁸¹³ (iv) εσωτερικό υπόμνημα με ημερομηνία 11 Οκτωβρίου 1994, στο οποίο η Wieland ανέφερε ότι η ΚΜΕ απομακρυνόταν από την κοινή πολιτική προϊόντων και αγοράς,⁸¹⁴ (v) έννοιες όπως «επαναδραστηριοποίηση» (παράγραφος 393 της κοινοποίησης αιτιάσεων) που χρησιμοποίησε η Επιτροπή, οι οποίες, σύμφωνα με τη Wieland, υποδηλώνουν διακοπή,⁸¹⁵ (vi) εξηγήσεις όπως η έκρηξη στον τομέα των κατασκευών στην Ανατολική Γερμανία λόγω της οποίας έπαινε να είναι αναγκαία η συνεργασία,⁸¹⁶ (vii) την υπόθεση της Wieland ότι η λήξη της συνεργασίας πρέπει να είχε ανακοινωθεί μεταξύ των μελών της σύμπραξης,⁸¹⁷ (viii) την άποψή της ότι οι παραγωγοί, λόγω της φθίνουσας ζήτησης κατά την περίοδο 1996/97, συνειδητοποίησαν ότι η διάβρωση των τιμών δημιουργούσε οικονομικά προβλήματα και γι' αυτό δημιούργησαν ένα νέο σύστημα συντονισμού της αγοράς.⁸¹⁸

- (473) Κατά την άποψη της ΙΜΙ, η απουσία επίσημης ανακοίνωσης αποχώρησης από την ευρωπαϊκή σύμπραξη δεν έχει καθατή κάποια σημασία. Οι ομοιότητες όσον αφορά το σκοπό, τη μέθοδο και την τακτική δεν θεωρούνται αφ'εαυτών ενδείξεις του διαρκούς χαρακτήρα της παράβασης. Όσον αφορά την περίοδο από τον Ιούνιο του 1994 έως τον Απρίλιο του 1996, η ΙΜΙ δεν μπόρεσε να εντοπίσει κανένα στοιχείο που να έχει σχέση με τη συμμετοχή της στις δραστηριότητες της ευρύτερης ευρωπαϊκής σύμπραξης ούτε καμία συγκεκριμένη απόδειξη στο φάκελο της Επιτροπής στην οποία να αναφέρεται ότι οι συσκέψεις του 1995 (βλ. αιτιολογική σκέψη (284)) σχετιζόνταν με τη σύμπραξη.⁸¹⁹
- (474) Η Outokumpu επιβεβαίωσε τη δήλωσή της⁸²⁰ ότι υπήρξε μια «περίοδος χαμηλότερης έντασης» μεταξύ «Αυγούστου 1994 μέχρι περίπου το καλοκαίρι του 1997», ενώ έγινε «προσπάθεια [την άνοιξη του 1996] για την επαναδραστηριοποίηση της συνεργασίας» που υπήρχε πριν το 1994 με τρεις ή τέσσερις συσκέψεις.⁸²¹ Απαντώντας σε ερώτηση που έθεσε η Επιτροπή, η Outokumpu τόνισε ότι μολονότι δεν πίστευε ότι συνέβαιναν πολλά εκείνο το διάστημα, δεν μπορούσε να «πει ότι δεν συνέβη τίποτε».⁸²² Όσον αφορά τις επαφές με αφορμή συσκέψεις των εμπορικών ενώσεων, η Outokumpu αναφέρει ότι «οι συμβαλλόμενοι συναντώνταν τακτικά σε συσκέψεις των εμπορικών ενώσεων, αλλά δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι πραγματοποιήθηκαν παράνομες συζητήσεις»⁸²³. Η Outokumpu δεν θυμάται να πραγματοποιήθηκε καμία σύσκεψη το 1995⁸²⁴. Οι αναφορές της Mueller ότι «τουλάχιστον» από το 1995, πραγματοποιούνταν «περιοδικές συσκέψεις και τηλεφωνικές συνδιαλέξεις» [πληροφορίες που δεν αφορούν τη σχετική με την ΕΕ διαδικασία] (π.χ. συσκέψεις στο Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γαλλία)⁸²⁵. Η Outokumpu αδυνατεί να επιβεβαιώσει τις

⁸¹² Βλ. παράγραφο 21 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸¹³ Βλ. παράγραφο 22 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸¹⁴ Βλ. παράγραφο 21 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸¹⁵ Βλ. παράγραφο 22 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸¹⁶ Βλ. παράγραφο 23 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸¹⁷ Βλ. παράγραφο 23 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸¹⁸ Βλ. παράγραφο 23 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸¹⁹ Βλ. παράρτημα 1 της απάντησης της ΙΜΙ της 7ης Νοεμβρίου 2003.

⁸²⁰ Βλ. 32701, 32702. Βλ. επίσης αιτιολογικές σκέψεις (198), (213) και (214).

⁸²¹ Βλ. παράγραφο 18 της απάντησης της Outokumpu τα 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸²² Βλ. διαφάνεια 12 και 13 στην απάντηση της Outokumpu της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2003.

⁸²³ Βλ. παράγραφο 19 της απάντησης της Outokumpu της 10ης Νοεμβρίου 2003.

⁸²⁴ Βλ. παράγραφο 20 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸²⁵ Βλ. παράγραφο 21 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

συσκέψεις που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις (285)-(287).⁸²⁶ Η Outokumpu θεωρεί ότι συνεχίστηκαν οι συσκέψεις SANCO⁸²⁷.

Η άποψη της Επιτροπής

- (475) Η IMI, η ΚΜΕ (περιλαμβανομένων των ΚΜ, ΤΜΧ και ΕΜ), η Outokumpu και η Wieland δεν έθεσαν τέλος στην παράβαση και εξακολούθησαν να πραγματοποιούν παράνομες, καίτοι λιγότερο έντονες, επαφές, από τον Ιούλιο του 1994 έως τον Ιούλιο του 1997. Η παράβαση ουδέποτε έληξε όσον αφορά όλα τα στοιχεία της (βλ. επίσης τις εκτιμήσεις στην αιτιολογική σκέψη (593)). Η ΚΜΕ (περιλαμβανομένων των ΚΜ, ΤΜΧ και ΕΜ) και η Wieland συνέχισαν την παράνομη συνεργασία τους στο πλαίσιο των ρυθμίσεων SANCO.
- (476) Όσον αφορά τις ευρύτερες ευρωπαϊκές ρυθμίσεις, από τον Ιούλιο του 1994 μέχρι τον Ιούλιο του 1997, οι επαφές μεταξύ των συμβαλλομένων πραγματοποιούνταν με λιγότερο οργανωμένο τρόπο ή με διαφορετικές μορφές, ενίοτε μόνο σε διμερές επίπεδο, μεταξύ ορισμένων επιχειρήσεων (π.χ. παραγωγών SANCO), και σε μικρότερη συχνότητα, αλλά, όπως θα επεξηγηθεί στην αιτιολογική σκέψη (485), ακολούθησαν το πρότυπο που είχε δημιουργηθεί το Σεπτέμβριο του 1989.
- (477) Πρώτον, η Επιτροπή εκτιμά ότι οι δηλώσεις των υπαλλήλων της Outokumpu, ιδίως εκείνη στην οποία αναφέρεται η ΚΜΕ, δεν αποδεικνύουν λήξη της παράβασης. Ο υπάλληλος της Outokumpu δεν θυμόταν αρκετά πράγματα. Ερωτώμενος για πρώτη φορά εάν υπήρξε συγκεκριμένη διακοπή με την έννοια ότι οι επιχειρήσεις συμφώνησαν να μην συναντώνται πλέον, για παράδειγμα το 1994 ή το 1995, ο υπάλληλος απάντησε ότι «υπήρξαν προσωρινές διακοπές ή τουλάχιστον ήσυχες περιόδους» διευκρινίζοντας, όταν ρωτήθηκε για δεύτερη φορά, ότι «ένα πρόβλημα (που υπήρχε) στις συσκέψεις αυτές ήταν το γεγονός ότι όλοι γνώριζαν ότι τα στοιχεία που είχαν υποβάλει οι εταιρείες δεν ήταν ακριβή. Για το λόγο αυτόν, υπήρχε και αρκετή δυσπιστία μεταξύ των εταιρειών».⁸²⁸ Όταν η ερώτηση του τέθηκε για τρίτη φορά, ο υπάλληλος της Outokumpu επιβεβαίωσε (αναφερόμενος στην ερώτηση) ότι «πιστεύω ότι σύμφωνα με όσα αντελήφθη» ότι πραγματοποιήθηκε σύσκεψη κατά την οποία οι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι αποφάσισαν να σταματήσουν.⁸²⁹ Ο υπάλληλος της Outokumpu δεν ήταν σε θέση να αναφέρει συγκεκριμένη ημερομηνία ούτε να περιγράψει, έστω και χωρίς να αναφέρει την ημερομηνία, το περιεχόμενο και τις λεπτομέρειες μιας σύσκεψης. Η άποψη της Επιτροπής να μη θεωρήσει τη δήλωση αυτή ως απόδειξη λήξης επιβεβαιώνεται από την Outokumpu, η οποία από την πλευρά της δεν θέλησε να δώσει στη δήλωση του υπαλλήλου της μία ερμηνεία βάσει της οποίας είχαν ληξει όλα τα στοιχεία της παράνομης συνεργασίας.
- (478) Δεύτερον, με εξαίρεση την ΚΜΕ (βλ. αιτιολογική σκέψη (481)) και πιθανόν τη Wieland, ουδείς από τους συμμετέχοντες υποστήριξε, ούτε υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να το αποδεικνύουν, ότι οποιοσδήποτε από τους συμμετέχοντες είχε θέσει επίσημα τέλος στη συμμετοχή του στη σύμπραξη ή είχε δηλώσει δημόσια την απομάκρυνσή του από τις ρυθμίσεις και τη βούλησή του να θέσει τέλος στην παράβαση όσον αφορά όλα τα στοιχεία της, αποκλείοντας συγχρόνως το ενδεχόμενο

⁸²⁶ Βλ. παραγράφους 22-23 της απάντησης της Outokumpu της 10ης Νοεμβρίου 2003.

⁸²⁷ Βλ. παράγραφο 24 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸²⁸ Βλ. 31945, 31946.

⁸²⁹ Βλ. 31947, 31948.

να εμπλακεί σε οποιαδήποτε μελλοντική δραστηριότητα της σύμπραξης. Η Mueller, η Outokumpu και στην αρχή η Wieland δεν εντόπισαν καμία διακοπή της παράβασης καθ'όλη τη σχετική περίοδο από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι το Μάρτιο του 2001. Η Outokumpu ανέφερε ότι υπήρξε «μια περίοδος χαμηλότερης έντασης στη συνεργασία και στην ανταλλαγή πληροφοριών» «από τον Αύγουστο του 1994 περίπου μέχρι περίπου το καλοκαίρι του 1997». Η Mueller, περιγράφοντας τις εθνικές και τις ευρωπαϊκές ρυθμίσεις, δεν επεσήμανε καμία περίοδο διακοπής.⁸³⁰ Η Wieland ανέφερε αρχικά ότι οι συσκέψεις πραγματοποιούνταν σε τακτά διαστήματα τουλάχιστον από το 1993. Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Wieland υποστηρίζει ότι υπήρξε διακοπή και υποθέτει ότι η λήξη πρέπει να είχε ανακοινωθεί χωρίς όμως να τεκμηριώνει τον ισχυρισμό της.

- (479) Λαμβάνοντας υπόψη το σύνθετο και θεσμοθετημένο χαρακτήρα της παρούσας σύμπραξης τουλάχιστον μεταξύ Σεπτεμβρίου 1989 και Ιουλίου 1994, η Επιτροπή εκτιμά ότι, σε κάθε περίπτωση, οι εκπρόσωποι της Outokumpu ή/και οι άλλοι συμμετέχοντες θα θυμούνταν εξίσου και σαφώς μια σύσκεψη που θα είχε καταλήξει σε επίσημη λήξη της παράβασης.
- (480) Κανένας από τους συμμετέχοντες δεν ήταν σε θέση να αναφέρει οποιαδήποτε (συγκεκριμένη) σύσκεψη στη διάρκεια της οποίας τα μέλη, περιλαμβανομένης της KME, είχαν αποκηρύξει επίσημα τις συμφωνίες. Στην πραγματικότητα, η Outokumpu, ενώ ήταν σε θέση καθ'όλη τη διάρκεια της παράβασης, δηλαδή από το Σεπτέμβριο του 1989 έως το 2001, να ανασυστήσει και να σχολιάσει τη συντριπτική πλειονότητα των συσκέψεων, δεν περιέγραψε ούτε θυμήθηκε καμία συγκεκριμένη σύσκεψη που θα μπορούσε να έχει καταλήξει σε «επίσημη» λήξη. Η BCZ επιβεβαίωσε ότι, τουλάχιστον μέχρι τα μέσα του 1995, δεν πραγματοποιήθηκε καμία σύσκεψη κατά την οποία κάποιος από τους συμβαλλόμενους να είχε ανακοινώσει τη λήξη ή/και να είχε διακόψει τη συμμετοχή του. Ούτε η Mueller ούτε η Outokumpu ανέφεραν ότι είχαν με οποιοδήποτε τρόπο λάβει γνώση της απόφασης της KM(E) (TMX ή EM) να σταματήσει να συμμετέχει στο μέλλον, ενώ το αντελήφθησαν όταν άλλοι συμμετέχοντες, όπως η BCZ, απομακρύνθηκαν για κάποιο χρονικό διάστημα από τις ρυθμίσεις. Οι αντίστοιχες δηλώσεις της Outokumpu, της Mueller, αρχικά επίσης της Wieland και της Boliden, αποδεικνύουν ότι καθ'όλη την «περίοδο συνεργασίας χαμηλότερης έντασης» εξακολούθησε να υπάρχει η βούληση για περιορισμό και έλεγχο του ανταγωνισμού. Το γεγονός ότι κανείς από τους συμμετέχοντες δεν αποσύρθηκε δημόσια, και, ακόμη περισσότερο, οι συνεχιζόμενες, καίτοι λιγότερο συχνές, επαφές μεταξύ των επιχειρήσεων, επιβεβαιώνουν τη βούληση και την προσδοκία τους να μην θέσουν τέλος στο συντονισμό των πρακτικών τους.
- (481) Τρίτον, η Επιτροπή εκτιμά αξιόπιστους τους ισχυρισμούς υπαλλήλων της KME ότι δηλαδή τον Ιούλιο του 1994, οι συμμετέχοντες έθεσαν τέλος σε συσκέψεις και επαφές. Οι μόνες συσκέψεις οι οποίες έχουν αναφερθεί για την περίοδο αυτή είναι οι συσκέψεις της 16^{ης} Ιουνίου 1994 και της 8^{ης} Ιουλίου 1994. Επομένως, μόνο στη διάρκεια μιας από τις συσκέψεις αυτές μπορούσαν θεωρητικά οι συμβαλλόμενοι να έχουν αποφασίσει να θέσουν τέλος στη συνεργασία τους. Ακόμη και αν είχε ωστόσο

⁸³⁰

Η IMI υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν θα πρέπει να λάβει υπόψη όσα επικαλείται η Mueller (βλ. παράρτημα 1 της απάντησης της IMI της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003). Το γεγονός ότι η Επιτροπή, στην κοινοποίηση αιτιάσεων, αναφέρθηκε στη Mueller μόνο για τη συμμετοχή της στην παράβαση από τον Οκτώβριο του 1997 δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να θυμάται η Mueller σχετικές λεπτομέρειες από την προηγούμενη περίοδο.

διακηρυχθεί ή αποφασιστεί ανάλογη λήξη, ο συνεχιζόμενος συντονισμός μετά τις δύο αυτές ημερομηνίες αποδεικνύει ότι οι συμμετέχοντες δεν σκόπευαν να θέσουν τέλος στην παράβαση όσον αφορά όλα της τα στοιχεία. Το συμπέρασμα αυτό τεκμηριώνεται από τα ακόλουθα στοιχεία.

- (482) Μέχρι το Νοέμβριο του 1994, οι συμβαλλόμενοι συντόνιζαν και εφάρμοζαν τις αυξήσεις της τιμής στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, πράγμα που, σύμφωνα με ένα συμμετέχοντα, οδήγησε σε συνολική αύξηση της τιμής των χαλκοσωλήνων ίση με 60% περίπου (βλ. αιτιολογική σκέψη (276)). Από τις δύο οικονομικές εκθέσεις NERA που υπέβαλαν η IMI και η KME, αποδεικνύονται οι ουσιαστικές αυξήσεις των τιμών στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου μέχρι τα τέλη του 1994, οι οποίες, επιπλέον, επιβεβαιώνονται από πρώην στέλεχος της βιομηχανίας χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων (βλ. αιτιολογική σκέψη (212)). Από τις εκθέσεις αυτές προκύπτει ότι οι επιπτώσεις των αυξήσεων αυτών επεκτείνονται πολύ πέραν του Νοεμβρίου 1994. Εξάλλου, η OTK είχε επαφές με τη Wieland μέχρι τον Αύγουστο του 1994 και με την EM μέχρι το Δεκέμβριο του 1994. Η Outokumpu συζητούσε εμπιστευτικές πληροφορίες, τουλάχιστον με την EM. Δεν μπορεί να γίνει δεκτή η εικαζόμενη λήξη μιας συμφωνίας σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή, όταν, στη συνέχεια η ίδια συμφωνία τίθεται σε εφαρμογή και εξακολουθεί να παράγει αποτελέσματα, όπως στην προκειμένη περίπτωση.
- (483) Όσον αφορά την KM(E), την TMX, την EM και την Wieland, αποδεικνύεται ότι οι ευρωπαϊκές ρυθμίσεις συνεχίστηκαν με τη μορφή ρυθμίσεων SANCO μεταξύ των παραγωγών SANCO, ενώ, όσον αφορά την KM(E) και τη Wieland, οι ρυθμίσεις συνεχίστηκαν σχετικά με τους σωλήνες WICU και Cuprotherm. Υπήρξε σταθερός και συνεχής συντονισμός ή/και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των παραγωγών αυτών όσον αφορά τους όγκους ή (και τις τιμές ή/και τις μειώσεις. Κατά την «ήσυχη περίοδο» μεταξύ Ιουλίου 1994 και Ιουλίου 1997, πέραν της σύσκεψης της 26^{ης} Σεπτεμβρίου 1995, κατά την οποία έχει αποδειχθεί ότι η KME και η Wieland συζήτησαν ευαίσθητες επιχειρηματικές πληροφορίες (βλ. αιτιολογική σκέψη (171) και επόμενες), η KME απαριθμεί έντεκα ακόμη συσκέψεις SANCO⁸³¹ κατά τις οποίες ευλόγως συνάγεται ότι αντηλλάγησαν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, γεγονός που δεν αμφισβητεί η Wieland. Και η BCZ από την πλευρά της, όπως ήδη εξήγησε επιβεβαιώνοντας τη δήλωση πρώην στελέχους στον τομέα χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, θυμάται ότι η παράνομη συνεργασία, τουλάχιστον μεταξύ των παραγωγών της SANCO, συνεχίστηκε μέχρι τα μέσα του 1995 (όταν η BCZ διέκοψε τη συμμετοχή της στις συσκέψεις). Όσον αφορά τη σύσκεψη της 26^{ης} Σεπτεμβρίου 1995 («Arbeitskreis Kupferrohre»), η KME αναφέρει ότι, πέραν της Wieland και της KME, συμμετείχαν και δύο ακόμη γερμανικές εταιρείες, η MKM και η Standardwerke Werl. Κατά την άποψη της KME, η σύσκεψη δεν είχε επομένως σχέση με τις ευρωπαϊκές ρυθμίσεις ούτε με τις «ρυθμίσεις SANCO» που αποτελούν αντικείμενο της κοινοποίησης αιτιάσεων.⁸³² Η Επιτροπή εκτιμά ότι οι συζητήσεις που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη (171) σχετίζονται σαφώς με ευαίσθητες επιχειρηματικές στρατηγικές, η εξέταση των οποίων παραβιάζει τους κανόνες ανταγωνισμού. Το γεγονός ότι οι συζητήσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της σύσκεψης ομάδας εργασίας μιας ένωσης επιβεβαιώνει τη κατάθεση (βλ. αιτιολογική σκέψη (284)), ότι επ' ευκαιρία παράνομων συσκέψεων, πραγματοποιούνταν παράνομες συζητήσεις ιδίως σε μια χρονική περίοδο κατά

⁸³¹ Για περισσότερες πληροφορίες βλ. υποσημείωση 156.

⁸³² Βλ. παράγραφο 179 της απάντησης της KME της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

την οποία, σύμφωνα με την ΚΜΕ και τη Wieland είχαν τερματιστεί οι παράνομες επαφές. Το γεγονός ότι οι συζητήσεις εστιάζονταν ενδεχομένως στη Γερμανία ή το ότι συμμετείχαν και άλλες εταιρείες, ουδόλως απαλλάσσει από την υπαιτιότητα τις ΚΜΕ και Wieland για παράβαση της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού ούτε αποκλείει το ενδεχόμενο να θεωρηθούν οι συζητήσεις αυτές μέρος της πολύμορφης παράβασης στην οποία εμπλέκονταν η ΚΜΕ και η Wieland. Στην πραγματικότητα, η Επιτροπή εκτιμά ότι η παράνομη συνεργασία μεταξύ ΚΜΕ και Wieland όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων SANCO δεν μπορεί να διαχωρισθεί από τις υπόλοιπες συνιστώσες της πολύμορφης παράβασης που διέπραξαν οι δύο επιχειρήσεις.

- (484) Τέταρτον, ακόμη και αν κατά την περίοδο μεταξύ Μαΐου 1994 και Ιουλίου 1997 δεν είχε συναφθεί ή/και εφαρμοστεί καμία συμφωνία όσον αφορά τους όγκους ή τις τιμές, τούτο δεν σημαίνει ότι είχε λήξει η παράβαση σχετικά με τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων όσον αφορά όλα της τα στοιχεία.
- (485) Παρατηρείται σαφής συνέχεια στις μεθόδους και στις πρακτικές της σύμπραξης σε ολόκληρη την περίοδο από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι το Μάρτιο του 2001. Πράγματι, διάφορες συσκέψεις που οργανώθηκαν το 1996 (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (287)-(292)) αποδεικνύουν ότι οι συμμετέχοντες επανέλαβαν χωρίς διακοπή και μάλιστα ενίσχυσαν τις συμφωνίες της περιόδου 1989 έως τον Ιούλιο του 1994, οι οποίες, τελικά, επαναλήφθηκαν επιτυχώς τον Ιούλιο του 1997. Οι συσκέψεις της περιόδου 1996/1997 μπορούν να εκληφθούν μόνο ως συνέχιση των συσκέψεων του 1994. Οι συμμετέχοντες δεν χρειάστηκε να εγκαινιάσουν μια (εντελώς) νέα μορφή συντονισμού, αλλά μάλλον να βελτιώσουν το σύστημα που είχε αρχικά καταρτισθεί. Στο κυριότερο μέρος της η συνεργασία συνίστατο στην ανταλλαγή στοιχείων για όγκους των πωλήσεων και, στη βάση αυτή, στην κατανομή των ποσοστώσεων. Κατ' αρχήν οι όγκοι ανταλλάσσονταν μέσω των λογιστικών φύλλων [...]. Από το 1993 περίπου μέχρι τουλάχιστον τα μέσα του 1994, χρησιμοποιήθηκαν ως βάση τα στοιχεία IWCC για τον καθορισμό των στόχων όσον αφορά τους όγκους. Το 1996, ορισμένα στοιχεία αντηλλάγησαν απευθείας μεταξύ των συμβαλλομένων για να τονώσουν τις δραστηριότητες της σύμπραξης όπως συνέβαινε παλαιότερα (βλ. αιτιολογική σκέψη (289)).- Αμέσως μετά την έναρξη των συσκέψεων τον Ιούλιο του 1997 οι συμμετέχοντες κατήρτισαν το σύστημα ανταλλαγής στοιχείων WBMS, η χρήση του οποίου μπορεί να θεωρηθεί η επαρκέστερη και πιο προηγμένη συνέχεια του συστήματος που δημιουργήθηκε το Σεπτέμβριο του 1989.
- (486) Όταν τον Ιούλιο του 1997, ύστερα από διάφορες συσκέψεις μεταξύ Απριλίου και Ιουλίου 1996, ενισχύθηκε τελικά η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των συμμετεχόντων, εξακολούθησε να εξετάζεται από τις ίδιες επιχειρήσεις και με τον ίδιο τρόπο η ευρωπαϊκή αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων μέσω συσκέψεων ανώτατου επιπέδου τις οποίες ακολουθούσαν συσκέψεις επιχειρησιακού επιπέδου. Και στα τρία στάδια της σύμπραξης συμμετείχαν εκπροσωπώντας τις εταιρείες διάφορα ανώτατα και επιχειρησιακά στελέχη.⁸³³ Από το 1997, το πεδίο ανταλλαγής δεδομένων επικεντρωνόταν περισσότερο στις πέντε κύριες χώρες, με περιστασιακές συζητήσεις και για άλλες χώρες. Ίδιος παρέμεινε ωστόσο ο τρόπος ανταλλαγής των δεδομένων, καθώς και οι βασικές αρχές όσον αφορά τον καθορισμό και τον έλεγχο των όγκων. Η ομοιογένεια των μεθόδων αποτελεί ισχυρή ένδειξη συνέχειας.

---

⁸³³ Βλ. αιτιολογικές σκέψεις (192)-(224).

- (487) Η σημαντικότερη διαφορά στη λειτουργία της σύμπραξης ήταν ότι, από τη σύσκεψη του Ιουλίου 1997, οι συμμετέχοντες είχαν εγκαθιδρύσει ένα αποτελεσματικό σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών το οποίο αποδείχθηκε αξιόπιστο και εξασφάλιζε τα επιθυμητά αποτελέσματα (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (222) και (300)). Η αξιοπιστία της ανταλλαγής πληροφοριών μετά τον Ιούλιο του 1997 αποδεικνύεται από τότε δηλώσεις των συμμετεχόντων (βλ. π.χ. αιτιολογικές σκέψεις (325) και (349)). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή εκτιμά ότι η επίμαχη συμπεριφορά συνιστούσε ενιαία συνεχή παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης για την οποία κάθε συμμετέχων πρέπει να αναλάβει την ευθύνη του για τη διάρκεια συμμετοχής του στο κοινό καθεστώς.
- (488) Εξάλλου, η Mueller, η OTK και η ΚΜΕ ανέφεραν ότι υπήρχαν εθνικές συμπράξεις στη Γερμανία, τη Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τις Κάτω Χώρες, την Ισπανία και το Βέλγιο, μερικές από τις οποίες συνέχισαν να λειτουργούν, σύμφωνα με τους συμβαλλόμενους, σε ολόκληρη την «ήσυχη περίοδο» (για παράδειγμα οι συμπράξεις που αφορούσαν τη Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες).⁸³⁴ Στην παρούσα υπόθεση, ο τερματισμός των ευρωπαϊκών δραστηριοτήτων της σύμπραξης θα απαιτούσε πλήρη και οριστικό τερματισμό κάθε δραστηριότητας της σύμπραξης όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων και θα περιλάμβανε όλες τις χώρες ή/και τους συμβαλλόμενους που αποτελούσαν αντικείμενο ή εμπλέκονταν στην ευρωπαϊκή σύμπραξη. Ωστόσο, κανένας από τους συμβαλλόμενους δεν αποχώρησε.
- (489) Τέλος, όσον αφορά την ΙΜΙ, η ΙΜΙ δεν μπορεί να τύχει της ίδιας μεταχείρισης με τις ΗΜΕ, ΒΜΑ, ΧΑΛΚΟΡ ή Mueller. Όπως προκύπτει από τα αποδεικτικά στοιχεία, για τρία και πλέον έτη, η ΗΜΕ, η ΒΜΑ, η ΧΑΛΚΟΡ και η Mueller δεν συμμετείχαν σε καμία σύσκεψη ούτε είχαν καμία επαφή στο ευρωπαϊκό επίπεδο. Για τον λόγο αυτόν, δεν μπορεί να αποδειχθεί η συνέχεια όσον αφορά τις εν λόγω εταιρείες. Αντιθέτως, η ΙΜΙ, (i) εφάρμοσε σημαντικές αυξήσεις τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο αντιδρώντας στις συμφωνίες της σύμπραξης μέχρι το Νοέμβριο του 1994 (βλ. αιτιολογική σκέψη (482)), (ii) το 1996 συμμετείχε ως ένας από τους βασικούς συμμετέχοντες σε πολυάριθμες συσκέψεις αναλαμβάνοντας ενεργό ρόλο κατά τις διαπραγματεύσεις των όρων για την επιτυχή επαναδραστηριοποίηση της σύμπραξης (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (287)-(292)), (iii) ανέλαβε ενεργό ρόλο στη διεύρυνση του αριθμού των συμμετεχόντων προσκαλώντας και ενθαρρύνοντας διάφορες επιχειρήσεις που είχαν αποσυρθεί από τις συσκέψεις (ιδίως τη Mueller και την ΗΜΕ) να συμμετάσχουν και πάλι στη συνεργασία στα μέσα του 1997 και τον Αύγουστο του 1998 (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (215), (298), (304), και (324)), και (iv) διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο αναλαμβάνοντας την ηγετική θέση στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου (βλ. αιτιολογική σκέψη (221)). Κατά την έννοια αυτή, η συνεχής συμμετοχή της ΙΜΙ υπήρξε καθοριστική για τη λειτουργία και τη συνέχιση της σύμπραξης. Ο κεντρικός ρόλος της ΙΜΙ στην παράβαση δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συγκριθεί με τη συμμετοχή μικρότερων ανταγωνιστών όπως η ΗΜΕ, η ΒΜΑ, η ΧΑΛΚΟΡ, καθώς επίσης και η Mueller. Τέλος, η ΙΜΙ δεν προέβη σε λογικές εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο υποτίθεται ότι αποχώρησε από τις ρυθμίσεις. Για όλους αυτούς τους λόγους, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι είναι βάσιμο να αντιμετωπίσει την ΙΜΙ με τον ίδιο τρόπο όπως τις ΗΜΕ, ΒΜΑ, ΧΑΛΚΟΡ και Mueller.

⁸³⁴ Για περισσότερες πληροφορίες, ιδίως όσον αφορά τις φερόμενες ως ήσυχες περιόδους στις εν λόγω συμπράξεις, βλ. τις παρατηρήσεις των συμβαλλομένων και τις αιτιολογικές σκέψεις (105) και (105).

(490) Υπό το φως των εξηγήσεων που υποβλήθηκαν, η Επιτροπή εκτιμά ότι η περίοδος μεταξύ Ιουλίου 1994 και Ιουλίου 1997 μπορεί ορθότερα να θεωρηθεί περίοδος μειωμένης πίεσης από την αγορά λόγω της γερμανικής ενοποίησης σε συνδυασμό με μια κρίση οφειλόμενη στη δυσπιστία που αναπτύχθηκε μεταξύ των συμμετεχόντων στη σύμπραξη, και όχι ως τερματισμός μιας παράβασης και έναρξη μιας άλλης, όπως επιβεβαίωσε η Outokumpu (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (213) και (214)). Φυσικό είναι συζητήσεις που διήρκεσαν επί έντεκα και πλέον έτη να συνεπάγονται ενδεχομένως οργανωτικές αλλαγές και μεταβαλλόμενη συγκέντρωση επιχειρήσεων και συμμετοχή. Ενδέχεται επίσης να υπήρξαν περιοδοί έντασης που οδήγησαν σε κάποια αύξηση του ανταγωνισμού. Η ένταση στο εσωτερικό της σύμπραξης ενδεχομένως προκλήθηκε από τις εταιρείες οι οποίες υπέβαλαν πληροφορίες οι οποίες κρίνονταν αναξιόπιστες από τα άλλα μέρη της σύμπραξης. Το 1997 ωστόσο, οι συμμετέχοντες οργάνωσαν εκ νέου το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών με σκοπό να το καταστήσουν αξιόπιστο, τη φορά αυτή μέσω του WBMS, και συμφώνησαν να υποβάλλουν ακριβή στοιχεία.

11.3.4.3. Boliden

(491) Η Επιτροπή απεφάνθη ότι η BCZ δεν τερμάτισε την παράβαση όσον αφορά όλα τα στοιχεία της κατά την υπό εξέταση περίοδο (Ιούνιος 1988-Μάρτιος 2001) και εξακολούθησε να συμμετέχει σε παράνομες ρυθμίσεις, καίτοι σε λιγότερο έντονη μορφή για σημαντικό χρονικό διάστημα.

(492) Η BCZ υποστηρίζει ότι οι συσκέψεις και η ανταλλαγή πληροφοριών εντός της λέσχης SANCO συμπεριλάμβαναν ουσιαστικά δύο είδη οριζόντιων θεμάτων: μια λίγο πολύ νόμιμη ρύθμιση για το εμπορικό σήμα και την άδεια ευρεσιτεχνίας και μία παράνομη σύμπραξη για την τιμή και την κατανομή της αγοράς.⁸³⁵ Η συμμετοχή της BCZ στη «νόμιμη πλευρά» των ρυθμίσεων SANCO διήρκεσε από τον Απρίλιο του 1988 μέχρι το Μάρτιο του 2001.⁸³⁶ Όσον αφορά τις παράνομες δραστηριότητες, όπως περιγράφονται στην παρούσα απόφαση, η BCZ συμμετείχε από το 1988 έως το 1995. Μετά το 1995, η Boliden δεν ήταν σε θέση να επαληθεύσει την πραγματοποίηση συσκέψεων SANCO, ή τη συμμετοχή της σε αυτές, με εξαίρεση μια σύσκεψη τον Ιούνιο του 1999.⁸³⁷ Η BCZ ανέφερε ότι ως συνέπεια των διαπραγματεύσεων διακανονισμού σχετικά με τους σωλήνες WICU, συναντήθηκε με την KME στις 21 Νοεμβρίου 1997 και παρουσίασε τους πραγματικούς όγκους πωλήσεων για τους σωλήνες WICU και SANCO για την περίοδο 1992-1997. Σύμφωνα με την BCZ, στη σύσκεψη αυτή συμμετείχε επίσης και η OTK. Η BCZ απέρριψε την κοινή προσφορά της KME και της OTK να συμμετέχει σε συσκέψεις ΕΟΠΝ (βλ. αιτιολογική σκέψη (309)).⁸³⁸

(493) Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, από τα μέσα του 1995 μέχρι τον Αύγουστο του 1998, και από τις 10 Δεκεμβρίου 1998 μέχρι τον Οκτώβριο 1999, η BCZ δεν συμμετείχε σε καμία σύσκεψη ευρωπαϊκού επιπέδου. Έχει ωστόσο διαπιστωθεί ότι σε ολόκληρη την περίοδο μεταξύ 1988 και 2001, η BCZ υπέβαλε τους όγκους των πωλήσεων για τους σωλήνες SANCO στη γραμματεία SANCO και ελάμβανε πληροφορίες για τον όγκο πωλήσεων των ανταγωνιστών της SANCO. Η ανταλλαγή των στοιχείων αυτών χρησίμευσε ως βάση για την κατανομή της αγοράς και τον καταμερισμό των όγκων μεταξύ των παραγωγών SANCO, όπως γνώριζε η BCZ, και ήταν παράνομη. Η συμμετοχή της Boliden πρέπει να

⁸³⁵ Βλ. παραγράφους 33-41 της απάντησης της BCZ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸³⁶ Βλ. παραγράφους 34, 35 της απάντησης της BCZ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸³⁷ Βλ. παραγράφους 36-41 της απάντησης της BCZ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸³⁸ Βλ. παραγράφους 42-52 της απάντησης της BCZ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

θεωρηθεί συνεχής, δεδομένου ότι δεν υπήρξε λήξη της συμμετοχής της εταιρείας σε αμφότερα τα μέρη της πολύμορφης παράβασης όσον αφορά όλα της τα στοιχεία.

11.3.4.4.ΧΑΛΚΟΡ

- (494) Η ΧΑΛΚΟΡ αναφέρει ότι για διάστημα πέντε μηνών, από τις 29 Οκτωβρίου 1998 έως τις 19 Μαρτίου 1999, δεν συμμετείχε σε καμία σύσκεψη. Ύστερα από τις συσκέψεις της 19^{ης} Μαρτίου 1999 και της 28^{ης} Απριλίου 1999, δεν παρακολούθησε περαιτέρω συσκέψεις.⁸³⁹ Η ΧΑΛΚΟΡ υποστηρίζει ότι, παρά το γεγονός ότι συνέχισε να τροφοδοτεί με στοιχεία την υπηρεσία WBMS, μέχρι τον Αύγουστο του 1999 οι υπάλληλοί της θεωρούσαν ότι δεν υπήρχε επίπτωση αντίθετη με τον ανταγωνισμό εάν συνέχιζαν για μικρό χρονικό διάστημα να αποστέλλουν τις στατιστικές τους στο WBMS «απλώς για να καλύψουν την αποχώρησή τους από το σύστημα». Η ΧΑΛΚΟΡ θεωρεί ότι η συνεχιζόμενη συνεισφορά της εταιρείας στο WBMS δεν αποτελούσε συνδρομή στα υπόλοιπα μέλη. Επίσης δεν είχε καμία χρησιμότητα για τη ΧΑΛΚΟΡ εκτός από τον απολύτως θεμιτό στόχο να μπορεί να υπολογίζει το δικό της μερίδιο αγοράς. Κατά την άποψη της ΧΑΛΚΟΡ, ο εφοδιασμός του WBMS με στοιχεία δεν μπορεί να θεωρηθεί συνεχής συμμετοχή στη συμφωνία σύμπραξης. Η παρουσία στις συσκέψεις του προσώπου που δήλωνε τα δεδομένα ήταν ουσιαστική ώστε να μπορέσει να λειτουργήσει το καθεστώς ως μηχανισμός παρακολούθησης των ποσοτώσεων. Η ΧΑΛΚΟΡ τονίζει ότι το σύστημα WBMS ήταν αφεαυτού εντελώς σύμφωνο με τους κανόνες ανταγωνισμού και χωρίς η κάθε συνεισφέρουσα επιχείρηση να παρακολουθεί τις συσκέψεις για να αιτιολογεί τις πωλήσεις της⁸⁴⁰.
- (495) Η Επιτροπή εκτιμά ότι η ΧΑΛΚΟΡ συνέχισε την παράνομη συνεργασία μέχρι τον Σεπτέμβριο, οπότε η ΧΑΛΚΟΡ αποφάσισε να μην υποβάλει πλέον στοιχεία στο σύστημα WBMS (βλ. αιτιολογική σκέψη (375)) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ΧΑΛΚΟΡ δεν υποστήριξε ότι υπήρξε διακοπή επειδή δεν συμμετείχε σε καμία σύσκεψη επί πέντε μήνες (μεταξύ Οκτωβρίου 1998 και Μαρτίου 1999). Όσον αφορά την ανταλλαγή στοιχείων WBMS, είναι σημαντικό ότι η ΧΑΛΚΟΡ γνώριζε ότι το εν λόγω σύστημα πληροφοριών είχε δημιουργηθεί για παράνομους σκοπούς συγκεκριμένα για την παρακολούθηση της κατανομής των ποσοτώσεων. Υποβάλλοντας τους όγκους πωλήσεων της η ΧΑΛΚΟΡ συνέβαλε στο καθεστώς κατανομής του όγκου και διευκόλυνε τους ανταγωνιστές της στην καλύτερη παρακολούθηση της αγοράς. Με τη βοήθεια της ΧΑΛΚΟΡ, οι ανταγωνιστές συνέχισαν να εξακριβώνουν εάν είχαν τηρηθεί οι κατανομές του όγκου αφαιρώντας τα ατομικά τους στοιχεία πωλήσεων από τα συνολικά αριθμητικά στοιχεία του WBMS. Για να αποχωρήσει από την παράνομη συνεργασία, η ΧΑΛΚΟΡ έπρεπε να σταματήσει εντελώς να συμμετέχει στις παράνομες ρυθμίσεις. Επιπλέον, η σχετική ημερομηνία για τον καθορισμό της διάρκειας της παράβασης εξαρτάται επίσης από την υλοποίηση της συμφωνίας και από τη χρήση των στοιχείων που αντηλλάγησαν για τον καθορισμό της εμπορικής στρατηγικής κάποιου μετά την πραγματοποίηση της σύσκεψης. Ο συνεχιζόμενος εφοδιασμός του WBMS για τους όγκους των πωλήσεων από τη ΧΑΛΚΟΡ μπορεί να εκληφθεί μόνο κατά την έννοια ότι η ΧΑΛΚΟΡ δεν είχε λάβει την οριστική απόφαση να αποχωρήσει εντελώς από τις παράνομες ρυθμίσεις. Επομένως η ΧΑΛΚΟΡ συνέχισε να συμμετέχει στην παράνομη συνεργασία, καίτοι σε μικρότερο βαθμό. Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω ότι οι συνέπειες της σύμπραξης

⁸³⁹ Βλ. παραγράφους 3.16-3.66 της απάντησης της ΧΑΛΚΟΡ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁴⁰ Βλ. παραγράφους 3.67-4.3, 6.4 της απάντησης της ΧΑΛΚΟΡ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

παρατάθηκαν για μεγάλο διάστημα και μετά την απόσυρση της ΧΑΛΚΟΡ από τη σύμπραξη στο τέλος Αυγούστου 1999. Ως εκ τούτου η Επιτροπή καταλήγει υπέρ της ΧΑΛΚΟΡ ότι αυτή συμμετείχε σε μια διαρκή παράβαση για ολόκληρη την περίοδο από τον Αύγουστο του 1998 μέχρι τον Αύγουστο του 1999 και αποσύρθηκε από τις ρυθμίσεις με το να σταματήσει να υποβάλει αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τις πωλήσεις τον Σεπτέμβριο του 1999.

11.3.4.5. Λοιποί συμβαλλόμενοι

- (496) Όσον αφορά την BMA, την HME και τη Mueller, η παρούσα απόφαση πρέπει να απευθυνθεί στους συμβαλλόμενους αυτούς μόνο για τη συμμετοχή τους στην παράβαση κατά την περίοδο μετά τον Οκτώβριο του 1997 ή μετά τον Αύγουστο του 1998, αντίστοιχα. Ο διαρκής χαρακτήρας της συμμετοχής τους δεν έχει αμφισβητηθεί.

12. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

12.1. Αντικείμενο

- (497) Το άρθρο 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης και το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ μνημονεύουν ρητά, ως περιοριστικές του ανταγωνισμού, συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες:⁸⁴¹

- άμεσα ή έμμεσα καθορίζουν τις τιμές πώλησης ή οποιουδήποτε άλλους όρους συναλλαγής·
- περιορίζουν ή ελέγχουν την παραγωγή, τις αγορές ή την τεχνική ανάπτυξη·
- κατανέμουν τις αγορές ή τις πηγές εφοδιασμού.

- (498) Αυτά είναι τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των οριζόντιων ρυθμίσεων που εξετάζονται στην παρούσα υπόθεση. Η κατανομή των μεριδίων αγοράς, καθώς και οι συμφωνίες για τον ορισμό των ηγετών της αγοράς για διάφορα ευρωπαϊκά εδάφη κατέστησαν δυνατή την κατανομή της αγοράς και τον έλεγχο της παραγωγής (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (448) και (449)). Οι εν λόγω ρυθμίσεις αποσκοπούσαν στην καθήλωση και τη σταθεροποίηση των μεριδίων αγοράς και όγκων πωλήσεων στα εδάφη αυτά έτσι ώστε οι παραγωγοί δεν μπορούσαν να ασκήσουν αμοιβαίο ανταγωνισμό για να κατακτήσουν νέα μερίδια αγοράς. Η καθήλωση των μεριδίων αγοράς επέτρεψε επίσης στους συμβαλλόμενους να αυξήσουν τις τιμές της αγοράς ή να τις εμποδίσουν να σημειώσουν πτώση στο ρυθμό που υπαγορεύει ο νόμος της αγοράς⁸⁴². Ο στόχος που είναι αντίθετος με τον ανταγωνισμό δηλώνεται ρητά στα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσιάζονται στην περιγραφή των πραγματικών περιστατικών (βλ. για παράδειγμα αιτιολογικές σκέψεις (235), (236), (241), (334), (349)).

- (499) Συγκεκριμένα, ο καθορισμός μιας τιμής, ακόμη και τιμής η οποία συνιστά απλώς επιδιωκόμενο στόχο, επηρεάζει τον ανταγωνισμό διότι παρέχει σε όλους τους συμβαλλόμενους μιας σύμπραξης τη δυνατότητα να προβλέψουν με εύλογη

---

⁸⁴¹ Ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός.

⁸⁴² Βλ. την επεξήγηση της ΚΜΕ στην αιτιολογική σκέψη (219).

βεβαιότητα την πολιτική τιμών που θα ακολουθήσουν οι ανταγωνιστές τους.⁸⁴³ Εκδηλώνοντας την κοινή πρόθεση να εφαρμόσουν ένα δεδομένο επίπεδο τιμών για τα προϊόντα τους, οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί παύουν να καθορίζουν αυτοτελώς την πολιτική που θα ακολουθήσουν στην αγορά, αντιστρατευόμενοι έτσι την αντίληψη που εμπεριέχεται στις περί ανταγωνισμού διατάξεις της Συνθήκης⁸⁴⁴.

- (500) Ο κοινός καθορισμός μιας διάρθρωσης των εκπτώσεων, τιμών στόχων ή/και κατευθύνσεων για τις τιμές οι αυξήσεις των τιμών από τον ηγέτη της αγοράς, ιδίως κατά τις περιόδους από το 1988 μέχρι τα τέλη του 1994 και από τον Ιούλιο του 1997 μέχρι το Μάρτιο του 2001 (βλ. για παράδειγμα αιτιολογικές σκέψεις (205), (206), (221), (276) καθώς και τις παραπομπές στην υποσημείωση 578), καθώς και η ανταλλαγή πληροφοριών για άλλες εμπορικές σχέσεις, όπως οι όροι παράδοσης και πληρωμής, ακόμη και όταν γίνονται περιστασιακά, αποτελούν παραδείγματα καθορισμού των τιμών πώλησης καθώς και άλλων όρων (βλ. (448) και (449)). Εφόσον οι τιμές είναι το βασικό όργανο του ανταγωνισμού, οι διάφορες αθέμιτες ρυθμίσεις που υιοθέτησαν οι παραγωγοί σκοπό είχαν να διογκώσουν τις τιμές προς όφελός τους και να τις φέρουν σε ένα επίπεδο υψηλότερο εκείνου που θα είχε διαμορφωθεί με τον ελεύθερο ανταγωνισμό.
- (501) Ο καθορισμός των τιμών και η κατανομή της αγοράς περιορίζουν από τη φύση τους τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης, καθώς και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας EOX.
- (502) Οι συμβαλλόμενοι ανέλαβαν συγκεκριμένη δράση για να συγκαλύψουν τις συσκέψεις τους και να αποφύγουν την ανακάλυψη των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμφωνιών τους και εγγράφων. Για το σκοπό αυτόν, για παράδειγμα μετά το 1997, χρησιμοποίησαν την «κωδική ονομασία» «Σύσκεψη για την ευρωπαϊκή οδηγία για το πόσιμο νερό» στην επικοινωνία για τη σύγκληση των συσκέψεων, συνέτασσαν παραπλανητικά πρακτικά που δεν απηχούσαν το περιεχόμενο της σύσκεψης, ενώ ουδέποτε σε γραπτή τους ανακοίνωση έκαναν μνεία οποιασδήποτε ρύθμισης. Τέλος, μετά το 1997, εγκαθίδρυσαν ένα «νόμιμο» σύστημα ανταλλαγής δεδομένων, το σύστημα WBMS, ως βάση για τις ρυθμίσεις τους, και εν συνεχεία αποκάλυπταν τα ατομικά τους στοιχεία πωλήσεων κατά τις συσκέψεις τους.
- (503) Όσον αφορά τον αντίθετο προς τον ανταγωνισμό στόχο της ανταλλαγής πληροφοριών, οι ρυθμίσεις πρέπει να εξεταστούν λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις. Χρησίμευαν για την επίτευξη του ενιαίου στόχου καθήλωσης των μεριδίων αγοράς και συντονισμού των τιμών ώστε να διατηρείται ένα επίπεδο τιμής που δεν βασιζόταν στον ανταγωνισμό και παρείχε στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να προσαρμόζουν τη στρατηγική τους στις πληροφορίες που ελάμβαναν από τους ανταγωνιστές.
- (504) Επιδίωκαν την μόνιμη ανταλλαγή πληροφοριών ώστε να εξασφαλίζεται η σταθερότητα του παράνομου καθεστώτος. Σε περίπτωση έκδηλης ανισορροπίας των

⁸⁴³ Υπόθεση 8/72 *Vereeniging van Cementhandelaren κατά Επιτροπής* Συλλογή [1972], σ. 977, σκέψη 21.

⁸⁴⁴ Υπόθεση T-311/94 *BPB de Eendracht κατά Επιτροπής* Συλλογή [1998], σ. II-1129, σκέψη 192.

μεριδίων αγοράς ή των τιμών, η σύγκρουση μπορούσε να διευθετηθεί με συζήτηση, προτάσεις, πειθώ ή ακόμη και με την άσκηση πίεσης.⁸⁴⁵

- (505) Αυτό το πλέγμα συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών, όπως περιγράφεται στο μέρος Δ', είχε επομένως έναν και τον αυτό στόχο: τον περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας EOX. Πρέπει συνεπώς να θεωρηθεί ενιαία παράβαση.
- (506) Στην παρούσα υπόθεση, παρά το γεγονός ότι η Mueller, η Outokumpu, η KME, η Wieland, η ΧΑΛΚΟΡ, η BCZ και η IMI παραδέχονται την ύπαρξη των αντια ανταγωνιστικών συμφωνιών και πρακτικών που περιγράφονται στις αιτιολογικές σκέψεις (448) και (449), η KME, η Outokumpu, η IMI, η Wieland, η BCZ και η ΧΑΛΚΟΡ προέβαλαν αμυντικά επιχειρήματα, όπως για παράδειγμα η αμελητέα επίπτωση στις τιμές και τον ανταγωνισμό, το δυσχερές οικονομικό περιβάλλον (πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα), η μη εφαρμογή των συμφωνιών, η έλλειψη μηχανισμών αντιποίνων, η συχνή απόκλιση, η αγοραστική δύναμη των αγοραστών, η απειλή συμμετοχής μεγαλύτερων ανταγωνιστών στις αντια ανταγωνιστικές ρυθμίσεις ή/και η άγνοια ότι ορισμένα στοιχεία της συμπεριφοράς μπορούσαν να θεωρηθούν παράνομα.⁸⁴⁶ Οι συμβαλλόμενοι υποστήριξαν ότι υπήρξε διάβρωση των τιμών και ότι, ενώ η σύμπραξη δεν είχε επίπτωση στην αγορά. Όπως θα αναπτυχθεί στο τμήμα 20.3.1.2, από τα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι για ορισμένες χρονικές περιόδους οι ρυθμίσεις οδήγησαν σε ουσιαστικές αυξήσεις των τιμών στις σημαντικότερες ευρωπαϊκές αγορές.
- (507) Αποτελεί, ωστόσο, πάγια νομολογία ότι προς εφαρμογή των άρθρων 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης και 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας EOX η εκτίμηση των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων μιας συμφωνίας παρέλκει, όταν προκύπτει ότι αυτή έχει ως σκοπό την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, δεν απαιτείται απόδειξη των πραγματικών συνεπειών περιορισμού του ανταγωνισμού, εφόσον αποδεικνύεται ότι σκοπός της προσαπτόμενης συμπεριφοράς είναι ο περιορισμός του ανταγωνισμού.⁸⁴⁷ Θα πρέπει να προστεθεί ότι τα αμυντικά επιχειρήματα που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη (506) δεν απαλλάσσουν τους αυτουργούς της παράβασης από τη διάπραξή της.
- (508) Στην παρούσα υπόθεση, επομένως, λόγω του στόχου της συμφωνίας που είναι έκδηλα αντίθετος προς τον ανταγωνισμό δεν είναι ανάγκη να αποδειχθεί η αρνητική επίπτωση στον ανταγωνισμό. Ο καθορισμός των τιμών και η κατανομή των μεριδίων αγοράς περιορίζουν από την ίδια τη φύση τους τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης. Ο καθορισμός τιμών στόχων και μεριδίων αγοράς, μαζί με την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών, πρέπει τουλάχιστον να έχει νοθεύσει, αν όχι εξαλείψει, το ελεύθερο παιχνίδι των τάσεων της αγοράς όσον αφορά τον καθορισμό ανταγωνιστικού επιπέδου τιμής.

⁸⁴⁵ Βλ. επίσης απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση C-7/95P *John Deere κατά Επιτροπής* Συλλογή [1998], σ. I-3111, σκέψη 67, η οποία επικυρώνει την απόφαση του Πρωτοδικείου, βλ. ιδίως σκέψη 96.

⁸⁴⁶ Βλ. 23717-23725; 32539, 32540, 32301-32311, 25325, 25327, καθώς και τις απαντήσεις των συμβαλλομένων στην κοινοποίηση αιτιάσεων, οι οποίες θα συζητηθούν κατωτέρω.

⁸⁴⁷ Υπόθεση T-62/98 *Volkswagen AG κατά Επιτροπής* Συλλογή [2000], σ. II-2707, σκέψη 178.

(509) Παρά το γεγονός ότι αρκεί ο περιοριστικός για τον ανταγωνισμό σκοπός των ρυθμίσεων για να στηριχθεί το συμπέρασμα ότι υφίσταται παράβαση των άρθρων 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ, στην παρούσα υπόθεση είναι δυνατόν να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, βάσει των στοιχείων τα οποία εκτίθενται στην παρούσα απόφαση, η Επιτροπή απέδειξε επίσης ότι όντως εφαρμόστηκαν οι αντίθετες προς τον ανταγωνισμό συμφωνίες και ότι η σύμπραξη είχε συγκεκριμένες επιπτώσεις επιζήμιες για τον ανταγωνισμό.

- Η εφαρμογή των αποφάσεων της σύμπραξης διασφαλιζόταν με ένα καθεστώς παρακολούθησης που συνίστατο στον ορισμό ηγετών της αγοράς και με την τακτική ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών (βλ. για παράδειγμα τις στις αιτιολογικές σκέψεις (448) και (449)). Ελλείπει στοιχεία που να αποδεικνύουν το αντίθετο, συνάγεται ότι οι εξεταζόμενοι ανταγωνιστές έλαβαν υπόψη τις ανταλλαγείσες πληροφορίες κατά τον καθορισμό της συμπεριφοράς τους στην αγορά.
- Οι συχνές επαφές μεταξύ των ανταγωνιστών διασφάλιζαν επίσης την εφαρμογή των αποφάσεων της σύμπραξης. Το γεγονός ότι είχαν τακτικές συσκέψεις επί δέκα και πλέον έτη – διαπιστώθηκε ότι πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από εκατό διμερείς ή πολυμερείς επαφές – για να συζητήσουν τους όγκους, τους όγκους στόχους, τις τιμές, τις εκπτώσεις, περιστασιακά τους πελάτες ή άλλες εμπορικές σχέσεις αποτελεί ένδειξη ότι η ρύθμισή τους πρέπει να είχε κάποιου είδους επιτυχία. Οι περίοδοι κρίσης και απομάκρυνσης από τις συμφωνηθείσες αρχές, που υπήρξαν όπως φαίνεται το 1994, το 1995 και το 1996 σύμφωνα με την άποψη ορισμένων συμβαλλομένων (αιτιολογικές σκέψεις (460)-(492)), μπορούν να θεωρηθούν φυσιολογικές στη διάρκεια ζωής ενός μακροχρόνιου καρτέλ.
- Οι συμβαλλόμενοι που συμμετείχαν στην παράβαση από τον Ιούνιο του 1988 ή το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι το Μάρτιο του 2001, επέδειξαν σταθερό ζήλο για τη συνέχιση ή την υλοποίηση των ρυθμίσεων τις οποίες φαίνεται ότι θεωρούσαν ανεπαρκείς, βελτιώνοντας το σύστημα συλλογής και διάδοσης των δεδομένων και καθιστώντας την παράβαση πιο αποτελεσματική (εστιάζοντας, για παράδειγμα, τη συζήτηση κυρίως στα πέντε μεγαλύτερα κράτη μέλη).
- Υπάρχουν επίσης σποραδικά αποδεικτικά στοιχεία εσωτερικών οδηγιών για την υλοποίηση αύξησης της τιμής που συμφωνήθηκε σε κάποια σύσκεψη ανταγωνιστών (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (411) και (412)), καθώς και σημειώσεις που αναφέρονται στην επιτυχία της συνεργασίας στον τομέα των τιμών (βλ. για παράδειγμα αιτιολογικές σκέψεις (179), (180), (212), (276), (320), (334), (337), (349), (365), (377), (393), (406), (411), (418), (419) και (425)· για την αναλυτική εξέταση των στοιχείων αυτών βλ. σημείο 20.3.1.2).
- Όσον αφορά τη σταθεροποίηση των μεριδίων αγοράς, η τακτική επανεξέταση της εξέλιξης των μεριδίων αγοράς στις συσκέψεις επέτρεπε στους συμβαλλόμενους να παρακολουθούν ενδεχόμενες αποκλίσεις ώστε να επανακαθορίζουν τα συμφωνούμενα ποσοστά. Η εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των συμμετεχόντων αποδεικνύει ότι τα μερίδιά τους παρέμειναν σχετικά σταθερά σε όλη τη διάρκεια της παράβασης (παράρτημα). Οι συμβαλλόμενοι αποδέχθηκαν ορισμένες απώλειες των μεριδίων αγοράς ως

συνέπεια των ρυθμίσεών τους με σκοπό να αποκτήσουν πρόσθετα κέρδη (βλ. για παράδειγμα αιτιολογικές σκέψεις (325) και (349)).

13. ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕΤΑΞΥ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΕΟΧ

- (510) Οι μεταξύ των παραγωγών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων ρυθμίσεις που ήσαν αντίθετες προς τον ανταγωνισμό είχαν αισθητή επίπτωση στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ των συμβαλλομένων μερών ΕΟΧ.
- (511) Το άρθρο 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης αφορά ρυθμίσεις που θα μπορούσαν να βλάψουν την επίτευξη ενιαίας αγοράς μεταξύ των κρατών μελών, είτε μέσω της κατανομής των εθνικών αγορών είτε επηρεάζοντας τη διάρθρωση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς. Ομοίως, το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ αφορά ρυθμίσεις οι οποίες υπονομεύουν την επίτευξη ενός ομοιογενούς Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Μία συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική, για να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, πρέπει, βάσει μιας σειράς αντικειμενικών νομοθετικών ή πραγματικών στοιχείων, να επιτρέπει να προβλεφθεί με επαρκή βαθμό πιθανότητας ότι ενδέχεται να έχει άμεση ή έμμεση, πραγματική ή δυνητική επίδραση στα εμπορικά ρεύματα μεταξύ των κρατών μελών.⁸⁴⁸
- (512) Όπως καταδείχθηκε στο τμήμα 1.5 του μέρους Β' σχετικά με το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, η αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χαρακτηρίζεται από σημαντικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Υπάρχει επίσης αξιοσημείωτος όγκος συναλλαγών μεταξύ της Κοινότητας και των χωρών ΕΖΕΣ που ανήκουν στον ΕΟΧ.
- (513) Η εφαρμογή των άρθρων 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ σε μία σύμπραξη δεν περιορίζεται, ωστόσο, στο τμήμα εκείνο των πωλήσεων των μελών το οποίο αφορά τη μεταφορά αγαθών από ένα κράτος μέλος σε άλλο. Ούτε για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών είναι ανάγκη να αποδειχθεί ότι η ατομική συμπεριφορά κάθε συμμετέχοντος, αντιπαρατιθέμενη προς τη σύμπραξη στο σύνολό της, επηρέασε το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών.⁸⁴⁹
- (514) Στην παρούσα υπόθεση, τουλάχιστον για κάποιο χρονικό διάστημα, οι ρυθμίσεις της σύμπραξης κάλυπταν σχεδόν όλες τις συναλλαγές σε ολόκληρη την Κοινότητα και τον ΕΟΧ, έστω και αν αυτό γινόταν έμμεσα με την μετατροπή των σημαντικότερων ευρωπαϊκών αγορών σε καρτέλ. Η ύπαρξη ενός συστήματος κατανομής του όγκου, καθώς και ο καθορισμός των τιμών πρέπει να οδήγησαν, ή ήταν πιθανό να εκτρέψουν τα εμπορικά ρεύματα από την πορεία που θα είχαν διαφορετικά ακολουθήσει⁸⁵⁰
- (515) Στο βαθμό που οι δραστηριότητες της σύμπραξης αφορούσαν πωλήσεις σε χώρες που δεν είναι μέλη της Κοινότητας ή του ΕΟΧ ή πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν

⁸⁴⁸ Βλ. συνεκδικασθείσες υποθέσεις 209 έως 215 και 218/78 *Van Landewyck* και άλλοι κατά Επιτροπή Συλλογή [1980], σ. 3125, σκέψη 170.

⁸⁴⁹ Βλ. υπόθεση T-13/89 *Imperial Chemical Industries* κατά Επιτροπής Συλλογή [1992], σ. II-1021, σκέψη 304.

⁸⁵⁰ Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων *Van Landewyck* και λοιποί κατά Επιτροπής, ό.α., σκέψη 170.

οι εν λόγω χώρες προσχωρήσουν στην Κοινότητα ή τον ΕΟΧ, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης.

14. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

14.1. Οι ρυθμίσεις SANCO και ο ρόλος της ΚΜΕ

- (516) Στην αιτιολογική σκέψη (125), η Επιτροπή εξήγησε μέχρι ποίου βαθμού στηρίζεται στις δηλώσεις του πρώην στελέχους της βιομηχανίας χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων τις οποίες επιβεβαίωσε και η BCZ. Η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν μπορεί να αποδειχθεί κατά πόσο η ΚΜ(Ε) εξανάγκασε την BCZ, μετά την εξαγορά την UCZ το 1987/1988, να λάβει μέρος στις ρυθμίσεις στις οποίες μετείχαν οι παραγωγοί χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων SANCO και η ευρύτερη ομάδα ευρωπαϊών ανταγωνιστών. Δεν είναι επίσης δυνατό να προσδιοριστεί κατά πόσο η ΚΜΕ ενήργησε ως προεξάρχουσα μεταξύ των παραγωγών SANCO ή σε ευρύτερο ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τα επιχειρήματα της Boliden

- (517) Κατ' αρχήν, η BCZ επιβεβαίωσε τις δηλώσεις πρώην στελέχους της («ο μάρτυρας»). Η BCZ υποστηρίζει ότι το 1988, όταν ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις με την ΚΜΕ σχετικά με την ανανέωση των συμφωνιών για τη χορήγηση άδειας, η ΚΜΕ απηύθυνε τελεσίγραφο στην BCZ. «Για να επιτραπεί στην BCZ να διαδεχθεί την UCZ στις ρυθμίσεις WICU και SANCO, η BCZ θα πρέπει να: (i) συμφωνήσει να συνεργάζεται με την ΚΜΕ και τους άλλους παραγωγούς SANCO (Wieland, Tréfilmétaux και EM/LMI) σε διάφορες δραστηριότητες της αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων προς την ΚΜΕ με τα αριθμητικά στοιχεία των πωλήσεων της, καθώς και στη συμμετοχή της στις συσκέψεις SANCO (ii) να περιορίσει τις πωλήσεις της στη Γερμανία κατ' ανώτατο όριο σε 10.000 τόνους ετησίως και (iii) να παραιτηθεί από την παραγωγή σωλήνων SANCO στη μονάδα παραγωγής της στο Gusum της Σουηδίας». Επιπλέον, «η ΚΜΕ κατέστησε σαφές στην BCZ ότι η στενή συνεργασία της με την ΚΜΕ και τους άλλους παραγωγούς SANCO αποτελούσε απαραίτητη προϋπόθεση για να εκδηλώσει η ΚΜΕ τη διάθεση να βοηθήσει την εταιρεία αυτή στη διαδικασία επανεγγραφής των προϊόντων BCZ στις εθνικές αρχές πιστοποίησης».⁸⁵¹
- (518) Η BCZ υποστηρίζει ότι για να «αποφύγει τη λογοκρισία της ΚΜΕ», δεν υπέβαλε τα ακριβή στοιχεία πωλήσεων στην ΚΜΕ και τους λοιπούς παραγωγούς SANCO. Η ΚΜΕ είχε στη διάθεσή της ποικιλία μέσων που της επέτρεπαν να επιβάλει τη θέλησή της στην BCZ. Πέρα από τις σιωπηρές απειλές και τις μαζικές πωλήσεις σε πολύ χαμηλές τιμές στις κυριότερες αγορές της BCZ, τα μέσα αυτά περιλάμβαναν ρητές και έμπρακτες απειλές να παρεμποδιστεί η ανανέωση των εθνικών εξουσιοδοτήσεων για τα προϊόντα της BCZ, καθώς και άσκηση επιρροής προς τους δικαιοδόχους της BCZ να μην καταβάλλουν τα τέλη εκχώρησης άδειας στην BCZ,⁸⁵² και να τερματίσουν τις άδειες WICU ή/και SANCO της BCZ.⁸⁵³

⁸⁵¹ Βλ. παραγράφους 21, 22 της απάντησης της BCZ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁵² Τούτο αποδεικνύεται με έγγραφο της 30^{ης} Οκτωβρίου 1989 το οποίο περιλαμβάνεται στο παράρτημα 5 της απάντησης της BCZ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003, και το οποίο τέθηκε στη διάθεση όλων των συμβαλλομένων.

⁸⁵³ Βλ. παραγράφους 25-33 της απάντησης της BCZ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

- (519) Η BCZ αμφισβητεί τα επιχειρήματα της ΚΜΕ ότι δηλαδή, κατά τις διαπραγματεύσεις του 1988, υπήρχε αμοιβαία εξάρτηση μεταξύ της ΚΜΕ και της BCZ. Η BCZ τόνισε ότι το γεγονός ότι εξαγόρασε τα στοιχεία ενεργητικού της UCZ δεν είχε επίπτωση στην κατοχή από την ΚΜΕ της άδειας εκμετάλλευσης για την ευρεσιτεχνία SANCO.

Τα επιχειρήματα της ΚΜΕ

- (520) Η ΚΜΕ αμφισβητεί τις δηλώσεις της BCZ και τις δηλώσεις του μάρτυρα.⁸⁵⁴ Θεωρεί ότι ο μάρτυρας είναι αναξιόπιστος και προκατειλημμένος, διότι τρέφει προσωπική μνησικακία κατά της ΚΜΕ, και ότι, κατά συνέπεια, οι δηλώσεις του δεν θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σύνολό τους. Για το θέμα αυτό, η ΚΜΕ επέστησε την προσοχή σε διάφορα έγγραφα του φακέλου τα οποία αποδεικνύουν τη δύσκολη σχέση μεταξύ μάρτυρα και ΚΜΕ, καθώς και το γεγονός ότι ο μάρτυρας παραβίαζε επανειλημμένα τις συμβατικές υποχρεώσεις της BCZ. Η ΚΜΕ θεωρεί ότι κατά τις συνεντεύξεις του με την Επιτροπή, ο μάρτυρας μείωσε τη σημασία του ρόλου της BCZ παρουσιάζοντάς την ως το θύμα μιας μεγάλης επιθετικής επιχείρησης (ΚΜΕ), που συμμετείχε απρόθυμα στις παράνομες ρυθμίσεις. Το γεγονός ότι οι δηλώσεις του μάρτυρα δεν εμφανίζονται στις παρατηρήσεις της BCZ αποδεικνύει, σύμφωνα με την ΚΜΕ, ότι οι δηλώσεις αυτές είναι αβάσιμες.⁸⁵⁵
- (521) Η ΚΜΕ αναφέρει ότι ορισμένες δηλώσεις του μάρτυρα είναι λανθασμένες. Πρώτον, οι ρυθμίσεις SANCO δεν αποτελούσαν την κεντρική ρύθμιση πέριξ της οποίας αναπτύχθηκαν οι διευρυμένες ευρωπαϊκές ρυθμίσεις. Η ΚΜΕ υποστηρίζει ότι η συντριπτική πλειονότητα των συσκέψεων SANCO δεν είχε καμία σχέση με τις ρυθμίσεις που περιγράφονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων διότι εκείνοι που συμμετείχαν ήταν τεχνικοί και όχι εμπορικοί αντιπρόσωποι. Η συνεργασία για τις άδειες εκμετάλλευσης SANCO δεν δημιουργήθηκε ούτε διατηρήθηκε για να χρησιμεύσει ως πλατφόρμα επαφών που ήταν αντίθετες προς τον ανταγωνισμό. Οι επαφές αφορούσαν ορισμένες εθνικές αγορές σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση (κυρίως τη Γερμανία και το Βέλγιο). Ανάλογες επαφές πραγματοποιήθηκαν και σε διάφορες άλλες χώρες, όπως για παράδειγμα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά συνέπεια, θα ήταν πλέον ενδεδειγμένο οι συσκέψεις να χαρακτηριστούν «εθνικές συσκέψεις». Η συλλογή των στοιχείων όγκου SANCO αφορούσε μόνο το Βέλγιο, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες και την Ελβετία.⁸⁵⁶
- (522) Η ΚΜΕ υπενθυμίζει ότι η ΚΜΕ και η BCZ συναντήθηκαν ορισμένες φορές, το 1988 και το 1989, για να διαπραγματευθούν ενδεχόμενη συνεργασία στον τομέα της διανομής. Κατά τις συναντήσεις αυτές συζητήθηκαν επίσης οι εκπτώσεις και οι όγκοι. Από το Σεπτέμβριο του 1989, μέχρι τα μέσα του 1990 το αργότερο, η ΚΜΕ, η Wieland και η BCZ συζήτησαν, σε διμερείς ή τριμερείς συσκέψεις, τους όγκους και τις εκπτώσεις ιδίως όσον αφορά τη Γερμανία και το Βέλγιο (κατά τον ίδιο τρόπο πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις μεταξύ παραγωγών του Ηνωμένου Βασιλείου και Γάλλων παραγωγών). Το αργότερο από τα μέσα του 1990, οι ρυθμίσεις που αφορούσαν την ΚΜΕ πραγματοποιούνταν κυρίως σε διμερή βάση με τη Wieland. Οι συζητήσεις εστιάζονταν στη Γερμανία: περιστασιακά μπορεί να εξετάζονταν και άλλες αγορές, αλλά, στην περίπτωση αυτή, γινόταν κυρίως για πληροφοριακούς λόγους.⁸⁵⁷ Η ΚΜΕ επισημαίνει ωστόσο ότι κύριος σκοπός των

⁸⁵⁴ Βλ. παρατηρήσεις της ΚΜΕ της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2003.

⁸⁵⁵ Βλ. παραγράφους 9-30 της απάντησης της ΚΜΕ της 7ης Νοεμβρίου 2003.

⁸⁵⁶ Βλ. παραγράφους 31-43 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁵⁷ Βλ. παραγράφους 44-49 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

συσκέψεων ήταν τεχνικά ή διαφημιστικά ζητήματα.⁸⁵⁸ Σύμφωνα με την ΚΜΕ, οι ρυθμίσεις SANCO δεν αποτελούσαν μία «δευτερεύουσα» ευρωπαϊκή σύμπραξη, αλλά ουσιαστικά επρόκειτο για διμερείς συσκέψεις μεταξύ της ΚΜΕ και της Wieland που αφορούσαν κυρίως τη γερμανική αγορά. Η ΚΜΕ θεωρεί ότι στην κατάθεση αναμειγνύονται οι ευρωπαϊκές συσκέψεις και οι συσκέψεις SANCO. Οι συσκέψεις SANCO που απαριθμούνται στην κοινοποίηση αιτιάσεων για την περίοδο 1988 έως 1995 επιβεβαιώνουν ότι δεν αντιστοιχούν στις συστηματικές και ευρωπαϊκών διαστάσεων συμφωνίες που περιγράφονται στην κατάθεση.⁸⁵⁹

- (523) Η ΚΜΕ εκτιμά ότι, κατά την εκτίμησή της, η Επιτροπή θα έπρεπε να λάβει υπόψη ότι, στο πλαίσιο των συμφωνιών για την άδεια εκμετάλλευσης SANCO, η συλλογή στοιχείων για τον όγκο θεωρείτο νόμιμη. Η ΚΜΕ τονίζει επίσης ότι οι συσκέψεις SANCO δεν ήταν ούτε οι μοναδικές ή οι σημαντικότερες επαφές αντίθετα προς τον ανταγωνισμό «κάτω» από τις ευρωπαϊκές ρυθμίσεις, και ότι δεν αποτελούσαν ούτε την αφετηρία ούτε την αιτία των ρυθμίσεων.⁸⁶⁰ Η ΚΜΕ δεν αμφισβητεί, ωστόσο, ότι τα λαμβανόμενα στοιχεία χρησιμοποιούνταν επίσης για την παρακολούθηση ορισμένων παράνομων ρυθμίσεων όσον αφορά τον όγκο.⁸⁶¹
- (524) Η ΚΜΕ αμφισβητεί ότι κατείχε ηγετικό ρόλο όσον αφορά τη λήψη των αποφάσεων για τον καθορισμό των τιμών στην Ευρώπη. Όσον αφορά τις τιμές, κάθε εγχώριος παραγωγός έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στην εσωτερική του αγορά.⁸⁶²
- (525) Η ΚΜΕ δεν εξανάγκασε την BCZ να προσχωρήσει στις ρυθμίσεις SANCO.⁸⁶³ Η ΚΜΕ αναφέρει ότι στο βαθμό που οι δηλώσεις που περιέχονται στην κατάθεση αφορούν την περίοδο πριν από τον Ιούνιο του 1988, δεν θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.⁸⁶⁴

Το συμπέρασμα της Επιτροπής

- (526) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Wieland δεν θυμόταν τίποτα σχετικά με την συνεργασία SANCO. Συγκεκριμένα, η Wieland δεν επιβεβαίωσε το γεγονός ότι η ΚΜΕ έπαιξε ηγετικό ρόλο στη συνεργασία μεταξύ των παραγωγών SANCO. Παρά το γεγονός ότι μάλλον αληθεύει ότι η ΚΜΕ άσκησε την επιρροή της στους δικαιούχους της BCZ να μην καταβάλλουν στην BCZ τα τέλη εκχώρησης της άδειας, δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο ότι ο μοναδικός λόγος γι' αυτό ήταν το γεγονός ότι η BCZ δεν τήρησε τις συμβατικές συμφωνίες. Η ίδια η BCZ ανέφερε ότι θεωρούσε νόμιμες τις συμφωνίες για την εκχώρηση της άδειας. Κατά συνέπεια αυτού του είδους οι εντάσεις που οφείλονταν στην παραβίαση από την BCZ των συμφωνιών αυτών, έστω και αν εμφανίζονταν ως παράνομες, ενδέχεται να μην έγιναν σοβαρά αντιληπτές από την BCZ ως απειλή που διατυπώθηκε από την ΚΜΕ προς αυτήν για να συμμετάσχει σε σύμπραξη. Ελλείψει πρόσθετων τεκμηριωμένων στοιχείων όσον αφορά το ρόλο της ΚΜΕ, η Επιτροπή δεν μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η ΚΜΕ εξανάγκασε την BCZ να συμμετάσχει στις ρυθμίσεις της σύμπραξης.

---

⁸⁵⁸ Βλ. παραγράφους 50-52 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁵⁹ Βλ. παραγράφους 53-68 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁶⁰ Βλ. παραγράφους 69-81 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁶¹ Βλ. παράγραφο 419 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁶² Βλ. παραγράφους 82-106 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁶³ Βλ. παραγράφους 112-140 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁶⁴ Βλ. παράγραφο 141 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

- (527) Πρέπει να τονισθεί σχετικά ότι βάσει της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, η ΚΜΕ δεν είχε καμία υποχρέωση να εκχωρεί στην BCZ την άδεια εκμετάλλευσης του εμπορικού της σήματος ή των ευρεσιτεχνιών της. Στο βαθμό που η ανάμειξη της BCZ οφειλόταν σε επιχειρηματικά κίνητρα για να εξασφαλίσει τις συμφωνίες εκχώρησης άδειας εκμετάλλευσης με την ΚΜΕ (όσον αφορά, για παράδειγμα, τους σωλήνες WICU), τούτο δεν ευσταθεί ως δικαιολογία για τη συμμετοχή της BCZ σε σύμπραξη.
- (528) Δεν έχει επίσης αποδειχθεί, όπως υποστήριξε η BCZ, ότι οι παραγωγοί SANCO είχαν συμφωνήσει από κοινού να μην αγοράσουν κανένα από τα στοιχεία ενεργητικού της UCZ ώστε να εξασφαλίσουν ότι η παραγωγική της ικανότητα θα εξαφανιζόταν από την αγορά.⁸⁶⁵ Η ΚΜΕ αμφισβήτησε τον ισχυρισμό αυτό και τεκμηρίωσε τη θέση της με αξιόπιστα δικαιολογητικά έγγραφα.⁸⁶⁶
- (529) Το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν μπόρεσε να αποδείξει κατά πόσο η BCZ εξαναγκάστηκε από την ΚΜΕ να συμμετάσχει στις ρυθμίσεις, δεν επηρεάζει τη θέση της BCZ στην παρούσα διαδικασία. Η BCZ, εφόσον υφίστατο πιέσεις από την ΚΜ(Ε), θα έπρεπε να είχε καταγγείλει τη συμπεριφορά αυτή στις αρχές ανταγωνισμού οι οποίες διασφαλίζουν την τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού.

14.2. Ρυθμίσεις WICU και Cuprotherm

- (530) Σχετικά με την ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών όσον αφορά τα προϊόντα WICU και Cuprotherm, η ΚΜΕ δεν αμφισβητεί ότι όντως υπήρξε παρόμοια ανταλλαγή, ιδίως μεταξύ της Wieland και της ΚΜΕ σχετικά με τη Γερμανία. Η ΚΜΕ τονίζει, ωστόσο, τη μικρή σημασία των σωλήνων WICU και Cuprotherm και κατά συνέπεια την ελάχιστη χρησιμότητα των προϊόντων αυτών στην παρούσα έρευνα.

14.3. Ο ισχυρισμός των συμβαλλομένων ότι ορισμένες ρυθμίσεις θεωρούντο νόμιμες

- (531) Η Wieland, η ΚΜΕ και η BCZ υποστήριξαν ότι οι υπάλληλοί τους θεωρούσαν νόμιμα ορισμένα στοιχεία των ρυθμίσεων SANCO, WICU και Cuprotherm, όπως π.χ. τις συμβάσεις εκχώρησης της άδειας εκμετάλλευσης, καθώς και την ανταλλαγή στοιχείων για τους όγκους με σκοπό την κατανομή των διαφημιστικών δαπανών κατά την υπό εξέταση περίοδο. Κατά συνέπεια, δεν καταβλήθηκε καμία προσπάθεια να συγκαλυφθεί η ανταλλαγή στοιχείων για τους όγκους που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των συμφωνιών εκχώρησης άδειας ή κατά τις συσκέψεις μεταξύ των δικαιοδόχων.⁸⁶⁷
- (532) Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι υπάλληλοι της Wieland, της ΚΜΕ και της BCZ γνώριζαν τον παράνομο χαρακτήρα της κατανομής του όγκου και του συντονισμού των τιμών, που αποτελούν επίσης στοιχεία των ρυθμίσεων SANCO, WICU και Cuprotherm. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να εκτιμήσει τις ενδεχόμενες συνέπειες τυχόν λάθους όσον αφορά τον απαγορευτικό χαρακτήρα άλλων στοιχείων των ρυθμίσεων SANCO, WICU και Cuprotherm.

⁸⁶⁵ Βλ. 33418.

⁸⁶⁶ Βλ. παραγράφους 107-111 της απάντησης της ΚΜΕ

⁸⁶⁷ Βλ. παραγράφους 542-545 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

14.4. Ο εικαζόμενος εξαναγκασμός της ΧΑΛΚΟΡ

- (533) Καμία πίεση δεν ασκήθηκε στη ΧΑΛΚΟΡ για να συμμετέχει στις συσκέψεις ούτε της τέθηκε κάποιο τελεσίγραφο που θα μπορούσε να έχει σημαντική επίδραση στη βούληση της ΧΑΛΚΟΡ να συμμετέχει στις παράνομες ρυθμίσεις. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, στην υποθετική περίπτωση εξαναγκασμού, η ΧΑΛΚΟΡ θα μπορούσε να έχει έλθει σε επαφή με τις αρχές ανταγωνισμού αντί να συμμετέχει στις παράνομες ρυθμίσεις.
- (534) Η ΧΑΛΚΟΡ ισχυρίστηκε ότι εξαναγκάστηκε να συμμετέχει στην παράβαση. Ωστόσο, αφού όμως έλαβε την κοινοποίηση αιτιάσεων, διόρθωσε βασικά στοιχεία της δήλωσής της (το γεγονός, για παράδειγμα, ότι η εταιρεία δεν περίμενε να συζητηθούν τα μερίδια αγοράς και οι πωλήσεις στη σύσκεψη της 28^{ης} Αυγούστου 1998). Και άλλα στοιχεία διορθώθηκαν στις παρατηρήσεις που υπέβαλε η ΧΑΛΚΟΡ στις 5 Δεκεμβρίου 2003.⁸⁶⁸ Η ΧΑΛΚΟΡ υποστηρίζει σήμερα ότι εξαναγκάστηκε να συμμετάσχει στις ρυθμίσεις αντιμετωπίζοντας απερίφραστες απειλές για επιβολή αντιποίνων στην εγχώρια αγορά, ότι δέχθηκε τελεσίγραφο στις συσκέψεις της ομάδας των G9 Sweepers της 28^{ης} Αυγούστου 1998, και εξαναγκάστηκε να συμμετέχει στις ρυθμίσεις από τους «Πέντε Μεγάλους» («Big Five») που δρούσαν ως μια ενωμένη ομάδα.⁸⁶⁹ Η ΧΑΛΚΟΡ κατέστησε σαφές ότι στήριζε τους ισχυρισμούς της κυρίως σε ένα σημείωμα που συνέταξε εκπρόσωπος της ΧΑΛΚΟΡ στις 29 Αυγούστου 1998, το οποίο, κατά την άποψη της εταιρείας, συνιστά απόδειξη του ισχυρισμού της.⁸⁷⁰ Πέραν του σημειώματος αυτού, η ΧΑΛΚΟΡ παραθέτει ορισμένα έγγραφα με ημερομηνία πριν από τον Αύγουστο του 1998, στα οποία οι ανταγωνιστές αναφέρουν διάφορες πιθανές «ενέργειες» κατά της ΧΑΛΚΟΡ ή άλλων ανταγωνιστών.⁸⁷¹ Η ΧΑΛΚΟΡ τόνισε ότι δεν μπορούσε να εντοπίσει κάποιον συγκεκριμένο παραγωγό ως «τον αυτουργό των πιέσεων» που της ασκήθηκαν.
- (535) Κατά την άποψη της Επιτροπής, τα έγγραφα στα οποία αναφέρεται η ΧΑΛΚΟΡ δεν αποδεικνύουν ότι η ομάδα των Πέντε άσκησε εξαναγκασμό ή έθεσε τελεσίγραφο. Στο βαθμό που τα έγγραφα αφορούν εσωτερικές σημειώσεις ανταγωνιστών με ημερομηνία πριν από τη σύσκεψη της 28^{ης} Αυγούστου 1998, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για ενδεχόμενη άσκηση πιέσεων στη διάρκεια της σύσκεψης ή μετά από αυτήν, δεδομένου ότι, κατά τη σύσκεψη εκείνη, η ΧΑΛΚΟΡ δεν γνώριζε τις σκέψεις που ενδεχομένως έκαναν ήδη οι ανταγωνιστές να ασκήσουν πιέσεις. Πρέπει να σημειωθεί σχετικά ότι η ΧΑΛΚΟΡ δεν έχει υποστηρίξει ότι, πριν από τη σύσκεψη της 28^{ης} Αυγούστου 1998, υφίστατο παράνομη πίεση εκ μέρους των ανταγωνιστών της.
- (536) Όσον αφορά την ερμηνεία του σημειώματος της 29^{ης} Αυγούστου 1998, πρώτον, η ΧΑΛΚΟΡ δεν ισχυρίζεται, και δεν αποδεικνύεται, ότι η KME ή η Wieland μεμονωμένα (ή από κοινού) άσκησαν εξαναγκασμό στη ΧΑΛΚΟΡ (βλ. αιτιολογική σκέψη (537)). Δεύτερον, τα έγγραφα αποδεικνύουν ότι η ΟΤΚ δεν ήταν καν παρούσα

⁸⁶⁸ Βλ. για παράδειγμα τη δήλωση της ΧΑΛΚΟΡ ότι «υποχρεώθηκε να συμμετάσχει στις συσκέψεις των G9 Sweepers, στις 28 Αυγούστου 1998, δεχόμενη ανοιχτές απειλές εκ μέρους των σημαντικότερων παραγωγών» (σ. 1 της απάντησης της ΧΑΛΚΟΡ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003) και τον ισχυρισμό της ΧΑΛΚΟΡ ότι «ΔΕΝ» είπε: ότι εξαναγκάστηκε να πάει στη σύσκεψη της 28^{ης} Αυγούστου (σ. 1 της υποβολής παρατηρήσεων της ΧΑΛΚΟΡ της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2003).

⁸⁶⁹ Βλ. σ. 1 και παραγράφους 3.3-3.8 της απάντησης της ΧΑΛΚΟΡ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003, παράγραφοι 1-4.7 της απάντησης της ΧΑΛΚΟΡ της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2003.

⁸⁷⁰ Βλ. παραγράφους 3.10-3.12 της απάντησης της ΧΑΛΚΟΡ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁷¹ Βλ. παραγράφους 3.8 (e)-(f) της απάντησης της ΧΑΛΚΟΡ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

στη σύσκεψη της 28^{ης} Αυγούστου 1998 (βλ. αιτιολογική σκέψη (324)). Παρά το γεγονός ότι ένας υπάλληλος της ΚΜΕ καθυσήχασε τη ΧΑΛΚΟΡ ότι η Outokumpu θα «ακολουθούσε τους άλλους τέσσερις» (βλ. αιτιολογική σκέψη (325)), δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι η Outokumpu άσκησε πιέσεις ή/και ότι γνώριζε ή αποδέχθηκε παρόμοια συμπεριφορά εκ μέρους των άλλων παραγωγών. Τέλος, δεν γίνεται μνεία στη συμπεριφορά της IMI ή της Mueller.⁸⁷² Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι δυνατό να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η ΟΤΚ, η IMI ή η Mueller συμμετείχαν σε οποιοδήποτε είδος εξαναγκασμού.

- (537) Στην πραγματικότητα, οι σημειώσεις του υπαλλήλου της ΧΑΛΚΟΡ, αντί να αποδεικνύουν τον εξαναγκασμό, πιστοποιούν ότι η ΧΑΛΚΟΡ διαπραγματεύθηκε, όπως θα έκανε και κάθε άλλη εταιρεία, για τον εαυτό της την καλύτερη δυνατή κατανομή των όγκων. Δεν είναι άξιο απορίας ότι η προσπάθεια μιας εταιρείας να αυξήσει τον όγκο της πυροδότησε τις αντιδράσεις των άλλων ανταγωνιστών που θα έπρεπε να απαρνηθούν ένα αντίστοιχο μερίδιο όγκου. Ο εκπρόσωπος της ΧΑΛΚΟΡ φαντάστηκε «τι θα γίνει στην Ευρώπη αν ενεργοποιήσουν την πλεονάζουσα ικανότητά τους» και σκέφτηκε ότι «με μια σκληρή αντιπαράθεση εμείς (ΧΑΛΚΟΡ) θα χάναμε περισσότερα». Οι εκτιμήσεις αυτές αποδεικνύουν ότι η ΧΑΛΚΟΡ πήρε συνειδητά την απόφαση να συμμετάσχει στις συσκέψεις της σύμπραξης ώστε να αποφύγει «τη σκληρή αντιπαράθεση», καθώς και τον κίνδυνο του ανταγωνισμού. Τούτο συνέβη παρά το γεγονός ότι άλλοι ανταγωνιστές, όπως η ΟΤΚ, δεν επιθυμούσαν να συμμετέχουν (σε παρόμοιες συσκέψεις) ή ότι η Mueller, για λόγους που συνδέονταν με προβλήματα της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, αποχώρησε για ένα χρονικό διάστημα, ενώ η ΧΑΛΚΟΡ συμμετείχε στις ρυθμίσεις (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (343) και (348)). Ο ρόλος της ΧΑΛΚΟΡ δεν ήταν αποκλειστικά παθητικός, όπως διατείνεται η εταιρεία. Από τις σημειώσεις της ΧΑΛΚΟΡ από τη σύσκεψη της 29^{ης} Οκτωβρίου 1998, αποδεικνύεται ότι, τουλάχιστον στη σύσκεψη εκείνη, η ΧΑΛΚΟΡ έλαβε ενεργά μέρος στις συζητήσεις για τον καθορισμό των τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο.⁸⁷³
- (538) Η ΚΜΕ,⁸⁷⁴ η IMI,⁸⁷⁵ η Mueller,⁸⁷⁶ η ΟΤΚ⁸⁷⁷ και η Wieland⁸⁷⁸ αμφισβήτησαν τους ισχυρισμούς της ΧΑΛΚΟΡ. Μετά την επανεξέταση του φακέλου και αφού ήλθε αντιμέτωπη με τα επιχειρήματα των άλλων μερών κατά την προφορική διαδικασία, η ΧΑΛΚΟΡ ούτε εξήγησε ούτε διευκρίνισε το ρόλο της στις συσκέψεις της σύμπραξης που αφορούσαν το Ηνωμένο Βασίλειο (όπως αναφέρθηκε σε διάφορες καταθέσεις άλλων μερών και στην παρουσίαση της Mueller κατά την προφορική διαδικασία) ή σε άλλες προηγούμενες συσκέψεις που οργανώθηκαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο (εξάλλου, δεν αμφισβήτησε τη συμμετοχή της σε αυτές), ούτε εξήγησε γιατί αισθάνθηκε να απειλείται από ανταγωνιστές με τους οποίους παλαιότερα είχε αναπτύξει παράνομη συνεργασία. Η δήλωση της ΧΑΛΚΟΡ της 18^{ης} Απριλίου 2003 ότι, πριν από τις 28 Αυγούστου 1998, δεν είχε συναντήσει κανέναν από τους ευρωπαίους ανταγωνιστές

⁸⁷² Βλ. επίσης 547, όπου η Mueller καλεί τη ΧΑΛΚΟΡ να συμμετάσχει στη σύσκεψη της 28^{ης} Αυγούστου 1998.

⁸⁷³ Βλ. 23420.

⁸⁷⁴ Βλ. παραγράφους 437-457 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁷⁵ Βλ. παράρτημα 1 της απάντησης της IMI της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁷⁶ Βλ. σ. 4-16 της απάντησης της Mueller της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003 και παρατηρήσεις της Mueller της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2003.

⁸⁷⁷ Βλ. σ. 1.2 της κατάθεσης της Outokumpu της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2003.

⁸⁷⁸ Βλ. σημείο 28 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

της σχετικά με εμπορικά θέματα αντικρούεται από έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία και από τις δηλώσεις των ανταγωνιστών.⁸⁷⁹

14.5. Απουσία αποδείξεων για αντίποινα της Wieland και της ΚΜΕ κατά της ΙΜΙ

(539) Η ΙΜΙ διατείνεται ότι διεξήγαγε επιθετική εμπορική πολιτική έναντι των ανταγωνιστών της και ότι υπήρξε θύμα ατομικών αντιποίνων εκ μέρους της ΚΜΕ και της Wieland.⁸⁸⁰ Η Επιτροπή εκτιμά ότι τα έγγραφα, στα οποία αναφέρθηκε η ΚΜΕ, καθώς και ο υπόλοιπος φάκελος, δεν αποδεικνύουν κανένα είδος ατομικών αντιποίνων της ΚΜΕ και της Wieland έναντι της ΙΜΙ. Το πρώτο έγγραφο⁸⁸¹ αναφέρει ορισμένες πωλήσεις της ΚΜΕ στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, οι οποίες, σύμφωνα με τη Wieland, θα μπορούσαν ενδεχομένως να εκληφθούν ως αντίδραση στις πωλήσεις που πραγματοποίησε η ΙΜΙ στη Γερμανία. Το δεύτερο έγγραφο⁸⁸² αναφέρεται σε εκπτώσεις που χορήγησε η ΙΜΙ αντιδρώντας στον ανταγωνισμό εκ μέρους της ΗΜΕ. Την εποχή εκείνη, η Wieland ανέμενε αντιδράσεις εκ μέρους της ΚΜΕ και της BCZ και θεωρούσε ότι έπρεπε να προσαρμόσει αναλόγως την δική της πολιτική στον τομέα των εκπτώσεων. Τα δύο έγγραφα αποδεικνύουν απλώς τις αντιδράσεις των ανταγωνιστών στις ανταγωνιστικές πιέσεις της ΙΜΙ, αλλά δεν αποδεικνύουν κανενός είδους αντίποινα.

14.6. Εκτιμήσεις σχετικά με ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία

(540) Ορισμένα έγγραφα και πίνακες που χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία στην παρούσα απόφαση βρέθηκαν στα γραφεία ενός από τους συμμετέχοντες και ενδεχομένως δεν υπήρξαν αντικείμενο ανταλλαγής με άλλα μέρη. Πρόκειται κυρίως για τους πίνακες που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη (347) (βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη (365) και (420)). Η ΚΜΕ υποστηρίζει ότι οι εν λόγω πίνακες έχουν εσωτερικό χαρακτήρα και σκοπός τους είναι να δώσουν μια επισκόπηση σχετικά με τις τρέχουσες προσφορές τιμών ώστε να τοποθετηθεί καλύτερα η εταιρεία στην αγορά. Σύμφωνα με την ΚΜΕ, οι πίνακες βασίζονται στις πληροφορίες της εταιρείας για την αγορά οι οποίες προέρχονται, συγκεκριμένα, από πελάτες οι οποίοι διαβιβάζουν στην εταιρεία προσφορές ανταγωνιστών.⁸⁸³

(541) Η Επιτροπή δεν μπορεί να αποκλείσει την πιθανότητα ορισμένες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στους πίνακες αυτούς να βασίζονται στις ίδιες πληροφορίες της ΚΜΕ για την αγορά. Όσον αφορά, ωστόσο, τους εν λόγω πίνακες, λόγω των αναλυτικών λεπτομερειών και της πληρότητας των πληροφοριών που περιέχουν όσον αφορά τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, λόγω της επικάλυψής τους με πληροφορίες οι οποίες αντηλλάσσοντο μεταξύ των συμβαλλόμενων, καθώς και λόγω του ότι χρονικά συνδέονταν στενά με πολλές συσκέψεις, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι η συλλογή πληροφοριών στους πίνακες αποτελεί, σε μεγάλο βαθμό, αποτέλεσμα της παράνομης ανταλλαγής πληροφοριών ευαίσθητων εμπορικών στοιχείων μεταξύ των εταιρειών που συμμετείχαν στην παράβαση. Η Επιτροπή

⁸⁷⁹ Βλ. 25297.

⁸⁸⁰ Βλ. σσ. 5, 13, 14 της απάντησης της ΙΜΙ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003 που αναφέρονται στο 22174 και 22217 του φακέλου.

⁸⁸¹ 22174.

⁸⁸² 22217.

⁸⁸³ Βλ. 24647, 24648, καθώς και 24649.

καταλήγει στο αυτό συμπέρασμα και όσον αφορά παρόμοια αποδεικτικά στοιχεία που εκτίθενται στο τμήμα σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά της παρούσας απόφασης.

ΣΤ. - ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ

15. ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΒΑΣΗ

15.1. Γενικές αρχές

- (542) Αντικείμενο των κανόνων ανταγωνισμού της Κοινότητας και του ΕΟΧ είναι η «επιχείρηση», έννοια που δεν ταυτίζεται με την εταιρική νομική προσωπικότητα βάσει του εθνικού εμπορικού ή φορολογικού δικαίου. Η έννοια της «επιχείρησης» δεν ορίζεται στη συνθήκη. Μπορεί, ωστόσο, να αναφέρεται σε οποιαδήποτε οντότητα ασκεί εμπορική δραστηριότητα. Ανάλογα με τις περιστάσεις, είναι δυνατό να θεωρηθεί ως σχετική «επιχείρηση», κατά την έννοια του άρθρου 81 και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ, ολόκληρος ο όμιλος ή ορισμένοι υποόμιλοι ή ορισμένες θυγατρικές εταιρείες.
- (543) Όσον αφορά την ευθύνη της μητρικής εταιρείας για την παράνομη συμπεριφορά μιας θυγατρικής της, τα δικαστήρια έχουν επανειλημμένα αναφερθεί στηναπουσία, εκ μέρους της θυγατρικής, «αυτονομίας κατά τον καθορισμό της δράσης της στην αγορά».⁸⁸⁴ Από την άποψη αυτή, μπορεί να συναχθεί ότι μία πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική, κατ'αρχήν ακολουθεί αναγκαστικά την πολιτική που χαράσσει η μητρική της εταιρεία και κατά συνέπεια δεν απολαμβάνει μια τέτοιας αυτόνομης θέσης.⁸⁸⁵
- (544) Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξετάζει, μεταξύ άλλων, κατά πόσο η μητρική εταιρεία ήταν σε θέση να ασκήσει καθοριστική επίδραση στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής της ή εάν η θυγατρική ήταν αυτόνομη.⁸⁸⁶ Πέραν της κατάστασης μιας πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής, η ισχύς αυτή ασκείται όταν τα γεγονότα της υπόθεσης αποδεικνύουν ότι η θυγατρική δεν είναι «αυτόνομη» στη συμπεριφορά της στην αγορά, και το αντίστροφο. Τούτο ενδεχομένως ισχύει, για παράδειγμα, όταν η μητρική εταιρεία έχει ευθέως καθοδηγήσει τη θυγατρική της να υιοθετήσει την εν λόγω συμπεριφορά,⁸⁸⁷ όταν η μητρική εταιρεία ήταν ενεργά αναμειγμένη στην παράβαση, εκπροσωπώντας για παράδειγμα τα συμφέροντα της θυγατρικής της στις συσκέψεις της σύμπραξης,⁸⁸⁸ ή όταν η μητρική εταιρεία γνώριζε την επίμαχη παραβατική συμπεριφορά, αλλά δεν είχε παρέμβει για να τη σταματήσει.⁸⁸⁹

⁸⁸⁴ Βλ. *ICI κατά Επιτροπής*, ό.α., σκέψη 134· υπόθεση 107/82 *AEG κατά Επιτροπής* Συλλογή [1983], σ. 3151· βλ. επίσης υπόθεση T-354/94, *Stora κατά Επιτροπής* Συλλογή [1998], σ. II-2111.

⁸⁸⁵ *AEG κατά Επιτροπής*, σκέψη 50.

⁸⁸⁶ Υπόθεση C-286/98 P *Stora κατά Επιτροπής* Συλλογή [2000] σ. I-9925, σκέψη 28.

⁸⁸⁷ *ICI κατά Επιτροπής*, ό.α., σκέψεις 137, 138· υπόθεση 6/72 *Europemballage and Continental Can κατά Επιτροπής* Συλλογή [1973], σ. 215, σκέψη 16· *AEG κατά Επιτροπής*, ό.α., σκέψη 51.

⁸⁸⁸ Υπόθεση T-309/94, *Koninklijke KNP κατά Επιτροπής* Συλλογή [1998], σ. II-1007, σκέψη 48· επιβεβαιώθηκε στην υπόθεση C-248/98 P Συλλογή [2000], σ. I-9641, σκέψη 73.

⁸⁸⁹ Υποθέσεις T-308/94 *Cascades κατά Επιτροπής* Συλλογή [1998], σ. II-925, σκέψη 158· T-347/94, *Mayr-Melnhof κατά Επιτροπής* Συλλογή [1998] II-1751, σκέψεις 397, 398· T-354/94 *Stora κατά Επιτροπής*, ό.α., σκέψη 83. Βλ. επίσης Υποθέσεις C-279/98 P *Cascades κατά Επιτροπής* [2000] Συλλογή I-9693 σκέψη 77· C-286/98 P *Stora κατά Επιτροπής* ό.α. σκέψεις 31 και 32· βλ. με την αυτή

15.2. Η ευθύνη των μητρικών εταιρειών στην παρούσα υπόθεση

15.2.1. Η ευθύνη των Boliden AB, Boliden Fabrication AB και Boliden Cuivre & Zinc S.A.

- (545) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Boliden AB ήλεγχε ολόκληρο το κεφάλαιο της Boliden Fabrication AB και, έμμεσα, της Boliden Cuivre & Zinc S.A. καθ'όλη τη διάρκεια της παράβασης (βλ. αιτιολογική σκέψη (27)). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή τεκμαίρει τον πλήρη (100%) πραγματικό έλεγχο, καθώς και την αποφασιστική επίδραση της Boliden AB επί της εμπορικής πολιτικής της θυγατρικής της. Η Boliden AB και η Boliden Fabrication AB δεν αμφισβήτησαν τον πλήρη έλεγχο και την αποφασιστική επίδραση που ασκούσαν στην BCZ. Επιπλέον, τούτο δεν αντικρούεται από κανένα στοιχείο του φακέλου. Υπήρξαν διασυνδέσεις μεταξύ των διοικήσεων των εταιρειών Boliden AB, Boliden Fabrication AB και Boliden Cuivre & Zinc S.A..
- (546) Κατά συνέπεια, η παρούσα απόφαση πρέπει να απευθυνθεί στην Boliden AB, στην Boliden Fabrication AB και στην Boliden Cuivre & Zinc S.A. η οποία πρέπει να θεωρηθεί από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνη για τις παράνομες δραστηριότητες της Boliden Cuivre & Zinc S.A. και των θυγατρικών της για τη διάρκεια της παράβασης από τον Ιούνιο του 1988 μέχρι το Μάρτιο του 2001.

15.2.2. Η ευθύνη των Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H., Austria Buntmetall AG και Wieland Werke AG

- (547) Η Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. ελέγχονταν από την Austria Buntmetall AG καθ'όλη τη διάρκεια της παράβασης (βλ. αιτιολογική σκέψη (30)). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή τεκμαίρει τον πλήρη (100%) πραγματικό έλεγχο και την αποφασιστική επίδραση της Austria Buntmetall AG επί της εμπορικής πολιτικής της θυγατρικής της. Το τεκμήριο αυτό δεν αντικρούεται από κανένα στοιχείο του φακέλου ούτε αμφισβητείται από την Austria Buntmetall AG.
- (548) Από τις 9 Ιουλίου 1999, η Wieland ασκούσε αποκλειστικό έλεγχο επί της Austria Buntmetall AG (βλ. αιτιολογική σκέψη (30)) με μερίδιο 75,1% (το οποίο εξαγόρασε από τους ιδιώτες ιδιοκτήτες της), το οποίο αυξήθηκε σε 82,8% την 1^η Οκτωβρίου 1999 και έφθασε το 83,3% στις 30 Νοεμβρίου 2002. Η εκτίμηση αυτή δεν αμφισβητείται από τη Wieland και επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι ύστερα από την εξαγορά των μεριδίων της Buntmetall, οι υπάλληλοι της Buntmetall μεταπήδησαν στην Wieland (βλ. αιτιολογική σκέψη (33)). Εξάλλου, η Wieland πραγματοποίησε διαπραγματεύσεις με την ΚΜΕ για τη μελλοντική χρήση ενός σήματος της Buntmetall (βλ. αιτιολογική σκέψη (118)). Τούτο φανερώνει ότι η Wieland ασκούσε αποφασιστική επίδραση στην εμπορική συμπεριφορά της Buntmetall. Λόγω και της δικής της συμμετοχής, η Wieland ενημερωνόταν σχετικά με τις δραστηριότητες της Buntmetall.
- (549) Κατά συνέπεια, η παρούσα απόφαση πρέπει να απευθυνθεί στην Buntmetall AG και στην Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. οι οποίες πρέπει να θεωρηθούν από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες για τις παράνομες δραστηριότητες της Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. από τον Αύγουστο του 1998 μέχρι τις 8 Ιουλίου 1999.

έννοια τη γνώμη του γενικού εισαγγελέα Mischo στην τελευταία υπόθεση Συλλογή [2000], σ. I-9925, σκέψεις 40 και 51.

(550) Από τις 9 Ιουλίου 1999 μέχρι το Μάρτιο του 2001, η Wieland Werke AG, η Buntmetall AG και η Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. πρέπει να θεωρηθούν από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες για τις παράνομες δραστηριότητες της Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. και, κατά συνέπεια, η παρούσα απόφαση πρέπει να απευθυνθεί στις εν λόγω οντότητες για το εξεταζόμενο διάστημα.

15.2.3. Έλλειψη ευθύνης της ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΑΕ

(551) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη (35), η ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΑΕ κατέχει το 65,55% των μεριδίων της ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ μέσω εταιρειών χαρτοφυλακίου. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ δεν ελέγχεται πλήρως από τη ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΑΕ και εκτιμά ότι τα αποδεικτικά στοιχεία του φακέλου δεν αρκούν ώστε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΑΕ ασκούσε έλεγχο επί της ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ.

15.2.4. Η ευθύνη των IMI plc, IMI Kynoch Ltd. και IMI Yorkshire Copper Tube Ltd.

(552) Η IMI plc μέσω της πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής της, IMI Kynoch Ltd., ήλεγχε εξ ολοκλήρου το κεφάλαιο της IMI Yorkshire Copper Tube Ltd. (YCT) καθ'όλη τη διάρκεια της παράβασης.⁸⁹⁰ Συνεπώς, η Επιτροπή τεκμαίρει τον πλήρη (100%) πραγματικό έλεγχο και την αποφασιστική επίδραση της IMI επί της εμπορικής πολιτικής της θυγατρικής της. Το τεκμήριο αυτό δεν αντικρούεται από κανένα στοιχείο του φακέλου. Επιπλέον, υπήρξε διασύνδεση μεταξύ των διοικήσεων της IMI και της YCT. Η IMI plc και η IMI Kynoch Ltd. δεν έχουν αμφισβητήσει το πόρισμα περί άσκησης ελέγχου επί της θυγατρικής τους ούτε το συμπέρασμα περί δικής τους ευθύνης.

(553) Η IMI ζήτησε να επιβληθεί πρόστιμο στην IMI plc και όχι στην YCT, η οποία πωλήθηκε στην ΚΜΕ. Η Επιτροπή εκτιμά ότι η IMI plc έχει δικαίωμα να καταβάλει το πρόστιμο για την IMI Kynoch Ltd. και την Yorkshire Copper Tube Ltd., για τις οποίες θεωρείται από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνη. Η πώληση μιας εταιρείας δεν απαλλάσσει, ωστόσο, αφ'εαυτής την εταιρεία από την ευθύνη της.

(554) Κατά συνέπεια, η παρούσα απόφαση πρέπει να απευθυνθεί στην IMI plc, την IMI Kynoch Ltd. και την Yorkshire Copper Tube Ltd. Οι οποίες πρέπει να θεωρηθούν από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες για τις παράνομες δραστηριότητες της YCT και των θυγατρικών της από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι το Μάρτιο του 2001.

15.2.5. Οι ευθύνες εντός του ομίλου SMI/KME

15.2.5.1. Ευθύνες

(555) Η κοινοποίηση αιτιάσεων απευθύνθηκε στην SMI, καθώς και οι νυν θυγατρικές της ΚΜΕ, ΤΜΧ και ΕΜ. Οι τελευταίες τρεις εταιρείες θεωρήθηκαν από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες για τη συμπεριφορά η μία της άλλης στο πλαίσιο της ίδιας σύμπραξης, κατά την περίοδο 1990-2001, όταν όλες ανήκαν στον όμιλο SMI (αιτιολογικές σκέψεις (44) και (50) - (56)). Επιπλέον, η SMI υπήρξε ομοίως παραλήπτης της κοινοποίησης αιτιάσεων, θεωρούμενη από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνη για τις παράνομες δραστηριότητες της ΕΜ και της ΤΜΧ από την έναρξη της παράβασης, το Σεπτέμβριο του 1989, και της ΚΜ (ΚΜΕ μετά το 1995) από

⁸⁹⁰ Βλ. 26270-26301 και αιτιολογική σκέψη (41).

το 1990, έτος προσχώρησής της στον όμιλο SMI, μέχρι το τέλος της παράβασης, το Μάρτιο του 2001.

– Τα επιχειρήματα της ΚΜΕ

- (556) Η SMI ισχυρίζεται ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη (από κοινού και εις ολόκληρον μαζί με την ΚΜΕ, την ΕΜ και την ΤΜΧ) για την επίμαχη συμπεριφορά· βασικό της επιχειρήμα είναι ότι, ως καθαρά χρηματοπιστωτική εταιρεία χαρτοφυλακίου, η SMI δεν ασχολούνταν με τις επιχειρησιακές δραστηριότητες των θυγατρικών της ούτε συμμετείχε στις ρυθμίσεις που περιγράφονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων. Ο ισχυρισμός αυτός τεκμηριώνεται περαιτέρω στην απάντηση της ΚΜΕ στην κοινοποίηση αιτιάσεων στην οποία παρατίθενται περισσότερα στοιχεία για να καταδειχθεί ότι η SMI δεν ασκούσε αποφασιστική επίδραση επί της εμπορικής πολιτικής της ή επί της πολιτικής των θυγατρικών της. Μεταξύ των εγγράφων περιλαμβάνονται αντίγραφα των εντός του ομίλου συμφωνιών παροχής υπηρεσιών και συναφή έγγραφα, καθώς και έγγραφα στα οποία αναφέρεται ότι, μετά την αναδιάρθρωση του ομίλου το 1995, η ΚΜΕ είχε από νομική άποψη την ευθύνη διοίκησης του ομίλου.
- (557) Όσον αφορά την περίοδο από το 1989 έως το 1995, η ΚΜΕ τονίζει ότι η συμμετοχή της SMI στην ΕΜ (η οποία με τη σειρά της κατείχε το 100% της ΤΜΧ) κυμαινόταν μόλις μεταξύ 41-52%. Η ΚΜΕ αμφισβητεί την ερμηνεία της Επιτροπής βάσει της οποίας ο σημαντικός ρόλος που έπαιζε η SMI κατά το διορισμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου της ΕΜ και των τριών κοινών μελών (επί 11 ή 12) στα διοικητικά συμβούλια των SMI, ΤΜΧ, και ΕΜ αποτελεί απόδειξη της αποφασιστικής επίδρασης που ασκούσε η SMI επί της ΕΜ από το 1989 έως το 1995.
- (558) Παρά το γεγονός ότι η ΚΜΕ δεν έχει αμφισβητήσει την κατανομή ευθυνών μεταξύ των ΚΜΕ, ΕΜ, και ΤΜΧ, υποστηρίζει, με σκοπό να καταδείξει τη βαρύτητα των διαφόρων συμμετεχόντων στη σύμπραξη, ότι οι εταιρείες που απαρτίζουν τον όμιλο δεν ακολουθούσαν πάντοτε κοινή εμπορική πολιτική. Για να αποδείξει την ύπαρξη ανταγωνισμού εντός του ομίλου, καθώς και ότι δεν υπήρχε κοινή εμπορική πολιτική, η ΚΜΕ αναφέρεται σε διάφορα έγγραφα που περιέχονται στο φάκελο της Επιτροπής.⁸⁹¹ Όσον αφορά την περίοδο από το 1989 μέχρι τα τέλη του 1993, παραθέτει δύο έγγραφα, ήτοι μια έκθεση που αφορά σύσκεψη εντός του ομίλου η οποία πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου 1991⁸⁹², καθώς και την ετήσια έκθεση της ΤΜΧ για το 1993, η οποία αναφέρεται στον υφιστάμενο εντός του ομίλου ανταγωνισμό ως αιτία για τη σύσταση της ΕΜΤ, ενός κοινού οργανισμού πωλήσεων των ΤΜΧ και ΕΜ.⁸⁹³ Κατά την άποψη της ΚΜΕ, το γεγονός ότι οι εταιρείες του ομίλου υποχρεώθηκαν να λάβουν τα μέτρα που αναφέρονται στα εν λόγω έγγραφα (δηλ. την απόφαση να συντονίσουν τη συμπεριφορά στην αγορά για κάθε υφιστάμενο πελάτη και να δημιουργήσουν έναν κοινό οργανισμό πωλήσεων για την ΕΜ και την ΤΜΧ) ώστε να βάλουν τέλος στον μεταξύ τους ανταγωνισμό αποδεικνύει ότι υπήρχε μεταξύ τους ανταγωνισμός και ότι κάθε εταιρεία εφάρμοζε αυτόνομα την εμπορική της πολιτική.

⁸⁹¹ Βλ. παραγράφους 276-283 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁹² Βλ. 5279.

⁸⁹³ Βλ. αναφορά στην παράγραφο 279 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

(559) Όσον αφορά την περίοδο που έπεται των μέτρων αυτών (δηλ. μετά το Νοέμβριο του 1993), η ΚΜΕ αναφέρει ότι μερική μόνο ήταν η επιτυχία του συντονισμού ή της εξάλειψης του εντός του ομίλου ανταγωνισμού, ο οποίος συνεχίστηκε μέχρι την αναδιάρθρωση της ΚΜΕ το 1995 και, σε μικρότερο βαθμό, μέχρι το 1999. Προς επίρρωση του ισχυρισμού της, η ΚΜΕ αναφέρεται στην έκθεση NERA στην οποία διαπιστώνεται ότι κάθε θυγατρική ακολουθούσε τη δική της εμπορική πολιτική.⁸⁹⁴

– Η άποψη της Επιτροπής

(560) Κατόπιν εξέτασης των απόψεων που διατύπωσαν η SMI και η ΚΜΕ όσον αφορά τη θέση της SMI στην παρούσα διαδικασία, η Επιτροπή καταλήγει ότι η παρούσα απόφαση δεν πρέπει να απευθυνθεί στην SMI. Η Επιτροπή επισημαίνει, ωστόσο, ότι η νομική ευθύνη της διοίκησης μιας εταιρείας δεν συμπίπτει κατ' ανάγκη με την επιχειρηματική πραγματικότητα.

(561) Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σε αντίθεση με την Outokumpu OYj, η SMI δεν είχε τον πλήρη έλεγχο των θυγατρικών της. Σε αντίθεση με την περίπτωση της Outokumpu OYj για την οποία η Επιτροπή δύναται να αποφανθεί ότι είχε άμεση εμπλοκή στη σύμπραξη και ότι γνώριζε την ύπαρξή της κατά το χρόνο κατά τον οποίο, σύμφωνα με την Outokumpu, ξεκίνησε η παράβαση, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να αποδείξει ότι η SMI είτε συμμετείχε στη σύμπραξη είτε γνώριζε την ύπαρξή της, ούτε να αποφανθεί ότι στην παρούσα υπόθεση η SMI είχε κατευθύνει τις εμπορικές πολιτικές των θυγατρικών της ή τους είχε δώσει οδηγίες σχετικά.

(562) Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη (556) αναφέρουν ρητά ότι μετά την αναδιάρθρωση του ομίλου SMI το 1995, η ΚΜΕ ήταν απολύτως υπεύθυνη από νομική άποψη για τη διαχείριση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του ομίλου. Στην πραγματικότητα, η ΚΜΕ αμφισβήτησε μόνο την ευθύνη της εταιρείας χαρτοφυλακίου SMI. Αντιθέτως, δεν έχει αμφισβητήσει, στο πλαίσιο αυτό, την από κοινού και στο ολόκληρο ευθύνη της ΚΜΕ, της EM και της TMX, κατά την περίοδο 1990-2001, κατά την οποία όλες οι εταιρείες ανήκαν στον όμιλο SMI, ούτε αμφισβητεί την από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη της EM και της TMX κατά την περίοδο που προηγήθηκε της εισόδου της ΚΜΕ στον όμιλο το 1990, όπως αναφέρεται στην κοινοποίηση αιτιάσεων.

(563) Εντούτοις, βάσει των προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων, ενδείκνυται ο διαχωρισμός σε δύο διαφορετικές χρονικές περιόδους για τον καταλογισμό της ευθύνης εντός του ομίλου SMI, εφόσον η ίδια η SMI έχει απαλλαγεί από αυτή την ευθύνη. Κατά την πρώτη περίοδο η οποία περιλαμβάνει τα έτη 1988 έως 1995, το διοικητικό συμβούλιο της ΚΜΕ ήταν διαφορετικό από εκείνο των άλλων θυγατρικών (αιτιολογική σκέψη (53)), ενώ φαίνεται ότι η λειτουργική διαχείριση και οι ιεραρχικές δομές της ΚΜΕ άρχισαν να συντονίζονται με τις αντίστοιχες των EM και TMX μόνο μετά την αναδιάρθρωση του ομίλου το 1995 (αιτιολογικές σκέψεις (54) και (56)). Εξάλλου, τα περιστατικά ύπαρξης ανταγωνισμού εντός του ομίλου, καθώς και άλλα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρθηκαν ανωτέρω στην αιτιολογική σκέψη (558) υποδηλώνουν ότι τα νομικά πρόσωπα του ομίλου που ανταγωνίζονταν μεταξύ τους στην αγορά ήταν κυρίως η ΚΜΕ και η TMX. Κρίνοντας τα στοιχεία αυτά, η Επιτροπή καταλήγει στην εκτίμηση ότι η ΚΜΕ ήταν μέχρι το 1995 χωριστή

⁸⁹⁴ Βλ. παράγραφο 281 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

επιχείρηση από την EM και την TMX, ανεξαρτήτως του ότι ήδη από το 1990 είχε προσχωρήσει στον όμιλο SMI. Μπορεί επομένως να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, κατά την περίοδο 1988-1995, η ΚΜΕ είναι υπεύθυνη μόνο για τη δική της συμπεριφορά.

- (564) Εξάλλου, η EM και η μέχρι το 1995 πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της TMX πρέπει να θεωρηθούν ως μία οικονομική μονάδα και επομένως ενιαία επιχείρηση η οποία διαχωρίζεται από την ΚΜΕ μέχρι την αναδιάρθρωση του ομίλου. Πέρα από το ότι η EM είχε 100% έλεγχο επί της TMX, και διάφορα άλλα στοιχεία στηρίζουν τον ισχυρισμό ότι η θυγατρική δεν ακολουθούσε αυτόνομη εμπορική πολιτική. Πράγματι, η ίδια η ΚΜΕ δήλωσε ότι ανώτατα στελέχη εξ Ιταλίας εισήλθαν στον οργανισμό TMX σε επίπεδο διοικητικού συμβουλίου και ότι το επιχειρηματικό σχέδιο της TMX και οι εμπορικές στρατηγικές της ευθυγραμμίζονταν από το 1987 με εκείνες της EM (αιτιολογική σκέψη (50)). Υπήρξε επομένως διαπλοκή μεταξύ των εμπορικών πολιτικών της EM και της TMX, ενώ οι εταιρείες είχαν στενή αμοιβαία εμπλοκή στη στρατηγική και οργανωτική τους διοίκηση. Όταν η μητρική εταιρεία και η θυγατρική της κατασκευάζουν αμφότερες το ίδιο προϊόν και επιπλέον συμμετέχουν στην ίδια σύμπραξη, όπως συμβαίνει στην παρούσα υπόθεση, είναι δύσκολο να θεωρηθεί πιθανό ότι η κάθε μια ασκούσε τη δική της αυτόνομη πολιτική στην αγορά του εξεταζόμενου προϊόντος και ελάμβανε ανεξάρτητες αποφάσεις όσον αφορά ευαίσθητα από άποψη ανταγωνισμού θέματα, όπως είναι συγκεκριμένα οι τιμές και οι όγκοι πώλησης και παραγωγής. Ομοίως κατά την περίοδο 1989-1995, η EM υπέχει ευθύνη για τη συμπεριφορά της και πρέπει να θεωρηθεί ότι είναι από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνη για την παράνομη συμπεριφορά της θυγατρικής της TMX.
- (565) Όσον αφορά το διάστημα μετά την αναδιάρθρωση του ομίλου SMI το 1995, ύστερα από την οποία η ΚΜΕ είχε τον πλήρη έλεγχο του κεφαλαίου αμφότερων των EM και TMX, υπήρξε στενή διασύνδεση μεταξύ των διοικήσεων των εταιρειών αυτών. Αναδιοργανώθηκε η σύνθεση των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών έτσι ώστε να υπάρχουν σημαντικές επικαλύψεις μεταξύ των οντοτήτων του ομίλου (αιτιολογική σκέψη (54)), ενώ υπήρξε συντονισμός της λειτουργικής τους διαχείρισης (αιτιολογική σκέψη (56)). Αναλόγως, και λαμβάνοντας υπόψη το σκεπτικό που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη (564), πρέπει να θεωρηθεί ότι, κατά την περίοδο 1995-2001, η ΚΜΕ και οι πλήρως ελεγχόμενες θυγατρικές της έδρασαν ως ενιαία επιχείρηση στην αγορά. Το τεκμήριο ελέγχου το οποίο βασίζεται στην 100% συμμετοχή της ΚΜΕ στις EM και TMX, το οποίο ενισχύεται περαιτέρω από τους σημαντικούς διοικητικούς δεσμούς και την οικονομική πραγματικότητα, δεν έχει ανασκευασθεί με επαρκή αποδεικτικά στοιχεία.
- (566) Βάσει των ανωτέρω, η ΚΜΕ πρέπει να θεωρηθεί υπεύθυνη για τη δική της παράβαση από τον Ιούνιο του 1988 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001. Εξάλλου, παρά το γεγονός ότι η ΚΜΕ πρέπει να υπείχε από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη για την παράνομη συμπεριφορά της EM και της TMX, κατά την περίοδο 1995 έως 2001, η EM πρέπει να θεωρηθεί ως από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνη για την συμπεριφορά της TMX κατά την περίοδο μεταξύ 1989 έως 1995.

15.2.5.2. Διαδοχή

– Europa Metall

(567) Όσον αφορά την Europa Metall, η επιχείρηση που ξεκίνησε την παράβαση το 1989 ήταν η Europa Metall-LMI S.p.A (στο εξής "EM-LMI") (αιτιολογική σκέψη (235)). Η EM-LMI εκχώρησε το 1995 τις βιομηχανικές της δραστηριότητες στη νεοσυσταθείσα θυγατρική της Europa Metall S.p.A ("EM") και έπαψε στο εξής να υφίσταται ως νομικό πρόσωπο. Ως διάδοχος της EM-LMI η EM πρέπει να υπέχει ευθύνη για την παράβαση της προκατόχου της.

15.2.6. *Η ευθύνη των Mueller Industries, Inc., WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd., DENO Holding Company, Inc. και DENO Acquisition EURL*

(568) Η Mueller Industries Inc. είχε τον πλήρη έλεγχο του κεφαλαίου της Wednesbury Tube & Fittings Company Ltd./Mueller Europe Ltd. και της Desnoyers S.A./Mueller S.A. καθ'όλη τη διάρκεια της παράβασης (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (57)-(60)) [...].

(569) Δεδομένου ότι η Mueller S.A. έχει κηρυχθεί σε πτώχευση, βρίσκεται υπό εκκαθάριση και ότι η Mueller μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για τις θυγατρικές της, η Επιτροπή αποφάσισε να μην κινήσει τη διαδικασία κατά της Mueller S.A.

(570) Η Mueller επιβεβαίωσε ότι ήλεγχε τη Mueller Europe Ltd. και τη Mueller S.A.⁸⁹⁵ [...] καθ'όλη τη διάρκεια της παράβασης από τον Οκτώβριο του 1997. Το Νοέμβριο του 1999, η Wednesbury Tube & Fittings Company Ltd. μετονομάστηκε σε Mueller Europe Ltd. και η Desnoyers S.A. σε Mueller S.A. Η απλή αλλαγή της επωνυμίας μιας επιχείρησης δεν επηρεάζει την ευθύνη της. Επομένως, η Mueller Europe Ltd. και η Mueller S.A. είναι υπεύθυνες για την Wednesbury Tube & Fittings Company Ltd. και την Desnoyers S.A., αντίστοιχα.

(571) Εξάλλου, η Επιτροπή εκτιμά ότι τα πραγματικά περιστατικά αποδεικνύουν ότι η Mueller Europe Ltd. (πρώην Wednesbury) και η Mueller S.A. (πρώην Desnoyers) συμμετείχαν από κοινού στην παράβαση. Συχνά εκπροσωπούσαν από επιχειρηματικά στελέχη μιας από τις δύο εταιρείες και συντόνιζαν τη συμμετοχή τους. Επομένως ήταν αναγκαστικά αμοιβαία ενήμερες για την παράνομη συμπεριφορά τους καθ'όλη τη διάρκεια της παράβασης.⁸⁹⁶ Όταν οι εταιρείες του ίδιου ομίλου κατασκευάζουν όλες το προϊόν που αποτελεί αντικείμενο της σύμπραξης και επιπλέον συμμετέχουν στην ίδια σύμπραξη, δεν μπορεί να θεωρείται πιθανό ότι καθεμία ασκεί τη δική της αυτόνομη πολιτική στην αγορά του εξεταζόμενου προϊόντος και λαμβάνει ανεξάρτητες αποφάσεις όσον αφορά ευαίσθητα από άποψη ανταγωνισμού θέματα, ιδίως τις τιμές και τους όγκους πώλησης και παραγωγής. Η Mueller δεν αμφισβητεί τη διαπίστωση αυτή.

(572) Κατά συνέπεια, η παρούσα απόφαση πρέπει να απευθυνθεί στις εταιρείες Mueller Industries, Inc., WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd., DENO Holding Company, Inc. και στην εταιρεία χαρτοφυλακίου της Mueller S.A., DENO Acquisition EURL, οι οποίες πρέπει να θεωρηθούν από κοινού και εις ολόκληρο υπεύθυνες για τις παράνομες δραστηριότητες της Wednesbury Tube & Fittings Company Ltd./Mueller Europe Ltd. και της Desnoyers S.A./Mueller S.A για την περίοδο μεταξύ 21 Οκτωβρίου 1997 και Ιανουαρίου 2001.

---

⁸⁹⁵ Βλ. 29554, 29556.

⁸⁹⁶ Για παράδειγμα βλ. την αλληλογραφία μεταξύ Desnoyers και Wednesbury όσον αφορά το σύστημα WBMS στο 0849-0984.

15.2.7. Η ευθύνη της Outokumpu OYj και της Outokumpu Copper Products OY

- (573) Στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Επιτροπή έκρινε ότι η Outokumpu OYj είχε τον πλήρη έλεγχο του κεφαλαίου της OCP καθ'όλη τη διάρκεια της παράβασης από το Σεπτέμβριο του 1989 έως το Μάρτιο του 2001. Τεκμαίρει ότι η Outokumpu OYj ασκούσε τον πλήρη (100%) πραγματικό έλεγχο και είχε αποφασιστική επίδραση της επί της εμπορικής πολιτικής της θυγατρικής της και επισημαίνει ότι το τεκμήριο αυτό δεν αντέκρουσε ούτε ο συμβαλλόμενος ούτε κανένα στοιχείο του φακέλου. Ομοίως, η Outokumpu OYj θεωρήθηκε από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνη για τις παράνομες δραστηριότητες της πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής της, Outokumpu Copper Products OY (OCP).
- (574) Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Outokumpu αμφισβητεί την ευθύνη της Outokumpu OYj. Μόνον η διοίκηση της Outokumpu Copper Products ήταν αναμειγμένη στην παράβαση και κανένα μέλος της μητρικής εταιρείας Outokumpu. Επιπλέον, η Outokumpu Copper Products είχε ήδη συσταθεί και λειτουργούσε πλήρως το Δεκέμβριο του 1988. Αυτό συνέβη πριν από την έναρξη της περιόδου που εξετάζει η Επιτροπή στην παρούσα διαδικασία.⁸⁹⁷
- (575) Το τεκμήριο ευθύνης στην περίπτωση μιας πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής μπορεί να ανασκευαστεί με την προσκόμιση στοιχείων που να αποδεικνύουν ότι η θυγατρική καθορίζει αυτόνομα την πορεία των ενεργειών της στην αγορά, οπότε συνεπάγεται ότι η μητρική εταιρεία δεν ασκεί πραγματικό έλεγχο επί της εμπορικής πολιτικής της θυγατρικής της.⁸⁹⁸ Τούτο δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι η θυγατρική απολαμβάνει ανάλογης αυτονομίας και συγκεκριμένα όσον αφορά την παράβαση. Ως εκ τούτου, δεν είναι αναγκαίο να αποδειχθεί ότι η μητρική εταιρεία συμμετέσχε άμεσα στις συσκέψεις της σύμπραξης ή σε άλλες παράνομες επαφές των ανταγωνιστών.
- (576) Παρά το ότι η Επιτροπή περιόρισε την κοινοποίηση αιτιάσεων στην περίοδο από τον Σεπτέμβριο του 1989, υπογραμμίζει ότι, η Outokumpu εξήγησε ότι η παράβαση είχε ήδη ξεκινήσει το 1987, αν και σε λιγότερο οργανωμένη μορφή. Πρέπει να σημειωθεί σχετικά ότι η Outokumpu Copper Products Oy είχε καταχωρηθεί στα μητρώα ως νομικό πρόσωπο το 1988 (βλ. αιτιολογική σκέψη (62)). Μετά τη σύσταση της OCP ως χωριστής νομικής οντότητας, η Outokumpu Oyj κατείχε το 100% του κεφαλαίου της. Η σύσταση της OCP έγινε το 1988, ένα έτος μετά την αναφερθείσα από την Outokumpu ημερομηνία έναρξης της παράβασης. Η μητρική εταιρεία ήταν επομένως υπεύθυνη κατά την αρχική περίοδο για τις δραστηριότητες στον τομέα των χαλκοσωλήνων και, συνεπώς, άμεσα αναμειγμένη στην παράβαση. Η καθαυτό συμπεριφορά που συνιστούσε παράβαση μπορεί να καταλογισθεί στη μητρική εταιρεία, ακόμη και αν κανένα μέλος του προσωπικού της Outokumpu ως επικεφαλής της Outokumpu Copper Products, σε επίπεδο τμήματος ή εταιρείας, δεν εμπλεκόταν στις διαδικασίες αυτές και εάν ο σημαντικότερος εκπρόσωπος που συμμετείχε σε συσκέψεις στην παρούσα υπόθεση ήταν στο επίπεδο των προέδρων της Outokumpu Copper Products.
- (577) Κατά το χρόνο της παράβασης που έπεται της σύστασης της OCP σε εταιρεία στις 30 Δεκεμβρίου 1988 (ήτοι από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001), η Επιτροπή τεκμαίρει τον πραγματικό έλεγχο της Outokumpu OYj επί της εμπορικής

⁸⁹⁷ Βλ. παραγράφους 51, 52 και 75-79 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁸⁹⁸ Υπόθεση 48/69 ICI κατά Επιτροπής Συλλογή [1972], σ. 619, σκέψη 134.

πολιτικής της πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής της. Δεν υπάρχουν στοιχεία στο φάκελο της Επιτροπής που να αποδεικνύουν την πραγματική επιχειρηματική αυτονομία της OCP, ούτε η Outokumpu μπόρεσε να προσκομίσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που να διαψεύδουν αυτό το τεκμήριο. Ομοίως, για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, η Outokumpu Oyj και η OCP πρέπει να εκληφθούν ως ενιαία επιχείρηση. Επιπλέον, υπάρχουν στο φάκελο της Επιτροπής επιστολές που αποδεικνύουν ότι ο γενικός διευθυντής της Outokumpu OYJ είχε το 1993 συζητήσεις και επαφές με τον αντιπρόεδρο της Europa Metall για να συζητήσουν την κατάσταση της αγοράς στον κλάδο του χαλκού και των κραμάτων χαλκού.⁸⁹⁹ Παρενέβη επίσης για να προτείνει συσκέψεις ανάμεσα στις διοικήσεις της OCP και της Europa Metall⁹⁰⁰. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι τα ανώτατα στελέχη της Outokumpu Oyj εμπλέκονταν στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής OCP.

- (578) Συνεπώς, η Outokumpu OYJ πρέπει να θεωρηθεί από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνη, μαζί με την Outokumpu Copper Products OY (OCP), για τις παράνομες δραστηριότητες της δεύτερης κατά την περίοδο από Σεπτέμβριο 1989 μέχρι 22 Μάρτιο 2001.

16. ΠΑΡΑΛΗΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

- (579) Βάσει των πραγματικών περιστατικών που εκτίθενται στην παρούσα απόφαση και λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω εκτιμήσεις σχετικά με τις ευθύνες και σχετικά με τις επιχειρήσεις που έχουν διαδεχθεί άλλες, όπως ορίζονται στο τμήμα 15 ανωτέρω, θεωρείται ότι οι ακόλουθες εταιρείες συμμετείχαν άμεσα στην παράβαση η οποία αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης για ορισμένες χρονικές περιόδους: Boliden AB, Boliden Fabrication AB και Boliden Cuivre & Zinc S.A.· Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. και Austria Buntmetall AG· ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ· HME Nederland BV· IMI plc, IMI Kynoch Ltd. και IMI Yorkshire Copper Tube Ltd.· KM Europa Metal AG, Tréfinmétaux SA, Europa Metall SpA· Mueller Industries, Inc., WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd., DENO Holding Company και Inc. και DENO Acquisition EURL· Outokumpu Oyj και Outokumpu Copper Products OY· και Wieland Werke AG (για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. αιτιολογική σκέψη (596)).
- (580) Θεωρείται ότι η EM και η TMX είχαν συστήσει ενιαία επιχείρηση κατά την περίοδο 1989 - 1995 (αιτιολογική σκέψη (564)), και υπέχουν από κοινού και στο ολόκληρο ευθύνη για την παράβαση κατά την περίοδο εκείνη. Η EM είναι επίσης υπεύθυνη για την συμπεριφορά της προκατόχου της, EM-LMI, από την έναρξη της παράβασης, το Σεπτέμβριο του 1989, μέχρι τη στιγμή που διαδέχθηκε την τελευταία ως νομική οντότητα (αιτιολογική σκέψη (567)).
- (581) Η Επιτροπή εκτιμά ότι, μετά το 1995, η ΚΜΕ, η EM και η TMX συνέστησαν μία ενιαία επιχείρηση (αιτιολογική σκέψη (565)), υπέχοντας από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη για την παράβαση κατά την περίοδο 1995-2001 (για περισσότερες πληροφορίες, βλ. αιτιολογική σκέψη (596)).

---

⁸⁹⁹ Σελίδα 10831 του φακέλου.

⁹⁰⁰ Σελίδα 10830 του φακέλου.

Z. - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

17. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΚΑΙ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

- (582) Δεδομένου ότι δεν μπορεί πλέον να προσδιοριστεί με βεβαιότητα η ακριβής ημερομηνία κατά την οποία ξεκίνησε η σύμπραξη μεταξύ των αποδεκτών, η Επιτροπή περιορίζει, στην παρούσα υπόθεση, την εκτίμησή της βάσει των κανόνων ανταγωνισμού και την εφαρμογή τυχόν προστίμων στην περίοδο από 3 Ιουνίου 1988 ή 29 Σεπτεμβρίου 1989, αντίστοιχα, εφόσον πρόκειται για τις ημερομηνίες της πρώτης τεκμηρωμένης σύσκεψης μεταξύ των δύο παραγωγών SANCO, KM(E) και BCZ αφενός (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (162), (163)) και μεταξύ των ευρωπαϊών παραγωγών αφετέρου (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (235) έως (240)), για τις οποίες διαθέτει γραπτά στοιχεία. Σε ορισμένες εταιρείες η απόφαση απευθύνεται μόνο για τη συμμετοχή τους μετά την 21^η Οκτωβρίου 1997 (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (305) και (591)) ή από τις 27/28/29 Αυγούστου 1998 (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (324), (325) και (591)). Κανένας από τους συμβαλλόμενους δεν αμφισβήτησε αυτές τις εναρκτήριες ημερομηνίες, καίτοι ορισμένοι συμβαλλόμενοι υποστήριξαν ότι υπήρξαν διακοπές (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (462)-(496)).
- (583) Όσον αφορά την ημερομηνία λήξης, η Επιτροπή συγκρατεί την 22α Μαρτίου 2001 (ημερομηνία των ελέγχων της Επιτροπής) ως την κρίσιμη ημερομηνία, εξαιρουμένης της Mueller, η οποία έπαψε να συμμετέχει τον Ιανουάριο του 2001, και της ΧΑΛΚΟΡ, η οποία έπαψε να συμμετέχει τον Σεπτέμβριο του 1999.
- (584) Όσον αφορά την Europa Metall, η εταιρεία συμμετείχε τακτικά στις ευρωπαϊκές συσκέψεις της σύμπραξης των παραγωγών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων και αποτελούσε μέρος της λέσχης SANCO, πράγμα που σημαίνει επίσης ότι εμπλέκεται σε αυτό το τμήμα της πολύμορφης παράβασης (αιτιολογικές σκέψεις (235)-(244)). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, μέχρι την αναδιάρθρωσή της, η εταιρεία συμμετείχε στις αρχικές συσκέψεις ως η νομική οντότητα «Europa Metall-LMI S.p.A», η οποία το 1995 εισέφερε τις δραστηριότητές της στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στη νεοσυσταθείσα θυγατρική της Europa Metall S.p.A και στο εξής έπαψε να υφίσταται ως νομική οντότητα. Δεδομένου ότι η Europa Metall-LMI S.p.A έπαψε να υφίσταται, ενώ η Europa Metall S.p.A συνέχισε τις δραστηριότητες στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων της Europa Metall-LMI S.p.A, η μεταφορά των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων θεωρείται απλή εταιρική αναδιοργάνωση και διαδοχή εντός της ίδιας επιχείρησης. Μια τέτοια αναδιοργάνωση δεν επηρεάζει τη διάρκεια της παράβασης.
- (585) Όσον αφορά την TMX και, μέχρις ορισμένου σημείου, την Europa Metall, το γεγονός ότι οι εν λόγω εταιρείες δεν συμμετείχαν πάντοτε ατομικά στις συσκέψεις δεν θεωρείται ότι έχει σχέση με τον προσδιορισμό της εμπλοκής τους στη σύμπραξη, δεδομένου ότι η EM ή/και η KM(E) εκπροσωπούσαν την TMX ή/και την EM και συνήψαν συμφωνία για τους όγκους η οποία αφορούσε ολόκληρο τον όμιλο. Επίσης, η συμπεριφορά της TMX και της Europa Metall εξακολούθησαν να επηρεάζονται από τη σύμπραξη και αφού αυτές είχαν πάψει να είναι μέλη. Αμφότερες οι εταιρείες

συμμετείχαν επίσης στη λέσχη SANCO. Δεν αμφισβητείται η συμμετοχή τους στις συμφωνίες.

- (586) Η Επιτροπή απέδειξε ότι η BCZ, παρά τη διακοπή επί ορισμένα χρονικά διαστήματα της συμμετοχής της στις συσκέψεις της σύμπραξης, συνέχισε να συμμετέχει στην παράνομη ανταλλαγή πληροφοριών των παραγωγών SANCO (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (491)-(493)).
- (587) Όσον αφορά τη Mueller και τις ευρωπαϊκές θυγατρικές της, τα πραγματικά περιστατικά που εκτίθενται στο σημείο 5 αποδεικνύουν ότι η εμπλοκή της Mueller στη σύμπραξη διήρκεσε από τις 21 Οκτωβρίου 1997 μέχρι τον Ιανουάριο του 2001, παρά το γεγονός ότι, από τις 10 Δεκεμβρίου 1998, διέκοψε τη συμμετοχή της στις συσκέψεις ΕΟΠΝ (βλ. αιτιολογική σκέψη (343)) και, από τις 10 Δεκεμβρίου 1999, αποσύρθηκε από το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών WBMS (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (305)-(307)). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, μέχρι τον Ιανουάριο του 2001, η Mueller διατήρησε ορισμένες ρυθμίσεις με ανταγωνιστές που λάμβαναν μέρος στις ευρωπαϊκές ρυθμίσεις. Επομένως, μέχρι τη συνεργασία της με την Επιτροπή, τον Ιανουάριο του 2001, (βλ. αιτιολογική σκέψη (421)), η Mueller δεν είχε αποχωρήσει εντελώς από τη συμμετοχή της στη σύμπραξη.
- (588) Η συμμετοχή της BMA και της HME ξεκίνησε στις 27 ή/και 28 ή/και 29 Αυγούστου 1998 και έληξε στις 22 Μαρτίου 2001 (αιτιολογική σκέψη (324) και, για τους λόγους που αφορούν την επιλογή της συγκεκριμένη ημερομηνίας για τη λήξη της συμμετοχής βλ. αιτιολογική σκέψη (590)). Η συμμετοχή της ΧΑΛΚΟΡ ξεκίνησε στις 27 ή/και 28 ή/και 29 Αυγούστου 1998 (αιτιολογική σκέψη (324)) και έληξε τον Σεπτέμβριο 1999 (για τους λόγους που αφορούν τη λήξη της συμμετοχής, βλ. αιτιολογική σκέψη (495)).
- (589) Η Επιτροπή παρατηρεί, ωστόσο, ότι, αν και, όπως επιβεβαίωσαν οι συμβαλλόμενοι, η τελευταία γνωστή σύσκεψη της σύμπραξης πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαρτίου 2001 (αιτιολογική σκέψη (426)), η σχετική ημερομηνία για τον καθορισμό της διάρκειας της παράβασης εξαρτάται από την εφαρμογή της συμφωνίας και όχι από την ημερομηνία της τελευταίας σύσκεψης της σύμπραξης. Και άλλες συσκέψεις είχαν προγραμματισθεί για την περίοδο μετά την ημερομηνία των ελέγχων της Επιτροπής (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (427)-(429)). Τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία ενισχύουν το συμπέρασμα ότι η εφαρμογή των συμφωνιών της σύμπραξης συνεχίστηκε τουλάχιστον μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001, ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή πραγματοποίησε τις επιθεωρήσεις της σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 του κανονισμού 17.

18. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ

- (590) Κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2988/74 του Συμβουλίου της 26^{ης} Νοεμβρίου 1974 περί παραγραφής του δικαιώματος διώξεως και εκτελέσεως των αποφάσεων στους τομείς του δικαίου των μεταφορών και του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,⁹⁰¹ το δικαίωμα της Επιτροπής να επιβάλλει πρόστιμα ή κυρώσεις για παραβάσεις των ουσιαστικών κανόνων του ανταγωνισμού υπόκειται σε πενταετή προθεσμία παραγραφής. Για τις κατ' εξακολούθηση

⁹⁰¹ ΕΕ L 319, 29.11.74, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1/2003.

παραβάσεις, η παραγραφή αρχίζει από την ημέρα λήξης της παράβασης.⁹⁰² Κάθε πράξη της Επιτροπής η οποία αποσκοπεί στη διενέργεια ανακρίσεως ή στη δίωξη της παραβάσεως επιφέρει διακοπή της παραγραφής. Η παραγραφή υπολογίζεται εκ νέου μετά το πέρας κάθε διακοπής.⁹⁰³

- (591) Στην παρούσα υπόθεση, η έρευνα της Επιτροπής ξεκίνησε με τους αιφνιδιαστικούς ελέγχους, στις 22 Μαρτίου 2001, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 του κανονισμού 17. Επομένως δεν είναι δυνατό να επιβληθούν πρόστιμα για τις παραβάσεις που έληξαν πριν από τις 22 Μαρτίου 1996. Η Επιτροπή εκτιμά ότι η εν λόγω περίοδος παραγραφής ισχύει για την Buntmetall, την HME, τη ΧΑΛΚΟΡ, τη Desnoyers και τη Wednesbury όσον αφορά την εμπλοκή τους στην παράβαση στο ευρωπαϊκό επίπεδο μέχρι το 1994. Η Επιτροπή, αφενός, δεν διέθετε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ώστε να αποφανθεί περί του συνεχούς χαρακτήρα της συμμετοχής τους για τα έτη 1995, 1996 και 1997 μέχρι τον Οκτώβριο του 1997 ή τον Αύγουστο 1998, αντίστοιχα. Αφετέρου, σποραδικά κυρίως ήταν τα αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή τους πριν από το 1994. Όσον αφορά την Boliden, την IMI, (τον όμιλο) KME, την Outokumpu και τη Wieland, στο σημείο 11.3 αποδεικνύεται ότι η παράβαση αυτή είναι ενιαία παράβαση, επομένως δεν εφαρμόζεται περίοδος παραγραφής.

19. ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

- (592) Οι εταιρείες Boliden, IMI, KME, Wieland, και ΟΤΚ υποστήριξαν ότι, στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή θα πρέπει να αφαιρέσει από τη διάρκεια της παράβασης τις περιόδους κατά τις οποίες η δραστηριότητα της σύμπραξης ήταν αισθητά μειωμένη ή είχε ανασταλεί.
- (593) Όπως ήδη αναφέρθηκε στην αιτιολογική σκέψη (444), η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, παρά το γεγονός ότι μία σύμπραξη αποτελεί κοινή επιχείρηση, κάθε μέρος της συμφωνίας δύναται να παίζει το δικό του ιδιαίτερο ρόλο. Είναι δυνατό να υπάρξουν εσωτερικές συγκρούσεις και αντιζηλιές, ακόμη και παραπλάνηση. Κανένα όμως από τα στοιχεία αυτά δεν εμποδίζει τη ρύθμιση από το να αποτελεί διαρκή συμφωνία ή/και εναρμονισμένη πρακτική, για τους σκοπούς του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης, εφόσον υπάρχει ενιαίος, κοινός και διαρκής στόχος, όπως στην παρούσα υπόθεση. Είναι δυνατό να θεωρηθεί μια επιχείρηση υπεύθυνη για η σύμπραξη συνολικά, ακόμη και αν συμμετείχε άμεσα μόνο σε ένα ή σε ορισμένα από τα συστατικά της στοιχεία, εφόσον γνώριζε, ή όφειλε να γνωρίζει, ότι η σύμπραξη στην οποία συμμετείχε αποτελούσε μέρος ενός συνολικού σχεδίου το οποίο κάλυπτε όλα τα συστατικά στοιχεία της σύμπραξης. Υπό ανάλογες συνθήκες, το γεγονός ότι η εξεταζόμενη επιχείρηση δεν συμμετείχε άμεσα σε όλα τα συστατικά στοιχεία της συνολικής σύμπραξης δεν την απαλλάσσει από την ευθύνη για παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης.⁹⁰⁴
- (594) Όσον αφορά τις περιόδους από το 1990 έως το Δεκέμβριο του 1992 και από τον Ιούνιο του 1994 μέχρι τον Ιούλιο του 1997, για τις οποίες οι συμβαλλόμενοι ζήτησαν μείωση της διάρκειας λόγω της περιορισμένης δραστηριότητας της

⁹⁰² Άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2988/74.

⁹⁰³ Άρθρο 2 παράγραφος 1 και άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2988/74.

⁹⁰⁴ Υπόθεση T-334/94 *Sarrió κατά Επιτροπής* Συλλογή [1998], σ. II-01439, σκέψεις 168-169.

σύμπραξης, αρκεί να αναφερθούμε στις εξηγήσεις που δίνονται στις αιτιολογικές σκέψεις (460)-(490), όπου η Επιτροπή εξήγησε ότι η δραστηριότητα της σύμπραξης ουδέποτε διεκόπη πλήρως. Η συμμετοχή της Boliden συζητείται στις αιτιολογικές σκέψεις (491)-(493). Κατωτέρω υπολογίζεται το ενδεδειγμένο ποσό αύξησης του προστίμου για κάθε έτος της παράβασης (βλ. σημείο 20.3.6).

- (595) Απορρίπτονται συνεπώς οι ισχυρισμοί των συμβαλλόμενων βάσει των οποίων θα πρέπει να μειωθεί η διάρκεια της παράβασης.
- (596) Βάσει των προαναφερθέντων, η Επιτροπή εκτιμά ότι πρέπει να υπέχουν ευθύνη για τις αντίστοιχες παραβάσεις τους οι κατωτέρω εταιρείες και ότι αυτές πρέπει να θεωρηθούν αποδέκτες της παρούσας απόφασης για τις ακόλουθες χρονικές περιόδους:
- Οι Boliden AB, Boliden Fabrication AB και Boliden Cuivre & Zinc S.A. από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες για την περίοδο από 3 Ιουνίου 1988 έως 22 Μαρτίου 2001 (12 έτη, 9 μήνες).
  - Οι Austria Buntmetall AG και Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες για την περίοδο από 27, 28 ή/και 29 Αυγούστου 1998 έως 8 Ιουλίου 1999, και από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες μαζί με τη Wieland Werke AG για την περίοδο από 9 Ιουλίου 1999 έως 22 Μαρτίου 2001 (συνολικά 2 έτη και 6 μήνες).
  - Η ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ ατομικά υπεύθυνη για την περίοδο από 27, 28 ή/και 29 Αυγούστου 1998 μέχρι τουλάχιστον τις αρχές Σεπτεμβρίου του 1999 (1 έτος).
  - Η HME Nederland BV ατομικά υπεύθυνη για την περίοδο από 27, 28 ή/και 29 Αυγούστου 1998 έως 22 Μαρτίου 2001 (2 έτη, 6 μήνες).
  - Οι IMI plc, IMI Kynoch Ltd. και IMI Yorkshire Copper Tube Ltd. από κοινού και στο ολόκληρο υπεύθυνες για την περίοδο από 29 Σεπτεμβρίου 1989 έως 22 Μαρτίου 2001 (11 έτη, 5 μήνες).
  - Η KM Europa Metal AG ατομικά υπεύθυνη από τις 3 Ιουνίου 1988 έως τις 22 Μαρτίου 2001 (συνολικά 12 έτη, 9 μήνες), και από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνη μαζί με τις Tréfilimétaux SA και Europa Metalli SpA για την περίοδο από 20 Ιουνίου 1995 έως το τις 22 Μαρτίου 2001.
  - Οι Europa Metalli SpA και Tréfilimétaux SA από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες για την περίοδο από 29 Σεπτεμβρίου 1989 έως 19 Ιουνίου 1995 και από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες μαζί με την KM Europa Metal AG από τις 20 Ιουνίου 1995 έως το 2001 (11 έτη, 5 μήνες). Από το 1989 έως το 1995, η Europa Metalli SpA υπέχει ευθύνη ως η εταιρεία που διαδέχθηκε την EM-LMI.
  - Οι Mueller Industries, Inc., WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd., DENO Holding Company, Inc. και DENO Acquisition EURL από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες για την περίοδο από 21 Οκτωβρίου 1997 έως 8 Ιανουαρίου 2001 (3 έτη, 2 μήνες).

- Οι Outokumpu Oyj και Outokumpu Copper Products OY από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες για την περίοδο από 29 Σεπτεμβρίου 1989 έως 22 Μαρτίου 2001 (11 έτη, 5 μήνες).
- Η Wieland Werke AG ατομικά υπεύθυνη από τις 29 Σεπτεμβρίου 1989 έως τις 22 Μαρτίου 2001 (11 έτη, 5 μήνες), και από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνη με τις Austria Buntmetall AG και Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H για την περίοδο από 9 Ιουλίου 1999 έως 22 Μαρτίου 2001.

20. ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

20.1. Άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003

- (597) Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει την ύπαρξη παράβασης του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης ή του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ, δύναται να υποχρεώσει τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις να θέσουν τέλος στην παράβαση, σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού 1/2003.
- (598) Παρά το γεγονός ότι οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι είχαν λάβει, αμέσως μετά τη διενέργεια των επιθεωρήσεων, τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι εκπρόσωποί τους δεν συμμετέχουν πλέον σε συσκέψεις επιζήμιες για τον ανταγωνισμό και σε άλλες αθέμιτες επαφές, επιβάλλεται να διασφαλιστεί με απόλυτη βεβαιότητα ότι η παράβαση έχει λήξει. Οφείλει επομένως η Επιτροπή να απαιτήσει από τις επιχειρήσεις στις οποίες απευθύνεται η παρούσα απόφαση να θέσουν τέλος στην παράβαση (εάν δεν το έχουν ήδη πράξει) και να απέχουν στο εξής από οποιαδήποτε συμφωνία, εναρμονισμένη πρακτική ή απόφαση σχετικά με ένωση, η οποία θα μπορούσε ενδεχομένως να έχει το αυτό ή παρόμοιο αντικείμενο ή αποτέλεσμα.
- (599) Η απαγόρευση δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε μυστικές συσκέψεις και πολυμερείς ή διμερείς επαφές, αλλά και σε δραστηριότητες των επιχειρήσεων στο βαθμό που αυτές συνεπάγονται, ιδίως, τη διάδοση εξατομικευμένων στατιστικών σχετικά με τις πωλήσεις.

20.2. Άρθρο 23 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003

- (600) Σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, η Επιτροπή δύναται να επιβάλλει με απόφαση πρόστιμα στις επιχειρήσεις, όταν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας διαπράττουν παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης ή/και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ. Σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ.17⁹⁰⁵, το οποίο εφαρμοζόταν κατά το χρόνο της παράβασης, το πρόστιμο για κάθε επιχείρηση που συνεργεί στην παράβαση δεν δύναται να υπερβαίνει το 10% του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Ο ίδιος περιορισμός απορρέει από το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003.

⁹⁰⁵ Βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 1994 σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον ευρωπαϊκό οικονομικό χώρο «εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, οι κοινοτικοί κανόνες που δίνουν ισχύ στις αρχές που διακηρύσσονται στα άρθρα 85 και 86 [νυν άρθρα 81 και 82] της συνθήκης ΕΚ [...]». (ΕΕ L 305, 30.11.1994, σ. 6).

- (601) Σύμφωνα τόσο με το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού αριθ. 17 όσο και με το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, η Επιτροπή πρέπει, κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου να λαμβάνει υπόψη της όλες τις σχετικές περιστάσεις και ιδίως τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης που αποτελούν τα δύο κριτήρια που αναφέρονται ρητά στους δύο αυτούς κανονισμούς. Το επιβαλλόμενο πρόστιμο πρέπει να αντικατροπτρίζει τις επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις.
- (602) Στην παρούσα υπόθεση, η σύμπραξη συνιστούσε εκ προθέσεως παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ. Οι σημαντικότεροι παραγωγοί των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, έχοντας πλήρη επίγνωση του παράνομου χαρακτήρα των ενεργειών τους, συνενώθηκαν σε σύμπραξη με σκοπό να δημιουργήσουν ένα μυστικό και θεσμοθετημένο σύστημα που αποσκοπούσε στον περιορισμό του ανταγωνισμού σε ένα σημαντικό βιομηχανικό κλάδο. Ο εσκεμμένος χαρακτήρας της παράβασης αποδεικνύεται, μεταξύ άλλων, από τις δηλώσεις των συμβαλλομένων σχετικά με τον κοινό τους στόχο να ελέγχουν από κοινού την ευρωπαϊκή αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, από τις νομικές συμβουλές που ελάμβαναν από νομικούς συμβούλους των επιχειρήσεων (βλ. π.χ. αιτιολογική σκέψη (293)), και από τις προφυλάξεις που ελάμβαναν για να συγκαλύψουν τη σύμπραξη (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (448) και (449)). Η Outokumpu δεν συμμετείχε για ορισμένο χρονικό διάστημα σε συσκέψεις ανώτατων στελεχών λόγω των ανησυχιών της σχετικά με τη νομιμότητα των συσκέψεων βάσει του περί ανταγωνισμού δικαίου (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (321) και (328)).

20.3. Το βασικό ύψος των προστίμων

- (603) Το βασικό ύψος καθορίζεται ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης.

20.3.1. Σοβαρότητα

- (604) Κατά την αποτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το χαρακτήρα της, την πραγματική της επίπτωση στην αγορά, όπου είναι δυνατό να υπολογιστεί, καθώς και το μέγεθος της οικείας γεωγραφικής αγοράς.

20.3.1.1. Χαρακτήρας της παράβασης

- (605) Η παρούσα παράβαση συνίστατο κυρίως σε πρακτικές κατανομής της αγοράς και καθορισμού των τιμών, που αποτελούν από τη φύση τους τους σοβαρότερους περιορισμούς του ανταγωνισμού. Η Επιτροπή εκτιμά επομένως ότι η παρούσα παράβαση συνιστά εκ φύσεως πολύ σοβαρή παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ.
- (606) Η Wieland υποστηρίζει ότι η μυστικότητα είναι σύμφυτη των συμπράξεων, ενώ συνέπειά τους είναι η «ζημία του κοινού». Τούτο υπήρξε επομένως το κίνητρο του νομοθέτη για τη σύνταξη του άρθρου 81 της Συνθήκης, ενώ λαμβάνεται επίσης υπόψη από το νομοθετικό πλαίσιο καθορισμού των προστίμων. Συνεπώς, ο μυστικός

χαρακτήρας μιας παράβασης δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για δεύτερη φορά για να δικαιολογήσει την ιδιαίτερη σοβαρότητα της παράβασης⁹⁰⁶.

- (607) Η Επιτροπή τονίζει ότι η ύπαρξη της παράβασης όπως ορίζεται από το άρθρο 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης είναι ανεξάρτητη από το χαρακτήρα της και τη σοβαρότητά της. Όλες οι παραβάσεις που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο δεν αποτελούν συμπράξεις ούτε όλες χαρακτηρίζονται ως πολύ σοβαρές παραβάσεις. Ο χαρακτήρας μιας παράβασης έχει σημασία ιδίως κατά τον καθορισμό των προστίμων (βλ. αιτιολογική σκέψη (604)). Για να καθορίσει τα πρόστιμα, η Επιτροπή πρέπει επίσης να εκτιμήσει τις επιπτώσεις της παράβασης. Η Επιτροπή εκτιμά ότι οι μυστικές αθέμιτες συμπράξεις αποτελούν εκ φύσεως μιας από τις σοβαρότερες παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού. Στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, το γεγονός ότι οι συμβαλλόμενοι ενεπλάκησαν σε σύμπραξη συνεπάγεται ότι διέπραξαν παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Η μυστικότητα της σύμπραξης και η ζημία που προκλήθηκε στους πελάτες χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης (αφού προσδιορίζουν το χαρακτήρα της και τις επιπτώσεις της στην αγορά).

20.3.1.2. Η πραγματική επίπτωση της παράβασης

- (608) Στις πρώτες παρατηρήσεις τους και στις απαντήσεις τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Boliden, η XALKOP, η IMI, η Outokumpu, η KME και η Wieland (καθώς και η BMA) πρόβαλαν διάφορους ισχυρισμούς για να αποδείξουν ότι η σύμπραξη είχε ανύπαρκτη ή πολύ περιορισμένη επίπτωση στην αγορά, λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως για παράδειγμα η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, η αγοραστική δύναμη, οι δυσχερείς οικονομικές συνθήκες και η ελαστική υλοποίηση των συμφωνιών.

Τα επιχειρήματα των συμβαλλόμενων⁹⁰⁷

- (609) Η KMI θεωρεί ότι η ζημία την οποία υπέστησαν οι καταναλωτές ήταν περιορισμένη. Στην πραγματικότητα, θεωρεί ότι τουλάχιστον όσον αφορά τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση, « η συνολική επίπτωση ήταν ουσιαστικά σαν να μην είχε ποτέ υπάρξει σύμπραξη».⁹⁰⁸
- (610) Η KME ισχυρίζεται ότι τα κέρδη της, αν υποθεθεί ότι είχε κάποια κέρδη από τη ρύθμιση, ήταν μικρά.⁹⁰⁹ Υποστηρίζει ότι στο υπόμνημα της Wieland της 10^{ης} Ιουνίου 1998 δεν αναφέρεται ποιοι ήταν οι λόγοι των πρόσθετων κερδών, δηλαδή η βελτίωση της κατάστασης της αγοράς ή/και οι συσκέψεις ΕΟΠΝ. Ο υπάλληλος που συνέταξε το υπόμνημα αναφερόταν γενικά σε βελτίωση της κατάστασης κερδών στην αγορά. Η HME σημείωσε επίσης πρόσθετα κέρδη ύψους 11 εκατ. γερμανικών μάρκων περίπου, μολονότι την εποχή εκείνη δεν συμμετείχε στις συσκέψεις ΕΟΠΝ.⁹¹⁰ Η KME αμφισβητεί τις δηλώσεις της κατάθεσης όσον αφορά τα πρόσθετα κέρδη.⁹¹¹ Η KME επισημαίνει ότι,

⁹⁰⁶ Βλ. παραγράφους 91-97 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁰⁷ Ορισμένοι συμβαλλόμενοι υπέβαλαν τα κατωτέρω επιχειρήματα ως ελαφρυντικές περιστάσεις, αλλά για σκοπούς ανάλυσης, τα επιχειρήματα εξετάζονται στο παρόν τμήμα.

⁹⁰⁸ Βλ. παραγράφους 190-289 της απάντησης της KME της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁰⁹ Βλ. παραγράφους 458-461 της απάντησης της KME της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹¹⁰ Βλ. παραγράφους 462-465 της απάντησης της KME της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹¹¹ Βλ. παραγράφους 466-471 της απάντησης της KME της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

τον Ιούνιο του 1988, το γερμανικό περιθώριο μετατροπής ανήλθε σε [...] ευρώ/kg. Τον Ιούνιο του 1995, το περιθώριο μετατροπής είχε αυξηθεί κατά [...] % σε [...] ευρώ/kg. Το ίδιο διάστημα το κόστος ζωής στη Γερμανία είχε αυξηθεί πλέον του 20% (για παράδειγμα λόγω του πληθωρισμού).⁹¹² Η ΚΜΕ αναφέρει ότι είναι πολύ δύσκολο να αξιολογηθούν αντικειμενικά τα έκτακτα κέρδη, δεδομένου ότι οι αυξήσεις είναι δυνατό να επηρεάζονται από διάφορους παράγοντες, όπως για παράδειγμα ο πληθωρισμός, οι αυξήσεις του κόστους των πρώτων υλών ή οι αυξήσεις του εργατικού κόστους. Οποιαδήποτε εκτίμηση θα απαιτούσε επομένως εμπειριστατωμένη οικονομική ανάλυση.⁹¹³

- (611) Όσον αφορά την απουσία επίπτωσης επί των τιμών, η ΚΜΕ υπέβαλε έκθεση την οποία εκπόνησε ομάδα ειδικών οικονομολόγων της NERA Economic Consulting με τίτλο «Ανάλυση της επίπτωσης των μεταξύ βιομηχανιών ανταλλαγών πληροφοριών στις τιμές των χαλκοσωλήνων στην Ευρώπη -Χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων» («An Analysis of the Impact of Industry Information Exchanges on Copper Tube Prices in Europe, Plumbing Tubes») (στο εξής η «έκθεση ΚΜΕ- NERA»). Η εν λόγω έκθεση, η οποία εκπονήθηκε κατά παραγγελία της ΚΜΕ, εξετάζει αναλυτικά κατά πόσο και σε ποιο βαθμό *αυξήθηκαν* οι τιμές που χρέωναν η ΚΜΕ και οι θυγατρικές της λόγω των συζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη δεκαετία του '90. Η ανάλυση βασίζεται σε σύνολο δεδομένων που δημιουργήθηκε με βάση όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες προς για τα τιμολόγια και τους πελάτες της ΚΜΕ που περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με τις παραγγελίες και τις ποσότητες που παραδίδονταν σε κάθε πελάτη μεταξύ 1990 και 2002. Τα κυριότερα πορίσματα της έκθεσης ΝΕΡΑ είναι τα εξής: «Οι επαφές μεταξύ των παραγωγών χαλκοσωλήνων δεν είχαν καμία επίδραση στις τελικές συνολικές τιμές που χρέωναν στους πελάτες τους η *Europa Metall* και η *Tréfinmétaux* για κανένα από τα προϊόντα τους. Οι επαφές που πραγματοποίησε η ΚΜΕ AG όσον αφορά τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση δεν επηρέασαν τις τιμές που χρεώνονταν στους πελάτες σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση. Οι τιμές που χρέωνε η ΚΜΕ AG για τους σωλήνες *WICU* και *Cuprotherm* αυξήθηκαν συνεπεία των επαφών με ανταγωνιστές». Κατά την άποψη της ΚΜΕ, η έκθεση αποδεικνύει ότι οι τιμές επηρεάστηκαν σε περιορισμένο μόνο βαθμό και μόνο για τους σωλήνες *WICU* και *Cuprotherm*. Η απουσία οικονομικής επίπτωσης πρέπει να ληφθεί υπόψη, δεδομένου ότι «ο πραγματικός αντίκτυπος» είναι ένα από τα τρία στοιχεία κλειδιά κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας μιας παράβασης.⁹¹⁴ Η ΚΜΕ τονίζει ότι οι ισχυρισμοί των συμμετεχόντων, ιδίως των ΚΜΕ, *Outokumpu* και *ΧΑΛΚΟΡ*, επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι οι ρυθμίσεις δεν είχαν καμία επίπτωση.⁹¹⁵ Τέλος, η σύγκριση των περιθωρίων μετατροπής των ΗΠΑ και της Ευρώπης αποδεικνύει ότι οι τιμές στην Ευρώπη είναι αισθητά χαμηλότερες.⁹¹⁶

- (612) Η *Outokumpu* υπέβαλε υπόμνημα με τίτλο «Οικονομικό πλαίσιο της ευρωπαϊκής βιομηχανίας χαλκοσωλήνων» («Economic context of the European copper tubes industry»), για να καταδείξει τον περιορισμένο αντίκτυπο της σύμπραξης στην αγορά.⁹¹⁷ Η *Outokumpu* εξήγησε ότι οι ρυθμίσεις είχαν πολύ περιορισμένες συνέπειες στην αγορά. Η συνεργασία δεν αφορούσε όλους τους παραγωγούς και δεν ήταν σταθερή, ήταν αρκετά χαλαρή στην εφαρμογή της, και μόνο περιστασιακή, ενώ οι

⁹¹² Βλ. παράγραφο 471 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹¹³ Βλ. παραγράφους 472-474 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹¹⁴ Βλ. παραγράφους 190-201 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹¹⁵ Βλ. παραγράφους 202-204 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹¹⁶ Βλ. παραγράφους 204-207 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹¹⁷ Φάκελος σ. 23716-23754.

προγραμματισμένοι στόχοι δεν επιτεύχθηκαν στην πράξη.⁹¹⁸ Η συνεργασία αφορούσε μόνο το περιθώριο μετατροπής.⁹¹⁹

- (613) Η Outokumpu ανέφερε ότι, από τις αρχές της δεκαετίας του '90 μέχρι σήμερα, οι τιμές μετατροπής της εταιρείας σημείωσαν άνιση ανάπτυξη η οποία μπορεί να συγκριθεί με την εξέλιξη της γενικής οικονομικής κατάστασης.⁹²⁰ Η Outokumpu καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η συνεργασία δεν οδήγησε σε στρέβλωση των τιμών και ότι πολλοί παράγοντες εξηγούν την ανεξάρτητη εξέλιξη των τιμών.⁹²¹ Η παρατεταμένη κατάσταση πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας και ο ανταγωνισμός δεν επέτρεψαν ποτέ, ή μόνο σε σπάνιες περιπτώσεις, τον καθορισμό των τιμών βάσει του κόστους. Συνήθως ο καθορισμός των τιμών υπαγορευόταν από τον ανταγωνισμό. Οι αγοραστές ασκούν αγοραστική δύναμη.⁹²² Σύμφωνα με την Outokumpu, οι τιμές αυξήθηκαν λόγω της γερμανικής ενοποίησης (1990-1993). Από το 1993 έως το 1997, η κατάσταση σταθεροποιήθηκε. Το ικανοποιητικό επίπεδο των τιμών προσείλκυσε μεγαλύτερη παραγωγική ικανότητα, πράγμα που οδήγησε σε πλεονάζουσα προσφορά, συνεπεία της οποίας μειώθηκαν οι τιμές. Μεταξύ 1999 και 2000, η εξαιρετικά υψηλή ζήτηση βιομηχανικών σωλήνων οδήγησε σε μετατόπιση της ικανότητας από τους σωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων στους βιομηχανικούς σωλήνες. Η έλλειψη προσφοράς οδήγησε σε άνοδο των τιμών.
- (614) Η Wieland, με τη σειρά της, δεν αρνείται ότι η σύμπραξη είχε ορισμένες επιπτώσεις, αλλά υποστηρίζει ότι οι επιπτώσεις αυτές ήταν σχετικά ασθενείς και κυμαινόμενες. Υποστηρίζει ότι σε ορισμένες χρονικές περιόδους, λόγω της αναστολής των συμφωνιών, οι τιμές έφθασαν ακόμη και σε ανταγωνιστικά επίπεδα.
- (615) Προς επίρρωση του ισχυρισμού της, η Wieland παρουσίασε αριθμητικά στοιχεία σχετικά με την εξέλιξη του περιθωρίου μετατροπής της εταιρείας (μη αποπληθωρισμένου) και ανέφερε ότι, αποπληθωρισμένο, το περιθώριο μετατροπής θα αντιστοιχούσε το 2000 στο 70% της αξίας του 1989. Η Wieland καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρξε σχέση μεταξύ της παράβασης και της αύξησης των τιμών.⁹²³
- (616) Η Wieland υποστηρίζει ακόμη ότι οι τιμές στόχοι καθορίστηκαν στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, ελαφρά ανώτερο από το επίπεδο των υποθετικών ανταγωνιστικών τιμών. Η εταιρεία ισχυρίζεται επίσης, ευθυγραμμιζόμενη με την ΚΜΕ, ότι προκειμένου να αποφανθεί για τη σοβαρότητα της παράβασης, η Επιτροπή πρέπει να λάβει υπόψη ότι οι συμμετέχοντες δεν αντλούσαν οικονομικό όφελος από τη σύμπραξη.
- (617) Η Wieland υποστηρίζει ότι οι κατωτέρω παράγοντες εξηγούν την ασθενή επίδραση της παράβασης στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων: η αγοραστική δύναμη (βλ. αιτιολογική σκέψη (170)), ο περιορισμός των συμφωνιών σε ορισμένους πελάτες, η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα των παραγωγών, η μονίμως δυσχερής κατάσταση της αγοράς, καθώς και το γεγονός ότι οι ρυθμίσεις

⁹¹⁸ Βλ. 17624.

⁹¹⁹ Βλ. 17625.

⁹²⁰ Βλ. 17625.

⁹²¹ Βλ. 17625.

⁹²² Βλ. 17625.

⁹²³ Βλ. παράγραφους 45, 46 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

αφορούσαν μόνο μέρος της αγοράς.⁹²⁴ Περαιτέρω λόγοι εκτίθενται στις κατωτέρω αιτιολογικές σκέψεις:

- (618) Πρώτον, η Wieland υποστηρίζει ότι οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες ήταν διαθέσιμες στο κοινό. Επομένως, η ανταλλαγή των πληροφοριών δεν μπορούσε να προκαλέσει νόθευση του ανταγωνισμού.⁹²⁵
- (619) Δεύτερον, η Wieland εξήγησε ότι η σύμπραξη είχε αμυντικό χαρακτήρα. Πρωταρχικός στόχος των ρυθμίσεων δεν ήταν οι αυξήσεις των τιμών, αλλά η αποτροπή της διάβρωσης των τιμών.⁹²⁶ Έστω και αν περιστασιακά γίνονταν συζητήσεις σχετικά με τις τιμές στόχους, δεν δικαιολογείται διαφορετική εκτίμηση. Οι τιμές προσαρμόζονταν πάντοτε στις συνθήκες της αγοράς μέσω της χορήγησης πρόσθετων εκπτώσεων.⁹²⁷ Οι συζητήσεις αφορούσαν απλώς την εναρμόνιση και όχι την αύξηση των τιμών.⁹²⁸ Η εταιρεία που κατείχε ηγετική θέση στην αγορά προσάρμοζε τις τιμές στις συνθήκες της αγοράς είτε αυξάνοντας είτε μειώνοντάς τις.⁹²⁹ Παρά τις ρυθμίσεις, ο κλάδος δεν ήταν κερδοφόρος, επιχείρημα που επιβεβαιώνεται από τις πτωχεύσεις και τις εξαγορές μεταξύ 1988 και 2002.⁹³⁰
- (620) Τρίτον, η Wieland υποστηρίζει ότι ο ανταγωνισμός των τιμών από παραγωγούς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων εκτός Ευρώπης, από επιχειρήσεις εκτός της σύμπραξης, καθώς και ανάμεσα στα ίδια τα μέλη της σύμπραξης οδήγησε σε φυσιολογικό έλεγχο των τιμών.⁹³¹ Το μερίδιο αγοράς των μελών της σύμπραξης ήταν υπερβολικά μικρό ώστε να ελέγχουν την αγορά. Η Wieland θεωρεί ότι, σύμφωνα με υπόμνημα που χρονολογείται από τις 11 Δεκεμβρίου 1998, σημαντική ανταγωνιστική πίεση ασκούσαν η ΧΑΛΚΟΡ, η ΗΜΕ, η Boliden και η ΒΜΑ, οι οποίες διέθεταν συνδυασμένο μερίδιο της τάξης του 22,2% περίπου (και όχι 20,8% όπως είχε αρχικά εκτιμήσει η Wieland).⁹³² Επομένως οι συμβαλλόμενοι απώλεσαν μερίδια αγοράς,⁹³³ και ήταν υποχρεωμένοι να ανταγωνίζονται με άλλα υλικά⁹³⁴.
- (621) Τέταρτον, η Wieland υποστηρίζει ότι οι ρυθμίσεις δεν εφαρμόστηκαν. Οι διαβιβασθείσες πληροφορίες δεν ήταν ακριβείς, ενώ οι ρυθμίσεις ήταν αναποτελεσματικές και δεν εφαρμόστηκαν.⁹³⁵ Οι σοβαρές διακυμάνσεις και πτώσεις των τιμών μέχρι ποσοστού 30% αντικρούουν την άποψη για ύπαρξη λειτουργικής σύμπραξης.⁹³⁶ Δεν υπήρχε αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου⁹³⁷. Ο έλεγχος ασκείτο μόνο βάσει των αριθμητικών στοιχείων που υπέβαλλαν οι συμβαλλόμενοι.⁹³⁸ Για ορισμένες χρονικές περιόδους και για ορισμένες χώρες, ωστόσο, τον έλεγχο

⁹²⁴ Βλ. παράγραφο 47 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹²⁵ Βλ. παραγράφους 48, 49 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹²⁶ Βλ. παράγραφο 50 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹²⁷ Βλ. παράγραφο 51 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹²⁸ Βλ. παράγραφο 52 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹²⁹ Βλ. παράγραφο 52 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹³⁰ Βλ. παράγραφο 53 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹³¹ Βλ. παραγράφους 54-60, 62-66 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹³² Βλ. παράγραφο 63 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003. Βλ. 23002.

⁹³³ Βλ. παράγραφο 67 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹³⁴ Βλ. παραγράφους 68, 69 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹³⁵ Βλ. παράγραφο 70 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹³⁶ Βλ. παράγραφο 71 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹³⁷ Βλ. παράγραφο 72 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹³⁸ Βλ. παράγραφο 73 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

διευκόλυναν οι στατιστικές εξαγωγών.⁹³⁹ Οι συμφωνούμενες εκπτώσεις δεν τηρούνταν⁹⁴⁰, ενώ οι ανταγωνιστές παραπλανούσαν καταφεύγοντας σε διάφορες μεθόδους, οι οποίες οδηγούσαν σε διάβρωση των τιμών.⁹⁴¹

- (622) Η ΧΑΛΚΟΡ υποστηρίζει ότι η συμμετοχή της δεν επηρέασε, κατ' ουδένα τρόπο, τη συμπεριφορά της στην αγορά.⁹⁴² Η ΧΑΛΚΟΡ ζητεί από την Επιτροπή να αποδείξει ότι, υπό ορισμένες συνθήκες αυτές, η συμπεριφορά της, όπως αποδεικνύεται από τα αποδεικτικά στοιχεία, συνιστούσε παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης. Οι συνθήκες αυτές περιλαμβάνουν τις πιέσεις που ασκήθηκαν στη ΧΑΛΚΟΡ για να συμμετάσχει στις συσκέψεις, τον ασήμαντο ρόλο της στη σύμπραξη, τη μη εφαρμογή καμιάς συμφωνίας, το μονόπλευρο χαρακτήρα του συστήματος κατανομής των όγκων, το οποίο λειτούργησε μόνο προς όφελος της ομάδας των Πέντε, καθώς και την απουσία οποιασδήποτε απόδειξης πραγματικής επίπτωσης στην αγορά.
- (623) Η IMI υπέβαλε στην Επιτροπή μελέτη σχετικά με την «Κατάσταση στη βιομηχανία χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων κατά το διάστημα 1987-2001» («Conditions in the Copper plumbing tube industry 1987-2001»). Η μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο κλάδος έχει πολλά χαρακτηριστικά μιας ώριμης αγοράς προϊόντων και ότι, καθ' όλη την περίοδο 1990-2001, χαρακτηριζόταν από σταθερή και σημαντική πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα. Η κατάσταση αυτή οδήγησε σε υποχώρηση των ακαθάριστων περιθωρίων (και των περιθωρίων μετατροπής) στις κύριες αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γερμανίας καθ' όλη την περίοδο. Έστω και αν τα περιθώρια της YCT βελτιώθηκαν κατά την περίοδο 1992-1996, αυτό αποδίδεται σε εξαιρετικές περιστάσεις (έκρηξη της ζήτησης στη γερμανική αγορά, ιδιαίτερα ευνοϊκή συναλλαγματική ισοτιμία για τους παραγωγούς του Ηνωμένου Βασιλείου, επέκταση της αγοράς χαλκοσωλήνων πλην των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, πράγμα που μετατόπισε την παραγωγική ικανότητα προς τους άλλους σωλήνες). Η μελέτη καταλήγει επίσης στο συμπέρασμα ότι υπήρξε μείωση του μεριδίου των εθνικών παραγωγών στις εγχώριες αγορές τους προς όφελος των άλλων ευρωπαϊών παραγωγών. Παρά ταύτα, οι εθνικοί παραγωγοί διατηρούν, σε γενικές γραμμές, την ηγετική θέση στις εγχώριες αγορές τους. Η μελέτη αναφέρεται σε εκθέσεις ανεξάρτητων παρατηρητών της αγοράς, οι οποίες δημοσιεύτηκαν μεταξύ 1993 και 2000 και από τις οποίες προκύπτει ότι υπήρξε σφοδρός ανταγωνισμός των τιμών. Τέλος, η μελέτη αναφέρει ότι οι διανομείς και οι έμποροι υδραυλικών ειδών είχαν αξιοσημείωτη ανταγωνιστική ισχύ την οποία δεν δίστασαν να χρησιμοποιήσουν.
- (624) Τις επιπτώσεις των συζητήσεων σχετικά με τις εφαρμοζόμενες στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου τιμές αποτιμά μία άλλη μελέτη την οποία εκπόνησε το γραφείο του Λονδίνου της NERA Economic Consulting, για λογαριασμό της IMI plc, με τίτλο «Ανάλυση της επίπτωσης της εικαζόμενης σύμπραξης στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου» («An Analysis of the Impact of the Alleged Cartel in the UK Market for Copper Plumbing Tubes») (στο εξής «η έκθεση IMI-NERA»). Βασίζεται σε στοιχεία σχετικά με τις συναλλαγές της IMI και καλύπτει την περίοδο μεταξύ Μαρτίου 1988 και Αυγούστου 2003. Τα στοιχεία για τις

⁹³⁹ Βλ. παράγραφο 74-76 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁴⁰ Βλ. παραγράφους 77, 78 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁴¹ Βλ. παραγράφους 79-84 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁴² Βλ. παραγράφους 5.1-5.7 της απάντησης της ΧΑΛΚΟΡ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

συναλλαγές είναι σωρευτικά ανά μήνα ούτως ώστε να προκύπτει μία σειρά [...] μηνιαίων παρατηρήσεων για τη βρετανική αγορά. Όπως και στην έκθεση ΚΜΕ-ΝΕΡΑ, εφαρμόζεται μια εικονική μεταβλητή για να υπολογισθεί η επίπτωση των συζητήσεων στις τιμές. Η προσέγγιση που ακολούθησε η έκθεση ΙΜΙ-ΝΕΡΑ είναι αφενός η σύγκριση του επιπέδου των τιμών τις περιόδους κατά τις οποίες δεν πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις με τις περιόδους κατά τις οποίες πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις (σύγκριση ως προς το χρόνο). Διάφορες μεταβλητές χρησιμοποιούνται προκειμένου να ελεγχθούν οι μεταστροφές στη ζήτηση και οι παράγοντες κόστους, καθώς και μια χρονική τάση. Υπολογίζονται διάφορα εναλλακτικά μοντέλα. Επιπλέον, εφαρμόζεται μια δεύτερη προσέγγιση, η οποία συνίσταται στον υπολογισμό μακροχρόνιας σχέσης μεταξύ της τιμής των χαλκοσωλήνων και άλλων μεταβλητών ελέγχου κατά τη διάρκεια της σύμπραξης. Βάσει των εκτιμήσεων αυτών, η τιμή κατά την περίοδο που έπεται της σύμπραξης εκτιμάται με βάση την υπόθεση ότι οι συζητήσεις συνεχίζονταν και εν συνεχεία συγκρίνεται με τη διαπιστωθείσα τιμή μετά την έρευνα της Επιτροπής για τη σύμπραξη, από τον Απρίλιο του 2001 έως το Δεκέμβριο του 2002. Τα κυριότερα συμπεράσματα της έκθεσης ΙΜΙ-ΝΕΡΑ είναι τα εξής: «*Η μεγαλύτερη αύξηση της τιμής που καταλογίζεται στη σύμπραξη κυμαίνεται, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, από[...] % έως [...] %, αναλόγως του κριτηρίου που χρησιμοποιήθηκε. Εντούτοις, όλες οι εκτιμώμενες αυξήσεις είναι ασήμαντες από στατιστική άποψη· συνεπώς υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η σύμπραξη να μην είχε καμία επίπτωση επί των τιμών...».*

- (625) Η ΙΜΙ διαβίβασε στην Επιτροπή μια άλλη έκθεση με τίτλο «Χρηματοοικονομική απόδοση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της ΙΜΙ plc στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων κατά την περίοδο 1989-2001» («Financial performance of IMI plc's Copper plumbing tube Business 1989-2001»). Η έκθεση υποστηρίζει ότι παρά το γεγονός ότι, κατά την περίοδο 1989-2001, το δηλωθέν εμπορικό κέρδος της ΥCT, το 1992 [...], ενώ το 1996 [...], τα αριθμητικά αυτά στοιχεία δεν είναι αντιπροσωπευτικά για την απόδοση των δραστηριοτήτων της ΙΜΙ στον τομέα των χαλκοσωλήνων. [Περιληπτική αναφορά οικονομικών πληροφοριών που παρέσχε η ΙΜΙ]. Η Outokumpu πρόβαλε ανάλογα επιχειρήματα για να εξηγήσει τη χαμηλή αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων της στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων.

Η άποψη της Επιτροπής

Γενικές εκτιμήσεις

- (626) Η Επιτροπή τονίζει ότι, αντίθετα από την ερμηνεία που δίνει η ΚΜΕ στη νομολογία, η πραγματική επίπτωση μιας παράβασης στην αγορά δεν συνιστά το βασικό κριτήριο για την εκτίμηση της σοβαρότητάς της, αλλά μόνον ένα από τα τρία: τη φύση, την πραγματική επίπτωση και τη γεωγραφική αγορά (βλ. αιτιολογική σκέψη (606)). Με βάση κάθε ένα από τα στοιχεία αυτά, η παράβαση σταθμίζεται για τη σοβαρότητά της. Εξάλλου, ανεξάρτητα από τη διαπίστωση της Επιτροπής ότι η παράβαση είχε περιοριστικό αποτέλεσμα, το γεγονός ότι είχε περιοριστικό σκοπό που εκ φύσεως ήταν πολύ σοβαρός πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να αποτελεί σημαντικότερο παράγοντα για το χαρακτηρισμό της παράβασης ως «πολύ σοβαρής» εκ μέρους της Επιτροπής σε σχέση με παράγοντες που αφορούν τις επιπτώσεις της παράβασης. Το αποτέλεσμα που μπορεί να είχε μια συμφωνία ή μια εναρμονισμένη πρακτική σε κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού δεν αποτελεί καθοριστικό κριτήριο για την εκτίμηση του προσήκοντος ύψους του προστίμου. Όπως επιβεβαιώνεται από τη

νομολογία, τα στοιχεία που αφορούν τη σχετική με την πρόθεση πτυχή και συνεπώς το σκοπό μιας συμπεριφοράς μπορεί να έχουν πράγματι μεγαλύτερη σημασία από εκείνα που αφορούν τα αποτελέσματά της, «ιδίως όταν αφορούν σοβαρές καθεαυτές παραβάσεις, όπως είναι ο καθορισμός των τιμών και η κατανομή των αγορών».⁹⁴³

- (627) Το Πρωτοδικείο έκρινε στην υπόθεση ADM, η ότι «επομένως, αφενός, στην περίπτωση συμπράξεων για τις τιμές πρέπει να διαπιστωθεί ότι οι συμφωνίες επέτρεψαν πράγματι στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να φθάσουν σε επίπεδο τιμών εμπορικών συναλλαγών ανώτερο αυτού που θα ίσχυε αν δεν υπήρχε η σύμπραξη⁹⁴⁴». Δεν είναι αναγκαίο να προσδιορίσει η Επιτροπή αναλυτικά από ποσοτική άποψη το εύρος απόκλισης των πραγματικών τιμών σε σχέση με τις τιμές που θα είχαν ενδεχομένως εφαρμοστεί σε περίπτωση απουσίας των ρυθμίσεων. Η απόκλιση αυτή δεν είναι πάντοτε δυνατό να υπολογιστεί αξιόπιστα, δεδομένου ότι διάφοροι εξωτερικοί παράγοντες μπορεί να επηρεάσουν ταυτόχρονα την εξέλιξη της τιμής του προϊόντος καθιστώντας εξαιρετικά δυσχερή τη συναγωγή συμπερασμάτων όσον αφορά τη σχετική σημασία κάθε πιθανής αιτιώδους συνάφειας. Πράγματι, η δυσχέρεια αυτή είναι προφανής στα επιχειρήματα των συμβαλλόμενων σχετικά με τους διαφορετικούς παράγοντες που επηρέασαν το επίπεδο των τιμών και επιτείνεται από τη μεγάλη χρονική διάρκεια της παράβασης.
- (628) Παρά το ότι ορισμένα στοιχεία του φακέλου επιτρέπουν τη σχολαστική εκτίμηση της επίπτωσης της σύμπραξης στις τιμές, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, είναι αδύνατον να προσδιορίσει η Επιτροπή επακριβώς τον τρόπο με τον οποίο θα είχαν εξελιχθεί οι τιμές χωρίς τη σύμπραξη καθ' όλη τη διάρκεια της παράβασης. Όπως κρίθηκε στην υπόθεση ADM⁹⁴⁵, το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες πληροφορούσαν τους άλλους παραγωγούς σχετικά με τους όγκους των πωλήσεών τους και τα επίπεδα των τιμών μπορούσε να επηρεάσει τη συμπεριφορά τους στη σύμπραξη και στην αγορά.
- (629) Η Επιτροπή παρατηρεί εξάλλου ότι οι ρυθμίσεις δεν αποσκοπούσαν μόνο στην αύξηση των τιμών, αλλά επίσης είχαν σκοπό να παρεμποδίσουν, ιδίως, την πτώση των τιμών σε ρυθμό που υπαγόρευαν οι δυνάμεις της αγοράς. Πράγματι, βασικός στόχος των μέτρων πειθαρχίας που επέβαλαν οι κανόνες της σύμπραξης ήταν να επηρεαστούν οι τιμές μέσω των περιορισμών του όγκου και του καθορισμού τιμών στόχων. Από εκτιμήσεις στις οποίες προέβησαν την εποχή εκείνη άτομα που εμπλέκονταν στις ρυθμίσεις, καθώς και από ορισμένα άλλα στοιχεία, προκύπτει ότι οι τιμές ήταν υψηλότερες από εκείνες που θα ίσχυαν σε κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού. Το δεδομένο αυτό μαζί με άλλες εξηγήσεις που δόθηκαν στις αιτιολογικές σκέψεις (451)-(453) και (509) επιτρέπουν το συμπέρασμα ότι οι ρυθμίσεις εφαρμόστηκαν.
- (630) Για να αμφισβητήσουν την ύπαρξη σημαντικής επίπτωσης στην αγορά, οι συμβαλλόμενοι προέβαλαν δύο είδη επιχειρημάτων: σύμφωνα με το πρώτο, οι ρυθμίσεις δεν είχαν καμία επίπτωση στις τιμές (ούτε οδήγησαν σε αυξήσεις των τιμών), ενώ, σύμφωνα με το δεύτερο, οι ρυθμίσεις δεν ήταν κερδοφόρες για τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις.

⁹⁴³ Υπόθεση T-141/94 *Thyssen Stahl κατά Επιτροπής* Συλλογή [1999], σ. II-347, σκέψεις 635-636.

⁹⁴⁴ Υπόθεση T-224/00, *Archer Daniels Midland Company και λοιποί κατά Επιτροπής*, απόφαση της 9^{ης} Ιουλίου 2003 [δεν δημοσιεύτηκε ακόμα στη Συλλογή], σκέψη 151.

⁹⁴⁵ *Archer Daniels Midland Company και λοιποί κατά Επιτροπής* ό.α.σκέψη 279.

- (631) Ορισμένοι συμβαλλόμενοι υποστήριξαν το πρώτο είδος επιχειρημάτων με τις οικονομικές ή οικονομετρικές μελέτες που αναφέρθηκαν στις αιτιολογικές σκέψεις (611) και (624). Από εννοιολογική άποψη, πρέπει να σημειωθεί ως προκαταρκτική παρατήρηση ότι, σύμφωνα με τη νομολογία, ο αντίκτυπος μιας σύμπραξης δεν πρέπει να υπολογίζεται στο επίπεδο μιας επιχείρησης ούτε καν μιας ομάδας επιχειρήσεων, αλλά στο επίπεδο ολόκληρης της σύμπραξης. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει πράγματι αποφανθεί ότι: *«τέλος, αποφαινόμενο επί της συνεκτιμήσεως των αποτελεσμάτων της παραβάσεως, το Πρωτοδικείο δεν υποχρεούτο να εξετάσει την ατομική συμπεριφορά των επιχειρήσεων, άπαξ, όπως ορθώς επεσήμανε στη σκέψη 280, τα αποτελέσματα που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της τάξεως μεγέθους των προστίμων δεν είναι εκείνα που προκύπτουν από την πραγματική συμπεριφορά την οποία ισχυρίζεται ότι ακολούθησε μια επιχείρηση, αλλά εκείνα που προκύπτουν από την όλη παράβαση στην οποία συμμετέσχε»*.⁹⁴⁶ Θα πρέπει επομένως να συναχθεί ότι μια έκθεση η οποία εξετάζει τις επιπτώσεις μιας σύμπραξης μόνο σε μια ή σε ορισμένες επιχειρήσεις δεν πληροί τις απαιτήσεις που ορίζει η νομολογία και, προς τούτο, δεν μπορεί να είναι καταληκτική. Τούτο ισχύει και για άλλα επιχειρήματα που προέβαλαν οι άλλοι συμβαλλόμενοι σχετικά με τις επιπτώσεις που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν σε ατομικό επίπεδο.

Η επίπτωση στις τιμές

- (632) Παρά το ανωτέρω σκεπτικό η Επιτροπή εξέτασε προσεκτικά πηγές πληροφοριών για να αποτιμήσει τις επιπτώσεις που είχαν σχετικά με τις τιμές στις αγορές οι συμφωνίες της σύμπραξης. Πρώτον, αντιπαρέβαλε δηλώσεις διευθυντικών στελεχών, σχετικά με τις επιπτώσεις της παράβασης επί των τιμών σε διάφορες χρονικές στιγμές, με την πραγματική εξέλιξη των τιμών, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισαν οι συμβαλλόμενοι. Δεύτερον, η Επιτροπή ερεύνησε προσεκτικά τα οικονομετρικά αποδεικτικά στοιχεία (ήτοι την έκθεση ΚΜΕ- NERA και την έκθεση IMI-NERA) που υπέβαλαν οι συμβαλλόμενοι.
- (633) Βάσει της εκτίμησης αυτής, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, όσον αφορά τις τιμές, οι ρυθμίσεις ήταν αποτελεσματικές, τουλάχιστον για ορισμένο χρονικό διάστημα. Παρά το γεγονός ότι στις περισσότερες αγορές μπορούν να εντοπισθούν αξιοσημείωτες επιπτώσεις στις τιμές, από τα στοιχεία προκύπτει ότι οι σοβαρότερες συνέπειες της παράβασης διαπιστώθηκαν στη γερμανική αγορά και συγκεκριμένα στις κατηγορίες προϊόντων Cuprotherm και WICU.
- (634) Για να αποτιμηθούν οι συνέπειες, θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι οι παραγωγοί χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων οι οποίοι συμμετείχαν στις ρυθμίσεις, στο ζενίθ της οικονομικής τους δραστηριότητας, έλεγχαν το 84,6 % της συνολικής αγοράς ΕΟΧ. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν περιέλαβε, κατ' αρχήν, στην ανάλυσή της εθνικές συμφωνίες, το αριθμητικό αυτό στοιχείο είναι υποτιμημένο. Στην πραγματικότητα, σύμφωνα με τους συμβαλλόμενους, διάφοροι «ανταγωνιστές» συμμετείχαν σε εθνικές συμπράξεις στις οποίες συχνά συμμετέχουν και διανομείς (για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. αιτιολογικές σκέψεις (105) και (105)).
- (635) Η Επιτροπή συνάγει, ως εκ τούτου, ότι, κατά την περίοδο 1989-2001, οι τιμές των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων εξελίχθηκαν διαφορετικά από ό,τι θα

⁹⁴⁶ Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά *Anic Partecipazioni SpA*, ό.α., σκέψη 152.

συνέβαινε με ένα καθαρά ανταγωνιστικό σενάριο (δηλαδή εάν δεν υπήρχε η σύμπραξη).

- (636) Θα πρέπει να υπομνηστεί ότι η Wieland παραδέχθηκε ότι οι τιμές ορίζονταν στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, ελαφρά ανώτερο από τις υποθετικές ανταγωνιστικές τιμές (βλ. αιτιολογική σκέψη (616)). Η Wieland παραδέχθηκε επίσης ότι, για ορισμένες χρονικές περιόδους, οι τιμές έφθασαν ακόμη και σε ανταγωνιστικά επίπεδα λόγω της αναστολής των συμφωνιών (βλ. αιτιολογική σκέψη (614)). Η ΚΜΕ και η Outokumpu παραδέχονται την ύπαρξη κάποιας επίπτωσης, έστω και περιορισμένης (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (609) και (612)). Η έκθεση ΚΜΕ-NERA κατέληγε στο συμπέρασμα ότι οι τιμές που εφάρμοζε η ΚΜΕ AG για τους σωλήνες WICU και Curotherm είχαν αυξηθεί λόγω των επαφών της εταιρείας με ανταγωνιστές (βλ. αιτιολογική σκέψη (611)).
- (637) Πολλά στοιχεία του φακέλου αποδεικνύουν, πράγματι, ότι οι ρυθμίσεις εφαρμόζονταν, τουλάχιστον για ορισμένο χρονικό διάστημα.
- (638) Σύμφωνα με στέλεχος που συμμετείχε στις συσκέψεις ανώτατου επιπέδου, η σύμπραξη υπήρξε άκρως αποδοτική από το 1988 μέχρι τα μέσα του 1995 (βλ. αιτιολογική σκέψη (212)). Σύμφωνα με τις εξηγήσεις του, κατά την αναφερθείσα περίοδο, οι ρυθμίσεις οδήγησαν σε αύξηση του περιθωρίου μετατροπής στο Βέλγιο μεγαλύτερη από 30%. Στη Γερμανία, υπολογίζεται ότι, στα τέλη του 1995, τα πρόσθετα κέρδη που πραγματοποίησαν, συνεπεία των ρυθμίσεων, οι τοπικοί παραγωγοί σωλήνων SANCO ανήλθαν σε 1 ευρώ/κιλό περίπου. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, κατά την ίδια περίοδο, διπλασιάστηκε το περιθώριο μετατροπής.⁹⁴⁷ Σύμφωνα με τη Mueller, κατά την περίοδο από τον Απρίλιο μέχρι το Νοέμβριο του 1994, ο καθορισμός τιμών εκ μέρους των συμβαλλομένων οδήγησε σε συνολική αύξηση της τιμής των χαλκοσωλήνων της τάξης του 60% περίπου (βλ. αιτιολογική σκέψη (276)).⁹⁴⁸ Όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο, η αύξηση αυτή είναι σύμφωνη με την αύξηση της τιμής που παρατηρήθηκε εμπειρικά. Έτσι π.χ., η έκθεση IMI-NERA αναφέρει ότι, στο Ηνωμένο Βασίλειο, η τιμή για τις συναλλαγές της IMI αυξήθηκε από [...] λίρες Αγγλίας ανά χιλιόγραμμο τον Απρίλιο του 1994 σε [...] λίρες Αγγλίας ανά χιλιόγραμμο το Νοέμβριο του 1994· τούτο αντιστοιχεί σε ποσοστιαία αύξηση της τιμής, μεταξύ Απριλίου-Νοεμβρίου 1994, ίση με [...] %. Εάν επεκτείνουμε ελαφρώς την εξεταζόμενη περίοδο από το Νοέμβριο του 1993 έως τον Απρίλιο του 1995, οι τιμές αυξήθηκαν από [...] λίρες Αγγλίας ανά χιλιόγραμμο σε [...] λίρες Αγγλίας ανά χιλιόγραμμο, πράγμα που ισοδυναμεί με ποσοστιαία αύξηση της τάξης του [...]%. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι μία γενική αύξηση της τιμής των χαλκοσωλήνων κατά 60% περίπου, όπως επιβεβαίωσε η Mueller, αντιστοιχεί κατά προσέγγιση σε διπλασιασμό του περιθωρίου μετατροπής, σύμφωνα και με τις δηλώσεις του στελέχους που συμμετείχε κατά το παρελθόν στις συσκέψεις ανώτατου επιπέδου. Το εν λόγω στέλεχος στήριξε τις δηλώσεις του σε όσες πληροφορίες θυμόταν απαντώντας στις ερωτήσεις που του τέθηκαν στη διάρκεια προφορικής συνέντευξης· η μαρτυρία του, ωστόσο, δεν μπορεί να θεωρηθεί αναξιόπιστη μόνο και μόνο επειδή δεν θυμόταν την ακριβή αύξηση της τιμής ή τη συγκεκριμένη περίοδο κατά την οποία ο καθορισμός των τιμών είχε ευνοϊκά αποτελέσματα. Με εξαίρεση την IMI και την ΚΜΕ, οι συμβαλλόμενοι δεν αμφισβήτησαν ουσιαστικά τις αυξήσεις των

⁹⁴⁷ Βλ. 33432, 33433.

⁹⁴⁸ Βλ. 15951.

τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο όπως περιγράφονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων. Έκπληξη προκαλεί η αμφισβήτηση εκ μέρους της IMI, δεδομένου ότι ήταν η εταιρεία η οποία πρότεινε την ανάληψη συγκεκριμένης δράσης για τον καθορισμό των τιμών, η οποία και υλοποιήθηκε επιτυχώς (βλ. αιτιολογική σκέψη (276)). Η μελέτη της ΚΜΕ δεν ασχολείται με τη συγκεκριμένη εξέλιξη των τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο ούτε προβαίνει σε σχετική ανάλυση. Εξάλλου, η Boliden κατά την προφορική διαδικασία ανέφερε ότι επιβεβαίωσε τις δηλώσεις του υπαλλήλου της που συμμετείχε κατά το παρελθόν στις συσκέψεις της σύμπραξης. Η Επιτροπή θεωρεί, κατά συνέπεια, ότι αποδεικνύεται ότι το 1994 οι τιμές στο Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκαν συνολικά από [...] % έως [...] %, λόγω των διενεργηθεισών συζητήσεων. Η Επιτροπή παρατηρεί, εξάλλου, ότι παρά το γεγονός ότι, μετά την τελευταία σύσκεψη της άνοιξης του 1994 η οποία περιγράφεται στο μέρος Δ', δεν πραγματοποιήθηκε ενδεχομένως καμία σύσκεψη ανάμεσα στη διευρυμένη ομάδα παραγωγών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η άνοδος των τιμών στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου συνεχίστηκε τουλάχιστον μέχρι τον Απρίλιο του 1995.

- (639) Σε ανάλυση που πραγματοποιήθηκε την περίοδο εκείνη από επιχειρηματικούς κύκλους, συγκεκριμένα στις 10.06.1998 (αιτιολογικές σκέψεις (179), (180) και (320)), διαπιστώθηκε ότι, κατά το πρώτο πεντάμηνο του 1998, τα «πρόσθετα κέρδη» της γερμανικής αγοράς αυξήθηκαν, κατά μέσο όρο, κατά 30 DEM, - % kg.⁹⁴⁹ Βάσει αυτής της αύξησης, υπολογίζεται ότι, κατά την εν λόγω χρονική περίοδο, ο όμιλος ΚΜΕ είχε πραγματοποιήσει στη Γερμανία πρόσθετα κέρδη ύψους 3,9 εκατ. γερμανικών μάρκων. Κατά την άποψη της Επιτροπής, τα «πρόσθετα κέρδη» πρέπει να ερμηνευθούν ως κέρδη από αυξημένα έσοδα και όχι ως χρηματοοικονομικά κέρδη.
- (640) Από τον Ιούλιο του 1997, τα «πρόσθετα κέρδη» στη Γερμανία αυξήθηκαν κατά 70,- % kg γερμανικά μάρκα περίπου έτσι ώστε «τα πρόσθετα κέρδη να είναι κατ' ουσίαν ακόμη υψηλότερα»⁹⁵⁰. Υπολογιζόμενα με βάση «μόνο 30 D[E]M % kg», τα πρόσθετα κέρδη που πραγματοποίησε η Wieland ανήλθαν σε 1,54 εκατ. γερμανικά μάρκα. Εκτιμάται ότι, στη Γαλλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, η κατάσταση από την άποψη των κερδών, δηλαδή τα «πρόσθετα κέρδη», ήταν λίγο πολύ αντίστοιχη με της Γερμανίας, ενώ τα κέρδη ήταν ελαφρά χαμηλότερα στις Κάτω Χώρες και πολύ χαμηλότερα στην Ισπανία (για την οποία η Wieland επεσήμανε την ανάγκη να καλυφθεί η διαφορά).⁹⁵¹ Με βάση τις ανοδικές τιμές, εκτιμάται ότι η ΗΜΕ πραγματοποίησε πρόσθετα κέρδη ύψους 11 εκατ. γερμανικών μάρκων το 1998 σε σύγκριση με το 1997 επί όγκου 15.000 τόνων ετησίως.⁹⁵²
- (641) Σε εσωτερικό υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 10 Ιουνίου 1998 αναφέρεται: «Κατάσταση από άποψη τιμών: μετά τις εσωτερικές μας διαπιστώσεις τον Ιούνιο του '97, οι τιμές αυξήθηκαν κατά μέσο όρο 70 D[E]M στις πέντε αγορές στόχους... Πολύ μεγάλες είναι οι διαφορές μεταξύ Ισπανίας και Ηνωμένου Βασιλείου· 100 D[E]M περίπου.» Η ΚΜΕ αμφισβητεί το ότι η αύξηση σχετίζεται με τη σύμπραξη (βλ. αιτιολογική σκέψη (610)). Προς υποστήριξη αυτού, η ΚΜΕ επισημαίνει ότι κατά τη διάρκεια αυτή δεν συμμετείχε σε συσκέψεις ΕΟΠΝ. Η Επιτροπή επισημαίνει, ωστόσο, ότι το υπόμνημα της Wieland χρονολογείται από τις 10 Ιουνίου 998, την

---

⁹⁴⁹ Βλ. 8602.

⁹⁵⁰ Βλ. 8602.

⁹⁵¹ Βλ. 8603.

⁹⁵² Βλ. 8604.

επομένη της σύσκεψης μεταξύ Wieland και ΚΜΕ, και, σύμφωνα με τη Wieland, πρόκειται για τα πρακτικά εκείνης της σύσκεψης (βλ. αιτιολογική σκέψη (179) και (225)). Εξάλλου, σύμφωνα με την ΚΜΕ, η ΗΜΕ εμπλέκετο σε εθνική σύμπραξη που συνδεόταν με τις Κάτω Χώρες (βλ. αιτιολογική σκέψη (488)). Αυτό θα μπορούσε να εξηγήσει, γιατί η Wieland περιέλαβε στο υπόμνημά της ανάλυση των κερδών που είχε η ΗΜΕ από τη σύμπραξη. Ένας άλλος λόγος θα μπορούσε να είναι το ότι η ΗΜΕ επωφεληθήκε από τις ρυθμίσεις σύμπραξης άλλων οι οποίες κάλυπταν ή επηρέαζαν τις χώρες Μπενελούξ.

(642) Σημειώσεις υπαλλήλου της Mueller της ίδιας περιόδου (βλ. αιτιολογική σκέψη (334)) επιβεβαιώνουν αυτές τις αυξήσεις των τιμών.⁹⁵³ Τα περιθώρια μετατροπής⁹⁵⁴ αυξήθηκαν μεταξύ Ιουλίου 1997 και Οκτωβρίου 1998 με τον ακόλουθο τρόπο:

- Γερμανία: από 145 έως 200 (γερμανικοί σωλήνες SANCO), από 75 έως 170 (ευρωπαϊκοί SANCO), από 60 έως 140 (εισαγωγείς)· εξάλλου, συμφωνήθηκε στρατηγική για περαιτέρω αύξηση των τιμών μεταξύ 30 και 45.
- Γαλλία: από 103 ή 92 έως 177-187 (TMX), από 75 έως 173-187 (ευρωπαϊκοί SANCO), από 67 έως 141-164 (μη SANCO)· εξάλλου, συμφωνήθηκε στρατηγική για περαιτέρω αύξηση των τιμών μεταξύ 3 και 23.
- Κάτω Χώρες: από 150 έως 196 (ΚΜΕ), από 145 έως 170-186 (άλλοι)· εξάλλου, συμφωνήθηκε στρατηγική για περαιτέρω αύξηση των τιμών μεταξύ 24 και 29.
- Ισπανία: από 141 έως 134-155 (ΚΜΕ), από 81 έως 128 -155(ΟΚC), από 65 έως 120 (άλλοι)· εξάλλου, συμφωνήθηκε στρατηγική για περαιτέρω αύξηση των τιμών μεταξύ 15 και 45.
- Ηνωμένο Βασίλειο: από 175 έως 230-247 (παραγωγί ΗΒ), από 160 έως 201-225 (άλλοι)· εξάλλου, συμφωνήθηκε στρατηγική για περαιτέρω αύξηση των τιμών μεταξύ 10 και 24.

(643) Σημειώσεις της ΧΑΛΚΟΡ (βλ. αιτιολογική σκέψη (337)) επιβεβαιώνουν τις προγραμματισμένες αυξήσεις τιμών, όσον αφορά για παράδειγμα τη Γερμανία «π.χ. για την ΚΜΕ ... από 200 σε 230».⁹⁵⁵

(644) Υπολογισμοί των πρόσθετων κερδών για το 1998 που έγιναν την ίδια περίοδο επιβεβαιώνουν σημαντικά πρόσθετα κέρδη (για περαιτέρω εξηγήσεις βλ. αιτιολογική

---

⁹⁵³ Για περισσότερες λεπτομέρειες, αναφορά στις σημειώσεις γίνεται στα σημεία 0232-0248, ενώ στη συνοπτική παρουσίαση που υπέβαλε η Mueller στο σημείο 0226-0230.

⁹⁵⁴ Όπως εξηγήθηκε ανωτέρω στο Fn 571: «Περιθώριο» σημειώνεται «καθαρή τιμή πώλησης πριν από την έκπτωση διακανονισμού μείον το κόστος της πρώτης ύλης (δηλ. τιμή του χαλκού) και ένα μικρό πριμ (επιδότηση) που καλύπτει τη χρηματοδότηση και το αγοραστικό κόστος για την αγορά του χαλκού. Τα εμφανιζόμενα περιθώρια εκφράζονται σε γερμανικά μάρκα ανά 100 kg του δημοφιλέστερου χαλκοσωλήνα (15 x 1στη Γερμανία, στην Ισπανία, Κάτω Χώρες)· 14 x 1στη Γαλλία, και 15 x 0.7 στο Ηνωμένο Βασίλειο). Τέθηκαν ως τα ενδεδειγμένα περιθώρια που πρέπει να λάβουν οι συμμετέχοντες αφού εφαρμόσουν όλες τις εκπτώσεις και τις μειώσεις, εκτός από την έκπτωση πληρωμής, και βασίζονται σε τιμή του χαλκού LME συν 100 USD (17 DEM) ανά 100 kg. Υπήρχε η πρόθεση τα εν λόγω περιθώρια να είναι τα χαμηλότερα που διατίθενται στην αγορά (δηλ. ένα «κατώτατο όριο» για τα περιθώρια που θα έπρεπε να λάβουν οι συμμετέχοντες).» Βλ. 0227.

⁹⁵⁵ Βλ. 23418.

σκέψη (643)). Όσον αφορά τη Γερμανία, «η ΚΜΕ... κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς...[και επομένως], όσον αφορά τα έσοδα, αντλεί το μεγαλύτερο όφελος, σε απόλυτους όρους, από το ικανοποιητικό επίπεδο της εφαρμοζόμενης τιμής». Λαμβάνοντας ως βάση την υπόθεση βελτίωσης των εσόδων «μόλις κατά 50 D[Ε]Μ/kg», όπως «ασφαλώς» συνέβη το «98 σε σύγκριση με το 97» οι «πραγματικές της ποσότητες» το «98 [,] επέτρεψαν στην ΚΜΕ να αυξήσει τα έσοδά της κατά 30 εκατ. D[Ε]Μ περίπου, ενώ εμείς σημειώσαμε αύξηση μόλις 9 εκατ. D[Ε]Μ». Καθίσταται επιπλέον σαφές ότι οι συμβαλλόμενοι έλαβαν τη συνειδητή απόφαση να αυξήσουν τις τιμές διακινδυνεύοντας την απώλεια ορισμένων μεριδίων αγοράς: «Συνεπώς, η πρότασή μας όσον αφορά τους νέους συμμετέχοντες είναι η εξής: θα πρέπει να συνεχίσουμε [...]. Τούτο είναι σαφώς καλύτερο από το να διακινδυνεύσουμε όλα όσα έχουμε επιτύχει μέχρι σήμερα [...]. Τούτο θα πρέπει να καταστεί σαφές σε όλους τους συμμετέχοντες λαμβάνοντας υπόψη τα εκατομμύρια που κερδήθηκαν, όπως προαναφέρθηκε, ιδίως από τον όμιλο ΚΜΕ, ο οποίος ήταν και εξακολουθεί να είναι εκείνος που έχει τη δυνατότητα να αντλήσει από την όλη διαδικασία το μεγαλύτερο όφελος σε απόλυτους όρους (βλ. αιτιολογική σκέψη (349)).

(645) Σύμφωνα με την ανάλυση της αγοράς της Wieland, το επιτευχθέν ύψος της τιμής, βάσει του οποίου κάθε συμμετέχων ήταν σε θέση να κερδίσει «μερικά ακόμη εκατομμύρια», στις 15 Ιανουαρίου 1999 ήταν ως εξής (βλ. αιτιολογική σκέψη (349)): Γερμανία: 209 (γερμανικοί σωλήνες SANCO), 164 (DVGW)· Γαλλία: 177· Κάτω Χώρες: 204· Ισπανία: 160· Ηνωμένο Βασίλειο: 193.

(646) Τα στοιχεία που συγκέντρωσε η ΚΜΕ σχετικά με τις πωλήσεις του 1998⁹⁵⁶ τείνουν να επιβεβαιώσουν την ανάλυση της Wieland (βλ. αιτιολογική σκέψη (365)). Πρώτον, η ανάλυση των «βιομηχανικών αποτελεσμάτων» της ΚΜΕ φανερώνει ότι, το 1998, ο όμιλος ΚΜΕ είναι μακράν εκείνος που επωφελήθηκε περισσότερο από την κατάσταση των τιμών στην αγορά. Επίσης, η IMI, η Mueller, η Wieland και η ΧΑΛΚΟΡ, φαίνεται ότι άντλησαν κέρδη από την κατάσταση των τιμών.⁹⁵⁷ Στις αγορές που βρίσκονταν στο επίκεντρο των ρυθμίσεων, το περιθώριο αγοράς για τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση, εκφρασμένο σε («ευρώ % kg» και «υπολογιζόμενο χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι προμήθειες και τα περιθώρια» είχε ως εξής:⁹⁵⁸

- Γερμανία: [...] (όμιλος ΚΜΕ), [...] (Wieland), [...] (BCZ), [...] (OTK), [...] (IMI), [...] (Mueller), [...] (BMA), [...] (HME), [...] (ΧΑΛΚΟΡ)·

- Γαλλία: [...] (όμιλος ΚΜΕ), [...] (Wieland), [...] (BCZ), [...] (OTK), [...] (IMI), [...] (Mueller), [...] (BMA), [...] (HME), [...] (ΧΑΛΚΟΡ)·

- Κάτω Χώρες: [...] (όμιλος ΚΜΕ), [...] (Wieland), [...] (BCZ), [...] (OTK), [...] (IMI), [...] (Mueller), [...] (BMA), [...] (HME)·

- Ισπανία: [...] (όμιλος ΚΜΕ), [...] (άλλοι)·

- Ηνωμένο Βασίλειο: [...] (όμιλος ΚΜΕ), [...] (IMI), [...] (Mueller), [...] (άλλοι).

⁹⁵⁶ Βλ. 7374-7385.

⁹⁵⁷ Βλ. 7384.

⁹⁵⁸ Βλ. 7377-7379.

(647) Το 1999 και το 2000, σύμφωνα με πληροφορίες για την αγορά τις οποίες προσκόμισε η ΚΜΕ, το περιθώριο μετατροπής εξερίχθη ως εξής (σε «D[E]M 0/0 kg»):⁹⁵⁹

1999	D (SANCO), ΚΜΕ/WW	D EURO SANCO	D πλην- SANCO	F ΚΜΕ/TMX	F ΙΜΙ και άλλοι	F BCZ και άλλοι	NL ΚΜΕ/EMT	NL ΟΤΚ και άλλοι	NL ΒΜΑ και άλλοι	E ΚΜΕ και άλλοι	E ΗΜΕ και άλλοι	E ΟΤΚ	UK ΚΜΕ/Εισαγωγείς	UK ΙΜΙ	UK ΟΤΚ/Wednesbury
02	[..]	[..]	[..]	[..]		[..]	[..]	[..]		[..]	[..]		[..]	198	
03	[..]	[..]	[..]	[..]		[..]	[..]	[..]		[..]	[..]		[..]	[..]	[..]
04	[..]	[..]	[..]	[..]		[..]	[..]	[..]		[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
06	[..]	[..]	[..]	[..]		[..]	[..]	[..]		[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
07	[..]	[..]	[..]	[..]		[..]	[..]	[..]	[..]	[..]		[..]	[..]	[..]	[..]
09	[..]	[..]	[..]	[..]		[..]	[..]	[..]	[..]				[..]	[..]	
11	[..]	[..]	[..]	[..]		[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	
2000															
01	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	
05	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	
06	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]		[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	
07	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	
12	[..] 960	[..] 961													

(648) Ωστόσο, στις αρχές Οκτωβρίου 2000 (βλ. αιτιολογική σκέψη (406)), η Wieland διευκρίνισε ⁹⁶² ότι «οι στόχοι που έχουμε θέσει (ήτοι, για τους SANCO® Γερμανίας, τιμές υψηλότερες των 200 D[E]M /kg ενδέχεται να μην επιτευχθούν με την απλή δεικτοδότηση. Θα ακολουθήσει συνεπώς ένας νέος τιμοκατάλογος στο τέλος του έτους. Ταυτόχρονα, επιτυχημένες ήταν οι αυξήσεις των τιμών στην Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο: «Στις 5.9.2000, η Outokumpu κυκλοφόρησε νέο τιμοκατάλογο στην ισπανική αγορά. Ακολουθήσαμε αυτό το νέο τιμοκατάλογο και την τροποποιημένη διάρθρωση των εκπτώσεων. Όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε, το ίδιο έπραξαν και οι ανταγωνιστές μας. Ανάλογα με το στάδιο εμπορίας, οι εκπτώσεις κυμαίνονται σήμερα μεταξύ 46 και 52%... Δεν χορηγούνται πλέον μπόνους... Ηνωμένο Βασίλειο: στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο κατάλογος 7 κυκλοφόρησε στην αγορά στα τέλη Σεπτεμβρίου. Ο κατάλογος 8 θα δημοσιευθεί ενδεχομένως τον Οκτώβριο. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, με εξαίρεση τη Mueller, οι ανταγωνιστές ακολούθησαν αυτή την εξέλιξη. Η Mueller αφήνει στον εαυτό της μεγαλύτερα χρονικά περιθώρια».⁹⁶³

⁹⁵⁹ Βλ. 7030-7047.

⁹⁶⁰ Για εξηγήσεις και για την προέλευση αυτού του αριθμητικού στοιχείου, βλ. αιτιολογική σκέψη (650).

⁹⁶¹ Για εξηγήσεις και για την προέλευση αυτού του αριθμητικού στοιχείου, βλ. αιτιολογική σκέψη (650).

⁹⁶² Βλ. 22236-22252 (συμπεριλαμβανομένων των επισυναπτόμενων πινάκων).

⁹⁶³ Βλ. 22237, 22238.

- (649) Ήδη από τα μέσα Οκτωβρίου⁹⁶⁴ αναφέρθηκαν επιτυχίες από την Ισπανία, τη Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γερμανία (αιτιολογική σκέψη (411)): «*Ισπανία: τις τελευταίες εβδομάδες μπορέσαμε να πλησιάσουμε πολύ περισσότερο τις τιμές-στόχους που είχαμε θέσει στην Ισπανία. Η μεγαλύτερη έκπτωση είναι 52%. Εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι στο τέλος του έτους θα φθάσουμε στο αριθμητικό στοιχείο αναφοράς των 100 ευρώ... Γαλλία: η AFNOR ασχολείται πλέον με την κατηγορία των ημίσκληρων σωλήνων. Προγραμματίζονται συζητήσεις με τους Γάλλους παραγωγούς, καθώς και με τη Mueller, για την οποία γνωρίζουμε ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορεί ούτε είναι διατεθειμένη να προσφέρει ημίσκληρους σωλήνες. Η τιμή αναφοράς ανέρχεται πλέον στα 90 ευρώ περίπου (ανώτατη έκπτωση 66%), οπότε υπάρχουν και εδώ ικανοποιητικές πιθανότητες να φθάσουμε μέχρι το τέλος του έτους τα 100 ευρώ. Ηνωμένο Βασίλειο: έχει ήδη επιτευχθεί το όριο των 100 ευρώ... Γερμανία: η τιμή αναφοράς για τους σωλήνες μη SANCO είναι 153 D[E]M· για τους σωλήνες SANCO, έχει ήδη επιτευχθεί το όριο των 200 D[E]M. Θα προσπαθήσουμε να αυξήσουμε το επίπεδο της τιμής κατά 50 D[E]M/100kg μέσω των δεικτών τιμών, καθώς και μέσω ενός νέου τιμοκαταλόγου»⁹⁶⁵.*
- (650) Στη συνοπτική παρουσίαση της ΚΜΕ «Νέος τιμοκατάλογος 2001- εισαγωγή στην αγορά» («New pricelist 2001 – introduction into the market) συνοψίζεται η στρατηγική των συμβαλλομένων (βλ. αιτιολογική σκέψη (418)) και αναφέρονται οι συνέπειες της εξέλιξης των τιμών. Σύμφωνα με τις αναλύσεις, η «προστιθέμενη αξία», μεταξύ 23^{ης} Αυγούστου 2000 και Δεκεμβρίου 2000, εξελίχθηκε (με την εφαρμογή του νέου τιμοκαταλόγου) ως εξής: Από [...] kg σε [...]kg στην κατηγορία «%», και από [...]kg σε [...]kg στην κατηγορία «63%».⁹⁶⁶ Στις 8 Δεκεμβρίου 2000, οι συμβαλλόμενοι έφθασαν τα [...]kg (γερμανικοί σωλήνες SANCO) και τα [...]kg (μη SANCO).⁹⁶⁷ Σε πίνακα που περιλαμβάνει μέχρι και τις 24 Ιανουαρίου 2000 δηλώνεται ότι η «προστιθέμενη αξία» συνέχισε να αυξάνεται σημαντικά και το 2001.⁹⁶⁸
- (651) Σε εσωτερικό υπόμνημα της Wieland με ημερομηνία 8 Ιανουαρίου 2001 αναλύεται η επιτυχία της σύμπραξης (βλ. αιτιολογική σκέψη (419)).⁹⁶⁹ «*Γερμανία: οι νέοι μας τιμοκατάλογοι δημοσιεύτηκαν πριν από τα Χριστούγεννα. Θα αρχίσουν να ισχύουν τον Ιανουάριο. Με αυτούς θα επιτύχουμε το στόχο των 100 για τις κανονικές διαστάσεις.... Γαλλία: στην αγορά αυτή επιτεύχθηκε ο στόχος των 100 ευρώ όσον αφορά τα έσοδα... Ηνωμένο Βασίλειο... ο στόχος των 100 επιτεύχθηκε στην αγορά, ...Κάτω Χώρες: ... Το ύψος των τιμών δεν είναι ικανοποιητικό ... 75 ευρώ».*⁹⁷⁰
- (652) Στις 12 Μαρτίου 2001, λίγο μετά τη σύσκεψη, η Wieland σχολίασε περαιτέρω την επιτυχία της σύμπραξης σχετικά με τις τιμές (βλ. αιτιολογική σκέψη (425)).⁹⁷¹ «*Το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η γερμανική αγορά δεν είναι πλέον η ποιότητα των κερδών αλλά η καθοδική τάση των ποσοτήτων». «Ο νέος τιμοκατάλογος που*

⁹⁶⁴ Βλ. 22963-22966.

⁹⁶⁵ Βλ. 22963, 22964.

⁹⁶⁶ Βλ. 6933. Σωλήνες SANCO 15 x 1,0 mm.

⁹⁶⁷ Βλ. 7076.

⁹⁶⁸ Βλ. 7077: Από 161,- σε 250,- (κατηγορία «60,5%» –μεταξύ 07.09.2000 και 24.01.2001) και από 122,- σε 208,- (κατηγορία «63%, ίδια περίοδος). Σωλήνες SANCO 15 x 1,0 mm. Όσον αφορά την τιμή-στόχο 200 ,- kg βλ. αιτιολογική σκέψη (209).

⁹⁶⁹ Για το πλήρες κείμενο του υπομνήματος βλ. 7862, 7863, και 22967, 22965.

⁹⁷⁰ Βλ. 22967, 22965.

⁹⁷¹ Σύμφωνα με το υπόμνημα, η συνοπτική παρουσίαση αφορούσε σύσκεψη της 8^{ης} Μαρτίου 2001. Φαίνεται, ωστόσο, ότι αναφέρεται συνοπτικά στη σύσκεψη της 5^{ης} Μαρτίου.

κυκλοφόρησε στις αρχές Σεπτεμβρίου στην Ισπανία εδραιώνεται αργά, αλλά επιτρέπει την πραγματοποίηση περιθωρίου μετατροπής 100 ευρώ με έκπτωση 50%... Στο Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της αγοράς, ο τιμοκατάλογος 02/01 εφαρμόζεται πλέον καθολικά». «Η ολλανδική αγορά εξακολουθεί να παρουσιάζει προβλήματα»⁹⁷².

- (653) Εν κατακλείδι, υπάρχουν σαφείς αποδείξεις ότι η σύμπραξη είχε πολύ σοβαρές επιπτώσεις στις τιμές κατά τα έτη 1994/95 και 1998 στις βασικές αγορές (Γερμανία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία και Κάτω Χώρες). Υπάρχουν επίσης αποδεικτικά στοιχεία για σοβαρές επιπτώσεις στις τιμές το 2000 και το 2001.

Οικονομικά αποδεικτικά στοιχεία

- (654) Οι συμβαλλόμενοι (η ΚΜΕ και η ΙΜΙ) υπέβαλαν δύο οικονομετρικές μελέτες για να αποδείξουν ότι, από στατιστική καθώς και από οικονομική άποψη, οι επιπτώσεις της παράβασης όσον αφορά τις τιμές ήταν ασήμαντες. Η Επιτροπή παρέλαβε τα πρόχειρα στοιχεία καθώς και τις εξηγήσεις για τις διαδικασίες αποτίμησης που χρησιμοποίησαν οι συμβαλλόμενοι. Ύστερα από προσεκτική εξέταση των δύο εκθέσεων, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η έκθεση δεν διαψεύδει την ύπαρξη σοβαρών επιπτώσεων στις τιμές όπως εμφανίζονται στις αιτιολογικές σκέψεις (632)-(653). Οι εκθέσεις αναφέρουν, ωστόσο, ότι η επίπτωση στις τιμές ήταν σοβαρότερη για τις αγορές που εξυπηρετεί η θυγατρική της ΚΜΕ και ιδίως για τις κατηγορίες προϊόντων Curotherm και WICU. Τα επιχειρήματα στα οποία βασίζονται τα συμπεράσματα αυτά θα αναπτυχθούν στις επόμενες αιτιολογικές σκέψεις.

Η έκθεση ΚΜΕ-NERA

- (655) Μια γενική αδυναμία της έκθεσης ΚΜΕ-NERA είναι ο περιορισμένος αριθμός των αποκαλούμενων μεταβλητών ελέγχου - δηλαδή μεταβλητών οι οποίες ελέγχουν άλλους παράγοντες που επηρεάζουν τις τιμές—τις οποίες χρησιμοποιούν οι συντάκτες. Οι συντάκτες της έκθεσης δεν κατορθώνουν να βρουν άλλες μεταβλητές ελέγχου πέραν εκείνων για την τιμή του χαλκού, το ΑΕΠ και την αγοραστική δύναμη- που αντιστοιχούν στην εξέλιξη της ζήτησης, του κόστους ή της διάρθρωσης της αγοράς σχετικά με το συγκεκριμένο κλάδο. Αντιθέτως έχουν χρησιμοποιήσει ένα ευρύ σύνολο στοιχείων (για την οικογένεια του προϊόντος, το εμπορικό σήμα, την περιφέρεια και τη χώρα) και χρονολογικών μεταβλητών (γραμμική χρονική τάση, ειδική χρονική τάση όσον αφορά τη χώρα, καθώς και ετήσια πάγια αποτελέσματα). Οι συντάκτες δεν προέβησαν, ωστόσο, σε ελέγχους ευρωστίας που να επιτρέπουν να υπολογισθεί κατά πόσο οι μεταβλητές αυτές σχετίζονται με τις μεταβλητές σχετικά με τις επιπτώσεις της συζήτησης (το αποκαλούμενο πρόβλημα συγγραμμικότητας). Στην περίπτωση της συγγραμμικότητας, οι αμελητέες από στατιστική άποψη εκτιμήσεις σχετικά με τις επιπτώσεις των εικαζόμενων παραβάσεων εκφράζουν απλώς τα όρια της εφαρμοζόμενης μεθοδολογίας να ξεχωρίσει τις επιπτώσεις της παράβασης από άλλους παράγοντες, και όχι την έλλειψη σημασίας των επιπτώσεων της παράβασης επί των τιμών.
- (656) Εξάλλου, από τις τρεις τεκμηριωμένες μεταβλητές ελέγχου, μόνο για τη μεταβλητή της αγοραστικής δύναμης κατέστη δυνατό να εκτιμηθεί ότι υπήρξε σημαντικό και αναμενόμενο (αρνητικό) αποτέλεσμα. Το ΑΕΠ είναι ασήμαντο σε 8 από τα

---

⁹⁷² Βλ. 22253, 22254.

9 εναλλακτικά πρότυπα που παρουσιάζονται στη σελίδα 34 της έκθεσης, ενώ το κόστος του χαλκού έχει αντίθετο από τα αναμενόμενα αρνητικό αποτέλεσμα στη συνολική τιμή των χαλκοσωλήνων σε μια θυγατρική (Euroopa Metall).⁹⁷³ Βάσει των αποτελεσμάτων αυτών, δεν είναι σαφές γιατί οι σύμβουλοι ισχυρίζονται ότι «πρέπει να σημειωθεί ότι οι συντελεστές παραμέτρων των μεταβλητών ελέγχου που περιλαμβάνονται σε αυτά τα πρότυπα παλινδρόμησης έχουν τα αναμενόμενα πρόσημα» (σελίδα 33). Τουλάχιστον όσον αφορά τη θυγατρική Euroopa Metall, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι τα αποτελέσματα βασίζονται σε ένα λογικό από οικονομική άποψη πλαίσιο, δεδομένου ότι η τιμή του χαλκού έχει αρνητική επίπτωση στη συνολική τιμή και δεδομένου ότι καμία άλλη τεκμηριωμένη μεταβλητή ελέγχου δεν έχει σημαντική επίπτωση στις τιμές εκτός από την αγοραστική δύναμη (σε ένα από τα δύο παρουσιασθέντα πρότυπα).

- (657) Τέλος, οι εκτιμήσεις της Επιτροπής έδειξαν ότι μια ελαφρά τροποποίηση της λειτουργικής μορφής – η οποία συνίσταται στη μέτρηση των συνεπειών σε γραμμική μορφή και όχι σε λογαριθμική γραμμική μορφή – μεταβάλλει σημαντικά τις υπολογισθείσες επιπτώσεις για τη θυγατρική της ΚΜΕ: στην περίπτωση αυτή υπολογίζεται μέση αύξηση της τιμής ίση με [...]%, ενώ παρατηρούνται επιμέρους συνέπειες των συζητήσεων στις τιμές μεταξύ [...] και [...] (όλα τα σημαντικά από στατιστική άποψη στοιχεία με περιθώριο τουλάχιστον [...]%).⁹⁷⁴ Οι συμβαλλόμενοι δεν προέβλεψαν κανένα οικονομικό επιχείρημα για την εφαρμογή της λογαριθμικής γραμμικής λειτουργικής μορφής ούτε εξηγούν γιατί δεν είναι εξίσου εύλογη από οικονομική άποψη μια διαφορετική αναπαράσταση, όπως για παράδειγμα η γραμμική μορφή.
- (658) Συγκεφαλαιώνοντας, η έκθεση ΚΜΕ-ΝΕΡΑ δεν ανασκευάζει, κατά την άποψη της Επιτροπής, τις εμπειρικές αποδείξεις που παρέχονται στις προηγούμενες παραγράφους και βασίζονται σε έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία. Οι συντάκτες της δεν κατόρθωσαν να βρουν τεκμηριωμένες μεταβλητές ελέγχου που να αντιστοιχούν σε μετατοπίσεις της ζήτησης ή σε παράγοντες κόστους όπως το κόστος των μισθών, της ενέργειας ή του κεφαλαίου. Δεδομένου ότι η ανάλυση βασίζεται σε ένα ευρύ φάσμα πλασματικών και χρονικών μεταβλητών δεν είναι σαφές κατά πόσον οι μεταβλητές λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις των εικαζόμενων παραβάσεων στις τιμές, υποτιμώντας κατά συνέπεια τις πραγματικές επιπτώσεις επί των τιμών. Όσον αφορά τη θυγατρική της ΚΜΕ, τα στοιχεία παρουσιάζουν αυξήσεις των τιμών μεταξύ του [...] και του [...] της πραγματικής συνολικής τιμής. Δεν πρέπει να λησμονείται ότι πρόκειται για μια μέση αύξηση της τιμής σε όλες τις εξεταζόμενες χρονικές περιόδους και χώρες που οι σύμβουλοι έκριναν ότι επηρεάστηκαν από τις συζητήσεις (για τον πλήρη κατάλογο βλ. παράρτημα Δ της έκθεσης). Δηλαδή από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι, από το 1991 έως το 2001, σημειώθηκε διαρκής αύξηση των τιμών μεταξύ [...] % και [...] για όλες τις ευρωπαϊκές συναλλαγές που αναφέρονται στο παράρτημα Δ και πραγματοποιήθηκαν από τη θυγατρική της ΚΜΕ: το αποτέλεσμα αυτό ευθυγραμμίζεται απολύτως με τις πολύ σοβαρές επιπτώσεις που παρατηρήθηκαν στις τιμές σε ορισμένες χρονικές περιόδους και σε ορισμένες χώρες. Αναφέρεται, ωστόσο, ότι η σοβαρότερη επίπτωση στις τιμές σημειώθηκε στις αγορές που εξυπηρετούσε η

⁹⁷³

Δηλαδή η αύξηση της τιμής του χαλκού οδηγεί σε μείωση της συνολικής τιμής των χαλκοσωλήνων.

⁹⁷⁴

Η μέση αύξηση της τιμής υπολογίστηκε ότι ανέρχεται σε 0,16 ευρώ. Αν ληφθεί υπόψη η μέση τιμή των 4,64 ευρώ για τους σωλήνες που πώλησε η ΚΜΕ, τούτο μεταφράζεται σε εκατοστιαία αύξηση της τιμής της τάξεως του 18%. Αναλόγως υπολογίστηκαν και οι άλλες εκατοστιαίες αξίες.

θυγατρική της ΚΜΕ και εκεί ιδίως για τις κατηγορίες προϊόντων Cuprotherm και WICU.

Έκθεση IMI-NERA

- (659) Η δεύτερη οικονομετρική μελέτη που παρουσιάζεται είναι η έκθεση IMI-NERA, η οποία επικεντρώνεται μόνο στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου. Βασίζεται σε δύο διαφορετικά είδη ελέγχου, που αμφότερα συγκρίνουν την τιμή που ίσχυε πριν από τη διενέργεια ελέγχων εκ μέρους της Επιτροπής (Οκτώβριος 1989 - Απρίλιος 2001), με την τιμή που εφαρμόστηκε μετά τη διενέργεια των ελέγχων (Απρίλιος 2001 – Δεκέμβριος 2002) λαμβάνοντας υπόψη διάφορες μεταβλητές ελέγχου.
- (660) Αμφότερα τα είδη ελέγχου βασίζονται στην υπόθεση ότι μετά τη διενέργεια των ελέγχων της Επιτροπής οι τιμές βραχυπρόθεσμα συνέκλιναν και πάλι σε ανταγωνιστικό επίπεδο. Εάν οι συμφωνίες της σύμπραξης εξακολουθούσαν να παράγουν αποτελέσματα μετά την έρευνα της Επιτροπής, τα δύο είδη στατιστικών ελέγχων που παρουσιάζονται στην έκθεση υποτιμούν σημαντικά τις επιπτώσεις που είχαν οι συμφωνίες επί των τιμών. Το χρονικό διάστημα που χρησιμοποιείται για τη σύγκριση είναι σχετικά σύντομο (Απρίλιος 2001 - Δεκέμβριος 2002), πράγμα που περιορίζει τις αποδεικτικές δυνατότητες των ελέγχων. Επιπλέον, οι προβλέψεις των τιμών που κοινοποίησαν οι σύμβουλοι φανερώνουν αυξανόμενη απόκλιση μεταξύ της πραγματικής και της προβλεπόμενης τιμής από τις αρχές του 2002 και εξής, υποδηλώνοντας σημαντική μεσοπρόθεσμη έως μακροπρόθεσμη απόκλιση των τιμών (σχήμα 4.1, σελίδα 26 της έκθεσης).
- (661) Εξάλλου, η έκθεση αναφέρει ότι – όσον αφορά την πρώτη σειρά προτύπων - «σε ολόκληρη τη διάρκεια του ελέγχου 1, η μοναδική επεξηγηματική μεταβλητή που διατηρεί ευσταθές πρόσημο και παραμένει πάντοτε σημαντική από στατιστική άποψη είναι η τιμή LME του χαλκού» (σελίδα 19 τα έκθεσης IMI-NERA). Στον έλεγχο 2 διαπιστώνεται μια ακόμη σημαντική μεταβλητή, ο δείκτης της τιμής του αερίου. Οι συντάκτες δεν διερωτώνται, ωστόσο, κατά πόσον η επίδρασή του παραμένει σταθερή στα διάφορα αποτιμώμενα πρότυπα. Ως εκ τούτου, η έκθεση δεν κατορθώνει να εξηγήσει τις επιπτώσεις άλλων μεταβλητών πλην της τιμής του χαλκού στην τιμή των χαλκοσωλήνων. Αν το αποτέλεσμα ληφθεί σοβαρά υπόψη, σημαίνει ότι κάθε μεταβολή των περιθωρίων μετατροπής (που αντιστοιχούν στην τιμή των χαλκοσωλήνων μείον την τιμή του χαλκού) δεν μπορεί να ερμηνευθεί με τη μεταβολή του κόστους ή της ζήτησης – όπως επιβεβαιώνουν και τα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσιάζονται σε προηγούμενες παραγράφους.
- (662) Επιπλέον, η απουσία τεκμηριωμένων μεταβλητών ελέγχου που να λαμβάνουν υπόψη την εξέλιξη της ζήτησης ή του κόστους περιορίζει την ακρίβεια των προγνώσεων. Έτσι, για παράδειγμα τα τομεακά στοιχεία που παρουσιάζει η έκθεση ΚΜΕ-NERA εμφανίζουν σημαντικό διαρθρωτικό ρήγμα στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου το 2001 (σχήμα 2.4 της σελίδας 8 της έκθεσης ΚΜΕ-NERA). Βάσει των στοιχείων αυτών, «η φαινομένη κατανάλωση χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων» στο Ηνωμένο Βασίλειο σημείωσε πτώση της τάξης του 40-50% σε σύγκριση με το 2000, ενώ «η εγχώρια παραγωγή και οι εξαγωγές χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων προς τις χώρες της ΕΕ» μειώθηκε κατά 80% περίπου στο Ηνωμένο

Βασίλειο σε σύγκριση με το 2000⁹⁷⁵. Οι συντάκτες αποσιωπούν την επίπτωση αυτού του διαρθρωτικού ρήγματος - λόγω της έλλειψης τεκμηριωμένων μεταβλητών ελέγχου - στους δύο ελέγχους, πράγμα που περιορίζει την επεξηγηματική τους ισχύ.

- (663) Τέλος, η έκθεση IMI-NERA υποθέτει ότι οι διεξαχθείσες στο πλαίσιο της σύμπραξης συζητήσεις είχαν σταθερή επίπτωση στις τιμές. Η Επιτροπή εκτιμά, ωστόσο, πέραν του ότι πρόκειται για ενιαία παράβαση, ότι η ένταση των συζητήσεων παρουσίαζε σημαντικές διακυμάνσεις, με αποτέλεσμα σε ορισμένες χρονικές περιόδους να υπάρχουν πολύ σοβαρές συνέπειες επί των τιμών. Μία μεταβλητή η οποία υποθέτει ότι υπάρχει σταθερή και μόνιμη επίπτωση επί των τιμών αδυνατεί να υπολογίσει ικανοποιητικά αυτή την πολύ πιο σύνθετη επίπτωση της σύμπραξης επί των τιμών. Η Επιτροπή πραγματοποίησε τη δική της ανάλυση εικάζοντας γραμμική αύξηση των τιμών μεταξύ Απριλίου και Νοεμβρίου 1994 και θεωρώντας ότι υπήρχε διαρκής επίπτωση στη συνέχεια. Μια τέτοια προσέγγιση είναι σύμφωνη με τα αποδεικτικά στοιχεία που προαναφέρθηκαν (βλ. τη συζήτηση στην αιτιολογική σκέψη (638)). Λαμβάνοντας το πρότυπο που παρέχουν οι συμβαλλόμενοι στον πίνακα 3.2 της έκθεσης IMI-NERA, και αντικαθιστώντας τη μεταβλητή «πλασματική σύμπραξη» με τη νέα, αποδεικνύεται ότι, κατά τις ανωτέρω περιόδους, η επίπτωση των συζητήσεων επί των τιμών υπήρξε σημαντική από στατιστική άποψη (5%) και θετική. Βάσει των εκτιμήσεων, κατά την περίοδο αυτή, παρατηρείται μηνιαία αύξηση της τιμής κατά 0,0565 £/kg, που ισοδυναμεί με αύξηση της τιμής 0,452£/kg από τον Απρίλιο μέχρι το Νοέμβριο του 1994. Το αποτέλεσμα αυτό είναι σύμφωνο με τα αποτελέσματα που παρατηρήθηκαν νωρίτερα με μια απλή σύγκριση των τιμών κατά την περίοδο αυτή και ενισχύεται περαιτέρω από τα προεκτεθέντα αποδεικτικά στοιχεία. Εξάλλου, τα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσιάζονται στα πραγματικά περιστατικά (βλ. αιτιολογική σκέψη (638)) ενισχύουν την υπόθεση ότι αυτές οι αυξήσεις των τιμών οφείλονται στις εικαζόμενες παραβάσεις.
- (664) Συνοψίζοντας, τα οικονομετρικά αποδεικτικά στοιχεία που παρείχε η έκθεση IMI-NERA βασίζονται, πρώτον, στην εύθραυστη υπόθεση ότι οι διεξαχθείσες στο πλαίσιο της σύμπραξης συζητήσεις δεν είχαν διαρκή αποτελέσματα μετά τις έρευνες της Επιτροπής· δεύτερον δεν λαμβάνουν υπόψη, πλην της τιμής του χαλκού, άλλους παράγοντες σχετικούς με τη ζήτηση ή το κόστος οι οποίοι επηρεάζουν την τιμή των χαλκοσωλήνων· και, τρίτον, ξεκινούν από την υπόθεση ότι οι συζητήσεις είχαν σταθερή επίπτωση επί των τιμών. Ως εκ τούτου, δεν μπορούν να παρακάμψουν τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται για παράδειγμα στις αιτιολογικές σκέψεις (276) και (638), ενώ, μπορεί μάλιστα να θεωρηθεί ότι ενισχύουν αυτά τα αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά την αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, εφόσον αποδεικνύουν ότι οι μεταβολές του περιθωρίου μετατροπής δεν μπορούν να ερμηνευθούν με τη μεταβολή των παραμέτρων ζήτησης ή κόστους.
- (665) Σχετικά με την ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών όσον αφορά τα προϊόντα WICU και Cuprotherm, η ΚΜΕ δεν αμφισβητεί ότι όντως υπήρξε μια τέτοια ανταλλαγή, ιδίως μεταξύ της Wieland και της ΚΜΕ σχετικά με τη Γερμανία. Η ΚΜΕ τονίζει, ωστόσο, τη μικρή σημασία των σωλήνων WICU και Cuprotherm και, κατά συνέπεια, την αμελητέα σημασία

⁹⁷⁵

Τα ποσοστά αυτά βασίζονται σε απόλυτες αξίες που παρέχονται στα σχήματα. Το πρώτο γράφημα του σχήματος 2.4 παρουσιάζει «φαινομένη κατανάλωση» 60.000 τόνων περίπου το 2000 στο Ηνωμένο Βασίλειο και 30.000 τόνων περίπου το 2001. Το δεύτερο γράφημα αναφέρει «εγχώρια παραγωγή και εξαγωγές» μεγέθους 50.000 τόνων το 2000 στο Ηνωμένο Βασίλειο και 10.000 τόνων περίπου το 2001. Όσον αφορά το 2002, δεν παρέχονται αριθμητικά στοιχεία (σελίδα 8 της έκθεσης ΚΜΕ -NERA).

των προϊόντων αυτών για την παρούσα έρευνα. Από το 1989 μέχρι το 2001, το μερίδιο των σωλήνων WICU και Cuprotherm της ΚΜΕ στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων του ΕΟΧ (περιλαμβανομένης της Ελβετίας) κυμάνθηκε κατά μέσο όρο μεταξύ [...]%.⁹⁷⁶ Η Επιτροπή επισημαίνει, ωστόσο, ότι σύμφωνα με την έκθεση ΝΕΡΑ που υπέβαλε η ΚΜΕ, οι τιμές που εφάρμοζε η ΚΜΕ για τους σωλήνες WICU και Cuprotherm αυξήθηκαν συνεπεία των επαφών της με τους ανταγωνιστές όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση.

Επιπτώσεις στην αποδοτικότητα

- (666) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, τα γενικά επιχειρήματα των συμβαλλομένων δεν επαρκούν για να αντικρούσουν τα λεπτομερή και σύγχρονα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσίασε η Επιτροπή στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η οποία συνοψίζεται στις αιτιολογικές σκέψεις (632)-(653).
- (667) Οι μελέτες και τα επιχειρήματα που υπέβαλαν οι συμβαλλόμενοι υποστηρίζοντας ότι ο τομέας των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων παρουσίασε χαμηλή μέση αποδοτικότητα κατά τη διάρκεια της περιόδου της παράβασης από το 1989 μέχρι το 2001 δεν αποδεικνύουν την έλλειψη επιπτώσεων της σύμπραξης στην αγορά. Τα αποδεικτικά έγγραφα και στοιχεία που περιγράφονται στο μέρος Δ και επαναλαμβάνονται στις αιτιολογικές σκέψεις (638) έως (652) αποδεικνύουν ότι ακριβώς κατά την εν λόγω περίοδο αυξήσεις των τιμών που είχαν αποφασιστεί από τη σύμπραξη εφαρμόστηκαν επιτυχώς με αποτέλεσμα σημαντικά πρόσθετα περιθώρια μετατροπής, έσοδα και/ή κέρδη. Το γεγονός αυτό επαρκεί για να καταδειχθεί ότι η εξέλιξη των τιμών και κερδών θα ήταν διαφορετική σε περίπτωση απουσίας της σύμπραξης. Θα πρέπει επίσης να προστεθεί ότι η χαμηλή μέση αποδοτικότητα είναι σαφώς συμβατή με την έννοια μιας αμυντικής σύμπραξης όπως αναφέρθηκε από την Wieland, και με έναν τομέα στον οποίο τα έξοδα εξόδου είναι υψηλά με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να προτιμούν να υποστούν (ορισμένες) ζημίες παρά να κλείσουν. Θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι ακόμη και μία αρνητική αποδοτικότητα (με οικονομικούς όρους: ζημίες) δεν αποτελεί απόδειξη ανυπαρξίας επιπτώσεων εάν η σύμπραξη επέτρεψε τη μείωση ή την ελαχιστοποίηση των εν λόγω ζημιών. Είναι σαφές ότι τα γεγονότα που κατέγραψε η Επιτροπή αποδεικνύουν ότι η σύμπραξη εξασφάλισε έσοδα σημαντικά διαφορετικά από μία ανταγωνιστική κατάσταση.
- (668) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι όσον αφορά τη σύγκριση μεταξύ ευρωπαϊκών περιθωρίων μετατροπής και αυτών των ΗΠΑ, τα στοιχεία που υπέβαλε η ΚΜΕ είναι διφορούμενα. Πρώτο, σύμφωνα με τον πίνακα⁹⁷⁷ που υπέβαλε η ΚΜΕ, μέχρι τα μέσα του 1997 η μετατροπή στη Γερμανία (SANCO) ήταν υψηλότερη από ό,τι στις ΗΠΑ. Δεύτερο, όσον αφορά το περιθώριο μετατροπής από τα μέσα του 1997 μέχρι τη λήξη της σύμπραξης το 2001, η Επιτροπή σημειώνει ότι το γερμανικό περιθώριο μετατροπής (SANCO) που αναφέρεται στον πίνακα δεν αντιστοιχεί σε εσωτερικά στοιχεία που ανακαλύφθηκαν στα γραφεία της ΚΜΕ και αναφέρονται στην κοινοποίηση των αιτιάσεων (βλ. αιτιολογική σκέψη (648)). Βάσει της υπόθεσης, ωστόσο, ότι τα αριθμητικά στοιχεία για το περιθώριο μετατροπής της ΗΠΑ ήταν ακριβή, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, από τα μέσα του 1997 μέχρι το Μάρτιο του 2001, το επίπεδο του περιθωρίου σύγκλισης στις ΗΠΑ ήταν

⁹⁷⁶

Βλ. παραγράφους 149-154 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁷⁷

Ο πίνακας συντάχθηκε από την Commodities Research Unit (Ερευνητική Μονάδα για τα Εμπορεύματα)· βλ. σημεία 205-207 της απάντησης της ΚΜΕ της 7ης Νοεμβρίου 2003.

υψηλότερο από αυτό στη Γερμανία. Ωστόσο, αυτό δεν αποδεικνύει ότι η σύμπραξη δεν είχε επιπτώσεις στις τιμές στην ευρωπαϊκή αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τον πίνακα, αμέσως μετά τη λήξη της σύμπραξης, το γερμανικό περιθώριο μετατροπής (SANCO) μειωνόταν σταθερά από τα μέσα του 2001 μέχρι τα μέσα του 2003 κατά 50% περίπου.

Συμπέρασμα

- (669) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι τιμές θα είχαν εξελιχθεί με διαφορετικό τρόπο, είτε θα είχαν μειωθεί περισσότερο είτε θα είχαν αυξηθεί λιγότερο, ανάλογα με την περίπτωση, εάν δεν υπήρχαν οι αντίθετες προς τον ανταγωνισμό συμφωνίες.
- (670) Ακόμη και οι αναφερθείσες αποτυχίες, όσον αφορά την επίτευξη των τιμών-στόχων, δεν αντικρούουν κατά πειστικό τρόπο τα επιχειρήματα της Επιτροπής ούτε αποδεικνύουν ότι η εφαρμογή της συμφωνίας σύμπραξης δεν μπορούσε να παίξει κανένα ρόλο όσον αφορά τον καθορισμό και τη διακύμανση των τιμών στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων. Το γεγονός ότι, παρά τις προσπάθειές τους, τα αποτελέσματα που επεδίωκαν οι συμμετέχοντες της σύμπραξης δεν επιτεύχθηκαν πλήρως, καταδεικνύει ενδεχομένως τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι συμβαλλόμενοι όσον αφορά την αύξηση τιμών σε μία συγκεκριμένη κατάσταση αγοράς, δεν αποδεικνύει ωστόσο κατά κανένα τρόπο ότι η σύμπραξη δεν είχε επιπτώσεις στην αγορά, ή ότι δεν διατηρούσε τις τιμές σε ένα τεχνητό επίπεδο. Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι «δεν επιτεύχθηκαν πλήρως» σημαίνει ένα ορισμένο βαθμό επιτυχίας και ότι οι επακόλουθες πρωτοβουλίες είχαν ως στόχο να συμπληρωθεί η αποτελεσματικότητα όσων είχαν εν μέρει επιτευχθεί. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι οι επιπτώσεις μιας σύμπραξης δεν περιορίζονται στις τιμές, ιδίως στις περιπτώσεις που ο στόχος της αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς αφορά επίσης την κατανομή της αγοράς. Στην παρούσα υπόθεση ένας από τους στόχους ήταν να σταθεροποιηθούν τα μερίδια της αγοράς, όπως εξήγησαν οι Outokumpu, KME, Mueller και Wieland Werke (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (198)-(225)). Κανένας από τους συμμετέχοντες δεν αμφισβήτησε τη διαπίστωση της Επιτροπής στην κοινοποίηση αιτιάσεων ότι τα μερίδια αγοράς παρέμειναν σχετικά σταθερά καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου της παράβασης, μολονότι οι συμβαλλόμενοι τόνισαν το γεγονός ότι ο αριθμός των πελατών διακυμάνθηκε μεταξύ των συμμετεχόντων⁹⁷⁸ (βλ. πίνακα στο παράρτημα).
- (671) Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι οι επιπτώσεις της σύμπραξης δεν μπορούν να εκτιμηθούν μόνο βάσει της τρέχουσας διάρθρωσης της αγοράς και των χρησιμοποιούμενων ικανοτήτων, αλλά ότι η διατήρηση εταιρειών και ικανοτήτων στην αγορά και η προστασία των αγορών από τον ξένο ανταγωνισμό αποτελούν επίσης αρνητικές επιπτώσεις στην αγορά που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Πράγματι, μέρος των ρυθμίσεων αφορούσε την οργάνωση ενός μηχανισμού διαχωρισμού της αγοράς: στις εθνικές αγορές καθοριζόταν ένας ηγέτης της αγοράς ο οποίος αποφάσιζε τις παραλλαγές των τιμών· το επίπεδο των τιμών αποφασιζόταν για άλλους εθνικούς παραγωγούς και τους εισαγωγείς διαφόρων ειδών προϊόντων, προκαλώντας εκ των πραγμάτων έναν «οργανωμένο ανταγωνισμό». Ένας τέτοιος διαχωρισμός επέτρεπε να διατηρηθούν διαφορετικά επίπεδα τιμών στις διαφορετικές οικείες αγορές, που δεν θα υπήρχαν (ή δεν θα υπήρχαν στο βαθμό αυτό) εάν έλειπε η σύμπραξη. Σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον αγοράς ένας τέτοιος διαχωρισμός θα περιοριζόταν από την

---

⁹⁷⁸ Βλ. παράγραφο 33 της απάντησης της Outokumpu της 10ης Νοεμβρίου 2003.

καθιερωμένη στάση των διαφόρων παραγωγών να προσπαθούν να εξασφαλίσουν κέρδη στις άλλες χώρες προκειμένου να αντισταθμίσουν τις απώλειες όγκων στις εγχώριες αγορές.

- (672) Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα και τις προσπάθειες που κατέβαλε κάθε συμμετέχων για την οργάνωση της σύμπραξης, υπάρχουν επαρκή στοιχεία που αποδεικνύουν, ότι παρά το γεγονός ότι η εφαρμογή διαταρασσόταν ενίοτε λόγω παρέκκλισης των συμβαλλόμενων από τις συμφωνηθείσες αρχές, το αντίθετο προς τον ανταγωνισμό καθεστώς είχε γενικά επιπτώσεις στην αγορά, μολονότι δεν είναι δυνατό οι επιπτώσεις αυτές να αποτιμηθούν ποσοτικά. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέρη στα οποία απευθύνεται η παρούσα απόφαση δεν μπόρεσαν να αντικρούσουν τις διαπιστώσεις της Επιτροπής όσον αφορά τις πραγματικές επιπτώσεις της παράβασης στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στον ΕΟΧ.

20.3.2. Το μέγεθος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς

- (673) Η Outokumpu ισχυρίζεται ότι λαμβάνοντας υπόψη ότι η Νορβηγία, η Σουηδία, η Φινλανδία και η Αυστρία προσχώρησαν στον ΕΟΧ μόλις το 1994, κάθε παράνομη δραστηριότητα όσον αφορά τις εν λόγω χώρες μεταξύ του Σεπτεμβρίου 1989 και της συγκεκριμένης ημερομηνίας δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Κοινότητας/ΕΟΧ. Ως εκ τούτου, το μερίδιο αγοράς της Outokumpu θα πρέπει να καθοριστεί λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός αυτό κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων στην αγορά⁹⁷⁹. Ωστόσο, όσον αφορά τον υπολογισμό του βασικού ποσού, υπό το πρίσμα της δικαιοδοσίας της Επιτροπής, ο ΕΟΧ θα πρέπει να αποτελεί το ενδεδειγμένο γεωγραφικό πεδίο για κάθε υπολογισμό προστίμου⁹⁸⁰. Η ΧΑΛΚΟΡ υπογραμμίζει ότι συμμετείχε σε ρυθμίσεις που κάλυπταν μόνο πέντε κράτη μέλη και ότι πραγματοποίησε μεγάλο μέρος των πωλήσεών της εκτός αυτών των κρατών μελών⁹⁸¹.
- (674) Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η σύμπραξη κάλυπτε το σύνολο της Κοινότητας και, μετά την δημιουργία του, του ΕΟΧ. Από το 1996 η σύμπραξη επικέντρωνε τις συζητήσεις σε πέντε κράτη μέλη του ΕΟΧ που συγκέντρωναν περίπου το 72 % της κατανάλωσης στον ΕΟΧ. Συγχρόνως, υπήρχε συνεννόηση μεταξύ των μερών να μην ασκούν μεταξύ τους ανταγωνισμό στις εγχώριες αγορές τους. Ως εκ τούτου οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν στα πέντε κράτη μέλη εκείνα, όπου η συνεργασία ήταν περισσότερο αναγκαία για να αποφευχθεί ο ανταγωνισμός.
- (675) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της την επικράτεια που επηρεάστηκε από τη σύμπραξη, δηλαδή τη γεωγραφική έκταση του τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, ως σύνολο και όχι το εδαφικό πεδίο της δραστηριότητας κάθε επιμέρους επιχείρησης. Ως εκ τούτου, το επιχείρημα της ΟΤΚ όσον αφορά τις δραστηριότητές της στη Νορβηγία, στη Σουηδία, στη Φινλανδία και στην Αυστρία πριν την είσοδό τους στον ΕΟΧ πρέπει να απορριφθεί. Όσον αφορά τα επιχειρήματα της ΧΑΛΚΟΡ, εκτιμάται ότι μία σύμπραξη που ελέγχει την αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στην Κοινότητα/ΕΟΧ και ιδίως εθνικές περιοχές, στις οποίες οι τιμές υπερβαίνουν το μέσο όρο, μοιραία επηρεάζει τον ανταγωνισμό σε ολόκληρη τη σχετική γεωγραφική αγορά, η οποία είναι τουλάχιστον ο ΕΟΧ. Αυτή η γενική εκτίμηση ευσταθεί πολύ περισσότερο στην προκειμένη περίπτωση, όπου η

⁹⁷⁹ Βλ. παραγράφους 61, 62 της απάντησης της Outokumpu της 10ης Νοεμβρίου 2003.

⁹⁸⁰ Βλ. παράγραφο 79 της απάντησης της Outokumpu της 10ης Νοεμβρίου 2003.

⁹⁸¹ Μεταξύ άλλων στους ισχυρισμούς της ΧΑΛΚΟΡ της 25^{ης} Ιουνίου 2004.

ΧΑΛΚΟΡ πήρε μέρος στη σύμπραξη για να προστατεύει την εγχώρια αγορά της (βλ. κυρίως τις εκτιμήσεις του εκπροσώπου της ΧΑΛΚΟΡ (αιτιολογική σκέψη 326)), ακριβώς όπως και η Buntmetall, η Boliden και για παράδειγμα, η Outokumpu, η ΚΜΕ και η Wieland, πήραν μέρος στη σύμπραξη για να προστατεύσουν τις εγχώριες αγορές τους από τον ανταγωνισμό (βλ. αιτιολογική σκέψη (290)). Το σημείωμα του εκπροσώπου της ΧΑΛΚΟΡ δείχνει περαιτέρω ότι και η ελληνική αγορά συζητήθηκε ως μέρος των διαπραγματεύσεων της ΧΑΛΚΟΡ ως προς τα μερίδια αγοράς. Κατά συνέπεια η ΧΑΛΚΟΡ επωφελήθηκε από τη σύμπραξη, όπως άλλοι συμβαλλόμενοι.

- (676) Όσον αφορά τις ρυθμίσεις WICU/Cuprotherm, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι τιμές που χρεώνονταν στους πελάτες για τα εν λόγω προϊόντα, ανεξαρτήτως της γεωγραφικής περιοχής εντός της Κοινότητας/ΕΟΧ, επηρεάζονταν από τις εν λόγω ρυθμίσεις.

20.3.3. Το συμπέρασμα της Επιτροπής όσον αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης

- (677) Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη της ότι οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων αποτελούν ένα σημαντικό βιομηχανικό κλάδο, με εκτιμώμενη αγοραία αξία στον ΕΟΧ ύψους 1151 εκατομμυρίων ευρώ, βάσει της συνολικής τιμής των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων που χρεώθηκε στους πελάτες το 2000, τελευταίο πλήρες έτος της παράβασης. Η εκτιμώμενη αγοραία αξία υπολογίστηκε προσθέτοντας στους σωρευμένους κύκλους εργασιών των συμβαλλόμενων τον κύκλο εργασιών των κύριων ανταγωνιστών. Το 2000, η υπολογιζόμενη στον ΕΟΧ αξία της αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση ανερχόταν σε περίπου 970 εκατομμύρια ευρώ. Οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χρησιμοποιούνται ευρέως. Η σύμπραξη θα μπορούσε δυνητικά να έχει επηρεάσει ένα μεγάλο μέρος των νοικοκυριών στον ΕΟΧ.
- (678) Τα επιχειρήματα των συμβαλλομένων σύμφωνα με τα οποία ο κύκλος εργασιών δεν αποτελεί μέτρο της σημασίας της αγοράς, ή ότι η παράβαση αφορούσε μόνο το περιθώριο μετατροπής, υποδηλώνοντας ότι η τιμή χαλκού δεν θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, δεν είναι αποδεκτά. Το Πρωτοδικείο όρισε ότι: «*όπως επιβεβαιώνεται από τη νομολογία που αφορά την εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 1, στοιχείο α) της Συνθήκης, η απαγόρευση των συμπράξεων που συνίστανται, άμεσα ή έμμεσα, στον καθορισμό των τιμών αφορά επίσης τις συμπράξεις που αφορούν τον καθορισμό μέρους της τελικής τιμής (βλ., ιδιαίτερα, την υπόθεση T-29/92 SPO και άλλοι κατά Επιτροπής [1995] Συλλογή II-289, σκέψη 146). Από αυτό έπεται, ιδίως, ότι το επιχείρημα της AST ότι το μεγαλύτερο μέρος της τελικής τιμής του ανοξείδωτου χάλυβα δεν αποτέλεσε το αντικείμενο συμφωνίας στερείται λυσιτέλειας*»⁹⁸². Ως εκ τούτου, στην παρούσα υπόθεση μία συμφωνία όσον αφορά μέρος της τιμής των σωλήνων αποτελεί συμφωνία όσον αφορά την τιμή των σωλήνων. Κατά την εκτίμηση της οικονομικής σημασίας του βιομηχανικού τομέα που θίγεται από μία παράβαση, δεν δικαιολογείται να αφαιρεθεί η τιμή των πρώτων υλών, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο αυτή διαμορφώνεται. Από την άποψη αυτή έχει επίσης σημασία το γεγονός ότι ο συντονισμός των ενιαίων τιμών, που περιλαμβάνουν την τιμή χαλκού εντός ενός

⁹⁸² Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-45/98 και T-47/98 *Krupp Thyssen Stainless GmbH και Acciai Speciali Terni SpA κατά Επιτροπής*, Συλλογή [2001], II-3757, σκέψη 157.

προκαθορισμένου εύρους, χρησιμοποιήθηκε ως μέσο για να αυξηθεί το περιθώριο μετατροπής για τους σωλήνες (βλ., π.χ. αιτιολογική σκέψη (207)).

- (679) Λαμβάνοντας υπόψη όλους τους προαναφερθέντες παράγοντες, μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι οι επιχειρήσεις τις οποίες αφορά η παρούσα απόφαση διέπραξαν ιδιαίτερα σοβαρή παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ.

20.3.4. Διαφοροποιημένη μεταχείριση

- (680) Στο πλαίσιο της κατηγορίας των ιδιαίτερα σοβαρών παραβάσεων, η κλίμακα των πιθανών προστίμων καθιστά δυνατή την εφαρμογή διαφοροποιημένης μεταχείρισης των επιχειρήσεων, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η πραγματική οικονομική ικανότητα των παραβατών να προκαλέσουν σημαντική βλάβη στον ανταγωνισμό, καθώς και να καθοριστεί το πρόστιμο σε ένα επίπεδο που θα εξασφαλίσει το αποτρεπτικό του αποτέλεσμα. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι αυτό είναι ιδιαίτερα απαραίτητο στις περιπτώσεις που υπάρχει σημαντική ανισότητα στο μέγεθος των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην παράβαση. Για το σκοπό αυτό, οι ενεχόμενες επιχειρήσεις μπορούν να διαιρεθούν σε διαφορετικές κατηγορίες σύμφωνα με τη σχετική σημασία τους στην εξεταζόμενη αγορά, με δυνατότητα προσαρμογής όταν παρίσταται ανάγκη προκειμένου να ληφθούν υπόψη άλλοι παράγοντες και ιδιαίτερα η ανάγκη να εξασφαλιστεί το αποτρεπτικό αποτέλεσμα.
- (681) Στην προκειμένη υπόθεση, που αφορά διάφορες επιχειρήσεις, θα πρέπει κατά τον καθορισμό του βασικού ποσού των προστίμων να ληφθεί υπόψη το ειδικό βάρος και ως εκ τούτου οι πραγματικές επιπτώσεις της επίμαχης συμπεριφοράς κάθε επιχείρησης στον ανταγωνισμό. Στο πλαίσιο αυτό, το ειδικό βάρος διαφέρει από τη σημασία της εμπλεκόμενης επιχείρησης από άποψη μεγέθους ή οικονομικής δύναμης. Το μέρος του κύκλου εργασιών που προέρχεται από τα εμπορεύματα που συνιστούν το αντικείμενο της παράβασης μπορεί να αποτελέσει ένδειξη για την έκταση της παράβασης στη σχετική αγορά.⁹⁸³ Μολονότι το μερίδιο αγοράς (βάσει του κύκλου εργασιών ή του όγκου πωλήσεων) που κατέχει μία επιχείρηση δεν μπορεί να είναι καθοριστικό προκειμένου να συναχθεί εάν μία επιχείρηση ανήκει σε μια ισχυρή οικονομική οντότητα, είναι αντιθέτως κρίσιμο για τον προσδιορισμό της επιρροής που η επιχείρηση μπορεί να ασκήσει στην αγορά που θίγεται από την παράβαση⁹⁸⁴. Επιπλέον, το μερίδιο αγοράς κάθε μέλους της σύμπραξης αποτελεί επίσης ένδειξη της συμβολής του στην αποτελεσματικότητα της σύμπραξης συνολικά ή, αντίθετα, της αστάθειας που θα χαρακτήριζε τη σύμπραξη σε περίπτωση που δεν θα ήταν μέλος της.
- (682) Ως βάση για τον προσδιορισμό της σχετικής σημασίας των επιχειρήσεων στην εξεταζόμενη παράβαση, η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να λάβει υπόψη της τον κύκλο εργασιών που αντιστοιχεί σε κάθε επιχείρηση όσον αφορά το σχετικό προϊόν ανάλογα με το κατά πόσον κάθε συμβαλλόμενος συμμετείχε στην παράβαση όσον αφορά είτε τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση και χωρίς μόνωση είτε μόνον τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση. Ως εκ τούτου, μόνον όσον αφορά τον όμιλο ΚΜΕ και τη Wieland, χρησιμοποιείται ο συνδυασμένος κύκλος εργασιών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς

⁹⁸³ Υπόθεση T-220/00, Cheil Jedang Corp. κατά Επιτροπής, απόφαση της 9^{ης} Ιουλίου 2003 [δεν δημοσιεύτηκε ακόμα στη Συλλογή], σκέψη 91.

⁹⁸⁴ Υπόθεση C-185/95 P *Baustahlgewebe* κατά Επιτροπής [1998] Συλλογή I-8417, σκέψη 139.

μόνωση και με πλαστική επίστρωση στον ΕΟΧ. Η προσέγγιση αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι η σύμπραξη κάλυπτε βασικά τον ΕΟΧ και στόχος της ήταν, μεταξύ άλλων, ο καθορισμός τιμών και η κατανομή των αγορών στις σημαντικότερες αγορές του ΕΟΧ, συγκεκριμένα, Γαλλία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο. Η σύγκριση πραγματοποιείται βάσει του μεριδίου αγοράς προϊόντος στον ΕΟΧ κατά το τελευταίο πλήρες έτος της παράβασης (2000):

Μέγεθος και σχετική σημασία στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων με μόνωση και πλαστική επίστρωση

(συνδυασμένο εκτίμηση)

Επιχείρηση	Κύκλος εργασιών ΕΟΧ (αξία/σε εκατ. ευρώ)	Πωλήσεις ΕΟΧ (κατ' όγκο, τόνοι)	μερίδια αγοράς για το έτος 2000 (αξία) επί τοις "%"	μερίδια αγοράς για το έτος 2000 (όγκος) επί τοις "%"
Όμιλος ΚΜΕ	[...]	[...]	[...]	[...]
WW/BMA	[...]	[...]	[...]	[...]
IMI*	[...]	[...]	[...]	[...]
Mueller*	[...]	[...]	[...]	[...]
OTK*	[...]	[...]	[...]	[...]
Boliden*	[...]	[...]	[...]	[...]
ΧΑΛΚΟΡ*	[...]	[...]	[...]	[...]
HME*	[...]	[...]	[...]	[...]
Συνολικό μερίδιο	906,2	309379	82,5	81,5
Άλλοι**	244,8	83072	17,5	18,5
Σύνολο	1151	392451	100	100

* Ο πίνακας περιέχει μόνον το μερίδιο στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση

** Το μερίδιο αυτό περιλαμβάνει και τις πωλήσεις χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση όσον αφορά εκείνους τους συμβαλλομένους που δεν εμπλέκονταν στις συμφωνίες WICU/Cuprotherm (HME, ΧΑΛΚΟΡ, Boliden, IMI, Mueller και Outokumpu)

– Τα επιχειρήματα των συμβαλλομένων

(683) Η ΚΜΕ ισχυρίζεται ότι η σημασία της ΚΜΕ στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων είναι μικρότερη από ό,τι δηλώνεται στην κοινοποίηση των αιτιάσεων.

Δεδομένου ότι αποτελεί το μεγαλύτερο παραγωγό σε δύο μεγάλες ευρωπαϊκές αγορές, στη Γαλλία και στη Γερμανία, μοιραία έχει και ένα μεγάλο μερίδιο αγοράς στον ΕΟΧ. Επιπλέον, τα επιμέρους μερίδια αγοράς των ΚΜΕ, ΤΜΧ και ΕΜ δεν είναι υψηλότερα από τα μερίδια αγοράς άλλων παραγωγών (βλ. ήδη αιτιολογικές σκέψεις (558) και (559)). Όπως αναφέρθηκε ήδη, η ΚΜΕ ισχυρίζεται ότι ειδικά μέχρι την αναδιάρθρωση της ΚΜΕ το 1995, οι ΚΜΕ, ΤΜΧ και ΕΜ είχαν ανταγωνιστική σχέση και διέθεταν τα δικά τους δίκτυα πωλήσεων σε διάφορες εγχώριες αγορές μέχρι το 1999. Η έκθεση ΝΕΡΑ επιβεβαιώνει ότι οι ΚΜΕ, ΤΜΧ και ΕΜ δεν ακολουθούσαν μία ενιαία εμπορική πολιτική. Η εκτίμηση της σημασίας του ομίλου βάσει των συνδυασμένων μεριδίων αγοράς των ΚΜΕ, ΤΜΧ και ΕΜ θα σήμαινε ότι υπερεκτιμούνται σημαντικά οι «πραγματικές επιπτώσεις τους» στον ανταγωνισμό στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων⁹⁸⁵.

- (684) Η Wieland πιστεύει ότι το μερίδιο της Wieland είναι σχετικά μικρό⁹⁸⁶. Η Outokumpu ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει τα μέσα μερίδια αγοράς των ενεχόμενων εταιρειών στη διάρκεια της παράβασης προκειμένου να εκτιμηθεί το ειδικό βάρος κάθε εταιρείας⁹⁸⁷. Μολονότι το 2000 η Outokumpu διέθετε μερίδιο αγοράς ΕΟΧ περίπου [...]%, ο όμιλος ΚΜΕ είχε [...]% και η Wieland [...]%. Κατά τα προηγούμενα έτη η διαφορά ήταν ακόμα μεγαλύτερη⁹⁸⁸. Οι παραγωγοί SANCO από κοινού διέθεταν περίπου [...]%%⁹⁸⁹. Κατά την άποψη της Outokumpu, η απόφαση και τα πιθανά πρόστιμα θα πρέπει να αντανακλούν τη διάκριση μεταξύ των ρυθμίσεων SANCO και των ευρύτερων ρυθμίσεων⁹⁹⁰. Τέλος, η συνεργασία δεν αφορούσε όλους τους παραγωγούς χαλκού για όλο το χρονικό διάστημα. Μόνο μετά το 1998 συμμετείχαν εννέα εταιρείες⁹⁹¹. Η ΙΜΙ ισχυρίζεται ότι θα πρέπει να τύχει της ίδιας μεταχείρισης όπως και οι ΒΜΑ, ΗΜΕ και ΧΑΛΚΟΡ, και, τουλάχιστον δεν θα πρέπει να τοποθετηθεί στην ίδια κατηγορία με τα μέλη της λέσχης SANCO⁹⁹².
- (685) Η Wieland ισχυρίζεται ότι το συνδυασμένο μερίδιο των μελών της σύμπραξης αντιστοιχούσε μόλις στο 68% περίπου της αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση⁹⁹³.
- (686) Η ΧΑΛΚΟΡ ισχυρίζεται ότι στις πέντε αγορές που αποτελούσαν το αντικείμενο των ρυθμίσεων, η θέση της ΧΑΛΚΟΡ ήταν περιθωριακή ή ανύπαρκτη. Η ΧΑΛΚΟΡ δεν είχε την οικονομική ικανότητα να προκαλέσει σημαντική οικονομική ζημία σε άλλες εταιρείες. Στις συσκέψεις ο ρόλος της ήταν πολύ μικρός και η παρουσία της διακριτική. Σύμφωνα με τη ΧΑΛΚΟΡ, η εταιρεία δεν είχε καμία πρόθεση να συμμορφωθεί με «καμία από τις επιταγές» των κύριων παραγωγών. Η συμμετοχή της σε κάποιες συσκέψεις υπαγορευόταν περισσότερο «από την ανάγκη να αποφύγει μία σκληρή σύγκρουση και να αποκτήσει μια καλύτερη ιδέα για το τι μηχανεύονταν οι εν λόγω μεγάλες εταιρείες». Κατά την άποψη της ΧΑΛΚΟΡ, η «εισφορά της» ήταν μία αυστηρά μονόδρομη διαδικασία, ενώ η ρύθμιση λειτουργούσε αποκλειστικά προς

⁹⁸⁵ Βλ. παραγράφους 268-283 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁸⁶ Βλ. παραγράφους 91-97 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁸⁷ Βλ. παραγράφους 80-83 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁸⁸ Βλ. παραγράφους 80-83 της απάντησης της Outokumpu 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁸⁹ Βλ. παράγραφο 84 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁹⁰ Βλ. παραγράφους 48-50 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁹¹ Βλ. παράγραφο 85 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁹² Βλ. παράρτημα 1 της απάντησης της ΙΜΙ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁹³ Βλ. παραγράφους 91-97 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

όφελος των «παλαιών μελών», χωρίς το παραμικρό όφελος για τη ΧΑΛΚΟΡ⁹⁹⁴. Η ΧΑΛΚΟΡ αναφέρει ότι δεν είχε κανένα εμπορικό ή οικονομικό κίνητρο για τη συμμετοχή της εκτός από το να προλάβει την υλοποίηση των απειλών που είχαν διατυπωθεί εναντίον της⁹⁹⁵. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να τοποθετηθεί στη χαμηλότερη ομάδα (μαζί με την ΒΜΑ). Κατά την άποψη της ΧΑΛΚΟΡ, η απλή χρήση των μεριδίων της αγοράς ως καθοριστικού παράγοντα για τον προσδιορισμό των αντίστοιχων σημείων εκκίνησης για τους ομίλους θα ήταν ιδιαίτερα αυστηρή: το μέγεθος κάθε παράβασης που θα αποδιδόταν ενδεχομένως στη ΧΑΛΚΟΡ θα απαιτούσε ως εκ τούτου το επιβαλλόμενο πρόστιμο να βασιστεί σε υψηλότερου διαφορικό σε σύγκριση με το σημείο εκκίνησης για τη μεγαλύτερη επιχείρηση από την απλή αριθμητική αναλογία μεταξύ των αντίστοιχων μεριδίων αγοράς τους. Δεδομένης της στενότερης συνεργασίας μεταξύ των μελών του ομίλου των πέντε, οι εν λόγω εταιρείες είχαν μεγαλύτερο βάρος στην αγορά.

Η άποψη της Επιτροπής

- (687) Η Επιτροπή κρίνει ότι για τους σκοπούς της αξιολόγησης του σχετικού βάρους των συμμετεχόντων στο πλαίσιο της επηρεαζόμενης γεωγραφικής περιοχής, ενδείκνυται γενικά να ληφθούν υπόψη τα μερίδια αγοράς τους όσον αφορά το εξεταζόμενο προϊόν κατά το τελευταίο πλήρες έτος της παράβασης, ήτοι το έτος 2000 στην προκειμένη περίπτωση (βλ. πίνακα στην αιτιολογική σκέψη (691)).
- (688) Η Επιτροπή τονίζει ότι μολονότι οι παραγωγοί SANCO είχαν ξεχωριστές ρυθμίσεις, δεν μπορεί να αποδειχθεί ότι η συνεργασία τους ήταν σημαντικά στενότερη κατά τη διάρκεια της περιόδου 1988 - 1995 από ό,τι η συνεργασία τους στο ευρύτερο ευρωπαϊκό επίπεδο (βλ. από αυτή την άποψη αιτιολογική σκέψη (127)), ιδίως, δεδομένου ότι τα στοιχεία της ΚΜΕ που περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές σκέψεις (205)-(206) όσον αφορά τη συνεργασία για τις τιμές δεν αμφισβητήθηκαν από κανένα συμβαλλόμενο. Κατά τα έτη μετά το 1995 μέχρι το 2001, η συνεργασία αφορούσε μόνο τον όμιλο ΚΜΕ και τη Wieland και επικεντρώθηκε κυρίως στη γερμανική αγορά. Κατά συνέπεια, η συνεργασία μεταξύ των παραγωγών SANCO δεν δικαιολογεί διαφορετική μεταχείριση .
- (689) Το γεγονός ότι η συνεργασία ήταν εντονότερη στο πλαίσιο του ομίλου των πέντε από ό,τι στο πλαίσιο του ομίλου των εννέα δεν δικαιολογεί τη διαφορετική μεταχείριση των τεσσάρων παραγωγών που δεν συμμετείχαν σε όλες τις συσκέψεις. Οι τέσσερις παραγωγοί που δεν ανήκαν στον όμιλο των πέντε λόγω του μεγέθους τους είχαν αναλογικά τα ίδια οφέλη με τους άλλους πέντε ανταγωνιστές από το αυξημένο επίπεδο τιμών κατά τη διάρκεια των ετών 1998 μέχρι 2001 (βλ. ανωτέρω 20.3.1.2). Δεν ήταν, όπως αναφέρει η ΧΑΛΚΟΡ, θύματα των ρυθμίσεων αλλά συνέβαλαν με τη συμμετοχή τους στην επιτυχία της σύμπραξης ως σύνολο. Η συμμετοχή τους μπορεί να θεωρηθεί σημαντική για τη λειτουργία της σύμπραξης εφόσον αν προστίθεντο άλλοι τέσσερις ανταγωνιστές παραγωγοί, η σύμπραξη θα καθίστατο αισθητά λιγότερο αποτελεσματική. Οι περιορισμένες επιπτώσεις της συμμετοχής τους λόγω του μεγέθους τους λαμβάνονται, ως εκ τούτου, υπόψη κατά το δέοντα τρόπο με το χωρισμό σε ομάδες βάσει των μεριδίων αγοράς. Ο ισχυρισμός της ΧΑΛΚΟΡ ότι υπήρξε θύμα του ομίλου των πέντε έχει ήδη απορριφθεί (βλ. ανωτέρω 14.4).

⁹⁹⁴ Βλ. παραγράφους 3.13-3.34 της απάντησης της ΧΑΛΚΟΡ της 7ης Νοεμβρίου 2003.

⁹⁹⁵ Βλ. παράγραφο 6.1 της απάντησης της ΧΑΛΚΟΡ της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2003.

- (690) Το επιχείρημα της Wieland ότι το συνδυασμένο μερίδιο των μελών της σύμπραξης αντιπροσώπευε μόνο το 68% περίπου της αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση πρέπει να απορριφθεί. Κανένας από τους συμβαλλόμενους δεν αμφισβήτησε το γεγονός ότι και κατά τη διάρκεια της περιόδου από το 1989 μέχρι το 1994, τουλάχιστον η ΧΑΛΚΟΡ, οι θυγατρικές της Mueller και η ΗΜΕ συμμετείχαν για σημαντικό χρονικό διάστημα στην παράβαση. [Πληροφορίες που δεν αφορούν τη διαδικασία στην Ε.Ε.]. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να συναχθεί ότι το μερίδιο της σύμπραξης της αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση ήταν για σημαντικό χρονικό διάστημα κοντά στο μερίδιο των εννέα εταιρειών κατά το 1998.
- (691) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα προϊόντα που επηρέαζε η ενιαία παράβαση στην παρούσα υπόθεση ήταν οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση και με πλαστική επίστρωση. Κατά συνέπεια πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως βάση για τον υπολογισμό των ομάδων το συνδυασμένο μέγεθος της αγοράς. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η προσέγγιση αυτή είναι ευνοϊκότερη για όλους τους συμβαλλόμενους και ιδίως για όσους δεν συμμετείχαν στις συμφωνίες που αφορούσαν τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση. Οι πωλήσεις χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση πρέπει να χρησιμοποιηθούν μόνον για τον σκοπό του χωρισμού των επιχειρήσεων σε ομάδες όσον αφορά τις επιχειρήσεις που συμμετείχαν μόνον στις συμφωνίες που αφορούσαν τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση. Όσον αφορά τον όμιλο ΚΜΕ και τη Wieland, πρέπει να ληφθούν υπόψη και πωλήσεις χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση. Με συνολικό μερίδιο γύρω στο [...] % της αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση και με πλαστική επίστρωση το 2000 με βάση την αξία, ο όμιλος ΚΜΕ αποτελεί το μεγαλύτερο ανταγωνιστή στην αγορά ΕΟΧ για τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων και για το λόγο αυτό θα τοποθετηθεί στην πρώτη ομάδα. Οι ΙΜΙ, Mueller, όμιλος Wieland και Outokumpu, διαθέτοντας σχετικά μερίδια αγοράς (με βάση την αξία) μεταξύ [...] % και [...] %, τοποθετούνται σε μία δεύτερη ομάδα αποτελούμενη από εταιρείες που μπορούν να θεωρηθούν ως μεσαίου μεγέθους στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων του ΕΟΧ. Η Boliden με μερίδιο αγοράς [...] % αποτελεί την τρίτη ομάδα. Οι ΗΜΕ (έτος 2000) και ΧΑΛΚΟΡ (έτος 1999), με μερίδιο αγοράς γύρω στο [...] % (με βάση την αξία) τοποθετούνται σε μία τέταρτη ομάδα αποτελούμενη από μικρές εταιρείες στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων του ΕΟΧ.
- (692) Βάσει των προαναφερθέντων, το ενδεδειγμένο σημείο για τον υπολογισμό προστίμου που προκύπτει από το κριτήριο της σχετικής σημασίας στην αγορά απλών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων διαμορφώνεται ως εξής για κάθε κατηγορία:
- όμιλος ΚΜΕ: 70 εκατ. ευρώ
  - Wieland Werke : 23,8 εκατ. ευρώ
  - όμιλος ΙΜΙ: 23,8 εκατ. ευρώ
  - όμιλος Mueller: 23,8 εκατ. ευρώ
  - όμιλος Outokumpu: 23,8 εκατ. ευρώ

- όμιλος Boliden: 16,1 εκατ. ευρώ
- ΧΑΛΚΟΡ: 9,8 εκατ. ευρώ
- HME 9,8 εκατ. ευρώ

(693) Δεδομένου ότι η EM και TMX αποτελούσαν μία ενιαία επιχείρηση κατά την περίοδο 1989-1995 (αιτιολογική σκέψη (564)), θεωρούνται από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες για το αντίστοιχο μέρος της παράβασης. Ομοίως, οι KME AG, EM και TMX αποτελούσαν μία επιχείρηση (τον «όμιλο KME») κατά την περίοδο 1995-2001 (αιτιολογική σκέψη (565)), και είναι από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες για το εν λόγω μέρος της παράβασης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν μπορεί να λάβει υπόψη της το ενδεχόμενο ανταγωνισμού εντός του ομίλου για την εκτίμηση του σχετικού βάρους των συμμετεχόντων στη σύμπραξη κατά την περίοδο μετά την αναδιάρθρωση. Είναι προτιμότερο το βασικό ποσό του προστίμου να διαιρεθεί σε δύο μέρη, ένα για την περίοδο 1988-1995 και ένα για την περίοδο 1995-2001. Το πρώτο μέρος (35 εκατ. ευρώ) πρέπει να διαιρεθεί σε δύο ίσα μέρη μεταξύ, αφενός, της KME AG, και αφετέρου των EM και TMX (από κοινού και εις ολόκληρον). Το δεύτερο μέρος (35 εκατ. ευρώ) πρέπει να επιβληθεί από κοινού και εις ολόκληρον στις KME AG, EM και TMX.

(694) Μετά τον Ιούλιο του 1999, οι Buntmetall και Wieland Werke AG σχημάτισαν ενιαία επιχείρηση (όμιλος Wieland). Για την περίοδο αυτή πρέπει να θεωρηθούν υπεύθυνες από κοινού και εις ολόκληρον. Πριν από τον Ιούλιο 1999, οι Buntmetall και Wieland Werke AG πρέπει να θεωρηθεί ότι υπέχουν ατομική ευθύνη εκάστη για την εμπλοκή της στην παράβαση. Ως εκ τούτου το ποσό εκκίνησης πρέπει να διαιρεθεί σε δύο μέρη, καθένα από τα οποία θα αντικατοπτρίζει τη διάρκεια της εμπλοκής, ένα για την περίοδο μεταξύ Σεπτεμβρίου 1989 και Ιουλίου 1999 (εκατομμύρια 19,52 ευρώ) και ένα για την περίοδο μεταξύ Ιουλίου 1999 και Μαρτίου 2001 (εκατομμύρια 4,28 ευρώ). Το μέρος για την περίοδο Σεπτεμβρίου 1989 και Ιουλίου 1999 πρέπει να διαιρεθεί περαιτέρω σε δύο μέρη, ένα για την Buntmetall και ένα για την Wieland Werke AG, λαμβανομένης και πάλι υπόψη της αντίστοιχης διάρκειας της εμπλοκής.

(695) Η εν λόγω διαίρεση πρέπει να διαμορφωθεί ως εξής:

- 35 για τον όμιλο KME (από κοινού και εις ολόκληρον μεταξύ της KME AG, TMX και EM)
- 17,5 για την KME AG,
- 17,5 για τις EM και TMX (από κοινού και εις ολόκληρον)
- 3,25 για τον όμιλο Wieland (από κοινού και εις ολόκληρον μεταξύ Wieland και Buntmetall)
- 19,52 για την Wieland Werke AG
- 1,03 για την Buntmetall.

(696) Στη βάση αυτή, το ενδεδειγμένο σημείο εκκίνησης για τον καθορισμό προστίμου έχει ως εξής για κάθε επιχείρηση:

- ΧΑΛΚΟΡ:	9,8 εκατ. ευρώ
- ΗΜΕ:	9,8 εκατ. ευρώ
- Όμιλος Boliden:	16,1 εκατ. ευρώ
- Όμιλος IMI:	23,8 εκατ. ευρώ
- Όμιλος Mueller:	23,8 εκατ. ευρώ
- Όμιλος Outokumpu:	23,8 εκατ. Ευρώ
- όμιλος Wieland:	3,25 εκατ. Ευρώ
- Wieland Werke AG:	19,52 εκατ. Ευρώ
- Όμιλος Buntmetall:	1,03 εκατ. ευρώ
- KME AG:	17,5 εκατ. ευρώ
- Όμιλος KME	35 εκατ. ευρώ
- EM και TMX	17,5 εκατ. ευρώ

20.3.5. Αποτρεπτικό αποτέλεσμα

Τα επιχειρήματα των συμβαλλομένων

(697) Η Wieland και η Outokumpu αναφέρουν ότι η αρχή της αναλογικότητας πρέπει να εξασφαλίζει ότι κατά τον υπολογισμό του προστίμου λαμβάνεται υπόψη το μερίδιο των δραστηριοτήτων χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στο πλαίσιο της

εταιρείας, και ότι δεν βασίζεται σε άλλες άσχετες δραστηριότητες⁹⁹⁶. Η Wieland ισχυρίζεται ότι η εταιρεία της είναι σημαντικά μικρότερη (1,225 εκατ. ευρώ·ο κύκλος εργασιών έχει μειωθεί περαιτέρω) απ' ό,τι η KME (2,054 δισ. ευρώ) και η Outokumpu (5,558 δισ. ευρώ)⁹⁹⁷. Το μερίδιο του κύκλου εργασιών όσον αφορά το περιθώριο μετατροπής που πραγματοποιήθηκε με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Wieland στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στον ΕΟΧ ανέρχεται σε [...] % του συνολικού κύκλου εργασιών της Wieland⁹⁹⁸. Οι δραστηριότητες της Outokumpu στον τομέα του χαλκού απέφεραν λιγότερο από το [...] % του συνολικού κύκλου εργασιών της με την πώληση χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων στον ΕΟΧ⁹⁹⁹.

- (698) Επιπλέον, η Outokumpu αμφισβητεί το κατά πόσον είναι δίκαιη η γενική προσέγγιση της Επιτροπής να επιβάλλει πρόστιμα «για αποτρεπτικούς σκοπούς» εξετάζοντας τον κύκλο εργασιών μίας ευρύτερης επιχειρηματικής μονάδας, που καλύπτει και άλλες δραστηριότητες απ' ό,τι αυτές που εμπλέκονται ειδικά σε μια παράβαση. Η προσέγγιση αυτή θα τιμωρούσε αδικώς μεγαλύτερες εταιρείες που αναπτύσσουν δραστηριότητες σε πολλές αγορές εντελώς άσχετες με την παράβαση. Κατά την άποψη της Outokumpu η χρησιμοποίηση του κύκλου εργασιών της Outokumpu Ουϊ (του ομίλου) ως βάσης για τον υπολογισμό του προστίμου θα ήταν προφανώς άδικη και δυσανάλογη. Κατά την άποψη της Outokumpu, η συμμετοχή της είναι μικρότερη από αυτή άλλων εταιρειών και η Outokumpu φαίνεται να έχει αποκομίσει λιγότερα κέρδη απ' ό,τι άλλες εταιρείες¹⁰⁰⁰. Τα πρόστιμα θα πρέπει να βασίζονται μόνο στη συμμετοχή και στις επιπτώσεις και όχι στο εάν οι εταιρείες αποτελούν συγκρότημα ή όχι¹⁰⁰¹.
- (699) Η ΚΜΕ δηλώνει ότι αποτελεί μεσαίου μεγέθους επιχείρηση με περιορισμένους οικονομικούς και νομικούς πόρους.

Η άποψη της Επιτροπής

- (700) Προκειμένου η Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι τα επιβαλλόμενα πρόστιμα έχουν επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα και λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι οι μεγάλες εταιρείες έχουν τη νομική και οικονομική γνώση καθώς και τη σχετική υποδομή που τους επιτρέπουν αφενός να αναγνωρίζουν ευκολότερα ότι η συμπεριφορά τους έχει αθέμιτο χαρακτήρα ενδέχεται να προσαρμόσει το αρχικό ποσό του προστίμου. Για το σκοπό αυτό, ο συνολικός κύκλος εργασιών αποτελεί το αριθμητικό στοιχείο που αποτελεί ένδειξη του μεγέθους της επιχείρησης καθώς και της οικονομικής ισχύος της, και πρέπει να είναι γνωστός προκειμένου να εκτιμηθεί εάν το πρόστιμο θα έχει αποτρεπτικό αποτέλεσμα¹⁰⁰².
- (701) Το Πρωτοδικείο ενέκρινε την προσέγγιση της Επιτροπής η οποία συνίσταται στην εφαρμογή πολλαπλασιαστικού συντελεστή. Σε πρόσφατη απόφαση, το Πρωτοδικείο απεφάνθη ότι στο βαθμό που το ποσό του προστίμου «πολλαπλασιάστηκε περαιτέρω

⁹⁹⁶ Βλ. παράγραφο 4-15 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003, παράγραφο 70-74 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁹⁷ Βλ. παράγραφο 8 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁹⁸ Βλ. παράγραφο 15 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

⁹⁹⁹ Βλ. παράγραφο 72 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰⁰⁰ Βλ. παράγραφο 94 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰⁰¹ Βλ. παράγραφο 95 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰⁰² *Cheil Jedang Corp. κατά Επιτροπής*, ό.α. σκέψεις 83 και 96.

επί 2.5 προκειμένου να ληφθεί υπόψη η θέση του αιτούντα ως ευρωπαϊκού ομίλου, η εν λόγω αύξηση δεν εφαρμόστηκε βάσει του συνολικού κύκλου εργασιών του αιτούντα, και ότι ο συντελεστής πολλαπλασιασμού του 2.5 δεν έχει αναλογική σχέση με τη διαφορά μεταξύ του συνολικού κύκλου εργασιών του αιτούντα και αυτού των άλλων επιχειρήσεων»¹⁰⁰³.

- (702) Στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να εφαρμόσει μια περαιτέρω ανοδική προσαρμογή στην περίπτωση της Outokumpu προκειμένου να ληφθεί υπόψη το μέγεθος και οι συνολικοί πόροι της. Στην παρούσα εκτίμηση, δέον να ληφθεί υπόψη ο συνολικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου (άνω των 5 δισ. ευρώ), δεδομένου ότι, σύμφωνα με την Outokumpu, η ίδια η μητρική εταιρεία (Outokumpu OYj) ξεκίνησε την παράβαση το 1987/1988 και έλεγχε κατά 100% το κεφάλαιο της OCP μέσω της συμμετοχής της στη σύμπραξη. Ως εκ τούτου, το αρχικό ποσό του προστίμου της που προσδιορίζεται στην αιτιολογική σκέψη (697) θα πρέπει να πολλαπλασιαστεί επί 1,5 σε 35,7 εκατ. ευρώ.
- (703) Το γεγονός ότι στην Outokumpu δόθηκε ένας αποτρεπτικός συντελεστής (του ίδιου μεγέθους) στην απόφαση για τους σωλήνες βιομηχανικής χρήσης δεν συνιστά παράβαση της αρχής *ne bis in idem*, δεδομένου ότι ο πολλαπλασιαστικός συντελεστής που εφαρμόζεται στο αρχικό ποσό του προστίμου συνδέεται με το αρχικό ποσό που καθορίζεται για συγκεκριμένο προϊόν και το μερίδιο της επιχείρησης στο προϊόν που αποτελεί το αντικείμενο της απόφασης. Σε περίπτωση που η Επιτροπή είχε λάβει ενιαία απόφαση για την υπόθεση σωλήνων βιομηχανικής χρήσης¹⁰⁰⁴ και την παρούσα, θα μπορούσε να επιβληθεί στην Outokumpu ένα πρόστιμο για κάθε σύμπραξη. Κάθε ένα από τα πρόστιμα για τις εν λόγω συμπράξεις θα είχε προσαρμοστεί ανάλογα με την περίπτωση, συμπεριλαμβανομένου του αποτρεπτικού περιεχομένου του.
- (704) Όσον αφορά το επιχείρημα ότι οι επιχειρήσεις που αύξησαν πρόσφατα τον κύκλο εργασιών τους θα τιμωρηθούν άδικα από άποψη αποτρεπτικού περιεχομένου του προστίμου, η Επιτροπή κρίνει ότι δεδομένου ότι το πρόστιμο έχει ως στόχο την πρόληψη μελλοντικών παραβάσεων, ενδείκνυται να εξετάζεται το μέγεθος της επιχείρησης τη στιγμή που επιβάλλεται το πρόστιμο και όχι όταν διαπράχθηκε η παράβαση. Σε πρόσφατη απόφαση, το Πρωτοδικείο απεφάνθη ότι: «Υπό το πρίσμα της νομολογίας που αναφέρεται στη σκέψη 239 ανωτέρω, η Επιτροπή έχει ως εκ τούτου το δικαίωμα να θεωρήσει ότι, χάρις στον τεράστιο διεθνή κύκλο εργασιών της σε σχέση με τους κύκλους εργασιών των άλλων μελών της σύμπραξης, η SDK θα μπορέσει ευκολότερα να συγκεντρώσει τα απαραίτητα ποσά για να πληρώσει το πρόστιμό της, το οποίο, για να έχει ένα επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα, δικαιολογεί την εφαρμογή ενός πολλαπλασιαστικού συντελεστή. Κανένα από τα επιχειρήματα της SDK για το αντίθετο δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό»¹⁰⁰⁵. Δεδομένου του μεγέθους του τελικού προστίμου σε ποσοστό του κύκλου εργασιών, ο πολλαπλασιαστικός συντελεστής του 1,5 δεν φαίνεται να είναι δυσανάλογος.

¹⁰⁰³ Υπόθεση T-31/99 *ABB Asea Brown Boveri Ltd. κατά Επιτροπής*, [2002] Συλλογή II-1881, σκέψη 155.

¹⁰⁰⁴ Υπόθεση COMP/E-1/38.240 *Industrial Tubes*, απόφαση της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2003, αδημοσίευτη.

¹⁰⁰⁵ Υπόθεση T-236/01 *Tokai Carbon (Ηλεκτρόδια γραφίτη)*, απόφαση της 29^{ης} Απριλίου 2004 [δεν δημοσιεύτηκε ακόμα στη Συλλογή], σκέψη 241.

20.3.6. Διάρκεια της παράβασης

(705) Όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις (460)-(496) και (582)-(596) η παράβαση την οποία διέπραξαν οι αποδέκτες της παρούσας απόφασης, συγκεκριμένα ο όμιλος Boliden, ο όμιλος Buntmetall, η ΧΑΛΚΟΡ ΑΕ, η ΗΜΕ, ο όμιλος ΙΜΙ, ο όμιλος Mueller, ο όμιλος Outokumpu, η Wieland Werke, η ΚΜΕ ΑΓ, η ΤΜΧ και η Europa Metall, με εμπλοκή των διαφορετικών εταιρειών για διαφορετικά χρονικά διαστήματα, άρχισε το αργότερο στις 3 Ιουνίου 1988 και συνεχίστηκε τουλάχιστον μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001. Οι ακόλουθες εταιρείες διέπραξαν συνεχή παράβαση για την αντίστοιχη αναφερόμενη διάρκεια:

– όμιλος ΚΜΕ: 5 έτη, 7 μήνες

επιπροσθέτως

– ΜΕ: 7 έτη, 2 μήνες

– Μ/ΤΜΧ: 5 έτη, 10 μήνες

– όμιλος Wieland: 1 έτος, 8 μήνες

επιπροσθέτως:

– Wieland Werke AG: 9 έτη, 9 μήνες

– Όμιλος Buntmetall: 10 μήνες

– Όμιλος ΙΜΙ: 11 έτη, 5 μήνες

– Όμιλος Mueller: 3 έτη, 2 μήνες

– Όμιλος Outokumpu: 11 έτη, 5 μήνες

– Όμιλος Boliden: 12 έτη, 9 μήνες

– ΧΑΛΚΟΡ: 12 μήνες

– ΗΜΕ: 2 έτη, 6 μήνες

(706) Οι ΚΜΕ, Outokumpu και Wieland ισχυρίζονται ότι όσον αφορά τον καθορισμό του προστίμου, οι «ήσυχες» περίοδοι θα πρέπει είτε να έχουν ως αποτέλεσμα να μην υπολογιστούν τα προηγούμενα έτη (άρθρο 1, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2988/74) ή, τουλάχιστον, ότι τα «ήσυχχα» έτη λαμβάνονται υπόψη ως αναστολή¹⁰⁰⁶. Η ΚΜΕ θεωρεί ότι δεδομένης της λιγότερο οργανωμένης και εν μέρει διακεκομμένης φύσης των επαφών, η περίοδος 1988-1994 θα πρέπει να ληφθεί υπόψη μόνο εν μέρει. Οι Wieland, ΚΜΕ και Outokumpu επισημαίνουν τις περιόδους χαμηλής έντασης, ειδικά όσον αφορά την περίοδο από το 1990 μέχρι το 1992 και από το 1994 μέχρι το 1997.

¹⁰⁰⁶ Βλ. παραγράφους 91-97 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003· παράγραφο 60 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003· παραγράφους 307-317 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003. Το αίτημα της ΙΜΙ να τύχει της ίδιας μεταχείρισης όπως οι ΒΜΑ, ΗΜΕ, ΧΑΛΚΟΡ και Mueller απορρίφθηκε ανωτέρω (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις (467) και (489)).

Ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια των εν λόγω περιόδων, ο ανταγωνισμός ήταν σε φυσιολογικά, ή σχεδόν φυσιολογικά, επίπεδα¹⁰⁰⁷. Η ΚΜΕ θεωρεί ότι η πρακτική της Επιτροπής θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την υπόθεση *Luxemburg Brewers*¹⁰⁰⁸, όπου το πρόστιμο για μια σύμπραξη διάρκειας 14 ετών αυξήθηκε μόνο κατά 100%¹⁰⁰⁹.

- (707) Η Boliden, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, τόνισε ότι μετά το 1995 δεν συμμετείχε στις συσκέψεις SANCO ούτε στις συσκέψεις ΕΟΠΝ μέχρι τις 27 ή τις 28 Αυγούστου 1998, όταν άρχισε η συμμετοχή της η οποία διήρκεσε μέχρι την επίσημη αποχώρησή της στις 10 Δεκεμβρίου 1998 (βλ. αιτιολογική σκέψη (343)). Τον Οκτώβριο του 1999 (βλ. αιτιολογική σκέψη (381)), επανήλθε στις συσκέψεις ΕΟΠΝ μέχρι το Μάρτιο του 2001.
- (708) Η Outokumpu αναφέρει, όσον αφορά τα πρόστιμα, θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι προσπάθησε να αποστασιοποιηθεί από τη συνεργασία το 1998¹⁰¹⁰.
- (709) Πρέπει να σημειωθεί ότι η πρακτική της Επιτροπής σε προηγούμενες αποφάσεις δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως νομικό πλαίσιο για τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε θέματα ανταγωνισμού, δεδομένου ότι το πλαίσιο αυτό ορίζεται αποκλειστικά στον κανονισμό αριθ. 17¹⁰¹¹ (και τώρα στον κανονισμό αριθ. 1/2003). Ως εκ τούτου, το επιχείρημα της ΚΜΕ στην αιτιολογική σκέψη (706) που βασίζεται σε προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί. Η τρέχουσα πολιτική της Επιτροπής για υποθέσεις σύμπραξης είναι να αυξάνει τα πρόστιμα κατά 10% ανά έτος για παραβάσεις που υπερβαίνουν τα πέντε έτη. Η πρακτική αυτή είχε ως αποτέλεσμα αυξήσεις στο ποσό των προστίμων λόγω διάρκειας άνω του 100% σε διάφορες πρόσφατες υποθέσεις¹⁰¹².
- (710) Όσον αφορά την εικαζόμενη απόπειρα της ΟΤΚ να αποστασιοποιηθεί από τις συσκέψεις του 1998, παρατηρείται ότι η ΟΤΚ συνέχισε να τηρεί τις συμφωνίες χωρίς να συμμετέχει στις συσκέψεις (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (325) και (328)). Το γεγονός αυτό δεν αμφισβητήθηκε από την ΟΤΚ. Δεδομένης της δέσμευσης της ΟΤΚ να συνεχίσει τη συνεργασία της, η ΟΤΚ θεωρείται ότι συμμετείχε πλήρως στις ρυθμίσεις το 1998.
- (711) Η Outokumpu ισχυρίζεται ότι δικαιούται μείωσης βάσει συνεργασίας εκτός του πεδίου εφαρμογής της ανακοίνωσης περί επιείκειας του 1996. Η Outokumpu αναφέρει σχετικά την υπόθεση για τους σωλήνες βιομηχανικής χρήσης, στην οποία η Επιτροπή, ακολουθώντας τη γραμμή που καθορίζεται στην ανακοίνωση σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ)¹⁰¹³ (ανακοίνωση περί επιείκειας του 2002), δεν αύξησε το πρόστιμο για διάρκεια ή σοβαρότητα, καθόσον ένας από τους συμβαλλόμενους παρείχε αποδεικτικά στοιχεία σε σχέση με γεγονότα που αγνοούσε προηγουμένως η

¹⁰⁰⁷ Βλ., π.χ., τις παραγράφους 307-317 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰⁰⁸ Απόφαση 2002/759/ΕΚ της Επιτροπής στην υπόθεση COMP/37.800 *Luxembourg Brewers* ΕΕ L 253, 21.9.2002, σ. 21, παράγραφοι 86 και 97.

¹⁰⁰⁹ Βλ. παραγράφους 307-317 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰¹⁰ Βλ. παράγραφο 60 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰¹¹ T-23/99, *LR AF κατά Επιτροπής*, Συλλογή [2002] II-1705, σκέψη 234.

¹⁰¹² Βλ., π.χ. υπόθεση COMP/E-1/37.519 *Μεθειονίνη*, απόφαση της 2ας Ιουλίου 2002, μη δημοσιευθείσα· COMP/E-1/37.370 *Σορβικό κάλιο*, απόφαση της 1^{ης} Οκτωβρίου 2003, μη δημοσιευθείσα· και υπόθεση COMP/E-1/37.956, απόφαση της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2002, μη δημοσιευθείσα.

¹⁰¹³ ΕΕ C 45, 19.2.2002, σ. 3.

Επιτροπή¹⁰¹⁴. Ως εκ τούτου, οι περίοδοι από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι το τέλος του 1997 (τουλάχιστον μέχρι τις 16 Σεπτεμβρίου 1997) θα πρέπει να αφαιρεθούν από τη διάρκεια στην περίπτωση της, δεδομένου ότι η εν λόγω εταιρεία πρώτη παραδέχθηκε ότι οι ρυθμίσεις έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια των εν λόγω περιόδων και υπέβαλε κατάλογο των συσκέψεων που κάλυψαν το κενό στο φάκελο της Επιτροπής όσον αφορά την πρώτη περίοδο. Τα επιχειρήματα αυτά εξετάζονται στις αιτιολογικές σκέψεις (758) και (759).

(712) Όπως αναφέρθηκε στις αιτιολογικές σκέψεις (563) και (564), η KME AG αποτελούσε ξεχωριστή επιχείρηση από αυτήν που συνιστούσαν οι EM και TMX κατά τη διάρκεια της περιόδου από τις 8 Ιουνίου 1988 μέχρι τις 19 Ιουνίου 1995. Ως εκ τούτου, η αύξηση λόγω διάρκειας πρέπει να υπολογιστεί χωριστά για τις εν λόγω δύο επιχειρήσεις για τη συγκεκριμένη περίοδο των πέντε ετών. Για το υπόλοιπο της διάρκειας από τις 20 Ιουνίου 1995 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001, ήτοι πέντε έτη και 8 μήνες, η αύξηση πρέπει να είναι κοινή για όλο τον όμιλο KME. Με τον ίδιο τρόπο η διάρκεια υπολογίστηκε για τον όμιλο Wieland αφενός και για τις Wieland-Werke AG και Buntmetall, αφετέρου (βλ. αιτιολογική σκέψη (694)).

(713) Το ποσό εκκίνησης των προστίμων λόγω βαρύτητας πρέπει ως εκ τούτου να αυξηθεί κατά τα ακόλουθα ποσοστά:

- Όμιλος KME: 55 %

επιπροσθέτως:

- KME: 70%

- EM/TMX: 55%

- όμιλος Wieland: 15%

επιπροσθέτως:

- Wieland Werke: 95 %

- Όμιλος Buntmetall: 0 %

- Όμιλος IMI: 110 %

- Όμιλος Mueller: 30 %

- Όμιλος Outokumpu: 110 %

- Όμιλος Boliden: 125 %

- Όμιλος Buntmetall: 10 %

- ΧΑΛΚΟΡ: 10 %

- HME: 25 %

---

¹⁰¹⁴ παράγραφος 23.

20.3.7. Ενδεχόμενα πρόστιμα σε παράλληλες διαδικασίες

- (714) Οι Wieland, KME και Outokumpu ζήτησαν από την Επιτροπή να εξετάσει το γεγονός ότι τους επιβλήθηκε πρόσθετο πρόστιμο στην παράλληλη διαδικασία όσον αφορά τους σωλήνες βιομηχανικής χρήσης (υπόθεση COMP/E-1/38.240). Προς υποστήριξη του εν λόγω επιχειρήματος η KME αναφέρει την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση *Ειδικοί γραφίτες*¹⁰¹⁵ στην οποία το επιβληθέν πρόστιμο σε μία από τις εταιρείες μειώθηκε κατά 33% προκειμένου να ληφθεί υπόψη η επισφαλής χρηματοοικονομική κατάστασή της και το γεγονός ότι πρόσφατα της είχε επιβληθεί μεγάλο πρόστιμο.
- (715) Η Wieland αναφέρει ότι ο διαχωρισμός σε δύο υποθέσεις, σωλήνες για βιομηχανική χρήση και χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων, ήταν τεχνητός και σε κάθε περίπτωση δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε αυξημένο πρόστιμο σε σύγκριση με αυτό που θα είχε επιβληθεί σε περίπτωση που και οι δύο συμπράξεις αποτελούσαν αντικείμενο μιας απόφασης. Η αποτροπή μελλοντικών παραβάσεων εξασφαλίζεται ήδη με την επιβολή του προστίμου στην υπόθεση για τους σωλήνες βιομηχανικής χρήσης¹⁰¹⁶. Ομοίως, η Outokumpu ισχυρίζεται ότι δεν θα πρέπει να της επιβληθεί διπλή κύρωση λόγω της συμμετοχής της στις δύο υποθέσεις χαλκοσωλήνων. Τόσο η σύμπραξη σωλήνων για βιομηχανική χρήση όσο και η σύμπραξη χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων δημιουργήθηκαν λόγω των πενιχρών οικονομικών του τομέα χαλκοσωλήνων. Δεύτερο, θα ήταν άδικο για το βασικό ποσό να ληφθεί υπόψη δύο φορές, ήτοι και στις δύο υποθέσεις, ο κύκλος εργασιών του μεγαλύτερου τμήματος των επιχειρήσεων της Outokumpu. Μια τέτοια προσέγγιση θα οδηγούσε σε διπλή ποινή για λόγους αποτροπής¹⁰¹⁷. Δεδομένου ότι τα δύο πρόστιμα επιβάλλονται ταυτόχρονα, δεν θα έχουν αποτρεπτικό αποτέλεσμα όσον αφορά την άλλη δραστηριότητα. Η εκτίμηση για λόγους αποτροπής θα πρέπει να είναι μειωμένη προκειμένου να αποφευχθεί μια διπλή ποινή¹⁰¹⁸.
- (716) Η Επιτροπή θεωρεί ότι το γεγονός ότι η ίδια διεξάγει έρευνες σε διάφορες υποθέσεις σύμπραξης στις οποίες ενέχονται οι ίδιες επιχειρήσεις (μολονότι οι υποθέσεις ξεκίνησαν ως μία και στη συνέχεια χωρίστηκαν) δεν αποκλείει την επιβολή, εάν παραστεί ανάγκη, του ανώτατου ποσού για κάθε παράβαση. Ο διαχωρισμός αποφασίστηκε όταν κατέστη σαφές ότι οι παραβάσεις ήταν διαφορετικές, είχαν διαπραχθεί από διαφορετικές επιχειρήσεις και αφορούσαν διαφορετικά προϊόντα. Σε κάθε περίπτωση, εκτός και εάν το πρόστιμο έχει ήδη επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα, η υποχρέωση της Επιτροπής να λαμβάνει υπόψη της, όταν καθορίζει το πρόστιμο, τη συμμετοχή μιας επιχείρησης σε πολλαπλές συμπράξεις, ισοδυναμεί με την παροχή αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος σε επιχειρήσεις που διαπράττουν παράλληλες πολλαπλές παραβάσεις. Κάθε ξεχωριστή παράβαση δικαιούται ξεχωριστού προστίμου. Στην αντίθετη περίπτωση, μία επιχείρηση που συμμετέχει σε μια ή περισσότερες συμπράξεις δεν θα είχε τίποτα να χάσει συμμετέχοντας σε περισσότερες συμπράξεις. Στη συνέχεια θα μπορούσε να εξασφαλίσει αδικαιολόγητα κέρδη από τη συμμετοχή της σε περισσότερες συμπράξεις χωρίς να διατρέχει τον κίνδυνο προστίμου για την εν λόγω συμπεριφορά. Η επιβολή προστίμου για κάθε

¹⁰¹⁵ Υπόθεση 37.667, απόφαση της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2002 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί), παράγραφος 558.

¹⁰¹⁶ Βλ. παραγράφους 91-97 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰¹⁷ Βλ. παράγραφο 90 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰¹⁸ Βλ. παραγράφους 91 και 92 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

ξεχωριστή παράβαση σκοπό έχει να αποτρέψει μια τέτοια συμπεριφορά. Τα επιχειρήματα της Outokumpu εξετάστηκαν επαρκώς στην αιτιολογική σκέψη (703).

- (717) Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην απόφασή της για την υπόθεση *Ειδικοί γραφίτες*, η Επιτροπή μείωσε το ποσό του προστίμου που επέβαλε σε επιχείρηση, διότι η εν λόγω επιχείρηση αντιμετώπιζε σοβαρές οικονομικές δυσκολίες και της είχε επιβληθεί σχετικά πρόσφατα ένα σημαντικό πρόστιμο από την Επιτροπή. Η Επιτροπή έκρινε ότι, στις εν λόγω ειδικές περιστάσεις, η επιβολή του πλήρους ποσού του προστίμου δεν ήταν απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Στο συμπέρασμα αυτό η Επιτροπή κατέληξε αφού έλαβε ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι το επιβαρυντικό στοιχείο της υποτροπής δεν ίσχυε στην περίπτωση της εν λόγω επιχείρησης. Εκτός από την περίπτωση της ΚΜΕ που θα εξεταστεί κατωτέρω (βλ. τμήμα 20.8), κανένας από τους εν λόγω όρους δεν ισχύει στην παρούσα υπόθεση.

20.3.8. Συμπέρασμα όσον αφορά τα βασικά ποσά

- (718) Ως εκ τούτου τα βασικά ποσά των προστίμων πρέπει να καθοριστούν ως ακολούθως:

- Όμιλος ΚΜΕ σε 54,25 εκατ. Ευρώ

επιπροσθέτως:

- ΚΜΕ σε 29,75 εκατ. Ευρώ

- ΕΜ/MTX σε 27,13 εκατ. Ευρώ

- όμιλος Wieland σε 3,74 εκατ. Ευρώ

επιπροσθέτως:

- Wieland Werke AG σε 38,06 εκατ. ευρώ

- Όμιλος Buntmetall σε 1,03 εκατ. ευρώ

- Όμιλος IMI σε 49,98 εκατ. ευρώ

- Όμιλος Mueller σε 30,94 εκατ. Ευρώ

- Όμιλος Outokumpu σε 74,97 εκατ. Ευρώ

- ΧΑΛΚΟΡ σε 10,78 εκατ. ευρώ

- ΗΜΕ σε 12,25 εκατ. Ευρώ

- Όμιλος Boliden σε 36,225 εκατ. ευρώ.

20.4. Επιβαρυντικές περιστάσεις

- (719) Η επανάληψη της παράβασης από την Outokumpu συνιστά επιβαρυντική περίσταση. Η Outokumpu αποτελούσε αποδέκτη της απόφασης 90/417/ΕΚΑΧ της Επιτροπής

Πλατέα προϊόντα ψυχρής ελάσεως ανοξείδωτου χάλυβα¹⁰¹⁹ (στο εξής «υπόθεση ανοξείδωτου χάλυβα»).

- (720) Ωστόσο, η Outokumpu αμφισβητεί τη διαπίστωση υποτροπής στην περίπτωση της ως αποδέκτριας της απόφασης της Επιτροπής στην υπόθεση ανοξείδωτου χάλυβα. Σύμφωνα με την Outokumpu, η εν λόγω υπόθεση αφορούσε μία πολύ διαφορετική κατάσταση, δεδομένου ότι επρόκειτο για ένα δημόσιου τύπου πλαίσιο, στο οποίο η Outokumpu λειτουργούσε υπό κυβερνητική επιρροή και με την πεποίθηση ότι οι συμφωνίες είχαν τη δημόσια αποδοχή. Η εταιρεία ισχυρίζεται επίσης ότι η άσκηση πίεσης είχε αρχίσει από τα ίδια τα όργανα της Επιτροπής. Υπό αυτές τις περιστάσεις, η Επιτροπή αποδέχθηκε ότι δεν επρόκειτο για καθαρή παράβαση και δεν επέβαλε πρόστιμο.¹⁰²⁰ Η Outokumpu αναφέρει ότι οι όροι που παρατίθενται στην υπόθεση *Thyssen* δεν πληρούνται στην περίπτωση αυτή το Πρωτοδικείο απεφάνθη ότι «η έννοια της υποτροπής, όπως γίνεται δεκτή σε ορισμένες εθνικές έννομες τάξεις, συνεπάγεται ότι το άτομο διέπραξε νέες παραβάσεις αφού του επιβλήθηκαν κυρώσεις για παρόμοιες παραβάσεις».¹⁰²¹
- (721) Ως πρόσθετο επιχείρημα, η Outokumpu υπογραμμίζει ότι επρόκειτο για διαφορετικές επιχειρηματικές δραστηριότητες, μονάδες και υπαλλήλους σε διαφορετικούς τόπους, καθώς και μία διαφορετική διάταξη συνθήκης (άρθρο 65 της συνθήκης ΕΚΑΧ). Ως εκ τούτου, κατά την άποψη της ΟΤΚ, η σύνδεση των δύο παραβάσεων (της μίας στον τομέα χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων και της άλλης στον τομέα του ανοξείδωτου χάλυβα) θα σήμαινε την τιμωρία μίας εταιρείας με πολλές και διαφορετικές επιχειρηματικές δραστηριότητες σε σύγκριση με μικρότερες εταιρείες με συμφέροντα μόνο στον τομέα των χαλκοσωλήνων. Η ΟΤΚ παρατηρεί επίσης ότι η απόφαση της Επιτροπής όσον αφορά τον ανοξείδωτο χάλυβα ελήφθη τον Ιούλιο του 1990, περίπου δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης της παράβασης στον τομέα των σωλήνων βιομηχανικής χρήσης (Σεπτέμβριος 1989), και ως εκ τούτου δεν μπορεί να αποτελέσει τη βάση για υποτροπή για την προγενέστερη περίοδο.¹⁰²²
- (722) Συμπερασματικά, η ΟΤΚ επιμένει ότι η επιβολή προστίμου για λόγους αποτροπής και υποτροπής θα ήταν άδικη και δυσανάλογη, δεδομένου ότι οι παραβάσεις δεν είναι οι ίδιες και δεν έχουν διαπραχθεί όσον αφορά την ίδια επιχειρηματική δραστηριότητα. Ως εκ τούτου, η εταιρεία θεωρεί ότι εάν η Επιτροπή αυξήσει τα πρόστιμα για λόγους αποτροπής δύο φορές (στις υποθέσεις σωλήνων βιομηχανικής χρήσης και σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων) και μια φορά λόγω υποτροπής (συνδέοντας την υπόθεση με μία εντελώς διαφορετική επιχειρηματική δραστηριότητα), αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα να επιβληθεί στην Outokumpu τριπλή ποινή, απλά διότι αποτελεί μια μεγάλη εταιρεία με πολλές δραστηριότητες σε πολλούς διαφορετικούς τομείς.¹⁰²³
- (723) Η Επιτροπή θεωρεί ότι υφίσταται επανάληψη παράβασης όταν μία επιχείρηση, η οποία υπήρξε αποδέκτρια απόφασης της Επιτροπής στο παρελθόν ως συμμετέχουσα σε μία παράβαση, αργότερα κρίνεται υπεύθυνη για άλλη παράβαση του ίδιου τύπου. Μια τέτοια απόφαση όχι μόνο αποτελεί διαταγή προς την επιχείρηση να παύσει την

¹⁰¹⁹ ΕΕ L 220, 15.8.1990, σ. 28.

¹⁰²⁰ Βλ. παραγράφους 96-98 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰²¹ *Thyssen Stahl AG κατά Επιτροπής*, σκέψεις 617-625 (η υπογράμμιση του συντάκτη).

¹⁰²² Βλ. παραγράφους 102-104 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰²³ υπόθεση T-77/92, *Parker Pen κατά Επιτροπής*, Συλλογή [1994] II-549, σκέψεις 94-95· παράγραφοι 105, 106 της απάντησης της Outokumpu της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003.

παράβαση, αλλά έχει επίσης ως στόχο να προειδοποιήσει και να αποτρέψει τη συγκεκριμένη επιχείρηση από το να διαπράξει παρόμοιες παραβάσεις στο μέλλον, ακόμη και εάν για κάποιο λόγο δεν επιβάλλεται πρόστιμο. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι δεδομένου ότι η απόφαση όσον αφορά τον ανοξείδωτο χάλυβα είχε εκδοθεί αφότου είχε αρχίσει η παράβαση στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, τα διοικητικά στελέχη της Outokumpu που είχαν εμπλακεί στην εν λόγω δεύτερη παράβαση θα πρέπει να είχαν λάβει μέτρα για την παύση της. Η συνέχιση μίας παράβασης από εταιρεία που έχει λάβει προειδοποίηση με απόφαση σε διαφορετικό τομέα προϊόντος ισοδυναμεί με υποτροπή.

(724) Η παρούσα απόφαση αφορά τον ίδιο τύπο παράβασης όπως και η υπόθεση για τον ανοξείδωτο χάλυβα που αφορούσε τον καθορισμό ποσοστώσεων και τιμών με σκοπό τον έλεγχο της παραγωγής και την κατανομή των αγορών.¹⁰²⁴ Όσον αφορά το επιχείρημα της Outokumpu σχετικά με μια διαφορετική διάταξη συνθήκης, η Επιτροπή αρκεί να υπενθυμίσει ότι σύμφωνα με τη νομολογία το άρθρο 65 της συνθήκης EKAX είναι ισοδύναμο με το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης.¹⁰²⁵

(725) Το γεγονός ότι η Outokumpu συνέχισε να διαπράττει παράβαση στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, παρόλο που έλαβε τη διαταγή να παύσει την παράβασή της στον τομέα του ανοξείδωτου χάλυβα με απόφαση της Επιτροπής, δείχνει σαφώς ότι η προηγούμενη απόφαση δεν είχε επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα όσον αφορά τη συμπεριφορά της Outokumpu στην αγορά. Ως εκ τούτου, για να εξασφαλιστεί μελλοντικά το εν λόγω αποτρεπτικό αποτέλεσμα, όσον αφορά την Outokumpu αλλά και όσον αφορά άλλες πιθανές εταιρείες σε ανάλογη κατάσταση, πρέπει να αυξηθεί το ποσό του προστίμου στην παρούσα υπόθεση. Κατά συνέπεια, αποτελεί επιβαρυντικό στοιχείο όσον αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης στην περίπτωση της Outokumpu το γεγονός ότι η εν λόγω εταιρεία υπήρξε αντικείμενο προηγούμενης απόφασης με την οποία είχε διαπιστωθεί ανάλογη παράβαση. Η εν λόγω επιβαρυντική περίπτωση δικαιολογεί αύξηση κατά 50% στο βασικό ποσό του προστίμου που επιβάλλεται στην Outokumpu. Ένας συντελεστής 50% δεν αποτελεί τον ανώτατο συντελεστή που εφαρμόζει η Επιτροπή αλλά τον συνήθη συντελεστή που χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις υποτροπής στο πλαίσιο της τρέχουσας πολιτικής.

20.5. Ελαφρυντικές περιστάσεις

(726) Η Επιτροπή θεωρεί ότι μεταξύ των ελαφρυντικών περιστάσεων που επικαλέστηκαν οι συμβαλλόμενοι, θα πρέπει να αναλυθούν οι ακόλουθες.

20.5.1. Μη εφαρμογή των ρυθμίσεων στην πράξη

(727) Σχεδόν όλοι οι συμβαλλόμενοι ζήτησαν από την Επιτροπή να λάβει υπόψη της, ως ελαφρυντικό στοιχείο, το γεγονός ότι η σύμπραξη δεν εφαρμόστηκε πλήρως. Δεδομένου ότι η μη συμμόρφωση δεν ετιμωρείτο και ήταν δύσκολο να επισημανθεί, οι αποκλίσεις ήταν συχνές. Από την άποψη αυτή, οι συμβαλλόμενοι αναφέρουν σειρά

¹⁰²⁴ Για την έννοια της παράβασης «ιδίου τύπου» βλέπει υπόθεση T-203/01, *Michelin κατά Επιτροπής*, απόφαση της 30^{ης} Σεπτεμβρίου 2003, [δεν δημοσηυτηκε ακόμα στη Συλλογή], σκέψεις 284 και επ..

¹⁰²⁵ Βλ. *Thyssen Stahl* κατά Επιτροπής, σκέψεις 258 και εξής.

περιστατικών για να αποδείξουν ότι η σύμπραξη δεν εφαρμόστηκε πλήρως¹⁰²⁶. Η ΚΜΕ και η ΙΜΙ αναφέρονται επίσης στις εκθέσεις ΝΕΡΑ που αποδεικνύουν ότι η πολιτική που ακολούθησαν στην αγορά όσον αφορά τις τιμές ήταν «ανταγωνιστική».

- (728) Σε αντίθεση με τις επιπτώσεις μιας σύμπραξης στην αγορά, που πρέπει να εκτιμηθούν για τη σύμπραξη ως σύνολο, η εφαρμογή των συμφωνιών πρέπει να αναλυθεί ξεχωριστά για κάθε συμμετέχοντα. Προκειμένου η Επιτροπή να καθορίσει εάν οι συμφωνίες εφαρμόστηκαν στην πράξη, πρέπει να διαπιστώσει εάν οι περιστάσεις που επικαλούνται τα μέλη της σύμπραξης ήταν τέτοιες ώστε να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία συμμετείχαν στις συμφωνίες παράβασης τα μέλη όντως απέφυγαν την εφαρμογή τους υιοθετώντας ανταγωνιστική συμπεριφορά στην αγορά¹⁰²⁷. Το γεγονός ότι μία επιχείρηση, η οποία συμμετείχε σε σύμπραξη για τις τιμές με τους ανταγωνιστές της, δεν συμπεριφερόταν πάντα στην αγορά με τον τρόπο που συμφωνήθηκε με τους ανταγωνιστές της δεν αποτελεί απαραίτητα στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη ως ελαφρυντική περίπτωση για τον καθορισμό του ποσού του προστίμου που πρέπει να επιβληθεί. Μία επιχείρηση η οποία, παρά τη σύμπραξη με τους ανταγωνιστές της, ακολουθεί μία περισσότερο ή λιγότερο ανεξάρτητη πολιτική στην αγορά, μπορεί απλώς να προσπαθεί να εκμεταλλευθεί τη σύμπραξη προς δικό της όφελος¹⁰²⁸.
- (729) Ως εκ τούτου, κάθε επιμέρους επιχείρηση πρέπει να αποδείξει ότι *συστηματικά* και *σαφώς* απέφυγε να εφαρμόσει τις περιοριστικές συμφωνίες. Το απλό γεγονός της εξαπάτησης των άλλων μελών της σύμπραξης δεν μπορεί κατά συνέπεια να θεωρηθεί ως ελαφρυντικός παράγοντας. Ακόμη και αν ορισμένες αποφάσεις δεν εφαρμόστηκαν πλήρως, αυτό δεν ζημίωσε την εφαρμογή της σύμπραξης στο σύνολό της. Στην παρούσα υπόθεση, είναι σαφές ότι κανένας από τους συμμετέχοντες δεν απέφυγε συστηματικά να εφαρμόσει τις συμφωνίες τους.
- (730) Αποτελεί επίσης πάγια νομολογία ότι η εφαρμογή συμφωνιών όσον αφορά τιμές στόχους και άλλους εμπορικούς όρους δεν απαιτεί απαραίτητα την εφαρμογή αυτών ακριβώς των τιμών και όρων. Σύμφωνα με την απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση *ADM*¹⁰²⁹, όταν υπάρχει συμφωνία σχετικά με τιμές-στόχους και όχι σταθερές τιμές, «είναι προφανές ότι η θέση σε εφαρμογή της συμφωνίας συνεπάγεται αποκλειστικά ότι τα μέρη προσπαθούν να φθάσουν τις τιμές αυτές». Η μη εφαρμογή των συμφωνηθεισών τιμών-στόχων δεν συνιστά απαραίτητα ελαφρυντική περίπτωση. Ως εκ τούτου, οι συμφωνίες μπορούν να θεωρηθούν ως εφαρμοσθείσες όταν οι συμβαλλόμενοι καθορίζουν τις τιμές τους προκειμένου να τις μετακινήσουν προς την κατεύθυνση του συμφωνηθέντος στόχου.
- (731) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στην παρούσα υπόθεση, η εφαρμογή των αποφάσεων της σύμπραξης ήταν εξασφαλισμένη μέσω του συστήματος παρακολούθησης, το οποίο συνίστατο στον καθορισμό των ηγετών της αγοράς και

¹⁰²⁶ Βλ. παραγράφους 208-236 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι όλες οι αναφορές αποδεικτικών στοιχείων που υπέβαλε η ΚΜΕ προς υποστήριξη του επιχειρήματος ότι οι συμβαλλόμενοι παρείχαν εσφαλμένα αριθμητικά στοιχεία για τον όγκο πωλήσεων χρονολογούνται πριν από το 1997, με εξαίρεση δύο μαρτυρίες που αφορούν την ΗΜΕ και την ΒCΖ.

¹⁰²⁷ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-25/95, T-26/95, T-30/95 ως T-32/95, T-34/95 ως T-39/95, T-42/95 ως T-46/95, T-48/95, T-50/95 ως T-65/95, T-68/95 ως T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95 *Cimenteries CBR και άλλοι κατά Επιτροπής* [2000] Συλλογή II-491, σκέψεις 4872 μέχρι 4874.

¹⁰²⁸ *Cascades SA κατά Επιτροπής*, σκέψη 230.

¹⁰²⁹ *Archer Daniels Midland Company και άλλοι κατά Επιτροπής*, σκέψεις 160 και 271.

στην τακτική ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών. Σε ανάλογες περιστάσεις, μπορεί να θεωρηθεί ότι οι ανταγωνιστές ελάμβαναν υπόψη τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες προκειμένου να καθορίσουν τη συμπεριφορά τους στην αγορά. Έχει διαπιστωθεί ότι οι συμμετέχοντες αντάλλαξαν τακτικά αριθμητικά στοιχεία όσον αφορά τις πωλήσεις τους, στην αρχή με τη μορφή του «λογιστικού φύλλου[...]», στη συνέχεια στο πλαίσιο συσκέψεων βάσει των στοιχείων IWCC, τέλος, μέσω της ανταλλαγής δεδομένων WBMS. Στη συνέχεια, οι συμβαλλόμενοι συνέκριναν τα στοιχεία πωλήσεων τους για να καθορίσουν τους σχετικούς στόχους κατά τις συσκέψεις τους. Κατά συνέπεια, είναι αποδεδειγμένο ότι η συμφωνία για την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών εφαρμοζόταν στην πράξη από κάθε συμμετέχοντα. Αρκεί, επομένως, η διαπίστωση, σύμφωνα με την υπόθεση *ADM*¹⁰³⁰, ότι πληροφορώντας τους υπολοίπους σχετικά με τους όγκους πωλήσεών τους οι συμμετέχοντες έθεσαν σε εφαρμογή την επίδικη συμφωνία, ανεξαρτήτως του αν ήταν ακριβείς οι προσκομισθείσες πληροφορίες.

- (732) Η εφαρμογή των αποφάσεων της σύμπραξης ήταν επίσης εξασφαλισμένη χάρη στις τακτικές επαφές μεταξύ των ανταγωνιστών. Οι περίοδοι έντασης και παρέκκλισης από τις συμφωνηθείσες αρχές, ειδικά κατά τη διάρκεια της περιόδου από τα μέσα/τέλος του 1994 μέχρι τα μέσα του 1997, μπορούν να θεωρηθούν φυσιολογικές στη διάρκεια ζωής μιας μακροχρόνιας σύμπραξης.
- (733) Όσον αφορά την εφαρμογή των συμφωνιών για τις τιμές, η Επιτροπή έχει (σποραδικά) στοιχεία που αποδεικνύουν εσωτερικές οδηγίες για την εφαρμογή αυξήσεων τιμών που είχαν συμφωνηθεί στο πλαίσιο σύσκεψης με ανταγωνιστές (βλ. τις αναφορές στην αιτιολογική σκέψη (509)). Επιπλέον, όπως έχει αναφερθεί επανειλημμένα, δηλώσεις των Mueller και Boliden καθώς και σημειώσεις της Wieland επιβεβαιώνουν την επιτυχία των εφαρμοζόμενων τιμών (για λεπτομέρειες βλ. ανωτέρω τμήμα 20.3.1.2).
- (734) Ορισμένα στοιχεία των συμφωνιών ενδέχεται να είχαν εφαρμοστεί με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα από ό,τι άλλα.
- (735) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι στο μέρος Δ παρατίθενται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι συμβαλλόμενοι εφάρμοσαν στην πράξη διάφορες από τις συμφωνίες σύμπραξης. Η Επιτροπή απέδειξε επίσης την εφαρμογή τους στην αιτιολογική σκέψη (509). Κατά συνέπεια, η εν λόγω ελαφρυντική περίπτωση δεν ισχύει για κανέναν από τους αποδέκτες της παρούσας απόφασης.

20.5.2. Περιορισμένο όφελος από την παράβαση

- (736) Οι περισσότεροι συμβαλλόμενοι ισχυρίζονται ότι τα πρόστιμα θα πρέπει να μειωθούν λόγω των περιορισμένων κερδών ή της έλλειψης οικονομικού πλεονεκτήματος ως αποτέλεσμα της παράβασης. Επιπλέον, η Wieland διαφωνεί με τις γενικές διαπιστώσεις της Επιτροπής ότι η υποθετική αγοραία τιμή δεν μπορεί να καθοριστεί και ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή υποχρεούται να εκτιμήσει την εν λόγω υποθετική τιμή. Εάν δεν είναι πλέον δυνατό να προσκομισθούν στοιχεία που να αποδεικνύουν την ύπαρξη πρόσθετων κερδών από την παράβαση, αυτό δεν πρέπει να αποβεί σε ζημία των συμβαλλομένων, αλλά το βάρος της απόδειξης πρέπει να φέρει η Επιτροπή.

¹⁰³⁰

Archer Daniels Midland Company και άλλοι κατά Επιτροπής, σκέψη 279.

- (737) Ορισμένοι από τους συμμετέχοντες είχαν μη ικανοποιητικά κέρδη ή ζημίες στις ευρωπαϊκές δραστηριότητές τους. Αλλά αντίθετα με τους ισχυρισμούς των συμβαλλομένων, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι γενικά η έλλειψη οφέλους από μία σύμπραξη ή η απουσία οικονομικού πλεονεκτήματος από τη συμμετοχή σε μία τέτοια παράβαση μπορεί να αποτελέσει ελαφρυντικό παράγοντα ή να μειώσει τη βαρύτητα της παράβασης. Το Πρωτοδικείο δεν απέρριψε την άποψη της Επιτροπής ότι «η Επιτροπή δεν έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη τα οφέλη που αντλήθηκαν από την παράβαση»¹⁰³¹. Είναι γενικά δύσκολο να προσδιοριστούν τα κέρδη που κάθε επιχείρηση άντλησε από τη συμμετοχή της στην παράβαση, μολονότι ο φάκελος περιέχει σειρά σημαντικών ενδείξεων για αξιοσημείωτα κέρδη. Σε περιπτώσεις σοβαρής και εκ προθέσεως παράβασης του άρθρου 81 της συνθήκης και του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ, η εν λόγω παράβαση μπορεί να θεωρηθεί επαρκώς σημαντική ώστε η Επιτροπή να μην οφείλει να δώσει ιδιαίτερη σημασία στα πραγματικά κέρδη.
- (738) Θα πρέπει επίσης να υπενθυμιστεί ότι σύμφωνα με τη Wieland ο στόχος της σύμπραξης ήταν να σταματήσει τη διάβρωση των τιμών (αιτιολογική σκέψη (619)). Το γεγονός ότι επί σειρά ετών οι συμμετέχοντες ισχυρίζονται ότι δεν αποκόμισαν τόσο υψηλά οικονομικά ή χρηματοπιστωτικά οφέλη από την παράβαση συμφωνεί με τον εν λόγω στόχο, ιδιαίτερα σε ένα τομέα στον οποίο το κόστος εξόδου είναι ιδιαίτερα υψηλό. Τα οικονομικά ή χρηματοπιστωτικά οφέλη που άντλησαν οι παραβάτες δεν μπορούν να περιοριστούν στα υπερ-κέρδη. Μία ζημία η οποία θα ήταν μικρότερη ελλείπει της σύμπραξης συνιστά επίσης οικονομικό ή χρηματοπιστωτικό όφελος.
- (739) Τέλος, εφόσον η Επιτροπή αποδεικνύει την ύπαρξη ανάλογων πλεονεκτημάτων και το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το πλεονέκτημα, σύμφωνα με το σκοπό των προστίμων, η Επιτροπή πρέπει να αυξήσει το ποσό του προστίμου με τη μορφή επιβαρυντικής περίπτωσης. Το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να αξιολογήσει το όφελος για σημαντικό χρονικό διάστημα της παράβασης δεν μετατρέπει το στοιχείο αυτό σε ελαφρυντική περίπτωση. Με άλλα λόγια, η απουσία επιβαρυντικής περίπτωσης δεν συνιστά ελαφρυντική περίπτωση.

20.5.3. Οικονομικές δυσχέρειες στον τομέα χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων

- (740) Όλοι οι συμβαλλόμενοι δήλωσαν ότι η αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων πάσχει από πλεονάζουσα ικανότητα από τα τέλη της δεκαετίας του '80. Ιδιαίτερα η είσοδος στην αγορά ή η επέκταση των κατεστημένων φορέων εκμετάλλευσης οδήγησε σε διάβρωση των τιμών και χαμηλή αποδοτικότητα.
- (741) Σε πρόσφατη νομολογία το Πρωτοδικείο επιβεβαίωσε ότι η Επιτροπή δεν οφείλει να θεωρεί ως ελαφρυντική περίπτωση τα πενιχρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του τομέα. Το Πρωτοδικείο έχει επίσης δηλώσει ότι απλά και μόνο επειδή η Επιτροπή έχει λάβει υπόψη της σε προγενέστερες υποθέσεις την οικονομική κατάσταση ενός τομέα ως ελαφρυντική περίπτωση, αυτό δεν την υποχρεώνει απαραίτητα να συνεχίσει την ίδια τακτική. Οι συμπράξεις εμφανίζονται κατά κανόνα όταν ένας τομέας

¹⁰³¹ T-23/99, LR AF κατά Επιτροπής, [2002] Συλλογή II-1705, σκέψεις 268 και 307. βλ. επιπλέον *Europa Carton κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1998, II-869, σκέψη 141.

αντιμετωπίζει προβλήματα. Αν πρέπει να ακολουθηθεί η λογική των συμβαλλομένων, το πρόστιμο θα μειωνόταν ουσιαστικά σε όλες τις υποθέσεις¹⁰³².

- (742) Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η κατάσταση στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να συγκριθεί με την κατάσταση που περιγράφεται στις αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις *Προσαύξηση της τιμής του κράματος*¹⁰³³ και *Χαλυβδοσωλήνες άνευ ραφής*¹⁰³⁴. Στην υπόθεση των χαλυβδοσωλήνων άνευ ραφής, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «η κοινοτική αγορά άνθρακα και χάλυβα από τη δεκαετία του 70 βυθίστηκε σε μία μακρά και σοβαρή κρίση, οι πιο αξιοσημείωτες πλευρές της οποίας ήταν η σταθερή πτώση της ζήτησης και το κατακύλισμα των τιμών. Αυτές οι συνθήκες που επικρατούσαν στην αγορά οδήγησαν σε σοβαρά προβλήματα πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας, σε ισχνά ποσοστά χρησιμοποίησης των εγκαταστάσεων και σε τιμές ανεπαρκείς να καλύψουν το σύνολο των δαπανών παραγωγής και να εξασφαλίσουν την αποδοτικότητα των επιχειρήσεων. Η κρίση της βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα δεν έπληξε μόνο τη βιομηχανία ΕΚΑΧ αλλά επηρέασε και τους τομείς της χαλυβουργίας εκτός ΕΚΑΧ μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι σωλήνες με τους οποίους ασχολείται η παρούσα απόφαση» (αιτιολογική σκέψη 25 της απόφασης). Επίσης «όσον αφορά πιο συγκεκριμένα τον κλάδο των σωλήνων στην Κοινότητα, από το 1980 η κοινοτική παραγωγή ακολουθεί πορεία αυστηρής αναδιάρθρωσης προκειμένου να προσαρμόσει την παραγωγική της ικανότητα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς. Έως τα τέλη του 1990, η παραγωγική ικανότητα σωλήνων άνευ ραφής μειώθηκε κατά 20% περίπου. Μεταξύ των ετών 1988 και 1991, απωλέσθηκαν περισσότερες από 20000 θέσεις εργασίας στον κλάδο. Από τις αρχές του 1991, η αυξημένη επιδείνωση της κατάστασης στην Κοινότητα όσον αφορά την παραγωγή, συνδυασμένη με την αυξανόμενη εισροή εισαγωγών, οδήγησε στη λήψη δραστικών μέτρων όσον αφορά τη συνέχιση της μείωσης της παραγωγικής ικανότητας στο απολύτως απαραίτητο και στη διακοπή της λειτουργίας πολλών εργοστασίων στη Γερμανία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο» (αιτιολογική σκέψη 26 της απόφασης).
- (743) Στην υπόθεση για την *προσαύξηση της τιμής του κράματος*, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι: «εξάλλου, η οικονομική κατάσταση του κλάδου στα τέλη του 1993 ήταν ιδιαίτερη κρίσιμη. Η τιμή του νικελίου αυξανόταν ραγδαία, ενώ η τιμή του ανοξειδωτού χάλυβα ήταν πολύ χαμηλή. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι ειδικές αυτές περιστάσεις ίσχυαν μόνο κατά το όλως αρχικό στάδιο της επίμαχης εναρμονισμένης συμπεριφοράς» (αιτιολογική σκέψη 83 της απόφασης).
- (744) Στην παρούσα υπόθεση, σύμφωνα με την έκθεση NERA που συντάχθηκε κατόπιν αιτήματος της ΚΜΕ, «με εξαίρεση τη Γερμανία, η κατανάλωση χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων παρουσίασε ανοδική τάση σε όλες τις σημαντικές ευρωπαϊκές αγορές στη διάρκεια της δεκαετίας του '90 (...). Η κατανάλωση στη Γερμανία αυξήθηκε με εξαιρετικά ταχύ ρυθμό μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '90, αλλά άρχισε να μειώνεται στο τέλος της εν λόγω περιόδου εξάρσης της ζήτησης που

¹⁰³² Υποθέσεις T-236, 239, 244-246, 251, 252/01, *Tokai Carbon κατά Επιτροπής*, απόφαση της 29^{ης} Απριλίου 2004 [δεν δημοσιεύτηκε ακόμα στη Συλλογή], σκέψη 345.

¹⁰³³ Απόφαση 98/247/ΕΚΑΧ της Επιτροπής στην υπόθεση IV/35.814, *Προσαύξηση της τιμής του κράματος* (ΕΕ L 100, 1.4. 1998, σ. 55), παράγραφοι 83 και 84 (στη μείωση για την Aceginox ελήφθησαν επίσης υπόψη και άλλοι ελαφρυντικοί παράγοντες εκτός από την οικονομική κρίση).

¹⁰³⁴ Απόφαση 2003/382/ΕΚ της Επιτροπής στην υπόθεση IV/E-1/35.860-B *Χαλυβδοσωλήνες άνευ ραφής* (ΕΕ 140, 6.6.2003, σ. 1), παράγραφοι 168 και 169.

προκάλεσε η διαδικασία επανένωσης. Παρά τις θετικές τάσεις που παρατηρήθηκαν στην αγορά κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, ο 21ος αιώνας ξεκίνησε με σημαντικές μειώσεις της κατανάλωσης σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες». (η υπογράμμιση της Επιτροπής) Η Επιτροπή καταλήγει ως εκ τούτου στο συμπέρασμα ότι κατά το μεγαλύτερο μέρος της διάρκειας της παράβασης, η κατανάλωση των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων παρουσίαζε αύξηση. Μολονότι κατά τα τελευταία 20 έτη εφαρμόστηκε μία διαδικασία συγχώνευσης με αποτέλεσμα τη μείωση του αριθμού των ανταγωνιστών στην αγορά χαλκοσωλήνων, η κατάσταση φαίνεται να είναι σημαντικά διαφορετική από τις δυσκολίες που αντιμετώπισε ο τομέας του χάλυβα.

- (745) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή πρέπει να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο εν λόγω τομέας δεν ήταν σε κρίση ανάλογη με αυτή των προαναφερθεισών υποθέσεων κατά τη διάρκεια της περιόδου παράβασης και κατά συνέπεια δεν δικαιολογείται μείωση του προστίμου.

20.5.4. Σταδιακή εκτροπή προς την παρανομία

- (746) Η Wieland επικαλείται, ως ελαφρυντική περίπτωση, το γεγονός ότι η σύμπραξη άρχισε να δρά και η δράση εντάθηκε σταδιακά με την πάροδο του χρόνου.
- (747) Η Επιτροπή απορρίπτει το εν λόγω επιχείρημα. Έχει διαπιστωθεί ότι το Σεπτέμβριο του 1989 οι συμμετέχοντες στην παράβαση, ιδίως οι παραγωγοί SANCO, είχαν ήδη αρχίσει μία συνεργασία επί των τιμών (βλ. τμήμα 6.4.1.1 και 8.2). Οι απόπειρες των συμμετεχόντων να αποκρύψουν τις συζητήσεις στις συσκέψεις τους στην αρχή της περιόδου παράβασης αποδεικνύουν επίσης ότι γνώριζαν τον παράνομο χαρακτήρα των εν λόγω συζητήσεων από την αρχή, όπως είναι σαφές στην αιτιολογική σκέψη (235). Περιγραφές όσον αφορά τους παραγωγούς SANCO καθώς και περιγραφές των ρυθμίσεων από την ΚΜΕ, τις οποίες δεν αμφισβήτησε η Wieland, δεν υποδηλώνουν ότι η σύμπραξη εξελίχθηκε σταδιακά.

20.5.5. Λήξη της παράβασης

- (748) Ορισμένοι συμβαλλόμενοι υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή πρέπει να λάβει υπόψη της το γεγονός ότι σταμάτησαν να συμμετέχουν στη σύμπραξη αμέσως μετά τους αιφνιδιαστικούς ελέγχους και πριν την επιστολή της Επιτροπής βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 17.
- (749) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η άμεση παύση της παράνομης συμπεριφοράς δεν μπορεί κατά γενικό κανόνα να θεωρηθεί ως ελαφρυντική περίπτωση στις υποθέσεις συμπράξεων που αφορούν εσκεμμένες παραβάσεις. Σύμφωνα με το Πρωτοδικείο, «η αντίδραση μίας επιχείρησης στην έναρξη της διεξαγωγής έρευνας στις δραστηριότητές της μπορεί να εκτιμηθεί μόνο λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερο πλαίσιο της υπόθεσης, και ως εκ τούτου η Επιτροπή δεν οφείλει, κατά γενικό κανόνα, ούτε να θεωρήσει τη συνέχιση της παράβασης ως επιβαρυντική περίπτωση ούτε να θεωρήσει τη λήξη μιας παράβασης ως ελαφρυντική περίπτωση ...»¹⁰³⁵.
- (750) Ως εκ τούτου, κάθε αξίωση μείωσης του προστίμου βάσει της παύσης της παράβασης πρέπει να απορριφθεί.

¹⁰³⁵ Υπόθεση T-31/99, *Asea Brown Boveri κατά Επιτροπής*, [2002] Συλλογή II-18, σκέψη 213.

(751) Η ΧΑΛΚΟΡ αποσύρθηκε από στις αρχές Σεπτεμβρίου του 1999, περισσότερο από ένα χρόνο πριν η Επιτροπή διενεργήσει ελέγχους στα γραφεία των άλλων συμβαλλομένων. Η Mueller αποσύρθηκε το 2001, πριν τους ελέγχους και όταν άρχισε τη συνεργασία της με την Επιτροπή. Όσον αφορά τη ΧΑΛΚΟΡ, αυτή δεν δικαιούται μείωση του προστίμου, διότι από το Μέρος Β, σημείο 3, τρίτη περίπτωση των κατευθυντήριων γραμμών για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, της συνθήκης ΕΚΑΧ¹⁰³⁶ («οι κατευθυντήριες γραμμές για τα πρόστιμα») δεν προβλέπεται ως ελαφρυντική περίπτωση το ότι ένας συμβαλλόμενος έπαυσε τη συμμετοχή του στην παράβαση πριν οποιαδήποτε παρέμβαση της Επιτροπής. στην περίπτωση της Mueller, η λήξη της συμμετοχής της στην παράνομη δραστηριότητα ακριβώς κατά τη στιγμή που αποκάλυψε τη σύμπραξη συνιστά προϋπόθεση για την πλήρη απαλλαγή από πρόστιμα (τμήμα Β, σημείο γ) της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας). Ως εκ τούτου η εν λόγω περίπτωση θα εξεταστεί κατωτέρω.

20.5.6. Πρόγραμμα συμμόρφωσης

(752) Οι περισσότεροι συμβαλλόμενοι ζήτησαν από την Επιτροπή να λάβει υπόψη της το γεγονός ότι υιοθέτησαν αντιμονοπωλιακά προγράμματα συμμόρφωσης. Επιπλέον, η Wieland αναφέρει ότι ως αποτέλεσμα της διαδικασίας στην υπόθεση σωλήνων βιομηχανικής χρήσης (38.240), έχει ήδη εφαρμόσει πρόγραμμα συμμόρφωσης και έχει υποχρεώσει όλους τους υπαλλήλους της να σέβονται τους κανόνες ανταγωνισμού. Η εταιρεία ομολόγησε, δήλωσε μετάνοια και αποδέχθηκε την ενοχή της. Μετάνοια και ομολογία αποτελούν ελαφρυντικούς παράγοντες στην έννομη τάξη των κρατών μελών. Για το λόγο αυτό δεν υπάρχει κίνδυνος επανάληψης. Κατά την άποψη της Wieland, δεν χρειάζεται η επιβολή κύρωσης αποτρεπτικού περιεχομένου όσον αφορά τη Wieland¹⁰³⁷.

(753) Η Επιτροπή αντιμετωπίζει θετικά κάθε πρωτοβουλία για την εφαρμογή αντιμονοπωλιακών προγραμμάτων συμμόρφωσης. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, παρά το ότι είναι σημαντικό μια επιχείρηση να λαμβάνει μέτρα για την πρόληψη νέων μελλοντικών παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού από μέλη του προσωπικού της, αυτό δεν αλλάζει το γεγονός ότι μία παράβαση έχει ήδη διαπραχθεί. Ως εκ τούτου, απλά το γεγονός ότι σε ορισμένες από τις προηγούμενες αποφάσεις της η Επιτροπή έλαβε υπόψη της ως ελαφρυντικό παράγοντα την εφαρμογή προγράμματος συμμόρφωσης δεν την υποχρεώνει να ενεργήσει κατά τον ίδιο τρόπο σε κάθε υπόθεση¹⁰³⁸, ιδίως όταν η εξεταζόμενη παράβαση, όπως στην παρούσα υπόθεση, αποτελεί σαφή παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) της συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος στοιχεία α) και β) της συμφωνίας ΕΟΧ¹⁰³⁹.

¹⁰³⁶ ΕΕ C 9, 14.1.1998, σ. 3

¹⁰³⁷ Βλ. παραγράφους 86-90 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰³⁸ Υπόθεση T-7/89 *Hercules Chemicals κατά Επιτροπής* [1991] Συλλογή II-1711, σκέψη 357, επιβεβαιώθηκε σε προσφυγή στην υπόθεση C-51/92 P *Hercules Chemicals κατά Επιτροπής* [1999] Συλλογή I-4235.

¹⁰³⁹ Υπόθεση T-224/00, *Archer Daniels Midland Company και άλλοι κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* 1998 L 100/55, παράγραφοι 83 και 84 (στη μείωση για την Acerinox ελήφθησαν επίσης υπόψη και άλλοι ελαφρυντικοί παράγοντες εκτός από την οικονομική κρίση).

¹⁰³⁹ Απόφαση 2003/382/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ 2003 L 140/1), παράγραφοι 168 και 169.

(754) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν αποδέχεται τον ισχυρισμό ότι η έγκριση προγράμματος συμμόρφωσης πρέπει να εκληφθεί ως ελαφρυντικός παράγοντας.

20.5.7. Εικαζόμενος εξαναγκασμός της Boliden από την ΚΜΕ

(755) Η Επιτροπή δεν μπόρεσε να εξακριβώσει εάν αληθεύουν ορισμένες δηλώσεις της Boliden όσον αφορά τον εξαναγκασμό της από την ΚΜΕ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η θέση της Boliden δεν επηρεάζεται από το γεγονός αυτό. Ακόμη και εάν είχε αποδειχθεί εξαναγκασμός, το γεγονός αυτό δεν θα αποτελούσε ελαφρυντική περίπτωση στην περίπτωση της Boliden. Μία εταιρεία η οποία εξαναγκάζεται από άλλους συμμετέχοντες να συμμετάσχει σε παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού, οφείλει να ενημερώσει τις δημόσιες αρχές. Δεδομένης της εν λόγω εναλλακτικής λύσης, που σέβεται το δίκαιο, μία συμμετοχή σε παράνομες δραστηριότητες σύμπραξης δεν μπορεί να δικαιολογηθεί.

20.5.8. Συνεργασία εκτός του πεδίου εφαρμογής της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας

(756) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι σε αντίθεση με το σημείο 23 της ανακοίνωσης του 2002 περί επιείκειας, η ανακοίνωση περί επιείκειας του 1996 δεν προβλέπει καμία ιδιαίτερη ανταμοιβή για τον αιτούντα επιείκεια που αποκαλύπτει γεγονότα άγνωστα στην Επιτροπή τα οποία επηρεάζουν τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της σύμπραξης. Ως εκ τούτου, κάθε ενδεχόμενη συνεργασία αυτού του είδους θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο των ελαφρυντικών παραγόντων.

(757) Η Επιτροπή κρίνει ότι η συνεργασία της Outokumpu θα πρέπει να θεωρηθεί ως ελαφρυντικός παράγοντας από την άποψη αυτή. Η Outokumpu πρώτη αποκάλυψε τη συνολική διάρκεια της ευρωπαϊκής σύμπραξης στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, και, ιδιαίτερα, ήταν η πρώτη που προσκόμισε αποφασιστικής σημασίας αποδεικτικά στοιχεία και εξηγήσεις που αποδεικνύουν την αδιάλειπτη συνέχεια της παράβασης από τον Ιούλιο του 1994 μέχρι τον Ιούλιο του 1995 (και από το 1990 μέχρι το τέλος του 1992). Η συμβολή της Outokumpu ήταν απαραίτητη για να διαπιστωθεί η ύπαρξη συνεχούς σύμπραξης από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι το Μάρτιο του 2001. Πριν από την αίτηση της Outokumpu για επιείκεια, η Επιτροπή δεν θα μπορούσε με βάση μόνον τα αποδεικτικά στοιχεία που ελήφθησαν από την Mueller και προέκυψαν από τους ελέγχους (βλ. επίσης την αιτιολογική σκέψη (777)) να αποδείξει τη διάρκεια και αδιάλειπτη συνέχεια της παράβασης από το Σεπτέμβριο του 1989 μέχρι τον Ιούλιο του 1997.

(758) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η Outokumpu δεν θα πρέπει να τιμωρηθεί για τη συνεργασία της με την επιβολή υψηλότερου προστίμου από αυτό που θα έπρεπε να πληρώσει χωρίς της συνεργασία της. Ως εκ τούτου, το βασικό ποσό του προστίμου της Outokumpu πρέπει να μειωθεί στο υποθετικό ποσό του προστίμου το οποίο θα επιβαλλόταν στην Outokumpu για παράβαση τριών ετών και έξι μηνών. Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα, το βασικό ποσό του προστίμου που πρέπει να επιβληθεί στην Outokumpu πρέπει να μειωθεί κατά το εφάπαξ ποσό των 40,17 εκατ. ευρώ για

---

¹⁰³⁹ Υπόθεση T-31/99, *Asea Brown Boveri κατά Επιτροπής*, [2002] Συλλογή II-18, σκέψη 213.

¹⁰³⁹ Βλ. παραγράφους 86-90 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰³⁹ *Hercules Chemicals κατά Επιτροπής* σκέψη 357, επιβεβαιώθηκε κατόπιν εφέσεως στην υπόθεση C-51/92 P *Hercules Chemicals κατά Επιτροπής* [1999] Συλλογή I-4235.

¹⁰³⁹ *Archer Daniels Midland Company και άλλοι κατά Επιτροπής*, σκέψη 280.

ουσιαστική συνεργασία εκτός του πεδίου εφαρμογής της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας.

- (759) Η Επιτροπή κρίνει επίσης ότι η συνεργασία ης ΚΜΕ μπορεί να θεωρηθεί ως ελαφρυντικός παράγοντας από την άποψη αυτή. Μολονότι η Επιτροπή διέθετε ορισμένες μεμονωμένες ενδείξεις ότι η παράνομη συμπεριφορά αφορούσε επίσης σωλήνες πλαστικής επίστρωσης και πιο βασίμα αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους σωλήνες πλαστικής επίστρωσης στην κοινοποίηση των αιτιάσεων, χωρίς τη συμβολή της ΚΜΕ δεν θα μπορούσε να αποδείξει την ύπαρξη ενιαίας, διαρκούς και σύνθετης παράβασης όσον αφορά τους σωλήνες WICU/Cuprotherm, η οποία άρχισε τουλάχιστον από την αρχή του 1991. Η Wieland δεν αμφισβήτησε τη συμβολή της ΚΜΕ, γεγονός που αναφέρθηκε και στην προφορική διαδικασία.
- (760) Η Επιτροπή κρίνει ότι ο όμιλος ΚΜΕ δεν θα πρέπει να τιμωρηθεί για τη συνεργασία της. Ως εκ τούτου, το βασικό ποσό του προστίμου που πρέπει να επιβληθεί στον όμιλο ΚΜΕ πρέπει να μειωθεί. Το πρόπον σημείο αναφοράς για τη μείωση είναι η σχετική σημασία του τομέα των σωλήνων με πλαστική επίστρωση σε σύγκριση με τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση. Βάσει του κριτηρίου αυτού, και χωρίς την πραγματοποίηση ακριβούς μαθηματικού υπολογισμού, το βασικό ποσό του προστίμου πρέπει να μειωθεί κατά ένα εφάπαξ ποσό 7,93 εκατομμυρίων ευρώ.

20.5.9. Καμία μείωση λόγω διοικητικής διαδικασίας

- (761) Η ΚΜΕ αναφέρει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη της το γεγονός ότι ορισμένοι παράγοντες παρεμπόδισαν τις προσπάθειες της ΚΜΕ να συντάξει μια πλήρη απάντηση στην κοινοποίηση αιτιάσεων. Συγκεκριμένα, η ΚΜΕ θεωρεί την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων για την υποβολή απάντησης στην κοινοποίηση αιτιάσεων ως υπερβολικά σύντομη¹⁰⁴⁰. Κατά την άποψη της Επιτροπής, μια τέτοια περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ελαφρυντική για τον υπολογισμό του προστίμου, αλλά αφορά το θέμα της αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων υπεράσπισης. Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι συμβαλλόμενοι είχαν στη διάθεσή τους περισσότερες από εννέα εβδομάδες για την υποβολή των γραπτών απαντήσεων τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων και ότι, ιδίως, η ΚΜΕ μπόρεσε να υποβάλει λεπτομερέστατη απάντηση σχεδόν 130 σελίδων. Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι η ΚΜΕ εξήγησε περαιτέρω την άποψή της στη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας που πραγματοποιήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2003 και είχε τη δυνατότητα, όπως και οι υπόλοιποι συμβαλλόμενοι, να υποβάλει στη συνέχεια γραπτές παρατηρήσεις για ορισμένα θέματα. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα δικαιώματα υπεράσπισης της ΚΜΕ έγιναν σεβαστά.

20.6. Εφαρμογή του ορίου του 10% του κύκλου εργασιών

- (762) Οι περισσότεροι συμβαλλόμενοι ισχυρίζονται ότι το σχετικό αριθμητικό στοιχείο για τον καθορισμό του ορίου του 10% για τα πρόστιμα είναι ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών προστιθέμενης αξίας (ήτοι αξία μετατροπής) για το 2002 αντί του ενοποιημένου κύκλου εργασιών βάσει της πλήρους τιμής (ήτοι προστιθέμενη αξία και τιμή μετάλλου). Οι αποδέκτες της απόφασης για τους σωλήνες βιομηχανικής χρήσης

¹⁰⁴⁰ Βλ. παραγράφους 614-626 της απάντησης της ΚΜΕ της 7ης Νοεμβρίου 2003.

ισχυρίζονται περαιτέρω ότι το όριο του 10% του κύκλου εργασιών πρέπει να εφαρμόζεται πριν από κάθε μείωση για επιείκεια και στο συνδυασμένο ποσό των δύο προστίμων για τις δύο υποθέσεις, την υπόθεση σωλήνων βιομηχανικής χρήσης (COMP/E-1/38.240) και την παρούσα.

- (763) Η Outokumpu ισχυρίζεται ότι θα ήταν άδικο και δυσανάλογο η Επιτροπή να λάβει ως βάση με σκοπό τον καθορισμό προστίμου έναν κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από αυτόν της Outokumpu Copper Products Oy για την Ευρώπη.

Η άποψη της Επιτροπής

- (764) Το επιχείρημα των συμβαλλομένων όσον αφορά τον κύκλο εργασιών τιμής μετατροπής εξετάζεται στην αιτιολογική σκέψη (678). Ο κύκλος εργασιών αντανακλά το ποσό που χρεώνεται στους πελάτες και ως εκ τούτου αποτελεί το σχετικό αριθμητικό στοιχείο.
- (765) Το ποσό του προστίμου που υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τις ενδεχόμενες επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του παγκόσμιου κύκλου εργασιών της ενεχόμενης επιχείρησης. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, η Επιτροπή δεν οφείλει να περιορίζει το ανώτατο ποσό του προστίμου στο 10% του κύκλου εργασιών στην αγορά σχετικού προϊόντος και στη σχετική γεωγραφική αγορά, αλλά ως κύκλος εργασιών νοείται ο συνολικός κύκλος εργασιών της εμπλεκόμενης επιχείρησης¹⁰⁴¹.
- (766) Η Επιτροπή αναφέρει το σκεπτικό της στην αιτιολογική σκέψη (696) για να αποκρούσει το επιχείρημα ότι το όριο του 10% του κύκλου εργασιών θα πρέπει να εφαρμοστεί στο συνδυασμένο ποσό των προστίμων στις υποθέσεις σωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων και βιομηχανικής χρήσης. Το γεγονός ότι η Επιτροπή διεξάγει έρευνα σε διάφορες υποθέσεις (οι οποίες μολονότι αρχικά αποτελούσαν μία, χωρίστηκαν στη συνέχεια) δεν εμποδίζει την επιβολή, εάν παραστεί ανάγκη, του ανώτατου ποσού σε κάθε παράβαση.

20.7. Εφαρμογή της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας

- (767) Οι αποδέκτες της παρούσας απόφασης συνεργάστηκαν με την Επιτροπή σε διαφορετικά στάδια της έρευνας όσον αφορά τις παραβάσεις με σκοπό να εξασφαλίσουν την ευνοϊκή μεταχείριση που αναφέρεται στην ανακοίνωση του 1996 περί επιείκειας. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εξετάζει στο ακόλουθο τμήμα, σε χρονολογική σειρά, κατά πόσον οι συμβαλλόμενοι πληρούν τους όρους που αναφέρονται στην ανακοίνωση..

20.7.1. Όμιλος Mueller

- (768) Η Mueller, η παρούσα μητρική εταιρεία των WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd., DENO Holding Company, Inc. και DENO Acquisition EURL, ήταν η πρώτη εταιρεία που ενημέρωσε την Επιτροπή σχετικά με την ύπαρξη σύμπραξης στον

---

¹⁰⁴¹ *Cheil Jedang Corp., κατά Επιτροπής, σκέψη 60· συνεκδικασθείσες υποθέσεις 100 έως 103/80 Musique diffusion française και άλλοι κατά Επιτροπής, [1983] Συλλογή 1825, σκέψη 119, υπόθεση T-43/92 Dunlop Slazenger κατά Επιτροπής [1994] Συλλογή II-441, σκέψη 160, και υπόθεση T-144/89 Cockerill Sambre κατά Επιτροπής [1995] Συλλογή II-947, σκέψη 98.*

τομέα χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων που επηρέαζε την αγορά ΕΟΚ στη δεκαετία του '90. Τα [...]αποδεικτικά στοιχεία και η[...]που υπέβαλε η Mueller στις [...], πριν την έρευνα της Επιτροπής, επέτρεψαν στην Επιτροπή να διαπιστώσει την ύπαρξη, το περιεχόμενο και τους συμμετέχοντες σε σειρά συσκέψεων της σύμπραξης που πραγματοποιήθηκαν ιδίως το 1989, το 1994 και από το 1997 μέχρι το 1998, καθώς και διάφορες επαφές σε σχέση με τη σύμπραξη μέχρι το 2001, και να αρχίσει τη διενέργεια ελέγχων από τις 22 Μαρτίου 2001 και εξής.

- (769) Η Mueller σταμάτησε αμέσως να συμμετέχει στην παράβαση πριν αρχίσει τη συνεργασία της με την Επιτροπή (βλ. αιτιολογική σκέψη (596)). Η εν λόγω εταιρεία παρείχε συνεχώς στην Επιτροπή όλες τις σχετικές πληροφορίες, καθώς και τα αποδεικτικά έγγραφα και στοιχεία που διέθετε, και διατήρησε συνεχή και πλήρη συνεργασία καθ'όλη τη διάρκεια της έρευνας υποβάλλοντας επανειλημμένα παρατηρήσεις. Η Mueller δεν έχει υποχρεώσει άλλη επιχείρηση να συμμετάσχει στη σύμπραξη, δεν ανέλαβε τη σχετική πρωτοβουλία ούτε διαδραμάτισε αποφασιστικό ρόλο.
- (770) Ως εκ τούτου, η Mueller πρέπει να απαλλαγεί πλήρως από οποιαδήποτε καταβολή προστίμου.

20.7.2. Outokumpu

- (771) Η Outokumpu πληροφόρησε την Επιτροπή σχετικά με τη διάθεσή της να συνεργαστεί μαζί της στις 9 Απριλίου 2001 (κατά τη διενέργεια δεύτερου ελέγχου στα γραφεία της). Η εν λόγω εταιρεία παρείχε τα αποδεικτικά έγγραφα που κατείχε στις 30 Μαΐου 2001, λίγο μετά τους ελέγχους της Επιτροπής στις 22 και 23 Μαρτίου 2001 και στις 9 Απριλίου 2001.
- (772) Τα αποδεικτικά έγγραφα, οι εταιρικές καταστάσεις και οι καταθέσεις μαρτύρων που παρείχε η Outokumpu καλύπτουν την περίοδο από το 1987 μέχρι το 2001. Στο υπόμνημά της με ημερομηνία 30 Μαΐου 2001, η Outokumpu υπέβαλε περιγραφή της σύμπραξης, συμπεριλαμβανομένου μη εξαντλητικού καταλόγου των πολυμερών συσκέψεων των παραγωγών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων (με αναφορά ημερομηνιών, τόπων και συμμετεχόντων), καθώς και σειρά πρόσθετων εγγράφων που είχε ανακαλύψει στο πλαίσιο εσωτερικού λογιστικού ελέγχου της. Η εν λόγω εταιρεία ανέφερε επίσης το περιεχόμενο σειράς χειρόγραφων σημειώσεων και άλλων εγγράφων που ανακαλύφθηκαν στη διάρκεια των ελέγχων στα γραφεία των υπαλλήλων της, γεγονός που επέτρεψε τη σύνδεση των εν λόγω εγγράφων με συγκεκριμένα γεγονότα της σύμπραξης. Τα υποβληθέντα αυτά στοιχεία συμπληρώθηκαν με προφορικές εξηγήσεις που εδόθησαν από υπαλλήλους της Outokumpu σε συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν μετά από πρόσκληση της Επιτροπής στις Βρυξέλλες στις 4 και 11 Φεβρουαρίου 2003, καθώς και με απάντηση της 21^{ης} Φεβρουαρίου 2003 στην αίτηση της Επιτροπής για την παροχή πληροφοριών που απεστάλη ενόψει των συνεντεύξεων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι συνεντεύξεις της 4ης και 11ης Φεβρουαρίου 2003 είχαν αρχικά προγραμματιστεί για τον Ιούνιο του 2002, και οι εν λόγω υπάλληλοι είχαν συμφωνήσει να υποβληθούν στις συνεντεύξεις κατά τις εν λόγω ημερομηνίες, αλλά η Επιτροπή ανέβαλε την εξέταση των εν λόγω υπαλλήλων για εσωτερικούς της λόγους.
- (773) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο κατάλογος των συσκέψεων που επισυνάπτεται στην πρώτη υποβολή παρατηρήσεων της Outokumpu του Μαΐου 2001 περιείχε κενά όσον

αφορά συγκεκριμένες περιόδους της παράβασης (συγκεκριμένα τα έτη 1990 μέχρι 1995, τις αρχές του 1999 και το Φεβρουάριο του 2000), μολονότι η Outokumpu παρείχε γενικές περιγραφές των συσκέψεων για την εν λόγω περίοδο που αποδείχθηκαν ακριβείς. Ωστόσο, τα εν λόγω κενά καλύφθηκαν στη συνέχεια σε ικανοποιητικό βαθμό, ιδίως μετά την υποβολή στοιχείων από την Outokumpu στις 21 Φεβρουαρίου 2003, σε απάντηση ορισμένων ερωτήσεων που τέθηκαν κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων, καθώς και με δηλώσεις των εκπροσώπων της που επιβεβαίωσαν τις δραστηριότητες της σύμπραξης. Το γεγονός ότι η Outokumpu δεν θυμόταν συγκεκριμένα όλες τις συσκέψεις σύμπραξης καθ' όλη την περίοδο της παράβασης δεν αλλάζει το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι η συνεργασία της Outokumpu ήταν πλήρης.

- (774) Η συνεργασία της Outokumpu στο θέμα αυτό άρχισε σχεδόν δεκαοκτώ μήνες πριν από αυτή των άλλων συμμετεχόντων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δέχεται ότι η βοήθεια της Outokumpu στο αρχικό στάδιο της διαδικασίας επέτρεψε στην Επιτροπή να κατανοήσει καλύτερα την παράβαση και να ερμηνεύσει τα έγγραφα που συγκεντρώθηκαν κατά τους ελέγχους της. Οι πληροφορίες που υπέβαλε η Outokumpu με τη μορφή σημαντικών αποδεικτικών εγγράφων, εταιρικών καταστάσεων και συνεντεύξεων των διοικητικών στελεχών της ήταν λεπτομερής και ως εκ τούτου χρησιμοποιήθηκαν ευρέως από την Επιτροπή για τη συνέχιση της έρευνάς της. Οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιήθηκαν επίσης κατά τη σύνταξη των αιτήσεων παροχής πληροφοριών που βοήθησαν την Επιτροπή να αποσπάσει την ομολογία της ΧΑΛΚΟΡ ότι συμμετείχε στη σύμπραξη. Κατ' αυτό τον τρόπο, η Outokumpu βοήθησε την Επιτροπή σημαντικά να επιβεβαιώσει τα γεγονότα στα οποία βασίζεται η παρούσα απόφαση.
- (775) Η Outokumpu δεν δικαιούται απαλλαγής προστίμου ή πολύ σημαντικής μείωσης της τάξεως του 75% τουλάχιστον του ύψους του σύμφωνα με το τμήμα Β της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας. Συγκεκριμένα, η επιχείρηση δεν πληροί τον όρο που αναφέρεται στο σημείο (α) του τμήματος Β, δεδομένου ότι δεν πληροφόρησε την Επιτροπή σχετικά με τη σύμπραξη πριν προβεί η Επιτροπή σε έλεγχο, που διατάχθηκε με απόφαση, στην παρούσα υπόθεση.
- (776) Επιπλέον, η Outokumpu δεν δικαιούται σημαντικής μείωσης από 50 έως 75% βάσει του τμήματος Γ της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας, δεδομένου ότι οι έρευνες της Επιτροπής, που διατάχθηκαν με απόφαση, παρείχαν επαρκή στοιχεία που δικαιολογούσαν την κίνηση της διαδικασίας για την έκδοση απόφασης στην παρούσα υπόθεση. Οι έλεγχοι παρείχαν άμεσα αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη της σύμπραξης, κυρίως στην περίοδο 1989 – 1994 και από τον Ιούλιο του 1997 μέχρι το Μάρτιο του 2001. Μολονότι τα αποδεικτικά στοιχεία και οι ενδείξεις πριν και μετά την εν λόγω περίοδο, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων όσον αφορά την πρώτη γνωστή σύσκεψη της σύμπραξης σε ένα ευρύ ευρωπαϊκό επίπεδο το Σεπτέμβριο του 1989 και περαιτέρω συσκέψεις το 1994, ήταν σποραδικού χαρακτήρα, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα μπορούσε να είχε κινήσει τη διαδικασία στην παρούσα υπόθεση και να αποδείξει την ύπαρξη διαρκούς παράβασης από τουλάχιστον τον Ιούλιο του 1997 μέχρι το Μάρτιο του 2001 χωρίς τη συνεργασία της Outokumpu. Ωστόσο, δεδομένου ότι η Outokumpu πρώτη αποκάλυψε την πλήρη διάρκεια και, με γραπτά τεκμήρια, την αδιάλειπτη συνέχεια της παράβασης, της αναγνωρίστηκε ελαφρυντικός παράγοντας για τη συνεργασία της εκτός του πεδίου εφαρμογής της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας (αιτιολογικές σκέψεις (756) μέχρι (758)).

- (777) Βάσει του τμήματος Δ της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας, μία επιχείρηση που δεν πληροί όλες τις προϋποθέσεις που διατυπώνονται στα τμήματα Β ή Γ της ανακοίνωσης, μπορεί εντούτοις να τύχει σημαντικής μείωσης 10 έως 50% του προστίμου που θα της επιβαλλόταν. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι πριν την αποστολή της κοινοποίησης των αιτιάσεων, η Outokumpu συνέβαλε ουσιαστικά στην απόδειξη της ύπαρξης της παράβασης, και αφού έλαβε την κοινοποίηση των αιτιάσεων, πληροφόρησε την Επιτροπή ότι δεν αμφισβητεί τα γεγονότα επί των οποίων η Επιτροπή βάσιζε τις αιτιάσεις της. Ως εκ τούτου, η Outokumpu πληροί τις προϋποθέσεις που διατυπώνονται στο τμήμα Δ της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας και τυγχάνει σημαντικής μείωσης προστίμου (10%-50%).
- (778) Σύμφωνα με το τμήμα Δ της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας και λαμβάνοντας υπόψη την άμεση και ευρεία συνεργασία της Outokumpu, πρέπει να χορηγηθεί, ως εκ τούτου, στην Outokumpu μείωση κατά 50 % του προστίμου το οποίο θα της είχε επιβληθεί αν δεν συνεργαζόταν με την Επιτροπή.
- (779) Το συνολικό πρόστιμο που επιβάλλεται στην Outokumpu πρέπει, ως εκ τούτου, να ανέλθει σε 36,14 εκατ. ευρώ.

20.7.3. Όμιλος ΚΜΕ

- (780) Η ΚΜΕ ισχυρίζεται ότι η συνεργασία της δικαιολογεί 50% μείωση βάσει του τμήματος Δ της ανακοίνωσης περί επιείκειας¹⁰⁴². Η ΚΜΕ ισχυρίζεται ότι παρείχε στην Επιτροπή σημαντικές πληροφορίες και διατήρησε συνεχή συνεργασία καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας¹⁰⁴³. Η ΚΜΕ αναφέρει ότι η συνεργασία της ήταν απόλυτα οικειοθελής¹⁰⁴⁴. Η ΚΜΕ θεωρεί ότι συνέβαλε ουσιαστικά στην απόδειξη της ύπαρξης της παράβασης και συνεργάστηκε σε απόλυτα οικειοθελή βάση¹⁰⁴⁵.
- (781) Ειδικότερα, η ΚΜΕ ισχυρίζεται ότι εκτός από την Outokumpu, ήταν η μόνη εταιρεία που παρείχε συνολική περιγραφή των συμφωνιών για την περίοδο 1988 – 2001. Η ΚΜΕ παρείχε λεπτομερή περιγραφή των θεμάτων που συζητήθηκαν στη διάρκεια των συσκέψεων όπως, π.χ., εκπτώσεις και κατευθύνσεις ενιαίων τιμών. Οι παρατηρήσεις που υπέβαλε η ΚΜΕ παρείχαν γενική περιγραφή των λεγόμενων συσκέψεων ΕΟΠΝ το 1997, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας, των συμμετεχόντων και των θεμάτων. Η ΚΜΕ εξήγησε επίσης το σύστημα ηγέτη της αγοράς και παρείχε λεπτομέρειες όσον αφορά τις εθνικές επαφές. Η ΚΜΕ παρείχε στην Επιτροπή κατάλογο 41 συσκέψεων στο ευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ του 1992 και του 2001(τον οποίο της είχε ήδη προμηθεύσει η Wieland) και κατάλογο συσκέψεων όσον αφορά το εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, η ΚΜΕ παρείχε πληροφορίες σχετικά με τα προϊόντα SANCO, WICU και Cuprotherm¹⁰⁴⁶.
- (782) Η ΚΜΕ δεν άρχισε να συνεργάζεται με την Επιτροπή μέχρις ότου απάντησε σε επιστολή που της απευθύνθηκε βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ. 17 τον Ιούλιο του 2002 στην υπόθεση σωλήνων για βιομηχανική χρήση (38.240), μία υπόθεση η οποία διαχωρίστηκε από την υπόθεση χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων μετά τη διενέργεια των ελέγχων. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή

¹⁰⁴² Βλ. παραγράφους 547-573 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰⁴³ Βλ. παραγράφους 548 και 549 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰⁴⁴ Βλ. παράγραφο 550 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰⁴⁵ Βλ. παραγράφους 547-569 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

¹⁰⁴⁶ Βλ. παραγράφους 547-569 της απάντησης της ΚΜΕ της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

αναγνωρίζει ότι η συνεργασία δεν ξεκίνησε με επιστολή που απέστειλε η ΚΜΕ βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ. 17 στο πλαίσιο της διαδικασίας για τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων. Οι επιτόπιοι έλεγχοι που διατάχθηκαν με απόφαση της Επιτροπής διενεργήθηκαν ήδη το Μάρτιο του 2001. Η ΚΜΕ, μολοντί γνώριζε την έρευνα της Επιτροπής για δεκαοκτώ μήνες περίπου, δεν προσέφερε τη συνεργασία της πριν προηγηθεί μία δεύτερη επίσημη παρέμβαση της Επιτροπής στην υπόθεση σωλήνων για βιομηχανική χρήση. Η σημασία της παρέμβασης της Επιτροπής και για την παρούσα διαδικασία από την άποψη της ΚΜΕ αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η ΚΜΕ πιστεύει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εφαρμόσει ορισμένους κανόνες όπως το όριο του 10% του κύκλου εργασιών στο ποσό των επιβαλλόμενων προστίμων και στις δύο διαδικασίες. Η αίτηση της ΚΜΕ για επιείκεια στην υπόθεση των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων υποβλήθηκε μόλις στις 15 Οκτωβρίου 2003, σχεδόν δεκαοκτώ μήνες μετά την ανάλογη αίτηση της Outokumpu.

- (783) Η Επιτροπή κρίνει ότι η ΚΜΕ συνέβαλε σημαντικά στην απόδειξη της ύπαρξης της παράβασης για την πλήρη διάρκειά της πριν αποσταλεί η κοινοποίηση των αιτιάσεων, το οποίο θα πρέπει να της αναγνωριστεί δεόντως.
- (784) Όσον αφορά την πλήρη διάρκεια της παράβασης, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η ΚΜΕ ήταν η δεύτερη εταιρεία που παρείχε περιγραφή αφού η Επιτροπή είχε ήδη λάβει καθοριστικά αποδεικτικά στοιχεία από την Outokumpu. Όσον αφορά τον κατάλογο των συσκέψεων, σε κάποιο βαθμό η Outokumpu και κυρίως η Wieland παρείχαν στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία πριν την ΚΜΕ. Όσον αφορά την απόδειξη της αδιάλειπτης συνέχειας της παράβασης, η συνεργασία της ΚΜΕ ήταν ήσσονος σημασίας.
- (785) Ωστόσο, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, σε αντίθεση με τη Wieland, η περιγραφή της ΚΜΕ σχετικά με τη συνεργασία της σύμπραξης κάλυπτε και τα εν λόγω αρχικά έτη της παράβασης από το 1988 μέχρι το 1993. Ωστόσο, η ΚΜΕ ισχυρίστηκε ότι η συνεργασία διακόπηκε από το 1990 μέχρι το τέλος του 1992 και από τα μέσα του 1994 μέχρι τα μέσα του 1997. Για τις ήσυχες περιόδους, και ιδίως για την περίοδο μεταξύ 1990 μέχρι τέλος του 1992, η ΚΜΕ δεν μπόρεσε να προσθέσει κάτι αξιόλογο. Εξήγησε, ωστόσο, το περιεχόμενο και τη διάρκεια των εθνικών συμφωνιών. Όσον αφορά την περίοδο από το 1988 μέχρι το 1995, η Επιτροπή είχε ήδη επαρκή αποδεικτικά στοιχεία πριν την αίτηση για επιείκεια της ΚΜΕ. Σε σύγκριση με τη Wieland, η ΚΜΕ δεν παρείχε έγγραφα που να αποδεικνύουν το περιεχόμενο της παράβασης. Τα στοιχεία όσον αφορά τα έξοδα ταξιδιού που συγκέντρωσε η ΚΜΕ, σε μεγάλο βαθμό, είχαν ήδη συγκεντρωθεί κατά τη διάρκεια των ελέγχων και, μολοντί υποδηλώνουν την παρουσία συγκεκριμένων ατόμων σε συγκεκριμένες συσκέψεις, δεν επέτρεψαν στην Επιτροπή να διαπιστώσει το ειδικό περιεχόμενο των εν λόγω συσκέψεων που ήταν αντίθετο προς τον ανταγωνισμό. Η ΚΜΕ δεν σχολίασε κανένα από τα σύγχρονα έγγραφα της σύμπραξης που συγκεντρώθηκαν στα γραφεία της.
- (786) Όσον αφορά τις περιγραφές του περιεχομένου των συσκέψεων, συγκεκριμένα τις εκπτώσεις και τις κατευθύνσεις ενιαίων τιμών, η ΚΜΕ, σε κάποιο βαθμό, επιβεβαίωσε τη λεπτομερή περιγραφή του πρώην διοικητικού υπαλλήλου όσον αφορά τον τομέα χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων.
- (787) Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή είχε ήδη συγκεντρώσει αποδεικτικά έγγραφα όσον αφορά σειρά συσκέψεων και ανταλλαγών εμπιστευτικών πληροφοριών

κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου όχι μόνο ως αποτέλεσμα των ελέγχων αλλά και από άλλες πηγές, όπως αναφέρεται για παράδειγμα στις αιτιολογικές σκέψεις (768), (769), (772)-(774) και όπως καθίσταται προφανές από την περιγραφή των πραγματικών περιστατικών στο μέρος Δ'.

- (788) Η Επιτροπή δέχεται τον ισχυρισμό της ΚΜΕ ότι παρείχε τόσο νέα όσο και υπάρχοντα αποδεικτικά στοιχεία για τη συνολική περίοδο της παράβασης από το 1988 μέχρι το 2001. Αντίθετα, δεν συμφωνεί με τον ισχυρισμό της ΚΜΕ ότι η Επιτροπή διέθετε μόνο πολύ περιορισμένες περιγραφές των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό ρυθμίσεων πριν την απάντηση της ΚΜΕ στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής, όπως αναφέρθηκε ήδη ανωτέρω στην αιτιολογική σκέψη (786).
- (789) Όσον αφορά τις συγκεκριμένες συσκέψεις που αποκαλύφθηκαν κατ' αρχήν από την ΚΜΕ, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η διαπίστωση της ύπαρξης σύμπραξης δεν απαιτεί την εξαντλητική καταγραφή και περιγραφή όλων των συσκέψεων και επαφών των ανταγωνιστών που έλαβαν χώρα.
- (790) Η συνεισφορά της ΚΜΕ βάσει των κανόνων περί επιείκειας πρέπει να εμφανίζεται ότι προκύπτουν από πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν μέσω συνεντεύξεων των υπαλλήλων της Outokumpu και της επακόλουθης υποβολής στοιχείων από την Outokumpu.
- (791) Η ΚΜΕ δεν ήταν η πρώτη επιχείρηση που προσκόμισε στην Επιτροπή στοιχεία καθοριστικά για την απόδειξη της ύπαρξης της σύμπραξης όσον αφορά τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων, όπως ορίζεται στο στοιχείο (β) του τμήματος Β της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας, και ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στο τμήμα Γ, στο οποίο αναφέρονται οι προϋποθέσεις που εκτίθενται στο τμήμα Β, στοιχεία (β) έως (ε). Ωστόσο, σύμφωνα με το τμήμα Δ της προαναφερθείσας ανακοίνωσης, μία επιχείρηση η οποία δεν πληροί όλες τις προϋποθέσεις που διατυπώνονται στα τμήματα Β ή Γ, μπορεί εντούτοις να τύχει σημαντικής μείωσης κατά 10 έως 50% του προστίμου που θα της είχε επιβληθεί.
- (792) Αφού έλαβε την κοινοποίηση αιτιάσεων, η ΚΜΕ ενημέρωσε την Επιτροπή ότι δεν αμφισβητεί τα γεγονότα επί των οποίων βασίστηκαν οι αιτιάσεις της.
- (793) Αφού έλαβε δεόντως υπόψη της όλες τις εν λόγω περιστάσεις, η Επιτροπή κρίνει ότι η ΚΜΕ πληροί της προϋποθέσεις που διατυπώνονται στο τμήμα Δ, παράγραφος 2 πρώτη και δεύτερη περίπτωση της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας και χορηγεί στην εν λόγω επιχείρηση μείωση 35% του προστίμου που θα της επιβαλλόταν εάν δεν είχε συνεργαστεί με την Επιτροπή.
- (794) Ως εκ τούτου, το συνολικό πρόστιμο που θα επιβληθεί στις εταιρείες του ομίλου ΚΜΕ πρέπει να ανέλθει σε 67,08 εκατ. ευρώ (εκ των οποίων 32,75 εκατ. ευρώ στον όμιλο ΚΜΕ· 17,96 εκατ. ευρώ στην ΚΜΕ AG· και 16,37 εκατ. ευρώ στην επιχείρηση που αποτελείται από την EM και τη TMX).

20.7.4. Όμιλος Wieland

- (795) Η Wieland Werke (συμπεριλαμβανομένης της Buntmetall) δεν άρχισε να συνεργάζεται με την Επιτροπή πριν την απάντησή της σε επιστολή που της απευθύνθηκε βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ.17 τον Ιούλιο του 2002 στην υπόθεση σωλήνων βιομηχανικής χρήσης (38.240), μία υπόθεση η οποία διαχωρίστηκε

από την υπόθεση χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων μετά τους ελέγχους. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι δεν δόθηκε έναυσμα στη συνεργασία με επιστολή που απεστάλη στη Wieland βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ. 17 στο πλαίσιο της διαδικασίας χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων. Οι επιτόπιοι έλεγχοι που έλαβαν χώρα μετά από απόφαση της Επιτροπής διενεργήθηκαν το Μάρτιο του 2001. Μολονότι η Wieland γνώριζε την έρευνα της Επιτροπής για διάστημα μεγαλύτερο των είκοσι μηνών, δεν προσφέρθηκε να συνεργαστεί στην παρούσα υπόθεση πριν τις 23 Ιανουαρίου 2003 και πριν μία νέα επίσημη παρέμβαση της Επιτροπής στην υπόθεση σωλήνων βιομηχανικής χρήσης. Η σημασία της παρέμβασης της Επιτροπής και για την παρούσα διαδικασία από την άποψη της Wieland αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η Wieland αναγνωρίζει ότι οι δύο διαδικασίες αλληλοσυνδέονται σε βαθμό που η Wieland θεωρεί το διαχωρισμό των δύο υποθέσεων ως τεχνητό.

- (796) Η Wieland (συμπεριλαμβανομένης της Buntmetall) παρείχε λεπτομερή περιγραφή της λειτουργίας της σύμπραξης από το 1993 (ισχυριζόμενη ότι υπήρξε διακοπή «από τα μέσα του 1994 μέχρι την άνοιξη του 1996/97»), και παρείχε σημαντικές εξηγήσεις για την κατανόηση υπομνημάτων των υπαλλήλων της, συγκεκριμένα ότι τα υπομνήματα αποτελούσαν «ουδέτερες» περιλήψεις των συσκέψεων της σύμπραξης, που κάλυπταν την περίοδο από τα μέσα του 1995 μέχρι το 2001 και ανακαλύφθηκαν κατά το μεγαλύτερο μέρος στη διάρκεια των ελέγχων της Επιτροπής. Η Wieland πρώτη παρείχε κατάλογο των συσκέψεων για την περίοδο από το 1996 μέχρι το 2001. Όσον αφορά ιδίως το 1996, η Wieland αποκάλυψε σειρά συσκέψεων, γεγονός που βοήθησε να διαπιστωθεί ο βαθμός δραστηριότητας της σύμπραξης στη διάρκεια της εικαζόμενης «ήσυχης περιόδου». Οι εν λόγω πληροφορίες συμπλήρωσαν πληροφορίες της Outokumpu. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Wieland Werke συνέβαλε ουσιαστικά στην απόδειξη της ύπαρξης της παράβασης πριν την αποστολή της κοινοποίησης των αιτιάσεων, γεγονός το οποίο θα πρέπει να της αναγνωριστεί δεόντως. Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί ότι στην αίτησή της για επιείκεια η Wieland δεν προσκομίζει κανένα στοιχείο όσον αφορά την περίοδο πριν το 1993. Η συνεισφορά της Wieland βάσει των κανόνων περί επιείκειας εκτιμάται κατά τρόπο που να αποφεύγονται υποθετικές δυσμενείς επιπτώσεις που ενδεχομένως θα προέκυπταν από πληροφορίες οι οποίες συγκεντρώθηκαν μέσω συνεντεύξεων των υπαλλήλων της Outokumpu και της επακόλουθης υποβολής στοιχείων από την Outokumpu. Στην απάντησή της στην κοινοποίηση των αιτιάσεων, η Wieland δεν αμφισβήτησε την ημερομηνία έναρξης της παράβασης αλλά ισχυρίστηκε ότι υπήρξαν διακοπές. Δεν αμφισβήτησε ουσιαστικά τα γεγονότα.
- (797) Η Wieland Werke (συμπεριλαμβανομένης της Buntmetall) δεν ήταν η πρώτη επιχείρηση που παρείχε στην Επιτροπή καθοριστικά αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά τη σύμπραξη στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, όπως απαιτείται στο στοιχείο (β) του τμήματος Β της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας, και ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στο τμήμα Γ, στο οποίο αναφέρονται οι προϋποθέσεις που διατυπώνονται στο τμήμα Β, στοιχεία (β) έως (ε) της εν λόγω ανακοίνωσης. Ωστόσο, σύμφωνα με το τμήμα Δ της ανακοίνωσης, μία επιχείρηση η οποία δεν πληροί όλες τις προϋποθέσεις που διατυπώνονται στο τμήμα Β ή Γ μπορεί να τύχει σημαντικής μείωσης κατά 10 έως 50% του προστίμου που διαφορετικά θα της επεβάλετο.
- (798) Λαμβανομένων δεόντως υπόψη όλων των εν λόγω περιστάσεων, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Wieland Werke και η Buntmetall πληρούν τις προϋποθέσεις που

διατυπώνονται στο τμήμα Δ παράγραφος 2 πρώτη και δεύτερη περίπτωση της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας. Η Επιτροπή χορηγεί στη Wieland Werke και στη Buntmetall 35 % μείωση του προστίμου που θα τους επιβαλλόταν εάν δεν είχαν συνεργαστεί με την Επιτροπή.

- (799) Ως εκ τούτου, το συνολικό πρόστιμο που πρέπει να επιβληθεί στην Wieland Werke πρέπει να οριστεί σε 27,8411 εκατ. ευρώ. (εκ των οποίων 2,43 εκατ. ευρώ στον όμιλο Wieland, 24,7416 εκατ. ευρώ στην Wieland Werke και 0,6695 εκατ. ευρώ στην Buntmetall).

20.7.5. ΧΑΛΚΟΡ

- (800) Η ΧΑΛΚΟΡ υπέβαλε αίτηση για επιείκεια και άρχισε να συνεργάζεται με την Επιτροπή αμέσως μετά τη λήψη επιστολής που της απευθύνθηκε βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ.17 τον Μάρτιο του 2003. Πριν την εν λόγω επιστολή δεν είχαν διενεργηθεί έλεγχοι στα γραφεία της ΧΑΛΚΟΡ. Η επιστολή βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ.17 που απεστάλη το Μάρτιο του 2003 ήταν η πρώτη επαφή της ΧΑΛΚΟΡ με την Επιτροπή στο πλαίσιο της έρευνας για τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων, μολονότι ήταν γενικά γνωστό στον τομέα το γεγονός ότι είχαν διενεργηθεί έλεγχοι, δεδομένου ότι ορισμένοι συμβαλλόμενοι είχαν δημοσιεύσει σχετικά ανακοινωθέντα Τύπου.
- (801) Η ΧΑΛΚΟΡ αναφέρει ότι η μείωση για λόγους επιείκειας δεν θα πρέπει να είναι χαμηλότερη απλά και μόνο επειδή απεστάλη αίτηση για παροχή πληροφοριών. Η αίτηση παροχής πληροφοριών ήταν πολύ γενική. Η ΧΑΛΚΟΡ παρείχε οικειοθελώς πληροφορίες χωρίς να υπέχει νομική υποχρέωση να ανταποκριθεί στη αίτηση για παροχή πληροφοριών. Οι δοθείσες πληροφορίες δεν πρέπει να πρέπει να γίνουν αντικείμενο επιείκειας.
- (802) Οι εν λόγω πληροφορίες σε μεγάλο βαθμό δόθηκαν σε απάντηση της επιστολής που απευθύνθηκε στη ΧΑΛΚΟΡ βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ. 17 και ως εκ τούτου εμπίπτουν στο πλαίσιο του καθήκοντος της επιχείρησης να απαντά πλήρως στις εν λόγω αιτήσεις όπως αναφέρεται στο άρθρο 11. Ωστόσο, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η απάντηση της ΧΑΛΚΟΡ στην επιστολή άρθρου 11 της Επιτροπής, στην οποία επίσης ζητά επιείκεια, υπερβαίνει την υποχρέωσή της για παροχή απάντησης. Πριν αποστείλει την απάντησή της, η ΧΑΛΚΟΡ παρείχε, ως μέρος της αίτησής της για επιείκεια, σειρά εγγράφων σύγχρονων της παράβασης. Στην απάντησή της, η ΧΑΛΚΟΡ περιέγραψε τη λειτουργία της σύμπραξης. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι στο βαθμό που η ΧΑΛΚΟΡ παρείχε ενοχοποιητικά στοιχεία ως προς την ίδια, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να ανταμειφθούν στο πλαίσιο της αίτησης της ΧΑΛΚΟΡ για επιείκεια.
- (803) Η ΧΑΛΚΟΡ παρείχε λεπτομερείς περιγραφές της λειτουργίας της σύμπραξης και της συμμετοχής της στις συσκευές, μολονότι η συμμετοχή της είχε ήδη αποδειχθεί πριν τη συνεργασία της ΧΑΛΚΟΡ. Από την άποψη αυτή, παρατηρείται ότι το μόνο δυνητικά νέο στοιχείο και νέα πηγή ουσιαστικής συνεισφοράς στη διαπίστωση ορισμένων στοιχείων της παράβασης θα ήταν ο ισχυρισμός της ΧΑΛΚΟΡ ότι υπέστη καταναγκασμό ή ότι έλαβε τελεσίγραφο από τον όμιλο των πέντε για να συμμετάσχει στην παράβαση, σε περίπτωση που αυτό αποδειχθεί. Ωστόσο η Επιτροπή κρίνει ότι η ΧΑΛΚΟΡ διατύπωσε ισχυρισμό που εξυπηρετεί την ίδια χωρίς επαρκή βάση. Είναι σημαντικό σχετικά το γεγονός ότι αφού εξέτασε το φάκελο και ετέθη αντιμέτωπη με

τα επιχειρήματα των άλλων συμβαλλομένων στην προφορική διαδικασία, η ΧΑΛΚΟΡ δεν πρόσθεσε νέα στοιχεία όσον αφορά τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών εξηγώντας και διασαφηνίζοντας τον ρόλο της στις προηγούμενες συσκέψεις της σύμπραξης σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή άλλες συσκέψεις με συμμετέχοντες της ευρωπαϊκής σύμπραξης (που αναφέρθηκαν στις υποβληθείσες παρατηρήσεις από τους άλλους συμβαλλόμενους και στην παρουσίαση της Mueller στη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας), και γιατί αισθάνθηκε να απειλείται από ανταγωνιστές, με τους οποίους είχε συνεργαστεί προηγουμένως παράνομα. Ως εκ τούτου, μέχρι του σημείου αυτού, η συνεργασία της ΧΑΛΚΟΡ ήταν περιορισμένη. Η ειδική αξία της αίτησης της ΧΑΛΚΟΡ για επιείκεια έγκειται στην παροχή σημειώσεων σύγχρονων των συσκέψεων της σύμπραξης που αποδεικνύουν συντονισμό των τιμών και κατανομή ποσοτήτων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ΧΑΛΚΟΡ συνέβαλε στην απόδειξη της ύπαρξης της παράβασης πριν την αποστολή της κοινοποίησης αιτιάσεων. Όπως εξηγήθηκε, όμως, ήδη η απόδειξη αυτή είχε περιορισμένη μόνο σημασία, καθόσον η Επιτροπή είχε ήδη στην κατοχή της αποδείξεις σχετικά με την παράβαση κατά το κρίσιμο διάστημα. Η συνεργασία αυτή πρέπει να αναγνωριστεί κατά τον δέοντα τρόπο. Αφού έλαβε την κοινοποίηση των αιτιάσεων, η ΧΑΛΚΟΡ ενημέρωσε την Επιτροπή ότι δεν αμφισβητεί ουσιαστικά τα γεγονότα επί των οποίων βασίζονταν οι αιτιάσεις της.

- (804) Η ΧΑΛΚΟΡ δεν ήταν η πρώτη επιχείρηση που παρείχε στην Επιτροπή στοιχεία καθοριστικά για την απόδειξη της ύπαρξης της σύμπραξης χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων, όπως απαιτείται στο στοιχείο (β) του τμήματος Β της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας, και ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στο τμήμα Γ, στο οποίο αναφέρονται οι προϋποθέσεις που διατυπώνονται στο τμήμα Β, στοιχεία (β) έως (ε) της εν λόγω ανακοίνωσης. Ωστόσο, σύμφωνα με το τμήμα Δ της ανακοίνωσης, μία επιχείρηση η οποία δεν πληροί όλες τις προϋποθέσεις που διατυπώνονται στα τμήματα Β ή Γ μπορεί να τύχει σημαντικής μείωσης κατά 10 έως 50% του προστίμου που θα της είχε υποβληθεί.
- (805) Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της το γεγονός ότι δεν είχαν διενεργηθεί έλεγχοι στα γραφεία της ΧΑΛΚΟΡ. Η Επιτροπή εκλαμβάνει, προς όφελος της ΧΑΛΚΟΡ, ότι αυτή άρχισε να συνεργάζεται συγχρόνως με την Wieland και την KME, εφόσον και οι δύο εταιρείες υπέβαλαν αίτηση για επιείκεια αφού έλαβαν επιστολή βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ. 17 με αίτηση για παροχή πληροφοριών στη συναφή υπόθεση των σωλήνων βιομηχανικής χρήσης.
- (806) Λαμβανομένων δεόντως υπόψη όλων των εν λόγω περιστάσεων συνάγεται το συμπέρασμα ότι η ΧΑΛΚΟΡ πληροί τις προϋποθέσεις που διατυπώνονται στο τμήμα Δ παράγραφος 2 πρώτη και δεύτερη περίπτωση της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας. Πρέπει να χορηγηθεί μείωση κατά 15 % του προστίμου το οποίο θα της επιβαλλόταν αν δεν είχε συνεργαστεί με την Επιτροπή.
- (807) Ως εκ τούτου, το συνολικό πρόστιμο που πρέπει να επιβληθεί στην ΧΑΛΚΟΡ πρέπει να ανέλθει σε 9,16 εκατ. ευρώ.

20.7.6. Όμιλος Boliden

- (808) Αφού έλαβε την κοινοποίηση των αιτιάσεων, ο όμιλος Boliden υπέβαλε αίτηση για επιείκεια. Η Boliden παραδέχθηκε την παράβαση και δεν αμφισβήτησε τα γεγονότα. Επιπλέον η Boliden αποσαφήνισε ορισμένα πραγματικά περιστατικά. Βάσει του

τμήματος Δ της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας, μία επιχείρηση η οποία δεν πληροί τις προϋποθέσεις που διατυπώνονται στα τμήματα Β ή Γ μπορεί να τύχει σημαντικής μείωσης κατά 10 έως 50% του προστίμου που θα της είχε επιβληθεί σε διαφορετική περίπτωση.

- (809) Δεδομένης της συνεργασίας της Mueller, της Outokumpu, του ομίλου KME, της Wieland και της ΧΑΛΚΟΡ, καθώς και της διεξαγωγής των ελέγχων, η παράβαση είχε ήδη αποδειχθεί στο σύνολό της. Ως εκ τούτου, η μη αμφισβήτηση της παράβασης από την Boliden ήταν ήσσονος σημασίας για την απόδειξη της παράβασης. Σύμφωνα με το τμήμα Δ της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας, η Επιτροπή χορηγεί στην Boliden μείωση κατά 10 % του προστίμου που θα της επιβαλλόταν εάν δεν είχε συνεργαστεί με την Επιτροπή.
- (810) Ως εκ τούτου, το συνολικό πρόστιμο που πρέπει να επιβληθεί στην Boliden πρέπει να ανέλθει σε 32,6 εκατ. ευρώ.

20.7.7. Όμιλος IMI

- (811) Αφού έλαβε την κοινοποίηση των αιτιάσεων, ο όμιλος IMI υπέβαλε αίτηση για επιείκεια. Η IMI παραδέχθηκε την παράβαση και δεν αμφισβήτησε τα γεγονότα. Σύμφωνα με το τμήμα Δ της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας, μία επιχείρηση η οποία δεν πληροί τους όρους που διατυπώνονται στα τμήματα Β ή Γ μπορεί να τύχει σημαντικής μείωσης κατά 10 έως 50% του προστίμου που θα της είχε επιβληθεί.
- (812) Δεδομένης της συνεργασίας της Mueller, της Outokumpu, του ομίλου KME, της Wieland και της ΧΑΛΚΟΡ, καθώς και της διενέργειας ελέγχων, η παράβαση είχε ήδη αποδειχθεί στο σύνολό της. Ως εκ τούτου, η μη αμφισβήτηση της παράβασης από την IMI ήταν ήσσονος σημασίας για την απόδειξη της παράβασης. Σύμφωνα με το τμήμα Δ της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας, η Επιτροπή χορηγεί στην IMI μείωση κατά 10 % του προστίμου που θα της επιβαλλόταν εάν δεν είχε συνεργαστεί με την Επιτροπή.
- (813) Ως εκ τούτου, το συνολικό πρόστιμο που πρέπει να επιβληθεί στην IMI πρέπει να ανέλθει σε 44,98 εκατ. ευρώ.

20.7.8. Συμπέρασμα όσον αφορά την εφαρμογή της ανακοίνωσης του 1996 περί επιείκειας

- (814) Συμπερασματικά, όσον αφορά τη φύση της συνεργασίας τους και υπό το πρίσμα των προϋποθέσεων που διατυπώνονται στην ανακοίνωση του 1996 περί επιείκειας, η Επιτροπή χορηγεί στους αποδέκτες της παρούσας απόφασης τις ακόλουθες μειώσεις των αντίστοιχων προστίμων τους:

(α) όμιλος Mueller:	μη επιβολή προστίμου
(β) όμιλος Boliden:	μείωση κατά ...10%
(γ) ΧΑΛΚΟΡ:	μείωση κατά ...15%
(δ) HME:	καμία μείωση
(ε) όμιλος IMI:	μείωση κατά ...10%

- (στ) όμιλος ΚΜΕ: μείωση κατά ... 35%
- (ζ) όμιλος Outokumpu: μείωση κατά... 50%
- (η) όμιλος Wieland: μείωση κατά... 35%.

20.8. Ικανότητα πληρωμής και άλλοι παράγοντες

20.8.1. Ικανότητα πληρωμής

- (815) Στην απάντησή του στην κοινοποίηση των αιτιάσεων, ο όμιλος ΚΜΕ ζήτησε από την Επιτροπή να λάβει υπόψη της τη δυνητική έλλειψη ικανότητάς του να πληρώσει ένα υψηλό πρόστιμο καθώς και το πρόστιμο που του είχε ήδη επιβληθεί στην παράλληλη υπόθεση (υπόθεση COMP/E-1/38.240 – σωλήνες βιομηχανικής χρήσης)¹⁰⁴⁷.
- (816) Ως εισαγωγική παρατήρηση, η ΚΜΕ θεωρεί ότι η Επιτροπή, σε πρόσφατη συζήτηση, ανέφερε εσφαλμένα τις δικές της κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων ισχυριζόμενη ότι το κριτήριο της ανικανότητας πληρωμής θα πρέπει να βασίζεται στην απόδειξη, πρώτο, κινδύνου άμεσης πτώχευσης ως αποτέλεσμα της πληρωμής του προστίμου και, δεύτερο, ότι η εν λόγω πτώχευση θα πρέπει να θεωρείται απαράδεκτη λόγω «των συγκεκριμένων κοινωνικών συνθηκών»¹⁰⁴⁸. Σύμφωνα με την ΚΜΕ ο κίνδυνος άμεσης πτώχευσης θα ήταν αυστηρότερο κριτήριο από το κριτήριο της πραγματικής ικανότητας πληρωμής των κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τα πρόστιμα, και ως εκ τούτου θα ήταν αντίθετο με την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.
- (817) [Επιχειρήματα που προέβαλε η ΚΜΕ].
- (818) [Επιχειρήματα που προέβαλε η ΚΜΕ].
- (819) [Επιχειρήματα που προέβαλε η ΚΜΕ].
- (820) Η Επιτροπή παρατηρεί προκαταρκτικά ότι η ΚΜΕ δεν τεκμηριώνει τον ισχυρισμό της ότι «ο κίνδυνος άμεσης πτώχευσης» θα ήταν αυστηρότερο κριτήριο από την «πραγματική ικανότητα πληρωμής». Δεύτερο, η Επιτροπή διαφωνεί με μία τέτοια ερμηνεία. Προκειμένου να καταστεί επιλέξιμη όσον αφορά την πρώτη απαίτηση των κατευθυντήριων γραμμών για τα πρόστιμα (ήτοι πραγματική ικανότητα πληρωμής ή, πρακτικά, ανικανότητα πληρωμής) μία επιχείρηση πρέπει να αποδείξει ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις συμβατικές υποχρεώσεις της (χρέη, συμπεριλαμβανομένης της πληρωμής του προστίμου) και ως εκ τούτου απειλείται από άμεση πτώχευση. Πράγματι, ο κίνδυνος άμεσης πτώχευσης αποτελεί το μόνο αξιόπιστο κριτήριο για να διαπιστωθεί ότι εάν μία επιχείρηση ή οι μέτοχοι της δεν διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους για να πληρώσουν το πρόστιμο και όχι ότι δεν επιθυμούν να πληρώσουν το πρόστιμο.

¹⁰⁴⁷ Το Δεκέμβριο του 2003, μετά την απάντηση της ΚΜΕ στην κοινοποίηση των αιτιάσεων στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή επέβαλε σημαντικό πρόστιμο ύψους 39,81 εκατ. ευρώ στις εταιρείες του ομίλου ΚΜΕ για τη συμμετοχή τους στη σύμπραξη σωλήνων βιομηχανικής χρήσης. Βλ. απόφαση της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2003 της Επιτροπής στην υπόθεση COMP/E-1/38.240 – σωλήνες βιομηχανικής χρήσης, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί.

¹⁰⁴⁸ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-236, 239, 244, 246, 251 και 252/01 Carbide/Graphite κατά Επιτροπής, σκέψη 371..

- (821) Ακόμη και σε περίπτωση που η επιχείρηση ανταποκρινόταν στην πρώτη απαίτηση, δεν θα ήταν δυνατή η μείωση του προστίμου παρά μόνο σε περίπτωση που θα σχετιζόταν με «συγκεκριμένες κοινωνικές συνθήκες».
- (822) Οι ετήσιες εκθέσεις της SMI και KME δείχνουν ότι η οικονομική τους κατάσταση υποβαθμίστηκε το 2003 σε σύγκριση με το 2002. Η ζημία της SMI το 2003 οφειλόταν σε μία σειρά από στοιχεία: τις ζημίες εκμετάλλευσης (λόγω των αρνητικών οικονομικών συνθηκών, της διαρθρωτικής πλεονάζουσας ικανότητας του τομέα και της μείωσης των τιμών πώλησης), τα έξοδα αναδιάρθρωσης του ομίλου (βλ. αιτιολογική σκέψη (822)), την υποτίμηση των άυλων στοιχείων του ενεργητικού της KME και την επιβολή των προστίμων στις δύο διαδικασίες σύμπραξης της Επιτροπής (39,81 εκατ. ευρώ για την απόφαση της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2003 και εκτιμώμενο ποσό 80 εκατ. ευρώ¹⁰⁴⁹ στην παρούσα απόφαση· η εκτίμηση αυτή κρίθηκε απαραίτητη τόσο για να υπολογισθεί το ποσό της αναδιάρθρωσης κεφαλαίων που πρέπει να πραγματοποιηθεί από τους μετόχους όσο και για να εκτιμηθεί το σχετικό βάρος των GIM SpA και SMI SpA στο πλαίσιο της σχεδιαζόμενης συγχώνευσης). Τα εν λόγω στοιχεία και οι φόροι εξηγούν τη διαφορά μεταξύ του αποτελέσματος εκμετάλλευσης της SMI (risultato ordinario:[]) και το καθαρό αποτέλεσμα: -236,1 εκατ. ευρώ. Όσον αφορά τη μητρική εταιρεία (SMI SpA), η ζημία καλύφθηκε με τη χρήση των διαθέσιμων αποθεμάτων της SMI και τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου.
- (823) [Περίληψη της Επιτροπής σχετικά με τις πληροφορίες που προσκόμισε η KME].
- (824) Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι, σύμφωνα με τους ενοποιημένους λογαριασμούς του ομίλου SMI (μητρική εταιρεία SMI¹⁰⁵⁰ και ο όμιλος KME) που υπέβαλε η KME, ο όμιλος πέτυχε καθαρό κέρδος 5,1 εκατ. ευρώ στη χρήση 1996-1997, 19,1 εκατ. ευρώ το 1997-1998, 33,5 εκατ. ευρώ το 1998-1999, 46,9 εκατ. ευρώ το 1999-2000, 38,6 εκατ. ευρώ το 2000-2001 και 6,8 εκατ. ευρώ στην εξάμηνη χρήση του Ιουλίου-Δεκεμβρίου 2001. Το 2002, για πρώτη φορά ο όμιλος υπέστη ζημία ύψους 19,3 εκατ. ευρώ (μολονότι πέτυχε κέρδος εκμετάλλευσης). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 2002, η KME συνέχισε την επέκτασή της εξαγοράζοντας έναν ανταγωνιστή της (Yorkshire Copper Tube Ltd) και πωλώντας εταιρεία που δεν εντασσόταν στις βασικές δραστηριότητές της. Οι επενδύσεις του ομίλου SMI σε βιομηχανικές δραστηριότητες ανέρχονται σε 62 εκατ. ευρώ (ο όμιλος SMI επένδυσε περίπου 600 εκατ. ευρώ στην περίοδο 1996-2002¹⁰⁵¹). Επίσης το 2002, η KME χορήγησε μέρισμα στους μετόχους της.
- (825) Το 2003 η ζημία ανήλθε σε 236,1 εκατ. ευρώ. Μολονότι η ζημία αυτή φαίνεται τεράστια, συντίθεται κυρίως από εξαιρετικά στοιχεία όπως τα έξοδα αναδιάρθρωσης και η δημιουργία αποθεμάτων για τα πρόστιμα, που δεν θα εμφανιστούν σε μελλοντικές χρήσεις. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι ήδη 80 εκατ. ευρώ έχουν αποθεματοποιηθεί για την πληρωμή του προστίμου που επιβάλλεται με την παρούσα απόφαση, δεν θα υπάρξουν περαιτέρω δαπάνες στη χρήση του 2004. Το 2003 ο όμιλος SMI επένδυσε σε βιομηχανικές δραστηριότητες 55,8 εκατ. ευρώ. Η αύξηση των χρεών κατά το 2003 οφειλόταν σχεδόν αποκλειστικά στην αγορά μεριδίου σε

---

¹⁰⁴⁹ Εκτίμηση της KME

¹⁰⁵⁰ Η SMI δεν έχει παραγωγικές δραστηριότητες και δρα ως εταιρεία χαρτοφυλακίου. Σύμφωνα με την απάντηση της KME στην κοινοποίηση των αιτιάσεων, η KME αποτελεί ουσιαστικά το μόνο στοιχείο ενεργητικού της SMI.

¹⁰⁵¹ Ετήσια έκθεση της SMI για το 2002.

μεγάλη ιταλική εταιρεία, για 19,1 εκατ. ευρώ. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στο τέλος του 2003 η ΚΜΕ είχε ακόμη έσοδα προηγούμενης χρήσης ύψους 115,25 εκατ. ευρώ.

- (826) Στο πρώτο τρίμηνο του 2004, ο όμιλος ΚΜΕ είχε μικρό θετικό καθαρό κέρδος, ενώ είχε παρουσιάσει ζημία κατά την ίδια περίοδο του 2003. Η βελτίωση αυτή επιβεβαιώνει επίσης ότι το αποτέλεσμα του 2003 διαμορφώθηκε ουσιαστικά από εξαιρετικούς παράγοντες.
- (827) [Περίληψη της Επιτροπής σχετικά με τις πληροφορίες που προσκόμισε η ΚΜΕ].
- (828) Το επιχείρημα ότι ο όμιλος ΚΜΕ έχει να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες αρνητικές συνθήκες της αγοράς και μια δύσκολη κατάσταση όσον αφορά την τιμή του χαλκού μπορεί να ισχύσει για οποιαδήποτε άλλη εταιρεία στην οποία η Επιτροπή επιβάλλει πρόστιμο στην παρούσα υπόθεση. Πράγματι, εάν η Επιτροπή αποδεχόταν το εν λόγω επιχείρημα για τον όμιλο ΚΜΕ αλλά επέβαλε πρόστιμα σε οποιαδήποτε άλλη εταιρεία στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, θα μπορούσε ορθά να κατηγορηθεί για άνιση μεταχείριση.
- (829) [Περίληψη της Επιτροπής σχετικά με τις πληροφορίες που προσκόμισε η ΚΜΕ].
- (830) [Περίληψη της Επιτροπής σχετικά με τις πληροφορίες που προσκόμισε η ΚΜΕ].
- (831) [Περίληψη της Επιτροπής σχετικά με τις πληροφορίες που προσκόμισε η ΚΜΕ]. Σύμφωνα με τη νομολογία: "Η αναγνώριση παρόμοιας υποχρέωσης θα οδηγούσε στην παροχή αδικαιολόγητου από απόψεως ανταγωνισμού πλεονεκτήματος στις επιχειρήσεις που έχουν προσαρμοστεί λιγότερο στους όρους της αγοράς¹⁰⁵². Μια μείωση του προστίμου για ένα όμιλο που κυρίως αντιμετωπίζει τις παρούσες γενικές συνθήκες της αγοράς και του οποίου οι ζημίες εξαρτώνται κυρίως από τη συγκέντρωση των εξαιρετικών χρηματοοικονομικών εξόδων σε ένα έτος θα οδηγούσε στην παροχή μεγαλύτερου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος όσον αφορά τους άλλους παραγωγούς.
- (832) Επιπλέον, η SMI/ΚΜΕ δεν προέβαλε αρκετά επιχειρήματα για να υποστηρίξει τον ισχυρισμό της ότι η ανικανότητά της να καταβάλει το πρόστιμο πρέπει να τοποθετηθεί σε συγκεκριμένο οικονομικό πλαίσιο. [Περίληψη της Επιτροπής σχετικά με τις πληροφορίες που προσκόμισε η ΚΜΕ].
- (833) Κατά μείζονα λόγο η Επιτροπή απορρίπτει τους ισχυρισμούς άλλων επιχειρήσεων (Outokumpu and Wieland¹⁰⁵³) που υπέβαλαν αστήριχτες γενικές δηλώσεις σχετικά με την ικανότητά τους όσον αφορά την πληρωμή του προστίμου.

20.8.2. Άλλοι παράγοντες

- (834) Η ΚΜΕ ζήτησε το ίδιο πλεονέκτημα που χορηγήθηκε στην SGL στην υπόθεση ειδικού γραφίτη, όπου το πρόστιμο της εν λόγω εταιρείας μειώθηκε κατά 33%, διότι

---

¹⁰⁵² Συνεκδικασθείσες υποθέσεις 96/82 έως 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 και 110/82 IAZ και λοιποί κατά Επιτροπής Συλλογή [1983], σ. 3369, σκέψη 55· υπόθεση T-319/94 Fiskeby Board κατά Επιτροπής Συλλογή [1998], II-1331, σκέψη 76.

¹⁰⁵³ Βλ. παραγράφους 86-90 της απάντησης της Wieland της 7^{ης} Νοεμβρίου 2003.

αφενός ήταν σε σοβαρά δυσχερή οικονομική κατάσταση και αφετέρου της είχε επιβληθεί σχετικά πρόσφατα σημαντικό πρόστιμο από την Επιτροπή.

- (835) Πράγματι, στις 18 Ιουλίου 2001, η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμο στην SGL ύψους 80,2 εκατ. ευρώ για τη συμμετοχή της στη σύμπραξη ηλεκτροδίων γραφίτη. Στις 17 Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή επέβαλε νέο πρόστιμο στην SGL ύψους 27,75 εκατ. ευρώ για τη συμμετοχή της στη σύμπραξη ισοστατικού ειδικού γραφίτη και στη σύμπραξη ειδικού γραφίτη εξέλασης (που καλύπτεται από την απόφαση για τον *ειδικό γραφίτη*)¹⁰⁵⁴. Όλες οι εν λόγω διαφορετικές δραστηριότητες σύμπραξης συνέπιπταν.
- (836) Στις 3 Δεκεμβρίου 2003, η Επιτροπή επέβαλε νέο πρόστιμο ύψους 23,64 εκατ. ευρώ στην SGL, συμπεριλαμβανομένης μείωσης 33% για τους ίδιους λόγους όπως στην υπόθεση ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών προϊόντων άνθρακα και γραφίτη (στο εξής, ηλεκτρολογικά και μηχανολογικά προϊόντα). Ωστόσο, στην ίδια απόφαση, η Επιτροπή αποφάσισε να μη χορηγήσει την εν λόγω μείωση σε άλλη εταιρεία, συγκεκριμένα την Carbone Lorraine, η οποία επίσης ισχυριζόταν ότι αντιμετώπιζε δυσκολίες και της είχε επιβληθεί πρόστιμο στο πλαίσιο της σύμπραξης ισοστατικού ειδικού γραφίτη.
- (837) Σύμφωνα και με την απόφαση όσον αφορά τα ηλεκτρολογικά και μηχανολογικά προϊόντα, η Επιτροπή παρατηρεί ότι το (πρώτο) πρόστιμο που επιβλήθηκε στον όμιλο KME στη σύμπραξη σωλήνων για βιομηχανική χρήση αντιστοιχούσε στο [...] % του παγκόσμιου κύκλου εργασιών του το 2002. Σε σύγκριση, το πρώτο πρόστιμο που επιβλήθηκε στην SGL αντιστοιχούσε στο 6,35% του συνολικού κύκλου εργασιών της το 2000 και το πρώτο πρόστιμο που επιβλήθηκε στην Carbone Lorraine αντιστοιχούσε σε λιγότερο από 1%. Το άθροισμα του πρώτου και του δεύτερου προστίμου που επιβλήθηκαν στην SGL αντιστοιχούσε στο 8,75% του κύκλου εργασιών της το 2001. Το άθροισμα του πρώτου και του δεύτερου προστίμου που επιβλήθηκαν στην Carbone Lorraine υπερέβαινε το 6,93% του κύκλου εργασιών της το 2002. Στην παρούσα υπόθεση, το άθροισμα των δύο προστίμων που επιβλήθηκαν στον όμιλο KME αντιπροσωπεύει το 5,6 % του παγκόσμιου κύκλου εργασιών του.
- (838) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ως ποσοστό επί του ετήσιου κύκλου εργασιών, το πρώτο πρόστιμο που επιβλήθηκε στην SGL είναι περισσότερο από τρεις φορές υψηλότερο από αυτό που επιβλήθηκε στον όμιλο KME και ότι το άθροισμα και των δύο προστίμων που επιβλήθηκαν στον όμιλο KME είναι κατά πολύ χαμηλότερο από ό,τι στην περίπτωση της SGL.
- (839) [Περίληψη της Επιτροπής σχετικά με τη χρηματοοικονομική κατάσταση της KME]. Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί ότι σε αντίθεση με την SGL, η οποία ήταν σε σοβαρά αντίθεση χρηματοοικονομική κατάσταση επί σειρά ετών [τουλάχιστον από το 2000], ο όμιλος KME ήταν μια σχετικά υγιής εταιρεία μέχρι το 2002 (συμπεριλαμβανομένου). Επιπλέον, η υποβάθμιση της κατάστασης το 2003 οφείλεται εν μέρει στις γενικές οικονομικές συνθήκες (που άρχισαν να βελτιώνονται το 2004) και κυρίως σε εξαιρετικές περιστάσεις που δεν πρόκειται να επανεμφανιστούν το 2004. Τα υποβληθέντα αριθμητικά στοιχεία για το πρώτο τρίμηνο του 2004 δεν περιλαμβάνουν ακόμη την αναδιάρθρωση κεφαλαίων που αποφασίστηκε το Μάιο.

¹⁰⁵⁴

Απόφαση της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2003 της Επιτροπής στην υπόθεση COMP/37.667 – *ειδικός γραφίτης*.

(840) Ως εκ τούτου, ο όμιλος ΚΜΕ δεν δικαιούται καμίας μείωσης του προστίμου του βάσει "άλλων παραγόντων".

20.9. Το ποσό των προστίμων που επιβάλλονται στην παρούσα διαδικασία

(841) Συμπερασματικά, η Επιτροπή καθορίζει τα πρόστιμα που θα επιβληθούν σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 17 και του άρθρου 23 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 1/2003 ως εξής:

– Όμιλος Boliden	32,6 εκατ. ευρώ
– Όμιλος Buntmetall	0,6695 εκατ. ευρώ
– ΧΑΛΚΟΡ	9,16 εκατ. ευρώ
– ΗΜΕ	4,49 εκατ. ευρώ

– Όμιλος IMI ¹⁰⁵⁵	44,98 εκατ. ευρώ
– Όμιλος ΚΜΕ	32,75 εκατ. ευρώ
– ΚΜ Europa Metal AG:	17,96 εκατ. ευρώ
– Europa Metall SpA και Tréfinmétaux SA:	16,37 εκατ. ευρώ
– Όμιλος Mueller:	0
– Όμιλος Outokumpu:	36,14 εκατ. ευρώ
– Όμιλος Wieland:	2,43 εκατ. ευρώ
– Wieland Werke AG:	24,7416 εκατ. ευρώ

---

¹⁰⁵⁵

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το 2002, μετά την παύση της παράβασης, η SMI, μητρική εταιρεία της ΚΜΕ, αγόρασε το 100% της εταιρείας YCT Yorkshire Copper Tube Ltd από την IMI. Δεδομένου ότι ούτε η SMI ούτε η ΚΜΕ μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για τις πράξεις της (τότε) IMI Yorkshire Copper Tube Ltd's πριν την εξαγορά, δεν θεωρούνται από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνες με την YCT Yorkshire Copper Tube Ltd. Η IMI ζήτησε από την Επιτροπή να είναι η μόνη αποδέκτρια της απόφασης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι ακόλουθες επιχειρήσεις παρέβησαν τις διατάξεις του άρθρου 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης και - από την 1^η Ιανουαρίου 1994 – του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ επειδή συμμετείχαν, κατά τις αναφερθείσες περιόδους, σε σύμπλεγμα συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών που συνίσταντο στον καθορισμό των τιμών και στην κατανομή της αγοράς στον τομέα των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων:

- (α) Boliden AB, από κοινού με την Boliden Fabrication AB και Boliden Cuivre & Zinc S.A. από τις 3 Ιουνίου 1988 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001·
- (β) Boliden Fabrication AB, από κοινού με τις Boliden AB και Boliden Cuivre & Zinc S.A. από τις 3 Ιουνίου 1988 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001·
- (γ) Boliden Cuivre & Zinc S.A., από κοινού με τις Boliden AB και Boliden Fabrication AB από τις 3 Ιουνίου 1988 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001·
- (δ) Austria Buntmetall AG
  - (i) από κοινού με την Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. από τις 29 Αυγούστου 1998 το αργότερο μέχρι τις 8 Ιουλίου 1999, και
  - (ii) από κοινού με τις Wieland Werke AG και Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H από τις 9 Ιουλίου 1999 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001·
- (ε) Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H.
  - (i) από κοινού με την Austria Buntmetall AG από τις 29 Αυγούστου 1998 το αργότερο μέχρι τις 8 Ιουλίου 1999, και
  - (ii) από κοινού με τις Wieland Werke AG και Austria Buntmetall AG από τις 9 Ιουλίου 1999 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001·
- (στ) ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε. από τις 29 Αυγούστου 1998 το αργότερο μέχρι τουλάχιστον τις αρχές Σεπτεμβρίου 1999·
- (ζ) HME Nederland BV από τις 29 Αυγούστου 1998 το αργότερο μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001·
- (η) IMI plc από κοινού με την IMI Kynoch Ltd. και Yorkshire Copper Tube Ltd. (ex. IMI Yorkshire Copper Tube Ltd) από τις 29 Σεπτεμβρίου 1989 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001·
- (θ) IMI Kynoch Ltd. από κοινού με τις IMI plc και Yorkshire Copper Tube Ltd. (ex. IMI Yorkshire Copper Tube Ltd) από τις 29 Σεπτεμβρίου 1989 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001·
- (ι) Yorkshire Copper Tube Ltd. (ex. IMI Yorkshire Copper Tube Ltd) από κοινού με την IMI plc και IMI Kynoch Ltd. από τις 29 Σεπτεμβρίου 1989 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001·
- (ια) KM Europa Metal AG

- (i) ατομικά από τις 3 Ιουνίου 1988 μέχρι τις 19 Ιουνίου 1995, και
  - (ii) από κοινού με τις Tréfinmétaux SA και Europa Metalli SpA από τις 20 Ιουνίου 1995 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001.
- (ιβ) Europa Metalli SpA.
- (i) από κοινού με τις TMX από τις 29 Σεπτεμβρίου 1989 μέχρι τις 19 Ιουνίου 1995, και
  - (ii) από κοινού με τις KM Europa Metal AG και Tréfinmétaux SA από τις 20 Ιουνίου 1995 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001.
- (ιγ) Tréfinmétaux SA
- (i) από κοινού με την Europa Metalli SpA από τις 29 Σεπτεμβρίου 1989 μέχρι τις 19 Ιουνίου 1995, και
  - (ii) από κοινού με τις KM Europa Metal AG και Europa Metalli SpA από τις 20 Ιουνίου 1995 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001.
- (ιδ) Mueller Industries, Inc., από κοινού με τις WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd., DENO Holding Company, Inc. και DENO Acquisition EURL από τις 21 Οκτωβρίου 1997 μέχρι τις 8 Ιανουαρίου 2001.
- (ιε) WTC Holding Company, Inc., από κοινού με τις Mueller Industries, Inc., Mueller Europe Ltd., DENO Holding Company, Inc. και DENO Acquisition EURL από τις 21 Οκτωβρίου 1997 μέχρι τις 8 Ιανουαρίου 2001.
- (ιστ) Mueller Europe Ltd., από κοινού με τις WTC Holding Company, Inc., Mueller Industries, Inc., DENO Holding Company, Inc. και DENO Acquisition EURL από τις 21 Οκτωβρίου 1997 μέχρι τις 8 Ιανουαρίου 2001.
- (ιζ) DENO Holding Company, Inc., από κοινού με τις WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd., Mueller Industries, Inc. and DENO Acquisition EURL από τις 21 Οκτωβρίου 1997 μέχρι τις 8 Ιανουαρίου 2001.
- (ιη) DENO Acquisition EURL, από κοινού με τις WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd., DENO Holding Company, Inc. και Mueller Industries, Inc. από τις 21 Οκτωβρίου 1997 μέχρι τις 8 Ιανουαρίου 2001.
- (ιθ) Outokumpu Oyj από κοινού με την Outokumpu Copper Products Oy από τις 29 Σεπτεμβρίου 1989 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001.
- (κ) Outokumpu Copper Products OY από κοινού με την Outokumpu Oyj, από τις 29 Σεπτεμβρίου 1989 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001;
- (κα) Wieland Werke AG
- (i) ατομικά από τις 29 Σεπτεμβρίου 1989 μέχρι τις 8 Ιουλίου 1999 και
  - (ii) από κοινού με την Austria Buntmetall AG και Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. από τις 9 Ιουλίου 1999 μέχρι τις 22 Μαρτίου 2001.

Άρθρο 2

Για τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1, επιβάλλονται τα ακόλουθα πρόστιμα:

(α)	Boliden AB, Boliden Fabrication AB και Boliden Cuivre & Zinc S.A. από κοινού και εις ολόκληρον	32,6 εκατ. ευρώ
(β)	Austria Buntmetall AG και Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. από κοινού και εις ολόκληρον	0,6695 εκατ. ευρώ
(γ)	Austria Buntmetall AG, Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. και Wieland Werke AG από κοινού και εις ολόκληρον	2,43 εκατ. ευρώ
(δ)	ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε. ατομικά	9,16 εκατ. ευρώ
(ε)	HME Nederland BV ατομικά	4,49 εκατ. ευρώ
(στ)	IMI plc, IMI Kynoch Ltd. και Yorkshire Copper Tube Ltd. (ex. IMI Yorkshire Copper Tube Ltd) από κοινού και εις ολόκληρον	44,98 εκατ. ευρώ
(ζ)	KM Europa Metal AG	17,96 εκατ. ευρώ
(η)	KM Europa Metal AG, Tréfinmétaux SA και Europa Metall SpA από κοινού και εις ολόκληρον	32,75 εκατ. ευρώ
(θ)	Europa Metall SpA. και Tréfinmétaux SA από κοινού και εις ολόκληρον	16,37 εκατ. ευρώ
(ι)	Outokumpu Oyj και Outokumpu Copper Products Oy από κοινού και εις ολόκληρον	36,14 εκατ. ευρώ
(κ)	Wieland Werke AG ατομικά	24,7416 εκατ. ευρώ

Τα πρόστιμα καταβάλλονται εντός προθεσμίας τριών μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης στον ακόλουθο τραπεζικό λογαριασμό:

Λογαριασμός αριθ.

001-3953713-69 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

FORTIS Bank, Rue Montagne du Parc 3, 1000 Brussels

(Code SWIFT GEBABEBB – Code IBAN BE71 0013 9537 1369)

Μετά τη λήξη αυτής της περιόδου οφείλονται αυτομάτως τόκοι με επιτόκιο ίσο με αυτό που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τις κύριες χρηματοοικονομικές πράξεις της κατά την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μηνός κατά τον οποίο εξεδόθη η παρούσα απόφαση, συν 3,5 ποσοστιαίες μονάδες, δηλαδή 5,52%.

Άρθρο 3

Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 τερματίζουν πάραυτα τις παραβάσεις που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο, αν δεν το έχουν ήδη πράξει.

Στο εξής απέχουν από την επανάληψη οποιασδήποτε πράξης ή συμπεριφοράς περιγράφεται στο άρθρο 1 και από οποιαδήποτε πράξη ή συμπεριφορά με όμοιο ή παρεμφερές αντικείμενο ή αποτέλεσμα.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις ακόλουθες επιχειρήσεις:

1. Wieland Werke AG

Graf-Arco-Strasse 36
89079 Ulm
Germany

2. Buntmetall Amstetten G.m.b.H.

Fabrikstrasse 4
3300 Amstetten
Österreich

3. Austria Buntmetall AG

Fabrikstrasse 2
A - 2551 Enzesfeld
Österreich

4. Mueller Industries Inc

8285 Tournamet Drive
Suite 150
Memphis, Tennessee 38125
USA

5. Mueller Europe Ltd.

Oxford Street,
Bilston
West Midlands WV14 7DS
United Kingdom

6. DENO Holding Company Inc.

c/o The Corporation Company
30600 Telegraph Road
Bingham Farms
MI 48025
USA

7. DENO Aquisition EURL

17, Rue de la Baume
75008 Paris
France

8. Outokumpu Oyj

Riihitontuntie 7 D
02201 Espoo
Finland

9. Outokumpu Copper Products OY

Riihitontuntie 7 A
02201 Espoo
Finland

10. KM Europa Metal AG

Klosterstrasse 29
49074 Osnabrück
Germany

11. Tréfinmétaux SA

11, bis rue de l'hôtel de ville
92411 Courbevoie
France

12. Europa Metalli SpA

Via dei Barucci, 2
50127 Firenze
Italy

13. ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε.

252, οδός Πειραιώς
17778 Αθήνα (Ταύρος)
Ελλάδα

14. Boliden Cuivre & Zinc SA

Rue du Forneau 43
4030 Liège
Belgium

15. Boliden AB

Box 5001
194 05 Upplands Väsby
Sweden

16. Boliden Fabrication AB

Box 5001
194 05 Upplands Väsby
Sweden

17. IMI Yorkshire Copper Tube Ltd. (ex. IMI Yorkshire Copper Tube Ltd).
East Lancashire Road
Kirkby
Liverpool, L33 7TU
United Kingdom

18. IMI Kynoch Ltd.
Lakeside, Solihull Parkway
Birmingham Business Park
Solihull B37 7XZ
United Kingdom

19. IMI Plc
Lakeside, Solihull Parkway
Birmingham Business Park
Solihull B37 7XZ
United Kingdom

20. HME Nederland B.V.
Veerweg 14
5145 NS Waalwijk
The Netherlands

21. WTC Holding Company, Inc.
c/o The Corporation Company
30600 Telegraph Road
Bingham Farms
MI 48025
USA

Η παρούσα απόφαση είναι άμεσα εκτελεστή βάσει του άρθρου 256 της συνθήκης και του άρθρου 110 της συμφωνίας για τον EOX.

Βρυξέλλες,

Για την Επιτροπή

Mario MONTI
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Μερίδιο της αγοράς χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση σε ποσοστιαίες μονάδες στον ΕΟΧ (1989 – 2001)¹

Έτος	IMI	HME	ΧΑΛΚ ΟΡ	Mueller			ΟΤΚ	WW		KME				Boli- den	ΣΥΝΟ -ΛΟ
				WB	DES	Total		WW	BMA	TMX	EM	KME	Total		
1989	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1990	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1991	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1992	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1993	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1994	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1995	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1996	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1997	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1998	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1999	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2000	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2001	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

¹ Ο συνολικός όγκος της αγοράς υπολογίστηκε από την Επιτροπή βάσει πληροφοριών για τους κύκλους εργασιών και στοιχείων όσον αφορά τις εκτιμήσεις του μεγέθους της αγοράς παρείχαν οι συμβαλλόμενοι.